

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 1. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. január

2009. december 4-én AZ ÉV VÁLLALKOZÓJA DÍJAT NÉMETH DEZSŐ GYOMAENDRŐDI VÁLLALKOZÓ vehette át a Művészetek Palotájában. Ezúton gratulálunk, és további sikereket kívánunk neki munkájához!

A tartalomból:

Iskolakóztoló - 9. oldal

Segítettünk a beteg gyerekeken - 15. oldal

Mindenki karácsonya - 20. oldal

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

„... amit a pásztor látott, azt mi is megláthatjuk, mert az angyalok minden karácsony éjjel fent lebegnek az égben, csak észre kell vennünk őket. És nem a gyertyától, nem a lámpától függ, nem a holdvilágtól, avagy a napfénytől függ, hanem az a legfontosabb, hogy olyan szemünk legyen, amely meglátja az Úr dicsőségét.” Selma Lagerlöf gondolatai azt hiszem mindenkire nézve helytállóak. Akit a szeretet és a megbecsülés gondolatai vezérelnek,ők azok, akik megláthatják azt, ami mások számára örökké rejtve maradnak. Magam és a Gyomaendrőd Önkormányzat valamennyi dolgozója nevében kívánok Önöknek áldott, békés karácsonyt és eredményekben gazdag, boldog új évet!

Várfi András

BÚÉK 2010!

Kedves Barátaim!

Itt az év vége, az Endrődiek Baráti Köre is lezárni készül egy mozgalmas, reméljük élményekben gazdag évet. A vezetőség programjának megfelelően változatlanul nyitott minden elszármazott és otthoni honfitársunk felé, aki a szülőhelyi kötődést fontos emberi tényezőnek tartja, és támogatja azt a társaságot, aki ezt tűzte zászlajára, és ahol jól érezheti magát. Az ember úgy teremtetett, hogy valamilyen közösséghez tartozzon.

Gondolom, mindenki érzékeli az idő gyors múlását. Rendezvényeinken érezhetjük, hogy a pár éve még aktív tagiaink egy része elmara- (folytatás a 2. oldalon)

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Gyomaendrőd brüsszeli díjat kapott

2009. december 16-án Várfi András polgármester Brüsszelben átvette az Aranycsillag-díjat, melyet Gyomaendrőd város kapott.

A díjat 1993-ban az Európai Unió alapította, és minden évben olyan településeket jutalmaznak vele, melyek sokat tettek az európai integrációért, a népek közötti kapcsolatok szorosabbra fűzéséért.

Mint ismeretes, Gyomaendrőd minden évben megrendezi a Nemzetközi Sajt- és Tűrófesztyávt. Az idén a fesztiválhoz kapcsolva egy konferenciát is szerveztek „Nők a politikai életben - határon innen és túl” címmel. A város a rendezvényre 1,3 millió forint támogatást kapott az uniótól. Ennek köszönhetően testvérvárosaink – Pilzno (Lengyelország), Schöneck (Németország), Nagyenyed (Románia), Vrutky (Szlovákia) – képviselői is jelen voltak, és bemutathatták városukat, beszámolhattak arról, hogy az országukban milyen szerepet töltenek be a nők a politikában, közéletben.

A gyomaendrődi kereszténydemokraták kezdeményezése

Ebben az évben is megrendeztük, hagyományos karácsonyi vacsoránkat az Endrődi Népházban. A helyi kereszténydemokraták és barátaink vettek részt a szívélyes és családias, igazi téli hangulatú esténken, amikor megérkezett a hó is.

A megjelenteket köszöntötte Domokos László országgyűlési képviselő és Dr. Pálmai Tamás, a KDNP Békés megyei elnöke. Az üdvözlések után Bela Gréta Virág hegedűszólója kápráztatott el bennünket, majd ezt követően felolvastuk a Bibliából Jézus születését, és ezt követően adventi és karácsonyi énekeket énekeltünk. Az asztali áldást Iványi László plébános mondta el, majd ezt követően elfogyasztottuk a finom vacsorát, melyet a Dreher Söröző és Étterem készített számunkra. A vacsora után tombolasorsolás is volt, melynek bevételét egy nemes célra szeretnénk fordítani: a II. Világháborús emlékműről ellopott névtáblájának helyreállítását szeretnénk kezdeményezni. Ehhez várjuk civilszervezetek, intézmények, cégek és magányszemélyek csatlakozását illetve támogatását.

Bizunk abban, hogy egy nagy összefogás eredményeként újra elkészülhet a nevet tartalmazó tábla, ami az utókornak megőrökíti hőseinket.

Aki szeretne csatlakozni, kérem keressen bennünket! Támogatásukat és csatlakozásukat előre is köszönjük.

Ungvölgyi János
KDNP helyi elnöke

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

(folytatás az 1. oldalról) dozik, beteg, mozgásában korlátozott lett, ezért összetartozásunk jeleként több Budapesten élő tagtársunkat - a közelgő ünnepekre való tekintettel - meglátogattuk. A kor előrehaladtával egyre fontosabb érzéssé válik a régi idők élményeinek felelevenítése, ami olykor mosolyt, máskor könnyeket csal az ember szemébe. Ilyen élményekben volt részünk Buczkó Imre barátommal, amikor meglátogattuk Kiszely Lajos bácsit, Pintér Bélát, Duda Béla bácsit, Hunyad Simon Péter bátyánkat, Mókó Lacit, illetve Dér Istvánnét. E látogatások számunkra is felejthetetlenek. A részletek helyett szeretnénk hangsúlyozni, hogy ezzel az ügygel folyamatosan foglalkoznunk kell. Ezúton is elnézést kérünk azoktól, akikhez nem jutottunk még el.

Teljes éwertékelést most még nem kívánok adni, de úgy érzem, és a vezetőség nevében is kijelenthetem, hogy az a számtalan esemény, amelyet egyesületünk szervezett, vagy részvételével segítette annak sikerét, ezek között mindenki találhatott neki valót. (Budapesti közgyűlés, Világtalálkozó, Rózsahegy Napok, bográcsnap, halászléfőző verseny, pázmánda szüret) Kicsit csodálkozunk is azon, hogy kedves szülőhelyünk polgárai nem olyan aktivitással képviseltetik magukat, mint ahogy mi elszármazottak gondoljuk. Nekünk minden régi arc és az a néhány perc találkozás régi élményeket elevenít fel. Egyesületünk és rendezvényeink mindig és mindenki számára nyitottak, szeretettel várunk minden érdeklődőt.

A Baráti Kör több évtizedes múltra tekint vissza, az „őskor” csak elbeszélésekben maradt fent, de a későbbi időkről sincs megfelelő dokumentumunk, ezért keressük gyökereinket.

No persze nem helyileg, hiszen mindenki tudja, Endrőd a világ közepén található.

Hanem időben szeretnénk mélyebben megismerni és írásban rögzíteni, mikor és hogyan jött létre ez a számunkra oly kedves baráti társaság.

Tehát kérjük mindazon kedves elszármazottakat, helyben maradtakat és tagjainkat, akik emlékeznek az egykori szerveződések és megalakulás hősi eseményeire ragadjanak tollat, vessék papírra emlékeiket és küldjék azt el nekünk a következő címre:

Szabó Béla 1022 Budapest, II. Fillér utca 93.

Tel/Fax: 06-1-326-6753; Mobil:06-20-9766-322;

E-posta: pille.1@online.hu

Azok, akiknek már nehezükre esik az írás, de sok emléket őriznek a fejükben, kérjük, szintén a fenti címen értesítsenek minket és örömmel meglátogatnánk őket egy beszélgetésre, hogy lejegyezzük a hajdani hőskor történeteit.

Előre is köszönjük segítségüket.

Az Új évben mindenkinek jó egészséget, sok örömet, boldogságot, sikereket kívánunk. Teljenek napjaink a legkevesebb problémával, örüljünk, ha egy-egy eseményen, rendezvényen élményeket gyűjthetünk és nyújthatunk környezetünknek. Segítsünk közelebbi és távolabbi hozzátartozóinknak, ismerőseinknek abban, hogy szülőfalunkat soha ne feledjék el.

2009. december

Timár Imre
EBK elnök

Önnök jogu van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

December 21-én, egy óra eltéréssel ültek össze a Kisterségi Társulás Képviselő-testületei a Polgármesteri Hivatal Nagytermében, majd ezután Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének 2009. év utolsó ülésére is sor került.

Az együttes ülés napirendi pontjai:

Megvitatták, majd elfogadták a társuláshoz tartozó intézmények 2010. évben alkalmazható élelmiszeri nyersanyagköltségét.

Mraucsik Lajosné a Városi Gondozási Központ vezetője elkészítette és a fenntartó elé terjesztette beszámolóját a 2009. évben végzett tevékenységéről.

Elfogadták az Intézményi Társulás 2010. évi munkatervét.

Ismertették az intézményi világításkorszerűsítés „Szemünk fénye program” megvalósítását a Rózsahelyi Kálmán Kisterségi Általános Iskolában, amely reményeink szerint a költségek várható csökkenése mellett a tanulók komfortérzetét is javítani fogja, és nem utolsósorban védi a tanulók látását.

A testületi ülés a megszokott polgármesteri beszámolóval vette kezdetét, de egyáltalán nem szokványos eseményt ismerhettünk meg.

Várfi András polgármester 2009. december 15-16-17-én a testvérvárosok vezetőivel Brüsszelben járt, hogy átvegyék azt az Aranycsillag-díjat, amelyet a „Nők a politikai életben határon innen és túl” című közös projekt elismeréséért kaptak. Ezt a díjat az Európai Unió alapította (1993.) és minden évben olyan településeknek ítéli oda, amelyek a legtöbbet tettek az európai integrációért azzal, hogy az elnyert támogatások segítségével szorosabbra fűzték a kapcsolatokat a nemzetek között. Megtudhattuk, hogy erre a kitüntetésre az idei évben négy projektet tartottak érdemesnek (az olasz Monza, a horvát Rijeka, a máltai Hamrun és Gyomaendrőd).

Ezen kívül megemlítették a városban történt decemberi rendezvényeket, eseményeket. Karácsony jegyében szervezték meg az Idősek Karácsonyát a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda betlehemes előadását, amelyre meghívták a Képviselő-testület tagjait. Szó volt a Rózsahelyi Kálmán Kisterségi Általános Iskola szívet melengető ünnepi műsoráról is. Városi esemény volt a Szaloncukor Kupa, amelyen részt vettek a testvérvárosok delegációi. Minden érdeklődőt szeretettel vártak a szervezők a Katona József Művelődési Házba, az első alkalommal megrendezett „Mindenki Karácsonya” elnevezésű ünnepi forgatagba. A gyermekeknek állatokkal lehetett simogatni, meg lehetett tekinteni a felállított Betlehemet, és a közben megéheztet érdeklődők kaptak egy tál meleg gulyást is. Ez utóbbi esemény a Dréher söröző ötlete alapján történt, amelyet a Képviselő-testület 335.000 Ft-tal támogatott.

Liget fürdő fejlesztési koncepciója

A Gyomaendrőd Liget Fürdő Felügyelő Bizottsága és a Képviselő-testület Pénzügyi és Gazdasági Bizottsága együttesen áttekintették a fürdő jelenlegi pénzügyi, gazdasági helyzetét és megtették javaslatukat a működéssel és fejlesztéssel kapcsolatban. A rövid távú intézkedések között szerepel a belépőjegyek 10%-kal történő emelése, illetve a szolgáltatásokban közreműködő vállalkozók bérleti díjának felülvizsgálata.

Az ügyvezető igazgató a bevétel növelése érdekében tett árváltozásban minimális lehetőséget lát, ezért javaslata szerint hosszabb távon kizárólag a szolgáltatások szélesítésében, színvonalának és komplexitásának növelésében lát megoldást. Ilyen lehetőség a gyógyászat bővítése, vagy a már korábban is tervezett szauna-land megvalósítása is.

A Képviselő-testület a már kidolgozott munkarészeket a májusi ülésen tárgyalja majd tovább.

Varga Lajos Sportcsarnok további működtetése

A városi sportcsarnokot üzemeltető Garbel Trade Bt (később *átalakult Kft.-vé, majd névváltoztatást követően Gyomagyöngye Kft. lett*) bérleti szerződése 2010. február 28-án lejár. A szerződés lejártá miatt szükséges áttekinteni a Sportcsarnok további működtetésének lehetőségét. A bérbeadások útján történő hasznosítások tapasztalatai a következők:

- az üzemeltetők az alapfeladatokat ellátták
- az ingatlan fenntartásával több probléma is adódott, valamint a karbantartással kapcsolatos állagmegóvás is sok kívánni valót hagy maga után.

A Képviselő-testület ezért fontolóra vette a 2010. március 1. utáni üzemeltetéssel kapcsolatos változtatást is.

Települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló rendelet módosítása

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2008. január 1-től hulladékszállítási közszolgáltatást tart fenn.

A Gyomaközszolg Kft. ügyvezetője kifejtette, hogy a szilárd hulladék-szállítás rendszere sokat javult a 2007-2008-i állapotokhoz képest. Ezt elsősorban azzal indokolta, hogy a 60 millió Ft/év támogatás helyett ma 24 millió Ft-tal fenntartható a rendszer. Ez éves szinten 36 millió Ft-os megtakarítást jelent az Önkormányzatnak. A Gyomaközszolg Kft. által 2010. évre kalkulált szolgáltatási díjakat a Képviselő-testület megismerte, és a 2. fordulóban elfogadta. A szolgáltatási díjak esetében minimálisan, mintegy 3,8%-os, az infláció mértékénél alacsonyabb emelést javasoltak.

Közszolgáltatási díj január 1-től

1. Táblázat

Edényzet típusa	Közszolgáltatási díj (Ft/ürités)
80 liter	146
110, 120 liter	198
240 liter	294
660 liter	725
770 liter	800
1. 100 liter	1000

Az árak az AFA-t nem tartalmazzák

Vállalkozók részére végzett hulladékszállítás díjai: 2010. július 1-től

2. Táblázat

Ürtartalom (liter)	Üritési díj (Ft/ürités)
80	429
110-120	647
240	1100
1100	3229
5000	8945

Az árak az AFA-t nem tartalmazzák

Dél-alföldi ivóvízjavító program

A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzatok kötelező feladata. Az Európai Unióhoz való csatlakozás után Magyarország számára is kötelezővé vált a határértékek betartása. Az ivóvíz-minőségi problémák a lakossági arányt figyelembe véve leginkább a Dél-alföldi régiót érintik. A fenti feladat megoldása hívta életre a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Konzorcium megalakulását. A Konzorcium jelenleg 206 tagot számlál, és nyertese is egy olyan pályázatnak, amely a víz minőségének javítására irányul. A Békés Megyei Vízművek Zrt. felvette a kapcsolatot az Aradi Vízművekkel abból a célból, hogy megyénk az elmúlt években készített kúttelepekről kaphasson jó minőségű és olcsó vizet.

A döntési javaslat értelmében a Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert, hogy az ivóvízminőség-javító program végett kössön megállapodást a „Közép-Békési Térség” Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulással.

Pályázati kiírás a Kner Imre Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium igazgatói állására

A Kner Imre Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium igazgatójának vezetői megbízatása 2010. augusztus 15-én lejár. Mivel az eljárás lefolytatása több hónapot vesz igénybe, a Képviselő-testület kiírja a pályázatot az igazgatói állásra. A megbízás öt tanévre szól majd, 2010. augusztus 15-től 2015. augusztus 15-ig.

Polgármesteri Hivatal létszámának meghatározása 2010. évre

Az Országgyűlés által elfogadott 2010. évi Költségvetési törvény komoly megszorításokat tartalmaz az önkormányzatok számára. Városunk önkormányzatának is 60.015 E Ft összegű működési, és 867.830 E Ft összegű fejlesztési hiány csökkentéséről kell felelősséggel dönteni. A csökkentés egyik lehetséges módja a humán erőforrás feladat átcsoportosítása, majd a felszabadult álláshelyen létszám leépítés. Az önkormányzat jelenleg 62 fő álláshelyből kíván 2010. évben 60-at megtartani, és ezzel is csökkenteni a működési kiadásokat.

Kilián tér közterületi elnevezésének módosítása

A Csókási-zugban lakók felvetésére a terület egyéni képviselője, Várfi András polgármester kezdeményezte a Kilián tér nevet viselő közterület névmódosítását, Dr. Csókási Béla nevének felvételét. A területi képviselő kikérte az érintettek véleményét. Az előre elkészített névre szóló 98 szavazólappal 26 nem érkezett vissza, 4 lakos nemet mondott, míg 62 lakó egyetértett a tér nevének megváltoztatásával.

Dr. Csókási Béla ennek a területnek volt a gazdája és kiemelkedő pedagógiai munkásságával nagy tiszteletet vívott ki magának. Igazgatója volt a helyi Polgári Iskolának, majd az Endrődön töltött évek után Szeghalmon a Gimnáziumban tanított, illetve pályafutását Gyomán a Gimnáziumban fejezte be. A tér nevének megváltoztatása méltó emléket állít majd a nagyszerű pedagógusnak.

Lehóczkiné Timár Irén képviselő

In memoriam

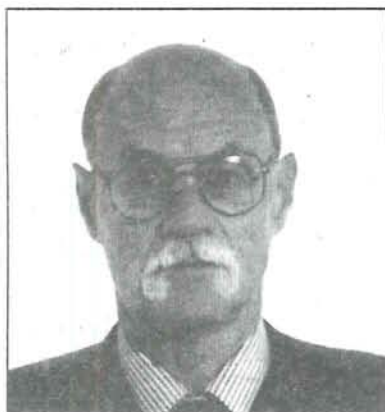
Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íz, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Elhunyt orvosaink IV.

Dr. Ugrin Nándor (1901-1956)

szülész-nőgyógyász
szakorvos, urológus

Uhrin Imre gazdálkodó és Sóczó Ilona szülők gyermekeként Endrődön született 1901-ben. A vallásos, keresztény erkölcsű párnak 12 gyermeke volt. Közülük a legtehetségesebbeket taníttatták: István mérnök, László jogász, Nándor orvos lett.

Ugrin Nándor elemi iskoláit Bencze Sándor igazgató keze alatt Endrődön végezte. Ez után Gyulára, a jó hírű katolikus gimnáziumba írtatták, ahol az „ernyedetlen szorgalmú, kiváló memóriájú, merész fantáziájú Nándor” kiténő eredménnyel érettségizett. Az orvosi diplomát Budapesten szerezte. Később szülés és nőgyógyász, majd urológus szakorvosi vizsgát tett.

Nemcsak szellemi, hanem fizikai képességei is kiválóak voltak. Szülőfalujában egyik népszerűsítője volt a labdarúgásnak és a tenisznek. Az endrődi Testnevelési Körnek első futballcsapatában jobbösszekötő volt. Később megszervezte a piros salakos pályás teniszszéket, melynek férfi tagjai a gyomai teniszszékekkel bajnokságokat is vívtak.

Orvosi pályája kezdetén a fővárosban dolgozott a Tóth-klinikán, a Rókus Kórházban és a Fehér Kereszt Gyermekekórházban. Endrődön 1930-ban nyitott magánrendelőt.

Általános orvosi tevékenysége mellett főleg szülész-nőgyógyászként dolgozott. A harmincas években még ott-hon szültek az asszonyok. Nándor bácsi számtalan éjszakát töltött a tanyavilágban a petróleum lámpa mellett várva az új endrődi kis jövevényt. Ő volt az egyetlen szakorvos a községben. Akkoriban még évente 300-400 szülés volt Endrődön, így az általa életre segített babák száma ezrekben mérhető.

Betegeit szívesen látogatta kerékpáron. A tanyavilágba ösztől tavaszgi hintóval ment.

1935-ben megnősült, feleségül vette Halmágyi Margitot. Három gyermekük született: Nándor, Márta és Dorotyta. Példás, békés életet élt a család.

1935-ben a képviselőválasztásra készülő községben sortűz dördült, melynek 10 halott és negyven sebesült áldozata volt. A sebesülteket Ugrin Nándor részesítette elsősegélyben, mivel a tragikus esemény színhelye az ő házához esett legközelebb.

Jelentős része volt a Stefánia Egyesület létrehozásában. Tagja volt a községi képviselő testületnek is.

A második világháború frontja közeledtével a család elmenekült. A később hazatérő orvost elfogták és a község-házán őrizetbe helyezték. A falu népe azonban csoportosan vonult a község kommandóójához, s orvosuk szabadságát kieszközölte. A harcok megszűnése után a szülőotthon megszervezését irányította, mely a mai orvosi rendelő épületében működött.

Dr. Ugrin Nándor 1956. március 15-én fejezte be áldásos életét. Feleségével a Szarvasvégi Temetőben nyugsznak, ahol fekete márványkő idézi emléküket.

Dr. E. Szabó Zoltán

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Egészséges életmód

Az Egészségnevelési program november havi feladatául gyümölcsből és zöldségből készült ételeket kellett a felsős osztályoknak készíteniük.

A gyerekek – osztályfőnökeik irányításával – gyümölcsostortákat, süteményeket, salátákat, sült tököt, gyümölcsös muffint, birsalmasajtot, egzotikus gyümölcsök-ből készített bólét szervíroztak.

Az év tizenegyedik hónapja a fogászat jegyében is zajlik, különösen a kisiskolások körében. Ezért az alsós munkaközösség fogászattal és egészséges életmóddal kapcsolatos vetélkedőt rendezett. A fogmosással kapcsolatos kérdésekre jól válaszoló kisdiaokok gyümölcsleveket kaptak jutalmul.

Karácsonyi Ügyes Kezek Délutánja

A Diákönkormányzat hetedik éve rendezi meg a Karácsonyi Ügyes Kezek Délutánját. A tevékenység első számú irányítója Dinya Livia rajz szakos pedagógus volt. A résztvevők a következő díszeket készíthették:

- Gálné Juhos Éva és Fekécs Éva tanárnők vezetésével lampiont,
- Uhrin Attiláné és Simonné Szrnka Zsuzsanna tanárnővel csuhébabát,
- Palicskáné Szegedi Katalin és Gordos Zsuzsanna tanárnő irányításával karácsonyi szalvétatartót,
- Dinya Livia tanárnő segítségével pedig ajándékdobozt.

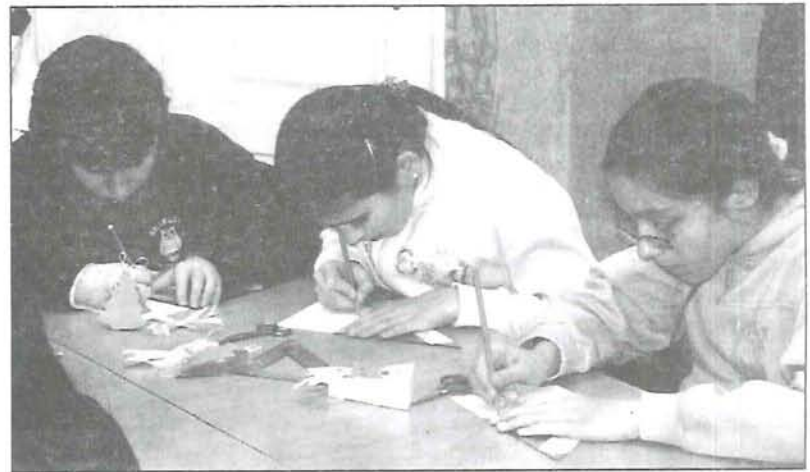
A délutánon a munkát irányító pedagógusok mellett több felügyelő, segítő pedagógus is részt vett. A karácsonyi hangulatot fokozták a kedves karácsonyi dalok, melyek egész délután szóltak. Kellemes, jó hangulatú alkotó délután volt.

Mikulás és karácsonyi ünnepek

December 4-én délelőtt a Mikulás meglátogatta a kisdiaókat, szaloncukorral kedveskedett az osztályközösségeknek. Délután tovább folytatódott az ünnepség közös énekléssel, játékkal. Az első osztályos tanulók kedves kis téli műsorral mutatkoztak be.

A karácsonyi ünnepeket az intézmény valamennyi diákja a Hősök úti iskolaegységben tekintette meg, ahol a kisdiaókból álló énekkar és irodalmi színpad tagjai adtak elő szívhez szóló betlehemi játékot.

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Január 10-én és 24-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 16 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 16 órakor vasárnapi előesti mise.

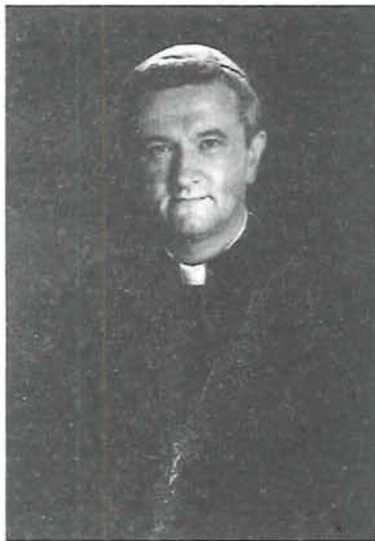
JANUÁRI ÜNNEPEK

1. péntek:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. szombat:	Nagy Szent Vazul, Nazianzi Szent Gergely
3. vasárnap:	Vizkereszt
7. csütörtök:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
10. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
13. szerda:	Szent Hiláriusz püspök, egyháztanító
15. péntek:	Remete Szent Pál
17. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
18. hétfő:	Árpád-házi Szent Margit
20. szerda:	Boldog Özseb áldozópap
21. csütörtök:	Szent Ágnes szűz, vértanú
22. péntek:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
25. hétfő:	Szent Pál apostol megtérése
26. kedd:	Szent Timóteusz és Szent Titusz püspökök
27. szerda:	Merici Szent Angéla szűz
28. csütörtök:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. vasárnap:	Évközi 4. vasárnap

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

„Hinnünk kell abban, hogy lesz nemzeti újjászületés”

Veres András szombathelyi püspök ünnepi interjúja a Magyar Nemzetben december 24-én

Magyar Nemzetben (Hinni... 1., 5. o.) Veres András szombathelyi megyéspüspök nyilatkozik, aki figyelmeztet: „Egyre több család kénytelen szembesülni a rájuk szakadó szegénységgel, és sajnos nemcsak az ünnepi pénztárca apadásáról van szó. Sok helyütt még a napi betevő és fűtenivaló előteremtése is kétséges. Lelkiismereti kötelességünk törődni azokkal, akik körülöttünk ekkora nélkülözésben élnek. De ettől még igaz, a mostani, általánosnak mondható elszegényedés is segíthet minket, hogy felfedezzük az ünnep és az élet igazi értelmét, hogy vágyakozzunk a lelki javakra, és közelebb húzódjunk egymáshoz. Persze ezzel semmiképpen nem azt akarom mondani, hogy meg kell békélnünk az ország hanyatlásával.” A főpásztor leszögezte: „Ott lesz igazán méltó a karácsonyi ünnepség, ahol nem az ajándékozás a főszerep. Maga Jézus a legnagyobb ajándék. Törekedjünk tehát arra, hogy minél egyszerűbb, minél betlehemibb – vagyis eszköztelenebb – módon éljük meg. Hiszen a Megváltó azért jött, hogy az Atya szeretetéről tanítson és tegyen tanúságot. Ezt a titkot kell nekünk is átéljünk a lélekre figyelve, s az ebből fakadó békét, örömet kell megosztanunk egymással. Ehhez külső eszközök, tárgyi dolgok keveset adhatnak hozzá. Nem csodálom, hogy egyre több családban születik olyan elhatározás, hogy idén ne vegyenek egymásnak drága karácsonyi ajándékokat, legfeljebb valami jelképeset.”

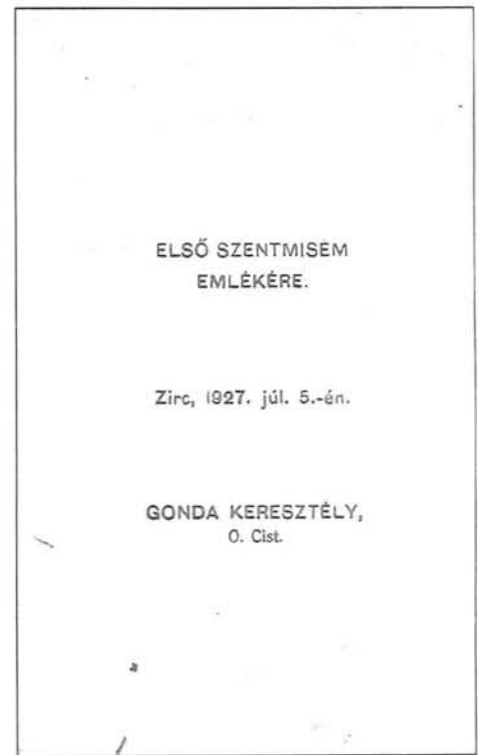
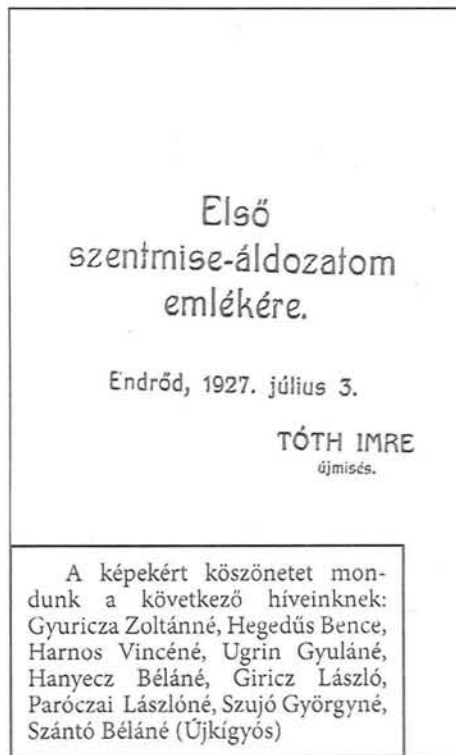
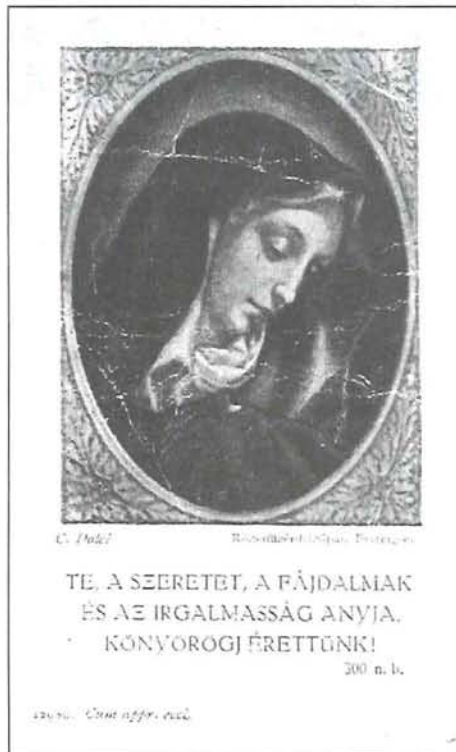
Veres András szerint nagy kihívása a jelenkor keresztényeinek, hogy az emberek jelentős része „tudatlanságból vagy tudatos döntéssel szakított Istennel és Jézus Krisztussal, s ugyanakkor más vallásokkal, mondjam úgy: a kereszténység előtti vallási tudattal azonosul. Például a reinkarnáció tanával, ami nyilvánvaló emberi eltévelyedés. Az ilyen személy csak az örök létezés

hitében él, abban, hogy halála után egy másik ember, vagy egyéb élőlény testében élhet tovább, azaz reinkarnálódhat a lelke. Krisztus nem ilyen örökéletet ígért nekünk, hanem Isten színe látását. Minden egyes ember egyedi és megismételhetetlen, nem folytatódik az élete másik emberben, vagy létezőben. Ebben a világban való létezése véges, de az örök életre született. Ezt teszi lehetővé számára az, hogy Isten Fia testté lett – inkarnálódott – ebbe a világba, ami által az Isten gyermekeivé lehetünk. Erről kell nekünk nemcsak szavakkal, hanem meggyőző, hiteles életformával tanúskodnunk.”

A Jobbik karácsonyi keresztállító akciójáról Veres András elmondta: „Még a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára voltam azokban az években, amikor a Jobbik effajta akciói elindultak. Kezdetből fogva egyértelmű volt, hogy ennek politikai háttere van, méghozzá a hanuka-gyertyaállításal való szembenállás megmutatása. Akkor is azt mondtam, amit most: rossz irány ez. A kereszt a keresztény jelképek legszebbike ugyan, de nem a karácsonyi ünnepkörhöz tartozó szimbólum. Ha valóban vallásos meggyőződés él bennünk, nem szabad egy másik vallás jelképeivel szemben felhasználni. Ha komolyan vesszük hitünket, ez eszünkbe sem fog jutni, mert a karácsonyfát és a Betlehem-installációt érezzük kifejezőbbnek. Ha pedig mások kereszteteket állítanak politikai céllal, az durva támadás a Krisztus-hit ellen.” Veres András arra is figyelmeztet: „Szélsőségek mindig lesznek, ezt nem lehet tökéletesen kiszűrni a társadalomból. Remélem, vállalhatatlan megnyilvánulásaiuk felerősítik az emberek józanabb, egészségesebb gondolkodású rétegének a hangját, azt a szándékot, hogy nagyon tudatosan ki kell állni a megbékélésért, egymás elfogadásáért és a tisztulásért.”

Azzal kapcsolatban, hogy 2006 tavaszán szomorúságának adott hangot, hogy az emberek többsége az addigi koalíciónak szavazott bizalmat, a püspök kifejtette: „Nem szeretnék a próféta szerepében tetszelegni, mert nem vagyok az. Amit három és fél évvel ezelőtt mondtam, azért bizonyult igaznak, mert az előtte is regnáló koalíció tevékenysége előre vetítette a jövőt. Természetesen a hatalom egyházhoz való viszonya miatt szólaltam meg akkor. A 2006-os választási eredménybe sajnos belejátszott nem kevés hívő ember szavazata is. Nem sejtették, hogy voksaiknak mi lesz a következménye. Én nyilván azért láthattam pontosan, mi fog bekövetkezni, mert sok eredménytelen és megalázó tárgyalás volt mögöttem a győztes politikai pártok képviselőivel. De azt még én sem gondoltam, hogy ekkora csődöt okoznak az élet különböző területein... Nehéz reménykedni, ha a pusztulásnak

Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

ennyi jelét látjuk. Sokan úgy vélik, rövid az életük ahhoz, hogy az örökösnek tűnő ígéretések után egyszer majd a kibontakozás jeleit is megtapasztalhassák. Ám a kétségbeesés semmiképpen sem méltó a keresztény emberhez. Hinnünk kell abban, hogy lesz nemzeti újjászületés, s hogy rajtunk is múlik, milyen gyorsan fog ez bekövetkezni. Függetlenül attól is, hogy mennyire tudunk ellenállni a depresszív, életet megvető megnyilvánulásoknak, amelyek a világunkat ennyire szomorúvá tették." Veres András Juhász Gyula Karácsony felé című verséből idéz: „Bizalmas szívvel járom a világot, / S amit az élet vágott, / Behegysztem a sebet a szívemben, / És hiszek újra égi szeretetben, / Ilyenkor decemberben.”

Magyar Kurír

Köszönetet mondunk a kőkereszt felújításra adakozóinknak:

Hegedüs Imréné (Hunya)
Uhrin Benedek (Endrőd)

Isten fizessen meg minden
nagyilelkű támogatást!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT ÁGNES

Ünnepc: Január 21.
+Róma, 304. (?)

A 303-305 közötti években az utolsó nagy üldözési hullám szakadt a Római Birodalom keresztényeire. Diocletianus császár úgy vélte, hogy restaurációs politikája keretében föl kell számolni a kereszténységet. Sokan nem állták ki a hitnek ezt a próbatételét, mások viszont megkapták az erősség ajándékát, hogy vérükkel tegyenek tanúságot hitük mellett.

Amikor azután 313 után már nem háborgatták a keresztényeket, hamarosan összemosták ez elmúlt idők történéseit. A Konstantin császárt megelőző idők szinte teljesen az üldözések idejének tekintették; az első évszázadok keresztényei hőskövé lettek. A vágyódással és büntudattal vegyes csodálat a vértanúk tiszteletének fölvirágzásához vezetett. Ami egy esetben hiteles és közismert volt, azt minden különösebb fontolgatás nélkül általánossá tették.

Eleven vértanú-irodalom keletkezett, amelyben a költészet és a valóság sajátos törvényeket követett. Amit Szent Ágnesről tudunk, azt ezzel a háttérrel kell szemlélünk.

A legenda szerint szép termetű római leány volt. Egy gazdag ifjú megkérte a kezét, de ő Jézussal jegyezte el magát, s az Isten Fiáról beszélt az ifjúnak is. Rómában ekkor üldözték, kínozták, kivégezték a keresztényeket. Ágneszt a törvénytörés elé vitték, s ő megvallotta keresztény hitét. Ezután kőbálványok imádására akarták kényszeríteni, de ő ellenállt. A bíró igen csodálkozott, hogy 13 évesen ilyen erős hite van, mire Ágnes ezt válaszolta: „A hit nem az esztendőktől függ, hanem a szívtől. S a szív inkább tetszik Istennek,

mint az ember kora... Én soha meg nem szűnök Jézus Krisztust imádni, hogy köveket imádjak.” Ezután Ágneszt meztelenre vetkőztették, s bűnök házába vitték. Ekkor Isten csodát tett, s Ágnesnek sűrű, hosszú hajat adott, amely eltakarta őt. Egy angyal nagy fényvel vette körül, s az emberek nem is látták őt a nagy fényességtől. Ágnes imádkozni kezdett, ekkor egy fehér ruhát látott maga mellett, melyet magára vett. Az átok háza imádság templomává változott. Nemsokára megérkezett az ifjú is, aki feleségül akarta venni, s meg akarta támadni Ágneszt, de a támadó a földre esett, s az ördög megfojtotta őt. Az ifjú apja kérte Ágneszt, hogy ha valóban igaz Istent imád, támassza föl a fiát, s akkor ő is hisz benne. S Ágnes imádságára az ifjú föltámadt, s ő is keresztény lett. Erre még jobban megharagudtak a szentre, ördögös leánynak nevezték, aki az emberek szívét is megváltoztatja. Tűzre vetették őt, de a lángok kétfelé váltak, s nem Ágneszt, hanem a pogányokat égette meg. Végül lefejezték.

Koporsójánál csodák történtek, betegek gyógyultak meg. Konstancia, Nagy Konstantin császár leánya is Ágnes sírjánál gyógyult meg, ezután megtért, megkeresztelkedett, a sír fölé templomot emeltetett kolostorral, abban élt szüzességben.

Vértanúsága pontos idejéről hallgatnak a források. Már nem tudjuk kideríteni, hogy honnan merítik a legrégibb tanúk tudásukat. Római helyi tradíció őrizte meg a szent szűz, Ágnes vértanúságának hagyományát. E tradíciót a 4. század vége felé rögzítették írásban, s később káprázatos, mesészerű legenda szövődött köréje.

Bár a szent nevén kívül más alig volt ismeretes, Ágnes a hitnek és a tiszteletnek köszönhetően nagy szentté lett. Nevét fölvevették a mise római kánonjába. Egyházatyák és szónokok fáradhatatlanul hirdették e vértanú szűz dicséretét.

Ünnepét kezdettől fogva január 21-én ülték, mert a Depositio Martyrum szerint ezen a napon temették el.

A régi világban Ágnes napján adta át a jobbágy urának a lefejtett bort.

Mondás is kötődik e naphoz: „Ha Ágnes hideg, engesztel Vince, hogy teljes a pince.” Vagyis ha Ágnes napján hideg van, Vince (január 22.) jóváteszi ezt azzal, hogy tele lesz borral a pince.

Köszönetnyilvánítás

Iskolánkban 2009. november 21-én tartottuk a Szent Gellért Keresztje Egyesület jótékonyági bálját. A befolyt összegből hintát és egy libikókát vásároltunk, amelyet a diákok már birtokukba is vehettek.

Ezúton szeretnénk megköszönni minden szülő, vállalkozó és magánszemély támogatását, akik tombolatárggyal vagy anyagi és egyéb juttatásokkal segítettek rendezvényünket:

Lottózó Oszlács Csabáné
Szarka Csilla látszerész
Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet
Timár Ernőné
Yukka virágbolt
Narancs turi
Lizák István

Bethlen Agrár
Sikér Kft.
Békés Megyei Önkormányzat
Domokos László
Polgármesteri Hivatal Hunya
Látkóczkiné Erdős Magdolna - fodrász
Telepolc
Ruházati bolt - Uhrin Attiláné
CM Méteráru bolt
Ruházati bolt Fanni Divat
- Bula Lajosné
Húsbolt - Boros Károly
Color-Shop papírbolt
Kner Nyomda
Velvet bútorbolt
Privát üzlet
Dávid - Ker Plusz Kft.

Zsilinszki Mihály és felesége
Iványi Miklós és felesége
Német György és felesége
Giricz László és felesége
Kucsmik István
Rostélyos húsbolt
Beláné Szabó Anikó - fodrász
Bartolák Tímea - kozmetikus
Solymosi Edit - fodrász

Köszl Mónika - kozmetikus
Gazdabolt - Farkas Máté
Rövidáru - Varga Mihályné
Kalamáris papírbolt

Szabóné Vaszkó Éva

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Kísérletező nyolcadikosok

2009. december 2-án - halálának harmincadik évfordulóján - Öveges Józsefre emlékeztünk. Ezen a napon az érdeklődő szülők, tanárok és tanulók olyan kísérleteket láthattak, amelyeket a fizikát szerető 8. osztályos tanulók mutattak be.

A kísérletező gyermekek az elektromosságot, a mágnesség jelenségeit, a folyadékok, gázok nyomását, Archimedes törvényét, a hatás ellenhatás, tehetetlenség törvényét mutatták be érdekes, játékos formában. A délutáni együttlét alkalom volt arra, hogy diákjaink az alsóbb évfolyamosok érdeklődését is felkeltse a fizika iránt.

Nálunk járt a Mikulás

Az első osztályosok tanteremük előtt verssel köszöntötték a régen várt vendéget.

Iskolakóstolót a Szent Gellértben

Hagyománnyá vált iskolánkban, hogy minden évben két alkalommal vendégül látjuk a város óvodáiból a nagycsoportos gyerekeket.

Idén november 25-én látogattak el hozzánk az ovisok. Mivel közeledett a Mikulás és az Advent, így az állomások egy részén erre készültünk. Mikulás dalokat énekeltünk a kicsikkel. Az angol és német szakos kollégáinkkal az ünnep hangulatát idéző rövid monológokat tanultak, természetesen angolul és németül.

Az egyik teremben adventi kopogtatót készítettek a tanító néni segítségével, amelyet haza is vihettek. A tornaterem igazi verseny pályává alakult, ahol tanulóink segítségével ügyességi játékokat játszhattak, bátorságukat teheték próbára.

Az októberben megrendezett iskolai gyümölcsnap mintájára

(mely akkor nagyon jól sikerült) az ebédlőben az ovisok gyümölcssalátát kaptak, majd az asztalokon kirakott zöldségféléből különféle arcformákat készítettek vajas kenyérré. Alkotásaikat jóízűen elfogyasztották, miután elkészültek a „remekművek”.

Az utolsó állomáson minden csoport megkapta a kisújságot, melyet minden alkalommal ajándékként kapnak.

Úgy éreztük kollégáimmal, hogy a leendő iskolásoknak sikerült maradandó élményt nyújtani. Reméljük, márciusban ismét szívesen jönnek hozzánk a következő iskolakóstolóra.

Molnárné Majoros Katalin

Karácsonyváró műsor

2009. december 22-én tartottuk iskolánk hagyományos karácsonyváró műsorát.

Az elmúlt hetek a várakozás és az ajándékkészítés jegyében teltek. Minden héten közösen gyűjtöttük meg az adventi gyertyákat iskolánk aulájában.

A karácsonyi műsort Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszony nyitotta meg.

Hagyományainkhoz híven a 3-4. osztály Betlehemes játékot adott elő, majd az 1-2. osztály Mikulás az állatok között című jelenete következett.

Őket az énekkari és idegennyelvi műsorok követték, melyben angol és német nyelven énekeltek a gyerekek.

A műsor a zeneiskolások előadásával folytatódott.

A következő műsorszámban az 5. osztály néhány tanulója Túrmezei Erzsébet A négy fenyő című verses történetét adta elő, majd a felsős tanulók Maeterlinck A kék madár című mesedarabját jelenítették meg.

Az ünnepség méltó lezárásaként a 8. osztályos tanulók a Bibliából A Szeretet dicséretét mondták el.

A műsort Lukács László igazgató úr ünnepi beszéde zárta.

Kovács Anett Szabina
Varjú Diána
(képek a 12. oldalon)

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

A karácsonyi ünnepkör jeles napjai és népszokásai

Az ünnep olyan különleges időszak, amikor a közösség viselkedése eltér a hétköznapitól. Az ünnepek adják meg életünk lüktetését, a ciklikus ismétlődéssel, pedig megerősítik az egyén és közösség kapcsolatát. Az ünnep mindig közösségi, egyszemélyes ünnepek nincsenek. Az ünnep szó az „id nap”, vagyis „szent nap” szóösszetételből eredeztethető. A pogány időszak ünnepnapjaira épültek a keresztény ünnepeink. A karácsony a téli napforduló napjára esik és a pogány vallásokban Mithras a fény istenének ünnepnapja volt. A keresztény ünnepeink kétezer év alatt átszőtték életünket és legmeghatározóbb napjaink váltak. A természet változásait megerősítő jeles napjaink viszont sok pogány kori hiedelmet megőriztek, melyek így tovább élnek napjainkban is.

A karácsonyi ünnepkör advent első napjával kezdődik és vízkeresztig (január 6.) tart. Az advent az egyházi év kezdete. A szó a latin adventus szóból ered, mely megérkezést, eljövételt jelent. Az időszak Szent András (november 30.) napját követő első vasárnapal kezdődik.

Első jeles napja Szent Borbála (december 4.) emléknapja, aki Kis-ázsianban halt keresztény hitéért mártírhalált. Korábban a bányászok, a tűzerek és a várak védőszentjeként tisztelték. A magyar néphagyományban női dologtöltő nap. Nem szabad varrni, mert akkor bevarrná a tyúkok fenekét; nem szabad söpörni, mert elsöprik a szerencsét és Borbála-napkor nem hoz szerencsét a házra a női látogató- tartja a néphiedelem.

Szent Miklós (december 6.) napja az egyik legelőbb hagyományunk. A gyermekeket, a szegényeket megajándékozó, megsegítő Miklós püspök a 4. században a kis-ázsiai Myra városában élt. Már korábban is a keleti és nyugati egyház kedvelt szentje volt. A Mikulás szó a Miklós név szlovák megfelelője, és a csak a 19. század végén került a köznyelvbe. Az 1950-es évektől a télapó elnevezés jelent meg, mely az orosz „gyed moroz” fagyapó fordítása. Ez azonban nem egyezik meg Szent Miklós alakjával. A paraszti hagyományban a mikulásjárás szokása ismert volt főleg a Dunántúlon. Az ördögöt megregulázó Miklós püspök személyéhez kapcsolódik a láncos Miklós elnevezés.

Luca napja (december 13.) a jósló-varázsló hiedelmek és praktikák napja. Újkigyóson ezen a napon a rítusok nagy csoportja a baromfitermékenység fokozását szolgálta. Egész nap ülni kellett a ház asszonyának és lányának, hogy sok tojás lögyön, sok pénz gyűjjön be. Nem volt szabad varrni, mert bevarrták a tyúk lyukát. Általános szokás volt a lucázás és a ketyolás is.

A Luca-napi szerelmi praktikák közül meggyénkben gyűjtötték a gombócba sült cédulákkal való párválasztó jóslást. Luca napján gombócot főztek, melybe 12 cédulát külön belegöngyölítettek. A cédulákra fiúneveket írtak egyet pedig üresen hagytak. A gombócokat beletették a forró vízbe, amelyik legelőször feljött a víz tetejére azt gyorsan kikapták és a benne lévő név jelentette a leendő férj nevét. A lucaszék készítése a karácsony napjáig tartott, hiszen az éjjeli misén erre állva lehetett meglátni a boszorkányokat.

A szálláskeresés a paraszti ájtatosság egyik formája, mely szentcsaládjárás néven ismert az egész magyar nyelvterületen. Endrődön és a megye más katolikus falvaiban egészen a XX. század közepéig élt ez a szokás. A karácsony előtti kilencedik napon, kilenc napon át a Szent Család képét elvitték egymáshoz a családok.

Karácsony vigíliája (ünnep előestéje) a pásztorok vesszőhorodásának a napja. Ezen a napon a pásztorok egy nagy csomó vesszővel körbejárták a gazdákat. Adtak nekik egy-egy marék vesszőt, hogy tavasszal, ezzel hajtsák ki a legelőre a jószágot.

A betlehemezés ugyancsak karácsony előtti napokban járt misztériumjáték. Békés megyében Beck Zoltán gyűjtéséből több változatot ismerünk. A betlehemezés

mellett, főleg a protestáns falvakban kántálni jártak a gyerekek. Az alföldi kántáláskor 5-10 gyerek állt össze és december 24-én délben elkezdtek a falujárást. Csodapásztorok midőn Betlehembe, Mennyből az angyal, Pásztorok, pásztorok kezdetű dalokat énekeltek. A kántálásért a gyerekek diót, almát, madár alakú kalácsot kaptak ajándékba.

A karácsony a keresztény egyház egyik legnagyobb ünnepe, a 4. század óta december 25-én ünneplik Jézus születését. Ez a nap a téli napforduló az ókori „Dies natalis solis invicti” a Nap újjászületésének ünnepe (Mithras-kultusz) volt. A középkorban karácsonnyal kezdődött az esztendő. Karácsony napján az étkezéseknek is különleges jelentősége volt. A karácsonyi asztalt mágikus tulajdonságokkal ruházták fel. A karácsonykor használt abroszt sütőabrosznak használták, az asztal alá helyezett gabonamagvak, széna, szalma a következő év bő termését biztosították. Az asztalra helyezett ételek - a szentelt ostya, mézbe mártott fokhagyma, dió, alma - a néphit szerint a család egészségét őrizték. A vidékünkön a töltött káposzta, a halételek, a kalács és a mákos tészta (angyali csík) fogyasztása általánosan elterjedt volt. A karácsonyfa állítása csupán az 1920-30-as években kezdődött el, mely lassan felváltotta a karácsonyi életfa, termőág állításának szokását.

A karácsony utáni népszokások közül talán a legarchaikusabb az István-naphoz kötődő regölés. A regölés a legények és házasság emberek termékenység-, bőség- és párokat összevarázsló, házról házra járó köszöntő szokása, a téli napforduló pogány kori emléke. Házko Irén közlése szerint a szeghalmi tanyákon még az 1950-es években jártak regölni a legények.

Aprószentek napja (december 28.) a Krisztusért mártírhalált halt betlehemi kisdédek emléknapja. Ezen a napon a szülők termőággal, vagy fűzfavesszővel megveregették a gyermekek láb-szárát, hogy frissek és egészségesekek legyenek.

Szilveszter (december 31.) a polgári év utolsó napja, az újesztendő vigíliája. Ezen a napon fontos szerepe van a zajkeltésnek. Ehhez kapcsolódó népszokások a kongozás, a pergőzés, a nyájfordítás vagy a szűzgulyafordítás. Az óévet elbúcsúztatták és az újévet köszöntötték, mint ahogy ezt teszi a régi egyházi ének:

„Uram itt állunk egy évnek sirjánál.
Hálát adunk ennek utolsó pontjánál.
De ha széjjel nézünk, ó be sokan nincsenek,
Kik az év elején mivelünk örültek.
Ők most már alusznak, aludjanak békével,
Egy jobb élet újévén velünk ébredjenek fel.”

A karácsonyi ünnepkör záró jeles napja vízkereszt (január 6.) E napon a pap megszenteli a házat és annak minden lakóját. A Háromkirályjárást ezen a napon végezték. A meggyénkben legtovább Endrődön élt ez a szokás, melynek szép archaikus szövegét Beck Zoltán gyűjtötte fel és adta közre Népszokások Békés megyében című kötetében. Az Endrődi Tájházból 1982-ben felújították a népszokást, melyről Dr. Kunkovác László etnofotográfus készített fotósorozatot.

Most, hogy áttekintettük a karácsonyi ünnepkör jeles napjait és szokásait nézzünk körül, hogy napjainkban hogyan élnek ezek a közösségi ünnepek és a hozzájuk fűződő hiedelmek. A rendszerváltozás után a lucázás és a betlehemezés játékaik megjelentek az iskolai ünnepségek palettáján. Sok eredeti archaikus szöveg került újra a köztudatba. Sajnos sokszor csak a külsőségekben jelennek meg a karácsonyhoz kapcsolódó ünnepi szokások, az igazi értelme gyakran elhomályosul. Pedig életünk minőségét mutatják, hogy ünnepeinket mily módon éljük meg. Remélem, ezzel a rövid összefoglalóval segíthetek abban, hogy megértsük a karácsonyi ünnepkör fontos üzenetét.

Betlehemezés az endrődi tájházban

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Emlékeim eseményekről 1944-1945 fordulóján

1944. október 6-7-i orosz megszállás után Gyomán is berendezkedett annak rendje-módja szerint a katonai parancsnokság. Édesanyámmal s négyen testvérek mi is megtértünk keselyösi tanyai „bujdosásból” (előző számban megjelent írásomban erről részletesen beszámoltam). A G. Nagy házban (Hősök Emlék útja 57.) magas rangú katonatisztek voltak beszállásolva. Nevekre a felnőttek sem emlékeztek, csak egy vidám – valószínű segédtsízt – „Miska kapitány” valamint egy, „major” (örnagy) hagyott emlékezetben néhány említésre méltó dolgot. Többek között Miska kapitány tanított engem egy zsákmányolt flóbert puskával csorba edényekre célba löni a „Körözsajban”. A G. Nagy porta a „hött-ágra, dög-körözsré” rúgott ki véggel. Lautner Gyuláné G. Nagy Liduska néni – G. Nagy tata húga – Hősök Emlék útja 61. sz. házában is orosz tiszték voltak elszállásolva. Többek között egy polkovnyik (ezredes), aki aztán az 1944. okt. 15. körüli ún. „mezőtúri csatában” elesett, itt e házban lett felravatalozva, innen temették, ma is előttem van veres drapériával, feketével vegyesen letakart asztalon feküdt nyitott kopsorsóban, orosz szokás szerint.

Megjegyzem, hogy ezt megelőzően meg német repülő s tisztek voltak a G. Nagy házban elszállásolva, akiknek támaszpontjuk, vagyis repterük a fattyasi legelőn volt. A különbség velük kapcsolatban annyit volt, hogy a németek rendkívül távolságtartók voltak, de egy szobát a „háziaknak” hagytak. Összesen voltunk nyolcan. Az oroszok viszont csak az alsó épületben egy szobát „hagytak” meg, oda zsúfolódtunk be. Minket, gyerekeket néha a németek megkínáltak csokoládéval, tele voltak velem, meg keksz-félékkel. Az orosz konyháról piroggal kínáltak bennünket a tiszti szolgák (mert náluk is voltak ilyenek), de az olyan volt, hogy nem tudtuk megenni. A Hatytyú nevű kuvasz is fanyalogva foglalkozott velem egy-két napig. Az őrszemélyzet sima

parolis katonákból állott. Ők aztán sok érdekes dolgot műveltek. Időnként levonultak a Körözs-ajba s anyaszült meztelenre vetkőzve fürödtek, mielőtt kézi gránáttal két-három kerek-kas halat szedtek ki a vízből. A halat aztán nagyjából megtisztították, iszonyú mennyiségű vereshagymát vagdosztak rá, megsózták és forró vízzel lelocsolták és ették, ették..., majd jóízűen ittak rá a pocosi rizling seprős ajját is, mert ekkorra már csak az maradt. De megitták nagyanyám nagy üveg kölnijét, amit az egyik német tiszttől kapott, de nem használta. De megitták a kék láng spirituszt is. Az árucseré is beindult, nagyanyámtól egy tetejes katonasapka gyufáért (szpiciski) az egyik „ruszki szoldát” egy tetejes sapka tőjást kapott. Azt rántottának megsütötte, egy ültőhelybe meg is ette. A gyufa, cukor, petróleum, só, igen nagy kincs volt akkoriban. Első napokban néhány libának kitekérték a nyakát és csak úgy éppen megtépve, kibelezve tokostul megsütötték, de a tokos bőrit nem ették meg. A szalonát foggal tépték. Nagyanyám egy darabig megálta, hogy ne avatkozzon közbe, de aztán elkezdte őket „tanítani”; ha a ruszki katona nem jól csinált valamit, könnyen megkapta: „az anyád p...ját, hát figyej mán jobban”, a végén a katona kórusban mondogatták, ha látták, hogy nagyanyám haragszik rájuk: „da, da ponyemáj mama anya p...ja mama, anya p...ja mama...”. Őrséget álltak a katonák, alul-felül, de egyik este izgatottan jött Miska kapitány, hogy kozákokat szállásoltak a községbe az őrséget megkettőzik, mert a kozákoktól minden kitelik (nagyanyám németül társalgott vele, mert mint kiderült „volgai német” volt, őseit még I. Nagy Péter cár telepítette oda). No de románok is jöttek, de mikor ezt mondta, egy nagyot köpött a bal válla felett, amúgy oroszosan. Másnap aztán láttunk a járdán vágtazni kozákokat, a ló elnyúlt alatta, de így is csapkodta kancsukával. S ekkor láttam először oroszosan lovat hajtani, oldaldeszkás gumike-

rekü, hosszúderekü kocsiba befogva két ló s elől a kocsis térgyelve hajtott s a hosszú hajtószárral csapkodta a lovakat.

Aztán ebből több halálos kimenetelű baleset is volt, mert a zabrált magyar lovak ezt a bánásmódot nem tűrték s bizony kirúgtak amúgy istenesen... Volt aztán halál a pálinkavedelésből kifolyólag, a Körözsajban a Mirhóban ott fetrengett három katona, kínjukban itták a dög-körözsvizit, azt mondták a népek, hogy meggyuladt bennük a pálinka, a közelben lévő aszszonyok tejet ittak velük, de bizony kínok közt kimúltak. Az orosz szanitécek csak legyintettek rájuk. Édesanyám mezőberényi születésű Braun Magdolna úgy menekült meg a „malenkij robottól”, hogy a helyi túlbuzgó „polikárokat” (így hívták a helyben megalakult kommunista civil azonnal jelentkező, bosszúra éhes emberekből álló fegyveres alakulatot. Karszalaggal ellátva nyomultak, a saját – német származású – fajtáját se kímélte. A bosszúállás mindennél előbb való volt.) az orosz tiszt kirugdosta az udvarról. A policárok között volt egy, akit „Demokratikus Jóskának” mondott a nép, mert állandóan a demokráciát szajkózta (amiből aztán semmi nem lett). Ő volt az, aki azt hajtogatta, hogy a halmagyi uraság Purglyékát írmagostól ki kell irtani. Közben a felesége a már kifosztott, lebontott, széthordott Purgly udvaház gardrobjából zsákmányolt Purglyné méltóságos asszony pongyolájában grasszált. De a túlbuzgó előző rendszert hűségesen kiszolgálta es most az oroszoknak is mindent és mindenkit kiadó hivatalnok hölgy, csak felkísértette édesanyámat a község házára. Aki aztán az orosz tiszt tanácsára pár hónapos Erzsike húgommal a kárján jelent meg. A bizottság elnöke, egy magas rangú orosz tiszt, éktelen dühbe gurult, lehordta a készséges csinyovnyikokat, és édesanyánkat hazaküldte...

Cs. Szabó István

Háromkirályjárás

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!

Fiatalokról fiataloknak

KARÁCSONY 2009

Karácsonyváró a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola- és Óvodában

Karácsony, Szenteste - gyerekek pásztorjátéka a hunyai templomban

Gyerekek karácsonyi játéka az endrői templomban, az éjféli mise előtt

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Kedves Olvasóink!

2010-ben újságunk a XVII. évfolyamot kezdte. A mai nehéz világban – úgy gondoljuk – ez nagy dolog. Ezt köszönhetjük Önöknek, Kedves Olvasók. Köszönjük, hogy 17 éve folyamatos az érdeklődésük lapunk iránt, hogy érdeklí Önöket az Endrődön, Gyomaendrődön történő események, kultúránk, hagyományaink. És mi, szerkesztők is csodálkozva tapasztaljuk, hogy ez a kincseshánya kimeríthetetlen.

Az idő múlásával lapunk nem öregedhet meg, szükség van az állandó megújulásra, frissülésre. Ezt tesszük most, amikor egy új sorozatot indítunk, az **Olvasóink írják** oldalt.

Kedves Olvasóink! Ossza meg másokkal is értékes élményeit, emlékeit, gondolatait. Azokat az írásokat, vagy részleteit, melyet közlésre alkalmasnak találunk, megosztjuk a széles Olvasótáborral.

Címünk: Szent Imre Plébánia Városunk újság 5502 Gyomaendrőd, Pf. 13. E-mail: varosunk@gmail.com

Tisztelt Szerkesztőség!

Felháborodással olvastuk lapjukban, hogy meggyalázták a II. világháborús emlékművet. Az elhunytak nevei között szerepel férjem nagybátyja, Balla Fülöp (1923-1944. dec.), aki szintén a II. világháború áldozata.

1944. december 24-én Budapest ostromakor tűnt el, sajnos enél többet nem tudunk róla. Reméljük, hogy a tettesek kézre kerülnek, és méltó büntetést kapnak.

Nagyon színvonalas az újság, minden példányát elteszünk. A novemberi számban látható Szilágyi István színművész anyyira hasonlít néhai apósomra, mintha a fia lenne. Lehet, hogy valamelyik felmenőjük közös.

További munkájukhoz sok sikert kívánunk.

Üdvözlettel:

Balla Péterné, Balla Péter (akinek nagypapája még Bagó volt)

Kedves Laci!

Gratulálok a decemberi laphoz. Méltó a közelgő ünnepekhez. Igaz élményt ad a karácsonyi melléklet.

Külön öröm számomra, hogy a küldött képeslap is megjelent. Mi terved a Timár Máté levelezőlappal? Tervezed a közlését?

Jövőre én is szeretnék néhány írással kopogtatni a szerkesztőség ajtaján. Van néhány érdekes témám.

Szeretettel: V. Tamás

Tisztelt Szerkesztőség!

Nagy tisztelettel kérem, közöljék a leirtakat a „Városunk” c. újságban.

Meghívtak november 14-én 9 órára az Endrödi Községi Házba.

A fő téma az Inkontinencia, EGÉSZSÉG-NAP volt. Az orvosok és professzorok előadása nagyon tanulságos volt. Tudásuk és kedvességük lenyűgöző volt, egyben gyógyító. Rám így hatottak, és tanácsukat megfogadom. Úgy vélem, mindannyian így vélekednek a kitűnő előadás után. Lehetne nagyon sok szépet írni az orvosok, professzorok felkészültségéről, egy könyv kevés lenne. De akik ott voltak, úgysem felejtik el soha. Talán azért, mert dolgoztam az egészségügyben. Mégis Nótaénekes lettem. Szívet adhatok és kaphatok. Elnézést a személyes kiterőért.

Folytatva, az Egészség-nap második fele az énekeseké volt. Hárman voltak, Uhrin Benedek, Karda Beáta és Kegye János zenész.

Fényezették nagy sikerükkel az amúgy is felejthetetlen napot.

Végezetül, hogy mindez zökkenőmentesen lezajlott a Községi Ház minden kedves dolgozójának köszönhető. Bár többször volna ilyen felejthetetlen, csodás nap.

Ezt megköszönöm nagy tisztelettel Önöknek, hogy dióhéjban le is közlik. ...

Tisztelettel: Tóthné Fodor Ilona nótaénekes

Szia Laci!

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet Kivanok neked erőben, egészségben.

Köszönettel a több éves munkádért a website-ot illetően. Ez egy nagyon fontos oldal számomra, mint nem otthon élnek, így nyomon tudom követni a történéseket, eseményeket.

Üdvözlettel:

Jóska

Joseph Bella (Kinából)

KARÁCSONYI KONCERT A GYOMAI KATOLIKUS TEMPLOMBAN

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Tátika

Nyolc alsós és nyolc felsős előadóművész-csoport szórakoztatta a rózsáhegyi tornateremben összegyűlt közönséget. Szülők és iskolatársak szurkoltak többek közt a Black Eyed Peas, a Holly Dolly hasonmás csapatnak, és a fellépőkkel együtt énekelhették a táncdalfesztivál dalait, a Boney M slágerét. A kis művészek heteken át tartó lelkes felkészülése színvonalas műsort eredményezett. A másnap délelőtti eredményhirdetésen minden szereplő jutalmat kapott, a kategóriák legjobbjai pedig 4 torta elfogyasztása után nyalhatták meg mind a tíz ujjukat.

Második bések a tátika porondján

Téli projekt

A TÁMOP-3.1.4-08/2 számú, „Kompetencia alapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrői oktatási intézményekben” című pályázatunk keretén belül megkezdtük a három hetet meghaladó projektet, amely a karácsony témát öleli át.

A hetekre lebontott tevékenységek közül az első a játék hete volt. Délutánonként a gyerekek csapatokban, téli játékokban mérhették össze ügyességüket. Mivel az időjárás nem kedvezett ehhez, csak imitálva tudtunk versenyezni. Volt iglu- és hóemberépítés, hógolyódobás, és hópihefúvás. Nagy élvezettel rakták ki a gyerekek az óriás puzzle-t is, amely egy gyönyörű téli képet ábrázolt.

A második héten az iskolai könyvtárban hallgattak és mondtak karácsonyi meséket, mondókákat, dalokat a gyerekek. Megismerkedhettek a karácsonyi népszokásokkal is.

A nagyobbak inkább a hetedikesek által készített téli filmeket nézték nagy átéssel.

A hálottakról és látottakról rajzos beszámolókat készítettek.

A harmadik hét az ajándékozás jegyében telt. Műsort és ajándékokat készített minden osztály a neki sorsolt másik osztálynak. Így mindenki volt vendég, és vendéglátó is. A közös játék öröme túl érezhették, hogy adni ugyanolyan jó, mint kapni.

Pénteken reggelként közös énekléssel meggyújtottuk az iskola adventi koszorújának gyertyáit.

A negyedik héten a karácsonyi ünnepségre készültek az osztályok. Végül a tornateremben felállított óriás karácsonyfa mellett versekkel, dalokkal, jelenetekkel és az endrői betlehemesrel zártuk a karácsonyi ünnepeket.

Ennek a projektnek a kitalálója Molnárné Pésó Irma és Vaszkó András, valamint szorgos segítők, a hetedikesek.

I. Nemzeti Gyerek Lovasnap

Iskolánk szervezésében 40 Budapestre kiránduló gyerek a Papp László Sportaréna lelátójáról nézhette végig a Kinder Kupa Lovasversenyt. Láttak díjugratást, lovas szlalomot, fogathajtó stafétát,

Endrői betlehemes a hatodikosok előadásában

idomított lovak bemutatóját és lovastornát. A küzdőtéren voltak pónik, kis és közepes lovak, sőt kutyabemutató is. Megnézték a lovasjász világrekord kísérletét, aki lóhátról menet közben 11 mozgó céltáblát talált el. Miután a Mikulás is körbejártatott kocsijával véget ért az előadás. A csoport a Nemzeti Múzeumban tett látogatás után indult haza a késő délutáni vonattal.

Karácsonyi képkirakó

Vendégségben

Tél

Tél tábornok parancsot oszt,
támadhat a hó-sereg.
Jégpáncélban villogóan,
harcol a teljes hadsereg.

Jégtüzerek záporozzák a jegeket,
hóágyúkkal támadják a közeli hegyeket.
Elfoglalták éjszaka az egész vidéket,
ember fia utakra már nem léphet.

Hull a hó

Óvodában azt tanultuk
Karácsonykor hull a hó,
Jó gyermekek ajándéka
Jézuskától várható.

Angyalkák a fenyőfára
Csengettyűvel szállanak,
Dicsőséget Kisjézusnak
Gyermekektől várjanak.

Ujházi Aranka

Színezd ki a képet!

SEGÍTHETTÜNK A BETEG GYERMEKET NEVELŐ CSALÁDOKON

Az idei esztendőben, azaz december 17-én csütörtökön is megrendeztük az Adományozás Napja keretében a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken” jótékony célú adományozásunkat Gyomaendrődön, pontosabban a Gyomai Jézus Szíve Katolikus Templomban. Az elmúlt évhez hasonlóan 25 beteg gyermeket nevelő családon segíthettek azok, akik nagylelkűen

adományoztak, és ennek köszönhetően a csomagok értéke több mint tízezer forint volt egyenként. Az ügy mellé ált ebben az évben is a Templomos Lovagrend, az Élet Másokért Egyesület, a Katolikus Karitás endródi csoportja, a gyomaendrődi kereszténydemokraták. Számos felajánló (névvel és név nélkül) segítette önzetlenül az ajándékozást: ki pénzzel, ki pedig természetbe-

ni felajánlásával.

Minden önzetlen segítőnek és támogatónak köszönjük felajánlását és fáradságos munkáját, hiszen így segíthettünk másokon. Isten fizesse meg áldásos tevékenységüket.

Köszönjük.

fr. Ungvölgyi János

Hogyan szerezzük vissza a nemzeti vagyont?

- részletek Drávik János előadásából -

2009. december 12-én városunk vendége volt dr. Drávik János író, közgazdász, publicista, a Szabad Európa Rádió nyugdíjas vezető programszerkesztője. A közel 150 fős érdeklődőnek az új világrend a kamatkapitalizmus és a szervezett pénzhatalom kialakulásáról és jelenéről tartott előadást. Valamint a rendszerváltás óta eltelt húsz évről és hogy „hogyan lehet visszaszerezni a nemzeti vagyont?“, mert mint kijelentette, Magyarországot a nemzetközi pénzpiac kormányozza!

Előadásában először a nemzetközi leg megszervezett pénzhatalom kialakulásáról beszélt (Rothschild család...) majd a nemzeti vagyonunk kiárusításáról, a rendszerváltás hibáiról, és Magyarország hogyan került az elmúlt nyolc esztendőben adósság csapdába.

Magyarországról évente kiáramlik mindegy 5-6 milliárd euró tőkejövédlem, profit- és kamathozam formájában. Ennek oka, hogy hazánk a többi kelet-európai országhoz viszonyítva túlzott mértékben lett privatizálva.

Hazánk eladósodása azért hatványozódik nagy ütemben, mert saját kibocsájtású kamatmentes pénzt az 1990-es években lecserélték külföldről beáramló hitelpénzre, ezért évről évre növekvő kamattörlesztést kell fizetni. A magyar pénzrendszer felett az ellenőrzést a külföldi pénzintézetek és befektetési alapok gyakorolják.

Hogyan szívják ki a pénzt a pénzpiacok szereplői Magyarországról?

Az egyensúlytalanság első számú oka, hogy a külföldi tulajdonú cégek és pénzintézetek a devizaműveleteken keresztül növekvő értékben több milliárd euró összegű jövedelmet vonnak ki Magyarországról. Erről síri csend van. A kormány részéről, de a médiák sem tájékoztatnak róla, csak azt sulykolják, hogy sokat pazarlunk, és fogyasztunk, jóléti kiadásaink túl magasak.

Ma már a legjobb szakértők is elismerik, hogy 5-6-szor annyi tőkejövédlem áramlik ki az országból, mint amennyi bejön. Feldolgozóipar 70%-a külföldi kézben van, a nagy- és kiskereskedelem 50%-a a bankrendszer 90%-ban külföldiek tulajdona.

Mi a kiút?

Inflációmentes közhitelezés. A kormánynak a kiszolgáltató magyar emberek helyett a nemzetközi pénzvilágtól és a hazai intézményeitől átmeneti időre

visszavenni az alkotmányosan őt illető **monetáris szuverenitást**, akkor lehetővé válna olyan termelő és infrastruktúraépítő programok finanszírozására állami kibocsájtású közhitelekkel, amelyek eredményeként olyan termelőkapacitás-növekedés, olyan új objektumok többletárak és szolgáltatások keletkeznének, amelyek fedeznék a programokat finanszírozó **állami kibocsájtású pénzeket**. A történelemben számos példa volt már erre, hogy termelői és infrast-

rukturális programokhoz kötött állami pénzkibocsájtás nem okoz pénzromlást, mert a termelőgazdaság értéknövekedése fedezi a forgalomba kerülő pénzmennyiséget. A jelenlegi Magyarországon kidolgozott programot követve intézkedni kell arról, hogy a pénzkibocsájtás, a hitelrendszer és a deviza árszabályozás, azaz a **monetáris szuverenitás kormányzati ellenőrzés alá kerüljön**.

A pénzvilág érdekei helyett a magyar lakosság érdekeit követő demokratikus kormány kibocsájtana 14 ezer milliárd forint állami közpénzt, és vissza vásárolná vele a

bankrendszerrel lévő 14 ezer milliárd forintnyi állami hitellevelet (kincstárjegyeket, állami kötvényeket). A feles törvénynek számító MNB-törvény módosításával a kormány 2002 ősze óta 5%-ra csökkentett banki tartalékrátát felemeli 100%-ra, így a bankrendszer-től egy fillért sem vesz el, de arra kényszeríti a bankokat, hogy olyan pénzzel gazdálkodhassanak, amellyel tényleg rendelkeznek. Ezekhez a dolgokhoz kell bátorság, nem a pazarláshoz az ország kiárusításához. A jelenlegi kormány reformja a magyar munka jövedelmének az átcsoportosítását jelenti a munkától a nemzetközi pénztőke javára.

Az előadás végén kiderült, Drávik úr az elmúlt évben 60 előadást tartott az ország különböző városaiban ezekről a témákról, és mindenütt nagyon megköszönték felvilágosító előadásait, mint ahogy itt Gyomaendrődön is.

Búcsúzóul könyveit dedikálta, és felhívta az emberek figyelmét, hogy a 2010-es esztendőben esedékes országgyűlési választáskor megfontoltan szavazzunk!

**NARANCS
AJÁNDÉK
POHARAK BÖGRÉK
VÁZÁK, JÁTÉKOK
GYERTYÁK, EDÉNYEK
DÍSZTÁRGYAK, ÓRÁK
HÁZTARTÁSI CIKKEK
MŰANYAG ÁRU
300Ft/db
Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok
(a Narancs Turi mellett)**

Irodalmi oldal

A TOLLVONÁSOKkal ünnepelt az ötéves OMart Műhely

Szinte hihetetlen, hogy már öt éve fogadja vendégeit az OMart Kulturális Műhely. Pontosan 2004. november 19-én Balogh Tamás második prózakötete, a Nemlétező dolgok bemutatójával debütáltunk, s azóta számtalan műsoros estnek és kiállításnak adott otthont könyvesboltunk. Bizony, ha az érdeklődők száma meghaladta a százat, szűkösen bizonyult a termünk és kevésnek az ülőhelyek, de törzsközönségünknek e kellemetlenségek nem szegték kedvét.

Biró-Balogh Tamás

Különös véletlen, hogy az ötödik születésnapon november 20-án újra Tamást üdvözölhettük körünkben. Ezúttal második tanulmánykötetéről, a Tollvonásokról (Tiszatáj, 2009) beszélgetett vele a szintén gyomaendrődi, és szintén Bárka-díjas kritikus Darvasi Ferenc. A két fiatal irodalmár olyan kellemes, szellemes, oldott beszélgetéssel tárta fel az irodalomtörténeti munka mindennapjait, hogy a közönség észre sem vette, hogyan repült el 100-120 perc. Tamás munkamódszerei között szerepel többek között dedikációk és levelek gyűjtése, melyek segítségével kapcsolat-hálókat állít fel, s ezekből képes új adatokkal kiegészíteni jeles alkotóink életrajzát. Megtudhattuk, milyen kalandos utakon került birtokába egy-egy ilyen információ, s hogy még dedikáció-hamisítást is talált, amit a leszármazottak épp azért hoztak létre, hogy híres őstüket jobb színben tüntessék fel az utókor előtt. A sok utánajárást igénylő adatok begyűjtését a mindennapok robotja: az íróasztal melletti alapos elemzés követi. Bár ez „rabszolgamunka”, a kutató számára izgalmas kibontogatni a látszólag semmitmondó irományok sokaságából valami egészen újat. Tamás több ízben okozott felfedezéseivel (Egy eddig ki nem adott Kosztolányi vagy Nemes Nagy Ágnes kötet, vagy kinosan elhallgatott életrajzi adatok) megbotránkozást irodalmi berkekben. A tények azonban önmagukért beszélnek, s – mint, ahogy Tamás maga is vallja – semmit sem vonnak le a zseniális alkotások értékéből, sőt az eddig nem ismert információk

birtokában árnyaltabb értelmezést kaphatnak bizonyos részletek. Ezen a köteten már Biró-Balogh Tamásként szerepel a szerző, így kívánva megkülönböztetni magát más publikáló Balogh Tamásoktól.

Általában igyekszünk műsoros estjeinket egybekötni egy új tárlat megnyitásával. Ezúttal a volt 2. Számú Általános Iskola felejthetetlen magyartanára, Darvas Tibor bácsi hátrahagyott fotóiból válogatott össze számunkra leánya, Urrinné Darvas Erzsébet egy kiállításra való. Külön örömet okozott, hogy a megnyitóra eljött Tibor bácsi fia ifj. Darvas Tibor is. A képek

Darvasi ferenc

a 60-70-80-as évek hangulatát elevenítik fel. A társadalmi- és mindennapi eseményeket megörökítő felvételek mellett a gyomai részről készült képek láthatók, valamint néhány különösen szép természetfotó. A kirakott képek között néhány pályázatokon díjazott is látható. Sok érdeklődő nézte már végig a tárlatot, és több általunk fel nem ismert szereplőt sikerült azonosítani. Nosztagiázás közben gyakran elhangzik egy-egy anekdota az akkori időkről. Szeretettel várjuk azokat, akik szeretnek visszamerengeni a múltba: e fekete-fehér igényes felvételek közt ezt megtehetik.

Oláh Gizella

Megjelent Valuska Sára második könyve

Karácsonyra megérkezett Valuska Sára új könyve, melynek címe: *Frianár*. A regény a Száva Evans-trilógia második kötete, a tavaly megjelent *Frésylla* folytatása.

Száva Evans hétköznapi lány, újságírással foglalkozik, mígnem kiderül róla, hogy egy másik világban, Cyntanaliában küldetés várja. Nincs ideje tiltakozni a kiválasztottsága ellen, hiszen élete veszélybe kerül, s így beleszöppen a számára ismeretlen, de mégis ismerősnek tűnő környezetbe, ahol néha veszélyes, néha vidám, máskor szomorú és elgondolkodtató kalandok sora vár rá. A második kötetben a feladatok és megpróbáltatások folytatódnak, de talán úgy érezheti az olvasó, hogy a főhős közelebb kerül tervei véghezviteléhez, bár ezért súlyos áldozatokat is hoznia kell...

Valuska Sára 16 éves, a Kner Imre Gimnázium tizedikes tanulója. Könyve az Océ Hungária Kft. „Az ember a világmindenséget beragyogó csillag...” című pályázatán bekerült a díjazott művek közé, s így az Océ Hungária Kft., a Budapest Papír Kft. és a Gyomai Kner Nyomda Zrt. támogatásával készült el. A könyvet Novák Hanga gyönyörű illusztrációi díszítik.

Kapható Gyomaendrődön az OmArt Könyvesbolt és Kulturális Műhely Fő úti üzletében.

Ízes Ízek

Január

Korhely leves

Apró kockára vágott füstölt szalonna kiolvasztott zsirján megpirítjuk a szeletekre vágott vöröshagymát. Hozzáadunk savanyú káposztát, és fedő alatt 10-15 percig pároljuk. Megszórjuk pirospaprikával, tört fokhagymával és felengedjük 1 liter hideg vízzel. A káposztát puhára főzzük, majd hozzáadunk karikára vágott virslit és tejfölt. Tálalás előtt ízlés szerint utána sózzuk, és erős paprikával csipösítjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Most a bekötéstől számítva
három hónapig
INGYEN!

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		FilmMúzeum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - nemzet
		Discovery Channel	MTV Europe
		Spectrum	Sky News
		Animal Planet	CNN
		National Geographic	BBC World
		TV Paprika	Euronews
		Film+	DW TV
		Hallmark	CNBC Europe
		Eurosport	ZDF
		Eurosport 2	Pro7
		Extreme Sports	Rai Uno
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

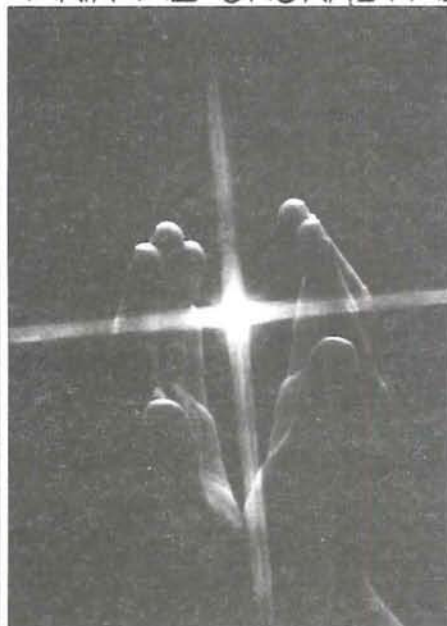
Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, hisz szívéinkben élnek;
Akiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BUDAI JÁNOS gyomaendrői lakos, november 29-én 68 éves korában megtért az Égi Hazába. Gyászolja: felesége és családja

FÜLÖP IMRE volt hunyai lakos 74 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolja felesége, gyermekei, unokája és a rokonság. Temetése Békéscsabán volt.

SALAMON ISTVÁNNÉ FARKASINSZKI MARGIT, gyomaendrői lakos, december 11-én 89 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolják rokonai

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrői templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Balra lenn: régi endrői képes levelezőlap
Jobbra: 1938 őszi szüreti bál, Szuromi András atya a vezető

Róm. kath. polg. isk. tornaterme

Katolikus Népház

Endrőd-nyugolposi róm. kat. „Szent István iskola”

Endrői-pa-utca. I. sz. róm. kath. mentakola

Endrői róm. kath. Egyházközség munkaház.

Endrői róm. kath. Egyházközség építései 1930 óta

Mindenki Karácsonya

Sajnálhatja, aki nem jött el karácsony előtt Timár Jánosné és családja (Dreher Étterem és Panzió tulajdonosai) meghívására a Katona József Művelődési Központ udvarára, ugyanis nagyon finom gulyásleves elfogyasztása mellett egy baráti beszélgetésre, egy kedves szóra, mézes forró teára, forralt borra és egy kis műsorra is futotta a szervezők részéről.

Timár Jánosné kérem meg egy rövid interjúra:

Mi volt a célja a kezdeményezésnek?

Az, hogy megszólítsuk a családokat, kimozdítsuk őket a szürke hétköznapokból, találkozzanak egymással és beszélgessenek. Azt mondhatom, hogy a rendezvény 30-40%-ban elérte célját.

2000 adag gulyásleveshez mennyi hozzávaló szükséges?

140 kg marhahús, 140 kg krumpli, 80 kg zöldség, 40 kg répa és a fűszerek.

Mennyi összegből és miből tudta mindezt megvalósítani?

Ezt a családom és én szerveztem meg első alkalommal Gyomaendrődön. A Város a programot az Idegenforgalmi Alapból, pályázati úton 335 eFt-tal támogatta. A teljes költség 1.340 eFt-ba került. Tehát a fennmaradó részt önréből biztosítottuk.

Van-e, akit név szerint kiemelne?

Igazán az Endröd-és Vidéke Takarékszövetkezetnek és a Kner Nyomdának köszönöm meg a segítségüket és természetesen a sok önzetlen segítőt említeném, akik nélkül nem lehetett volna lebonyolítani ezt a szép napot. A Kertbarát Körnek pedig azt köszönöm meg, hogy segítettek kiosztani a gulyásleveset.

Elfogyott-e a 2000 adag gulyásleves?

Örömmel mondhatom, hogy délután 4 órára minden elfogyott.

Megfogalmazódott-e Önben valami az ötlet, majd a megvalósítást követően?

Igen. Határozottan mondom, hogy érdemes volt a fáradság és a sok munka, hiszen tudtuk adni. Most tapasztaltam meg azt a családommal, hogy sokkal nagyobb dolog adni, mint kapni. Ilyenkor karácsonykor ez nagyon fontos üzenet. Tudjunk adni egy mosolyt, egy kimondott szót. Fontos egy tett, egy szándék, amit megvalósíthatunk és megtehetünk egymásért, és ezt tegyük addig, amíg megtehetjük. Mi ehhez szerettünk volna hozzájárulni egy kicsit.

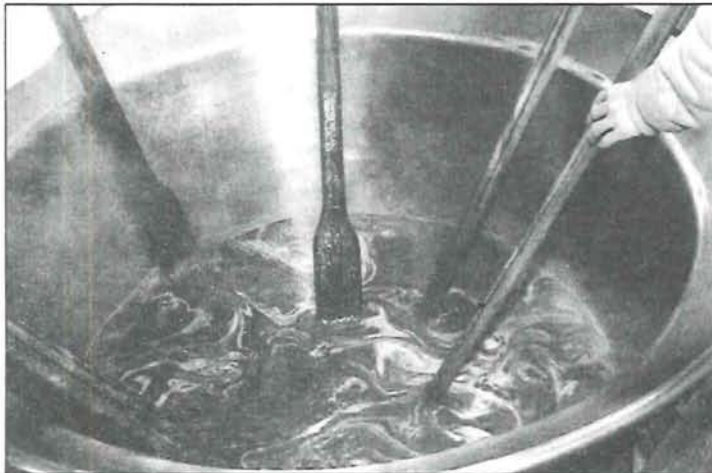
Tervezik-e jövőre újra megszervezni a programot?

Mindenképpen szeretnénk ezt tovább vinni és folytatni, hagyományt teremteni. Még talán ismeretlen ez a fajta kezdeményezés, de reményeim szerint eljut az emberekhez az üzenet, az együttlét öröme. Több programmal és nagyobb reklámmal, eljutni minden családhoz.

Kívánom, hogy sikerüljön. A gyomaendrődiek nevében köszönjük a kezdeményezést és e nem mindennapi gasztronómiai attrakciót. Kérjük, hogy jövőre még jobban hirdessék meg, és színes gyermek, felnőtt programokkal gazdagítsák a rendezvényt. Akik tudnak, csatlakozzanak a kezdeményezéshez, segítsük e nemes szándékot!

Köszönöm a beszélgetést.

Ungvölgyi János

Kedves vásárlóim!

Januári ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- virágföldek, műtrágyák, növénytápok
- üvegdemizonok, cefrés hordók, műanyag kannák
- befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósító szerek
- szeneskályhák, kandallók, kályhacsövek
- zománcos üstök, üstházak, gázégők
- fűnyírók, lánzfűrészek, elektromos kézi szerszámok
- munkavédelmi bakkancsok, gumicsizmák, kesztyűk
- zománc festékek, falfestékek, glettek, csemperagasztók
- hígítók, ecsetek, kőműves szerszámok
- szegek, csavarok, csiszoló anyagok
- műanyag kukák, műanyag rekeszek
- viaszos vásznak, fürdőszoba szőnyegek
- kávéfőzők, vasalók, konyhai edények
- fóliák, zsákok, izzók, elemek, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

Boldog új évet kíván:
FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Söcsö Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hetvégjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHE/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 2. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. február

Díszpolgári cím a megyés püspöknek

A Csongrád megyei közgyűlés január 21-i ülésén Csongrád Megye Díszpolgárra címet adományozott Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyés püspöknek, melyet március 15-én adnak át.

Szerkesztőségünk gratulál a püspök úrnak!

A tartalomból:

Egy derűs tanítási órán - 5. oldal

Betlehemezés (bihardiószegiek) - 12. oldal

Látogatás (Hunyad Péter) - 20. oldal

Búcsú Márton Gábortól, Gyomaendrőd díszpolgárától

Tisztelt Gyászoló Családtagok, Tisztelt Gyomaendrődiek, Tisztelt Megjelentek!

Gyomaendrőd város Önkormányzatának Képviselőtestülete nevében búcsúzom Márton Gábortól, városunk díszpolgárától.

„Mert akik szeretnek, mind Marcinak hívják” - mondta egyszer. Igen így nevezük, és így is emlékezünk rá: Marci bácsi.

Elment közülünk egy rendkívül sokoldalú, értékes ember, akit valóban mindenki szeretett, és ő is szerette az embereket.

Mikor végiggondoltam, milyen ember is volt, az jutott elsőre eszembe, hogy teljes életet élő ember.

„Marci bácsi” neve fogalom volt Endrődön és városunkban, Gyomaendrődön. Igazi tanító, akit érdekelt az egyetemes kultúra és annak szellemében élt. Rengeteget írt: verset, regényt, sporttörténelmet, életrajzokat. Nemcsak vallotta, hogy a sport az egyetemes kultúra része, hanem művelte is.

Fiatal korában futballozott, idős korában lelkes szurkoló volt. Szerette városunkat, fennmaradó helytörténeti munkái segítik az új nemzedéket a múlt megismerésében. Kedvelte a természetet, idős korában is sokat sétált szeretett településén.

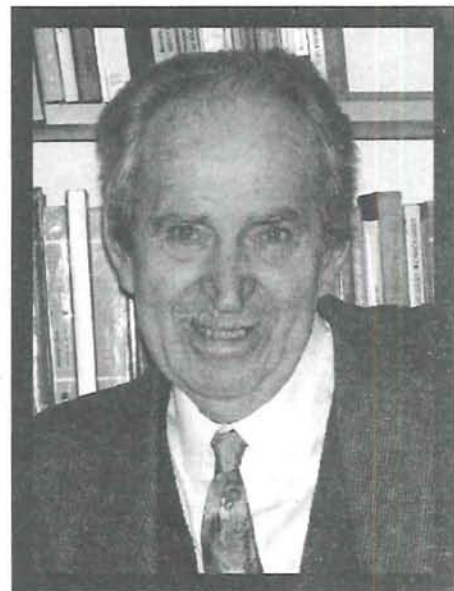
Szerette családját, szerényen, de büszkeséggel beszélt róluk.

Most mindenki visszagondol nemes alakjára, az apára, a társra, a nagyapára, a tanítványok szeretett tanárakra, a pályatársak a derék kollégára.

Kedves Marci Bácsi!

Én sajnos nem tartoztam tanítványaid közé. Szép történeteket hallottam Rólad és maradandó az a néhány előadásod, melyen részt vettem, és az a szintén néhány beszélgetés, melyet Veled töltöttem.

Ezek mind olyan élmények, melyek nagyszerű emberi mivoltod jellemezték. Példaértékű az a másik embernek járó tisztelet, mely egy köszönésedben benne volt. Egyik volt kollégád mondta egy beszélgetés során: „Marci bátyádnak idézel egy sort a Toldiból, ő ott folytatja, és elmondja fejből.

Másik pedagógustársad is kiváló memóriádat dicsérve mondta, hogy jegyzetek nélkül tanítottál. Városunk szülötte, Kunkovác László fotóművész mesélte a történetet, hogy mikor édesapjával a főiskolára jártál, az ottani professzor kétkedve tekintett a falusi, tanyasi tanítókra, de megváltoztattad a véleményed, mikor Villon egy verse említésekor Te elszavaltad a verset.

Emlékek és most már csak emlékek.

Még csak néhány pillanat, s az, aki velünk örült az életnek, a mi kedves Marci bácsink elköltözik oda, honnan nincs már visszatérés, oda, hol már nyitva várja az öröklét bölcsője, a sír.

Búcsúzunk a város Díszpolgárától, a szeretett Marci bácsitól.

„Legyen könnyű a hant, mely föléd fog domborulni, a síron túl életed legyen az örök világosság!”

Aldás és béke legyen drága poraid felett!

Gyomaendrőd, 2010. január 16.

Várfi András
polgármester

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MAGYAR ÁLLAMPOLGÁROK LETTEK

„Szép hazából szép hazamba, úton, mint a viharlámpa.
Onnan jövök, oda tartok, ahol pihennek a kardok.
Mint a madár kenyérmorzsát, viszlek, hozlak Magyarországra.
Árkon – bokron, hét határon, elférünk egy száraz ágon.”

Ezzel a versidézzel indította Petényi Szilárdné Hunya polgármestere, annak a három gyereknek a magyar állampolgársági eskütételét, akik januárban lettek magyar állampolgárok. Farkas Yvette, Farkas Anita és Farkas Lehel, akik Hunyán találták meg azt a helyet, ahol otthon vannak.

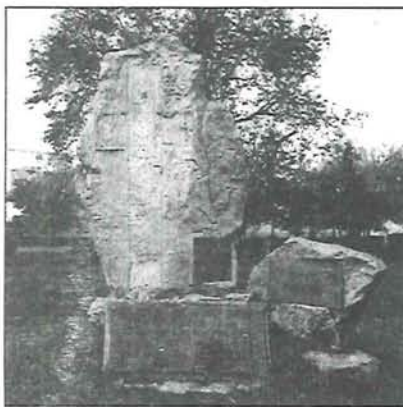
A bensőséges ünnepségen részt vettek a keresztszülők és a nagyszülők.

A három gyereket a nagyszülők nevelik nagy szeretetben és gondoskodással.

Kívánunk nekik sok szerencsét, kitartást, jó egészséget, hogy életútjuk olyanná váljék, amilyenné álmodják.

Helyreállítjuk a megrongált II. világháborús emlékművet

A januári számunkban már jeleztük, hogy a II. Világháborús emlékműről ellopott névtáblájának helyreállítását kezdeményezte a helyi KDNP. Ehhez várjuk civilszervezetek, intézmények, cégek és magánszemélyek csatlakozását illetve támogatását. Számlaszámunk az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél:

53200015-33419682
Nemzetközi: HU79 5320 0015 3341 9682 0000 0000
TAKBHUHB

Megjegyzésként írjuk oda az átutaló nevét és a célt: emlékmű felújítás

A Norvég kiállítás megnyitó ünnepsége február 8-án 16 órakor lesz. A kiállítást Várfi András polgármester úr nyitja meg.

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre 2010. március 6-án, 10-16 óra között tartja meg szokásos budapesti összejövetelét.

Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng.

Mint tudják/tudjátok a régi megszokott helyen - felújítás miatt - nem lehetséges a találkozót megtartani. Szerencsére sikerült újabb-talán jobb- helyre találni. Címe:

1054 Budapest, V. Alkotmány u. 9-11. „Alma Mater” étterem (Parlamenttel szemben, bejárat a Szemere utcai oldalon)

Megközelítése igen kedvező. Szombaton ingyen parkolási lehetőség közvetlenül a vendéglő mellett.

Vonattal érkezők, Keletiből: 2-es Metró-Kossuth tér; 78-as Trolibusz-Szemere u.; Nyugatitól – sétálva, valamint 2-es villamos, 15-ös busz, stb.

Előrendeléssel kétféle menüből lehet választani, 2000,-Ft-os áron:

A. Marhapörkölt tarhonyával és házi vegyes savanyúsággal + rétes

B. Roston csirkemell erdei gombamártással és rizzsel + rétes

Kérjük, hogy aki részt kíván venni a találkozón, **telefonon vagy e-mail-en jelentkezzen be** legalább egy héttel a fenti időpont előtt. A buszrendelés, a vendéglő és a szervezők számára is szintén fontos a jelentkezők létszámának ismerete. (Természetesen bejelentkezés nélkül is mindenki szívesen látott vendég.)

Elérhetőségeink, Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551

Továbbá: Timár Imre elnök: T/F:06-1-326-7567; M:06-20-942-9331; E-mail: villbizt@citromail.hu

Szabó Béla vez. tag: T/F:06-1-326-6753; M:06-20-976-6322; E-mail: pille.1@online.hu

Budapest, 2010. január 23.

Baráti üdvözléssel: Timár Imre elnök

FELHÍVÁS

Az Endrődi Községi Ház (eredeti neve: KATOLIKUS NÉPHÁZ) idén 80 éves. Az ünnepélyes megemlékezés május elején lesz.

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy akinek van olyan fényképe, amely valamilyen eseményt, rendezvényt ábrázol és a Népházhhoz köthető, másolás céljából juttassa el hozzánk.

Ezen kívül szívesen veszünk bármilyen írásbeli visszaemlékezést is a fenti témában.

Szeretnénk ezeket az emlékeket közzétenni.

Köszönettel: Ungvályi János: T: 06 30 294 0650

Giricz László: T: 06 30 425 4512

Önnek joga van tudni...

Önnek joga van tudni, hogy miről döntött a Képviselő-testület januárban

A napirendi pontok megszavazása után a Képviselő-testület meghallgatta Várfi András polgármester úr két ülés közötti beszámolóját, és elfogadta a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót.

A két ülés közötti néhány esemény városunkban:

Belvíz és árvíz különböző készütségi fokok elrendelése, úszóverseny, galamb kiállítás, fogyatékkal élők nappali klubjának átadása

A Gyomaendrőd Liget fürdő szauna kert, gőzkabin és pihenőtér kialakítása

2010. január 14.-én a fürdő Felügyelő Bizottsága megtárgyalta a szauna kert, gőzkabin, és pihenőtér kialakításának lehetőségét. A Felügyelő Bizottság támogatta a fejlesztési elképzeléseket. A kivitelezés, valamint a gazdasági megtérülés számításait a győri Komfortcentrum Bútorüzlet adta. Az árajánlat alapján a kivitelezési munkák összes nettó értéke: 27.463.340 Ft

A véleményező bizottságok az előterjesztést megtárgyalták, és javasolták a testületnek az előterjesztés elfogadását.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata, mint tulajdonos egyetértett a beruházás megvalósításával, egyúttal felhatalmazta a Liget Fürdő Kft. a teljes körű lebonyolítással.

Ivóvíz ellátás és szennyvízelvezetési szolgáltatási díjakról szóló rendelet módosítása

A képviselő-testület 2009 novemberében tárgyalta első fordulóban a 2010. évre vonatkozó víz-és csatornadíjak módosítását. Az alapidíjakban változást nem tervezett a szolgáltató.

A decemberi testületi ülésre azonban a Békés Megyei Zrt jelezte, hogy a szennyvízcsatorna ágazatra kalkulált díjak nem megfelelőek, mert nem fedezik a költségeket. A 2010 januári testületi ülésre az új számításokkal elkészült az előterjesztés, és a döntési javaslatok közül az alábbi fogadta el a Képviselő-testület.

1. táblázat

ivóvízdíjak	hatósági	önkormányzati	lakossági
2010	289.80	246.90	175.50

2. táblázat

Csatornadíjak	Hatósági	Önkormányzati	Lakossági
2010	452.60	414.10	315.00

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő díjakról szóló helyi szabályozás módosítása

A Térségi Gondozási Központ 2009 januárjára elkészítette a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, s a térítési díjakról szóló, helyi szabályozás módosítását.

Ennek értelmében az intézményen belül szolgáltatásokra, és nem telephelyekre javasolta a megfizetendő térítési díjak megállapítását, így az igénybevevő bármely telephelyen azonos térítési díjért juthatnak hozzá az azonos szolgáltatáshoz.

A 2010-es évre a Gondozási Központ vezetője írásban jelez-

te, hogy módosítani szükséges az intézmény élelmezési nyersanyagköltségét, illetve az intézményi térítési díjakat.

3. táblázat

Nyersanyagköltség normák	2009. évi	2010. évi
Óvoda	135.-Ft	130.-Ft
Idősellátás 60 év felett		
Reggeli	175.-Ft	140.-Ft
Ebéd	295.-Ft	275.-Ft
vacsora	185.-Ft	175.-Ft

A 2010. február 1. napjától bevezetni kívánt intézményi díjak számításánál a Sztv. 115.§-a volt a kiindulási pont. Az első előterjesztésnél a 35%-os emelésben jelentős szerepet játszott az állami normatívák csökkenése, az ÁFA emelkedése, valamint az energia árának változása. A Humánpolitikai Bizottság elfogadta az ilyen mértékű térítési díjnövekedést, míg az Ügyrendi Bizottság ezt nem támogatta, és kérte a napirend elnapolását és a térítési díjak újbóli megállapítását.

Az ülést követően az intézmény a térítési díjak 10%-os emelésével végzett újabb számításokat, amelyet a Képviselő-testület elfogadott.

Döntés született a harmadik Tanyagondnoki Szolgálat kialakításáról, melynek munkáját a Gondozási Központ koordinálja.

A városi Egészségügyi Intézmény laboratóriumának működtetése

Városunk laboratóriuma 2007. január 1. óta nem végezhet laboratóriumi feldolgozást, mivel az ÁNTSZ átsorolta a JO kategóriába. Ezért megbízási szerződésben áll Szarvas Város Önkormányzatával, mint megbízottal. A szerződés 5. pontja értelmében a megbízott vállalta a mintavételhez szükséges eszközök biztosítását és a szállítás teljes költségét.

2009 novemberében a megbízott laboratóriumi feladatokat ellátó Dr. Hajzer Ildikó azzal a kéréssel fordult a Polgármester úrhoz, hogy a mintavételhez szükséges vérvételi eszközöket biztosítsa, mert az egészségügy finanszírozásának változása miatt a sarvasi laboratórium erre nem lesz képes. December hónapban folyamatos egyeztetés történt, és ennek hatására Dr. Torma Éva felhatalmazást kapott arra, hogy folytasson tárgyalásokat J1 besorolású laboratóriumokkal, s a legkedvezőbb lehetőségekről tegyen jelentést a Képviselő-testületnek. Addig is a betegek biztonságos ellátása érdekében az intézmény költségére gondoskodjon a mintavételi eszközökről. Az igazgató főorvos ezért 122.680 Ft-ot különített el 2010 január, február hónapra.

Szakmai gyakorlatszerzés támogatása – BMTT pályázat

A Békés Megyei területfejlesztési Tanács támogatni kívánja a diploma megszerzése és ezzel a tanulmányaik lezárása előtt álló, egyetemi oktatásban résztvevő fiatalok szakmai gyakorlat-szerzését Békés megyében. A rendelkezésre álló keretösszeg 4,8 millió Ft.

Előnyben részesül az a hallgató aki:

- Békés megyében állandó lakhellyel rendelkezik
- Magyarországi egyetemek, ezen belül kelet-magyarországi egyetemek, valamint budapesti egyetemek székhelyének vagy kelet-magyarországi telephelyének hallgatója
- A magasabb tanulmányi átlaggal rendelkező diák

Határidő: 2010. február 1.

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvvel billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íz, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Márton Gábor (Marci bácsi) (1924-2010)

Marci bácsi Endrőd külterületén, a Simai zug „Zseber” nevű részén, a Simai Holt-Körös-ág közelében épült tanyaépületben született 1924. december 6-án. A zord téli időjárás miatt szülei csak december 11-én tudták szekérral bevinni Endrődre, a plébániára, így ez a nap került bejegyzésre születési dátumként.

Nagypám, Martinek Miklós Erdélyben, Petrosényban lakott, 1910 körül nősült meg először. 1918-ban felesége és egy picit gyermeke spanyol náthában meghalt. Őt árvát hagyott maga után az első feleség. Az ötgyermekes özvegyember újra nősült, egy endrődi barátja (ha jól tudom Szurovecz Irmének hívták, aki Petrosényban a vasútnál együtt dolgozott vele) „közvetítésével” egy endrődi lányt, Timár Terézt vette feleségül másodsorra, aki hiába várta haza gyűrűs vőlegényét a háborúból. Endrődre jött, és itt élték egyszerű életüket. Hat közös gyermekük született még a „meglévő” öt mellé.

A tizenegy gyermek nevelése ebben a nehéz történelmi és gazdasági korszakban bizony nem tette lehetővé, hogy gond nélküli gyermekkoruk legyen. A tanyáról a család hamarosan beköltözött a faluba, Endrődre. A Selyem utcában sikerült egy egyszerű falusi épületet megvásárolniuk.

A család igen szűken élt, különösen akkor vált még nehezebbé az életük, amikor a családfenntartó apa meghalt, és a törekény természetű Teréz asszonyra maradt a gyerekek ellátásának, felnevelésének gondja.

A kisebbek az apa munkaadójának, a MÁV-nak a szegedi árvaházába kerültek, ahol gondos nevelésben volt részük.

A kis Márton Gábor, akit már akkoriban is mindenki Marcinak nevezett, jó tanuló, sőt kiváló előmenetelű diák lett az árvaház szegedi iskolájában. Meghatározó élménye volt ebben az időszakban az, mikor a diákok egyik délutáni közös sétája során a szegedi Tisza-parton először meglátta – és később is még többször is látta – a nemzet akkor már megrendült egészségű és megtört lelkű nagy költőjét, Juhász Gyulát magányosan üldögélni és sétálni.

Így találkozott a kis diák az élő legendával, akiről a tanárai meséltek neki, mikor arra kérte őket.

A tanárai elbeszélései és az irodalom szeretete olyan nagy hatást tettek rá, hogy ez az élmény egész életére meghatározó lett: beleszeretett az irodalomba, különösen a verseket szerette, főleg Juhász Gyula versei és mellette még Ady költeményei voltak a kedvencei.

Ő maga is megpróbálkozott az írással. Első versei Szegeden a MÁV-intézet diáklapjában jelentek meg, és később kisebb-nagyobb megszaktításokkal folyamatosan írt. Írt a diákletről, később írt a munkájáról, írt az iskolákról, írt a tanyavilág embereiről, írt a pedagógusi munkáról, merthogy felnöve a tanítói hivatást választotta. Iskoláit Szegeden, majd az akkor újra Magyarországhoz

tartozó Újvidéken és – rövid idejű kitérővel – Kaposváron végezte.

1944 karácsonyán Szegedről tért haza vonattal. Mikor a gyomai vasúti hídhöz értek, orosz katonák állították meg a vonatot, ingre-glóriára levetkőztették az utasokat, de épségben elengedték őket, így szenteste egy szál ingben, mezítláb érkezett meg özvegy édesanyjához, aki először megijedt tőle, azt gondolta, hogy rémeket lát.

Tanítói pályáját helyettes tanítóként kezdte 1944-ben, mindjárt a szülőfalujában, méghozzá a tanyavilágban, Csejtpusztán, ahol öt évig ott is ragadt az őt szerető nép körében.

Pedagógusi pályafutása alatt végig Endrődön ill. az Endrőd környéki tanyavilágban maradt. Itt igyekezett az új nemzedékek tudását megalapozni.

1946-tól már véglegesítették állásában, mert – sajnos – sok tanító soha nem jött meg a háborúból, szükség volt a fiatal, lelkes pedagógusokra. Így történt, hogy Marci bácsi fiatal tanítóként a pályáját a háborútól megrokkant ország felnövő új generációjának tanításával kezdte, kezdte meg és folytatta is míg ereje engedte.

Véglegesített tanítói állásban tehát 1946-ban Csejten kezdett dolgozni. Endrődön lakott, Csejten tanított, a kilenc kilométert az első két évben futva tette meg, kora reggel oda, délután vissza. Két év múlva már káptott a községtől egy biciklit, amivel a dolog leegyszerűsödött, persze csak száraz időben, mert sáros földúton –ugye– nem lehet biciklizni. Ilyenkor a köves út mellett, a Simai halomnál, Rófuszéknál letette a biciklit, onnan pedig az apostolok lován tette meg a maradék három kilométert az iskoláig.

Begyűjtött a vaskályhába, mert ő volt egy személyben az iskolaszolga is, és várta a gyerekeket. Ma már el sem tudjuk képzelni, hogy ezt valaki így megcsinálná.

Mikor a csejti és a varjasi iskolát bezárták, a gyerekek Nagylaposra kellett, hogy járjanak iskolába, nem ritkán négy-öt kilométerről, ebben az időben Nagylapson is száz feletti volt az iskola tanulóinak létszáma.

A legtöbb időt itt, Nagylapson töltötte el, ahol már felesége, Jolika néni is csatlakozott hozzá, nem csak az életben, hanem a tanítói munkában is.

Megélt élete, amelyet nyugodtan nevezhetünk teljes életnek, lehetővé tette, hogy három generációnak is megtaníthassa, hogy miért is kell büszkének lennünk arra, hogy magyarok vagyunk, hogy ez a kis nép nem hátrébbvaló egyik más nemzetnél sem.

Messze földeket bejárt, de mindig boldog volt, ha az endrődi templom tornyát hazatérve újra meglátta.

Szeretett tanítani, szerette a sportot, amelynek fiatal korában futballistaként aktív részese volt. Később szervezője, lelke, motorja volt a fiatalok versenyszerű és nem versenyszerű sportolásának, elsősorban az iskolai kereteken belül, de sportköri elnökként is évekig dolgozott társadalmi munkában.

Szabad idejében írt. Írásai egy része néprajzi, szociológiai témákat érintett, az egyszerű emberek életéről és az endrődi emberekről írt, de emellett papírra rögzítette tanítói élményeit, tapasztalatait is. Emellett színdarabok, mesejátékok megírására is talált időt, amelyeknek előadásait is megszervezte.

Ezek a színelőadások az endrődi külterületi, tanyai élet kedves színfoltjai voltak, az iskolákban zajlottak le, az azokon részt vevők a mai napig jó szívvel emlékeznek ezekre az eseményekre.

Az élete során összegyűjtött anyagok feljegyzések alapján idősebb korában több könyvet is írt, amelyek alapvető forrásai az endrődi nép élete iránt érdeklődőknek, egyetemi, főiskolai szakdolgozatokat készítő fiatalok kifogyhatatlan forrásanyagot találtak feljegyzéseiben, könyveiben.

Több könyvét sikerült összeszerkesztenie, kinyomtattatnia. Ebben mindig segítséget kapott szeretett falujától, ismerősitől és nem utolsósorban volt diákjaitól.

Leginkább összegyűjtött versei kiadásának örült.

Sajnos nem tudta minden könyvét sajtó alá rendezni, mert közbeszólt a sors. Tudjuk, hogy még mindig vannak az íróasztalában kiadásra vagy szerkesztésre váró feljegyzések, írások, sőt még újabb tervek szótt, de ezeket a tervek újabb könyvek írására már nem tudta megvalósítani, 2010. január 7-én kihullott kezéből a toll.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Kazinczy Szépkiejtési Verseny a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában

2010. január 11-én került megrendezésre a Kazinczyról elnevezett „Szép Magyar Beszéd” Verseny, amelyet Hunya Jolán tanárnő rendezett, immáron sokadik alkalommal.

Két korosztály: 5-6. valamint 7-8. osztály szabadon választott és kötelező szöveg olvasását hallgatta meg a zsűri.

A legszebben olvasó és beszélő tanulók a következők voltak:

5-6. osztályos korosztályban:

Első helyezett: Hunya Réka 6.b, második: Szonda Lili 6.b, harmadik: Uhrin Barbara 6.b.

7-8. osztályos korosztályban:

Első helyezett: Tóth Vanda 8.b osztályos tanuló, második helyezett: Sipos Fanni 7.b, harmadik: Almási Viktória 7.a.

Felkészítő nevelők: Kónya Márta, Balla Károlyné és Hunya Jolán tanárnők.

Egy derűs tanítási órán

2010. január 15-én az ötödik órában Ökrös Katalin tanárnő a 8. a osztályban bemutató osztályfőnöki órát tartott, amelyre minden felsős pedagógus ellátogatott.

Az óra tananyaga önismeret és társismeret volt. A gyerekek körben ültek, szabad teret hagytak a játékos feladatoknak. Érdekesek és elgondolkodtatóak voltak az önismeretet fejlesztő játékok. Valóban az önkép, önbemutató, önmegismerés állt az óra középpontjában, de kapcsolat-teremtésről, egymást megismeréséről és elfogadásáról szóló játékos feladatokat is megoldottak osztályfőnökük irányításával.

A feszültség oldására, kommunikáció- és metakommunikáció fejlesztésére is jutott idő a vidám hangulatú, jól szervezett és irányított órán, ahol változatos munkaformában dolgoztak a tanulók.

A Kis Bálint Általános Iskolába és Óvodába hívogató programok...

- 2010. február 23-án kerül megrendezésre immáron sokadik alkalommal a rendkívül népszerű **Iciri-Piciri** mesemondó és meseillusztrációs verseny.

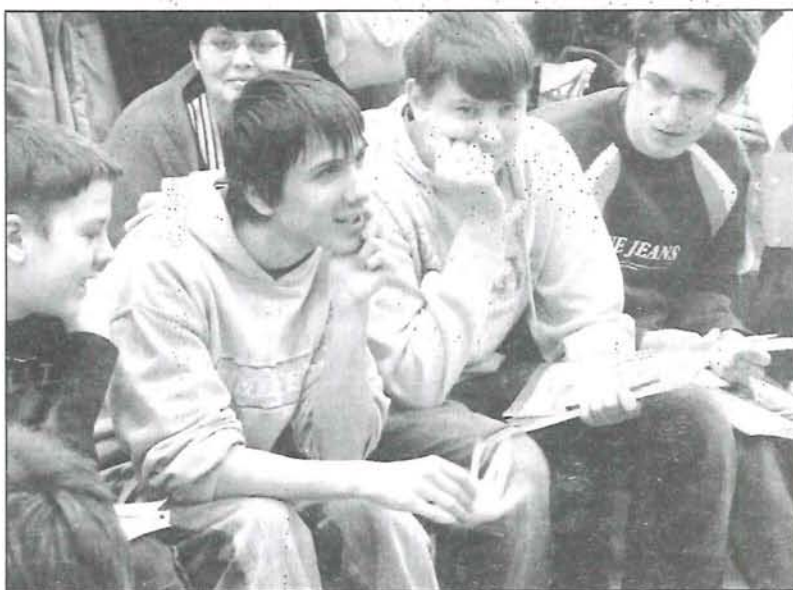
- 2010. március 17-én a Hősök úti épületegység aulájában a leendő első osztályos gyermekek szüleinek tájékoztató-jellegű szülői értekezlet lesz.

- 2010. március 22-25. között nyílt napokat tartanak az intézményben. Az általános iskolai oktatásba a Hősök úti épületben, az óvodai élet mindennapjaiba pedig a Kossuth úti Százszorszép Óvodában kaphatnak bepillantást az érdeklődők.

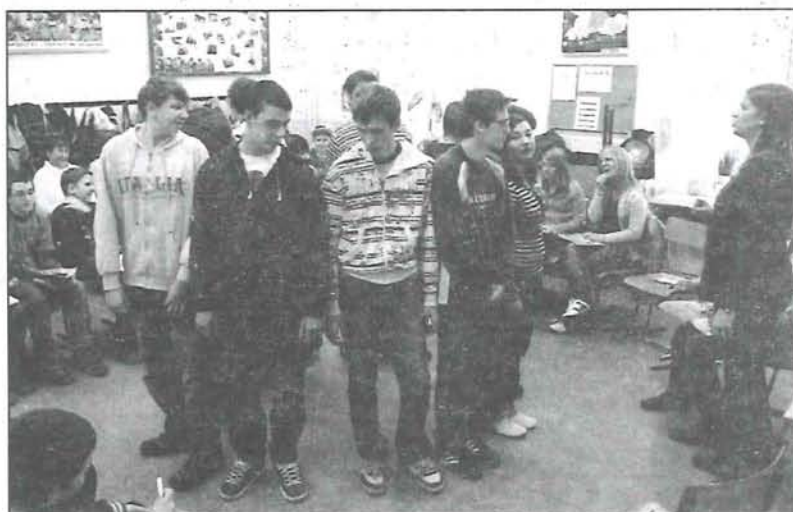
- 2010. március 26-án „Ovikóstolóra” és „Sulikóstolóra” várják a kedves vendégeket. A Kossuth úti óvodában és a Hősök úti épületben játszhatnak, énekelhetnek, tornázhatnak a gyerekek, valamint finom falatokkal is kedveskednek az óvó- és tanító nénik.

Kazinczy verseny

Derűs tanítási óra

Katolikus oldal

FEBRUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában
Február 14-én és 28-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnap mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 17 órakor vasárnap előesti mise.

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

2. kedd:	Gyertyaszentelő Boldogasszony
3. szerda:	Szent Balázs püspök, vértanú
5. péntek:	Szent Ágota szűz és vértanú
6. szombat:	Miki Szent Pál és társai vértanúk
7. vasárnap:	Évközi 5. vasárnap
8. hétfő:	Emiliáni Szent Jeromos
10. szerda:	Szent Skolasztika szűz
11. csütörtök:	A Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária
14. vasárnap:	Évközi 6. vasárnap
17. szerda:	Hamvazószerda
21. vasárnap:	Nagyböjt 1. vasárnapja
22. hétfő:	Szent Péter apostol székfoglalása
24. szerda:	Szent Mátyás apostol
28. vasárnap:	Nagyböjt 2. vasárnapja

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

LEVÉL ADVENT IDEJÉN

(Kondor Katalin újságíró, a Magyar Rádió volt elnöke)

Beteg a világ, bizony, Uram, nagybeteg. Az olyan zseniális váteszek, mint Ady, már évszázada látták ezt. Mi meg azt látjuk, hogy azóta még betegebb. Mit tegyünk, Uram?

Sohasem írtam Neked levelet. Mert már gyermekkoromban úgy gondoltam, nekem a kérés nagy szégyen, pedig még nem is ismerhettem Nagy László versét. Most írok, és kérek. Sokak nevében, és alázattal.

Ne büntess bennünket többé, Uram! Nézd el nekünk, hogy mi folyton csak várunk, ráadásul nem Rád, a Te eljöveteledre, hanem bizony a sült galambra, arra, hogy a dolgok maguktól rendeződjenek.

Végtelen a mi adventünk, Uram, és hitetlen. Nem bízunk már a magunk méltóságában; reményvesztettek vagyunk, és ostobák. Olyanok szavának hiszünk, akiknek nincs egy igaz gondolatuk sem. Pedig egy másik vátesz már régen megmondta: „Gyalázatos hazugok megrontották a szavak becsületét.” Őt Karinty Frigyesnek hívták.

Kérek, tehát Uram, hogy ebben a félelemre és megfélemlítésre alapított világrendben szállást találj a jó emberek szomorú szívében. Tudom, hogy értelmetlenek vagyunk a szeretetedre, mégis könyörületért esengek. Gyújts világosságot bennünk, és adj bátorságot nekünk. Mondd, hogy ne túrjuk tovább napi megaláztatásainkat, mond, hogy kergessük el a kufárokat. Segíts nekünk kimondani, hogy elég volt! Elég a nemzet kiárusításából, elég a rablásból, az ország elszegényítéséből, beteggé tételéből, a szemkilövésekből, a jogtiprásokból, történelmünk ellopásából.

Most az egyszer nem leszek szerény, Uram! Sokat kívánok. Adj erőt, hogy ne a tagadásodban legyünk szilárdak, hanem igenlésebben. Adj hitet, hogy lehetséges és érdemes embernek lenni, s hogy az életnek van értelme és célja.

S ne haragudj azért sem, kirekesztettünk Téged Európából. Legálábbis a Nagy Átverés Globális Uniójából. Megvagy Te enélkül is,

tudom, csak mi nem vagyunk meg Nélküled. Rád vár a világ, Uram, csak nem tudja, mert ostoba. Bocsásd meg ezt neki. S bocsásd meg nekünk, szegény magyaroknak is azért, hogy van itt néhány millió múltját, örökségét, kultúráját veszített ember, akik kilátástalan, lelketlen világot akarnak utódaikra hagyni. Tudod, nekünk most legnagyobb ellenségünk a gyöngeségünk, ne haragudj ezért se. Van ennek is oka, de nem magyarázokdom.

Adj tehát karácsonyi ajándékot nekünk, de ne satnya vágyainkat nézd, hanem hozz méltó életet! Mint Wass Albert írja:

„A látszat csal. Isten ma is a régi.
Te hagyta el, te s a többiek,
s míg vissza nem zarándokoltok Hozzá,
s a múlt hibáit le nem törlik:
magyar földön nem lesz új
Magyarország,
Gaz és szemét nem terem nemzetet!
S a gyűlöletet nem mossa le semmi,
csak az összetartó igaz szeretet!”

Ezeket a gondolatokat azért közöltük, mert nemcsak advent idejére, hanem egész évben aktuálisak. (szerk.)

Hamvazószerda, a nagyböjt kezdete

A húsvétot megelőző negyvennapos böjt a keresztények számára bűnbánati időszak, amely alkalmat ad a lemondásra, a hitben való elmélyülésre és kiengesztelődésre, hogy méltóképpen felkészülhessenek a húsvétnak, Jézus Krisztus feltámadásának megünneplésére.

Miért éppen negyven napig tart a nagyböjt? A Szentírásban számos esemény kapcsolódik a negyvenes számhoz. Jézus Krisztus nyilvános működésének megkezdése előtt negyven napot töltött a pusztában. Negyven napig tartott a vízözön, negyven évig vándorolt a pusztában a zsidó nép, Mózes negyven napig

tartózkodott a Sinai-hegyen és Jónás próféta negyvennapos böjtöt hirdetett Ninivében.

A böjt vallásos gyakorlata a bűnbánat, a megtisztulás, az áldozat és a könyörgés kifejeződését szolgálja,

Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

„Ez az én testem . . .”

K3

7

„Akartod lenni istennem,
Mert Te vagy az én Istenem.”
(142. zsoltár 11. b.)

ELSŐ SZENTMISEALDOZATOM
EMLEKERE

Endrőd, 1942. április 6-án.

FAGGYAS ISTVAN

A képekért köszönetet mondunk a következő híveknek: Gyuricza Zoltánné, Hegedűs Bence, Harnos Vincéné, Ugrin Gyuláné, Hanyecz Béláné, Giricz László, Paróczai Lászlóné, Szujó Györgyné, Szántó Béláné (Újkígyós)

„Isten kegyelmétől vagyok az,
ami vagyok.”

(1. Kor. 15, 10.)

PAPPÁSZENTELÉSEM
és
ELSŐ SZENTMISÉM
emlékére

Szeged—Endrőd,
1955. június 19—26

UHRIN GYÖRGY

Uhrin György

Istenem és mindenem!

PAPPÁSZENTELÉSEM
ES
ELSŐ SZENTMISÉM EMLÉKERE.

Budapest, 1964. május 3-án.
Endrőd, 1964. május 10-én.

Sóczó Ferenc
piarista

jelzi az embernek Isten iránt tanúsított szeretetét és az érte való áldozatvállalását.

Hamvazószerdá az őskeresztény hagyományból merít: a hívők a vezeklés részeként hamut szórtak a fejükre. Még ma is őrzik ennek emlékét: az előző évben megszentelt és elégetett barka hamujából a pap hamvazószerdán (és nagyböjt első vasárnapján) keresztet rajzol a hívek homlokára, miközben ezt mondja: „Emlékezzél, ember, hogy por vagy és porrá leszel!” A hamu egyszerre jelképezi az elmúlást és a megtisztulást.

A VII. században alakult ki a mai gyakorlat, hogy a nagyböjt kezdetét az első vasárnap előtti szerdára tették, így hamvazószerdától húsvét vasárnapig nem negyven, hanem negyvenhat nap telik el, ugyanis a közbeeső hat vasárnap nem böjti nap.

MEGHÍVÓ

Egyházközségi farsangi vacsora

Február 13-án, szombaton este 6-órától lesz az egyházközségi vacsora az endrődi Hídfő étteremben (Dombuszög). A vacsorajegy ára: 1.300-Ft/fő. A vacsora: marhalábszár pörkölt vagy vegyestál, melyet a jegy vásárlásakor jelezni kell.

Kérjük, hogy lehetőség szerint tombolatárgyakkal is járuljunk hozzá a jótékonyági vacsora célkitűzéséhez.

Az összes bevételt a Szent Imre Alapítványra szánjuk, tehetőink rendbetételére.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sócsó Géza

SZENT OSZKÁR

Ünnep: február 3.

*Corbie mellett (Picardia), 801. +Bréma, 865. február 3.

Oszkár 801-ben született a Frank Birodalom északi tartományában, Picardiában, a Somme-folyó mellett, Amiens közelében. Mivel korán árvaságra jutott, a corbie-i bencések nevelték. Eleinte nem akart szerzetes lenni, csak életének egy nagy élménye indította erre: a hatalmas Nagy Károly császár halála (814). Olyan megrendítő volt számára a világi hatalom elenyészése, hogy elhatározta: szerzetes lesz.

Nemsokára tanítani kezdett a kolostori iskolában, majd 823-tól a Korvey-ben alapított új kolostor tanára

és prédikátora lett. Itt érte különleges hivatása, amely az északi misszióra rendelte.

Már a 8. század folyamán többször is fölmerült Dánia és Svédország misszionálása, el is indultak néhányan, de sikert nem értek el. Szent Willibrordnak dolgavegetlenül kellett elhagynia Dániát; a fríz származású Luidgert pedig a császártól kapott sorozatos megbízatások miatt nem tudta terveit végrehajtani a misszióban. Jámbor Lajos uralkodása alatt azonban kedvezőbb helyzet kínálkozott: 826-ban Harald dán király frank segítséget kért trónja megszerzéséhez, majd ugyanezen év júliusában a Mainz melletti St. Albánban négyszáz férfi társaságában megkeresztelkedett. Az esemény nagy föltűnést keltett, és világosan látszott, hogy talán soha vissza nem térő alkalom kínálkozik Dánia megtérítésére. S erre a műre rendelte az Úr Szent Oszkárt.

Oszkár huszonöt éves volt, amikor apátja, Wala, a császár kérésére, aki szerzeteseket kért a dán király mellé, őt jelölte ki. Teljes szívvel igent mondott, pedig veszedelmes feladatra vállalkozott, úgyhogy szerzetestársai közül csak egyetlenegy, Autbert csatlakozott hozzá.

Végighajóztak a Rajnán, majd elhaladva a fríz partok előtt megérkeztek Dániába, ahol Oszkár azonnal hirdetni kezdte az evangéliumot. Am a következő esztendőben már elűzték őket.

829-ben újabb lehetőség nyílt a misszió előtt: Björn, svéd király meghívta Oszkárt, aki az időközben meghalt Autbert helyett Witnárral indult útnak, és 830 tavaszán kötöttek ki a Stockholmtól nyugatra lévő Birkában. Itt épült az ország első keresztény temploma.

Másfél év múlva jelentést küldtek a császári udvarba, s ennek alapján Lajos császár úgy látta jónak, hogy birodalma északi határán alakítson ki missziós központot, mégpedig Hamburgban. Oszkárt kinevezték missziós püspöknek, a püspökséget a 831. évi dienedhofeni birodalmi gyűlésen alapították meg, és Oszkárt 832-ben szentelte föl a metzi püspök, Drogo. IV. Gergely pápa érseki címet adott Oszkárnak, és kinevezte egész Skandinávia pápai legátusává, ami azt jelentette, hogy az egész északi terület misszionálását rábízta.

Oszkár ezután egyik munkatársát, Gautbertet püspökké szentelte, és Svédország térítésére küldte, maga pedig Dániában maradt, és Hamburgból intézte az ország térítését.

Tizenhárom évig dolgozott, közben sok kudarcban és csalódásban volt része. Élete nagy megpróbáltatása azonban 845-ben érte, amikor egész addigi munkáját megsemmisítették: a normannok lerombolták Hamburgot, a dánok föllázadtak a kereszténység ellen, a svédek pedig elűzték Gautbertet. Oszkárnak is futnia kellett, s maga mögött hagyva földült székhelyét, Brémába menekült.

Ugyanennek az évnek augusztusában meghalt a brémai püspök. Magától értetődőnek látszott, hogy Oszkár vegye át az üres püspöki széket és a hamburgival együtt kormányozza tovább, ám ez ellen a kölni érsek hosszasan tiltakozott. Így Oszkár csak 858-ban lehetett brémai püspök, s a hamburg-brémai egyesített püspökség csak 864-ben jöhetett létre. És eközben - a teljes összeomlás ellenére - Oszkár újrakezdte Dánia és Svédország térítését. 852-ben Sigtunába ment, ahol Olaf svéd király népével együtt megkeresztelkedett. A püspök elszánt bátorsága, a király jóakarata és egy népszavazás - melyen a kereszténységet választották - jelentette azt a kedvező helyzetet, amelyből a kegyelem az országra áradhatott. Oszkár hamarosan egyik tanítványára, Rimbertre bízta a svéd misszió folytatását.

Amikor 864. február 3-án Oszkár Brémában meghalt, ez a Rimbert vette át a püspökséget. Ünnepét 1969-ben vették föl a római kalendárjumba azzal a meggondolással, hogy a nagy térítők között Észak Apostola is helyet kapjon.

Oszkár püspök életét tanítványa és utóda, Rimbert írta meg, aki nélkül alig tudhatnánk róla valamit, mert saját írásos hagyatéka jelentéktelen. Rimbert azonban sok mindent följegyzett, egész a szerzetesi éveik visszamenőleg. Tőle tudjuk a következőket:

Oszkár szerzetességének éve alatt az erények megszerzésével Isten igaz harcosává lett, aki egészen ráhagyatkozott a kegyelem vezetésére. Egyszer pünkösd vigíliájának éjszakáján látomása volt, amelyben hangot hallott, és az ezt mondta neki: „Indulj és menj, és a vértanúság koronájával fogsz megtérni hozzám!”

A szent „izzott Isten ügyének szeretetétől”. Csodálatos volt benne, hogy sem testi alkata, sem egyéni vágyai nem missziósnak rendelték, Krisztus mégis a küzdelmekkel teli apostoli étellel ajándékozta meg. Külsőleg mindhalálig apostol volt, de belül a szívében nem szűnt meg szerzetes lenni. Amikor Isten ígését hirdette, csak az a cél lebegett a szeme előtt, hogy embertársain segíthessen. Amint azonban alkalma adódott, azonnal visszavonult és az imádság csendjében és a magányban tanulta az isteni Bölcsességtől, hogyan kell az üdvösségre segítenie felebarátait. A vakoknak szeme, a sántáknak lába, a szegényeknek és árváknak atyja akart lenni.

Életrajzírója külön kiemeli, hogy soha semmit nem markodott el, és egy megfontolatlan döntést sem hozott. A nehezebb kérdésekre hosszabb időt szánt, s csak a kegyelem világosságának elnyerése után döntött. De amit így elhatározott, ahhoz tiltakozások ellenére is ragaszkodott. A kegyelem pedig gyakran látomások formájában jelentkezett a lelkében. És ez nem jámbor középkori állítás, mely szerint szentet nem lehet elképzelni látomás nélkül, hanem az eleven hitre kapott isteni válasz, amellyel Oszkár bizonyosságot kapott arra, hogy szívének Istenre hallgatása nem süket csendre, hanem az élő Istenre való figyelés.

Szíve nagy vágya volt a vértanúság. Meghívásának látomásában erre ígéretet kapott, és Rimbert úgy ítéli, hogy ez az ígélet - bár Oszkár nem ontotta vérért Krisztusért - beteljesedett: „A vértanúságnak ugyanis két fajtája van: a rejtett, amely az Egyház békés korszakaiban valósul meg; és a nyilvános, amely az üldözések idején látható. Ambar a szívében mindkettőre kész volt, Oszkárnak csak az első adatott meg. Mert egy olyan embernél, aki annyi testi szenvedést és lelki próbatételt állt ki az Urért, nem lehet kétségbe vonni a vértanúságot.”

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

A január iskolánkban a matematika hónapja. Ekkor rendezték a Varga Tamás matematika verseny második fordulóját, amelybe a megyéből tizenhét versenyző jutott. Nagy örömünkre a január 12-i megyei fordulót Bela Gréta 8. osztályos tanuló 88%-os teljesítménnyel megyei másodikként zárta, és ezzel az országos fordulóba jutott.

A Dugonics András matematika verseny második fordulójába bejutott 21 tanulónk január 20-án versenyzett az országos fordulóba jutásért. A feladatok nehezek voltak, de Bela Gréta és Czinczár Nikoletta nyolcadik osztályos tanulóknak sikerült teljesíteni az országos versenybe kerülés szintjét. Minden versenyzőnek gratulálunk, a továbbjutóknak eredményes versenyzést kívánunk. Felkészítőjük: Cseh Jánosné

Sporteredményeink

Körzeti Úszóverseny Gyomaendrőd

Varga Zsanett mellúszás 3. helyezett
Nagy Balázs gyorsúszás, hátúszás 1. helyezett,
mellúszás 3. helyezett
Rákosfalvi Dóra hátúszás 3. helyezett
Kurilla Viktor gyorsúszás, hátúszás 3. helyezett
Varga Gergő gyorsúszás, mellúszás 3. helyezett
Nagy Tibor mellúszás 3. helyezett

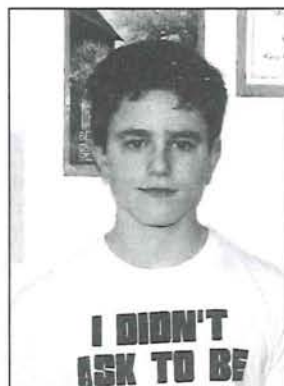
Körzeti Asztalitenisz-verseny Dévaványa

Rákosfalvi Dóra 2. helyezett
Hanyecz Barbara 3. helyezett
Czinczár Nikolett 3. helyezett

Kurilla Viktor 1. helyezett
Papp Bence 2. helyezett
Szerető Norbert 3. helyezett

Körzeti Sakkverseny Dévaványa

Bela Gréta Virág 1. helyezett
Rákosfalvi Dóra Klaudia 1. helyezett

Felső kép: Nagy Tibor

Balra: Rákosfalvi Dóra

Balra lenn: Nagy Balázs

Igyunk szépen!

Katinka néni szépirodás versenyt rendezett az osztályban. Petőfi Sándor Itt van az ősz, itt van újra című versét kellett lemásolnunk. Mindenki nagyon igyekezett, hogy győztes legyen. A munkáinkat az alsós tanító nének zsűriérték. Nagyon szoros volt a verseny. Csak a hibátlan munkák maradtak a döntőben: En 2. helyezést értem el. Máskor is benevezek.

Cziriz Bettina
2. osztályos tanuló

Szépiró verseny

Balra:
Bela Gréta

Jobbra:
Czinczár
Nikoletta

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szandra István

Timár Antal

Endrőd története a középkorban (A honfoglalástól 1696-ig) - Gyomaendrőd, 2005. (részlet)

A XV. századi Békés megyei kismemesi falvakról többnyire elmondható, amit az ún. kuriális falvakkal kapcsolatban szokás emlegetni. Olyan kismemesek lakták őket, akiknek egyetlen telkük volt, de azt nem jobbágyaik, hanem maguk művelték. Az ilyen nemesek életszintje is megfelelt a jobbágyokénak, ám nemesi jogokkal, kiváltságokkal rendelkeztek. Természetesen voltak közöttük olyan családok is, akik több faluban is birtokosok voltak, illetve jobbágytelkekkel is rendelkeztek. Voltak olyanok is, akik nagyobb uradalmaknál vállaltak gazdatiszti munkát, de közülük kerülhettek ki a vármegye alispánjai, szolgabírái is. A differenciálódás ellenére, úgy gondolom, a Békés megyei nemesség életmódját, vagyoni helyzetét általában véve jól tükrözi az a szerződés és végrendelet, amelyek a XVI. század második feléből maradtak ránk. A szerződés olyan ház építésére kötelezi az építetőt, amelyben három szobának és kamrának kellett lennie. Hozzáteszem, hogy a XV-XVI. század kis- és középnemesi házai vályog- vagy vert falú, fából, esetleg paticsból készült épületek voltak. (Ékkor már a jobbágyok házai is két-, illetve háromosztásúak voltak, és hasonló anyagból készültek.) A végrendeletben egy kismemes özvegye a fiára hagyta a házat, továbbá hét ökröt, kilenc tehenet, kilenc nagy és három kis ólomcsészét, kilenc kerek, hét négyszögletes tálat, öt ólomkancsót, két rézmozsarat, három vaskanalat. Mostohalányainak a szekrényben levő fehéreneműit hagyta.

Szinte bizonyos, hogy Endrőd lakóinak egy része is az előzőekben vázolt módon élhetett. A mai település belterületéhez viszonyítva a középkori falu házai a Templom-halomtól (Körös-híd) keleti irányban kb. az Apponyi út, déli és délnyugati irányban pedig kb. a Lásbas és Csurgó utcák által határolt területen helyezkedhettek el.

Az itt lakók házait, életmódját csak más település(ek)en végzett ásatások alapján képzelhetjük el, ugyanakkor templomuk mindenképpen a viszonylagos jómódról árulkodik. A középkorban egy település templomának nagysága, felszereltsége mindig tükrözte az ott élők anyagi helyzetét, s a templomról megbízható forrásokkal rendelkezünk. Az endrődi Historia Domus leírása alapján „rekonstruálható” az épület. Igaz, ez a leírás a XVIII. századi újrateremtés utáni, 1753-as helyreállítási munkálatokat követően készült, de mivel akkor „csak” felújították a középkori templomot, így az megőrizte eredeti külsejét, jellegzetességeit: „A hajó mennyezetes, a szentély bolthajtásos... a tető zsindelellyel fedve. A kórus szilárd oszlopokon és

Az elpusztult XV. századi templom helye az ártérben

Endrőd látképe a XV. században - rekonstrukciós rajz

bolthajtáson nyugszik...A sekrestye boltozatos, ablakai vasrostélylyal ellátva.” Tornya nem volt, de a középkor szokásainak megfelelően egy fából ácsolt harangláb állhatott mellette. A templom egy kb. 8-9 öl (16-17 m) hosszú és 4,5-5 öl (8-9 m) széles téglapépület volt, félköríves szentélyzáródással. A Historia Domusban találtam egy 1736-os utalást arra vonatkozóan, hogy – csakúgy, mint napjainkban – a templomot már építése után, amely a XV. század elejére tehető, Szent Imre herceg tiszteletére szentelték fel.

Az endrődi nemesek többsége, mint királyi ember jelen volt a XV. században több, a szomszédos településekkel kapcsolatos birtokpernél vagy más jogügyleteknél. Csak néhány példa: Kövér László 1435-ben, Kőre Mátvás 1454-ben, 1458-ban, 1469-ben, Fodor Ambrus, Harasztos Miklós és Harangi Antal pedig 1475-ben voltak kijelölt királyi emberek. Néhány endrődi nemes az akkori megyei vagy országos „politikai élet” első vonalában találok. Amikor 1447-ben Hunyadi János kormányzóként országgyűlést hirdetett, Békés vármegye egyik követe Harasztos Domokos volt.

1479-ben pedig Both Miklós volt megyénk alispánja. Volt gazdatiszt is a község nemesei között: Kőre Bálint 1467-ben a Csolt-nemzetéből származó Ábránfyak egyik gazdatisztje volt.

A XV. századi endrődi nemesek közül néhánynak a nevét az említett 1425-ös oklevélben olvashatjuk először és utoljára. A XVI. században viszont több új név tűnik fel a forrásokban: a már ismert Csarnai, Pálffy, Kamuthy családokon kívül a XVI. században Endrődön laktak még a Szalai, Nagy, Bernóthy, Eszes, Seres, Veres, Dienes és Vas családok (lehet, hogy a Vas-Vasas, Both-Botos ugyanazon nevek két változata).

A XVI. században a „régii” és új nevek viselői közül többet is a vármegye vezetői között láthatunk. 1508-ban Balassa Kálmán volt az egyik szolgabíró, 1514 és 1524 között pedig Haranghy Lénárd volt a megye alispánja. Haranghy Lénárd 1527-ben országgyűlési követ is volt. Két endrődi származású szolgabíróról tudunk még a XVI. században: Bernóthy András 1549-ben, Seres Boldizsár pedig 1552 és 1560 között töltötte be ezt a tisztséget. Érdekességként jegyzem meg, hogy volt egy képzett jogász (ügyvéd) is az endrődi nemesek között. Haranghy Miklós 1507-ben az erdélyi káptalan előtt képviselte megbízóit. (Természetesen nyilván több jogi „végzettségű” ember is élt a XV-XVI. századi Endrődön, de csak egyikük neve maradt fenn.)

Események, emlékek 1945-1950.

Folytatva gyermekkori emlékeim sorozatát 1944 végétől, majd elfeledtem, hogy amikor az oroszok beszállásoltak a Hősök Emlék útja 57. alatti G. Nagy-házba, jó pár napig egy T-34-es harckocsi is beállt a bejáróba lövegtorony csóvel a Holt-Körözs felé, tehát az udvarunk felé. A bejáróba kétfelől lévő kerékvető beton műtárgyakat „kétfelé” kinyomta. Ez így maradt egészen 1950-ig, amikor is a házat a „proletár hatalom elkommunizálta” s szülőotthon leend belőle, akkor javították ki. Néhány légi csatára is emlékezem, melyek úgy tűnt, hogy a fejünk felett zajlanak, nyilván német felderítők voltak, de bizony jóval arrébb a „Zöldlapos”, illetve a „Nagykörözs” hullámtere felett lehettek. Egy dum-dum golyó azért mégis megakadt az istállóajtó feletti ereszaljba s jókora lyukat hagyott ott, a másik meg a nagy-ház ún. nappali szobája ablakának vízvető bádoglemeze alatt pihent meg.

Megindult a „közigazgatás” is, az orosz parancsnokság ellenőrzése alatt. Összeszedették a ligetben, a „Körözsaljban”, a községháza udvarán, s még a lelkeszi hivatal árnyékszékeben helyszínen agyonlőtt ukrán „vaszovista” katonák holttesteit. Őket a községháza udvarán temették el egy nagy gödörbe. S emlékeim szerint a helybéli cigányságból vezényelték ki embereket erre a munkára. Úgy tudom, később ezeket a tetemeiket is elvitték, hogy hová? - nem tudom!

Azután beszolgáltatásra kerültek, szigorú szankciók kilátásba helyezése mellett a családoknál – már ahol volt – rádiókészülékek, szálfejek, lőfegyverek, egyenruhák. Édesanyánk így vitte fel a „városházára” édesapánk tartalékos tiszt, „extra” egyenruháját (másképp társasági egyenruha), kardját, fekete, piros bélszes tiszt, csakóját. A pisztolya, táborig távcsöve, G. Nagy tata vadászpuskájával, ahhoz való töltényekkel egy Flóbert kispuskával már jóval előbb be lettek dobva a „Döggörözsbe”. Ezekről még később is. Az okányi rokonság, akik nálunk húzódtak meg, a csendőrférj (a fronton szolgált akkor) köpenyét nem merete felvinni, attól félve, hogy mi rajtuk is megtorolják a csendőr rokonságot. Elásták a szalmás-ólba. Jóval később, évek múlva került elő, amikor ott nagyszabású patkányüldözés folyt és a patkányfészkek kiásása közben került elő a csendőrköpeny, de már szétrohadva. Így is sürgősen el lett égetve. Sorban kerültek elő az eldugott holmik, amelyek rejtekhelye a nagy zűrzavarban feledésbe merült. Őszi trágyahordáskor így került elő a ganédombból egy tizliteres petrós kanna, de mivel a villa beletalált, mire edény került elő, addigra a drága világítófolyadék s üzemanyag (G. Nagy Tatának volt egy Fordson traktora, ami petróval üzemelt) elfolyt.

1947-ben a disznóút tetején cserepeket cseréltek s én lettem felküldve a cserepeket leadogatni. Az egyik cserép alatt egy rongycsomóba csavarva előkerült nagytata Doxa zsebórója. „Na Kölyök”, mondta Tata, „ha megnősülsz, majd e lesz a nászajándíkid, ha megírem, ha meg nem, nagyanyád majd odaadja...” Sajnos nem érte meg... Laci öcsémmel az istállóban az egyik jászol alatt a szénába dugva, mi leltük meg a tízesztendős ószibarack pálinkát egy öltöztető demizsonban... Lacka meg is kóstolta...

Egy kilótt harckocsi állt a „Nagykörözs” hídján előtt, s tavasszal, illetve nyáron kiálltak a folyóközéből a bennmaradt lövegek csövei. A Sebes-Körözs összefolyásánál, az innenső oldalon a gátpadkán elhagyott lövegmozdonyok, bent a hullámtérben gépcsik, lánctalpas terepjárók rozsdásodtak. S mindenfelé elképesztő mennyiségű hadianyag volt szanaszét. A G. Nagy-ház alatti holtág szakaszon is egymás után szedtük ki a leapadt vízből a fegyvereket, táborig telefont, gázálcot, rohamsisakot, kézi gránátot, löszert. Mi csak a telefont szedtük szét, meg a rohamsisakkal szórakoztunk. Bizony igen sok tragikus baleset, haláleset történt a széjjelszört s megtalált hadianyaggal. A puskák, pisztolyok nem jelentettek különösebb veszélyt, mert úgy be voltak rozsdásodva, hogy azokat elsűtni nem lehetett.

A Fattyasi legelőn – volt német hadi repülőter – garmadával voltak német gépágyú lövedékek szanaszét. Egy ilyen szétszórva felrobbant Béres Miska kezibe (Fattyas szélibe a Torzsási holtág mellett volt Óreg Béres Mihály tanyája), ha jól emlékszek egy ujját félig levitte. Pardi nevű (püpos ember volt) kecskepásztor, meg olyat gondolt, hogy néhány bombát egy csomóba hordott, a tetejébe szénát rakott, egy jó darabon elszört szénát, a végit meggyújtotta és „fedezékbe” húzódott kecskéstül, s várta a hatást. A hatás akkora volt, hogy több ablak betört Gyomán, mi éppen édesapám Keselyüsi tanyáján voltunk, oda is kihallatszott s füstje fel a magas égig látszott. A gyerekek – velünk együtt – leleményesek voltak a felelőtlenségben, télen a befagyott „döggörözsön” csúszkálva, a talált dum-dum golyókat egy darab téglához dörzsölve „felmelegítették” s parittyából rálőtték a jégre, a hatás látványos volt, főleg estefele, szürkületben, mintha csillagszóró lett volna. Annyi eszünk azért volt, hogy a kilövés előtt hasra vágtuk magunkat. Aztán a hatóság megelégedte a sok marhaságot és összeszedették a széjjelszört hadianyagot, s szigorú büntetések terhe alatt tiltva lett mindenféle babrálás. A leapadt vízből aztán sorban előkerültek a bedobált tárgyak. Így Tata

vadászpuskája, öreg Frommer forgópisztolya, édesapánk távcsöve, stb. De használhatatlan volt minden egyes darab. A vadásztöltények szétáztak. Ehhez kapcsolódik szegény Nana kacsáinak tömeges pusztulása. Hullottak egymás után, Hunh Feri bácsi a „házi állatorvosunk” (édesapánk hadifogságban lévén) sehogya se tudott rájönni, mi az elhullás oka, majd felboncolva több tetemet ólommérgezést állapított meg, ti. Szegény rucák a szétgurult serét-szemetet befecsérték annak rendje-módja szerint, s teli volt a zúzajuk ólom seréttel.

Közben érkezett 1945 szeptemberére, s édesanyámmal sírva ballagtunk végig a Kisrét utcán Katóné Erdei Juliska tanítónéni keze alá első elemibe. Édesapánkról semmit nem tudtunk...

Az orosz tiszték elmentek. Helyükbe az előjáróság lakókat szállásolt be hozzánk. Így volt nálunk lakása egy Székely Béla nevű őrnagynak, aki az újjá alakult „demokratikus hadsereg” kiegészítő parancsnokságát vezette. Kedélyes öregúr volt, nagytával s baráti társaságával, nagyokat politizáltak. Majd jött Csejuszka Henrik és kedves, bájos felesége, Kárpáthy Csilla Mária (kinek: „Egy az Ur” c. kisregénye ma is megvan, dedikálva könyvtáramban, s egy Némethy Béla: Göcseji utcarészlet szitanyomat kép, melyeket búcsúzáskor hagytak Tataéknak emlékebe), akiket is kitelepítettek Budapestről. Csilla asszony m. kir. honvédezzredes édesapja és édesanyja Ványán voltak kitelepítve. Majd Makai nevű járási Ávós parancsnok s neje, ill. kisfiuk voltak lakók. Úgy emlékszem, semmi gondunk nem volt Makai őrnagy elvtárral, Tataékat semmi inzultus nem érte, míg ő ott szállásolt.

S még nem írtam az árucseré mozgalomról, hogy Tata pocosi szőlője úgy menekült meg a peronoszpóra pusztítástól, hogy pesti seftelőktől 2 kg szalonáért, 2 kg zsírért sikerült 1 kg rézgálicot beszerezni. Majd jöttek a végrehajtók, a zaklatások, a kulákozás, ... hihetetlen ma már számomra, hogy szegény Tata s baráti köre (Thury Sanyi bácsi, Kis-Kéry tanár úr, Sirokay tanár úr) mennyire hittek abban, hogy az amerikaiak ezt nem tűrhetik, ami itt van... Előbb-utóbb be fognak avatkozni..., igen, beavatkoztak, jóval később, éppen napjainkban „élvezzük” beavatkozásukat, kifinomult módszerekkel való pusztulásunkat...

Én is megkaptam a „piszkos kulákfattyú” besorolást, majd 1951-ben kiűzetünk a paradicsomból, a Hősök Emlék útja 57. szám alól. A többi megtartom magamnak, mert sajnos indulat nélkül nem tudnék, még emlékeket sem, „tárgyilagosan” megírni...

Cs. Szabó István

Fiatalokról fiataloknak

ADVENTTŐL VÍZKERESZTIG ELEVENÍTETTÜK FEL A NÉPSZOKÁSOKAT

Adventtől Vízkeresztig terjedő időszak népszokásai elevenedtek meg a gyomaendrődi Népház termében.

2010. január 16-án délután Dr. Bartha Elek tanszékvezető egyetemi tanár bevezetőjével kezdődtek a karácsonyi ünnepek népszokásait megjelenítő dramatikus játékok.

A köztudatban már alig élő Luca-napi játékokat a debreceni Suggalló népzenei együttes mutatta be.

A határon túlról, az erdélyi Bihardiószegről érkezett gyerekek az endrődi betlehemessel örvendeztették meg a zsúfolásig megtelt terem közönségét.

A termékenységvarázsló és új év köszöntő regölést hunyai és gyomaendrődi gyerekek játszották el.

A Vízkereszt napjához kötődő háromkirályjárást a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tanulói elevenítették fel.

A dramatikus játékok között az Újirázról érkezett gyermekkorú adventi kántálását hallgathattuk.

A meghitt ünnepséget Dr. Dénes Zoltán atya házszentelése és közös éneklés zárta.

Az óév búcsúztatásakor megemlékeztünk Márton Gábor tanár úrról és Katona György festőművészről.

Betlehemezés (bihardiószegi gyerekek)

Adventi énekek (újirázi gyerekek)

Háromkirályjás (Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tanulói)

Lucázók

Regölés

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Kedves Olvasóink!

2010-ben újságunk a XVII. évfolyamot kezdte. A mai nehéz világban – úgy gondoljuk – ez nagy dolog. Ezt köszönhetjük Önöknek, Kedves Olvasók. Köszönjük, hogy 17 éve folyamatos az érdeklődésük lapunk iránt, hogy érdeklí Önököt az Endrődön, Gyomaendrődön történő események, kultúránk, hagyományaink. És mi, szerkesztők is csodálkozva tapasztaljuk, hogy ez a kincsesbánya kimeríthetetlen.

Az idő múlásával lapunk nem öregedhet meg, szükség van az állandó megújulásra, frissülésre. Ezt tesszük most, amikor egy új sorozatot indítunk, az **Olvasóink írják** oldalt.

Kedves Olvasóink! Ossa meg másokkal is értékes élményeit, emlékeit, gondolatait. Azokat az írásokat, vagy részleteit, melyet közlésre alkalmasnak találunk, megosztjuk a széles Olvasótáborral.

Címünk: Szent Imre Plébánia Városunk újság 5502 Gyomaendrőd, Pf. 13. E-mail: varosunk@gmail.com

Kedves Laci Atya és Szerkesztő bizottság! Megdöbbenéssel hallottuk a szomorú hírt, hogy mindannyiunk MARCI BÁCSIJA itt hagyott bennünket, és az égi hazába költözött. Nagy veszteség ez a Családon kívül nekünk is, endrődieknek, elszármazottaknak egyaránt. Marci bácsi élete végéig alázattal szolgálta rajongásig szeretett szülőföldjét. Minden megnyilvánulásából az emberek iránti tisztelet, szeretet sugárzott. Segített átmenteni a múlt értékeit a következő generációknak. Nagyon fog hiányozni, de emléke mindig szívünkben él. Őszinte részvétünk: Gyetvai Antalné és férje Antal Herendről

Édesanyám imakönyvével együtt őrzöm ezt a szentképet, melyet fénymásoltattam és a papok éve alkalmából tisztelettel küldök Önnek. (Szebeny Gyula újsámsíes képéről van szó, melyet az előző számban közöltünk, és a közeljövőben róla is írunk. - szerk.) Felbuzdulva a „Városunk” c. újság hasonló képekről készült oldalain. Ebből az is kitűnik, hogy nem „csak” 21, hanem 22 az Endrődről elszármazott és elhunyt papok száma. ... (a levél itt kimaradt a részét később közöljük - szerk.)

Bár ritkán jutok Endrődre, de mint a „Városunk” évek óta előfizetője figyelemmel kísérem az ottani szép, értékes megmozdulásokat, eseményeket. „Szülőföldem emléke él szívemben.”

Tisztelettel, Isten áldását kérve áldozatos munkájukra

Szántó Béláné (Újkígyós)

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegek Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltség, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Rövid hírek

A második bések karácsonyra készülve meglátogatták a fogytékkal élőket a Rózsakert Ésély Klubban. Először a gondozottak adták elő műsorukat, majd a kisiskolások. Ismerkedés és kölcsönös ajándékozás zárta a látogatást.

A harmadik bések dallal-táncsal, karácsonyi összeállítással kedveskedtek a Rózsakert Idősek Otthona lakóinak, akik házi süteményekkel viszonzták a gyerekek látogatását.

Tomanek Gábor és a vokál

A hatodik évfolyam tanulói és alsós furulyások a Katona József Művelődési Központban a hagyományos Idősek Karácsonya városi ünnepségen az endródi betlehemest adták elő. A közönség soraiban sokak ifjúságát idézte fel ez az előadás és együtt verseltek, énekeltek a fellépőkkel.

A Liget fürdőben rendezett körzeti úszóversenyen Papp Károly 2 aranyérmel, Baráth Bernát 2 ezüstérmel és Varga Gréta bronzérmel szerzett.

A békéscsabai terematlétkai gyermekversenyről aranyéremmel tért haza Szerető Dorottya, Rafael Roland, Tarsoly Tamás és Szigetvári Denissza. Denissza egy ezüst és egy bronzérmel, Tamás két ezüstöt és egy bronzot is hazavihetett. Tarsoly Nikolett nyakába bronzérmel tettek.

A Magyar Kultúra Napja alkalmából rendhagyó irodalomórát tartott az alsósoknak, majd a felsősöknek Tomanek Gábor színész, a Békés Megyei Jókai Színház tagja. A foglalkozás témája a vers és a versmondás. Az óra utáni beszélgetés során megemlékezett néhai színésztársáról, Kalapos Lászlóról, aki Rózsahegyi Kálmán tanítványa volt.

Iskolánk minden tantermében korszerű és takarékos világítótestekre cserélték a régieket a „Szemünk Fénye Program” keretén belül. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium által támogatott program növeli tantermeink kényelmét és javítja gyermekeink tanulási feltételeit.

A rózsahgyis gyerekek kényelmét és biztonságát szolgálja az is, hogy ebben a tanévben már bemegy az iskolabusz a ligetbe és az iskola nagykapujában lévő megállóban szállhatnak le és fel a tanulók.

Az iskolai élet eseményeiről bővebben tájékozódhatnak az interneten: www.rozsahegyiiskola.hu

Terematlétki versenyzők

Az iskolabusz a nagykapuban teszi le a gyerekeket

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Lázár Ervin: A lyukas zokni

Volt egyszer egy lyukas zokni. Új korában nem akárhány lehetett, mert előkelő anyagból készült, és hetyke kék minták ékeskedtek rajta. De hát most már megöregedett. S mondom, volt rajta egy lyuk. Amolyan pöffeszkedő, cafrangos szegélyű. Bent laktak egy rozoga szekrény legrozogább fiókjának legalján.

- Azért én szebb vagyok nálad - mondta a lyuk a zokninak.

- Mi - csodálkozott a zokni -, még hogy szebb?! Mitől vagy szebb?

- Mert átlátni rajtam - mondta a lyuk.

- Ugyan - oktatta a zokni -, rajtam éppen az a szép, hogy nem vagyok átlátszó, s nézd meg a gyönyörűséges kék mintáimat!

- És piszkos is vagy - folytatta a lyuk fittyet hányva az oktatásra -, én bezzeg sohasem piszkolódom be.

Ezen a zokni elgondolkodott.

- Na ugye! - hangoskodott a lyuk. - Te is belátod. Nem is méltányos, hogy én ilyen kicsi vagyok, te meg ilyen nagy.

Fogta magát, nőtt egyet. Most már alig maradt valami a zokniból. Nagyobb volt a lyuk, mint a maradék zokni.

- Teljesen tönkretesz - síránkozott a zokni.

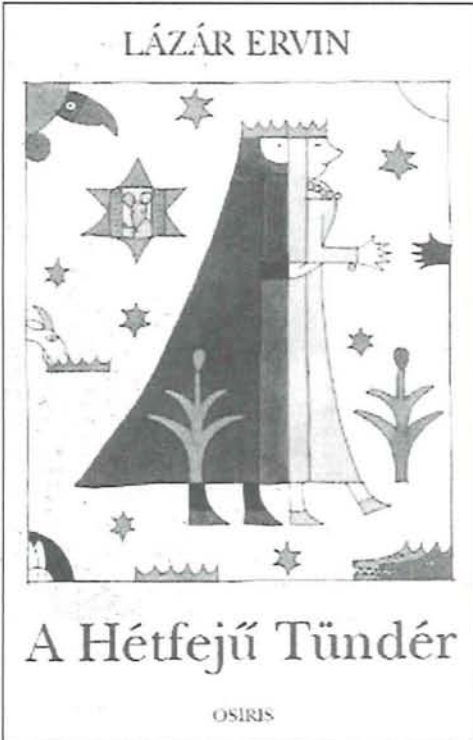
- Örülj, hogy ilyen gyönyörű lyukkal lakhatsz együtt - fölényeskedett a lyuk, és még nagyobbra nőtt.

- Jaj, megölsz! - kiáltott a zokni, és akkor a lyuk nagy pöffeszkedve akkorára nőtt, hogy a zokniból nem maradt semmi. De ahogy eltűnt a zokni, úgy eltűnt a lyuk is. Mert ha zokni nincs, lyuk sincs.

Igy aztán a nem létező lyuk most síránkozhat a nem létező zokni után.

Kedves Gyerekek!

Ezt a mesét a képen látható könyvben találjátok meg. Ha tetszett, keressétek, és olvassatok belőle többet is!

A Hétfejű Tündér

OSIRIS

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

Hitelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

SPORT

A labdarúgók megkezdték a felkészülést

A Gyomaendrődi FC felnőtt csapata 2010. január 14-én megkezdte a felkészülést a március 6-án kezdődő 2009-2010-es évad tavaszi szezonjára. Az első két hétben heti két alkalommal a sportcsarnokban tartják az edzéseket. Ezt követően heti négy alkalommal edzenek a bajnokság kezdetéig, amelyből február közepéig heti két esetben még a csarnokban készülnek a további edzések pedig már a szabadban zajlanak.

2010. január 30-tól minden hét végén edzőmérkőzéssel színesítik a

programot.

Az edzőmérkőzések időpontjai:

2010. január 30.	10.30	Kisújszállás - Gyomaendrődi FC
2010. február 6.	10.30	Gyomaendrődi FC - Dévaványa
2010. február 13.	13.00	Mezőtúr - Gyomaendrődi FC
2010. február 20.	11.00	Gyomaendrődi FC - Túrkeve
2010. február 27.	10.30	Gyomaendrődi FC - Körösladány

A játékosállomány megerősítésén dolgozik a vezetés, szeretnénk néhány játékosal megerősíteni a keretet.

A vezetőség elvárása a csapattal szemben a bajnokság végére az első nyolc helyezett közé való bekerülés.

Fülöp Zoltán

Öregszőlői Kápolnás Iskola

- emléktábla avató, 2009. október 24. -

Szeretettel köszöntöm a megjelenteket ezen az ünnepségen.

Köszönjük mindenkinek, aki valamivel hozzájárult ahhoz, hogy ez az emléktábla felkerülhessen erre az épületre. (Külön köszönet a főszervezőknek: Pésóné Fekécs Irmának, Altné Salamon Teréznek, Szakálosné Oláh Máriaának és a többieknek – őket Pésóné tudja felsorolni.)

1925-26-ban már nagyon sok gyerek volt az Öregszőlőben. A régi iskolában nem fértek, ezért kellett újat építeni. Ezt 1926. augusztus 22-én adták át. Az ünnepségen jelen volt Pogány Frigyes államtitkár is.

Két tanító tanított, összevont osztályok voltak. A tanítók nemcsak oktattak, de neveltek is emberségre, tiszteletre, szeretetre, kitartásra és munkaszeretetre. 48 évig volt ez az épület iskola. Kb. 1500 tanuló járt ide. Lett közülük: óvónő, tanító, orvos, mérnök, jogász, kutató, postás, szabó, cipész. Sok-sok kiváló szakmunkás, sok rendes, becsületes ember. Öregszőlőben a tanítók, szülők, gyerekek, kölcsönös megértésben éltek.

1974-ig volt itt tanítás, aztán az alsósok elkerültek a csáki, majd 1975-től 1980-ig a Szent Imre Iskolába.

1970-től ebben a teremben, az egész napos nyári óvoda volt. Nagy segítség volt ez akkor a szülőknek, a nyári munkák idején. Sok mesét tanultak a gyerekek Benedek Elek könyveiből és az óvónőktől. Sok kislány óvóbácsi akart lenni.

Óvónők voltak: Rojnikné Bözsi néni, Szabóné Szakálos Terike, Harmatiné Liziczai Marika. Kisegítők, szakácsok voltak: Timárné Irénke néni, Rojnikné Margit néni, Grónásné Bözsike, Dávidné Magdi

és Újváriné Ilonka néni. Ő a tanévben tiszta, meleg teremmel várta a gyerekeket és ő volt a harangozó is az Öregszőlőben sok-sok évig. Köszönet érte.

Mi 1961-ben kerültünk ide. Akkor már négyes összevonás volt, ennek a munkának a beindításához sok segítséget adott Altné Terike, köszönöm neki. Hiszen a képzőben csak külön osztályokban gyakoroltunk.

A gyerekek így is megtanultak írni, olvasni, számolni, önállóan dolgozni. Három osztálynak mindig csendes órája volt, csak egynek hangos. Különösen szerették az ének órákat.

Most pedig ismertetem azoknak a nevét, akik 1926-tól 1974-ig itt tanítottak: Dienes Izra, Dienesné Hajdú Emma, Tóth József, Szabó Elek, Bányai (Brichse) Ernő, Bányai Judit, Kalmár László, Kalmárné Timár Magdolna, Puskás László, a nagy természetbarát, Beregszásziné Boldog Emília, Bátoriné Kardos Ilona, Míkula Pál,

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZŐLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TATNÍTÓIK 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztjét.
2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztjét EMLÉKOSZLOP-RA helyezni
3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni.

Kérjük támogatásukat mielőbb!

Az emléktábla felirata:

II. SZŐLŐSKERTI KISPERESI CSÁKI ISKOLA 1893-1975
ÁLLÍTTATTÁK AZ ITT TANULÓK ÉS TANÍTÓK 2010

Tisztelettel:

Alt Jánosné Salamon Terézia ny. pedagógus Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. 06 66 284-538	Pésó Illés Béláné Fekécs Irma ny. pedagógus Gyomaendrőd, Polányi u. 23. 06 66 284-212

Soczóné Hegedűs Margit, Varjú József, Janurik Judit, Altné Salamon Terézia, Giriczné Hornok Irma, Donnák Jánosné.

Egy-egy szál virággal emlékezünk rájuk.

Még egyszer köszönjük a hozzájárulásokat. Mindenkinek erőt, egészséget és még hosszú életet kívánok! Köszönöm, hogy meghallgattak.

Soczó Bálintné

**NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET
JELMEZ KÖLCSÖNZÉS
TÖBB MINT 200 FÉLE JELMEZ**

ÚJ ÁRU ÉRKEZETT

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

**VALENTIN
NAPI AJÁNDÉKOK**

NAGY VÁLASZTÉKBAN

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Helyreigazítás

Előző számunkba hiba csúszott, az IN MEMORIAM oldalon. Ez a fénykép nem a cikkben szereplő Dr. Ugrin Nándor orvos fényképe. A családtagoktól és az olvasóktól ezúton elnézést kérünk.

Irodalmi oldal

Márton Gábor (1924 -2010)

Versek

Summa cum laude

„A szeretet soha el nem múlik”

Pucér angyalként megszülettéél
vér és kín árán ember-módra.
Érkezésed valódi csoda,
mit felül nem múl semmi, soha.
Az anya, ki vérevel táplált,
testével védett, szívében rejtett
mindennél többnek, szebbnek sejtett,
lelkéből adott neked lelket,
és az anyatest ringó ágyán
voltál soká lengő szívárvány.
Köréd varázsolt mese-berket,
aranyalmát is termő kertet,
veled volt nappal és éjjel,
védett szeretetből szótt fényvel,
mindig röntgen-szemekkel kémlt,
minden közelgő veszélyt megérezett,
a viharból békét varázsolt,
koporsóból bölcsikét ácsolt.
Sorsodnak szótt mese- álmat,
egy örök, békés, szent világot.
Dalaink mind terólad szóltak,
virágot szedünk szép csokornak.
Ébren is volt tündéri álunk,
álunkban is reád találtunk.
Ha botlottunk, te mosolyogva
fényt szóttél gyűrött homlokunkra.
Anyám, hitvesem, lányim, unokák,
hozzátok is érjen el dalom:
ha szeretet van, akkor nincs veszély,
nem győz se baj, se szenvedély.
/Újszülöttől a matrónáig
szeretettől mind széppé válik./
Bár por-testünk sír szája várja,
lelkünkért az Úr karját kitarja.

Az én szárnyam

Az én szárnyam a képzelet.
Ki látott ily lovat?
Benyargalok percek alatt
kődös távlatokat.

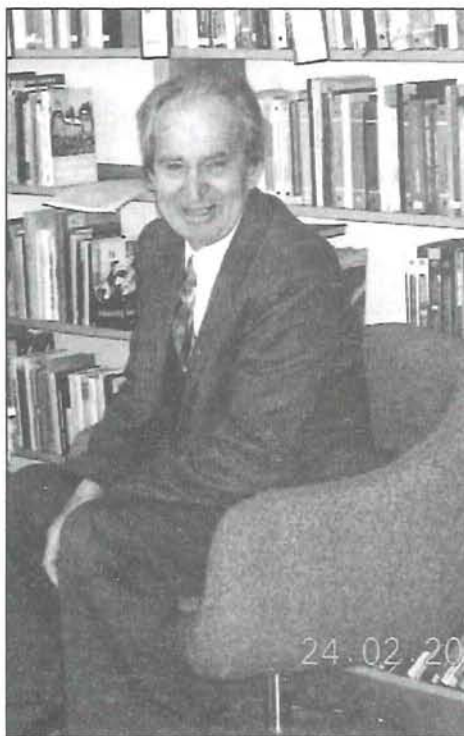
Az én pályám merész ívű.
Ki tart együtt velem?
Határt a csillagveretű
égbolt szab csak nekem.

Ha fenn csapong a büszke sas,
én még feljebb megyek,
eltörpülnek szemeimben
a földi emberek.

Ha kedvem jön, hát lecsapok,
az út porába le,
és játszom, mint a kisgyerek
életvággyal tele.

Jöjjön társnak, ki úgy hiszi,
hogy így boldog lehet!
Bejárjuk a csillagutat,
a végtelen teret.

(Újvidék)

Ha el kellene menni

Nem is fájna énnékem semmi,
ha ma vagy holnap menni kéne:
nem lennék búsabb, se merengőbb,
könyörögve nem esnék térdre.

Nem sajnálnék itt hagyni semmit.
(Hisz nekem semmim sem volt soha.)
S azt a semmit, ami enyém volt
sajnálattal nélkül vetném sutba.

Talán, még egy furcsa, szép nótát
eldalolnék a búcsúzásra,
hogy a szíve egy pillanatilag
minden élőnek szúrón fájna.

Büszke, gögös pogányként mennék:
fütyös, dalos, bokázó kedvvel,
ha egyszer már leszámolhatnék
magammal és az emberekkel.

Úgy mennék el, mint akinek nincs
egy garasa, se adóssága,
de büszke, mert önként indul,
és bátran indul a halálba.

(Kaposvár)

Rózsahegy Kálmán

(születésének 110. évfordulóján)

Selyem utcai kocsmaháztól
hosszú az út a Farkasrétig.
A dicsőség Jákób-létráját
becsülettel lépdedest végig.

Mezítlábos endrődi gyerek
futkostál a falu porában.
Cyűjtötte a szó ízét, színét,
hogy elvesd az egész országban.

Hortobágy-széli Debrecenből
és Szamos-parti Kolozsvárról
siker taps-szárnyán repültél fel
a híres Nemzeti Színházhoz.

Szíved és lelked lett a színpad;
hol ríkatál, hol neveltettél.
Nagyon- nagyon sokan szeretnek,
s te egy egész népet szerettél.

Tiborc panaszában elsírtad
endrődi szegények keservét.
Beszéded útján megismerte
az ország falunk ízes nyelvét.

Tanítottad a fiatalok
feltörekvő, új nemzedékét,
bennünk tovább él a nagy Mester,
mert művészetét tovább vitték.

Pergő filmkockák jóvoltából
-mik a lényedet megőrizték-
nézzük, csodáljuk művészetedet,
ma is élő vagy, nem csak emlék.

Halhatatlanunk, köszönt Endrőd,
szülőfalud, mit úgy szerettél.
Tőlünk indultál és egy ország
kedves „Kálmán bácsi”-ja lettél.

(1983)

Ígyes Ízek

Február

Orosz gombaleves

A gombát, sárgarépat és fehérrépat egészen enyhén sós vízben puhára főzzük. Amikor kész, kivesszük, a levét világos vajos rántással besűrítjük, tejfölt keverünk bele, kevés borssal ízesítjük. A gombát, répatát apróra vágva visszatesszük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
Filmúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extreme Sports	Rai Uno
AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatornán

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

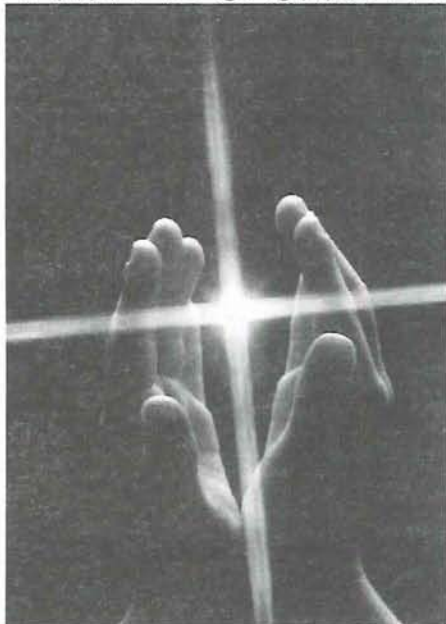
Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ÖZV. FARKASINSZKI EDE, aki Endrődön élt, jan. 21-én hosszas betegség után 95 évesen elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái és hozzátartozói

ÖZV. HANYECZ VINCÉNÉ BULA ETELIKA, aki Endrődön a Rózsakert Idősek Otthonában élt, jan. 03-án 89 évesen elhunyt. Gyászolják: fia, testvére és családjaik

ÖZV. HUNYA MENYHÉRTNÉ CSÚVÁR MÁRIA, aki Endrődön élt, 88 évesen elhunyt. Gyászolják: családja

MÁRTON GÁBOR endrődi nyugdíjas pedagógus, Gyomaendrőd díszpolgára, Endrődön, jan. 7-én 86 évesen második infarktusa után elhunyt. Gyászolják: a családja

Hálás köszönetet mond a temetési szertartáson részt vevőknek a gyászoló család!

PAPP IMRE, aki Endrődön élt, jan. 18-án rövid betegség után 75 évesen elhunyt. Gyászolják: felesége és családja

DR. UGRIN BÉLA ny. egyetemi tanár (Houston, USA) volt Endrőd Temető utcai lakos január 9-én 81 éves korában Budapesten megtért az Örök Hazába.

Gyászolják: szerető társa Zsuzsi, és az ő családja, fia Gregory, testvérei László, István és Magda a családjukkal együtt, valamint a rokonok, jó ismerősök és az Endrődiek Baráti Köre. Temetése Endrődön február 6-án lesz.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Két kép az „Adatok és emlékek az endrődi iskolák történetéhez - Iskolapad és katedra című könyvből. Jobbra fent: Nagylapos, Tanító: Márton Gábor

Balra lent: Varjas, új iskola 1959. Sprotnap: Márton Gábor, Tankó András, Borbély Sándor, Rojik Mihály, Gellai János, Giricz Vendel.

Farsang Marci bácsival

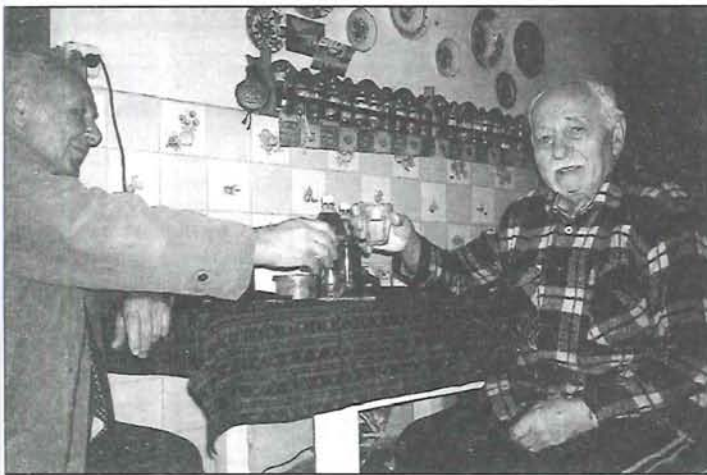
Meglátogattuk őket

Januári számunkban írtuk: „Gondolom, mindenki érzékeli az idő gyors múlását. Rendezvényeinken érezhetjük, hogy a pár éve még aktív tagjaink egy része elmaradozik, beteg, mozgásában korlátozott lett, ezért összetartozásunk jeleként több Budapesten élő tagtársunkat - a közelgő ünnepekre való tekintettel - meglátogattuk. A kor előrehaladtával egyre fontosabb érzéssé válik a régi idők élményeinek felelevenítése, ami olykor mosolyt, máskor könnyeket csal az ember szemébe. Ilyen élményekben volt részünk Buczkó Imre barátommal, amikor meglátogattuk Kiszely Lajos bácsit, Pintér Bélát, Duda Béla bácsit, Hunyad Simon Péter bátyánkat, Mókó Lacit, illetve Dér Istvánt. E látogatások számunkra is felejthetetlenek. A részletek helyett szeretnénk hangsúlyozni, hogy ezzel az ügygel folyamatosan foglalkoznunk kell. Ezúton is elnézést kérünk azoktól, akikhez nem jutottunk még el.”

Timár Imre, az Endrődiek Baráti Köre elnöke

Jobb felső kép: Pintér Béla, felesége és Buczkó Imre
Bal alsó: Buczkó Imre és Hanyecz Lajos
Jobb alsó: Buczkó Imre és Mókó László
Címlapunkon: Hunyad Péter

Tájékoztatom
a Tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!

Oszlácsné SORSJEGY

Kedves vásárlóim!

Februári ajánlataim:

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Megérkeztek a tavaszi kerti vetőmagok
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Rózsatövek, dughagyma, bioburgonya
- Lemosó permetező szerek
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Kerti szerszámok, fűnyírók, szivattyúk
- Gumicsizmák, munkavédelmi bakancsok
- Esőruhák, védőkesztyűk, takaróponyvák
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Zárak, lakatok, postaládák
- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- Elemek, izzók, műanyagárúk, fóliák
- Konyhai eszközök, műanyag kukák, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 3. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. március

A tartalomból:

IN MEMORIAM

Dr. Ugrin Béla

egyetemi tanár, tv producer - 4. oldal

Ha Felhőtra lépsz, jó úton jársz -
Emberközében Szabóné Koleszár Edina
14. oldal

Norvégia képekben - kiállítás - 12. oldal

Egyházközségi farsangi vacsora - 20. oldal

Emlékezés 1848. március 15-ére

„A Pilvax kávéházban azt határoztuk, hogy sorra járjuk az egyetemi ifúságot. Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk, s ez egész késő estig tartott, de a lelkesedés olyan, mint a görögtűz: a víz nem olthatja el.

Az orvosoktól a mérnökökhöz, majd a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percenként növekedő sereg. Jókai fölolvasta a felhívást és a 12 pontot, s énvelem elszavaltatták a „Nemzeti-dal” -t. Mindkettőt kitörő lelkesedéssel fogadták, s a refrénben előjövő „esküszünk”-öt mindannyiszor visszaharogta az egész sereg, mely a téren állt.

Landerer nyomdájához mentünk, amely a legközelebb volt hozzánk, s a 12 pontot és a Nemzeti dalt rögtön nyomni kezdték. Délfelé elkészültek a nyomtatványok, s ezrenként osztották szét a nép között, mely azokat részeg örömmel kapkodta. Délután három órára gyűlést hirdettünk a múzeum terére, s a sokaság

eloszlott.

A szakadó eső dacára mintegy 10000 ember gyűlt össze a múzeum elé, onnan a városházához mentünk. A tanácssterem megnyílt, s megtelt néppel. Rövid tanácskozás után a polgármester aláírta a 12 pontot. Óriási lelkesedés tört ki!...

- Budára! Budára! Nyitassuk meg Tánácsics börtönét! Ezek voltak a nép leginkább és legtöbbször hallható kiáltásai. A választmány legalább húszezer ember kíséretében fölment Budára a helytartó tanácsához és előadta kívánatait. A nagyméltóságú helytartó tanács sápadt vala és reszketni méltóztatott, s öt pernyi tanácskozás után mindenbe beleegyezett. A katonaságnak kiadatott a tétlenségi rendelet, a cenzúra eltöröltetett, Tánácsics börtönajtaja megnyílt. A rab író diadallal hozta át a töméntelen sokaság Pestre.

Ez volt március 15-e. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik a magyar történelemben.”

(Részlet Petőfi Sándor naplójából)

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Március 12-én ünnepi **Megyegyülés** lesz Gyomaendrődön a Katona József Művelődési Központban (új neve: Közművelődési, Közgyűteményi és Turisztikai Szolgáltató Intézmény) 11 órától. Éppen 10 éve (2000. március 14-én) szintén itt tartották a kihelyezett Megyegyülést.

A részletes program hamarosan olvasható lesz Gyomaendrőd Város honlapján www.gyomaendrod.hu

MÁRCIUS 15.

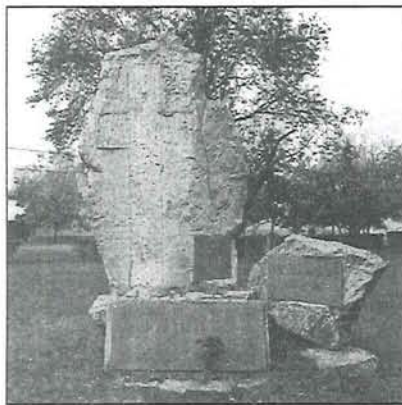
Városunkban az ünnepi megemlékezés Gyomán lesz, március 15-én, hétfőn délelőtt 10 órakor. Az ünnepi megemlékezést a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda tartja. Ünnepi beszédet mond Dr. Latorcai János országgyűlési képviselő.

JELES MAGYAROK – 150 ÉVE SZÜLETETT KNER IZIDOR

Jubileumi ünnepséget rendeztek a 150 éve született Kner Izidor tiszteletére Gyomaendrődön, a Kner Nyomdaipari Múzeumban 2010. február 5-én. Az esemény keretében bocsátotta ki a Magyar Posta a „Jeles magyarok” sorozat legújabb alkalmi bélyegéből 400.000 db-ot.

Helyreállítjuk a megrongált II. világháborús emlékművet

0000 0000 TAKBHUHB

Megjegyzésként írjuk oda az átutaló nevét és a célt: emlékmű-felújítás

A januári számunkban már jeleztük, hogy a II. Világháborús emlékműről ellopott névtáblájának helyreállítását kezdeményezte a helyi KDNP. Ehhez várjuk civilszervezetek, intézmények, cégek és magán személyek csatlakozását illetve támogatását. Számlaszámunk az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél:

53200015-33419682
Nemzetközi: HU79
5320 0015 3341 9682

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízel motor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, borshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Kedves Endrődi Barátok!

Az Endrődiek Baráti Köre 2010. március 6-án 10-16 óra között tartja meg szokásos budapesti összejövetelét.

Szeretettel várjuk tagjainkat, de rajtuk kívül más és újabb érdeklődőket is, akik számára Endrőd neve kedvesen cseng.

Mint tudják/tudjátok a régi megszokott helyen - felújítás miatt - nem lehetséges a találkozót megtartani. Szerencsére sikerült újabb-talán jobb- helyre találni. Címe:

1054 Budapest, V. Alkotmány u. 9-11. „Alma Mater” étterem (Parlamenttel szemben, bejárat a Szemere utcai oldalon)

Megközelítése igen kedvező. Szombaton ingyen parkolási lehetőség közvetlenül a vendéglő mellett.

Vonattal érkezők, Keletiből: 2-es Metró-Kossuth tér; 78-as Trolibusz-Szemere u.; Nyugatitól - sétálva, valamint 2-es villamos, 15-ös busz, stb.

Előrendeléssel kétféle menüből lehet választani, 2000,-Ft-os áron:

A. Marhapörkölt tarhonyával és házi vegyes savanyúsággal + rétes

B. Roston csirkemell erdei gombamártással és rizzsel + rétes

Kérjük, hogy aki részt kíván venni a találkozón, telefonon vagy e-mail-en jelentkezzen be legalább egy héttel a fenti időpont előtt. A buszrendelés miatt, a vendéglő és a szervezők számára is szintén fontos a jelentkezők létszámának ismerete. (Természetesen bejelentkezés nélkül is mindenki szívesen látott vendég.)

Elérhetőségeink, Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551

Továbbá: Timár Imre elnök: T/F:06-1-326-7567; M:06-20-942-9331; E-mail: villbizt@citromail.hu

Szabó Béla vez. tag: T/F:06-1-326-6753; M:06-20-976-6322; E-mail: pille.1@t-online.hu

Budapest, 2010. január 23.

Baráti üdvözzel: Timár Imre elnök

FELHÍVÁS

Az Endrődi Községi Ház (eredeti neve: KATOLIKUS NÉPHÁZ) idén 80 éves. Az ünnepélyes megemlékezés május elején lesz.

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy akinek van olyan fényképe, amely valamilyen eseményt, rendezvényt ábrázol és a Népházhhoz köthető, másolás céljából juttassa el hozzánk.

Ezen kívül szívesen vesszünk bármilyen írásbeli visszaemlékezést is a fenti témában.

Szeretnénk ezeket az emlékeket közzétenni.

Köszönettel: Ungvölgyi János: T: 06 30 294 0650

Giricz László: T: 06 30 425 4512

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület februárban

A Képviselő-testület számára az egyik legsarkalatosabb pont, a 2010. évi költségvetés tervezetének megvitatása, illetve elfogadása volt. Ezért, a város a koncepció készítési időszakát az előzőkhez képest jóval korábban, már 2009 szeptemberében elkezdte. Ennek oka az volt, hogy a pénzügyminiszter 2009 szeptemberében bemutatta az Országgyűlés előtt azt a pénzügyi tervezetet, amely szerint városunk is 2010. évben 130.000.000 Ft-tal kevesebb normatívából kénytelen majd gazdálkodni. Az elvonás 65.000.000 Ft-tal sújtja az oktatási, 35.000.000 Ft-tal a szociális, illetve 30.000.000 Ft-tal a közművelődés ágazatot. A költségvetés készítésének legfontosabb irányelve az önkormányzati kötelező feladatok ellátása volt, amelyeket a költségek csökkentése mellett kénytelen biztosítani. Ennek azonban egyik következménye a létszám leépítése úgy, hogy a kötelező feladatok száma nem csökkent. (A polgármesteri hivatalnál 2 fő, a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskolánál 1 fő január közepén és további 3 fő leépítése folyamatban van, a Térségi Szociális Gondozási Központban a létszám a 2009. évhez képest 1 fővel csökkent.) A létszámleépítésen kívül változott a személyi juttatás mértéke is, amely különösen érzékenyen érintette az általános iskolákban, valamint a szociális ágazatban dolgozó közalkalmazottak juttatásait. Az egyeztetés 2010. február 9-én együttes bizottsági ülés keretében vette kezdetét, majd 2010. február 11-én rendkívüli testületi ülésen egy tartózkodással elfogadásra került a város 2010. évre szóló költségvetése.

Az Önkormányzat 2010. évi költségvetésének mérlege

Adatok E Ft-ban

1. Táblázat

Megnevezés	2009. évi terv	2010. évi terv
Bevétel összesen	4 067 451	2 910 706
Költségvetési hiány belső fin. Szolgáltató bevételek összesen		1 436 309
Rövid lejáratú hitelfelvétel	54 000	0
Bevétel mindösszesen	4 121 451	4 347 015
Működési kiadás összesen	2 392 975	2 478 849
Felújítás összesen	75 781	115 169
Fejlesztés összesen	381 250	480 155
Tartalék	1 271 445	1 272 842
Egyéb finanszírozás kiadásai		
Kiadás mindösszesen	4 121 451	4 347 015

Fejlesztési hiányunk: 582 787 (E Ft)

Kötvényhez kapcsolódó fejlesztések felhasználási terve: 582 787 (E Ft)

A kötvény fel nem használt része: 417 216 (E Ft)

A fejlesztési tervek között szerepel: (a teljesség igénye nélkül)

utak javítása-építése, kerékpárút építés, járdaépítés-javítás, parkoló tervek készítése, parkoló építés, (Kossuth út) belvíz beruházás folytatása, Ipari Park csarnok, és közmű bővítés, Polgármesteri Hivatal komplex akadálymentesítése, Kner Imre Gimnázium + fűtési rendszer felújítás, Liget fürdő egyéb fejlesztések, sportcsarnok küzdőterének felújítása Kis Bálint Általános Iskola Szászorszép óvoda épületének felújításához önerő biztosítása, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola alsó tagozatán nyílászáró csere, illetve sikeres pályázat esetén az épület szigetelése, Endrői Községi Ház belső udvar homlokzat felújítás, Fő út 81/1 zebra építés, pályázatoknál önerő biztosítása.

A polgármesteri beszámolót követően 29 napirendi pontot tárgyalt a Képviselő-testület a február 25-iki ülésen.

Óvodai és általános iskolai beiratás időpontja

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a város közigazgatási területén működő óvodákban és általános iskolákban a 2010/2011-es tanévre történő beiratást 2010. március 29. 30. 31. napokra rendeli el. A beiratás a helyben szokásos módon fog történni a kijelölt napokon.

Az óvodák és az általános iskolák kötelesek a beiratás időpontját legálább harminc nappal korábban közzétenni.

Támogatást szolgáló alapok pályázati kiírása

A város Önkormányzata a 2010. évi költségvetési rendeletének elfogadásával egy időben pályázatot ír ki támogatási alapokra.

2. Táblázat

	Felhasználható keret	Pályázható összeg
Ifjúsági alap	1300 E Ft	900.000 Ft
Sportalap	17.000 E Ft	13.600 E Ft
Civil szervezetek támogatási alap	8.000 E Ft	5.280 E Ft

A pályázat benyújtásának határideje: 2010. 3. 31., elbírálás időpontja: 2010. 4. 19.

A pályázattal kapcsolatos tudnivalók megjelennek a Gyomaendrőd Hírmondóban, illetve Gyomaendrőd Önkormányzatának honlapján: www.gyomaendrod.hu

Pályázati kiírás Idegenforgalmi Alap felhasználására

Az Alapra elkülönített összeg: 2.000.000 Ft. A döntési jogkörrel rendelkező Oktatási-, Kulturális-, Esélyegyenlőségi Bizottság az éves keret 90%-át pályázat útján osztja fel, 10% céltartalék mellett.

Célja: vendégbarát programok szervezése, vendéglátás területén működő reklámtevékenységek támogatása, a helyi turisztikai kapcsolatok erősítése, vendéglátási célú létesítmények esztétikus külső megjelenésének megteremtése, stb.

A támogatásban részesülők köre: alapítványok, egyesületek, idegenforgalom és vendéglátás területén működő vállalkozások, vállalkozók, gazdasági társaságok, amelyek Gyomaendrőd területén végzik tevékenységüket.

A támogatás formája, mértéke: vissza nem térítendő támogatás, mértéke a megvalósítás nettó költségeinek maximum 50%-a, legfeljebb azonban az alap kerete.

Begyűjtési határidő: március

Döntés, szerződéskötés: április

Finanszírozás: május

Beszámoló a 2009 évben pályázati forrásokból megvalósult beruházásokkal kapcsolatos elszámolási feladatok teljesítéséről

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2009. évben az alábbi pályázati forrásból megvalósult beruházásokkal számolt el:

3. Táblázat

A pályázati cél	Támogatás (Ft)
A Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése	19. 734. 073
Nők szerepe a politikai életben, Konferencia,és testvérvárosi találkozó	1. 352. 355
Infrastrukturális fejlesztések fogyatékkal élők nappali ellátása érdekében	47. 444. 909
Településrendezési terv készítése Gyomaendrődön	2. 498. 933
Kompetenciaalapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrődi oktatási intézményekben	82. 000. 000
Endrői Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény fejlesztése, állagmegóvás	2. 000. 000
Kistérségi közművelődési-muzeumi referenci szolgálat és oktatási, közművelődési és tudományos konferenciaközpont kialakítása a Szarvasi Kistérségben	8. 000. 000
XI. nemzetközi halfőző verseny - ÜMVP rendezvény	500. 000
Kistérségi közművelődési-muzeumi referens továbbfoglalkoztatása	811. 430
Kerékpárút hálózat fejlesztése Gyomaendrődön	142. 252. 322
Közlekedéssbiztonsági fejlesztések Gyomaendrődön	19. 282 662
Eszközbeszerzés közcélú foglalkoztatás fejlesztése érdekében	9. 859. 322
Hősök útja felújítása	9. 512. 179
Ösztöndíjas foglalkoztatás	4. 320. 000
Belvíz V. ütem	129. 000. 000
Útépítések és felújítások Gyomaendrődön	46. 714. 463

In memoriam

Szülföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér f. z., lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Dr. Ugrin Béla

(1928-2010)

Endrődön született 1928. július 19-én. Édesapja Ugrin Gáspár, édesanyja Gyuricza Regina volt. Tartalmas életének háromszöge: Magyarország, 1956—1962-ig Nyugat-Németország, majd 1996-ig Amerikai Egyesült Államok. Ezután hazatért Magyarországra. 2010. január 9-én hunyt el Budapesten.

Diplomák

Magyarország

PhD diploma (nyelvtudomány) Eötvös Loránd Tudományegyetem JBTK. Budapest. 2000 (Amerikai PhD disszertáció megvédése és honosítása alapján.)

Egyesült Államok

1994 PhD diploma (művelődés); Southwest University, New Orleans-Kenner, Louisiana, USA

1990-93 Doktorátusi kurzusok 60 szemeszter órája befejezve: Texas Southern University. Houston

1984-85 Post-gradualis tanulmányok TV-rendezés és szerkesztés. University of St. Thomas, Houston.

1980 Magiszteri diploma (bölcészettudomány): Texas Southern University. Houston, Texas.

1977 Főiskolai diploma (zsurnalisztika); University of Houston. Houston, Texas.

Németország

1957-1960 Fotózsurnalisztikai Intézet-i diploma (Institute für Bildjournalismus) München Német TV és Filmintézet (Deutsches Institute für Film und Fernseh) hallgatója; München.

Magyarország

1955 Rózsahegy Dráma Stúdió; színészképzői és rendezési diploma, Budapest.

1948 Érettségi diploma: Békéscsabai Kereskedelmi Középiskola. Békéscsaba.

Szakmai Kronológia

Egyesült Államok

1986-1995 TV producer és rendező. Houston ISD Media

Services Television, Houston, Texas.

Munkakör: Művelődési, tanárképzési és két-nyelvű oktatási TV sorozatok témájának kutatása, javaslata, tervezése, dramaturgiája, rendezése és szerkesztése. A programok havonta jelentek meg az amerikai PBS és Houston környéki művelődési TV csatornákon.

1993 TV producer és rendező: Üzletelés Magyarországgal (Doing Business with Hungary);

gazdaság-politikai TV műsor -- kétszer sugározva a PBS-en.

1985 TV producer és rendező: André Kertész: A Fényképezészet Költője (André Kertész: A Poet with the Camera) kulturális TV program 3 éven át volt évente háromszor sugározva az Egyesült Államok PBS (Public Broadcasting Services) 316 TV állomásairól.

1969-1985 Fotóriporter osztályvezető; The Houston Post nevű 400.000 példányszámos napilapnál.

Munkakör: Osztályvezetés: kulturális és gazdaság-politikai levél-tárca cikkek írása fotók kíséretével. Újsághirdetéssel kapcsolatos TV reklámok rendezése és produkciója.

1977-1995 Vendég-előadó Houstoni egyetemeken, fotó-kommunikációk filozófiája vonalán.

1966-1969 Fotóriporter osztályvezető a Westport News hetilapnál, Westport, Connecticut.

1962-1969 Szabadúszó (freelance) fotóriporter New York városában és Connecticut Államában.

Németország

1959-1962 Fotóriporter a Quick magazinnál. München.

1957-1959 Rendező-asszisztens müncheni TV és film stúdiókban,

Magyarország

1955-1956 Rendező-asszisztens; Gárdonyi Színház, Eger.

Publikációk

Egyesült Államok és Németország

1959-1995 Cikkek és fényképsorozatok: Westport News, The Houston Post (újságok), Popular Photography, Quick, Stern (magazinok). Kézirat (350 oldal) Párbeszéd Kertésszel (Dialogues with Kertész), a J. Paul Getty Museum Center (Los Angeles) könyvtárban.

Kritikák és Profilok

Egyesült Államok és Németország

1985-1986 The New York Times, The American Photographer, The Houston Chronicle, Film Texas és a Photo District News írtak pozitív kritikákat, vagy profilokat az Ugrin TV produkciókról.

40 perces profil a Szabad Európa rádió Múlt Idők, Jelen Idők sorozatában, 1986. február 24-én.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

„BESZÉLNI NEHÉZ...”

2010. február 11-én Mezőberényben került megrendezésre a körzeti Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny.

A Kis Bálint Általános Iskolából és Óvodából négy tanuló nevezett!

A szabadon választott szövegek elmondása után a kötelező szövegek bemutatására került sor: az 5 – 6. osztályos, valamint a 7 – 8. osztályos korcsoportban egyaránt.

Az alábbi nagyon szép eredmények születtek:

5-6. osztályosok közül: Szonda Lili 6. b: első helyezés

7-8. osztályosok közül: Almási Viktória 7. a: harmadik helyezés, míg Tóth Vanda 8. b: első helyezett lett!

Igy Vanda bejutott az Országos Kazinczy Szép Beszéd Versenyre, amelyet április elején, Kisújszálláson rendez a Kazinczy-díj Alapítvány.

Felkészítő nevelők:

Balla Károlyné, Kónya Márta és Hunya Jolán tanárnők

Wesselényi Sportnap

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda először szervezte meg közösen a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolával a Wesselényi sportnapot. A két iskola mellett bekapcsolódott a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda is.

A sportnap úszóversennyel kezdődött, amelyet a Liget Fürdőben rendeztek meg 5-8. osztályos tanulók számára. A gyerekek 50 méteres mell- és 50 méteres gyorsúszásban versenyeztek. Az értékelés évfolyamonként, leány és fiú kategóriában külön-külön történt.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda eredményei:

Mellúszás:

I. helyezettek: Tóth Ágnes 8.b, Zrubecz Réka 7.c, Gönczfalvi Balázs 7.c, Illés Veronika 6.b, Szabó Laura 5.b.

II. helyezettek: Epesi Konrád 8.b, Csulák Anett 7.a, Czeglédi Laura 6.a, Kovács Krisztián 6.b, Timár Dóra 5.b, Sóczó Tamás 5.b.

III. helyezettek: Lövei Kitti 8.b, Szabó Gyula 8.b, Virág Andrea 7.c, Pápai Petra 6.b, Miskolczi Milán 6.a, Kovács József 5.a.

Gyorsúszás:

I. helyezettek: Timár Tímea 8.c, Zrubecz Réka 7.c, Gönczfalvi Balázs 7.c, Hanyecz Gitta 6.a, Kruchió Attila 6.b, Szabó Laura 5.b.

II. helyezettek: Tóth Ágnes 8.b, Epesi Konrád 8.b, Csulák Anett 7.a, Csatári Bence 7.b, Illés Veronika 6.b, Kovács Krisztián 6.b, Kovács József 5.a.

III. helyezettek: Bela Lili 8.b, Erdei Kristóf 8.b, Lövei Kitti 8.b, Pápai Petra 6.b, Deli Csenge 5.b, Sóczó Tamás 5.b.

A sportnap 10 órától a Varga Lajos Sportcsarnokban folytatódott, ahol az 1-4 évfolyamosoknak ügyességi vetélkedőt szerveztek, amelyen a város mindhárom általános iskolájának tanulói „vegyes” csapatokban versenyeztek. A feladatok változatosak, érdekesek voltak. A szurkolók hangos biztatása mellett gyorsan eltelt az egy óra. Az eredményhirdetésekor mindenki büszkén vehette át az érmeiket.

A szabadtéri futóversenyen kis- és nagydiákok korcsoportonként versenyeztek. A mostoha időjárási viszonyok ellenére nagyon sok gyermek becsülettel végigfutotta az 1-2-3-4 körös távokat.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda legjobb eredményei futásban:

III. korcsoport: Czeglédi Laura 6.a – második hely.

IV. korcsoport: Kálózdí Gizella 6.a – második hely, Lövei Fanni 8.b – harmadik hely.

Az ünnepélyes eredményhirdetés előtt bemutatkozott iskolánk újonnan alakult pompon csapata, és a mazzorett lányok is igen színvonalas táncokat mutattak be.

Az érmeiket Várfi András polgármester úr, Varga Lajos a Liget Fürdő igazgatója, valamint a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola és a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatói adták át.

A sportnap hangulatos tanár-diák röplabdamerkőzéssel fejeződött be.

Katolikus oldal

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Nagyböjt péntekjein 5-kor keresztút

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Március 14-én és 28-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

AZ ISZLÁM MÁS FEGYVEREKSEL HÓDÍTJA MEG EURÓPÁT

Miloslav Vlk bíboros, aki 1991 óta Prága érseke, egy interjúban arra figyelmeztetett: ha Európa nem viszonyul másként gyökereihez, az iszlám átveszi az uralmat felette.

„Európa megtagadta keresztény gyökerét, amely által felemelkedett és amely erőt adott neki, hogy visszaverje a muszlim hódítást – ma azonban egyre inkább az iszlám térnyerésének vagyunk tanúi.” A muszlimok a magas bevándorlási aránnyal, illetve a születések magas számával „könnyedén betöltik azt az űrt, amely abból ered, hogy az európaiak szisztematikusan megfosztják életüket a keresztény tartalomtól” – idézi Miloslav Vlk bíborost a CatholicCulture.org. „Európa magas árat fizet azért, hogy elfordult spirituális gyökereitől. Most még van esélyünk tenni valamit, de az időnk már nem mérhető évtizedekben”.

„A középkor végén és az újkor hajnalán az iszlám nem tudta fegyverrel meghódítani Európát, mert a keresztények akkor megállították őket. Ma, amikor a harc már spirituális fegyverekkel folyik, amelynek Európa híján van, míg a muszlimok tökéletesen felfegyverezettek, Európa bukása már sejtethető. „A muszlimoknak számos oka van arra, hogy errefelé terjeszkedjenek. Többek között vallási indokuk is van: Európa pogány magatartására és ateista életstílusára válaszul el akarják hozni az Istenbe vetett hit értékét.” Az iszlám térnyerése elsősorban az európaiak individualista életmódjának köszönhető: az emberek nem képesek és nem is akarnak áldozatokat hozni – fogalmaz a prágai érsek. Ha a keresztények nem ébrednek fel, az iszlám átveszi a hatalmat és a kereszténység nem lesz elég erős ahhoz, hogy megjelenítse értékeit az emberek életében, a társadalomról nem is beszélve.

Vlk bíboros elmondta: „sem a szabadpiac, sem a felelősség nélküli szabadság nem elég erős ahhoz, hogy egy társadalom alapját adja. Önmagában még a demokrácia sem csodaszer, ha nem Istenben gyökerezik.” Az emberek nem élhetnek sokáig alapvető lelki értékek nélkül – tette hozzá.

Magyar Kurír

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

7. vasárnap: Nagyböjt 3. vasárnapja
14. vasárnap: Nagyböjt 4. vasárnapja
19. péntek: Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
21. vasárnap: Nagyböjt 5. vasárnapja
25. csütörtök: Gyümölcsoltó Boldogasszony
28. vasárnap: Virágvasárnap
29. hétfő: Nagyhétfő
30. kedd: Nagykedd
31. szerda: Nagyszerda

Február 5-én a gyomai plébánia kormányzója, Tímár Mihály atya visszatért a szalézi szerzetesrend balassagyarmati rendházába. A gyomai plébániát ezúttal Endrődről látjuk el.

Köszönetet mondunk Mihály atyának többéves szolgálataért, aki sok nehézséggel küszködve igyekezett munkáját ellátni.

Ugyancsak köszönetet mondunk mindazoknak, akik az ő munkáját, életét segítették.

A földrengés sújtotta Haiti megsegítésére február 7-én az ország összes katolikus templomában gyűjtés volt. A mi gyűjtésünk eredménye:

Endrőd: 41.580 Ft
Hunya: 37.500 Ft
Gyoma: 8.020 Ft

Kép:

Haitin Krisztus keresztje csodálatos módon teljesen épen maradt, körülötte minden romokban hever... nincs ennek égi üzenete?

Nagyhét és Húsvét templomainkban	Endrőd	Hunya	Gyoma
Március 28. Virágvasárnap	8, 17	10	fél 12* IL
Április 1. Nagycsütörtök, az Utolsó Vacsora miséje	18	16	18 IL
Április 2. Nagypéntek keresztút az Úr szenvedése	9 15	16,30 17	17,30 18
Április 3. Nagyszombat Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás	8-18 18**	9-15 15**	9-18 18 IL
Április 4. Húsvétvasárnap	10, 18	8	fél 12**
Április 5. Húsvéthétfő	10, 18	8	fél 12

* barkaszentelés, passió

** feltámadási körmenettel

IL = igeliturgia

Nagyböjti lelkigyakorlatok

Hunya:

március 25-26-27 (csütörtök, péntek, szombat) 15 óra
Vezeti: Seidl Ambrus szarvasi plébános

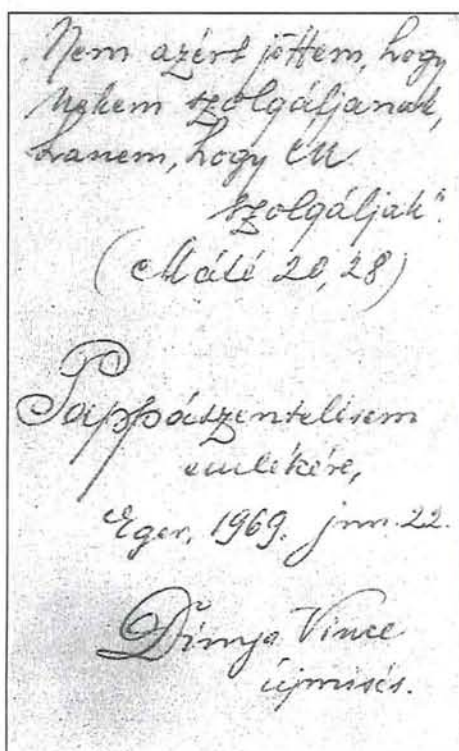
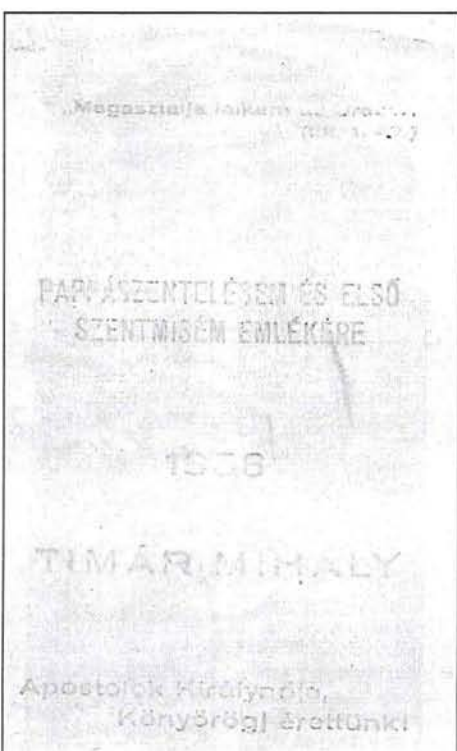
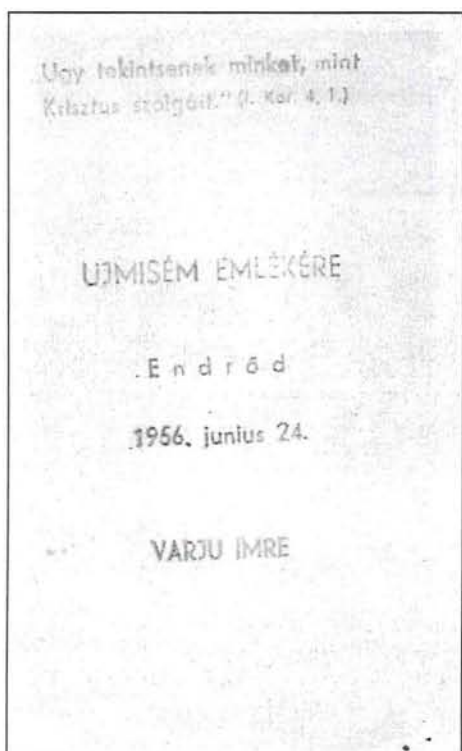
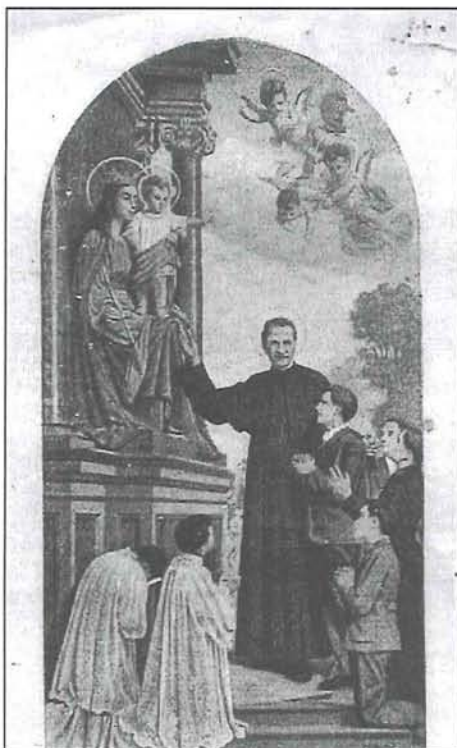
Endrőd:

március 25-26-27 (csütörtök, péntek, szombat) 17 óra
Vezeti: Seidl Ambrus szarvasi plébános

Gyoma:

március 22-23-24 (hétfő, kedd, szerda) 17 óra
Vezeti: Kalamán János körösladányi plébános

Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

Az gyomaendrődi Szent Imre Plébánia irodai dolgozója, Gyuriczáné Szabó Erzsébet január 31-én nyugdíjba vonult.

Köszönjük neki a 16 év nálunk eltöltött becsületes és lelkiismeretes munkáját. Kívánunk neki jó pihenést, és Isten áldását a további éveire.

Február 1-től Deák Csaba akolitus vette át a munkakörét, püspök úr aláírta munkaszerződését. Hivatalból képviselőtestületi tag is lett, Gyuriczáné Szabó Erzsébet ezentúl tiszteletbeli tag.

Deák Csaba akolitus a gyomai plébánia adminisztrációjába is besegít, valamint akolitus által végezhető lelkipásztori teendőket is ellát. Elérhetősége: +36 20 828-9968

Mivel gyengén látszik,
a középső kép felirata:

„Magasztalja a lelkem az Urat... (Lk 1,47)

PAPPASZENTELÉSEM ÉS ELSŐ
SZENTMISÉM EMLÉKÉRE
1958

TÍMÁR MIHÁLY

Apostolok Királynője,
könyörögj érettünk!

A képekért köszönetet mondunk a következő híveknek:

Gyuricza Zoltánné,
Hegedüs Bence,
Harnos Vincéné, Ugrin Gyuláné,
Hanyecz Béláné, Giricz László,
Paróczai Lászlóné, Szujó Györgyné, Szántó Béláné (Újkigyós), Pintér Hermina

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

BOLDOG KAFKA HELENE MARIA RESTITUTA

ferences betegápoló nővér, vértanú
Ünnepe: március 30.

* Husovice, Brno mellett, Csehország, 1894. május 1.
† Bécs, 1943. március 30.

Sokgyermekes, kisiparos családból származott, édesapja cipész volt. Helene még egész kicsi volt, amikor a család Bécsbe költözött. A Szent Brigitta plébánián 1905-ben elsőáldozó volt, 1911 májusában bérnővér lett. Az elemi iskola elvégzése után két évig trafikoslányként dolgozott, majd a bécs-lainzi állami kórházban segédápolónő lett. Itt ismerte meg a Keresztény Szeretetről nevezett Ferences Nővéreket, és szülei tiltakozása ellenére 1915. október 23-án belépett a rendbe. A Restituta nevet kapta, egyszerű fogadalmát 1916. október

23-án tette le.

Első rendi beosztása a neunkirchener kórház sebészeti osztályára szült. A háború után visszarendelték Lainzba. Nem sokkal később a mödlingi kórház mű-

tősnője lett. Munkahelyein mindenütt az igazságosság és a rend képviselője volt, de mindig gondot fordított arra, hogy a rábizottaknak apró meglepetésekkel örömet szerezzen. Magatartása a világi nővérekben és még inkább az egyházellenes orvosokban féltékenységet és ellenséges érzületet váltott ki. 1938 után is a mödlingi kórházban maradt, s egyre inkább a katolikus hit védelmének központi alakja lett. Amikor elrendelték, hogy a kórtermek falairól távolítsák el a feszületet, a végsőkig ellenállt. Nem rejtette véka alá náciellenességét. Az orvosok között volt egy SS-tag, Dr. Stumfohl, aki halálos ellensége lett. Egy alkalommal rajtakapta Restituta nővért, amint egy csúfolódó verset diktált a gépírónőnek Hitlerről.

Azonnal följelentette. A nővért 1942. február 18-án letartóztatták, bíróság elé állították és október 29-én halálra ítélték. Ezzel az ítélettel a katolikus Egyházat és a szerzeteseket akarták megfélemlíteni és mélysegesen megalázni. A hatóságok próbálták rávenni Restitutát arra, hogy lépjen ki a rendből, s akkor szabadlábra helyezik. Sokan – még Innitzer bíboros érsek is – próbálták közbenjárásukkal megmenteni a kivégzéstől, sikerületlenül. 1943. március 30-án reggel lefejezték.

Boldoggá avatási eljárását 1988-ban indították el.
II. János Pál pápa 1998. június 21-én boldoggá avatta.

I love Békés megye programsorozat

A „Szeretlek Békés megye” rendezvénysorozat részeként február 20-án indul útjára az „I Love Békés megye” programsorozat, mely rendezvényeivel főként a fiatal korosztályt célozza meg. Az „I Love Békés megye” az első olyan fiataloknak szóló kulturális programsorozat, amely lehetőséget kínál otthonunk, Békés megye történetének, kultúrájának megismerésére szórakoztató formában. A Békés Megyei Önkormányzat támogatásával született kezdeményezés célja, hogy a fiatalok megismerjék szülőföldünk értékeit, gazdagságát, s büszkén, reményekkel telve tekintsenek Békés megyére.

A rendezvénysorozat a megye 75 településén, különböző helyszíneken várja az ifjúságot, interaktív nyereményjátékokkal, gasztronómiai élmények és szórakoztató programok sokaságával, melyen belül a programsorozat 8 kiemelt helyszínen további rendezvényekkel, látványos kiállításokkal, koncertekkel várja az érdeklődőket. Az „I Love Békés megye” programsorozat első állomását 2010. február 20-án Békéscsabán rendezik meg a Phaedra Közéleti Központban. Ezt követően márciusban Mezőberény, majd Orosháza, Szarvas, Vésztő-Mágor, Gyula, Gyomaendrőd, s végül szeptemberben Szeghalom városába érkezik a programsorozat, melyen a fiatalok könnyed, szórakoztató formában ismerkedhetnek meg Békés megye kulturális intézményeivel, valamint közkedveltek együttesek zenéjére szórakozhatnak. A nyolc állomás közül kiemelkedik a június 24-26. között megrendezésre kerülő kulturális fesztivál, mely a Békés megye turisztikai gyöngyszeméket emlegetett Vésztő-Mágori Történelmi Emlékparkban várja a fiatalokat.

Az „I Love Békés megye” programsorozat első állomásán, Békéscsabán, a Phaedra Közéleti Központban látványos megyetörténelmi kiállítás, színes intézményi bemutatók, gigantikus méretű megye-puzzle, promóciós standok, s rengeteg látnivaló várja az érdeklődőket. Délután a Békés Megyei Napsugár Bábszínház előadása szórakoztatja a gyerekeket a Világszép nádszájkisasszony meséjével, melyet a Békés Megyei Jókai Színház Színitanház hallgatóinak zenés műsora követ. Prohászka Béla olimpiai mesterszakács gondoskodik az ínycsiklandozó ételekről. Az este folyamán fergeteges koncert várja a fiatalokat. A rendezvény záráskor egy hajnalig tartó buli.

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

**TELJES ARUCSERE
TAVASZ**

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK
**TAVASZI-HÚSVÉTI
NÖNAPI AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK**

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Iskolánk eseményei az első félévben

Az alsó tagozaton fontos feladatunk a tanulási kedv felkeltése és megőrzése, a beszéd fejlesztése, az olvasás megtanítása, nagy hangsúlyt fektetve a szövegértésre. Az első négy évnek meghatározó szerepe van a kisgyermek életében. Mi vagyunk a felelősök, ha a gyermek tehetsége elsikkad, ha kialakul benne a kisebbségi érzés. Minden gyermekben van valami, amiben tehetséges. Nem az a cél, hogy kudarcokkal teli kis embereket neveljünk, hanem az, hogy jól érezze magát az iskolában.

- 2009. szeptember 30-án emlékeztünk meg a nagy mesemondó, mese gyűjtő Benedek Elek születésének 150. évfordulójáról. A Határ Győző Városi Könyvtár egész napos mesemondást szervezett. Szép számmal jelentkeztek iskolánkból is.

- Hagyomány, hogy iskolánk névadójáról elnevezett Szent Gellért Napot tartunk minden évben, Gellért-napon (szeptember 24.). Ebben az évben (október 2-án) új oltárt szentelt Iványi László tb. kanonok úr. Ezt követte az elsősök fogadalomtétele, faültetés, majd minden osztály jelenettel, dallal tette színesebbé a megemlékezést. Ebéd után különböző helyszíneken játékos ügyességi próbákon vehettek részt a tanulók. Eredményhirdetéssel ért véget a program.

- 2009. október 22-én gyümölcsdelutánt tartottunk az alsó tagozatosoknak. Négy állomáson próbálhatták ki önmagukat. Lehetett gyümölcssebert, mókás szendvicseket, fagyöngy láncot készíteni, talalós kérdéseket megoldani. Ez a délután is nagyon jó hangulatban telt el.

- Iskolánkból hagyományra vált az „Iskolaköstolgotó” megrendezése. Évente két alkalommal hívjuk meg az óvodásokat egy-egy vidám délutánra. A város szinte minden óvodájából jönnek hozzánk a nagycsoportos gyermekek. Ilyenkor megismerkedhetnek iskolánkkal, emellett érdekes játékokkal, foglalkozásokkal kedveskedünk leendő iskolásainknak.

- 2009. december 22-én hagyományainkhoz híven rendeztük meg karácsonykorunkat.

Tanulóink a sok érdekes délutáni program mellett szívesen vesznek részt helyi, megyei, országos és levelezős tanulmányi versenyeken.

A február is tartalmasan fog eltelni, hisz nagy izgalommal készülünk a „Bendegúz” anyanyelvi és a Zrínyi Ilona matematika versenyre.

Szabóné Vaszkó Éva
első munkaközösség-vezető

„Itt a farsang, áll a bál!”

Iskolánkból február 12-én farsangi mulatságot rendeztünk. Előzetesen a Diákönkormányzat tagjai elmondták javaslataikat, ki mit szeretne az idei rendezvényen. Sok érdekes ötlet felvetődött, melyek többségét sikerült meg is valósítani.

Kora reggeli órákban a gyerekek szendvicseket készítettek, tombolat árultak, a pedagógusok és a konyhai dolgozók fánkot sütöttek, teát főztek.

Az ünnepség a jelmezesek felvonulásával kezdődött, ahol sok meseszereplő kelt életre, sok érdekes maskaras gyönyörködtette a

nézőket. Köztük volt például Túró Rudi reklám, öregasszonyok, Darth Wader, Hannah Montana, Minnie egér.

A következőkben az osztályok előzetesen begyakorolt produkcióit láthattuk. A második osztályos Giricz Bettina Hannah Montana, a negyedik osztályos Szuper Lányok Kesha, a harmadik osztályos Kiscsillagok Alexander Rybak Fairytale számára táncoltak. A 6. a-sok Britney Spearst és Michael Jacksont parodizálták, valamint Micimackó és a Züroidok mesejelenettel kedveskedtek a gyerekeknek, Gyermekszáj összeállításukban pedig aranyköpeket gyűjtöttek össze. A hetedikes fiúk Schobert Norbit keltették életre.

Új hagyományt teremtve az ideitől zsűrizték mind a jelmezeseket, mind a szereplőket. A zsűri tagjai között köszönthettünk két szülőt, a DÖK elnökét és az Igazgató urat. Az első helyezett finom tortát vihett haza, a többiek pedig gyermekpezsgőt és édességet kaptak.

A gyerekek már lelkesen várták a tombolahúzást, ahol több száz játék, különféle írószerek és más értékes tárgy talált gazdára.

Ezt követte egy táncos mulatság, melyen a mai disco slágerekre ropták a gyerekek a táncot.

Köszönetünket szeretnénk kifejezni a szülőknek, hogy finomabbnál finomabb süteményeikkel, tombolatárgyaikkal hozzájárultak a sikeres farsangi mulatsághoz.

Fasoláné Muca Irén és a 6. a osztály tanulói

Újabb szép eredmények matematikából...

A januári versenyek után (két versenyen három tanuló jutott az országos fordulóra) a központi matematika felvételin bizonyították tanulóink, hogy jól felkészültek matematikából- ott a helyük a választott középiskolákban.

A megyei átlagot mind a hat tanuló túlteljesítette, négyen közülük 32-38 pont közötti eredményt értek el. Az Andrássy tájékoztatása szerint az ott felvételizők átlagteljesítménye 20 pont volt.

A jó felkészülést szolgálja a Pedagógiai Program és a Helyi Tanterv, amelynek átalakítása lehetővé tette, hogy a felső tagozatos osztályok heti négy órában tanulhassák a matematikát! A heti négy tanórán túl lehetőség van felzárkóztatásra is a tantárgyfelosztás nyújtotta időkeretben, de szükség szerint azon túl is.

Cseh Jánosné

Hegedűverseny Békéscsabán

2010. február 12-én került sor a hegedűn játszó fiatalok megyei versenyére. A próbák már reggel nyolckor megkezdődtek, de mi Gyomaendrődről csak nyolckor indultunk, mert az én próbaidőm 9.35-kor volt. A verseny maga 9.45-kor kezdődött. Először a legkisebbek, az előkészítőcsoporthoz tartozók, aztán pedig az idősebbek. Ebédig a nyolc korcsoportból négy lement, ezt követően mindenki átment a Fiume étterembe, és ott ebédelt. Kettőkor tovább folytatódott a verseny, és az ötödik korcsoport hét versenyzője hegedült. Ezután az én korcsoportom következett, melyben hatodiknak léphettem színpadra. Először a kötelező majd a választott darabomat játszotam el. Mind a kettő nagyon jól sikerült. Boldogan mentem le a színpadról nagy taps közepette. Ezután a korcsoport után még három versenyző volt. Az első két versenyző a hetedik korcsoportban szerepelt, a harmadik pedig az utolsó korcsoportban, a nyolcadikban egyedül versenyzett.

Miután a versenynek vége lett, várni kellett, hogy a zsűri döntsön. Végül 17.30-kor kezdődött az eredményhirdetés. Először minden korcsoportot külön-külön kihívtak, lefényképeztek, mindenki kapott egy kis ajándékot és emléklapot. Azután jött az eredményhirdetés. Az én korcsoportomban nem lett első, én pedig második lettem. Nagyon örültünk neki.

Végül 19.30-kor indultunk haza, és ahogy mamám mondta délelőtt, „ez egy gyönyörű, boldog nap!”, este én is úgy éreztem, valóban tartalmas és gyönyörű volt.

Bela Gréta Virág 8. osztályos tanuló

Na, akkor gondolkodjunk...
Te, hogyan oldanád meg?
Hogy kezdenél hozzá?

Gyakorló pedagógusként gyakran szembesülünk azzal a problémával, milyen nehéz a gyermek érdeklődését felkelteni, fenntartani, a probléma megoldására ösztönözni. Munkaközösség-vezetőink Cseh Jánosné és Szabóné Vaszkó Éva belső továbbképzés keretében megismertetett bennünket, milyen sokoldalú fejlesztés rejlik egy-egy matematika feladatban. Gyakorlati példákat mutattak arra, hogy a pénz világában hogyan érdemes használni a matematikai műveleteket, vagy a matematikai műveletek felírása helyett néha elegendő a hétköznapi tudást mozgósítani. Hogyan vezessük rá a gyermekeket, hogy a számolás eredményeként kapott irreális végeredmény után újragondolják a feladatot.

A tanórákon fontos szerepet kap a szemléltetés, manuális tevékenység. Elengedhetetlen a tanulók számára, hogy az eszközöket, tárgyakat kezükbe vegyék. A tanító személyisége, a tanulókkal kialakított viszonya, jó pedagógiai érzéke semmivel sem pótolható.

Szántó Károly szerint (1989): „A nevelő kötelessége, hogy amikor a tananyag lehetőséget nyújt, a bemutatás módszerét alkalmazza. Súlyos mulasztást követ el az a nevelő, aki a szemléltetést elhanyagolja.”

A továbbképzés résztvevői

A Wesselényi Sportnapra reggel 10 órakor indultunk. Amikor odaértünk, már nagyon sok gyerek várta az ügyességi és a futóverseny kezdetét. Mindenki izgatottan szurkolt a csapattársának. A verseny végén a második csapat arany-, az első ezüst- és a harmadik csapat bronzérmeket kapott. Ezután következett a futóverseny. Mindenki nagyon izgatottan izgult a helyezését. Ki lesz benne az első hatban? Külön futottak a lányok és a fiúk. Végül elégedetten és sok éremmel tértünk haza.

Kmetykó Csaba
4. osztályos tanuló

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Szonda István:

Adalékok Endrőd kisipari tanoncképzéséről (csizmadiák) Szurovecz László közléseinek tükrében

Legkorábban az inasnak kellett kelnie. Az ő feladata volt a begyűjtés, a takarítás, segítség a házimunkákban, vízfordás stb. Reggel hat órakor kezdődött a munka, de sokszor felkeltek már öt órakor, mert felsöpörték az udvart, ez is az ő feladatuk volt. Segédkeztek a mester háziállatainak gondozásában, ha kellett a gazdasszonynak a konyhában.

Amikor a mesterhez került inasnak egy fiatal fiú, először a takarítást bízták rá. Minden este össze kellett söpörnie. A hulladékot átválogatta, ami szemét volt azt kivitte a trágyadombra, ami még használható volt valamire azt belerakta a hulladékos zsákba, mert abból még sarkat ragasztottak. Minden reggel felocsolta a műhely földjét, hogy ne legyen por, mert általában a műhelyek a faluban földesek voltak. Minden inas rá volt bízva egy segédre, azt mondhatjuk a segédnek volt egy vagy két inasa. A segéd felelt a mester előtt a rábízott inasért. A segédét tanulta meg az inas az első fogásokat. Az inas, a „segéd keze alá” dolgozott.

Első munkájuk a csizmafej bevarrása volt, majd a csizmaszár hátulját kellett összevarrniuk, majd szegőt fenni, és beszegni a csizmaszár peremét.

Amikor két évet eltöltött az inas, akkor ő is megkapta a kiszabott anyagot és együtt készítette a segédekkel a csizmát. Ha nem tudott valamit a segédek segítettek.

A csizmadia családban a fiúk részt vettek a műhely munkájában.

„10 éves koromban már a műhelyben voltam apámnál. Csináltuk, varrtuk össze a bélést, aztán a sarkokat, a talpszélt, fonalat sodortunk, szegtet egyenesítettünk.”

„Bentlakások voltak az inasok, mert voltak a Fazekasból, innen-onnan; nem mentek haza csak vasárnap reggel. A műhelyben volt ágy ott aludtak, ezek rendes ágyak voltak csak az ócskábbakból.”

Szalmazsákok, lepedőt, takarót a mester adott, sőt a műhely tüzelésére használt tűzrevalót is a házigazdának kellett előteremténie. A mesterhez került fiú az első pár napon nehezen szokta meg a helyet, adatközlőim szerint a tanyasi gyerekek féltékenyebbek és elmaradottabbak voltak. Szurovecz László idős adatközlőim elmondott erről egy elmosolyogató kis történetet, mely az apja műhelyében esett meg:

„Itt volt nálunk Sztancsik Laci. Az első északa volt, azt mondta neki az egyik segéd:

Ha befejezted a munkád, ne felejtse el elfújni a villanyt! - már ennyi óra, hazajöttek valahonnan a segédek és látják még mindig ég a villany. Hát a srác állt és fújta a villanyt, hát ilyen volt. Nem is látott a tanyába soha villanyt.”

Az inas idő elteltével le kellett vizsgáznia az inasnak és megkapta a segédlevelét. Ezután új szerződést kellett kötni, ha az inas vállalta a segédidő letöltését a mesternél.

A segédidő három év volt, pontosabban 36 hónap. A segédidő időtartamát az SZTK-ba való bejelentéssel ellenőrizték az illetékes hatóságok (Ipartestület, adóhivatal).

A segédet be kellett jelenteni az ipartes-

tületnél és az SZTK-nál is. Az SZTK Központ Gyulán volt (1900-as évek első harmada). A bejelentést levélben meg lehetett tenni az SZTK felé, erre a bejelentésre az ipartestületben bejelentőlapot (formanyomtatvány) lehetett kapni. Az SZTK gyakran ellenőrizte a segédet tartó mestereket, hogy a nála dolgozó be van-e jelentve, mert ha nem megbüntették a munkaadót.³

Az 1930-as években Endrődre, az iparosok ellenőrzésére egy Molnár nevezetű biztos volt kijelölve. „Azt soha nem tudtuk a Molnár bácsi mikor toppan be”.⁴

A segédidő letöltése után válthatta ki a segéd az iparendélyt.

Az inas idő alatt nem vált élesen külön a cipész és a csizmadia szakma, az inasok általános szakmai képzést kaptak. Amikor az inas felszabadult akkor döntötte el, hogy csizmadia vagy cipész akar lenni. A rokon szakmákat, mint a cipész és a csizmadia a XX. század elején közösen lábbelikészítő iparnak nevezték, képviselőiket, pedig lábbelikészítőnek. Mig inas volt valaki, jobban elvegyült, a cipészek és csizmadiák között:

„suszterinas úgy mondták, abban benne volt a cipőipar meg a csizmadiaság is.”⁵

A segédek és az inasok külön asztalnál ettek a műhelyben. Az ételt a mester felesége a „gazdasszony” készítette el. Az inasok és a segédek ugyanazt ették, mint a mesterek nem volt különbség az ételek minőségében.

Amikor letelt a segédidő, kiválthatta az igazolványát, s mint önálló iparos dolgozhattott.

De a segéd általában maradt továbbra is a saját műhellyel és vevőkörrel rendelkező mesternél, mint segéd, vagy element alkalmazású más műhelybe bedolgozni, mikor sok volt a munka.

A legtöbb megrendelés tavasztól nyár végéig volt. Ekkor voltak a vásárok, a jó gazdasági évet záró parasztszaladok aratás után csináltattak maguknak és családtagjaiknak lábbelit. A bérések, részes aratók, kubikusok a gazdasági év végén, illetve az egy évre szerződötték október-november hónapban kapták meg járandóságukat, tehát ebben az időszakban volt nagyobb, fizetőképese kereslet az új lábbelike, vagy a nagyobb javításokra.

A mestervizsga bevezetése adatközlőim szerint 1938-40-ben lépett életbe.

Az iparendélyeket ezután csak mestervizsgával rendelkező iparosok kaphatták meg.

Az 1928-35-ös évek közötti gazdasá-

3 SZUROVECZ László visszaemlékezése (interjú) 2002. „Hát nekünk is volt egy alkalmazottunk, egy nagyon aranyos bácsi volt, Cserenyecz Jani bácsi. Az egyik helyen dolgozott majdnem hét évet, és amikor a nyugdíját intéztem, akkor derült ki, hogy annál az illetőnél, akinél előtte dolgozott egy és két hónapot volt bejelentve. Bejelentették egy hónapra, aztán kijelentették; persze ez reccir volt.”

4 SZUROVECZ László visszaemlékezései (interjú) 2002.

5 SZUROVECZ László közlése 2003.: A tanulóképzésben az alapok megtanulásánál a két rokon szakmákat nem határolták el egymástól. Az első évben általános képzést kaptak a cipész, illetve a csizmadiainasok.

gi válság kezelésére, a minisztérium nem engedte, hogy az önálló iparosok száma rohamosan növekedjen, ezért úgynevezett létszám stoppot vezetett be.

„Mert nekünk közösen volt a műhelyünk Szurovecz Máté és László. Ezt is úgy kaptuk meg az iparjogosítványt, mert akkor már nem adtak ki, mert maszek világ volt, mert édesapám nevén volt a csizmadia ipar és ő lemondott az iparról a javunkra. A tanácsnál meg lett csinálva a megállapodás, hogy amennyiben mi iparjogosítványt kapunk, a két névre egy jogosítványt, akkor ő lemond. Így lehetünk önállóak, miután mestervizsgát tettünk.”⁶

Az endrői iparosok mestervizsgát tenni általában, a szomszédos Szarvasra jártak.

A mestervizsga kérelmeket az ipartestület intézte, és nevezte ki, hogy mely mestervizsgázni készülő iparos, melyik önálló mester műhelyében készítheti el a remeket és tehet vizsgát.

A vizsgabizottság három főből állt, a legidősebb és legnagyobb tudású mester volt a bizottság elnöke. A csizmadia mestervizsgán a megadott paraméterek szerint, megadott anyagból és szerszámokkal kellett elkészíteni egy csizmát. A vizsga időtartama egy munkanap volt, ezért igyekezniük kellett a vizsgázóknak, hogy minél előrehaladottabb állapotú és jó minőségű vizsgadarabot készítsenek.

„Reggel nyolcra kellett menni Szarvasra, mentünk gyalog, mert akkor nem volt más lehetőség. Akkor volt a bátyám, meg én, meg Szakálos Dezső a szifgyártó, meg volt a Selyem utcán Varga Laci. A mestervizsgázató bizottságnak három tagja volt, kettőre emlékszek. Az egy idősebb bácsi volt az elnöke Mialusznak hívták, aztán volt egy Bagi nevű a harmadikat nem tudom, nem emlékszek. Szarvason az egyik vizsgázatónak a műhelyébe kellett menni. Szerszámot azt adtak, de mi vittünk kisebbeket, mert az jobb, ami az embernek a saját kése, az jobban fog. Én vittem magamnak egy kneijp-ot, kést lényegibe. Estefelég tartott, estefele indultunk haza. Aznap nem ettünk csak csináltuk, hogy minél hamarabb kész legyen. Ahogy végeztünk, ott a mesterek megkínáltak bennünket egy pohár borral. Megmondták rögtön, hogy sikerült a vizsga és indultunk haza.”

A mesterlevelet néhány hét múlva postán küldték el az endrői ipartestülethez. Az iparendélyvel rendelkező iparosok, melyek saját műhellyel rendelkeztek, vagy saját maguk dolgoztak (nem más műhelyben) cégtáblát készítettek valamelyik jó kezű szobafestővel vagy festőasztalossal. A cégtábla nagyobb részt fából volt, majd csak a háború után szaporodtak meg a lemezből készült táblák. A cégtáblák a ház végébe jól látható helyre a falra voltak szegve, ritkább esetben a deszkakerítésre erősítettek az utcaajtó mellé. A cégtáblán az iparos neve, a mestersége szerepelt, esetleg a mesterségre utaló rajzolt kép a csizmadiáknál csizma, a cipészeknél cipő volt.

6 SZUROVECZ László visszaemlékezései (interjú) 2002.

7 SZUROVECZ László visszaemlékezései (interjú) 2002.

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

† keresztény nemzeti gondolat hírnöke

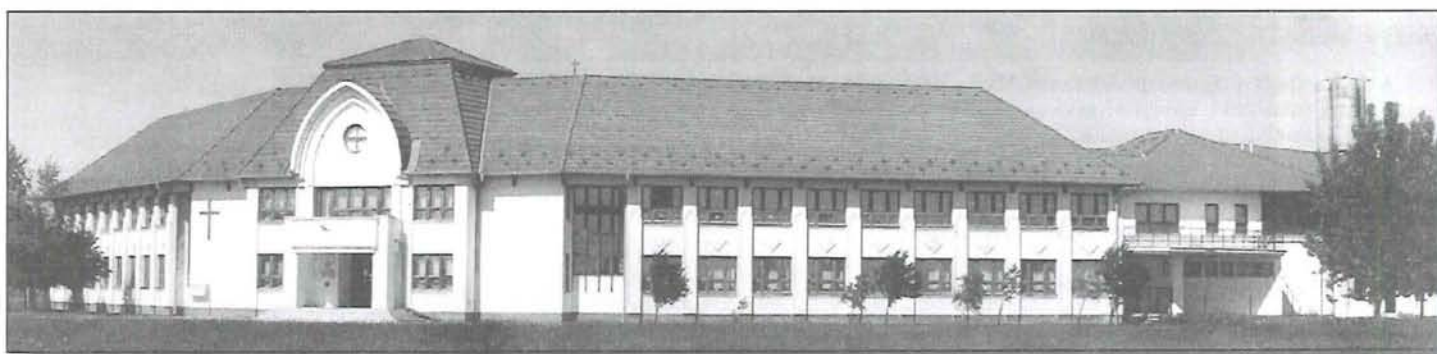
XVII. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2010. március

† Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda melléklete

A SZENT GELLÉRT

KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA BEMUTATKOZIK

Egy pesti ismerősöm kért tanácsot tőlem, milyen iskolába írassa gyermekét. Mivel személyesen van szerencsém ismerni a katolikus iskolák igazgatóit, nyugodt szívvel mertem ajánlani a hozzá legközelebb lévő katolikus intézményt. Természetesen nemcsak egy iskolatípusról van szó, hanem több szempontot is figyelembe kell venni, amikor egy szülő tanácstalan. Egyik ilyen szempont, milyen az oktatás minősége. Ha ezt a minőségbiztosítás szempontjából vizsgálom, akkor ez arról szól, milyen a bemenet és a kimenet között eltelt idő. Hogyan megy be egy gyermek az adott iskolába, és milyen tudással felvértezve ballag el. Továbbá: milyen esélyei lesznek a középiskolába történő felvételi idején, és vajon sikerülhet-e bekerülnie abba az intézménybe, amit szíve szerint, mégis a realitásokat figyelembe véve választ a gyermek. Mert ez a döntés egész életét meghatározza.

Örömmel mondhatom, hogy tanítványaink 2/3-ad része még mindig gimnáziumba és középiskolába nyer felvételt. Akik szakiskolába jelentkeznek, ők pedig széles mosollyal újságolják: nemcsak megtartottam az egyházi iskolában szerzett atla-

gomat, hanem még javítanom is sikerült. Tanítványaink jelentős része pedig versenyekre is jár. Mert ezt jelenti a tudásalapú oktatás, amit évek óta zászlónkra tűztünk. Nálunk igenis érték a tudás, mert így adjuk meg az esélyt gyermekeinknek, tanítványainknak egyrészt a boldog, kiegyensúlyozott élethez (hiszen az általa vágyott középiskolába kerülhetett be), másrészt a megfelelő egzisztencia kialakításához az alapokat. Éppen ezért hangsúlyt helyezünk az idegen nyelvi oktatásra – már 1. osztályos kortól elkezdjük az alapozást –, az informatika oktatására (20 új számítógépet vásároltunk, LCD-monitorral, diáknyelven szólva: felturbósítva), valamint a matematika és a magyar nyelvi és irodalmi oktatásra (tanítványaink minden évben megyei, országos versenyek résztvevői), és még sorolhatnám.

A másik nagyon lényeges kérdés: a nevelés. Intézményünk – katolikus iskola lévén – egyben „befogadó” iskola. Vagyis a gyermekeket ráneveljük a konfliktusok megfelelő kezelésére, a türelemre, az önfegyelmre. Ez pedig – valljuk be őszintén – a szülőknek is kardinális kérdés, ugyanis nem mindegy, hogy gyermekükre számít-

hatnak a házimunkában, majd később, idős korukra támaszkodni lesz csemetéjük. De nem mindegy az sem, hogy a látott és elsajátított viselkedésmintával milyen esélyük lesz a munkaerőpiacon. Mert egy jól fizető állásnál elvárja a munkaadó a megfelelő együttműködést is. Ezt pedig gyermekkorban tanulják meg, ill. gyakorolják be. Olyan ez, mint az ún. szenzomotorikus mozgás, ami arról szól: ha egy gyermek nem tanulja meg 6-8 évesen, hogyan kell megfogni a ceruzát, később már egyre nehezebb lesz a pedagógusnak és a diáknak is a dolga. Csak itt a gyermek lelki rezdüléseiről van szó, vagyis alkalmazkodunk egymáshoz, amiben a példa maga Jézus. Ezt gyakorolhatják be pl. a földből kinőtt játszótérünkön is.

Mindezek alapján tisztelettel és szeretettel várjuk leendő elsőseink szüleit. Kéressenek bátran bennünket, kérdéseikre pedig szívesen válaszolunk. Merjék bátran felvállalni gyermekük jövőjét azzal, hogy meglátogatják iskolánkat.

Lukács László
igazgató

Kedves Szülők!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda vezetése tisztelettel köszönti Önöket abból az alkalomból, hogy gyermekük iskoláskorúvá vált. Intézményünk jó szívvél ajánlja és mutatja be azokat a nevelési elveket és oktatási tevékenységeket, amelyekkel leendő első osztályos tanulóink találkozhatnak az itt töltött évek során. Bízunk abban, hogy az iskolánkról felvázolt kép segíti választásukat.

Fő célunk:

- A gyermekek, tanulók segítése abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, szépre, jóra fogékony személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Szilárd alpműveltség átadása; az ismeretanyag megértése és alkalmazása.
- Testileg, lelkileg, szellemileg, életmódjukat tekintve egészséges ifjak nevelése.
- Növendékeink izlésének, esztétikai érzékének, igényességének kialakítása.
- Tanulóink sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív személyiség-fejlesztése.

Céljainkat a gyermekkor tényleges megőrzése mellett színes és tartalmában gazdag tanórai, tanórán kívüli, szabadidős programjaink segítségével, nyitott, őszinte, családi légkör biztosításával kívánjuk elérni, megteremtve ezáltal azt az iskolai környezetet, ahol gyermek, szülő és pedagógus jól érzi magát.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda szeretettel meghívja a 2010/2011. tanévben első osztályba lépő kisgyerekeket és szüleiket a következő programjaira:

2010. március 10. 16.30 óra – tájékoztató szülői értekezlet

2010. március 19. 16 órától - Iskolakóstolgotat

2010. március 22-23-24. 8-10 óráig - Nyílt nap

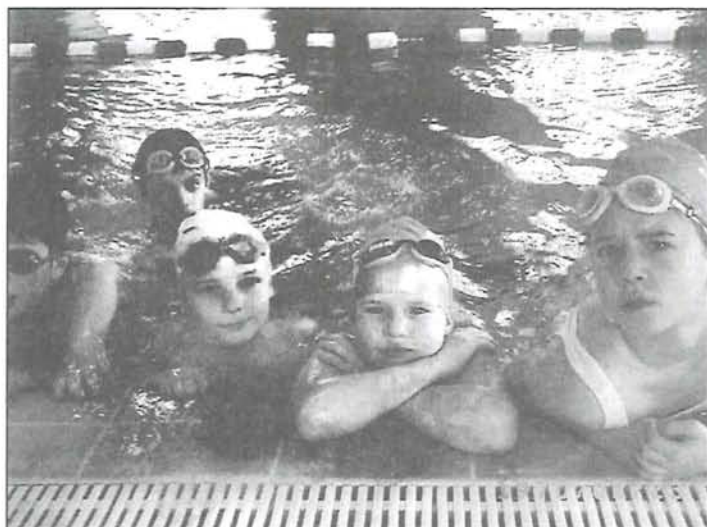
Programjainkra mindenkit szeretettel várunk!

**Iskolai beíratás:
2010. március 29-30-31.**

Közlemény

Tisztelettel értesítjük a szülőket, hogy intézményünket, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodát a jelenlegi közoktatásról szóló törvények értelmében NEM ÉRINTI a körzetesítés, tehát gyermekeiket Gyomaendrőd bármelyik részéről beirathatják iskolánkba.

Lukács László
igazgató

ISKOLA-ERKÖLCS-TUDÁS

„A műveltség jó sorsban békesség, balsorsban menedék” - idézte Arisztotelész gondolatait dr. Hoffmann Rózsa, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense a békéscsabai Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskolában nemrégiben, Iskola-erkölcs-tudás címmel tartott előadásán. A Barankovics István Alapítvány és az iskola meghívására Békéscsabára látogatott kereszténydemokrata országgyűlési képviselő, oktatáspolitikus kifejtette: az oktatás ügye nem az iskolák és pedagógusok belügye, az össznemzeti kérdés. A jelen állapotokról beszélve elmondta, hogy az elmúlt években számtalan rossz döntés született az oktatás területén, ezen mindenképpen változtatni kell. Dr. Hoffmann Rózsa azt is kifejtette: az oktatási rendszer átalakítása keretében elengedhetetlen a prioritások „újrarendelése”, s a magyar iskola újra komoly alpműveltséget kell, hogy adjon. A kialakult helyzetért az elhibázott közoktatás-politikai döntések sora és a társadalom is felelős. Ma kompetenciaörfület jellemzi az oktatást. A kompetenciák ismeretanyag, tudás nélkül azonban nem állnak meg a lábukon, éppen ezért fontos a széles körű alpműveltség is - hangsúlyozta az egyetemi docens.

Gondolatai, a felvázolt elképzelések összhangban vannak iskolánk elveivel is. A Szent

Gellért Katolikus Általános Iskolában érték a tudás. Mindennapjainkban is ezt hangsúlyozzuk és adjuk át diákjainknak. Kiemelt értékékként kezeljük az erkölcsöt, a rendet, a tudást, az igazságosságot. Igyekszünk úgy végezni munkánkat, hogy érvényesülhessen a „mindenki igényei, képességei és törekvései szerinti” elv. Emellett egyensúlyt próbálunk teremteni a hagyományok és a folytonos megújulás között. Iskolánk középpontjában az ember áll: a gyermek és a pedagógus, továbbá a szülő, akiknek elképzelései egységet kell, hogy alkossanak, hiszen ez lehet az útja a gyermek ideális fejlődésének.

Iskolánk tehát egy tudás-, érték- és kultúrákövetítő nevelő intézmény, amely a gyermek érdekeit szem előtt tartva működik. Feladataink

között fontos szerepet kap az értékelvű nevelés a családdal együttműködve és azt segítve, valamint a műveltség alapjainak elsajátítása. Célunk a test, a lélek és a szellem arányos fejlesztésével a személyiség és a közösségek harmóniájának elősegítése.

Kele Ágnes

BEMUTATKOZÁS

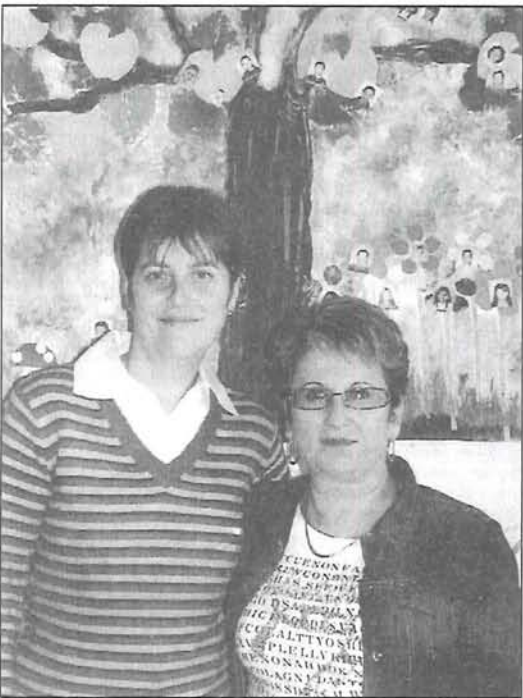
Tisztelettel köszöntöm a kedves szülőket abból az alkalomból, hogy gyermekük ősszel első osztályos lesz.

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Szabóné Vaszkó Évának hívnak. 20 éve vagyok a pályán. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodában 1996 óta tanítok. A tavasz egy pedagógus számára nemcsak rügyfakadást, hanem minden évben izgalmakat és várakozással teli hangulatot idéz elő, amikor az óvodások beiratkozására kerül sor.

A szülőben is él a szorongás, melyik iskolát válasszam, milyen lesz a tanító néni, s végül, de nem utolsó sorban hogyan állja meg helyét a gyermekem az új körülmények között?

Nagyon fontos időszak ez a kisgyermek számára is. Eddig fő tevékenysége a játék volt. Most már –bár az első évben játékos formában- helyébe lép a tanulás.

Fontos feladatunk, hogy megszerettessük a gyermekkel az iskolát. Ne sírva jöjjön, ne azt válaszolja- ha megkérdik tőle, hogy érzi magát az iskolában-, én nem szeretek oda járni.

Hiszem és vallom, hogy aki a pedagógus pályát választotta, mindent megtesz annak érdekében, hogy átsegítse a gyermeket ezen a nehéz szakaszon. Tőlem és Önöktől is kedves szülők, örömet és biztatást kell, hogy kapjanak.

S e m m i mást ne segítsen a szülő, mint azt, hogy örülni tudjon annak, hogy a gyermeke már erre meg erre képes és nap mint nap megkérdezi Tőle,

minek örült az iskolában.

A mi iskolánk pedagógiai módszereinél elsődlegesnek tartjuk az egyéni gondozás és haladás lehetőségét, a gyermekre mérjük a feladatokat, onnan indulunk ahol tart, alapozunk és alapozunk, időt adunk a gyakorlás változatos és élvezetes formáira, megtöltjük izgalommal az együtt töltött órákat.

Kis iskola lévén családias hangulatot próbálunk teremteni, ahol fontos a szeretet, a türelem, az egymásra való odafigyelés, a rend, a tisztaság. Fontosnak tartom a gyermeki bizalom és derű megerősítését, az osztályon belüli jó légkör megteremtését, a szülővel, gyermekkel való pozitív viszony kialakítását. Célom az, hogy a gyermeknek sikerélménye legyen, hogy jól érezze magát az iskolában.

Iskolánkban március 10-én Szülői értekezletet, március 19-én „Iskolakóstolgot”, március 22-én, 23-án, 24-én nyílt napokat tartunk. Mindhárom alkalommal szeretettel várjuk a szülőket és a leendő elsősöket!

Tisztelettel: Szabóné Vaszkó Éva

Fekécs Editnek hívnak. 2004-ben végeztem Békéscsabán a Tessedik Sámuel Főiskola tanító szakán. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában 6 éve tanítok, jelenleg 2. osztályban.

Sok szeretettel várom a leendő elsősöket!

Tisztelettel: Fekécs Edit

Engem ért a megtiszteltetés, hogy az iskolámról írhattak pár sort, amit természetesen nagy örömmel vállaltam.

2009. június 13-án ballagtam el a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolából. Az ott töltött nyolc év alatt nagyon sok jó történt velem. Az osztálytársakkal, iskolatársakkal összekovácsolódtunk. A Vidám nap, a Szent Gellért Nap, a farsangi multság, a meghitt karácsonyi rendezvények és nem utolsó sorban a tudás, amit ezen évek alatt szereztem, mind segítenek, segítettek iskolaváltás után is. Lehetőségünk volt tanulmányi versenyeken és sportversenyeken részt venni. Egyszer sem éreztem úgy, hogy nem ez a megfelelő iskola számomra. A tanítók és tanárok nagyon kedvesek, és az órák mindig jól teltek. A középiskolában is boldogulok, melyet a volt tanárainknak köszönhetek. A befektetett munkának megvan az eredménye. Szívesen ellátogatok újra, és nagyon jó érzés, hogy szeretettel visszavárnak.

Ez az iskola szerintem minden gyermeknek megfelel, jó tapasztalatok birtokában tudom ajánlani mindenkinek.

Kurilla Zsolt
volt 8. osztályos tanuló

(Zsolt évfolyamelsőként, dicsérrel végezte az első félévet, kívánunk neki további szép eredményeket!)

Kilenc évvel ezelőtt tanácsstalanok voltunk, hogy melyik általános iskolát válasszuk gyermekeinknek.

A döntésünk a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolára esett, mert úgy gondoltuk, ha az értékrendek nem csak otthon vannak képviselve, hanem az iskolában is, akkor ez elősegíti gyermekeink helyes, egészséges fejlődését. A mai zűrzavaros világban fontosnak tartjuk, hogy az őszinte igaz szeretetet, tudást tanulják.

Nagyon sok szép, vidám rendezvényen vettünk részt az iskolában.

A gyerekeknek lehetősége van képességüknek megfelelően tanulmányi, sport, nyelvi versenyeken részt venni. A hetek, hónapok, évek, azt igazolták, jó döntést hoztunk.

Gyermekeink szerettek, szeretnek ebbe az iskolába járni, sok pozitív élménnyel, tapasztalattal, tudással lettek gazdagabbak.

Confucius mondta: „Ha egy problémát elintézzük, százat távol tartunk!”

Jó iskolát választottunk gyermekeinknek, ajánlom minden szülőnek!

Köszönettel: Kurilláné Frankó Anna

„A SZENTGELLÉRT”

Emlékszem, amikor első nap az iskolában minden idegennek tűnt. A tanárok, a diákok, a környezet... Azóta eltelt nyolc év, és most már teljesen otthonosan érzem magam. Barátaim lettek, felsőben új osztályfőnököt kaptunk, aki mindig összetartotta az osztályt, így nagyon jó osztályközösségünk lett.

Számos iskolai programon vettünk részt. Például a Szent Gellért Nap, ahol játékos vetélkedők, feladatok vártak minket, a karácsonyi műsorok, a farsangi multságok, a gyermeknapok és még sok más program. Rendszeresen jártunk matematika, magyar és sport versenyekre, ahonnan általában jó eredményekkel tértünk haza.

Az alapfokú nyelvvizsgára való felkészülést már elkezdtük, mivel májusban a nyelvvizsgára kerül sor.

A megfelelő felkészülésnek köszönhetően a felvételi vizsga is nagyon jól sikerült, így reménykedünk, hogy bejutottunk a választott középiskolákba.

Sajnos jövőre máshol folytatjuk tanulmányainkat, és így itt kell hagynunk az iskolát. Újra idegen környezetben fogjuk kezdeni a szeptembert, de biztosan örömmel várnak majd vissza tanáraink és az itt maradó diáktársaink.

Farkas Anna 8. oszt.

A MI ISKOLÁNK

Minden évben eljön az idő, amikor a nagycsoportos gyerekek szülei, iskolát választhatnak gyermeküknek.

Emlékszem, mintha most lett volna, amikor mi is izgalommal és reményekkel telve meghoztuk döntésünket: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola. A „nyílt nap” alkalmával lehetőségünk volt, hogy megnézhessük az iskolát és leendő tanító nénit is. Bemehettünk az órá-

jára, ahol magával ragadott barátságos, kedves személyisége, sugárzott a gyerekek iránti szeretete, odafigyelése. A gyerekek rajongással vették körbe Szabóné Vaszkó Éva tanító nénit. Mi tanító nénit, módszert választottunk, és úgy gondoltuk ez gyermekünk számára megfelelő lesz. Az iskola felszereltsége minden igényt kielégítő, dolgozói azon fáradoznak, hogy ez így maradjon, és évről évre fejlődik, eszközökkel gazdagodik. Most új udvari játékokkal büszkélkedhet az iskola, melyeket örömmel és felszabadultan birtokukba is vesznek a gyerekek a szünetekben.

Az iskolának jó a kapcsolata az óvodákkal is. Az iskolaköztalálón színes programokkal várják a nagycsoportos gyerekeket. Minden évben meghívja az iskola az első osztályos gyerekek óvó néneit „nyílt napra”, melyen most én is részt vettem. A gyerekek nagyon ügyesen és jól teljesítettek, figyelmesek és fegyelmezettek voltak, mindez a tanító nénik odaadó munkájának a gyümölcse. Az iskolának jó a kapcsolata a szülőkkel, bármilyen probléma adódik, a tanárokat és az igazgató urat is bátran felkereshetik.

A gyerekeket év közben sok program várja. Szent Gellért Napon különböző ügyességi versenyeken vesznek részt. A karácsonyi ünnepély mindig meghitt és családias, melyre a szülőket is nagy szeretettel várják. Az aulában a gyerekek által készített karácsonyi díszeket lehet megvásárolni, és szülők által sült sütemények is kaphatók. A farsangi multság nagyon jó hangulatban telt az idén is, természetesen a szülőkkel együtt. A gyermekek boldogan vonultak jelmezeikben a színpadon, és a három legjobb jelmez díjazására is került. Táncos, zenés és vicces műsorokkal készültek az osztályok, a három legjobb tortát, kölyök pezsgőt kapott. A jókedvhez a finomságok is hozzájárultak, sütit, fánkot és teát fogyaszthattak. A tombolat minden gyermek nagy izgalommal várta.

Az anyák napi műsor mindig megható és színvonalas, sok anyuka és nagymama küszködik a könnyeivel. Mindig örömmel hallgatjuk a rendezvényeken az iskola énekkarát.

Tanulóink jó eredményekkel jeleskednek a tanulmányi versenyeken, mese-, versmondó versenyeken, sportban. Tanáraink lelkiismeretesen készítik fel őket, ezért nagy köszönettel tartozunk nekik.

Az iskolához fűzött reményeim valóra váltak, örülök, hogy gyermekem a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tanulója.

Németné Bukva Magdolna

Gyerekszáj - gyermekek írták

Én azért szeretem ezt az iskolát, mert kedvesek a tanító nénik. Ebben az iskolában mindent megtesznek a diákokért. Mindig ha valami baj van, megbeszéljük. És mindent megtesznek a gyerekeknek, hogy jó legyen nekik. Az ebédlő is szép, de az egész iskola is szép, rendbe van tartva kint és bent. (4. osztály)

Azért szeretek a Szent Gellértben járni, mert játékosak is szoktak lenni az órák. (2. osztály)

Én azért szeretek ide járni, mert a tanulók és a tanítók kedvesek és segítőkészek. A tanárookra minden gyerek számíthat, mert szívesen segítenek. A délutáni foglalkozások nemcsak fejlesztenek minket, hanem szórakoztatóak is. (6. a osztály)

Azért, mert jó a közösség, rendezek a tanárok, jók a szakkörök. (6. b osztály)

Sokan vagyunk az osztályban, és sok barátom van. Rengeteget tudunk tanulni, és szeretem az órákat. A szünetekben az ügyeltesek figyelnek ránk, és segítenek nekünk. (3. osztály)

Nagyon jó a fizikaóra, nagyon sokat kísérletezünk. Meg még nagyon jó a tesi óra. A mi tesi tanárunk meg szokta engedni valamikor, ha kész vagyunk a gyakorlattal, hogy focizunk. (8. osztály)

A testvéreim ide jártak. Az osztályba is szeretek járni a barátaim miatt, meg Gyomaendrődön ez az iskola tűnt a legjobbnak, amikor beírtak, de most is a legjobbnak tartom. (8. osztály)

Azért jó iskolába járni, mert a tudással többek leszünk, és addig is, amíg suliban vagyunk, nem ülünk

otthon a tévé előtt egész nap a nagy semmittevésben. És van olyan nap, amikor szinte alig tanulunk, mert általában vannak programok (például: farsang stb.). Ezért jó suliba járni. (7. osztály)

Nagyon szép a környezet. Nagyon jó baráti kör van itt. Az itt tanult dolgokat tovább visszük magunkkal. A tanáraink is türelmesek hozzánk. Kicsit több tanulmányi kirándulás lehetne. (5. osztály)

Azért szeretek ide járni, mert ez az iskola jól felszerelt. A tanárok kedvesek, és segítenek a versenyekre felkészülni. Megvan a kellő fegyelem, de ugyanakkor jól érezzük magunkat. Ötleteknek szokatlan lenni a szabadnapok (farsang, vidám nap). A tanulók megmutathatják, hogy mit tudnak (fizikai délután). (8. osztály)

Szerintem jó, erős iskola, én meg vagyok elégedve, és a szüleim is. Nekem ez számít. (5. osztály)

Ha rosszul érzem magam, mindig segítenek. Nem bántanak, vagy csúfolnak azért, ha valamilyen betegségem van.

Ez az iskola az, ami nekem a legjobban megfelel. Tisztaság, rend és jó értelemben fegyelem van. A tanárok rendszeresen megtanítják az anyagot. Az osztálykirándulás kiválóan van megszervezve. Ha valamilyen verseny van az iskolán kívül, a tanárok elengednek. Délutánonként a röplabdaedzés minden gyereknek jó sportolás. Akinek jó hangja van, ajánlom az énekkart. Vannak nyelvész versenyek, matek versenyek, ahol kipróbálhatják a gyerekek tudásukat. Nem írunk sok témazárót, sem dolgozatot, ami nekem nagyon tetszik. (6. a osztály)

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felölts kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsőjén *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Adalékok a gyomai „kulákprés”, „kulákgolgota” eseményeihez

Bevezetésként egy kiváló békéscsabai református lelkipásztor, gyülekezetépítő, hitvalló, embert próbáló sorsot „választó” keresztény lélek 1944. évi és 1945. újesztendei igehirdetéséből szeretnék idézni. 1944. december 31. Alapige: Ezsaiás könyve 54: 7-8 „Egy rövid szempillantásig elhagyatalak, és nagy irgalmassággal egybegyűjtelek...”

„... Valami irtózat zúgott végig az életünkön. Valami szörnyű, megrázó, mindenkit földhöz verő, mindenkit megpróbáló irtózat. És most temetünk. Most nem tudjuk, ennek az elmúló esztendőnek roncsait hol szedjük össze. Akármerre nézünk, könnyet, sóhajást, s szomorúságot látunk ebben az esztendőben, ... megállva ennek az esztendőnek utolsó napján visszanezünk rá, és fájó kérdésekre hulló könnyekkel, a lelkünkbe vágó mértekre Isten igéjében keressünk és kapjunk választ, erőt és vigasztalást. Ennek alapján kell, hogy meglásuk és megértsük ami velünk történt egyéni- leg, közösségileg, ... nem történhetett másként, mint hogy egy rövid szempillantásig elhagyott bennünket az Isten! Nincs okunk számon kérni Tőle, hogy miért? Csak bűnbánatra van okunk, alázatos és töredelmes meghajlásra: megérdemeltük!... Az elmúló esztendőben emberi akaratok csődjét láthattuk. Az anyagra épített embervilág összetörését láttuk.

Félreérthetetlen tényekben mutatta meg Isten, hogy mivé lesz az-az emberi közösség, amelyikről Ő elveszi gondviselő karját. Kell, hogy lássuk, megtapasztaljuk, mi lesz életünk-ből, amikor a sátán elszabadul, ekkor amikor minden megtörténhet, amikor a törvénytelenség, az erőszak az úr... 1944. leáldozó óráiban vedd szívedbe azt is, hogy még valamitől búcsúzunk. Búcsúzunk attól a nemzettől, attól a nemzeti közösségtől, amelyben és ahogy eddig éltünk. Valami meghalt az életünkben és ez nem egyéni tragédia, ez közösségi fájdalom. Valami másként zeng majd ezután. Én nem tudom mi lesz ezután, nem tudom mi következik, nem mentem azt, ami elmúlt, nem politizálok, nekem csak a szívem vérzik, amikor egy földre tepert ország halálos kínjaiban vergődését látom ennek a múltó esztendőnek az utolsó óráiban!

1945. január 1. alapige: „Ne csodáld, ha azt mondom néked: Szükség néktek ujonnan születnetek” János evang. 3:7

„Ez az esztendő fogja megmutatni, hogy mennyi az írott malaszt, s mennyi élő valóság a mi kereszténységünkben, amikor nem lesz profit, üzlet, haszon a kereszténység, hanem talán mártíromság. Ez az újesztendő fogja megmutatni, hogy újjászületett lélekkel meg tud-e állni Isten népe, vagy elpusztul..., mert nem méltó arra, hogy éljen.” / Ifj. Koppányi Gyula Lp.

S eljött a „fordulat éve 1948”, s elkezdődött a sátán uralkodása.

Árverési hirdetések, átvételi elismervé- nyek, jegyzőkönyvek, zálogházi jegyzőköny- vek, köztartozások fejében lefoglalt elszállított állatról, ingóságokról 1949. nov. 16-1953. február 24 között. A végrehajtott közegek a legvál- tozatosabb módon eszközölték mindezeket, kezdve papír fecniktől, az 1945 előtti hivatalos iratok, nyomtatványok hátuljára, gondosan lesatírozva a koronás magyar címet, noteszlapokra.

A kárvallott kulákasszony-korabeli megha- tározás szerint: „fölműveléssel hivatásszerűen foglalkozó, nem dolgozó paraszt, kuláknak minősülő személy” - Lautner Gyuláné szül. G. Nagy Lídia, Gyoma, Hősök Emlék útja 17, ma 61 sz., 1949. november 16-án lefoglalták az egyetlen hízót, karácsony előtt való levágásra szánták volna, 700 ft. értékben. 1950. november 24-én lefoglalt és elszállított tárgyak: 1 db. dívány ká- vébarna plüss huzattal 600 ft., 1 db diófa ebéd- lőszekrény 1000 ft., 1 db keményfa íróasztal 400 ft. Egy kockás papíron, kitépet noteszlap, 1945. december 7-én: 20 kg toll tokban, 3 db dunyhahuzat, 8 db párnahuzat. 1950. decem- ber 20. 1 db éjjeli szekrény, 50 ft. 1 db dívány 250 ft. 2 db szék szövethuzattal 100 ft., 4 db szék 80 ft., 1 db sezlony 250 ft. 2 db. fotelszék 100 ft., 1 db. szalonkanapé 200 ft.

Egy orvosi recept hátuljára írva: 1951. április 19-én: 1 db ebédülőszőnyeg és 2 db fotelszék érték feltüntetése nélkül. 1951. április 25-én: 1 db konyhaszekrény 200 ft., 1 db üvegajtós szekrény 300 ft., 2 db keményfaágy 200 ft., 1 db keményfa ebédülőasztal 100 ft., 2 db Petőfi kép, ezek emlékszem, olajnyomatok voltak, egyik: Petőfi Sándor a segesvári csatamezőn, másik: Petőfi a Talpra magyart szavalja, az elvtársak 80 ft.-ra taksálták, 1 db. piros asztal, nyilván az aktuális uralkodó szín miatt is kellett, 100 ft., 1 db asztalterítő 20 ft., 1 db kék virágáll- vány 20 ft., 1 db fehér konyhaszekrény 300 ft.,

1 db konyhaasztal 70 ft. - ugyanazon a napon még egy fuvar: 1 db fakó szekrény 300 ft., 1 db tükrös állvány 270 ft., 2 db fotelszék 140 ft., 6 db támlaszék 170 ft., 1 db ágyterítő 80 ft., 1 db hintaszék 50 ft., 1 db kredenc 200 ft., 2 db sár- ga hajlított szék 40 ft., 3 db kisasztal csipketa- karókkal 30 ft., 3 db női ruha 210 ft., - ugyan- aznap harmadik fuvar: 1 db kanapé 30 ft., 1 db barna ágy 30 ft., 1 db mázsáló, 6 db súllyal 270 ft., 7 db háziszőttés zsák 70 ft., 1 db porolóáll- vány 20 ft., 1 db állófogas 60 ft. 1951. október 3-án: 3 db kb. 100-100 literes bádóg víztartó 90 ft., 1 db lóca 70 ft., 1 db konyhaszekrény 300 ft., 1 db cséza koci 500 ft., 1 db konyhaasz- tal 70 ft., 1 db piros ágyterítő 80 ft., 1 db ágy 30 ft., 1 db konyhamérleg súlyokkal 280 ft. - 1951. december 15-én 1 db konyhaszekrény, 1 db éjjeli szekrény világos színű, érték nélkül. 1952. szeptember 17-én 1 ágy, egy sodrony, 3 matrac, 1 dunyha piros huzattal, 2 db párna fe- hér huzattal, 1 asztal, 1 szék, 1 konyhaasztal, 1 lóca, 1 nagy lópokróc, 15 db használt, 1 stelázi.

1952. november 28: 2 db fekete szőrmeka- bát, 400 ft., 1 db setétkék szoknya piros szvet- terrel 100 ft., 2 db lepedő 50 ft., 3 db piros csikos törülköző 30 ft., 1 db damaszt kendő 10 ft., 2 db selyem fejkendő 20 ft., 1 db dunyha- huzat 20 ft., 4 db abrosz 50 ft., 2 db ágyteri- tő 100 ft., 3 db. díszpárna 30 ft., 2 db 6 literes kanta 20 ft., 2 db ágyelvé való szőnyeg 20 ft. - 1953. február. 18: 3 kg méz bádóg kannával együtt, 2 db női hálóing, 2 méter vászon, 2 db vászon lepedő, 3 db asztalterítő, 3 db lepedő, 1 db sövénynyíró olló, 1 db tányéros mérleg súlyokkal, 14 db villa étkezésletből, 6 db kés, 6 db villa, 10 db étkezéslet kés, 1 db virágállvány, 1 db lábtörő, 1 db vaslapát nyéllal, 3 db használt szobaszőnyeg, 4 db függőnytartó, 1 db vihar- lámpa, 1 db tengeri morzsoló, 1 db lábtörő.

„S itt szemmel láthatólag kimerült az elvin- ni való, végül a házból is menni kellett kény- szerlakhelyre egy másik kulák nyakára, hogy hadd marják egymást, ahogy ezt egy magasan szárnyaló közösségi előjáró elvtárs annak ide- jén mondotta volt. Fentiekhez magyarázatot nem kívánok hozzáfűzni. Jómagam sok minden ilyesfélét gyerekként átéltem.

Isten irgalmazzon a gonosz lelkeknek.

Cs. Szabó István

Bal alsó kép: Koós László cipésmester és segédei 1929-ben (Endrőd)
Jobb alsó: Szurovecz István csizmadia mester segédeivel 1910-ben

NORVÉGIA KÉPEKBE AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZBAN

Február 8-án az esti órákban kellemes időutazásban lehetett részünk. Az Endrődi Községi Házat működtető Templárius Alapítvány egy vándorkiállításnak adhatott helyet a földszinti nagyteremben. Képzletben elutaztunk Norvégiába több mint 50 színes fotó segítségével. Természeti képeket és szebbnél szebb tájakat láthattunk. A program varázsát és hangulatát az is színesítette, hogy felszerelték azokat a lámpákat, amik a kiállítás élményét fokozták. A programot Várfi András polgármester nyitotta meg. Beszédében kiemelte, hogy milyen jó, hogy vannak ilyen kezdeményezések, és örül annak, hogy Endrődön is, a Templárius Alapítvány jóvoltából ez a kiállítás megrendezésre került. Reményét fejezte ki, hogy a helyi iskolák, óvodák, intézmények élnek azzal a lehetőséggel, hogy akár osztályfőnöki óra keretében megtekinthetik a kiállítást. Bíró Károly újságíró pedig hitelesen számolt be az északi fényről, a norvég kultúráról, a gasztronómiáról és természetesen a kint töltött éveinek emlékeiről, a csodálatos tájakról. Ezt követően az érdeklődők norvég zene hallgatása mellett nézték meg a szép összeállítást.

Köszönetünket fejezzük ki a Békés Megyei IBSEN Oktatási, Művészeti és Közművelődési Közhasznú Társaság Kulturális Irodának, hogy ez a vándorkiállítás hozzánk eljutott (Kondorosról érkezett), és Endrőd is ennek egyik állomása lehetett.

Köszönetünket fejezzük Polgármester úrnak, a segítőknek, a résztvevőknek, a fotósoknak (akik készítették a képeket), és Mindazoknak, akik ezután fogják megtekinteni a fotókiállítást.

A kiállítás megtekinthető 2010. február 8-tól március 15-ig munkanapokon reggel 8-tól délután 3-óráig.

Ungvölgyi János

Felső kép: Várfi András polgármester megnyitja a kiállítást

Alsó kép: Bíró Károly bemutatja Norvégiát

SPORT

LABDARÚGÓ HÍREK A FELKÉSZÜLÉSRŐL

A Gyomaendrődi FC labdarúgói a téli felkészülés végéhez közelednek. A heti négy edzésen igen kemény munkát végeztek a játékosok, amelynek reméljük, a tavaszi szezonban meglesz az eredménye.

Az egyesület öt új játékost igazolt a csapat megerősítése érdekében, míg egy játékos távozott az átigazolási időszakban. Reméljük, az újak segítséget jelentenek az egyesületnek a kitűzött célok elérésében.

Az érkezők: Karázi László Battonya
Kovács Gyula Dévaványa
Czakó László Dévaványa
Lövei Tibor Csárdaszállás
Gonda Péter Mezőtúr

A távozó: Békési Norbert Csárdaszállás

A felkészülés során a lejátszott edzőmérkőzések eredményei:

2010.01.30. Kisújszállás – Gyomaendrődi FC 4 : 0

Havas, csúszós pályán az ellenfél kihasználta a védelem hibáit, míg a támadóink a kidolgozott helyzeteket sorra kihagyták.

2010.02.06. Gyomaendrődi FC – Dévaványa 4 : 2
gól.: Lövei 2, Kéri, Molnár

Havas, jeges pályán a körülményekhez jobban alkalmazkodva a hazai csapat megérdemelten nyert a lelkes vendégek ellen.

2010.02.13. Mezőtúr – Gyomaendrődi FC elmaradt

A pálya használhatatlansága miatt a mérkőzés elmaradt, az idő, ha engedi 2010.02.23-án lesz pótolva a mérkőzés.

2010.02.20. Gyomaendrődi FC – Túrkeve 3 : 3
gól.: Czakó 2, ifj.Erdősi

Jól előkészített pályán gólgazdag mérkőzésen a hazaiak még számtalan helyzetet kihagyva játszottak döntetlent.

A sportegyesület 2010. február 26-28 között már második éve látja vendégül Nagyenyed testvérvárosának labdarúgó egyesületét, akikkel 27-én délelőtt 11-órától barátságos mérkőzést játszik a csapat. Ez lesz az utolsó edzőmérkőzés a március 6-án kezdődő tavaszi szezon kezdetéig.

Reméljük, egy sikeres tavasz elé néznek labdarúgóink.

Fülöp Zoltán

FÉRFI KÉZILABDA

Szerkesztőségünk a napokban a város férfi kézilabda csapatát is felkereste, hogy a tavaszi munkájukról felkészülésükről, a bajnokság kezdetéről érdeklődjön. A csapat bajnoki rajtja 2010. április 4-én indul tudtuk meg Levente Györgytől a férfi kézilabda szakosztály elnökétől. A felkészülést már elkezdte a csapat, de rengeteg tennivaló van, hisz a szakosztály 2009 tavaszán alakult meg, jelenleg az ötödik helyen 3 ponttal a dobogós helyről leszorulva fejezte be az őszi szezont a csapat. Elkezdte az utánpótlás megszervezését is a vezetőség, ami azt jelenti az új bajnokság kezdetére, már utánpótlás csapatot is nevezni fognak, de most a munka a közeledő tavaszi bajnokság kezdetére összpontosul.

Eddig a felkészülés jónak mondható. A csapat Szarvason már részt vett egy tornán, majd Túrkeven is ott voltak, március 13-án pedig hazai pályán az ELSŐ KÖRÖS KUPA néven szintén egy tornán vesznek részt, amit viszont a csapat indít útjára, aminek hagyományt szeretnének teremteni a jövőt illetően. Hogy anyagiakban hogyan áll a szakosztály? A válasz: egyelőre nem a legjobb, de köszönjük a Polgármesteri Hivatal, a SIKÉR KFT., valamint BÁRKAI ZSOLT vállalkozónak a támogatást, hisz nélkülük most csapata sem volna a városnak.

Pelyva Miklós

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Szerkesztőség!

Hálás szívvel szeretném megköszönni, hogy előfizetője lehetek, és így eljut hozzám a „Városunk” c. újság. Így én is figyelemmel kísérhetem drága szülőfalum eseményeit.

Sajnos, 1964-ben a tanyavilág lerombolása után Békéscsabára költöztünk.

Szívem-lelkem a mai napig Polyákhalmom maradt, ahol kis tanyám helyét hűen őrzi egy elárvult fa. Mivel mozgáskorlátozott lettem, a lányom minden nyáron haza visz. Nekem az maradt az igazi otthonom. Hálás vagyok Szakalósnak és a sok-sok drága gyerek-kori ismerősnek, hogy az iskolánk helyénél a keresztet felújították. Mádkozom ott, ha otthon vagyok.

Szomorúan olvastam, hogy a II. világháborús emlékművet újból megrongálták. Aki azt tette, nem tudhatja, tettével milyen fájdalmat okozott azoknak, akik a háborúban a legdrágábbat veszítették el. Az én drága Édesapám is az áldozatok között van. Az emlékmű helyreállítási költségeihez én is hozzájárulok.

Továbbra is nagyon várom drága szülőfalumból a „Városunk” újságot.

Kérem a jó Istent, adjon erőt, egészséget a Szerkesztőség minden tagjának további munkájához.

Szülőfalujához és a laphoz mindig hűségese olvasója:

Kulik Vendelné Békéscsabáról

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem.

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegek Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegok oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapot célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja. A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A TÁMOP 3.1.4. pályázatban vállalt pedagógus továbbképzések az iskolai élet szinte minden területére kiterjednek. Eddig több mint tízféle képzésen vettek részt kollégáink. A tanultakat sikerrel alkalmazzák, és iskolán belül továbbadják bemutató órákon.

Ebben az évben is a mi iskolánk rendezte meg a Zrínyi/Gordiusz Matematikaverseny területi fordulóját. A Matematikában Tehetős Gyermekekért (MATEGYE) Alapítvány volt a szervező. A verseny a tanulók logikus gondolkodását kívánja mérni s célja a matematika népszerűsítése. A város iskoláin kívül Dévaványáról is érkeztek versenyzők.

Játékosok a Wesselényi Sportnapon

A Wesselényi Közalapítvány támogatásával sportnapot rendezett a Rózsahegyi és a Kis Bálint iskola diáksport egyesülete. A rendezvényre meghívták a Szent Gellért iskola tanulóit is. Volt úszóverseny, utcai futás és vegyes csapatokkal játékos sportvetélkedő.

A második félévet a felső tagozatosok három napos tréninggel kezdték. A Tanulás tanítása projekten belül arra készítik fel a gyerekeket, hogy minél hatékonyabban, eredményesebben tudjanak tanulni. Voltak figyelem fejlesztő-, koncentrációs gyakorlatok, információgyűjtés, könyvtárhasználat, olvasásfejlesztés számítógéppel is. Ezeket a tanulást segítő módszereket párokban, csoportokban, játékos formában sajátítják el. A „tantan” eredményességét bizonyítja az is, hogy egy volt diákunk, aki már egyetemista, most ismerkedik ezzel a bevált módszerrel. Úgy tapasztalta, hogy középiskolás testvére, aki már részt vett ebben a projektben, sokkal hatékonyabban tanul.

Jelmezesek a farsangon

Bemutató óra az elsősöknel

Népszerű volt az iskolai jégpálya

Az alsósok farsangi mulatsága a tornateremben kezdődött jelmezes felvonulással. A sok érdeklődő szülő és rokon szeme láttára elevenedett meg a mesék világa. Hősök, hercegnők, bohócok, vadállatok, szörnyek játszottak és énekeltek együtt tűzoltóval, postással, horgásszal, vadásszal, vasutással, rendőrrel. Az osztálybulikon székfoglaló, seprűtánc és újságos tánc volt a legnépszerűbb játék. Szólt a zene, folyt az üdítő, fogyott a fánk és a sütemény. Óvodások is részt vettek az idei farsangi mulatságon, a legbátrabbak be is öltöztek.

MEGHÍVÓ

Minden kisgyermek életében fontos állomás iskolai tanulmányainak megkezdése. Izgalom és várakozás előzi meg a beiratkozást. A szülőkre nagy felelősség hárul, hogy gyermekük számára a legmegfelelőbb intézményt válasszák ki. Sokan nem sajnálják az időt és fáradságot, hogy saját tapasztalásaikkal győződjenek meg az iskolánkban folyó munkáról.

Ehhez a döntéshez szeretnénk segítséget nyújtani. Iskolabemutató beszélgetésre hívjuk a szülőket március 2-án, kedden, délután fél 5-re, a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola színháztermébe. Amíg a szülők a leendő elsős tanítókkal beszélgetnek, addig a gyerekek a szomszédos könyvtárteremben játszhatnak, kézműveskedhetnek.

A tanítási órákon folyó munkát március 9-én délelőtt tekinthetik meg. Március 11-én teadélutánra hívjuk és várjuk a nagycsoportos ovisokat. Részletes programot az óvodákban adunk a gyermekeknek és szüleiknek. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Az iskolai élet eseményeiről bővebben tájékozódhatnak az interneten: www.rozsahegyiiskola.hu

Móra Ferenc:

A MINDENTUDÓ

Kancsófülű, lapátfogú, hosszú, sovány ember állított be egyszer Mátyás királyhoz. Két pöttöm kis szőke gyerek ténfergett körülötte, alig értek a térdéig.

- Vendel vágyom - hajtotta magát kétrétbe a nagy égimeszelő a király előtt.

- Elhiszem, fiam - biccentett rá a király. - Hát aztán mi vagy még?

- Csak cseh vágyom - mondta kicsit szégyenlősen a hosszú ember.

- No, azt látom - mosolygott Mátyás -, hát aztán mit akarnál tőlem, cseh Vendel?

- Kenyeret akarom - tette össze kezét a cseh.

- Hja, atyámfia, azt meg is kell érdemelni! - mondta a király. - Mit adsz nekem, ha én kenyeret adok neked?

- Tudományt adom.

- Mi a tudományod?

- Tudok megolvasni, hány sugara van a napnak - feszítette ki kevélyen a mellét Vendel.

- No, az nem sokat ér - legyintett a király. - Esős időben ennek a tudománynak nem lehet hasznát venni.

- Mását tudom. Zümmögöm, mint a béka, vartyogom, mint a szűnyog.

- Hordjon el a gólya, csípjen el a fecske! - kiáltott rá bosszúsán a király. -

Ezért a tudományért nem adok kenyeret.

Elszomorodott a cseh, szeplős, vörös arcán csak úgy omlottak a könnyei, eltört a mécsese a két porontynak is. Mátyás jó szíve megesett a jámborokon.

- Tudod mit, Vendel? - ütött a vállára a mindentudónak. - Két gyerekedet itt fogom magamnál, te pedig nézz körül egy kicsit a világban, szerezz valami érdekes tudományt magadnak.

Nagy örömben ment el Vendel, hogy a király szárnyai alá adhatta a kicsinyeit, nem is került vissza, csak egy esztendő múlva, de akkor még soványabb volt, mint mikor elment.

- Megmentem, elgyüttem, itt vágyom - keszegelt a király elé. - Mindent tudom már!

- Hadd halljam, Vendel, mi az a minden! - faggatta a király.

- Tudom egyszeregyet, tudom kétszerkettőt, tudok visszafelé mondani az ábécét, tudok mondani, hány foga van az egérnek, tudom pipaszárát fújni a lószórból.

- No, ezt jól megtanultad, hékás - ismerte el a király. - Hát azt tudod-e, mennyire van az ég a földtől?

- Aztat csak nem tudok - horgasztotta le nagy fejét a mindentudó. - Nem volt az benne a nagy könyvekben.

- No, megállj, Vendel - vigasztalta a király -, majd elküldelek én oda, ahol ezt is megtanulod. Eredj te fél esztendőre iskolába a szegedi juhászok közé.

Fogadom, ott ember lesz belőled.

Lefelik a fél esztendő, visszajön cseh Vendel, de olyan izmos a teste, széles a válla, piros az orcája, hogy alig lehet ráismerni.

- Te vagy-e az, Vendel? - felejtkezett rá a király.

- Testestül-lelkestül.

- Hát hány hét a világ?

- Mával is kevesebb.

- Hát az ég mennyire van a földtől?

- Amennyire a föld az égtől.

- Emberül megfeleltél, Vendel. No, ugye, csak jó iskola az a szegedi juhászoké?

- Uram királyom, se iskola nincs ott, se könyv - fanyalodott el Vendel képe. -

Nem könyvtanak azok a juhászok kerek e világon semmi tudományhoz. Nem lettem én ott okosabb egy mákszemet se.

Nem szólt Mátyás semmit, csak mosolygott, s kiadta a parancsot, hogy a cseh Vendel most már ne maradjon többet el mellőle. Vitte magával, akármerre ment, egyszer még a palotai erdőbe is kivitte vadászni.

No, a vadászat nem sokat ért, egeret se láttak, nemhogy őzet, de azért úgy eltévedtek, mint hangya a búzában. Tévelyegtek előre-hátra, egyszer csak elsőhajította magát a király:

- Jaj, fiam, de megéheztem!

Az ám, de már délben megették a vacsorát, üres volt a tarisznya, sehol egy falat harapnivaló, mindössze az egyik csatlós szedett össze egy sisakra való vadkacsatojást a mocsárszélen, azt odakínálta a királynak.

- Süsd meg! - mondta bosszúsán a király. - Nyersen nem szeretem a tojást.

Úgy ugrott oda Vendel, mint a labda, vigat rikkantott, mint a rigó.

- Megsütöm én, uram király!

- Miben, te heprecsóré? Hol a hozzá való edény?

- Ahol a! - mutatott rá Vendel vigyorogva a mocsárra, s könyökig feltúrta a köntösét. - Rakj tüzet, csatlós komám!

Mire a tűz lobogott, minden tojást beletapasztott egy-egy marék sárba mindentudó Vendel, s úgy dugta bele az eleven parázsba. Kisvártatva megint kiszedte őket, letisztogatta róluk a rájuk égett tapasztást: olyan szépen megsült hajában a tojás, hogy öröm volt nézni.

Hát még a drága jó íze! Nem is győzött a király hálalkodni, meg is kérdezte mindjárt Vendelt, hol tett szert erre a jeles tudományra.

- Hol-e? - mondta kérkedve Vendel. - Mind így készíti a szegedi juhász a hirtelen-hamarjő vacsorát.

- Nini, Vendel, hát mégiscsak tanultál valamit azoktól a tudatlan emberektől? - nevetett a király, s jókedvében rákoppantott a dárdavéggel a mindentudó feje búbjára. - Ládd, megvan a tudomány, most már megérdemled a hozzá való kenyeret!

Másnap reggel meg is tette a boldog csehet udvari tojásgyűjtőtojásának. Az is maradt halála napjáig, s könnyű volt a mestersége, mert a két kis porontya is segített neki benne.

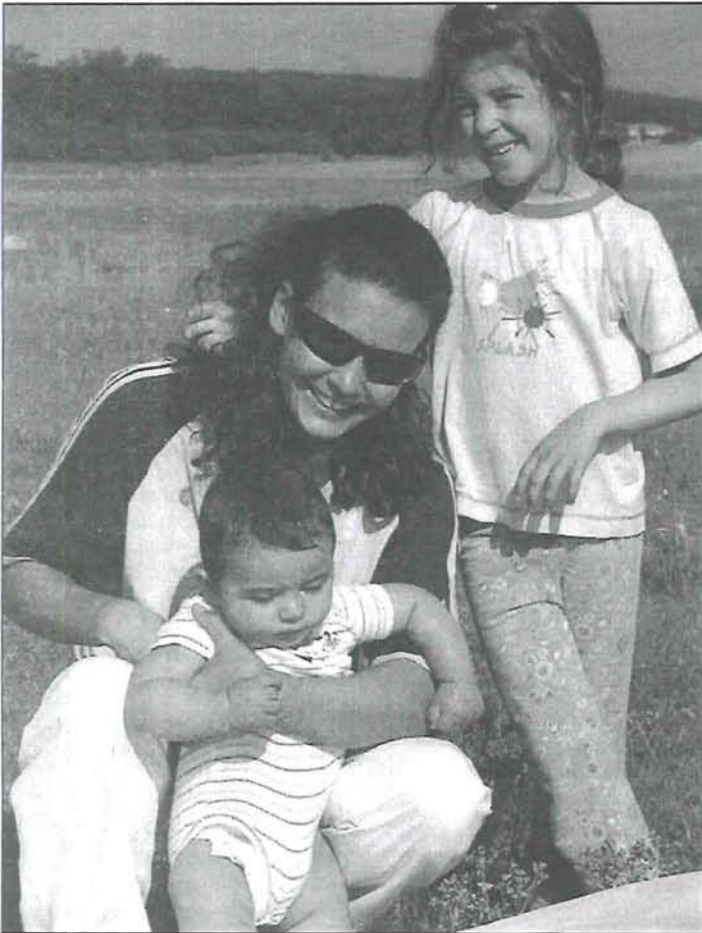
**Találtunk egy husky kutyát. Jelentkezni lehet a
06 30 5655-146 vagy a 06 70 3793-855
telefonszámon.**

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

Ha Felhőútra lépsz, jó úton jársz...

- beszélgetés Szabóné Koleszár Edinával

Kedves Edina! A Koleszár név ismerősen hangzik városunkban, főleg Endrődön, hiszen édesapád évtizedeken keresztül állatorvos, édesanyád pedagógus volt. Talán rád kevesebben emlékeznek, hisz mint legtöbb fiatal, korán elkerültél Endrődről. Kérlek, dióhéjban mondd el, hogy alakult az életed.

- 19 évesen költöztem Budapestre, a Külkereskedelmi Főiskolán szereztem közgazdász diplomát. Logisztikai menedzserként kezdtem el dolgozni egy műemlék-felújító részvénytársaságnál Gödöllőn, és évekig az építőiparban maradtam. Közben elvégeztem egy ejtőernyős tanfolyamot, és beleszerettem nemcsak az ugrásba, hanem az oktatóba is. Most 12 éves házasok vagyunk, kislányunk, Eszter 6 éves, kisfiunk, Levente 14 hónapos, jelenleg vele vagyok gyesen, egyébként egy multinacionális nagyvállalat üzleti elemzője vagyok.

Időközben szüleim is Gödöllőre költöztek, így újra együtt a család, legalábbis részben, mert nővérem Rómában él férjével és kisfiával.

- Van egy különleges sporttevékenységed... vagy hobbi? Az, hogy a felhők között, szelek szárnyán érezd jól magad.

Hobbi is, sport is, meg egy kicsit munka is, életünknek komoly része. Az ejtőernyőzéssel párhuzamosan, 15 éve elkezdtem siklóernyőzni, és 5 éve motoros siklóernyővel is repülök. Férjemmel a jelenleg 70 fős Felhőút Sportrepülő Egyesület oktatói és vezetői vagyunk, és közel egy évig Szaud-Arábiában is dolgoztunk egy helyi repülőklub siklóernyős oktatóiként.

A siklóernyőzés a legkönnyebben elérhető légi sport, a repülőeszközünk elfér egy autó csomagtartójában, és nem igényel komoly fel- és leszállóhelyet, így ez egyben a legszabadabb légi sport is, a repülési ágak között szinte tömegsportnak számít.

Úgy hallottam, hogy a Nemzetközi Repülő Szövetség ratifikálta öt motoros ernyős világrekordodat. Erről is szeretnénk hallani.

- A sportkódexbe az elmúlt év elején került bele a női motoros ernyős kategória. Azelőtt nem jutott volna eszembe megpróbálni megdönteni egyetlen világrekordot sem, pedig az öt közül kettő olyan jól sikerült, hogy az érvényes férfi világcsúcsot is felülmúlja. Sajnos egyelőre a biológiai nemet veszik figyelembe, ezért ez a két rekord nem hivatalos.

7,5 kg üzemanyaggal megrepült 120 km-es háromszög, illetve ugyanennyi üzemanyaggal repült 205 km-es szabadtáv rekordok - ezek egyben távolsági alaprekordok is -, és egy 100 km-en repült sebességi rekord fűződik a nevemhez, utóbbi és az economy háromszög eredménye lehetne férfi világcsúcs is.

Ma, 2010-ben, ha azt hallod, hogy Endrőd – első pillanatban mire gondolsz, mit érzel?

- Hogy a gyökereket nem lehet kitépni. A gondolataim gyakran járnak otthon, és ahogy a gyermekeink nőnek, egyre gyakrabban jutnak eszembe képek, érzések a saját gyerekkoromból. A világ nagyot változott, de megpróbálok nekik megteremteni ugyanazt a szerető és értékes családi közeget, amelyben én is felnőttem.

És végül: mit üzensz az olvasóinknak?

Azt, hogy csodálatos helyen laknak, legyenek büszkéek rá. Amikor először repültem szülőföldem ismerős tájai fölött, és a holtágakból összeállt előttem a kanyargó, ős Körös képe, arra gondoltam, ezt a varázslatot minden gyomaendrődinek látnia kellene.

Kedves Edina! Büszkéek vagyunk lakóhelyünkre, de Te is azok közé tartozol, akikre Endrőd méltán büszke lehet.

Kívánok további szép eredményeket és boldog családi életet. Köszönöm a beszélgetést.

Iványi László

Irodalmi oldal

„hol Isten csendje vár”

Emlékképek Szilágyi Ferencről

Utoljára a két ünnep között találkoztunk. Szilveszter előtt.

Mint máskor, most is otthonukban fogadtak bennünket, irodalmat szerető, verseket – az ő verseit is – éneklő és mondó barátait.

Nem volt jól, de tartotta magát, s csendes örömmel újságolta, hogy hamarosan megjelenik legújabb verseskötete, a Magyar Athenas. Kezdtük tervezgetni, ha kijön a nyomdából, bemutatjuk az OMart-ban, mint 2006-ban az előzőt, a nagy sikerű Hon-vágy költeményeket. Annak zárszavában ezt írta: „Írónak készültem, költőnek születtem. (...) Hogy jogos-e a szándékom és érzésem költő voltomat illetően, most mérlegre teheti és eldöntheti az Olvasó.”

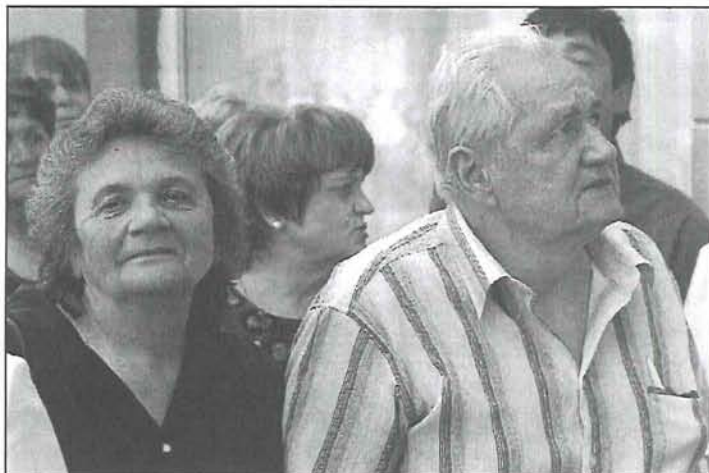
Az Olvasó pedig annyiszor dönt, ahányszor fellapozza a kötetet... dönt, amikor versmondó versenyekre, vetélkedőkre, megzenésített versek fesztiváljára viszi a választott műveket... dönt, amikor engedi, hogy megszólítsák a klasszikus formák klasszikus gondolatai... Szülőhelyemen, Szülőházam, Nyelvédesanyám valomásai... dönt, amikor befogadja azt a szellemiséget, melyet Sütő András, Csoma Sándor vagy Kölcsey, Csokonai és velük Szilágyi Ferenc is képvisel. (Illyési alapállást nehéz időkből: „mormolj magadra varázsinget, kiáltsd az égbe Berzsenyinket”.)

Szemérmesen kivonult a szobából, amikor író- olvasó estjének verseit válogattuk, olvastuk, ízlelgettük... ahogyan szerényen fogadott ünneplést, hártott dicséretet, elutasított felesleges külsőséget...

Minden munkájában, írása mögött ott a szülőföld, a haza, a magyar kultúra iránti mély elkötelezettség. (Idei Édes Anyanyelvünk első számában olvasható Szép anyanyelvünkért c. verse, melyet alcímében egykori (gyomai) iskolájának ajánl.)

Tudós volt... a nyelvtudomány kandidátusa, az irodalomtudomány doktora, Csokonai-, Körösi Csoma-kutató, a 18. század irodalmának ismerője, nyelv-elmvelő- nyelvész... a Magyar Rádióban is... számos díj tulajdonosa.

Nekünk Feri bácsi... aki hazatérve Gyomára, tovább folytatta írói- költői- kutatói tevékenységét... csak már nem a Cellért-hegy, a Duna, a Széchényi vagy a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának vonzásában... de a gyermekkori álmok színhelyén, „a Holt-Körösünk hol holdalakúan félkarral a falunk halk-szeliden öleli”... ahonnan rálátni a Református Templom barna tornyára, hallani harangja hangját... ahol a Nagypapa, az orvos Apa, Kner Izidor, Bartók Béla alakja bármikor feltűnhet a dúslombú gyomai fák alatt... ahol őrző csillagai védtek, óvták... rég meghalt Édesanyja s a nem régen megtalált Feleség... a megtalált Édenben... ahol másképp csivitelnek a fecskék, virágoznak a meggyfák „az Ég- templom kék kupolája alatt” másképp dongnak a méhek... mindent a „békes fészkek mágnese” vonz... minket is – akik megtisztelve éreztük magunkat, valahányszor meghívást kaptunk – „a jó meleg otthoni fény”... ahol beszélgethettünk versmondásról, annak nehézségeiről (a Bölcsőhelyemen kötött formája, mint diszkoszvető karját a diszkosz... húzza, pörgeti... nem szabad kiereszteni, csak a legvégén: „oda törve egyre a Fénybe/ s írván is az utat: fölfele, egyre tovább!/ láthatatlan szállal köttette e tájhoz/ mert csakis így szállhat: kötve, madárszabadon”/)... ahol felemlgettük első gyomai író- olvasó találkozóját, az öltönyös, talpig úriember kedves szavait... ahol minden könyvnek története van, de a keleti- nyugati kultúra s a családi

relikviák között ott az „asszonyi jó”... ahol legutóbb lobogó gertyák között mondtuk el jókívánatainkat az új esztendőre... Babitsot, Pilinszkyt olvastunk... énekeltünk megzenésített verseket... köztük a kedvencet, fesztiválok közönségdíjasát, a Ki a télből-t...

„Mindig azt figyelj: az eget,/ ahogy a télből kisimul” - írta ebben a versében... utolsó találkozásunkkor senki sem gondolta, hogy Feri bácsi már nem láthatja-hallhatja az idei tavaszt, „a csengőző, csillogó Napot”... abban azonban biztosak lehetünk, hogy végérvényesen most érkezett haza, Gyomára (ősei, gondtalan gyermekkora földjére)... egy igazságosabb – általa is kutatott, jól ismert - szellemi hazába ... mely hazát legutóbbi könyvében, a Magyar Athenas lapjain is körülhatárolt... és megérkezett oda, hol „földi hang már nem felel”... „hol Isten csendje vár”...

Polányi Éva

Isten csendje

Ha egyszer majd a végtelen Idő ölel körül, mint hómező, s nem üldöznek a fák, az évük hullatók, nem kell rohanni, hogy ezzel is meglegyek, meg gyorsan még amazzal, ha a határozók
- az idő- meg a hely- vesztik értelmüket,
a Végtelen ölel,
s csak lépésben megyek az ős Sarkpont felé,
hol nappal, éj megáll,
hol Isten csendje vár,
s nem kell rettegni már,
hogy meglözzenek.

Tétova biztatás

Hát kezdjük akkor-
kinek és minek?
Ha földi hang már nem felel:
még mindig ott az égi Némaság,
amelyből jöhet még lge,
csoda
A Feltámadás kürtjeivel-

Őszi honvágy

Milyen lehet a Körös partja
az arany Ősz tüze körül
csutkakúpok kunyhói közt,
ahol ködöt pipálva ül!

A némán csobbanó vizek
partján, hol hálókat köt, old
a tarlón a szigorú Este,
míg lámpát gyújt az őszi hold-

Milyen lehet!-

Tíz éve már
borzoló emléktartja:
Budán a tó, a Feneketlen,
tükrözi az őszi szelekben
milyen otthon a Körös partja.

Körül a sárgult jegenyék:
pártadobáló lányok,
míg a szelek járnak körül
a víg menyasszonytáncot,
pörgetve, s kézzől- kézre adva
a nyárfényű világot- -

Istenem, a Körös partja!
Vadlúd hegedű- hangja
zeng mélyen a tört ablakú,
kihűlő kék magasba- -

- Ülök az asztal végénél
csillagom méce alá,
s a ködben árnyak raja kél,
s visz át, sodor a réteken,
mint szél, vadul és sebesen
haza, hazafelé!

Ízes Ízek

Március

Rizsfelfújt

1 bögre rizst 1 bögre vízben és 1 bögre tejben puhára főzünk. Két kanál margarint keverünk bele, majd kb. 3/4 bögre cukrot, kevés citromhéjat. Hagyjuk kihűlni, és belekeverjük négy tojás sárgáját. A fehérjéket kemény habbá verjük, majd óvatosan belekeverjük a rizsbe. Margarinnal kikent tűzálló tálba öntjük és kb. 30 percig sütjük. Savanykás lekvárral tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorrall

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
Filmúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extreme Sports	Rai Uno
AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatornára

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

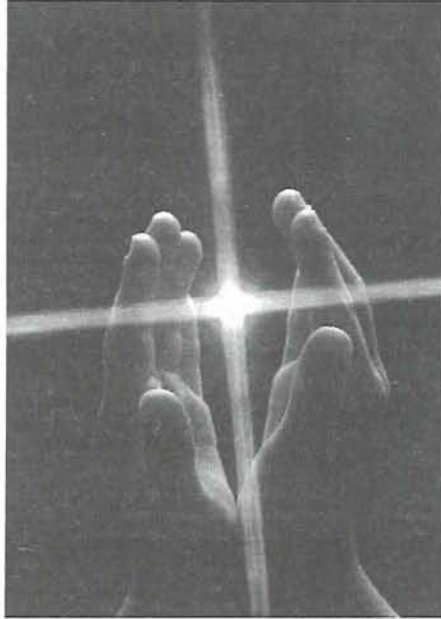
Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GYURICZA IMRE (Varga Margit özvegye) aki Endrődön az Endrődi u. 5-7 sz. alatt lakott, január 27-én 87 éves korában az Örök Hazába költözött. Gyászolja fia, menyje, unokái és a család

ÖZV. LATORCAI JÁNOSNÉ TÍMÁR GIZELLA endrődi majd Gyoma Mírhóhádi u. 8. sz. alatt lakos, február 3-án 89 éves korában

visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: fia, menyje, unokái, unokamenyei, dédunokái és nászasszonya

DR. SZILÁGYI FERENC, aki Gyomaendrődön a Kölcsey u.12. sz. alatt élt, 82 éves korában február 17-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: felesége, testvére és családja, unokahúga, unokatestvérei, rokonsága, barátai, volt tanítványai és hittársai

SZMOLA TERÉZ, aki Hunya, Ady u. 10. sz. alatt élt, 82 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: testvére és a rokonság

SZUROVE CZ MIKLÓS, Pelyva Margit férje, aki Gyomaendrődön a Zsák utcában lakott, február 18-án 69 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja felesége, fiai, menyjei, unokái és a rokonság

ÖZV. TÍMÁR JÓZSEFNÉ BULA IRMA, aki Gyomaendrődön a Szélmalom u. 4. sz. alatt lakott, február 15-én 76 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

TÍMÁR SÁNDOR endrődi születésű pécsi lakos február 12-én 61 éves korában elhunyt. Temetése Pécsen lesz, március 5-én. Gyászolja: édesanyja, családja és a rokonság

ÖZV. TÓTH MIHÁLYNÉ IVÁNYI ETELKA, aki Gyomaendrődön, az Apponyi u. 25. sz. alatt élt, 96 éves korában, február 15-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja: fia, menyje, unokája és a család

TÓTH ZOLTÁN, aki Hunya Petőfi u. 7. sz. alatt élt, 34 éves korában, baleszben elhunyt. Gyászolják: szülei, testvére és a rokonság

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük mindazoknak, aki részt vettek **Dr. Ugrin Béla** gyászszertartásán és sírjára virágot, koszorút helyeztek.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **özv. Latorcai Jánosné Tímár Gizella** temetésén részt vettek, és osztoztak a család gyászában. Latorcai család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Működvelő csoport a 30-as évek elején.
Paróczai Gergely tanító vezetésével
ugari iskola

fekvő sor, balról jobbra:
1. Bohrát László
2. Dinya Bálint
3. Szmola Vince

Első sor:
1. Tóth Cecília
2. Tímár Margit
3. Paróczai Gergelyné
4. Paróczai Gergely
5. Dávid Mária
6. Csuvár Viktória
7. Varjú Magdolna
8. Tóth Magdolna

Felső sor:
1. ?
2. Knapcsek Bálint
3. Gellai György
4. Dávid László
5. ?
6. Hunya Elek
7-10. ?

Egyházközségi farsangi vacsora

Az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány az idén is megrendezte a Szent Imre Plébánia jótékonyági farsangi vacsoráját, mely 2010. február 13-án, szombaton este 18 órakor volt az endrődi Hídfo (Dombszög) étteremben.

A farsangi vacsorát Tóth Péter egyházközségi elnök nyitotta meg, majd Iványi László tb. kanonok, plébános folytatta az üdvözlő beszédet. Domokos László országgyűlési képviselőnk is köszöntötte a résztvevőket. Rendezvényünket megtisztelte Várfi András polgármester úr is.

Szabó Zoltánné ismertette az Alapítvány anyagi helyzetét és tevékenységét.

Az idei jól sikerült vacsora bevétele most is az Alapítványt támogatja, melynek célkitűzése az egyházi temetők folyamatos karbantartása, és a templom támogatása. A tavalyi évben az Alapítvány támogatta a templom előtti 200 éves műemlék kőkereszt felújítását is.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a jótékonyági farsangi vacsora megszervezésén munkálkodtak, és azoknak is, akik jelenlétükkel támogatták Alapítványunkat. Ugyancsak köszönet illeti a Hídfo étterem tulajdonosát és dolgozóit a finom vacsoráért és a remek kiszolgálásért.

Tájékoztatom
a Tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

**Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!**

Oszlácsné SORSJEGY

22 LOTTO

6 HATOS LOTTO

35 17 Szentmárty LOTTÓ

JOKER

75 LUXOR

TIPPNI

TOTO

GOLTOTO

KENÓ

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Márciusi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi kerti vetőmagok
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Rózsatövek, dughagyma, bioburgonya
- Lemosó permetező szerek
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Kerti szerszámok, fűnyírók, szivattyúk
- Gumicsizmák, munkavédelmi bakancsok
- Esőruhák, védőkesztyűk, takaróponyvák
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Zárak, lakatok, postaládák
- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- Elemek, izzók, műanyagáruk, fóliák
- Konyhai eszközök, műanyag kukák, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

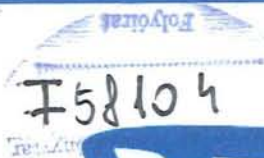
Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

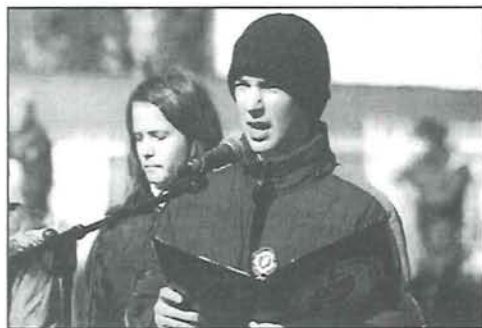
XVII. évfolyam 4. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. április

Húsvéti ajándék az Olvasóknak +4 oldal!

Lapunk áprilisi száma 24 oldalas!

A tartalomból:

Városi ünnep március 15-én - 11-12. oldal

Békés Megyei Közgyűlés Gyomaendrődön
- Domokos László elnök - 12. oldal

Budapesti endrődi találkozó
- 13. és 24. oldal

Búcsú Dr. Szilágyi Ferencről

Kedves Eszter és Ildikó Asszony!
Tisztelt gyászoló Család!
Együttérző Barátok, Ismerősök!

Még zsigereinkben érezzük a hosszúra nyúlt tél hideg szorítását, de a felmelegedő napok már a tavaszt, a „tavaszi füzek” hirdete megújulást jelzik.

Már a frissülő természetben emelkedik a lélek, de az örömben megálljt parancsolt a végzet.

A tavaszba fordult télben, itt a templomkertben, még az ősz hangulatát idéző, enyészet virágai, a fákon ragadt, azokról zizegve hulló száraz falevelek, mint a lélekharang, búcsúzóhoz szólítanak.

Ismét az élet és a halál értékrendje lett úrrá rajtunk.

A végső tiszteletadás e fájdalmas percében megrendült, de mégis reményteljes lélekkel állok a magyar nyelv, az irodalom, a költészet nagy egyénisége, iskolateremtő professzora, a Mezőtúri Református Alma Mater Igazgatótanácsának volt elnöke, nagynevű elődöm, Szilágyi Ferenc földi hamva mellett, hogy az Iskola tanárai és diákjai, az öregdiákok, a tisztelők és a barátok nevében egy utolsó istenhozzadót mondjak.

Nehéz a búcsú nekünk, itt maradottaknak. Úr tátong a lelkünkben, betölthetetlen úr!

Emberi kiválóságait innen, a szomszéd-ból, a Kossuth utcai családi házból hozta. Irodalmi vénája is itt nyiladozott, hiszen első sikereit még elemistaként az itt írott zsengei aratták.

Az igazi szárba szökkenés már Túron, az ősi református Alma Mater nagynevű irodalomtanárainak bábáskodásával az ottani önképzőkörben történt.

Pályája innen kristálytiszta egyenes és

emelkedő.

Eötvös Kollégium, magyar-angol szakos tanári oklevél, melyet 1953-ban szerzett meg.

Tanított mohácsi és miskolci gimnáziumokban, dolgozott szerkesztőként a Magyar Diafilmgyártó Vállalatnál, de az igazira, a tudományos pályára, a Nyelvtudományi Intézetben, aztán a Petőfi Irodalmi Múzeumban, majd a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen talált rá.

Az alakuló Károli Gáspár Református Egyetemen a Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézet igazgatói és a Bölcsészettudományi Kar dékáni feladatait is ellátta. Több tudományterületen is maradandót alkotott.

Tudományos életműve az 1958-ban letezt doktori szigorlatától kezdve egyenletesen gazdagodott.

Csillaga fo- (folytatás az 5. oldalon)

**Krisztus föltámadt!
Valóban föltámadt!**

**Minden Kedves Olvasónknak
áldott, allelujás
húsvéti ünnepeket kíván
az Endrődiek Baráti Köre és a
Szerkesztőség!**

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Emlékezés az 1935-ös csendőrsortúzó áldozataira

Mint minden évben, az idén is március 20-án az endrődi templomban szentmisét ajánlottunk fel az 1935-ös csendőrsortúzó áldozataiért.

Iványi László tb. kanonok, plébános felsorolta az áldozatok nevét:

1. Gellai István cipész, 23 éves, Csúvár Erzsébet férje
2. Pribóczki István munkás, 63 éves, Hegedűs Borbála férje
3. Farkasinszki Lajos kosárfonó, 38 éves, Varjú Ernesztia férje
4. Fülöp Mária 44 éves, Polányi József munkás neje
5. Lapatinszki Veronika 30 éves várandós anyja, Gyuricza Bálint munkás neje
6. B. Kovács Lajos gyomai napszámos,
7. Mészáros Gyula
8. Roó Gáspárné Dinya Franciska, aki több mint két hónappal később, a gyulai kórházban hunyt el
9. Timár Vince

Ezután rávilágított arra, hogy nemcsak a halottak az áldozatok, hanem azok az életben maradt családok is, akik elvesztett hozzátartozójukat gyászolták és gyászolják ma is.

Ez a nap Endrőd örökös gyásznappja, nem szabad, hogy a feledés homálya borítsa.

Szentmise után a jelenlévők kivonultak a Hősök terére az áldozatok emlékművéhez, ahol Várfi Andás polgármester, Dr. Csorba Csaba jegyző és Lehóczkiné Timár Irén képviselő elhelyezték a város koszorúját, majd Iványi László kanonok az egyházközség nevében, Ladányi Gáborné az Endrődiek Baráti Köre és Dr. Szilágyi Ferencné a Honismereti Egyesület koszorúját helyezte el. Ezután még többen virággal, gyertyagyújtással emlékeztek e tragédia áldozataira.

Helyreállítjuk a megrongált II. világháborús emlékművet

A januári számunkban már jeleztük, hogy a II. Világháborús emlékműről ellopott névtáblájának helyreállítását kezdeményezte a helyi KDNP. Ehhez várjuk civilszervezetek, intézmények, cégek és magánszemélyek csatlakozását illetve támogatását. Számlaszámunk az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezethél:

53200015-33419682
Nemzetközi: HU79
5320 0015 3341 9682

0000 0000 TAKBHUHB

Megjegyzésként írjuk oda az átutaló nevét és a célt: emlékmű-felújítás

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

FIATALOK FIGYELEM!

Április 9-én pénteken este 7 órától 11-ig
**ÉJSZAKAI PINPONGOZÁST
SZERVEZÜNK!**

Aki szeretne mozogni, beszélgetni, darts-ozni, kártyázni, stb., az jöjjön el és csatlakozzon kezdeményezésünkhöz!

AKIT ÉRDEKEL, ANNAK ITT A HELYE!

HELYSZÍN:

Gyomaendrőd, Endrődi Községi Ház (Blaha u. 21.)
Minden kulturáltan szórakozni vágyó fiatal szeretettel várunk!
Belépés ingyenes!

Az Endrődi Községi Ház áprilisi programja

április 06. 17. 00 KDNP gyűlés
április 07. 16. 300 Barátság Klub
április 08. 19. 00 Endrődi Gazdakör
április 09. 19. 00 Éjszakai ping-pongozás
április 11. 6. 00 Szavazás
április 12. 15. 00 Nyugdíjas Klub
április 12. 19. 00 Jóga
április 14. 16. 30 Barátság Klub
április 16. 14. 30 Árusítás
április 19. 19. 00 Jóga
április 20. 15. 30 Árusítás
április 21. 16. 30 Barátság Klub
április 22. 19. 00 Endrődi Gazdakör
április 23. 19. 00 Éjszakai pingpongozás
április 26. 19. 00 Jóga
április 27. 10. 00 Budai Bábszínház gyermek műsora óvodásoknak
április 27. 14. 00 Árusítás
április 28. 16. 30 Barátság Klub

FELHÍVÁS

Az Endrődi Községi Ház (eredeti neve: KATOLIKUS NÉPHÁZ) idén 80 éves. Az ünnepélyes megemlékezés május elején lesz.

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy akinek van olyan fényképe, amely valamilyen eseményt, rendezvényt ábrázol és a Népházhoz köthető, másolás céljából juttassa el hozzánk.

Ezen kívül szívesen veszünk bármilyen írásbeli visszaemlékezést is a fenti témában.

Szeretnénk ezeket az emlékeket közzétenni.

Köszönettel: Ungvályi János: T: 06 30 294 0650
Giricz László: T: 06 30 425 4512

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület márciusban

A márciusi Képviselő-testületi ülés a szokott módon, a polgármesteri beszámolóval vette kezdetét közepesnek mondható érdeklődés mellett. Az eseményekben gazdag programból megtudhattuk, hogy volt a városban játékonysági vacsora a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola Szülői Munkaközösségének szervezésében, illetve díjátadás Szerető József tanulónak, aki 2010. március 6-án 1000 m-es futásban 2. helyezést ért el. **Eredménye: 3: 05, 78 perc.** A versenyre Budapesten a SYMA Sport-és Rendezvényközpontban került sor. Ugyanitt 2010 március 13-án Fedettpályás Serdülő Országos Bajnokságon **3000 m-en első helyezett** lett, ezzel új országos csúcsot felállítva. **Eredménye: 10:22,80 perc.** Felkészítő tanára: Vaszkán Gábor tanár úr volt.

A könyvbemutatóra a Határ Győző Városi Könyvtárban került sor március 3-án, ahol a könyvtár névadójának „Télikék” című könyvét ismertette Mezey Katalin, valamint szintén a könyvtár szervezésében történt az „Aranyfonál” mesemondó verseny is.

A programok között szerepelt egy lakossági fórum a közterület használatról, illetve egy tájékoztatóra is sor került neves szakértők meghívásával, a biomassza felhasználásáról a Polgármesteri Hivatal Dísztermében.

Március 12-én 10 év után ismét kihelyezett megyegyűlés volt városunkban, majd 13-án „Otthonunk Békés Megye” programozat vette kezdetét a Népház Kistérségi Konferencia-termében, amelyen részt vett Domokos László országgyűlési képviselő, a megyegyűlés elnöke is. Ezt az eseményt követte egy rendkívüli Képviselő-testületi ülés a Népház Községi Házában.

A beszámolóban megemlékezésre került még a színvonalas március 15-i ünnepség, amelynek szónoka az idei évben Dr. Latorcai János országgyűlési képviselő volt, az ünnepi műsort pedig, a Kis Bálint Általános Iskola adta.

Vállalkozásfejlesztési Alapra pályázat kiírás

Mint már ismeretes a Képviselő-testület létrehozott egy úgynevezett Vállalkozásfejlesztési Alapot, melynek célja: a helyi vállalkozások fejlődésének támogatása, foglalkoztatás növelése, megtartása. A 2010. évi költségvetésben 16.000.000 Ft-ot különített el a Képviselő-testület erre a célra.

Az alpból pályázat útján nyerhető el támogatás kamatmentes hitel formájában évente két alkalommal március 31-ig, illetve második alkalommal augusztus 31-ig. A részletes pályázati felhívást a város honlapján lehet megtekinteni, illetve személyesen érdeklődni a Polgármesteri Hivatalban.

A Kner Imre Gimnázium Varga Lajos Sportcsarnok üzemeltetésével kapcsolatos kérelme

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2009. évben a Varga Lajos Sportcsarnok infrastrukturális fejlesztése érdekében pályázatot nyújtott be, amelyet sajnálatos módon elutasítottak. Ugyanakkor határozott arról is, hogy az üzemeltetéssel megbízza a Kner Imre Gimnáziumot 2010. március 1. napjával. Megtörténtek a Sportcsarnok átadásával-átvételével kapcsolatos intézkedések, melynek alapján az üzemeltető megfogalmazta a javítási-felújítási-teendőket.

Haladéktalanul elvégzendő munkák:

- fűtésracionizálás
- vizesblokk teljes felújítása
- padlózat cseréje
- az üzemeltetéshez szükséges eszközök, gépek, felszerelések beszerzése

Ezen kívül meghatározásra kerültek a fizetendő díjkategóriák is, valamint az iskolák részére az ingyenes használat idejének megállapítása.

Beszámoló a kötvényből származó forrás 2009 IV. negyedévi menedzsmentjéről

Az önkormányzat 2008. február 27-én 6.316.000 CHF értékben, 10 éves futamidőre kötvényt bocsátott ki.

A pénzügyi tanácsadó, Csapó Ágnes elkészítette a kötvényből származó IV. negyedévi bemutató beszámolóját, és ismertette azt a Képviselő-testülettel.

A beszámoló teljes körű tájékoztatást nyújtott a kibocsátás időszakának pénzügyi hátteréről, a végrehajtott tranzakciókról, a jelenlegi aktív ügyletekről, a kibocsátás óta realizált kamat, hozam, és árfolyamnyereség alakulásáról. A mérleg pozitív lett, így egyúttal engedélyezte a Képviselő-testület a szaktanácsadási munkáért fizetendő prémium bruttó összegének kifizetését is.

Szűnyogyérítés Gyomaendrődön

Éveken keresztül a „Körös Völgyi Települések Regionális Szervezete” elnevezésű, 14 tagból álló társulása folytatta le a közbeszerzési eljárást. Erre az évre vonatkozóan olyan döntés született, hogy minden település külön-külön kér ajánlatot.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata négy társaságtól kérte azt be. Ezek közül a Szemp-Air Kft., Rsz-Coop Kft. konzorcium által benyújtott pályázatot találta a legteljesebbnek, mint formai, mint tartalmi követelményekben, illetve ez a vállalkozás adta a legkedvezőbb árajánlatot is. A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére és a szerződés megkötésére.

Vasút tisztasági-idegenforgalmi közmunkaprogramban való részvétel

Gyomaendrőd Város Önkormányzata és Képviselő-testülete kiemelten kezeli a tartós munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítését. Az idei évben is lehetőség nyílik a MÁV közreműködésével megvalósuló közmunkaprogramban részt venni, melynek gesztora Vésztő lenne. Várható időtartam, 6 hónap (2010. 05. 01. - 10. 31-ig). A programban 12 település 100 fővel vehet majd részt.

A program lehetővé teszi:

- a vasúti pályák környékének gyom- és hulladék mentesítését, illegális szemét lerakóhelyek felszámolását
- parkosítást, parkgondozást
- szabadtéri vízbefolyók rendbetételét
- a közutak környékének rendbetételét

A pályázat megvalósításához szükséges önerő, amely a várost terhel: 728.000 Ft

A közmunkaprogram végén az elnyert tárgyi eszközök (pl. lükkasza) az illetékes önkormányzatnál fog maradni.

Önkormányzati belterületi utak forgalomkorlátozása

A város belterületén található utak mintegy 90%-a már szilárd burkolattal ellátott aszfaltzott út. Mint ismeretes, az utak megépítéséhez a lakosok részarányosan anyagilag is hozzájárultak, ezért közös érdek az utak állapotának megőrzése is. Sajnos az a tapasztalat, hogy néhányan nem törődnek az értékek megóvásával, így a járművekkel való közlekedésben gyakran a rövidebb földutakat használják céljaik eléréséhez, összesároozva ezzel az aszfaltzott kövesutakat esős időben. Bár a KRESZ szabályozza ugyan az utak rendben tartását, ennek ellenére a sarat felhordó gépjármű sofőrje ezt gyakran nem teszi meg.

Leginkább érintett utcák: Balassi Bálint utca, B. Molnár utca, Zalka Máté utca

A fent leírt problémák megszüntetése érdekében a Képviselő-testület jóváhagyta azt a javaslatot, miszerint esős idő esetében kihelyezésre kerülne a zsákutca táblák, melynek kezelését a településőrök fogják végezni

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

FELHÍVÁS

A közmunkaprogram keretében hűsvétra ki lesznek takarítva a temetők. Kérjük, mindenki vigyázzon a tisztaságra, az elszáradt virágokat a konténerekbe tegyék, ne létesítsenek új lerakókat minden 10 méteren, mert a szél az egész temetőben széthordja a szemetet. Elhunyt szeretteink felé a szeretet és a kegyelet abban is megnyilvánul, ha vigyázunk a rendre és a tisztaságra.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íz: lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Dr. Szilágyi Ferenc

író, irodalomtörténész, nyelvész, költő, filológus
(1928-2010)

Innét indultam, s imé, ide tért az utam meg:
Szép Körösünk partja lett puha fézskem a jó
S hü feleségemmel s immár tova csak az ághegyi csillag
Jelzi utam: bármilyen nagy is ez a föld
Ennél szebb helyet soha nekem adni nem adhat -
Ághegyi túlról is két könnyes csillagi szemmel
Ezt a drága hazám, bölcsőhelyem keresem.

(Bölcsőhelyem Gyomaendrőd, 2008. IX. 7.)

1928. november 12-én született Gyomán. Édesapja dr. Szilágyi Ferenc járási tisztiorvos, a „paraszt-doktor”, „a közbaj orvosa”, akinek a *Vidéki orvos* című versében állít emléket. Édesanyja Szűcs Irén, „hű társam nekem ő: jobb felem, édesanyám”, Aese, Anyácskánk”. Testvérei: Irén (1927) és Ilona (1930).

Tanulmányait Gyomán a Református Központi Elemi Népiskolában kezdte, majd középiskolás a mezőtúri Református Gimnáziumban folytatta. Mindkét hely, mindkét iskola meghatározó életében.

Gyoma... Kossuth utca, „hűvös, zöld alagút”, a legendás gesztenyefasor, Kner Izidor és Imre, Református Templom, Hármás- és Holt-Körös, Pocos... „Mióta eszemet tudom, az irodalom világa vonzott. Szülőházam (Gyoma, Kossuth u. 8.), s a szomszédos Kner Nyomda és Kiadó, a híres – szép Kner-kiadványok ösztönzőleg hatottak irodalmi érdeklődésemre. Legkorábbi irodalmi kísérletem és sikerem is Gyomához kapcsolódik.”

Pocos... „...itt szálltam szabadon”, a Pocoskertben termett szőlőjük, a fekete otelló, amit kipróbáltak, majd vastag falú szódás üvegekbe töltöttek, lefojtották, hogy a gáz ne tudja szétvetni... így dec. 3-án Ferenc napkor piros édes musttal koccinthatott a gyermek Ferenc s a másik két Szilágyi Ferenc (édesapa, nagypapa), „ők a piros otellóval, én a piros otelló mustjával”... s ez lett a színhelye azoknak a fantáziaérlelő játékoknak, melyeket Gyököcssy Zsolttal (a későbbi rendezővel) játszottak nyaranta, a *Fecskék és fruskák* c. regény szereplőit egymásra osztották, és egész nyáron az ő bőrükbe bújva beszéltek, viselkedtek...

Mezőtúr... a Református Gimnázium szellemisége egy életre szólt, hiszen a tudáson kívül emberi tartása itt alakult ki... olyan diákok tanultak ebben az iskolában, mint Szép Ernő, Erdélyi József, Tamkó Sirató Károly... emberi helytállás, a közösséggért való tenni akarás, az egyén önmagával szemben támasztott magas erkölcsi normája... személyiségének, majdani életének is alappillérei... Később az iskola történetét öt kötetben dolgozta fel, dékánként pedig sokat tett azért, hogy a mezőgazdasági gépészeti középiskolává deformálódott régi, közel 500 éves nagyhirű gimnázium visszanyerje

eredeti arculatát... „Hazai református közösség”- emlegette gyakran... itt érettségizett, 1947-ben.

Irodalmi érdeklődésének megfelelően a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészkarára iratkozott be, magyar – angol szakra. 1953-ban szerzett középiskolai tanári oklevelet. Mohácson és Miskolcon tanított. Szakdolgozatát magyar nyelvészetből, Csokonai költői nyelvéről írta, s ennek alapján került az MTA Nyelvtudományi Intézetébe (1953 -55 és 1963 -1970 között) tudományos munkatársként. 1955 -1963 között a Magyar Diafilmgártó Vállalat felélős szerkesztője.

1956-ról így vall: „... az a 12 nap fölért egész addigi életemmel...”. Lírai naplója 1956 tragikus és örömteli eseményeiről 1994-ben jelent meg, *Világ csodája* címmel. 1958-ban bölcsészdoktorátust szerzett, 1966-ban a nyelvtudomány kandidátusa lett. 1971-73 között a Petőfi Irodalmi Múzeum, majd 1974 -93 között a debreceni Kosuth Lajos Tudományegyetem Irodalmi Tanszékének tudományos főmunkatársa. Innen került – 1993-ban- a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézetének élére: a Bölcsész-tudományi Kar dékánja lett.

„A nyelv emberéletünk csodája: ember voltunk varázslatos eszköze. Általa tudjuk magunkba fogadni a világot, általa tudjuk magunkat átadni a világnak”- ajánlja nyelvészként A magyar szókincs regényét Olvasóinak. – „Ha magyarok akarunk maradni, ragaszkodnunk kell nyelvünk helyességéhez és tisztaságához”- írta a *Fejtsünk szót!* c. művében. Pais Dezső tanítványa volt, de hatottak rá Horváth János munkái is.

Egész életében szenvedett a csúnya szavaktól, durva beszédétől. Igazi nyelveművelőként harcolt a nyelvi „betegségek”, „járványok”, a szellemi – nyelvi „környezetszennyezés” ellen. A Magyar Rádióval hosszú, 30 éves munkakapcsolata volt, ahol élőszóban adott hangot a magyar nyelv iránti elkötelezettségének. De a nemzeti értékeket minden írásában védte: a magyar karaktert veszélyeztető nyugati divathullámok ellen... a stilisztikai témákban... a kuruc- kor levelezésében... A világ nyelvátlasza c. kiadványt üdvözlő írásában, amikor megjegyzi, hogy „hiányzik belőle a széky rovásírás, pedig ennek is van nemzetközi irodalma”... Mással figyelmeztet: „Ne engedjünk a patópálos tunyaságnak, amikor nemzeti nyelvünk eredetiségének, sajátos ízeinek, értékeinek, jellemének megőrzéséről van szó...”

1994-ben az irodalomtudomány kandidátusa. Irodalomtörténészként a 18. századot kutatta... Csokonai, Kazinczy és Körösi Csoma Sándor életét és munkásságát... elsősorban Csokonai összes műve kritikai kiadásának sajtó alá rendezője (5000 oldalas textológiai munkája irodalomtörténeti jelentőségű... fél évszázadon keresztül foglalkozott Csokonaival). Körösi Csoma Sándorról és Zrínyi Miklósról írt regényei az ismeretterjesztést szolgálták. Körösi Csoma alakja még diákként nyugtázta le, de szellemisége, példája egész életében jelen volt. (Regényt, drámát és epigrammát írt róla - hozzá... még a dardzsilingi sírhoz is elzarándokolt... beszédet mondott a tudós születésének 200. évfordulóján, 1994-ben.)

„Mindig irtam verseket – mondta a költő Szilágyi Ferenc. – Minden évből van úgy 5-600 versem, évenként dobozolva.” 62 éves, amikor megjelent első verseskötete *Csalánok és ibolyák* címmel (1990), majd ezt követte a *Parainesis epigrammatica* (1996), *Hét szűk esztendő* (1998), *Hon – vágy* (2005), *Magyar Athenas* (2009). Évek alatt rendszeresen jelentek meg versei különböző lapokban: *Hitel, Bárka, Édes Anyanyelvünk, Reformátusok Lapja, Új Horizont, Lyukasóra, Holmi, Városunk*...

Szülőföldjére hetvenegy évesen költözött vissza. Erről így beszélt: „Nagyon érdekes fordulat ez egy író életében, hogyha ugyanott bejárja ugyanazokat a tájakat, épületeket, melyek a pszichológusok és orvosok szerint is a döntő első tíz évben körülvették és elindították. És most lemérheti egyrészt maga írói, költői álmait és az egész akkor elképzelt jövőt, világot hét évtized múlva a megvalósítottal, illetve maga életében megvalósulttal egybe vetheti. Rendkívül érdekes és izgalmas dolog.”

Az utolsó tíz év is tevékenyen, a tudós elme kutató – alkotó munkájával telt. A gyomai Szülőföld és az Endrődiek Baráti Körében is dolgozott. Előadásokat tartott Gyulán, Mezőtúron, Gyomán, Endrődön... Eljárt a gyomai és az endrődi iskolákba is beszélgetni a gyerekekkel. Hallgatói, barátai, tisztelői sokat kaptak, tanultak tőle az itthoni évek alatt, de felkeresték régi tanítványai is, akikkel haláláig tartotta a kapcsolatot.

Nagy, nemzetépítő reformatori munkája: bibliafordítói tevékenysége. „Az életemet alakító Károli- biblia...”, az 1905 – 1908-as át-

dolgozás nyelvi korszerűsítése, amely Nagyváradon, hat protestáns lelkész bevonásával készült. Ebben a munkában kapcsolódott bele: a különféle átdolgozások végső egyesítése, „szuperlektorálása” feladattal. (Korábban a magyar nyelv- és stílustörténet, magyar művelődéstörténet kutatási területe volt, így nem véletlenül nevezték az utolsó polihisztorok egyikének.)

Néhány éve súlyos betegségből gyógyult ki, felesége (Szilágyi Ferencné Németh Eszter) odaadó gondoskodása, féltő – óvó szeretete és orvosai segítségével. Az új esztendő, 2010 eleje azonban ismét kórházban találja, s néhány hét alatt állapota annyira leromlott, hogy életét már nem tudták megmenteni.

2010. február 17-én fejezte be földi életét, 82 évesen.

Jókai Anna gyásztaírátában így búcsúzott: „... kiváló embert, különleges költőt veszítettünk el Ferencben, s nagy hazafit. Személyes találkozásaink alkalmával sokszor cseréltünk eszmét, baráti hívem volt. Most már Isten tenyerén, az ő mérlegén mérik; súlya van.”

Összeállította: Polányi Éva

lyamatosan emelkedett, és bevilágított az irodalomtörténet és a nyelvészet tudományterületeire; közben íróként, költőként is letette névjegyet a szellemi kiválasztottak oldalára.

Tanári és kutatói munkájára az igényesség, a pontosság, az enciklopédikus tudás volt jellemző. Hallgatói szerették türelméért, igazságosságáért és nagyon is emberi megnyilvánulásaiért. Szerethető ember volt, aki méltó is volt a szeretetre! Fontosnak tartotta, hogy sok-sok elfoglaltsága ellenére a fiatal nemzedék rendezvényein is részt vegyen, azokon magyarságának hangot adjon, igaz hazafiságra neveljen!

De ugyanilyen fontos volt számára a Türi Alma Mater egy-egy ünnepi eseménye, tanévnyitója, évzárója, az öregdiákok találkozója, egy ünnepi istentisztelet, vagy egy hétköznapi, az Iskola jelenét, jövőjét szolgáló megbeszélés.

Részt vett a tudományos utánpótlás nevelésében.

Nem annyira egy-egy tehetséges hallgató egyéni pályáját vagy egyes aspiránsok munkáját, mint inkább nagyobb hallgatói-oktatói csoportok tudományos fejlődését, egyetemi doktori disszertációinak elkészítését kísérte figyelemmel.

Széleskörű tájékozottsága, hatalmas publikációs tevékenysége, könyveinek és tanulmányainak a tudományterület szinte egészére kiterjedő tematikája, költészete, irodalmi munkássága, iskolatörténeti értekezése, a Türi Alma Mater történetének feldolgozása mind, mind, olyan hiánypótló alapművek, melyek képet adnak tehetségéről és szorgalmáról, az alkotó ember szüntelen tenni akarásáról.

Negyven könyve, talán ezernél is több publikációja jelent meg, és csak a teremtő Isten tudja, hogy óriási életművéből, fel nem dolgozott hagyatékból egy szakszerűen válogató kéz hány és hány újabb, kiadásra érett anyagot tud majd összeállítani.

Életművének csupán egyetlen, ám önmagában is hatalmas darabja az ötkötetes Csokonai Vitéz Mihály kritikai kiadás, amellyel az irodalomtudomány évszázados adósságát rendezte.

De ugyancsak emlékezetes és jelentős a Kőrösi Csoma Sándor-életműhöz kötődő munkássága is.

Nem feledkezhetünk meg négy verseskötetéről sem. Közülük a „Világ csodája” című, az 1956-os forradalmat megörökítő költői napló különösen közel áll mindnyájunkhoz, akik megéltük a forradalmat és annak gyalázatos eltiprását.

Nem véletlen tehát, hogy kutatási eredményeit és irodalmi munkásságát a tudományos élet az irodalomtudomány doktora címmel, a társadalom és az Egyház pedig számtalan ki-

Búcsú Dr. Szilágyi Ferencről

(folytatás az 1. oldalról)

tüntetéssel honorálta.

E hatalmas méretű munkásság mellett még volt ereje számos társadalmi-közéleti szerep elvállalására.

Életét mi sem jellemzi jobban, mint hogy ugyanolyan szorgalommal és alázattal vezette a Károly Gáspár Egyetem Bölcsészettudományi Karát, mint ahogy szervezte, egyengette a Türi Alma Mater, az ősi Református Gimnázium újraindítását, a megnesett fának újrazöldülését.

Megingathatatlan volt hitében!

Szobája falán mindenki számára olvashatóan ott függött egész életének vezérlő gondolata, Petőfi Apostolának hat örökérvényű sora: „Az isten tudja, mit cselekszik,

Magas tervébe nem lát a vak ember,

S kérdőre vonnunk ötet nem szabad.

Rákiülde a tengerre engem,

Lelekembe tette az irányítót,

Amerre ez vezet, megyek...”

S Ő ment, útvesztés, tévedés nélkül!

Mint a Református Doktori Tanács tagja, rendíthetetlenül dolgozott a Magyarországi Református Egyház megerősítéséért, az isteni kegyelem kiterjesztéséért.

Munkájához igen nagy segítséget kapott szerető hitvesétől, aki a hétköznapi apró, de örök gondjait példás szeretettel vette le férje válláról.

Az a hatalmas irodalomrendező és bibliafordító munka, mely élete utolsó éveit jellemezte, e harmónia nélkül bizonyára nem emelkedhetett volna ilyen magasságokba.

Mіндеzt végiggondolva bizony nem csoda, hogy Szilágyi Ferenc professzor úr távozásával irt hagyott maga után!

Itt élt közöttünk, adott volt a lehetőség, hogy jobban megismerhessük Őt, nyitott volt a találkozási, tudása átadására, sajnos csak kevesen éltek vele.

Most érezhetjük csak igazán, Óriást veszítettünk! A szellem örökségét.

Szellemeinek láthatatlan lángja most, távoztával, földi porának zsarátnokából fölcsapva lobogón figyelmeztet! Jobban figyeljünk egymásra, jobban becsüljük meg az Istenadta tehetséget!

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Bizony mi is mondhatnánk a Halotti Beszéd szavaival, hogy por és hamu vagyunk,

és azzá is leszünk, de talán egy ilyen élet is bizonyítja, hogy a por és hamu világával szemben ott áll a szellem ereje és fénye is, amely beragyogja földi életünket.

Az, amit Szilágyi Ferenc hozzászólott a mi világunkhoz, az erőt ad ahhoz, hogy kövessük példáját hitünk megtartásában, az alkotásban, a kitartásban, a szellem világának szüntelen erőfeszítéseiben, az eredmények felmutatásában.

Bizzunk abban, amiben ő is világeletében, hogy Istentől kapott tehetsége és szorgalma, Istenbe-emberbe vetett hite egyre tökéletesebb világot képes teremteni mindannyiunk számára és boldogulására.

Kedves Eszter!

Tisztelt Gyászoló Család!

Tudjuk és átérezzük a veszteséget, amely Professzor Úr távozásával érte az itt maradtakat.

Osztozunk a fájdalomban, hiszen közös fájdalmunk az, és kérjük a Jó Istent, adjon erőt annak elviselésére.

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Pár nappal halála előtt még az ágyánál ültem, fogta a kezemet. Jövőről, elvégzendő feladatokról, kiadatlan munkáiról beszélt. Nehezen, erejét megfeszítve, fel-felülve próbált ágyáról kitekinteni a számára oly kedves Holt-Körösrre. Tavaszra készült, de már látszott, hogy felkészült a végső találkozásra is. Akkor még kereste az odavezető utat, őszintén mondom, nem hittem, hogy rövid pár nap leforgása alatt megtalálja azt!

Kedves Professzor Úr!

Kedves Feri bátyám!

Nehéz felfogni a felfoghatatlant, hogy nem vagy többé, de vigasztal a tudat, onnan fentről, az örökkévalóságból figyelsz minket, és közben is jársz értünk.

Az elvetett mag szárbá szökken, a leírt szó az utódokban kiteljesedik.

Tavaszi jón dolgoz hétköznapiakkal, a munka gyógyírt hoz a fájdalomra, a sebek beforrnak, csak a hegek maradnak emlékeztetőül.

Temetünk, de nem feledünk.

Mi, keresztény emberek hitünkünkől fakadóan valljuk, hogy a halál csak átmeneti állapot, mögötte ott az élet, ott a végső találkozás.

Addig is Isten áldjon, borítson be és fogadjon magába az áldott anyaföld, nyugodj békében!

Dr. Latorcai János

Elhangzott a gyomai Református Templomban, 2010. február 27-én

Katolikus oldal

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 18 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Április 11-én és 25-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.

Nagyhét és Húsvét templomainkban	Endrőd	Hunya	Gyoma
Március 28. Virágvasárnap	8, 17	10	fél 12* IL
Április 1. Nagycsütörtök, az Utolsó Vacsora miséje	18	16	18 IL
Április 2. Nagypéntek keresztút az Úr szenvedése	9 15	16,30 17	17,30 18
Április 3. Nagyszombat Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás	8-18 18**	9-15 15**	9-18 18 IL
Április 4. Húsvétvasárnap	10, 18	8	fél 12**
Április 5. Húsvéthétfő	10, 18	8	fél 12

* barkaszentelés, passió

** feltámadási körmenettel

IL = igeliturgia

KÖRLEVÉL

Kedves Testvérek!

Néhány nap múlva társadalmi életünk egy nagyon fontos eseményéhez érkezünk: országgyűlési választások lesznek hazánkban. Az Egyház Krisztustól kapott küldetése, hogy hirdesse az Evangéliumot minden embernek. Az Evangélium üzenete egyaránt érvényes a társadalom, a politika, az egyéni és a közösségi élet minden területére: "...a társadalmi tanítás az Egyház részéről nem (...) illetéktelen beavatkozás. Joga van a társadalmi szféra evangelizálására, (...) amelyben az ember élete zajlik, - hogy ott visszahangozza az Evangélium felszabadító üzenetét" (Az Egyház társadalmi tanításának compendiuma 70. p.).

2006-ban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia imaévet hirdetett a nemzet lelki megújulásáért. Ebben a körlevélben írtuk: «Nemzetünk nagyon nagy bajban van, csak Isten irgalma menthet meg minket.» Sajnos helyzetünk azóta még tovább romlott, de a lelki megújulás vágya is erősödött. Mindnyájan tapasztaljuk az egészségügy, a közoktatás és a nevelés tragikus helyzetét, az emberek elszegényedését, a munkanélküliség növekedését, a becsületes munka leértékelődését, a közbiztonság hiányát, bizonyos nemzeti és etnikai kérdések politikai célú felhasználását, a család értékeinek lejárását, a családok gazdasági ellehetetlenítését, a vidék és a mezőgazdaság szomorú helyzetét. Mi, katolikus keresztények pedig évről-évre szembesülünk egyházi iskoláink és más intézményeink hátrányos megkülönböztetésével. Mindezeket tetézi az általános korrupció és az intézményekből való kiábrándulás. Sokan elvesztették a jövőbe vetett reményüket, és közömbösségbe merültek. Sokan mondják: nem megyek el választani, úgyis minden mindegy.

Mi, keresztények azonban nem oszthatjuk ezt a reménytelenséget. Sorsközösségben vagyunk egész népünkkel. Önmagunk, fiatalságunk, nemzetünk jövőjéért felelősek vagyunk Isten előtt. Emlékezzünk csak: egy-egy kórház bezárása, vagy vasútvonalak

ÁPRILISI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Nagycsütörtök
2. péntek:	Nagypéntek
3. szombat:	Nagyszombat
4. vasárnap:	Húsvétvasárnap
5. hétfő:	Húsvéthétfő
11. vasárnap:	Az Isteni Irgalmasság vasárnapja
13. kedd:	Szent I. Márton pápa és vértanú
16. péntek:	Szent Bernadett
18. vasárnap:	Húsvét 3. vasárnapja
21. szerda:	Szent Anzelm püspök, egyháztanító
23. péntek:	Szent Adalbert püspök és vértanú
24. szombat:	Szent György vértanú
25. vasárnap:	Húsvét 4. vasárnapja
28. szerda:	Chanel Szent Péter áldozópap, vértanú
29. csütörtök:	Sienai Szent Katalin egyháztanító
30. péntek:	Szent V. Piusz pápa

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

megszüntetése elleni tüntetés hozott-e eredményt? — Nem. Azt hallottuk: demokratikus országban erre csak választások hozhatnak megoldást. Hát most itt a lehetőség! Aki nem megy el választani, az eleve lemond arról a jogáról, hogy valamit is számon kérhesen, lemond gyermekei, szülei, hazája jövőjéről. Ezért számunkra, hívők számára a részvétel a választásokon **lelkismereti kötelesség**.

De milyen pártot válasszunk, kire adjuk szavazatunkat? Itt két dolgot kell megfontolni. **Az első:** nyilván mi, katolikus keresztények csak olyan pártot támogathatunk, amelyik értékeli és támogatja a családot, segíti az oktatás-nevelés helyreállítását, értékeli a becsületes munkát és támogatja a munkahelyeket. Olyan pártot, amelyik kész felszámolni az általános korrupciót, megvédi az ártatlanokat és bünteti a bűnösöket, amely visszaállítja a közbiztonságot, rendet tesz az egészségügyben, és amelyik nem diszkriminálja anyagilag azokat a szülőket, akik gyermekeiket egyházi iskolába járatják. Természetesen, a választások előtt ezeket mindenki megígéri, de az is meg kell nézni, hogy a szép ígéretek hirdetői mit csináltak eddig.

A másik kérdés: ha úgy gondoljuk, van olyan párt, amelytől ezeket elvárhatjuk, akkor azt is meg kell fontolni, képes lesz-e arra, hogy kormányra kerülve ígéréseit végre is tudja hajtani. Szavazatunkkal ne támogassunk olyan pártot, amelyik sokak számára terjesztés ígérétekkel áll elő, de azokat megvalósítani nem képes.

Keresztény hitünkkel ellenkezik minden olyan liberális, a kereszténység alapértékeit támadó-kigúnyoló világnézet, amely tagadja az élet szentségét, az egy férfi és egy nő közötti házasságon alapuló családot, és amely, - miközben állandóan hivatkozik az emberi jogokra, - ugyanakkor mégis a pénz és a multinacionális tőke uralmát állítja a középpontba. **XVI. Benedek pápa** írta a „Caritas in Veritate” kezdetű enciklikájában, hogy «az a humanizmus, amely kirekeszti az Istent, embertelen humanizmus» (78. p.).

Fontosnak tartjuk ugyanakkor magyar voltunkat, nemzeti kultúránkat, melyet a kereszténység formált már több mint ezer éve, s azt a hazaszeretetet, amelyre Szent István óta minden magyar szent és boldog, nemzetünk minden nagyja tanított minket. Széchenyi Istvánnal valljuk: „egyetlen népnél sem vagyunk alábbvalóak.” De azt is meg kell jegyezni, hogy mi, katolikus keresztények Krisztus példájára nyitott szívvel közeledünk minden ember felé.

Kedves Testvérek!

Mindnyájan érezzük, hogy mélyponton áll ma nemzetünk. Ez azonban nem taszít reménytelenségbe minket. Hazánkban nagy változásra van szükség, és erre most lehetőségünk nyílik a választásokkal. Imádkozzunk Istenhez bölcs belátásért és bátorságért, hogy megfontolt, jó döntést hozzunk. Magyarok Nagyasszonya, könyörögj érettünk!

Budapest, 2010. március 28.

a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

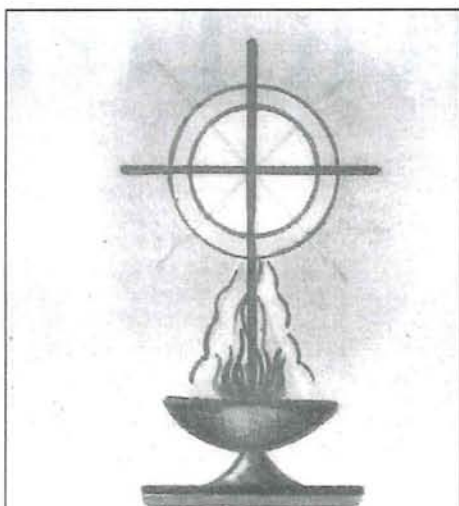
Krisztus feltámadt!

Hitünk központi igazságát — a húsvéti misztériumot — Pál már Jóval az evangéliumok megírása előtt így hirdeti a korinthusiaknak: „Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam:

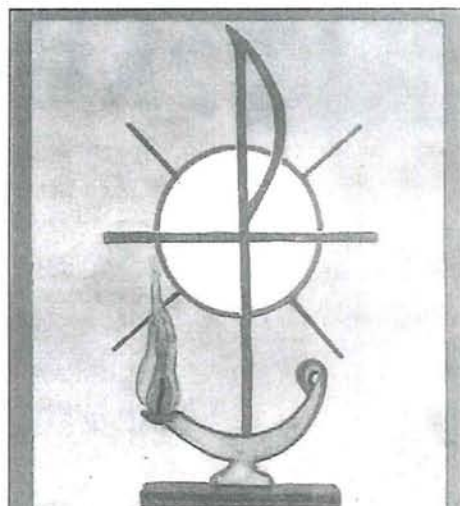
Krisztus meghalt bűneinkért, amint az Írás is mondja. Eltemették és harmadnapon feltámadt. Ez is az Írás szerint” (1Kor 15,3—4). Pünkösöd után valamennyi apostol ezt hirdeti, ez az örömhír magva. De hosszú idő kellett, amíg Jézus legközelebbi társai is megértették, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és a kereszthalálon át kell bemennie dicsőségébe. Gondoljunk az emmauszi tanítványokra, akiknek a „Vándor” — a Feltámadott — megmagyarázza az Írások, az ószövetségi próféciák értelmét. Szent Pál átveszi az apostolok tanúságtételét: nem az üres sír, hanem a feltámadt Jézus jelenései a bizonyosság arra, hogy az Úr él, és most már az Ő nevében hirdetni kell azt, hogy a benne hívők is — akik a keresztségben meghaltak a bűnnek és új életre születtek — követik a Mestert a dicsőségben: örök életre hívatottak, és már megkezdtek ezt az örök életet. „A kegyelem a dicsőség magva”, ismételték az egyházatyák.

Szent Pál a korinthusiaknak nem Krisztus feltámadását bizonygatja — ez a hívők számára kétségtelen tény —, hanem arról akarja meggyőzni híveit, hogy mi is feltámadunk Krisztusban és Krisztussal. Mai materializmusba merülő kortársainknak, nekünk, sokszor kicsiny hitű keresztényeknek is szól a figyelmeztetés: „Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, szánalomra méltóbbak vagyunk minden embernél.” (...) Ha a halottak nem támadnak föl, akkor csak „együnk, igyunk, hiszen holnap úgyis meghalunk!” A mai „egydimenziós” ember, a termelő és fogyasztó lény, a pénz- és hatalomsóvár, az élvhajhász nem tudja, már nem hiszi, hogy örök létre születünk, hogy az Isten saját képére és hasonlatosságára teremtett, gondolkodó és szabad lények vagyunk, isteni életre hivatottak. Ha nincs feltámadás, akkor a halál semmibe hullás, nem pedig átmenet a teljesebb életre. Húsvét ünnepén kérjük a feltámadt Krisztusba vetett hitünk megerősödését, hogy az ő örömhírének tanúi lehessünk. Krisztus valóban feltámadt, ő

Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

VAN BENNÜNK EGY LÁNG
AMELY FÖLFELÉ TÖR

MINDAZ,
AKI KRISZTUSBAN VAN,
ÚJ TEREMTMÉNY!

„Isten kegyelméből vagyok,
ami vagyok...”

(1Kor. 15,10)

Pappászentelésem
és
újmisém emlékére

Szeged — Endrőd
1973.

jún. 17. — jún. 24.

Szujó Antal
újmisés

Áldd meg Uram mindazokat, akik oltárhoz
segítettek!

Ecclesia - 5.

szsz

Főfoto

„Szentül őrizzék szíve-
tekben az Úr Krisztust.”

(1 Péter 3,15.)

ÚJMISÉS
ÁLDÁSSAL

1974.

SZUROVE CZ VINCE
újmisés

Ecclesia - 28

Pécsi Szikra Nyomda

a holtak zsongója; általa és benne mindannyian életre kelnek, akik a hitben hozzá tartoznak, amikor az Úr újra eljön. „Azután következik a vég, amikor átadja az uralmat Istennek, az Atyának.” Amikor minden alája lesz vetve a Feltámadottnak, a Fiú is aláveti magát az Atyának, és Isten lesz minden mindenben.

Végül szívleljük meg a húsvéti szentlecké, a Kolosszei levél intelmét: „Ha tehát feltámadtatok Krisztussal, azt keressétek, ami odafenn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbán.” A fentiekre

figyelünk, mert oda igyekszünk, de nem hanyagoljuk el e világi feladatainkat, hiszen itt és most műveljük a kegyelemmel üdvösségünket. Az örök Bíró aszerint ítél majd meg bennünket, hogy mit tettünk legkisebb testvéreinknek, akikkel Jézus azonosította magát. Akkor majd egyedül a szeretet számít.

Szabó Ferenc SJ

Örömteli, allelujás húsvéti ünnepeket kívánunk kedves híveinknek és minden olvasónak!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT GYÖRGY

katoná, vértanú

(ünnepe április 24.)

* Kappadókia, 250 után

† Lydda, Palesztina, 300 után

György a konstantini fordulat előtt halt vértanúhalált Krisztusért Lyddában. Szenvedéstörténetét a szolgálja, Paszkratész szemtanúként írta meg. Eszerint György Kappadókiából származott, s katonatiszt volt. Anyja hatására keresztény hitre tért, és ahogy csak tudott, harcolt a pogányság ellen.

Emiatt Dadianosz perzsa király – más források szerint Diocletianus császár – börtönében borzalmas kínzásokkal kellett elviselnie. A fogolynak maga Krisztus adta tudtára egy látomásban, hogy szenvedései hét évig fognak tartani, s ezalatt háromszor meghal és föltámad. Egyéb kínzások mellett azt is el kellett viselnie, hogy hatvan szöveget vertek a fejébe.

Lydda-Dioszpolisban sok ókori zarándok látta György sírját. A város nevét nemsokára Georgiopoliszra, Györgyvárosra változtatták. Itt volt egy Györgynek szentelt bazilika is. Szíriában a 4. századtól találunk György-templomokat, Egyiptomban mintegy 40 templom és kolostor, Ciprus szigetén pedig még hatvanál is több szentély viseli a nevét. Konstantinápolyban maga Konstantin építtetett templomot a szentnek.

A görög egyházban György Demeterrel, Prokópiossal és Theodorossal együtt a nagy katonaszentek közé tartozik, akiket a „nagyvértanúk” névvel illetnek és teljes katonai díszben ábrázolnak. György volt a zászlótartó, és ebben a minőségben kiemelkedő helye van köztük.

Rómában az 5. századtól volt saját temploma, Tours-i Szent Gergely szerint Galliában az ereklyéit is tisztelték, és a Merovingok ősatyjuknak tekintették.

Mainzban Sidonius püspök építtetett Szent György-bazilikát, melynek titulását (régebben ez a homlokzaton elhelyezett rövid ismertetés volt) Venantius Fortunatus fogalmazta meg. Györgynek Angliában és Skóciában már az angolszász időkben meglehetősen nagy tekintélye volt.

Tisztelete Európában a középkorban volt a legerősebb: mint általában a lovagok oltalmazója és a zarándokok meg a német lovagrend védőszentje kiemelkedő helyen állt. Rövid ideig a Dardanellák is az ő nevét viselték.

Különösképpen nagy volt György tekintélye a középkori Angliában. Oroszlánszívű Richárdnak (†1199) személyes védőszentje volt, és III. Henrik idejében az 1222. évi oxfordi nemzeti zsinaton az angol királyság oltalmazójává nyilvánították. A szigetországnak több mint 160 templomát szentelték Györgynek, napját kötelező ünnepé tették. III. Edvárd királytól származik az angol hadsereg csatakiáltása:

„Szent Györggyel Angliáért!” Ő alapította a Szent

György - vagy térdszalag-rendet (1348). A szent lovag tisztelete V. Henrik (1413–1422) idejében érte el a csúcspontját, amikor a canterburyi érsek rendelkezése szerint Szent György ünnepe ugyanazt a liturgiai rangot kapta, mint a karácsony. A reformáció szenteket kiiktató tanai ellenére az anglikán egyház is megőrizte György iránti szeretetét. XV. Benedek pápa (ur. 1914–22) Szent Györgyöt újból Anglia védőszentjévé nyilvánította.

Szent György azonban a középkorban sem kizárólag a lovagi és nemesi rend szentje, hanem mint a Tizennégy Segítőszent (lásd július 12-én) egyike, a nép oltalmazója is. Egyszerre védőszentje a parasztoknak, lovaiknak és állatállományuknak, de pártfogását keresték – harcokban és békeidőben egyaránt – a katonák és fegyverszállítók, s általában a fegyverrel bánók, páncéltkovácsok stb.

Legendája szerint gyógyvizű forrást fakasztott, ezért mindenféle betegek is keresik őt. A sárkányviadal alapján – mely kifejezi a keresztény meggyőződést, hogy a hit megszünteti a démonok uralmát és a gonoszt minden alakjában legyőzi – oltalmát kérik kísértések, belső harcok és kilátástalan küzdelmek idején, valamint fiatal életek alakításában is. A naptárban elfoglalt helye alapján lett a tavaszkezdet számos őspogány népszokásának „megkeresztelője”. A napjára kinyíló gyöngyvirágot számos helyen gyöngyvirágként is ismerik.

Ünnepét Rómában 683 óta ülik április 23-án.

A Legenda Aureában olvashatjuk: „Silena városa közelében volt egy tó, s abban lakott egy mérges sárkány. Már többször megfutamította a népet, amikor fegyveresen ellene vonult. Így hát a polgárok naponta két juhot adtak neki. Amikor a juhok megfogyatkoztak, megegyeztek, hogy naponta egy embert áldoznak a szörnynek. Sorsot vetettek, mely alól senki sem vonhatta ki magát. Amikor már a városnak szinte mindent ifja és leánya áldozatul esett, történt, hogy a sors a király leányára esett. A király javeszékelt és megkísérelte, hogy leányát megóvja a nyomorúságos haláltól. A nép pedig rettegett, hogy mindnyájukat megöli a sárkány.

Könnyezve ment a leány a tóhoz. És akkor Szent György arra jött lóháton.

Megkérdezte, mi a baj. A lány így válaszolt:

– Jó ifjú, szállj gyorsan lovadra, és sietve fuss el innen! – és elbeszélte neki mindent. Ő pedig ezt mondta:

– Ne félj, segíteni fogok rajtad Krisztus nevében.

Még beszélték, amikor a sárkány kiemelte fejét a tóból. A leány reszketett a félelemtől, György azonban lovára pattant, keresztet vetett magára, és szembelovagolt a sárkánnyal, amely rárontott. György nagy erővel megforgatta lándzsáját, Istennek ajánlotta magát, és olyan súlyos csapást mért a sárkányra, hogy az a földre zuhant. Akkor megparancsolta a leánynak, hogy övét kösse a sárkány nyakára és így vezesse be a városba a félelmetes öldöklőt. A lány megtette, és a sárkány úgy ment utána, mint egy szelíd kutya. A városban a nép rettenetesen megijedt, de György így szólt hozzájuk:

– Ne rettegjétek, mert az Úristen küldött hozzátok, hogy megszabadítsalak benneteket ettől a sárkánytól. Ezért higgyetek Krisztusban és keresztelkedjétek meg, akkor megölöm ezt a sárkányt.

Így hát a király és a nép megkeresztelkedett, György pedig kihúzta kardját, és megölte a sárkányt. Ugyanazon a helyen szép templomot építettek, és az oltárnál élő forrás fakadt, amely meggyógyított minden beteget, aki csak ivott belőle.”

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

„Iskolakóstolgot” a Szent Gellértben

Iskolánkban a már hagyománnyá vált „Iskolakóstolgot” március 19-én rendeztük meg. Ezen a délutánon is érdekes foglalkozásokkal vártuk a gyermekeket.

Amíg a leendő elsősök és szülei az aulában gyülekeztek, iskolánk igazgatója gitárkísérettel egy tavaszi dalt tanított meg a kicsiknek.

Utána kisebb csoportokban mentek egy-egy foglalkozás színhelyére. Szívesen vettek részt a kézműves foglalkozásokon, ahol „kigyóceruzát” és zsuporkalapos nyakláncot készíthettek. Nagy érdeklődéssel kapcsolódtak be a német és az angol foglalkozásokba. Iskolánk kápolnájában örömmel sajtóztották el a hittanos ismereteket.

Amíg a gyermekek kellemesen szórakoztak, addig szülei egy érdekes előadáson vehettek részt, amelyet Tokainé Tímár Csilla gyógypedagógus tartott.

A jól felszerelt, tágas tornatermünkben „Tánczással” vártuk az érdeklődőket.

Persze egyik fénypont minden alkalommal az, amikor az ebédelőben Ők is részt vehetnek a délutáni uzsonna elkészítésében. Mókás fejek készültek uborkából, paprikából, sárgarépből, káposztából. A „saját munkájukat” jó étvágyal fogyasztották el a gyermekek és a szülők is egyaránt.

A foglalkozás végén minden kisóvadás egy-egy kisújságot kapott ajándékba, amelyben mondókat, rejtvényt, színezőt találhat. Aki helyesen fejt meg a rejtvényt, a beíratáson értékes jutalmat kap.

Nagyon gyorsan eltelt a délután. Szülők, gyermekek és mi is kellemesen szórakoztunk.

Szabóné Vaszkó Éva

Eredményeink

„Aranyfonál” városi mesemondó verseny

1. osztály: Kovács Gábor Felkészítők: Molnárné Majoros Katalin, Baranyai Mónika
2. osztály: I. Zsilinszky Erika, II. Gubucz Szilvia + különdíj, III. Csehóczi Péter, Csernyeczi Liliána Felkészítők: Mészárosné Kiss Katalin, Fekécs Edit
3. osztály: I. Neibort Tibor, II. Kiss Vivien Felkészítő: Szabó Anikó
4. osztály: I. Trabach Veronika (Hunya) + különdíj, II. Hornok Roland (Hunya) Felkészítő: Vaszkóné Hunya Mónika
5. osztály: II. Dajkó Livia, Kövári Lili, III. Oláh Evelin, Tímár Lilla Felkészítő: Polányi Éva
6. osztály: I. Ronyecz Nikolett, II. Papp Virág, III. Német Vanessa Felkészítő: Kele Ágnes
7. osztály: III. Pfeifer Anna Felkészítő: Lukács László
8. osztály: I. Bela Gréta + különdíj, II. Tari Zsolt Felkészítő: Polányi Éva

Bendegúz levelezős nyelvtan verseny

Arany fokozat: Papp Virág, Iványi Dóra Felkészítő: Kele Ágnes

Egy angol nyelvű újság által meghirdetett internetes verseny írásbeli fordulóján sikeresen túljutott, és teljesítménye alapján behívták egy szóbeli meghallgatásra, ahol 2. helyezést ért el Bela Gréta 8. osztályos tanuló.

Zrínyi Ilona Matematika Versenyen 21 fő vett részt

A Varga Tamás Országos Matematika Verseny megyei másodikként az Országos fordulóra jutott Bela Gréta.

A Dugonics András Katolikus Iskolák Matematika Versenyén Bela Gréta és Czinczár Nikolett országos versenyre küldhető dolgozatot írt. Bela Gréta a 10. legjobb eredménnyel behívták az országos fordulóra.

1848-49-es szabadságharcra emlékezés

2010. március 12-én mi negyedikesek emlékeztünk meg az 1848-49-es szabadságharc eseményeiről. A látványt fokozva a magyar nemzeti zászló színeiben pompáztunk. Kezdeképpen közösen az énekkarral elénekeltük a Himnuszot. Az osztály minden tanulója nagy odaadással mondta el a szerepét. Végül műsorunk a Szózáttal zárult. Úgy érzem, elégedettek lehetünk önmagunkkal, mert Igazgató úr is nagyon megdicsért bennünket.

Suha Bettina 4. osztály

Holland gyermekek az iskolánkban

Nem vendégként látogattak el ezek a gyerekek intézményünkbe, hanem szeptember óta iskolánk tanulói.

Másfél éve élnek Magyarországon. Amikor Gyomaendrődre költöztek egyáltalán nem beszéltek a magyar nyelvet. Rövid ideig jártak óvodába, ahol szavakat, rövidebb mondatokat tanultak.

Nagyon féltettük őket, ugyanakkor kíváncsiak is voltunk, hogyan sikerül elsajátítaniuk az írás-olvasás tudományát.

Az első hetekben mi tanító nénik és a gyerekek is sokat foglalkoztunk velük. A szavak mellett egyre többször hallhattunk tőlük mondatokat, persze a toldalékok lemaradtak, és sokszor a mai napig is lemaradnak a szavakról.

Nem is hittük, hogy a betűtanu-

lással ilyen könnyen megbirkóznak.

Társaik sokat segítettek nekik ebben a számkorra bonyolult világban. Amikor nem ismerték fel, hogy melyik képen mi van, illetve hogyan kell azt magyarul mondani, mindig volt egy-egy gyerek, aki partner volt a tanulásban.

Nagy öröm volt számunkra, amikor az egyik szünetben a kislány ezt mondta: „Tanító néni, én szeret ide járni, mert nem bánthatok, mint Hollandia. Itt tanulni meg írni, olvasni. Otthon tanítani apuka, anyuka magyar.”

A szülők egyáltalán nem beszélnek a magyar nyelvet, így velük kommunikálni csak az angol szakos kollégánknak tudunk.

Osztályunk tanulói befogadták a két gyereket, szívesen játszanak velük. De nemcsak az osztálytársak, a felsőbb osztályosok is. A kisfiú kedvenc a nagyobbak körében.

Úgy gondoljuk, ezek a gyerekek szorgalmukkal, kitartásukkal méltó diákjai lehetnek iskolánkunknak.

Molnárné Majoros Katalin és Baranyai Mónika

Endrőd néprajza

Rovarrészlet Szandra István

Tisztelt olvasó!

Folytatjuk a községünkről szóló történeti és néprajzi források közlését. A most bemutatandó levél 1920. augusztus 27-én kelt Zelinka János apátplébános aláírásával. A dokumentumról készült fényképfelvételek megőrizték a levél tartalmát, melynek első részletét közöljük.

„Endrőd község az 1919 évi forradalom és proletárdiktatúra idején!” (részlet)

„Szomorú események színhelye volt az 1918 október végén kitört forradalom gyászemlékű napjaiban Endrőd Községe melynek lakossága minden időben csendes békeességben élt s amely úgy vallási erkölcsi magaviseletében mint hazafias érzületében kitűnt és polgári erényeivel jó hírnevet biztosított magának: azonban a szerencsétlen végű világháború, a rettenetes szenvedések súlyos aggodalmak és gyötrelmek nagyon megingatták azon alapokat amelyeken a lakosság minden rétege egymással egyetértő békeességben élni törekedett. A harctérrel hazatért katonák fékevesztett vad indulata a faluban egyszerre annyi közbotrányt okozott, hogy rémületbe ejtette a község nagyjait és apraját. Így november 1-én több részeg katona szövetkezve ordító kubi- kos asszonyokkal és éretlen suhancokkal sötét éjjel bebarangolták a falu utcáit éktelen zajjal, sivalkodás és lövöldözésekkel felverték nyugalmából a lakosságot, akkor neki estek főleg a zsidó kereskedők boltjainak az ajtó kifeszítették az árukat nagy láрма közt kihányták az utcai sárba a bolti bútortárat s egyéb felszereléseit össze-vissza törték, akkor az ordító csöcselék neki rohant a kidobott holminak, vászonnak, ruhaféléknek egymást ütlegelve veszekedve.

Kifosztottak (%41 -sajnos ezt a bejegyzést nem tudtam értelmezni) négy zsidó kereskedőt a Han. fogyasztási szövetkezetet, egy korcsmárosnak összes készletét és berendezését tönkre tették több magánháznak ablakait beverték. És ezt mint büntetlenül és akadálytalanul tette a vadállatias dühtől tajtékozó tömeg – nem akadt egy ember sem ki ezen gonosz hordának ellent állott volna hanem mind félelemtől reszkette elbújt szabad prédának engedve mindenét. A nyomorult dolog kerülő asszonynépség egyébként már előzőleg talált bő alkalmat rablási dühének kielégítésére; mindön Gyomán a vasúti állomásnál egy teher vonatot teljesen kifosztottak, Nagylapason pedig egy petróleum szállító vonatot megállásra kényszerítve teljesen kiraboltak a petróleum tartályokat vedrekkel, kantákkal, sőt hordókkal vitték kacagva a zsákmányt haza oly nyugodtsággal, mint ha ez magától értő dolog volna. A katonák otthon lévő nejei hozzá lévén szoktatva, hogy rendszer hadi segélyt kapjanak a Község-házán, azt a szó teljes értelmében szüntelenül éktelen káromkodások között ostromolták, hogy azonnal és minél előbb

pénzhez jussanak. A rettenetes zaklatások miatt nem csoda, hogy az előjáróság ereje megbénult és többen elhagyták helyüket. A pénzhez könnyen jutott a nép féltelensége mostmár határt nem ismert tele voltak a kocsmák úgy nappal mint éjjel; volt minden héten 2-3 vörösbál, folyt a bor cigány zene mellett kártya és dárídó; mert úgy szólt a rendelet, hogy a hazatért, sokat szenvedett harcosokat szórakoztatni, mulattatni kell. Ki is vették a részöket bőven; csak hogy a pénz is kezdett fogyni, akkor a mulatni vágyók különféle ürügy alatt sarcolták a népet; felfordult a vagyon és személybiztonság! – Kezdték lopni és rabolni úgy bent a faluban, mint a tanyákon; sőt még asszonyok leveleket is küldözgettek - amelyekben a „vörös dárda /úgy irták/ halállal fenyegeti meg az illetőt ha azonnal egy néhány száz vagy ezer koronát nem fizet.

Fejetetőre lett állítva minden és védelem sehol.

No de mégis történt valami! A napi renden lévő rablások, lopások és zavarások a lakosság józanabb részét végre gondolkodóba ejtették és kerestek minden eszközt a megzavart rend és nyugalom helyreállítására; a Község-háza tanácsstermében összegyűlt nép mind egy szálíg kívánta a rendet; de mikor arról volt szó, hogy a szervezendő községi éjjeli őrséget díjazni kell, az őrséget katonaviselt emberekből kell összeállítani s katonai fegyelem alatt tartani már csak igen gyengén hallatszott itt-ott egy-egy helyeslés. Eleinte a községi pénztár fedezte az őrség napi 30 koronás díját, de kiürül- vén a pénztár a község hozzájárulását kívánta az előjáróság. Akadt mégis egy néhány ember ki a község nyugalmáért erszényét itt megnyitotta, de a lelkesedés csakhamar lecsappant. Kivált, amikor a munkások a katonákkal összekülönböztek és mindegyik a díjazásban óhajtott részesülni. Történt ezek után, hogy a pénz ugyan felvették éjjelenként a korcsmákban elitták vagy elkártyázták és az őrséggel nem igen törődtek; az alatt pedig szigorúan folyt tovább a lopás, a rablás úgy bent a faluban, mint éspedig főképpen a külső tanyákon. Miután fizetett őrséggel kudarcot vallottunk egy nemesebb és hazafias érülethez; né zsoldosok őrizték ezen túl a falu becsületét, hanem önként jelentkező és az éjjeli őrszolgálatot díjtalanul és híven teljesítő polgárok. Arra is akadt ugyan néhány ember – azonban alig egynéhány hét múlva a kirendelt őrség csak igen lanyhán és képedelmesen teljesítette kötelességét. Akkor azután ki, hogy vasvillával, doronggal minden ember őrizte háza környékét! – Az alatt a szegénység és nyomorúság mind nagyobb mértékben terjedt, már korcsmára, muzsikusra nem igen tellett. Kenyér után kiáltott és futkosott a nép. Közadakozás folyt a templomban a szegények számára: nem is zárkozott a vagyonosabb osztály az igazi szegénység könyörgő szavai előtt folytak is a pénzbeli adományok, kenyér, ruhanemű, fűtőszert, stb. De

ez mind elegendő nem volt! Az elégedetlenség és nyugtalanság csak nem akart apadni, sőt fokozódott; erről pedig bőven gondoskodva lett, hogy a népet még jobban izgassák és bolondítsák. Nem múlt el egy vasárnap vagy csütörtöki nap midőn tömegesen található volt a nép, hogy a pi- acon, az utcákon Pestről lerándult öblös torkú lázítók, politikai irányítók – órákig ne tömték volna a hiszékeny és félrevezetett népet, melyet az óriási halmazokban naponként megjelent és köztük szétszórt lázító röpiratok és zsidókommunista újsá- gok már előre kikészített és megmetyel- zett oly annyira, hogy egykoron endrődi jámbor becsületes és istenfélő népre alig lehetett ráismerni.

Hogy mennyire ásták alá az endrődi nép vallási erkölcsi érzését és jámbor hitét a gonosz nyelvű ámitók megemlí- tendőnek tartom, hogy az egész falu a terror alatt szó szoros értelmében resz- ketett, nyilvános helyen alig mertek talál- kozni s egymással néhány bizalmas szót váltani mert a falu tele volt kémekkel és besúgókkal, kik titokban szótták hálóju- kat, hogy a gyanúsokat meglephetnék és feljelentsék. Ott voltak ezek a számadó szerencsétlenek – felsőbb parancsból – a templomban is, hogy megfigyeljék vajon a prédikációban, nem foglaltatik a vala- melyest „láztítás”? – a haldokló beteghez Szentséggel siető papot még a suhancok is kigúnyolták – az egyházi temetések al- kalmával a temetőben botrányt okoztak a templom kertben a veres katonák éppen az isteni szolgálat ideje alatt nagy láрма közt fegyvergyakorlatokat végeztek és a templomban lévő nép ájtatosságát za- varták – gonoszúgyok annyira vetemed- dett, hogy karácsonykor a szokásos éjféli szent misét törtenhető prókomáció miatt megtartani nem lehetett ily nagy 14 ezer lakosságú tiszta katolikus vallású köz- ségben: a nép rémülete ugyanis azt han- goztatta, hogy a veresek éppen akkor le- vegőbe repítik a templomot mindenestül.

Oly fájó gyötrelmek közt ránk virradt az 1919 év.

A földművelők egyletében, a polgári körben szakszervezetekben állandóan nagy tömegekben folyt a tanácskozás a földosztásról. A mindég elégedetlen s foglalkozás nélküli kubi- kos nép, mely Endrőd községnek több mint kétharma- dát képezi reggeltől estig egyebet nem csinált minthogy a község határát maguk közt felosztották, természetesen nagy veszekedés, perpatvar közt amelyben a főszerepet az asszonyok mint megannyi bős.

Mindenkinek csak a jó föld kellett és közel a faluhoz – azután pedig legalább 20 hold mindegyiknek, - de ezen már nagy- gon összevesszük. Akkor azt tették, hogy megrohanták a község-házát és mindenki előbb másokat mellőzve iparkodott maga részére 20 holdat íratni.

Nagy előkészület előzte meg március idusát, melyet – felsőbb utasítás folytán – ez évben rendkívüli módon kellett meg- ünnepelni...”

A MÚLT NEM VÉSZ EL, CSAK ÁTALAKUL

- DR. LATORCAI JÁNOS ÜNNEPI BESZÉDE GYOMAENDRÓDON, MÁRCIUS 15-ÉN -

Testvéreim! A pillanat, melyet élünk, komolyabb teendőkre szólít fel bennünket. Európa minden népe halad és boldogul, haladunk, boldogulnunk kell nekünk is.

Legyen béke, szabadság és egyetértés! Követeljük jogainkat, melyet eddig tőlünk elvontak, s kívánjuk, hogy legyenek azok közösek mindenkivel.

Jókai Mórnak 1848. március 15-én délelőtt az egyetemistákhoz intézett felhívása mai naphoz is szóló részletével köszöntöm a

Tisztelt Polgármester urat,
a Főtisztelendő Kanonok Plébános urat, a Nagytisztelendő urat, és valamennyi jelenlévőt, Gyomaendrőd város ünnepelő közönségét!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Március 15-éről valamennyiünkben él egy kép, és valami különleges érzést kifejező gondolat.

Természetesen más és más ez a kép, és más a gondolat is egy esős, szeles, borongós, a mindennapok szorítását feloldani nem képes napon, és merőben más egy már a tavaszt idéző verőfényes, szívet emelő, reménnyel teli ünnepen.

Milyen csodálatos élmény az óvodai, iskolai megemlékezéseken a kis papírzászlókat lobogtató gyermekek csillogó szemében látni az ünnep igazi, tiszta fényét, és mennyire érdekes és fontos lenne azt is tudni, hogy Magyarország népe, a magyarság, ma mit gondol ma erről a szeles, de már a változást idéző ünnepről?

Bizonyára mást gondolnak az ünnepi eseményeket megtisztelők, akiknek szívét felvidítja, s akiknek erőt ad az ünnep, és minden biztonnal mást gondolnak azok, akik otthon maradtak, akik számára ez a nap sem más, mint a többi.

Bizony, ez utóbbit jelzik országszerte a zászló nélküli házak, s ezt hirdeti a mosoly hiánya is az emberi arcokon.

Sajnos még mindig nem tudunk ünnepelni!

Sokszor nem vagyunk képesek megszabadulni a hétköznapok szorításától. Nincs erőnk felemelni a szívünket, és nem merünk a pillanat örömeiben rátalálni a másikra.

Persze van ebben valami, a múltból hozott szörnyű beidegzettség, amitől szabadulni rendkívül nehéz, s van valami tudati zavar is, ami elmúlt húsz évünk történetének következménye, ami nehéz történelmi lecke, nemcsak a politikusoknak, hanem valamennyiünknek egyaránt.

Meg kell tehát tanulnunk újra ünnepelni felemelt szívvel és jövőbe nézően, mert az hozzátartozik az emberi lélek lényegéhez.

Az ünnep akkor teljesíti be küldetését, ha van, aki megérti, és továbbadja annak idők felett érvényes, romlatlan üzenetét.

Ehhez pedig nevelni kell, s úgy kell élni, példát adni családban és iskolában, hétköznap és vasárnap egyaránt, hogy ne csak

néhány száraz tény, adat és évszám jusson eszünkbe az Ünnep napján, hanem képesek legyünk megérteni, miért volt olyan jelentős ez a nap a magyar történelemben, s miért olyan fontos azóta is, ma is, minden generáció számára.

Mert március 15-e nem csupán piros betűs ünnep, hanem az emlékezés napja is.

Felidézése a múltnak, tudása a jelennek, megerősítése mindannak, ami fennmaradásunkat, fejlődésünket szolgálta, de feltárása és bevallása annak is, hogy mit, mikor, hol és főleg hogyan rontottunk el.

A mai napon országszerte és határainkon túl is ünnepségek sora jelzi, hogy az ország erre emlékezik.

Felelevenítik az akkori eseményeket, megidéznek a történelmi napokat.

Hallhatjuk, hogy március 15-én reggel fél 9 tájban egy csoport fiatalember lépett ki a Pilvax kávéházból, és indult sietősen, rendezetlen menetben a közeli egyetem felé.

Arcukba havas esőt vert a szél. Hányan voltak? Húszan? Harmincan? Nyolcvan? Nem tudjuk, annyi biztos, hogy kevesen. Elenyésző számúan egy már akkor is százezres városban.

Maroknyi fegyvertelen csapat, a hétezer császári katonával és a citadella meg a budai vár ágyúival megerősített városban.

Lucskos utcákon gyalogló kis csoport. Kitért útkülből a targonca, hintó és szekér. Nem kiabáltak, nem énekeltek, még ütemre sem léptek, mégis, amerre elhaladtak, kinyíltak az ablakok. A boltosok az üzletajtókból mutogattak rájuk, a járóelők ámulva álltak meg.

Itt is, ott is lelépett valaki a járdáról és csatlakozott a menethez.

Mentek, mert közös tűz lobogott bennük, mentek, mert tudták, hogy elérkezett a pillanat, hogy megszülethessen az annyira óhajtott szabadság, a nemzet függetlensége.

Tisztelt Ünneplő közönség!

1848 tavaszán zaklatott volt Európa, gyors

és váratlan változások, politikai feszültségek jellemezték.

Alig 48 órával a bécsi forradalom ki-törése után nálunk is megmozdult a föld.

Március 15-én Landerer és Heckenast lefoglalt nyomdájából két röplap került az utcára. Két szinte tökéletes alkotás a kapkodás leghalványabb jele nélkül.

Az egyik lapra egy verset, a másikra egy sor követelést nyomtattak.

Az egyik lapon a szabadság lánglelkű költőjének, Petőfi Sándornak Nemzeti dal-a, költészetünk talán legnagyobb mozgósító hatású verse kelt életre és lelkesítette a szabadságot óhajtó embereket.

A „Nemzeti dal” több volt egy tüzes indulónál!

Már-már harsogó csatadal. Dübörgő erejű refrénje a nemzetföltés és a szabadságvágy utolérhetetlen szimfóniája, ami a követelések teljességét végül is egyetlen emberi sorskérdésre szűkíti le; arra, hogy „rabok legyünk, vagy szabadok”.

A másik röplapon Kossuth Lajos alsóházi feliratát kiegészítő, Irinyi József által szerkesztett 12 pont volt található, fejlécén a Jókaitól átvett és már általam is idézett „Legyen béke, szabadság és egyetértés!” felhívással.

Ha alaposabban megvizsgáljuk ezt a kiáltványt, megdöbbentő következtetésre jut-hatunk.

Ez a röplap a nemzet jövője szempontjából a leglényegesebbekre összpontosít.

Olyan követeléseket támaszt, amelyek ma, az új évezred tizedik esztendejében is érvényesek, s korunk Európájában is szükségszerűen megállják helyüket.

Ma is ezek a sorskérdéseink!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Gróf Széchenyi István, a legnagyobb magyar 1826-ban azt írta naplójába: „*Nem, mi nem születünk reformátoroknak – előbb mi magunkat kell megreformálnunk.*

Látogatnunk kell az alázat, az önmegtartás iskoláját.”

S mennyire aktuális ez a gondolat ma, amikor az elmúlt években újra és újra „reformáltak”, amikor adóprés alá szorították a gazdaságot és a társadalmat, amikor a meghozott reformintézkedések rontották egészségünket, életminőségünket.

Amikor eltűnt a szó becsülete, amikor felborult az erkölcs és mélypontra zuhant a társadalmi morál, amikor egyesek talicskával tolták haza az állami vállalatok pénzét, amikor polgárjogot nyert a lopás, s amikor az élet csak keveseknek teremtette meg a jólétet, sokak számára viszont a végleges lemaradást hozta osztályrészül.

Tisztelt Ünneplő Közönség!

Visszatekintve a mögöttünk hagyott két évszázadra, látnunk kell, hogy nagy tettekhez nemcsak az országnak, hanem valamennyi honfitársunknak változásra, átalakulásra volt szüksége.

Erkölcsei elkötelezettségére, igaz beszédre, tisztánlátásra, belső tartásra, felelősségtudatra. Mert másokat bekenni akaró hiteltelen és önző egyének nagy dolgokat sosem teremtettek!

A márciusi ifjak hiteles emberek, igaz hősök voltak.

Tették, amit tenniük kellett, nem önmagukért, hanem a nemzetért, értünk, az utódokért, valamennyiünkért!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A rendszerváltozás óta eltelt húsz esztendőben volt alkalmunk megtanulni, hogy a múlt nem vész el, csak átalakul, amíg van fény, addig mindig lesz árnyék is, de csak ha a fény kialszik, akkor lesz az árnyékból sötétség.

A XXI. század elejéről visszatekintve, történelmünk sorsfordítóiban minden tragikumuk, vérbefojtasuk ellenére 1848 és 1956 voltak a legfényesebbek.

E két történelmi esemény szerzett igazán világhírnevet hazánknak.

Az 1848-49-es szabadságharcot a nagy német költő, Heine is megénekelte, 1956-ról pedig többek között a nagy francia író, Albert Camus emlékezett meg.

A nagy tettek, a hősiesség küzdelmek, a túlerővel szembeni ellenállás elismerést, csodálatot váltottak ki a világ közvéleményéből.

Megérthették és megértették, hogy él egy kis nép itt a Kárpát-medencében, mely a világ vérzivatarában, amikor átsöpört feje fölött a történelem, szétszórva, részekre törve, a megaláztatások után is mindig talpra tudott állni, meg tudott maradni.

Meg tudott maradni, sőt, legkiválóbbjai világra szólót, elismerésre méltó maradandót voltak képesek alkotni.

Nincs még egy népe a világnak -, mely lélekszámához képest annyi szentet, annyi tudóst és felalálót adott volna a világnak, mint amennyit e kicsiny ország kicsi nemzete adott.

Legyünk hát büszkéek rájuk, és merjük elhinni mi, az utódok sem vagyunk hitványabbak! Képesek vagyunk a változásra és a siker érdekében a tenniakarásra.

Ezt üzeni nekünk, mindnyájunknak ez a mai szeles, de verőfényével mégis már a tavaszt, a változást idéző március 15-e!

11-12. oldal fotói: Iványi László

Kihelyezett Ünnepi Megyei Közgyűlés

Békés Megye Önkormányzatának Közgyűlése hagyományosan valamelyik Békés megyei településen tartja ünnepi közgyűlését Március 15-i Nemzeti Ünnepünk alkalmából.

2000 után tíz év elteltével idén ismét Gyomaendrődre esett a választás. Március 12-én 16 órakor a gyomai Hősök emlékművének a koszorúzásával vette kezdetét a kihelyezett megyegyűlés ünnepségsorozata.

Domokos László elnök, Farkas Zoltán alelnök, Dr. Dávid Sándor főjegyző a megyei önkormányzat, míg Várfi András polgármester, Csányi István alpolgármester és Dr. Csorba Csaba jegyző Gyomaendrőd önkormányzata részéről helyezte el a megemlékezés koszorúit.

A koszorúzást követően a Katona József Művelődési Ház udvarán emlékfa elültetésére került sor.

17 órakor a Katona József Művelődési Ház nagytermében az ünnepi közgyűlésre majd ezt követően rövid kulturális gálaműsorra is sor került.

Az ünnepi közgyűlés napirendjei között Várfi András polgármester mutatta be városunkat, majd Domokos László mondott ünnepi beszédet. Az ünnepség végül a kihelyezett ünnepi megyegyűlés emlékét megőrkítő emléktábla avatásával fejeződött be.

forrás: www.gyomaendrod.hu

Otthonunk Békés megye program Gyomaendrődön

Ötvennyolcadik állomásához, Gyomaendrődre érkezett el március 13-án az Otthonunk Békés Megye programsorozat. A gyomaendrődi állomás a „Gyomaendrőd a magyar könyvnyomtatás bölcsője” címet viselte és az endrődi Népházban került megrendezésre.

A program 10 órakor a Népház kistérségi konferenciatermében kezdődött Várfi András polgármester és Domokos László megyegyűlési elnök ünnepélyes megnyitójával.

A megnyitó ünnepségen ünnepélyesen aláírták a megyejárás emlékkönyvét majd Domokos László elnök egy Békés Megyét bemutató ajándékcsomagot nyújtott át Várfi András polgármesternek azzal, hogy abból egy-egy példányt a köztisztviselőkben helyezzenek el.

A megnyitó ünnepség végén a jelenlévők Békés Megye térképének Gyomaendrődre eső felületén ujjlenyomatuk elhelyezésével fejezték ki szülőföldjükhöz tartozásukat.

Ezt követően a Népház Közösségi Házában soron kívüli Képviselő-testületi ülésel folytatódott melynek keretében Domokos László elnök bemutatta Békés Megye Önkormányzatának lakossági szolgáltatást nyújtó intézményrendszerét.

forrás: www.gyomaendrod.hu

A szokásos év eleji budapesti baráti találkozóról

Az **Endrődiek Baráti Köre** idén is március első hétfőjén tartotta a szokásos budapesti találkozóját, ami egyúttal a társaság éves közgyűlése is volt. A találkozó előtt több helyszínen megtekintése után az Alma Mater étteremre esett a választás, hogy új helyszíntként megoldja a Baráti Kör összejövetelének a befogadását. A jó közlekedési lehetőségek és a belvárosi környezet alapján bizakodtunk, hogy tagságunk kedvezően fogadja az új helyet, és sokat eljönnek az évindító összejöveteleinkre. Örömmel vettük, hogy ilyen nagy érdeklődés már régen volt, pedig több aktív tagunk egészségi, családi vagy politikai elfoglaltsága miatt jelezte távolmaradását. Gyomaendrődről autóbusszal szép létszámban érkeztek a tagok és az új érdeklődők.

Az összejövetel filmvetítés vezetése volna, ami technikai okok miatt elcsúszott, de a közgyűlés végén csak láthattuk a maradandó élményt nyújtó képanyagot az endrődi régi épületről, hídról, neves elhunyt személyiségeinkről, ill. Karl Keller képeiről.

A megnyitásra 90 fő részvételét rögzíthettük. A közgyűlést 11 órai kezdettel Tímár Imre egyesületi elnökünk megnyitotta és utána megemlékezett az Endrődi Baráti Körhöz köthető személyek elhunytáról, név szerinti felsorolással, melyet egy perces néma tiszteletadás követett. Természetesen megismerhettük azon személyeket is, akik első ízben tisztelték meg összejövetelünket.

A Közgyűlés az alábbi szokásos napirendi pontok szerint került lebonyolításra:

1. Filmvetítés
2. A 2009. évben végzett munkánk ismertetése
3. A 2010. évi tervezett programok ismertetése
4. A 2009. évi gazdálkodási beszámoló
5. Bejelentések, személyi kérdések, egyebek.

2-3. Napirendi pont:

Tímár Imre az egyesület elnöke megtartotta a 2009. évről a beszámolóját. Elmondta, hogy a korábbi évekhez képest még több rendezvényen képviseltettük magunkat, így részt vettünk a Gyomaendrődiek IV. Világtalálkozóján, ahol nagy sikere volt a Duna TV Kivánságkosár című műsorában az elszármazottak üdvözlésének és az ezzel kapcsolatos emléklapok kiosztásának.

A májusi Rózsahegy Napokhoz csatlakozó rendezvénysorozat zsúfolt, de rengeteg élményt nyújtott, így a Mezőtúri Fazekas Múzeum megtekintése, az endrődi könyvtár Tímár Máté Fiökkönyvtárrá történő avatása és Endrőd egykori orvosairól emléktábla avatással történő megemlékezés hosszú ideig beszédtema és érdeklődést adó újságcikk volt. Az iskolai ünnep bevezető napját sem akarjuk kisebbiteni, hisz az öregdiákok órái nagyon érdekesek voltak, az ásványkiállítás, valamint a 2008. évben a régi iskolákról készült és fennhagyott tablókát is sokan megcsodálták.

A többi rendezvényen is képviseltettük magunkat, de az augusztus 20-i halászléfőző verseny lett meghirdetve, mint nyárvégi színes program, ahová érdemes elszármazottnak és otthon lévőeknek összejönni és egy asztalnál elbeszélgetni.

A tavalyi XI. Nemzetközi Halfőző Verseny már igen nagy tömeget megmozgatott, így aki még ilyen rendezvényt nem látott, az sok élménytől fosztotta meg magát.

Mellesleg a csapatunk aranyérmes halászlével tudta megvendégtelni az érdeklődőket és az ezüstérmes sült hal után is sokan megnyalták ujjukat.

A szeptemberi pázmándi szüret szintén jól sikerült rendezvénynek mondható, hisz Endrődről

és a környékünkről sokan első élményként élhettek meg egy ilyen szüreti eseményt.

A májusi elesei Sajt és Túrófesztyávról, a nyári Öregszőlői paprikás krumpli főzőversenyéről (nagy sikere volt az általam főzött betyárosnak, még a Vidék Íze című újság is lehozta a receptjét), az augusztusi nagylaposi iskolák emlékélyének avatásáról (ahol számtalan elszármazott és helyi ünnepelt, tisztelettel a régi iskolái előtt), az Október 23-i ünnepségről és a november végi Disznótor Fesztiválról is érdemes említést tenni.

A fenti színes programokhoz hasonlóan az idén is ilyen programokat tervezünk.

Május 7-8-9-ére várjuk haza az elszármazottakat, hogy a Rózsahegy Napon már találkozhatunk. Május 8-án szarvasi kirándulást tervezünk, ahol a város nevezetességeinek egy részét, többek között a Ruzsicska Múzeumot tekintեն meg.

Ha az időjárás megengedi, természetesen az Arborétumban is tennék egy sétát, ezen kívül szeretnénk a Holt Körösön egy hajókirándulást is beiktatni, ebédelési lehetőséget a halászcárdában biztosítanánk.

Május 9-én vasárnap az Endrődi Népház 80 éves jubileumi ünnepségének lennének részesei, szentmisével, emléktábla avatással, ebéddel egybekötve.

Ezúttal is felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy szeretettel várunk mindenkit, és kérjük jelentkezéseiket a szokásos formában szíveskedjenek leadni. Örömmel vennénk, ha egymást értesítve segítenék a szervező munkánkat. (A májusi újságunk már késve közölné a felhívásunkat, ezért próbáljuk ilyen korán elkezdni a szervezést.)

Az elfoglaltságok ütemezése érdekében szeretnénk a tagság figyelmét felhívni a korábban méltatott és nagy sikerű halászléfőző versenyen és a pázmándi szüreten való részvételi lehetőségre.

A vezetőség az Endrődi híd felújítása kapcsán szeretett volna méltó emléket állítani az Endrődi Kubikosoknak. A híd építési és környezetének közlekedésbiztonsági lehetőségei nem tették lehetővé, hogy a híd feljárdónál helyezzünk el egy kubikus talicskás szobrot. A május végi hidavatásra már érdemlegesen az ügyben eljárni nem lehet, így elhalasztjuk és megvizsgáljuk a Domszög előtti területen ezen emlékmű megvalósíthatóságát.

A későbbiekben szeretnénk előterjeszteni az önkormányzat felé, hogy a 2009-ben avatott Nagylaposi Iskolai Emlékmű kis terét a közel múltban elhunyt Márton Gáborról nevezzék el.

A napirendi ponthoz csatlakozva Szabó Béla vezetőségi társunk ismertette, hogy az Endrődiek Baráti Kör megalakulási körülményeinek feltárása hol tart. Nagyon érdemleges dátum az 1950-es évek eleje, amikor a Budapestre dolgozni, egzisztenciát teremteni akarók próbáltak egymásnak segíteni, majd 1960 körül a néhai Radnóti Vilmos barátunk segítségével a Béke Szállóban több összejövetellel megalapították a mai szervezetünk alapjait. Ebben felbecsülhetetlen érdeme van Hunyad Simon Péter bátyánknak. Ezúton is köszönet mindenkinek, aki részvételével segítette a Baráti Kör életét. Változtatlanul kérjük, hogyha valakinek rögzíthető emléke van ezen időszakról, szíveskedjen azt megosztani velünk.

Buczko Imre barátunk, tagtársunk az elszármazott endrődiek felkutatásával kapcsolatban már korábban ismertett javaslát osztotta meg a közösséggel, hogy az otthoni iskolás gyerekeket vonjuk be ebbe a munkába, dolgozat írással és otthoni kutató munkával segítsék törekvésünket amellyel, hogy a szülőföldhöz való kötődés is erősödjön ezáltal. A Rózsahegyi Iskola vezetése segítségéről biztosított bennünket.

Bár az újságban már beszámoltunk róla, de a Közgyűlésen is szeretnénk hangot adni azon kezdeményezésünknek, hogy alkalmanként meglátogassuk azon idős, beteg tagjainkat, akik közösségi rendezvényekre már nem juthatnak el. Ez a gesztus számukra a szülőfölddel való kapcsolattartást jelenti.

A fentiekben vázolt események nyitottak, de kérünk minden érdeklődőt, hogy részvételi szándékát időben jelezze valamelyik vezetőségi tagunknál. Természetesen a rendezvények előtt pontosított programot a Városunk újság hasábjain kapnak.

4. Napirendi pont:

Ladányi Gáborné titkár beszámolt a Baráti Kör bevételeinek és kiadásainak alakulásáról, ill. a kiadásunkban szereplő Városunk újság gazdálkodásáról.

A lehetőségeinkhez képest ezután is pályázat útján próbáljuk a működési költségeink egy részét előteremteni.

A Városunk újság gazdálkodása független az egyesületünkétől.

A Közgyűlésünket megtisztelte Várfi András polgármester úr, aki a beszámolóban és a kiegészítőben elhangzottakkal kapcsolatban elmondta az önkormányzat állásfoglalását.

A Közgyűlés a híd névadással kapcsolatban túlsúlyban annak a véleményének adott hangot, hogy az endrődi híd minden előnév nélkül legyen „Endrődi híd”.

5. Napirendi pont:

A bejelentések és személyi kérdések vonatkozásában bejelentésre került, hogy az újságnál a szorosabb kapcsolattartás érdekében Szabó Béla vezetőségi tagunkat szerkesztőnek delegáltuk.

Varga Istvánné vezetőségi tagtársunk korábban kérte, hogy egészségi állapota miatt mentesítsék fel. A vezetőség előzetes egyeztetés alapján Gubucz Béláné kooptálását javasolja a Közgyűlésnek elfogadásra.

Tímár Imre elnök kérte a Közgyűlést, hogy a működés zavartalan biztosítására az éves tagdíjat ezévtől 2000 Ft-ra engedélyezze emelni.

Természetesen a különféle bevételeink segítik a rendezvényeink lebonyolítását és annak vendéglátási költségeit.

Ugyanakkor kérte a tagságot, hogy segítse az információ terjesztését, rég nem látott tagjaink elérhetőségéről (telefon, lakcím változását) tájékoztassa a vezetőséget.

A mai kor technikai vívmányai közül amely örömmel vennénk, hogy tagtársaink, vagy családtagjaink e-mail címét megismerhetnénk.

A Közgyűlés a 2-5. napirendi pontokban elhangzottakat elfogadta.

Az endrődi könyvtár esetleges megszüntetésével kapcsolatban a Közgyűlés nemetszítésének adott hangot.

A Közgyűlés befejeztével folytatódott a kötetlen beszélgetések, közben felszolgálták az ebédet. Az ebéd mellé a felszolgált pázmándi bor olyannyira oldotta a hangulatot, hogy egyesek felkérésre, mások jókedvből dalolásba kezdtek.

A betervezett pár órás együttlét ideje hamar elfogyott, de mindenki pozitív élményekkel gazdagodva indult haza.

Tímár Imre
lev. elnök
(képek a 24. oldalon)

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Iciri-piciri mesemondók és rajzolók versenye

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda immár negyedik alkalommal hirdette meg az egyre népszerűbb Iciri-piciri Mesemondó és Meseillusztrációs Versenyt a város valamennyi nagycsoportos óvodása számára.

A rajzpályázatra egy magyar népmese illusztrációjával lehetett benevezni. A település 7 óvodájából összesen 81 alkotás érkezett, melyeket az iskola Hősök úti épületének aulájában állították ki.

A kiállítás megnyitására és a mesemondó versenyre szép számmal jelentek meg óvodás gyermekek, szülők, nagyszülők, és óvó nénik.

A kisdíjak hangulatos műsora után a rajzpályázat értékelésére került sor. A díjazottak a következő óvodás gyermekek voltak:

I. VINKOVICS ÁGNES – Kisgömböc

Százszorszép Óvoda

(Felkészítő: Vinczéné Nagy Edit, Hunya Imréné)

II. SEBŐK RÉKA – A kiskakas gyémánt félkrajcárja

Százszorszép Óvoda

(Felkészítő: Vinczéné Nagy Edit, Hunya Imréné)

III. BURAI PETRA – A répa

Csometekert Óvoda

(Felkészítő: Bárdi Gabriella)

Különdíjasok:

VARGA BENCE – A kiskakas gyémánt félkrajcárja

Margaréta Óvoda

(Felkészítő: Czikkelyné Fodor Tünde, Kunné Paróczai Tünde)

RÁCZ GRÉTA – Só

Százszorszép Óvoda

(Cserenyecz Éva, Kisné Giricz Irén)

KÉZMŰVES CSOPORT – Aranyszőrű bárány (Ács Orsolya, Békési Bence, Csizmadia Réka, Hunya Fanni, Weigert Zsolt, Kun Fruzsina, Ráczi Gréta, Sebők Réka, Török Zsófia, Weigert Enikő)

Százszorszép Óvoda

(Felkészítő: Farkas Katalin, Sóczóné Jaszovszki Anikó)

A rajzkiállítás megnyitását a mesemondó verseny követte, ahol a tanító nénikből álló zsűri és a megjelent nézőközönség előtt összesen 44 nagycsoportos óvodás mondta el legkedvesebb meséjét.

A legügyesebb mesemondók a következők voltak:

- I. **Czibulka Imola – Selyem úti óvoda**
(Felkészítő: Wolfné Kereki Tünde és Bakó Bernadett)
Wolf Anna – Selyem úti óvoda
(Felkészítő: Wolfné Kereki Tünde és Bakó Bernadett)

- II. **Hunya Fanni – Százszorszép Óvoda**
(Felkészítő: Cserenyecz Éva és Kisné Giricz Irén)

- III. **Várkonyi Sarolta – Margaréta Óvoda**
(Felkészítő: Katona Renáta és Vaszkó Magdolna)

Andó János Milán – Szivárvány Óvoda
(Felkészítő: Tariné Varga Edit és Tamás Nóra)

Tóth Anna Sára – Selyem úti Óvoda
(Felkészítő: Bakó Bernadett és Wolfné Kereki Tünde)

Különdíjban részesül:

Sztoján Zoltán – Százszorszép Óvoda
(Felkészítő: Vinczéné Nagy Edit és Hunya Imréné)

Burai Petra – Csometekert
(Felkészítő: Bárdi Gabriella és Gerhát Renáta)

Az Iciri-piciri versenyek valamennyi résztvevője elismerő oklevélben és tárgyjutalomban részesült.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
Nevelőtestülete

Rozsvizsgáló: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Adatok a 18-19. századi legeltető állattartáshoz (legelőbérlet)

A 18. sz. végére és a 19. sz. elejére a nagyhatáru alföldi városok és községek állattartó gazdái a növekvő állatlétszám és az egyre nagyobb ekés művelés alá vont területek növekedése okán kénytelenek voltak más határon legelőbérleteket keresni. Különösen gyapjú konjunktúra miatt a juhok létszáma növekedett igen gyorsan s ezen belül is merinó juhok száma növekedett a legjobban. Ez utóbbiakat megkülönböztetésül a rackától - azaz a „magyar juh”-tól - birkának nevezték. Leghamarabb az uradalmak karolták fel a merinó tartást s az ezzel járó gyapjútermelést s az eddig az uradalom által kihasználatlan legelőket is kivonták a közlakosok használatából. (lásd: 1820-1830-as évek legelő elkülönítési perai, közlakosok és az uraság között) csökkentve a lehetséges legelőterületet. A lakosoknak viszont szinte csak az állattartásból volt jövedelmük, lábon hajtva ebből tudtak pénzt „csinálni” távolabbi területeken is. A gabonának még nem volt kialakult felvásárlási rendszere így csak szinte családi fogyasztásra, szükségletre termeltek. Arufelesleg nem volt. Így aztán a gyomai gazdák is elmentek távoli vidékekre legelőbérlet után, sőt az ún. publikációs jegyzőkönyvekben külön hirdetési tételként szerepelt más megyebeli - különösen Arad, Bihar, Torontál, Temes, Hunyad megyék - uradalmak, községek legelőbérleti ajánlata. A megyei levéltár anyagából ilyen gyomai bérleti szerződésekből „szemelgettem” példának okáért.

„Alább irtak adjuk tudtára mindenkinek akiket illet ezen Contractualis Levelünknek rendiben, hogy mi a közönséges Legelőnek a Békés felől való részire, tudniillik a Békési határtól kezdve egészen a Marói Csösz Házig és a Csabára menő útig fogadtuk Gyomai Lakosok Debreczeni András és Imre Ferentz juhait a reánk jövő 1822-

dik Esztendő Mártzius 12-dik, az az Gergely napjáig, hasonlólul a Marháikat Bodor Egri, Darabos és Nyárfás Szigetekre ugyan tsak Gergely napjáig.

1.-ször. Hogy a magunk Józsgái azon nevezett részekről ki nem Lésznek tiltva, hanem azon részeken is Szabad járások lehet.

2.-ször. Mi pedig Gyomai lakosok a fent irt pascumért és Szigetekért minden darab Juhtól akár kicsiny akár nagy légyen köteleztetünk általjába 12 krajczárokat, a Marháért pedig minden darabjáért ki vévén a nyári bornyukat, minden hétre 3 krajczárt fizetni.

Mellynek állandóbb voltára kiadtunk ezen Nevünk aláírásával és Helység Petsétyével megerősített Contractualisunkat Signatura Dobox die 12-a Novembris 1821.

Öreg Debretzenyi András sk.

V. Szabó András sk.

Öreg Imre Ferentz sk.

S a több Dobozi Elöljárók”

Novembertől Gergely napjáig lényegében klasszikus teleltetéséről - „téli legelőről” látunk itt példát. Contractualis levél - az egyezség, szerződés, Pascum - legelő.

Ehhez a szerződéshez aztán az alábbi „jegyzés” tartozik: „7-a Januarius 1822. Az Áríz elötvén határunkat s a Józsgót kéntelenítettven elhajtani azon időre t.i. hét hétre a Marháért mely 54 darab volt, fizettek in summa 19 forintokat. Ugyanakkor a Juhokért fele ideig lévén itt fizettek mind öszve a foglalóval együtt Ötvenkét forintokat és 12 krajczárt.

Öreg Imre Ferentz sk.

Kárnyátszki István sk.

Szabó Mátyás sk.

Dobozi Esküttek.”

„Alább irtak, Tekintetes Nemes Békés Vármegyébe helyezett Gyoma Mező Várossabeli Betsületes Lakosok Molnár János és K. Nagy János Ó Kigyelmek által meg kerestettük az eránt, hogy jó Lelki esméretünk Szerént adnánk arrul hiteles Bizonyosság Levelét, hogy ennek előtte 5 Eszetendőkkel a Gyomaiaknak hány darab józsgaikat legeltek Anthi Mezőkön fizetésért. Melynek

következésibe hitelesen bizonyítjuk is hogy 1827- dik Eszetendőben szarvas marha és Lú féle összevesen legelt 166 drb., melyekért is tisztességessen eleget is tettek. Melynek bizonyosságára adtuk ezen Bizonyító Irásunkat Anthban - Tek. Nemes Bihar Vármegyében - Deczember 18. 1832.

Mándoki István Uraság Gazdája

Helység Birája Zima János és

Notharius

Horváth Sándor által”

„Az 1827-dik Esztendőben Gyomai Lakosok a Szeghalmi Földhid eleje Őszi pascualis- pascuatio alkalmatosságával Számadási Könyvünk szerént Egy Száz váltó forintokat fizettek.”

„Komádi Város Cassájába Gyomai Lakosok fizettek Pascuum bért 1799-ben. Nári Pacuum 49 frt. 31. kr. 1802 Nyári Pasc. 50 frt., 1822 Nyári Pasc. 406 frt., 1827-be szintén Nyári Pascuumért 96 frt. 50 kr. 1823 esztendőbe, téli pascuumért 50 frt., 1824, 1828, 1831, esztendőkben Téli pascuumért 7 frt., 283 frt. 17 kr., és 103 frt.-okat.”

„1830 Esztendőben Nyári pascuum volt a Kőte-Gyáni határban Gyomai Lakosoknak Hatvan drb. Marhájak Molnár Jánosnak és K. Nagy Jánosnak.”

„Mi az Okányi Tekintetes Szláv László Úr Gazdái bizonyítottuk hogy a Tekintetes Úr legelő jussán az 1820-dik esztendőben Gyomai Lakosoknak volt 204 drb. Marhájak nyári legeltetés végett. 1830-dik esztendőben 233 drb Gyomai Marha legelt az Okányi határon..”

„De majd minden Esztendőbe voltak Gyomai Gazdák Marhái az Okányi Réten, de az idők mulásával tanúságtételre számadás végett hiteles embert immáron nem tanáltunk...”

„1827 dik esztendőben a méltóságos sarkadi uradalom határán voltak Őszi Téli Pascuumon három falka Barmok mint egy 700 drb.- ból álló és két falka juhok 370 frt. pascumbér fejében...”

„Gyomai Lakosok Juhai a Méltóságos Vadász Uradalom határán számos Eszetendőkön által mindéig ezen fejül lehettek 1832 decz. 13. a Bihar Vármegyei Vadász.”

„Gyomai Lakosok nálam kaszált vettek, marhájak pedig 200 drb.- on fejül és egy nagy falka Juh nálam öszlödött hitelesen bizonyítom 1832. decz.11. Nztés Lukács Márton sk.” Bucsán.

Cs. Szabó István

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

Híttelhetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

2010. március 13-án **Tamás István** mosnmagyaróvári és **Galambos Irén** endródi származású jegyesek házasságot kötöttek az endródi templomban. Szeretetüket és életüket kísérje Isten áldása egy életen át!

A hunyai Farkas Mátyás és neje a közelmúltban ünnepelte 60. házassági évfordulóját. Ez alkalomból köszöntötte lánya, fia, veje, menyje, három unokája, unokamenye és két dédunokája. Matyi bácsi több éven keresztül az egyházközségi képviselőtestületi tag volt. Isten adjon nekik további jó egészséget és hosszú életet.

SPORT

Tavaszi rajt a labdarúgóknál

A Gyomaendrői FC labdarúgóinak március 6-án elkezdődött a 2009-2010. évi labdarúgó bajnokság tavaszi szezonja. A több mint három hónapos bajnoki szünet után mindenki - szurkoló, vezető, játékos - felfokozott érdeklődéssel várta a rajtot, hogy a kemény téli felkészülés után és a télen érkezett új játékosokkal kiegészülve milyen rajtot vesz a csapat.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 03. 06. Gyomaendrői FC – Vésztői SE 1 : 0
G.: Mészáros D.
Ifi.: 2 : 0 G.: Kolozsvári K., Kovács R.

A jól előkészített pályán a végig fölényben játszó hazai csapat a sok kihagyott helyzet ellenére a második félidőben szerzett góllal megnyerte a mérkőzést.

2010. 03. 13. Szeghalmi FC – Gyomaendrői FC 2 : 3
G.: Ifj. Erdősi Gy., Molnár T., Kéri R.
Ifi.: 2 : 1 G.: Kovács R.

Változatos és fordulatos mérkőzésen nagyszerű második félidői játékkal fordítani tudott a csapat és megérdemelten gyűjtötte be a vidéki három pontot.

2010. 03. 20. Gyomaendrői FC – Mezőberényi FC 6 : 0
G.: Ifj. Erdősi Gy 5 !!!, Czákó L.
Ifi.: 1 : 1 G.: Gábor V.

A hazai csapat a mérkőzésen végig jól játszva nagyarányú győzelmet aratott, amivel jól kiszolgálta a szépszájú közönséget. Ifj. Erdősi Gyula öt gólt szerzett a találkozón!!!

További sikeres szereplést kívánunk labdarúgóinknak !

Fülöp Zoltán

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált étteremünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Plébános Úr!

Köszönöm az édesanyám halálzási évfordulójával kapcsolatos megemlékezést a templomban.

Most megragadom az alkalmat, hogy gyermekkoromról küldjek egy fényképet, melyen sokan mások is vannak. Ez volt az endrődi első fúvós zenekar 1950-ben, balról az első Mokó László, a harmadik Mokó Dezső, az ötödik Hoffman Géza stb., stb. A zenekarról majd még fogok bővebben írni.

Üdvözlettel: Mokó László (én voltam az első primkürtös)

Endrődi fúvós zenekar, Endrőd, 1950. január 10.

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZŐLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TATNÍTÓIK 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztjét.
2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztjét EMLÉKOSZLOPRA helyezni
3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni.

Kérjük támogatásukat mielőbb!

Az emléktábla felirata:

II. SZŐLŐSKERTI KISPERESI CSÁKI ISKOLA 1893-1975
ÁLLÍTTATTÁK AZ ITT TANULÓK ÉS TANÍTÓK 2010

Tisztelettel:

Alt Jánosné Salamon Terézia ny. pedagógus Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. 06 66 284-538	Pésó Illés Béláné Fekécs Irma ny. pedagógus Gyomaendrőd, Polányi u. 23. 06 66 284-212

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegség Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegség oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszőlői Gyermekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85. sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás be rendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alapítóke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diák-sport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Országos csúcs

A hatodikos Szerető Józsi, a megyei diákolimpiák és országos minősítő versenyek többszörös győztese, új országos csúcscsal állhatott a dobogó legfelső fokára március 13-án, a SYMA Csarnokban megrendezett Serdülő Fedett Pályás Országos Bajnokság eredményhirdetésén. 3000 méteres futásban 10:22,80 perces időeredménnyel lett a legjobb. Az ifjú atléta és edzője, Vaszkán Gábor testnevelő tanár közös sikerének együtt örült a Rózsahegyi iskola valamennyi diákja és pedagógusa, amikor rendkívüli iskolagyűlésen gratulált a tehetséges sportembereknek Várfi András polgármester. Köszöntőjében példaként állította a gyerekek elé Józsit. Ha a tehetség kitartással párosul, a csillagos ég a határ. Gratulálunk mindkettőjüknek!

Ovisok a Rózsahegyiben

Iskolánkban március 9-10-11-én nyílt napokat tartottunk. Ezen a délelőttökön meg lehet tekinteni a tanórákon folyó munkát. A keddi napot külön a nagycsoportosoknak szerveztük, amikor olyan jellegű foglalkozást is tartottak a tanító nénik és bácsik, amelyekbe az érdeklődő óvodások is bekapcsolódhattak. Ha csak egy kis időre, de ők is iskolások lehettek.

Ezen a napon az alsó tagozatosok közösen mondott verseléssel, és a hagyományoknak megfelelően a szalma baba (Kisze-baba) elégetésével búcsút mondtak a télnek.

A nyílt napok záró rendezvénye a teadélután volt, amelyet a leendő iskolások részére szerveztünk. Volt ott tánc, játék, zene, kézműveskedés, akadálypálya leküzdése. Amikor már mindenki kellemesen elfáradt, a konyhás nénik meglepetése következett: nagyon finom kelt kiflivel, almás lepénnyel, pogácsával, és teával lehetett az éhségünket, szomjúságunkat csillapítani.

Szeretettel várják a jövő rózsahegyiseit a tanító nénik és bácsik, valamint az iskola minden dolgozója.

Jótekonysági vacsora

Jó hangulatban telt a Szülői munkaközösség által szervezett jótekonysági vacsora. A bevételből játékokat kapnak a gyerekek. Köszönjük mindenkinek, aki hozzájárult a rendezvény sikeréhez!

Éremeső

A Mezei Futóverseny Körzeti Diákolimpia legeredményesebb iskolája a Rózsahegyi lett, mert a lehetséges 16-ból 12 aranyérmet megnyertünk. Várfi András polgármester gratulált a 418 versenyzőnek, majd átadta a serlegeket a legeredményesebb alsósnak és felsősnek, Kun Csabinak és Szerető Józsinak, végül a legeredményesebb iskoláét Vaszkán Gábornak.

Mese, mese, mátká...

A legjobb mesemondóink az Aranyfonál városi mesemondó versenyen: Varga Dorina, Csapó Sára, Weber Dorina, Vaszkó Ágnes, Botos Pongrác, Szujó Róbert, James Lucas Lancaster, Vaszkó Áron, Geszti Brigitta és Varga Gréta.

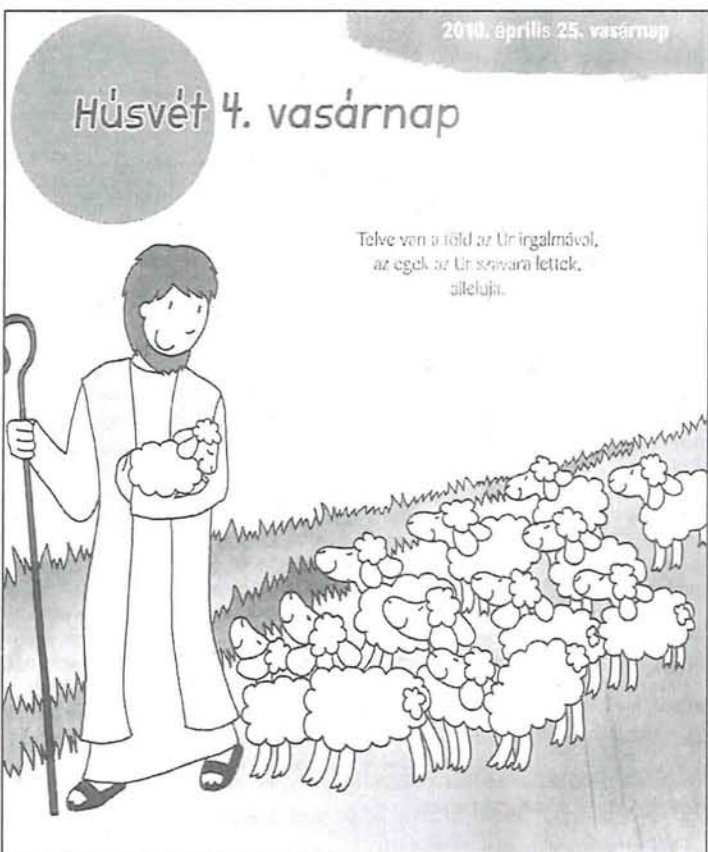
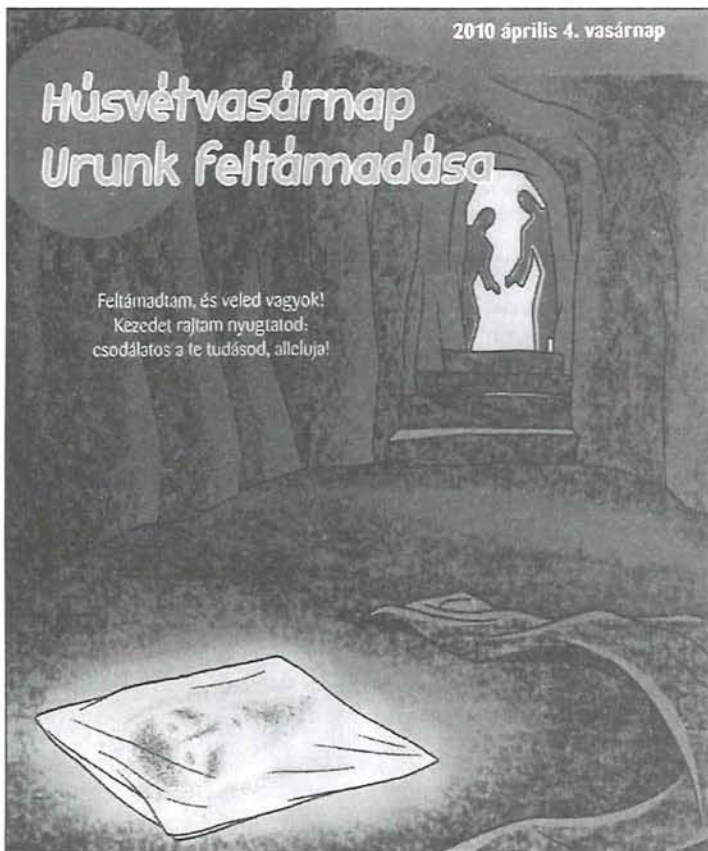
Szárzsföldi amőba

A jó öreg amőba játék igen népszerű a gyerekek közt. A tavaszi bajnokságon 32 diák jutott az elődöntőbe, onnan tizenketten a döntőbe. Dobogós helyen végzett: Vaszkó Áron, Burai Attila és Nagy István.

Képek:

1. A legeredményesebbek, Kun Csabi és Szerető Józsi a kupával
2. A nyílt napokon sok látogatója volt a tanóráknak
3. Az ovisok nagyon élvezték az iskolás foglalkoztatást
4. A jótekonysági vacsora bevételéből játékokat kapnak a gyerekek

AHOL MINDEN SZÓNAK SÚLYA VAN

Vita-csata: disputa vetélkedő a szegénységről és az oktatásról

A vitatkozás művészete már az ókorban nagy kincsnek és fegyvernek számított. Napjainkban is ugyanúgy szükség van jó szónokokra és vitatkozókra, ennek alapjait pedig korán le kell fektetni. Az Európai Bizottság Magyarországi Képvisellete és a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatát alkalmat is biztosít erre, hiszen áprilisban, hazánkban európai uniós témában először az ő kezdeményezésükre valósul meg a Vita-csata vetélkedő középiskolás diákok számára. Az eseménynek Debrecen április 9-11-ig és Kecskemét április 16-18-ig ad otthont.

Napjainkban talán különösen fontos leszámolni a „vita” szó pejoratív értelmével és belátni, hogy az építő vitatkozás segíti a határozott véleményformálást és a sztereotípiák felülvizsgálatát. Az angolszász nyelvtérületről származó disputa – vitakultúrát fejlesztő játék, mely immár verseny-formában is igen elterjedt Európa-szerte – segítséget nyújt ebben. A nyilvános beszéd tudománya az ókortól kezdve része az oktatásnak, hiszen a megszólalni és érvelni tudás a közéletben való részvétel alapfeltétele volt már ekkor is. A disputázás mára már az egész világon népszerű, különösen a középiskolákban és a felsőoktatási intézményekben. Az Európai Bizottság Magyarországi Képvisellete és a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatának kezdeményezésére idén először rendezik meg Magyarországon az érdekes programokban bővelkedő disputa versenyt, a Vita-csatát.

A versenyzők régiók szerint két alföldi városban, Debrecenben (április 9-11.) és Kecskeméten (április 16-18.) mérik majd össze érveik erősségét nyilvános viták keretében, „szegénység” és „oktatás” témakörben. A három nap alatt a komoly összecsapások mellett számtalan interaktív, közösségformáló foglalkozás, játék is vár a diákokra. Az eseményt vasárnap médianyilvános döntő koronázza meg, amit ünnepélyes díjátadó ünnepség követ. Bizhatunk benne, hogy a disputa-vetélkedő a fiatalok segítségével Magyarországon is erősíti a tiszta észérveken és tolerancián alapuló, értelmes vitatkozás kultúráját.

A verseny az Európai Bizottság Magyarországi Képvisellete és a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatát kezdeményezésére és finanszírozásában valósul meg. Szervezi a KULTINDEX, szakmai partner a Vizuális Világ Alapítvány, kommunikációs partner a Europe Direct hálózat és a Tempus Közalapítvány. Sajtó: Raygun.

További információ: <http://www.kultindex.hu/vita-csata>
Sajtókapcsolatok: Tamás Dorka, +36-30-474-55-92,
tamas.dorka@chello.hu

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

„A tiszta hófehér tábla”

- beszélgetés Tankó Andrásnéval -

Az alábbiakban a 2009 júliusában készült rögzített beszélgetés szerkesztett változata olvasható:

Irma néni, milyen indítékokra emlékszik, amelyek a pedagógus pályára felvezették?

A Nagylány iskolába kezdtem elemibe járni. Egy évvel korábban, ötéves koromban írtak be, mert már nem hagytam a testvéreimet, Ernőt és Dezsőt tanulni. Én is szerettem volna köztük lenni, így Csernus Mihály plébános külön engedélyre kellett, hogy megkezdhessem tanulmányaimat. Emlékszem, hogy még elemis koromban kiraktam a téglákat magam elé és „tanítottam” őket.

A Polgári iskola következett ezután, ahol különösen Mácz tanár néni emléke maradt meg bennem, akit nagyon szerettem és úgy érzem, ő is szeretett engem.

A tanítóképző kiválasztásakor mi döntött Nagyvárad mellett?

Mire elvégeztem a polgárit, visszatért Nagyvárad Magyarországhoz. Az ottani képző, ahová jelentkeztem, állami képző volt. Itt tandíjmentességet kaptam, mivel Apukám 50%-os hadirokkant volt. Hasonló okok miatt került Ernő bátyám is Pápára. Nagyváradon az internátusban együtt laktunk az akkori Magyarország keleti részeiből érkező tanulókkal Brassótól Debrecenig.

Nagyon zárt intézmény volt ez a 200 fős kollégium, naponta egyszer mentünk ki csoportosan egy óras sétára.

Akkoriban román szót nemigen lehetett a városban hallani. A románt mint idegen nyelvet tanultuk heti két órában. Még egy évem volt hátra, amikor ideérkezett a front 1944 őszén. Ekkor hazajöttem.

Azért, hogy ne veszítsek el egy évet, 1945 januárjában visszamentem Nagyváradra. Befogott Apukám a szánkóba és kétnapi utazás után érkeztem meg a Körös-parti városba. Útközben egy éjszakát Nagyváradban töltöttem igen kietlen körülmények között. Akkor még katonák holttesteit is látni lehetett a hóban. Január 18-án kezdtem meg az utolsó tanévet. A bekövetkezett határmódosítás miatt nagyon kevesen jöttek vissza korábbi diaktársaim közül. Júliusban már a román rendszer szerint képesítőztünk. Tehát Magyarországon kezdtem a képzőt és ugyanabban az iskolában, de Romániában fejeztem be...

Hogyan és hol sikerült állást kapnia?

Az okleveletem fordítás után természetesen elismerték itthon. Endrődön akkor nem volt üres álláshely, így Orosházától 11 km-re egy tanyai iskolába kerültem. Először a felső tagozatot tanítottam, 5-8 osztályt egyben. Én még nem voltam 20 éves, miközben néhány ismétlős diákom már 15 éves volt. Később az alsó tagozatot kaptam meg, ahol szintén összevonva tanítottam négy osztályt. Azok az aranyos tanyasi gyerekek, mint egy tiszta, hófehér tábla, úgy jöttek az ember elé. „Kisasszony, (így szólítottak a szülők) csak a bőrével számoljon!” A legteljesebb bizalommal voltak irántunk, nem is volt bajunk a fegyelmézzel. Sok tehetséges is volt köztük. Voltak, akik már másodikos korukban megtanulták a negyedik anyagot is. Az egyik szülő hozta az ebédet, a másik hetente kenyeret sütött.

Nagyon sok kóstolót is kaptunk és „csíramálét”, ami ott egy különleges étel volt. A városból is ók hozták nekünk a szükséges dolgokat. Villany nem volt, így az órarendet úgy állítottuk össze, hogy télen közös

turnálva vagy énekel kezdtünk, amikor még sötét volt.

Három év múlva férjhez mentem Tankó Andrásához, aki szintén ott tanított. Ő Erdélyben született.

Csíkyszeredában járt gimnáziumba, Marosvásárhelyen pedig tanítóképzőbe. Közben vasutas édesapját családjával együtt kiutasították Romániából, mivel nem tette le a román esküt.

Vagonlakók lettek ekkor egy ideig, mint oly sok ezren az akkori Magyarországon.

Végül Szegeden fejezte be a képzőt.

Ettől kezdve az én sorsom úgy alakult, ahogy az övé.

Hová kerültek ezután?

Bandi nagyon szerette a színjátszást, a népi táncot, a zenét. Szervezett ilyen csoportokat és idővel felfigyeltek erre a képességére.

Először Csorváásra kerültünk, majd 1954-ben egy vezetői beosztást kapott Mezőkovácsházán. Itt egy „jóakarónk” kiderített „egy nagy bűnt”, miszerint Tankó Andrásnak egy endrődi „kuláklány” a felesége, és ezért leváltották. Onnan Bánkútra, egy kis településre helyezték. Itt volt alig több mint egy hónapig.

Véletlenül tudtuk meg, hogy közben üresedés lett Endrődön és 1956. október 15-től itthon folytattuk pályánkat. Az akkori káplánt, Nádor Ferencet jól ismertük, hiszen ő járt ki az orosházi tanyákra hittant tanítani, és Ildikó lányomat is ő keresztelte. Meglátogattuk őt a plébánián és ezután mentünk bemutatkozni az igazgatónak.

Hogyan fogadták itthon?

Először a Mirhón tanítottam egy évig, majd Borbély Sándor áthelyezett a Szarvasvégi iskolába, ahol az ő lánya, Klári is tanult. Ez volt a legnagyobb dicséret az igazgatómtól a pályám során, amikor saját lánya tanításával bízott meg.

Az egyetlen „elmarasztaló kritikát” egy tanfelügyelőtől kaptam. Egyik alkalommal meglátogattam, amikor március 15-dike eseményeit tanítottam a 4. osztályban. Szememre vetette óra után, hogy a Nemzeti Múzeum említésekor nem tettem szóvá, hogy ezt a lépcsőt az ellenforradalmárok megszenvedték 1956-ban. Azzal sikerült kimagyaráznom a helyzetet, hogy közöltem, erre a témára még további 7 óra áll rendelkezésre, és majd akkor meg fogom említeni ezt is. Persze a 48-as anyagba továbbra sem kevertem bele 56-ot.

Mind a ketten szaktanítói oklevelet szereztünk testnevelésből. Bandi testnevelő tanár majd tanfelügyelő lett.

1980-ig tanítottam itt az ún. Kiszely-féle iskolában. Közben a férjem egy nagyon gyors lefolyású betegség következtében 1968 januárjában, 45 évesen elhunyt.

Nagyon húzta vissza a szíve Erdélybe, de erre az utazásra korai halála miatt soha nem került sor. Endrődi földben nyugszik a Szarvasvégi temetőben. Itt maradtam egyedül a két gyerekkel.

Bandi harmadikos, Ildi pedig elsős gimnazista volt akkor. Tovább is tanultak, Bandi orvos lett, Ildi pedig övönő.

Irma néni, mikor ment nyugdíjba, és hogyan telnek nyugdíjas évei?

1982-ben mentem nyugdíjba, és azután még néhány évig a könyvtárban dolgoztam, helyettesíttem.

Művelem a kis kertemet, olvasgatok, rejtvényt fejtek – így telnek napjaim. Sajnos több műtétet estem már át. Egészségi állapotom nem a régi.

Három unokám és két dédunokám van. A gyermekeimmel és a velük való találkozás mindig nagy öröm számomra. Jól eső érzéssel vettem át 1996-ban a milicentenáriumi kitüntetést, amellyel közszolgálati munkásságomat ismerték el. Korábban, a 70-es években is kaptam egy megyei elnöki dicséző oklevelet.

Nagyon nagy öröm volt számomra, hogy részt vehettem az elmúlt év szeptemberében a 40 évvel ezelőtt végzett diákok találkozásánál. Legtöbbjüket tanítottam. Azóta már számos alkalommal megnéztem azt a filmet, amit ott a találkozón láthattunk először. Ez felidéz a sok szép régi emléket, iskolaépületeket, diákcirkokat és kollégákat, akik közül már legtöbben nincsenek közöttünk.

Irma néni, köszönöm a beszélgetést, és további nyugdíjas éveire kívánok jó egészséget.

Giricz László – egykori tanítvány (1962-1965)

Trodalmi oldal

Könyvbemutató a Határ Győző Városi Könyvtárban

A névadó, a gyomai születésű díszpolgár, Határ Győző könyvének bemutatójára került sor 2010. március 3-án a városi könyvtárban.

Télikék: az utolsó évek versei, a Széphalom Könyvműhely gondozásában megjelent nagyon szép, magas minőségi színvonalon kivitelezett kötet, küllemében alkalmazkodik a páratlanul tehetséges, kiemelkedő művészi hajlamokkal és kvalitásokkal rendelkező, zseniális szerző műveihöz. A könyv, a Plasztikzacskó című kötet versei mellett tartalmazza Határ Győző élete utolsó másfél esztendejében írt, kötetben eddig meg nem jelent 43 versét is.

A kiadó alapító vezetője, Mezey Katalin nem csak a kötet megjelenésének körülményeiről beszélt. Ismertette Határ Győző életútját, életének fontos, meghatározó állomásait. Elmondta, Arany János: Ószikék versciklusára rímelve, Határ Győzővel közösen határozták el a Télikék megjelentetését. A művész folyamatosan küldözgette verseit, hiszen ez a kiadó jelentette meg három verses kötetét is: Üveggolyó, Medaillon Madonna, Plasztikzacskó címen. Mezey Katalin és Határ Győző ismeretsége és barátsága egymás munkájának kölcsönös elismerésén, tiszteletén alapuló, bensőséges munkakapcsolat volt. Katalin Frederico Garcia Lorca Siratóének Ignatio Sanchez Mejias torreador fölött (fordította Nagy László) című verséből idézett egy sort Határ Győző méltatására:

„Soká születik párja – tán sohse jön világra
... ily tiszta, kalandokban ily gazdag.”

A városi könyvtárban megtartott könyvbemutatón Mészáros Tibor, a debreceni Csokonai Színház színművésze működött közre. A kötet bemutatója „ösbemutatónak” számít, hiszen a hivatalos bemutatóra március 22-én, Budapesten, az Írók Házában kerül sor.

Határ Győző: Télikék című kötete kedvezményes áron kapható a könyvtárban (5500 Gyomaendrőd, Kossuth út 50. sz.)

A könyv hátlapjáról - részlet-

- Ami magyar szót valaha leírtak, azt Te mind újra használatba vetted- mondtam egyszer Határ Győzőnek.

Kapásból felelte rá:

- Sőt! Amit még soha le nem írtak, én azokból is... meg a lehetséges magyar szavakból is, amit csak tudtam... ha mindet nem is, de sokat-sokat leírtam...-

Ez a „Határ Győző Szó Univerzum”.

...

Határ Győző elment, de szavait nem vitte magával. Ránk hagyta. Nem, ahogy egyik korszakos versében írja, nem egy plasztik

zacskóban, de felfnyitható könyvekben, jelen emlékkötetünkben: az utolsó évek verseiben is.

Isten éltesse hát életművét a költő 95. születése napján, amit már csak mi érthetünk meg. Ez pedig felelősséggel jár: a megértés és megtartás felelősségével.

Mezey Katalin

Határ Győző: Aranyszáj

(1660 esztendővel e sorok írója előtt Szent Ágoston 354. november 13-án, az észak-afrikai Tagastéban, a mai, algériai Szuk-Akhraszban született)

lám Ágostonnal egy-napon születtem
(szagolhatod rajtunk a manichaeust
így hát szépecskén megférünk mi ketten

e füst-óarany templomi keretben
mit is elibéd tárva – láthatni most:
mindegy mit mondunk: a HOGYANJA! MÓDJA!
az az elbűvölő és a gyönyörű
de van is igazánda titkos kódja

hogy mintha tenn-elmédben gondolódna
karácsonyfadísz és holdezüstfenyő
az aranyszájúság – az a megejtő
s légyen bár tematikánk sűrű setét
elkárhozás és légyen ama lejtő

Eleve-Elrendelt s kétségbeejtő –
a csengésbongás rhétor művészetét:
polip mágnességét le nem küzdheted!
...Szintúgy a másik: Bach János Sebestyén
mindegy mit zenél – bűt bibliát hitet

soha filozófust meg nem térített
és mégis: véle áldott minden estém
általuk áldott szó és muzsikálás
mindegy aranyszáj mit hibliblatlyol
ha katharszisa róptét érte hálás

vagyok: a magos égig nincs megállás
lemarad úrállomás csillaglabor
az értelmét nem – csak a zsongítását
lesem-keresem szónak és zenének
nem istenükkel sor szent képe-mását:

a létegész hű eggyéolvadását –
szállton-elszállni oly jó szállni vélük...

Ízes Ízek

Április

Párizsikrém

A párizsit kemény tojásokkal ledaráljuk, margarinnal, tejjel keverjük. Sóval, borssal, mustárral ízesítjük. Primőr retekkel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

FOLYAMATOS ÁRUFELTÖLTÉS
KRÉM ÉS EXTRA MINŐSÉGŰ

TAVASZI KÉSZLET, KEDVEZŐ ÁR
Nézzon be hozzánk minden nap!

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

TAVASZI-HÚSVÉTI

AJÁNDÉKOK

DÍSZTÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
TV2	Minimax	RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV	Cool	VIVA TV - magyar
Filmúzeum	MTV - magyar	Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance	Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1	Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német	Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News	Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World	TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV	Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF	Eurosport 2	Pro7
Extreme Sports	Rai Uno		
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kité szívünkben élnek:
Háiba szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ERDÖSI VERONIKA, PÁPAI SÁNDOR özvegye, aki Endrődön a Bányász u. 1. sz. alatt lakott, 82 esztendőskorában az Égi Hazába költözött. Gyászolják: fia, leánya, menyje, veje, unokái, dédunokái és a rokonság

FILIPOVICS LAJOS, aki Endrődön a Körös u. 17. sz. alatt lakott, 73 évesen március 14-én az Égi Hazába költözött. Gyászolják: gyerekei párjukkal, unokái, dédunokái és a rokonság

HORNOK JOLÁN, GYURICZA LAJOS özvegye, aki Endrődön a Zöldfa utcában lakott, 84 éves korában március 12-én megért Égi Urához. Gyászolják: leánya, veje, testvére és a rokonság

KIS JULIANNA, aki Endrődön a Tánacsics u. 22. sz. alatt élt, 55 évesen március 5-én befejezte földi vándorútját. Gyászolják: leánya, fia, menyje, unokái, testvére és a rokonság

SOLYMOSI JÁNOSNÉ LAURINYECZ MÁRIA ny. gimnáziumi tanárnő, aki Gyomán a Kölcsey utcában lakott, életének 88., házasságának 60. évében március 15-én visszaadta lelkét teremtőjének.

Temetése Csorváson volt március 27-én, Gyomán gyászmisén imádkoztunk érte. Gyászolják: férje, fiai és a család

SZMOLA JÁNOS, aki Endrődön a Selyem u. 59. sz. alatt lakott, 83 éves korában március 9-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: leánya, unokái, testvérei és a rokonság

TAKÁCS JULIANNA, BERKI JÁNOS özvegye, aki Gyomán lakott, február 23-án 90 éves korban az Örökkévalóság Honába költözött. Gyászolják: leányai, vejei, fia, menyje, unokái, dédunokái és a rokonság

Köszönetnyilvánítás

2010. február 27-én 13 órakor temettük el férjemet, **dr. Szilágyi Ferencet**. Ítéletidő volt: esett az eső, fújt a szél, a templomban is hideg volt. Mindezek ellenére a gyomai templom megtelt, az Emberek végighallgatták a méltatásokat, a búcsúztatásokat, és a szertartás végén némán, felállva adták meg a végtisztességet a kivonuló koporsós menetnek. Köszönöm. Mint ahogy azoknak is köszönöm, akik ugyan nem tudtak eljönni, de gondolatban elbúcsúztak Tőle.

Tudta, hogy sokan szeretik, becsülik munkásságát. Az itthon töltött utolsó tíz évben ezt folyamatosan érezte. Itthon volt, jól érezte magát. Itthon akar maradni halála után is.

A szülőföld temetője befogadta, régi ismerősök, barátok vannak a közelben eltemetve.

Sokan meg tudják látogatni ezután is. És ha elővesszük a könyveit, még beszélgetni is tudunk Vele.

Isten nyugosztalja és őrizze.

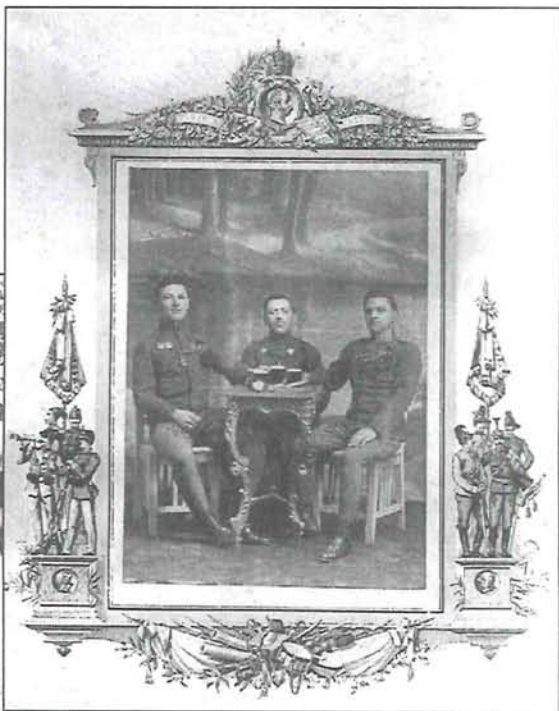
Szilágyiné Németh Eszter

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Fényképalbum

Bal oldali kép:
Középen Bence Józsefné tanítónő hunyai lányokkal

Jobb oldali:
1914-es háború - a középső Hornok Máté hunyai lakos

Budapesti endrődi találkozó

Tájékoztatom
a Tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Áprilisi ajánlataim:

- Megérkeztek a tavaszi kerti vetőmagok
- Zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- Rózsatóvek, dughagyma, bioburgonya
- Lemosó permetező szerek
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Kerti szerszámok, fűnyírók, szivattyúk
- Gumszizmák, munkavédelmi bakancsok
- Esőruhák, védőkesztyűk, takaróponyvák
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Zárak, lakatok, postaládák
- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- Elemek, izzők, műanyagáruk, fóliák
- Konyhai eszközök, műanyag kukák, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 5. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. május

Domokos László a megválasztott képviselőnk

Már a választások első fordulójában megnyerte az országgyűlési választást **Domokos László** eddigi képviselőnk. Szeretettel gratulálunk, és munkájához sok kitartást, jó egészséget, Isten áldását kívánjuk.

A tartalomból:

Gyomaendrődi gyerekek a győztesek a kecskeméti vitacsatában - 15. oldal

Megemlékezés a lengyel tragédiáról - 20. oldal

Anyák napja

„Te minden erőnél erősebb erő: anyai szeretet! Te emberi testbe öltözött napfény! Te Isten szívéből leszállott szent láng, haláltól nem félő, erős gyöngesség!”

Gárdonyi Géza

Köszöntsük az Édesanyákat!

Május első vasárnapján ezernyi, csillogó szemű gyermek özönl el a virágboltokat. A legkisebb lehet, hogy még nincs egy éves, a legidősebb pedig lehet, hogy már nyugdíjas. Van, aki csak egy szál virágot vesz, és olyan is akad, aki egész bokrétára valót. Azt is jól tudjuk, hogy hová viszük ezt a rettentő mennyiségű virágot: az édesanyáknak.

Május első vasárnapján köszönetet mondunk az édesanyáknak mindazért, amit kaptunk tőle. Az első, és legfontosabb: megkaptuk tőle az életünket. Miután hónapokon keresztül óvott bennünket, általa kezdhettük el életünket ezen a Földön. Először testével, majd hónapokon keresztül testéből táplált bennünket, és mi az anyatejtől nőhattunk nagyobbra és nagyobbra. Megtanuljuk tőle az anyanyelvünket, vigaszt nyújt a legnehezebb pillanatokban, és vigyázó szemekkel nézi első lépéseinket. Szeretete körülölel bennünket, és tőle tanuljuk meg azt is, hogy milyen az igazi, önzetlen szeretet.

Az anyai önzetlenség és önfeláldozás legendás. Nem egyszer olvashatjuk, hogy

egy-egy természeti katasztrófa alatt, az anyák testükkel védik gyermeküket. Az önfeláldozás olyan példája ez, melyről jól tudjuk, hogy csak egy anya az, aki képes ilyesmire. Egy anya az, aki képes a saját életét a gyermekeért odaadni. És mindezért cserébe sokszor csak fájdalmat, bánatot, hálátlanságot adunk, és csak néha tudunk mosolyt csalni arcukra.

Legkevesebb, hogy ennyi önfeláldozásért cserébe, anyák napjára egy csokor virággal köszöntjük fel őket. Irány a virágbolt, a többi, csillogó szemű, hálás gyermekkel együtt!

Köszönjük, Édesanyák!

Domokos László

Szarvas, Gyomaendrőd,
Békésszentandrás, Csabacsúd, Hunya,
Kardos, Kondoros, Örménykút
országgyűlési képviselő-jelöltje

ELHUNYT JÓZSEF CHMURA, TESTVÉRVÁROSUNK POLGÁRMESTERE

Testvérvárosunk, a lengyelországi Pilzno polgármestere hosszú betegség után április 17-én, hajnalban elhunyt, pontosan az 59. születésnapján.

Temetése április 19-én volt Pilznoban. Városunkat Várfi András polgármester, Kovács Béla önkormányzati képviselő, gimnáziumi igazgató és Iványi László tb. kanonok, plébános képviselte. Gyomaendrőd város és a delegáció nevében Iványi László plébános mondott búcsúbeszédet a templomban, a polgármester úr ravatalánál.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Majorette hírek

Mezőberényben került megrendezésre az első Nemzetközi Majorette Verseny húsvét nagyszombatján.

A gyomaendrődi majorettek is neveztek, 6 kategóriában indultak a nemes versengésben.

Nagyon erős volt a mezőny a csapatok, szóló- és páros táncosok között, magas színvonalú teljesítményt nyújtottak a legjobb majorettek!

Ezüstérmes a miniformáció

A Színfolt Majorette Csoport a következő eredményekkel tért haza!

P o m p o n
miniformáció: első hely

Pompon páros: második hely

Pompon szóló: második hely

Botos miniformáció: második hely

A zsűri különdija: Knapcsek Kitti

Legközelebb Makóra, az Országos Bajnokságra készülnek a gyomaendrődi majorette-táncosok, ahol a tét igen nagy, a dobogós helyezettek juthatnak ki az Európa Bajnokságra, Csehországba, tájékoztatta lapunkat Hunya Jolán, az együttes vezetője.

MEGALAKULT A GYOMAENDRŐDI PING-PONG KLUB

Minden pénteken este 7 órától 11-ig
ÉJSZAKAI PINPONGOZÁS!

Aki szeretne mozogni, beszélgetni, darts-ozni, kártyázni, stb., az jöjjön el és csatlakozzon hozzánk!

AKIT ÉRDEKEL, ANNAK ITT A HELYE!

HELYSZÍN:

Gyomaendrőd, Endrődi Községi Ház (Blaha u. 21.)
Minden kulturáltan szórakozni vágyó fiatal szeretettel várunk!
Belépés ingyenes!

Az Endrődi Községi Ház májusi programja

május 03. 14, 00 – 16, 00 Árusítás

május 03. 19, 00 – 21, 00 Jóga

május 04. 14, 00 – 16, 00 Zsáner divatárusítás

május 04. 17, 00 – 18, 00 KDNP gyűlés

május 05. 16, 30 – 17, 30 Barátság Klub

május 06. 19, 00 – 20, 00 Endrődi Gazdakör

május 07. 15, 00 - **Bella Rózsa Pilinszky-díjas grafikus művész kiállításának megnyitója földszinti teremben**

május 07. 19, 00 – 23, 00 Éjszakai pingpongozás

május 08. 16, 00 - **Közéleti Fórum az emeleti nagyteremben**

május 09. 19, 30 - **Diszelőadás „Az Operett és musical irodalom gyöngyszemei” címmel. Jegyek a Községi Házban 2. 000.- Ft-ért kaphatók!**

május 10. 15, 00 – 15, 00 I. sz. Nyugdíjas Klub

május 11. 15, 00 – 16, 00 Cukorbeteg Klubja

május 12. 16, 30 – 17, 30 Barátság Klub

május 14. 14, 30 - 16, 30 Árusítás

május 14. 19, 00 – 23, 00 Éjszakai pingpongozás

május 15. 14, 00 – 16, 00 Nagycsaládos összejövetel

május 17. 19, 00 – 21, 00 Jóga

május 18. 15, 30 – 16, 30 Árusítás

május 16. 16, 30 – 17, 30 Barátság Klub

május 20. 19, 00 – 20, 00 Endrődi Gazdakör

május 21. 19, 00 – 23, 00 Éjszakai pingpongozás

május 22. 12, 00 – 15, 00 Cukorbeteg Klub ebéd

május 24. 7, 00 – 11, 00 Vérdadás

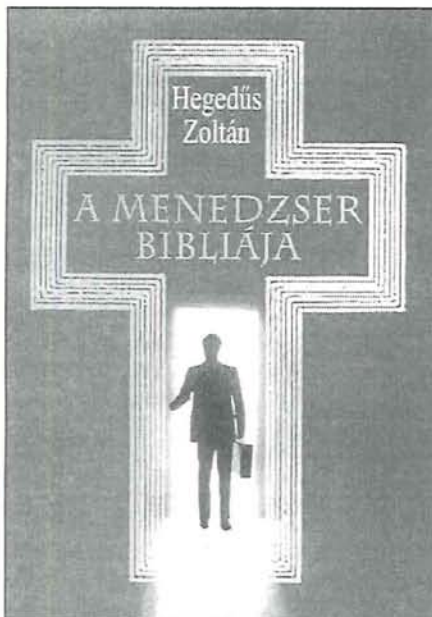
május 26. 16, 30 – 19, 00 Barátság Klub

május 28. 19, 00 – 23, 00 Éjszakai pingpongozás

május 31. 13, 00 – 17, 00 Árusítás

május 31. 19, 00 – 21, 00 Jóga

AJÁNLÓ

A könyv tíz fejezetben, több mint kétszáz bibliai idézettel kívánja bizonyítani, hogy a Szentírás kihagyhatatlan és kifogyhatatlan tananyag egy mai menedzser számára. A fejezetek olyan fontos menedzsmenttanokat érintenek, mint az értékkövetés, a vállalati stratégia kialakítása, a vezetés- és döntésmélt, a személyzeti munka, a kommunikáció, a vállalati és üzleti etika, az üzlet és a politika kapcsolata. A szerző húsz-

éves vállalat-vezetői tapasztalataira támaszkodva olvastatja és hozza közelebb hozzánk a könyvek könyvét.

A szerző endrődi, és ezekkel a szavakkal ajánlja könyvét: „könyvet Sánta Antal emlékének ajánlottam, aki a hatvanas években volt káplán Endrődön, és a nyiladozó tudás formálásában igen sokat köszönhetek neki.”

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Önök joga van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület április hónapban

2010. április 28-ára és 29.-ére hívta össze a Képviselő-testületet a polgármester.

Az összevont intézményi társulás ülésezett először Csárdaszálláson, ahol megtárgyalták a Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2009. évi zárszámát, valamint a belső ellenőrzésekről készült összefoglaló jelentést. Elfogadták a Térségi Szociális Gondozási Központ 5. sz. Idősek Klubjának szakmai programját, valamint a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola alapító okiratának módosítását. Erre azért volt szükség, mert az iskolában szervezeti egységként működik a speciális tagozat, ahol eltérő tanterv szerint tanulásban akadályozott tanulókat tanítanak.

Az időszakos törvényes felülvizsgálat alkalmával a bizottság javaslatot tett arra, hogy az intézmény terjessze ki működését közép-súlyos értelmi fogyatékos gyermekek részére is, mivel a feladat-ellátáshoz egyaránt megvannak a személyi és tárgyi feltételek.

Az összevont Képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztéseket.

Rendelet módosítás az egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátások nyújtásának módjáról és feltételeiről.

A rendelet módosítására azért volt szükség, mert az általános szociális és anyagi biztonság a lakosság körében erősen megrendült. Az utóbbi időszak tapasztalata, hogy a köztemetés szolgáltatás jellegüvé kezdett válni. Ez egyrészt annak köszönhető, hogy a temetési segély összege igen alacsony, valamint a kérelmező személyek között a jelenlegi szabályozás nem tett különbséget a jövedelmi helyzetben.

Az új rendelet értelmében a köztemetés költségének 50%-át a polgármester elengedheti, amennyiben a temetésre kötelezett személy családjában az egy főre eső jövedelem a nyugdíjminimum összegét nem haladja meg, és nem rendelkezik a Szt. tv. 4. § 1. bekezdése szerinti vagyonnal, valamint nincs más eltemettetésre kötelezhető személy.

Gyomaendrőd, Dózsa u. 1. sz. alatti gyógyszertár felmondása bérlő részéről

Az Endrőd Patika Bt. képviselője, Ugrin Frigyesné írásban 2011. április 1-jei hatállyal felmondta a Dózsa György 1 szám alatt lévő gyógyszertár bérlési szerződést. A felmondását azzal indokolta, hogy az ingatlan több ponton nem felel meg a hatályos előírásoknak, és az akadálymentesítés nem oldható meg.

Az épület hasznosításával kapcsolatban két lehetőség van:

A Képviselő-testület pályázatot hirdet a gyógyszertár további üzemeltetésére

Megpróbálja más módon hasznosítani az épületet. Probléma mindenképp, hogy speciálisan kialakított épületről lévén szó, az átalakítás költséges, az értékesítés szintén nehézségekbe ütközik.

A Képviselő-testület hosszas vita után, két tartózkodással úgy határozott, hogy továbbra is gyógyszertárként kívánja hasznosítani az épületet.

Dr. Jánosik Bertalan háziiorvosi praxisa

Dr. Jánosik Bertalan háziorvos 2010. február 17-én kelt levelében jelezte a város Önkormányzata felé, hogy 52 év szolgálati idő után, 2010. június 30. napjával fel kíván hagyni az aktív orvosi tevékenység folytatásával. Így tehát a 2. számú háziiorvosi körzetben július 1.-től új orvosra van szükség. Dr. Jánosik Bertalant megilleti a praxiseladás joga, ez azonban 2009 novemberében óta eredménytelen volt. A Képviselő-testületnek meg kell oldani a helyettesítést, mégpedig olyan orvossal, aki megfelel a tevékenység gyakorlásához szükséges jogszabályi előírásoknak. Ezért Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a Városi Egészségügyi Intézményt irányító igazgató főorvosát, Dr. Torma Éva főorvos asszonyt, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítsa a körzet folyamatos működését.

A védőnői szolgálat épületének karbantartása

Az ÁNTSZ ellenőrzést tartott a védőnői szolgálat épületeiben. Mind a kettő telephelyen (Fürst Sándor u. 3. szám, Fő út 2. szám) hiányosságokat tárt fel. (vakolathiány, nyílászárók állapota, vezetékelés elavultsága, festési munkálatok, stb. vonatkozásában)

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás része, ezért annak biztosítása az önkormányzat feladata. Amennyiben a megállapított hiányosságok nem kerülnek kijavításra, az a védőnői szolgálat működési engedélyének visszavonását eredményezheti. A fentiekre való tekintettel az önkormányzat az ingatlanok karbantartási munkálatainak elvégzéséhez 1.109.000 Ft összegű forrást biztosít a 2009-ben képződött szabad pénzmaradvány terhére.

Beszámoló a 2010. évi alapokra beérkezett pályázatok elbírálásáról és ezek részére támogatás megállapítására

A Képviselő-testület 2010. évben is pályázatot írt ki Ifjúsági-, Sport-, Civil szervezetek, Idegenforgalmi Alapra, Környezetvédelmi Alapra

Határidőig az egyes alapokra igen sok pályázat érkezett be.

Szervezet	db pályázat	felosztható támogatás	Igénytelt támogatás
Civilszervezetek támogatása	40	5.280.e Ft	12.369.200 Ft
Ifjúsági Alap	11	900 e Ft	1.936.300 Ft
Sport Alap	17	13.600 e Ft	26.856.900 Ft
Idegenforgalmi Alap	8	1.800 E Ft	8.904.190 Ft
Környezetvédelmi A.	9	3.000 E Ft	9.094570 Ft

A nyertes pályázók kiértékelése 2010. május 14-ig esedékes.

Helyi környezetszépítési verseny

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete hagyományteremtő szándékkal 2006-ban indította útjára a környezetszépítési versenyt. Az elmúlt évben, hét kategóriában lehetett a versenyre nevezni. Az eredményhirdetésre és díjátadásra a Szent István napi ünnepek keretében került sor.

Az idei évben ismét meghirdetésre kerül „A tisztább és ápoltabb Gyomaendrődért” c. verseny az elmúlt évi kategóriák megtartásával.

A nevezett ingatlanok elbírálását önkormányzati képviselők által álló zsűri végzi 2010-ben is.

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése

Az intézményi társulás, mint fenntartó, pályázatot nyújtott be az önkormányzati minisztériumhoz az iskola infrastrukturális fejlesztése érdekében. Ez nevezetesen az alsó tagozatos épület nyílászárók cseréjét, homlokzat és zárófödém utólagos hőszigetelését, és az épületben található vizesblokkok felújítását célozta meg.

Önköltség 100%	21.408.481 F
Igényelhető támogatás 80%	17.126784 Ft
Saját erő 20%	4.281697 Ft

A minisztérium a projektet 11.350.000 Ft támogatásban részesítette, így azonos műszaki tartalom mellett a beruházás saját erő része 10.058.697 Ft-ra emelkedett. A megnövekedett saját erőt a következőképpen biztosítja:

saját erő	10.058.697 Ft
A Rózsahelyi Kálmán. Kist. Ált. Iskola 2010. felújítási kiadásának terhére	6.600.600 Ft
Általános tartalék terhére	3.458.697 Ft

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íz, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Solymosi Jánosné Laurinyecz Mária ny. tanítóképző-intézeti tanár (1923-2010)

Békéscsabán 1923. február 2-án született vallásos, dolgozó gazdálkodó szülők első gyermekeként. Az elemi iskola 4. osztálya után a békéscsabai Polgári Leányiskolát végezte el, és utána az ottani Lorántffy Zsuzsanna Leánylíceumban érettségizett 1941-ben.

Igen jó tanulmányi eredményei továbbtanulásra érdemesítették. Már kislány korában vonzódott a pedagógus pályára iránt, ezért tanár akart lenni.

A Szegedi Polgári Iskolai Tanárképzőbe iratkozott be, és 1946-ban szerzett

diplomát magyar nyelv- és irodalom, történelem és német nyelv- és irodalom szakon. Professzorai méltónak találták pedagógusok képzésére, nevelésére, ezért meghívták őt a Szegedi Tudományegyetem Apponyi Kollégiumába, ahol 1949-ben tanító-képző intézeti tanári oklevelet kapott.

Pedagógus pályáját gyermekkori lakóhelyén, a csorvási római katolikus általános iskolában kezdte 1946-ban, közvetlenül első diplomaszerezése után. Ő volt az első tanári képesítésű nevelő Csorváson, ezért is nagy tekintélye lett tanítványai és azok szülei előtt. Képzős tanári diplomájának megszerzése után azonban a Szarvasi Tanító- és Óvónőképzőbe helyezték 1949-ben. Itt fiatal tanárként idősebb kollégái elismerését vívta ki kiválói szakmai és nevelői munkájával.

Rövid csorvási működése alatt ismerkedett meg az akkor hadifogságból hazatért szintén pedagógus (későbbi) férjével, Jánossal. 1950-ben házasságot kötöttek, de egybeköltözésük csak 1 év múlva valósulhatott meg. Mindkettőjüket Gyomára helyezték. Marikát az óvónőképzőbe hozták, Jánost pedig a gyomai egyesített általános iskolák élére igazgatónak.

Szolgálati lakást is kaptak a Bocskai utcában, és már néhány hónap múlva megszületett első gyermekük, Marika. Ettől kezdve a család és az iskola voltak életük legfőbb mozgató erői.

Marika néni nemcsak a szép, választékos beszédre tanította, hanem a helyes, illendő viselkedésre is nevelte a fiatal óvónő jelölteket. Ezért őt nagyon tisztelték, szerették. Később ugyanígy nevelte a gimnazistákat is.

1955-ben azonban az óvónőképzőt Gyulára telepítették és válaszául elé került a pedagógus család. Már elég erősek voltak a gyökerek ahhoz, hogy maradjanak Gyomán. Megfelelő lakásuk volt, megszületett második gyermekük Jancsika. Férje, János sajnálta volna elhagyni kiváló tantestületét. Marika néni új, nagy feladat várt, a beindított gimnáziumnak elismert-

séget, tekintélyt kellett szerezni. Tudta, hogy ezt nemcsak a kollégáival, hanem a szülőkkel is összefogva érhetik el. Ezért vállalta el az iskolai Szülői Munkaközösség irányítását, amelyet egészen nyugdíjazásáig végzett.

Nevelői rátermettségét akkori és későbbi igazgatói is felismerték, ezért fontos szerepet szántak neki, az osztályfőnöki munkaközösség vezetését bízták rá. Ezt a feladatot is szívvel-lélekkel, töretlen lendülettel végezte. Kollégáival közösen alakították ki az iskola nevelési programjait, hagyományait. Gimnáziumi működése alatt hatszor volt osztályfőnök.

Marika néni a felnőttek oktatásában is nagy szerepet vállalt. Működése során hét levelező tagozatos osztálynak volt osztályfőnöke és a magyar nyelv- és irodalom színvonalas tanításával a levelező hallgatók nagybecsülését érdemelte ki.

Hallgatói tisztelték és szerették, mert humánus is volt velük. Megértette a családok problémáit, nehézségeit és hozzájárult beszámolóik, dolgozatkészítési határidőik halasztásához, de szigorúan megkövetelte pótlásukat.

Solymosin Marika néninek futotta még erejéből az iskolán kívüli kultúrmunkára is. Tagja volt a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatnak, sőt a Járási Irodalmi Szakosztály vezetője is lett. Számtalan irodalmi és nevelési témájú előadást tartott legtöbbször népes hallgatóság előtt.

Így vált nemcsak az iskolások, hanem a felnőttek nevelőjévé is. Jő munkája elismeréseként meghívták a TIT Országos Kongresszusra is küldöttként.

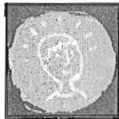
Egész életében végzett kimagasló oktató-nevelő munkájáért 1978-ban Pedagógus Szolgálati Emlékéremet, és 1979-ben - nyugállományba vonulásakor - Kiváló Munkáért kitüntetést, városunkban végzett társadalmi munkájáért Gyomaendrődért Emlékplakettet kapott. 1996-ban tanári Aranydiplomát, 2006-ban polgári iskolai tanári Gyémánt és 2009-ben tanítóképző intézeti Gyémántdiplomát vehetett át.

1960-ban megszületett harmadik gyermekük, a kis Tomi is, akit szülei és testvérei nagy szeretettel vettek körül. Marika néni szerető gondos édesanya volt. Szigorú példamutatást követelt gyermekeitől mind a tanulásban, mind a viselkedésükben. Ugyanakkor mindig megadott nekik, amire szükségük volt boldogulásukhoz, többször még a szülők lemondása árán is. Gyermekekentrikus család alakult ki. Ez a harmonikus családi légkör folytatódott a gyermekek családalapítása után is. Három évvel ezelőtt azonban Marika leányuk rövid, pár heti betegség és műtét után eltávozott közülük. Tragikus halála annyira megrázta a szülőket, a szerető édesanyát, hogy azután különböző betegségek lepték meg. Fiai és unokái szeretete, gondoskodása ugyan enyhítették lelki fájdalmán, de igazán az a teljes, boldog, örömteli légkör, ami őt mindig eltette, sebet kapott.

Gyermekei, unokái sikerei mindig megörvendeztették őt. Nagy öröm volt számára, hogy első egyetlen dédunokáját, a kis Olivért még megláthatta, találkozhatott vele.

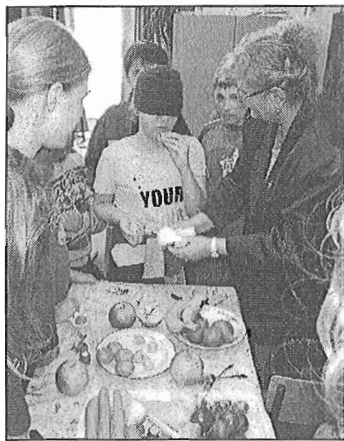
Még betegen is tervezgetett, készült a boldog házassáletük 60. évfordulójának családi megünneplésére, gyémántlakodalomra, amelyik ez év szeptember 16-án lenne. Ezt már nem érthette meg, az Úr hamarabb elszólította őt. Így csak a férje és családja emlékezetében lesz velük azon a napon.

Nyugodjék békében!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

EGÉSZSÉGNAP A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS ÓVODÁBAN

egészséges életmód, a környezetvédelem, környezetképzés, a higiénia, a helyes táplálkozás.

Dudás Zsuzsanna védőnő előadásával kezdődött a délután, aki az érdeklődő szülőknél, tanároknál, valamint 7. és 8. osztályos lányoknak beszélt a korai szexuális élet ártalmairól. Majd ezt követően több helyszínen különböző programok várták a tanulókat osztályfőnökeik irányításával.

Im -
m á r o n
3. alka-
lommal
rendezte
meg a Kis
Bálint Ál-
talanos
Iskola és
Óvoda
egész di-
ákságára
kiterjedő
en az
„Egész-
ségnapot”,
amelyen
kiemelt
szerephez
jutott: az

Az újraélesztésről Rávai Béla mentőápoló tartott érdekes előadást, szakszerűen be is mutatta, hogyan kell végrehajtani.

Látkóczy László iskolarendőr az alkohol és a drog romboló hatásáról szöveg kiemelte, hogy a kamasszok szervezetében milyen változásokat okoz az „izgatószer”.

A Nemzeti Parkokról és a környezetvédelemről még több tudnivalót ismerhettek meg a gyerekek a Szurovecz Zoltánné tanárnő vezette „Környezetvédő kommandó” segítségével. Ezen a helyszínen olvasták fel az osztályok azt a kis verset, amely a tisztaságról, környezetünk rendezettségéről szól.

A sérülésnek megfelelő sebkötözést a védőnők irányításával gyakorolták a gyerekek, és megismerkedtek a mentőautó egészségügyi berendezéseivel is.

Jenei Éva táncpedagógus vezetésével a modern tánc világába is bepillantottak a nagyobb gyerekek, néhány könnyebb lépést sajátítottak el.

A vidám, hangulatos délután totó kitöltésével zárult, és minden közösség finomságok soka-ságából választhatott: volt narancs, müzli szelet,

joghurt, pogácsa, Túró Rudi, zöldségek, szendvicsek... „mi szem, szájnak ingere.” Ez utóbbiakat a gyerekek készítették nagy szorgalommal.

Legeredményesebbek a következő osztályok voltak:

I. hely: 7. c osztály

II. hely: 7. b osztály

III. hely: 5. b osztály

Köszönjük a vendégek előadásait, Magyar Béliáné és Gálné Juhos Éva kolléganőknél a szervezést!

*Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
Nevelőtestülete*

DARVAS TIBOR VERSMONDÓ VERSENY

A Kis Bálint Általános Iskolában immáron több éves hagyomány, hogy Kónya Márta magyar-ének szakos tanárnő minden év áprilisában megrendezi az iskola korábbi tanáráról, Darvas Tiborról elnevezett szavaló versenyt.

Idén az alábbi eredmények születtek:

Kisiskolások:

1. helyezettek: Kónya Réka, Kósa Fruzsina, Varjú Dániel, Kriszt György.
2. helyezettek: Kiszely Veronika, Gózon Barnabás, Szonda Ábel, Miklavicz Ákos.
3. helyezettek: Varjú Gergő, Hermann Helga, Weigert Csenge, Nagy Bettina.

4. helyezettek: Somogyi Alexandra, Hamza Petra.

Különdíjas: Tari Edit.

Nagyiskolások:

1. helyezettek: Gácsi Benedek, Hunya Réka, Sipos Fanni, Tóth Vanda.
2. helyezettek: Csordás Alíz, Illés Veronika, Almási Viktória.
3. helyezettek: Gera Ilona Pilla, Szonda Lili, Kriszt Georgina.

Felkészítő nevelők:

Orbán Józsefné, Koloh Imréné, Kovácsné Bácsi Ilona, Iványiné Varga Marianna, Tóth Andrásné, Kovácsné Szabó Mária, Hornok Lászlóné, Kovács Ildikó, Baráth Ella, Cserenyecz Éva, Kónya Márta, Gordos Zsuzsanna, Balla Károlyné, Hunya Jolán.

„Ép testben ép lélek” – Három hetet meghaladó projekt megvalósulása Kis Bálint Általános Iskola Százszorszép Óvodájában

A TÁMOP 3.1.4. pályázat keretében 2010. február 22 – március 22. között valósítottuk meg óvodánkban az „Ép testben ép lélek” – három hetet meghaladó projektet.

Az első héten zajlottak az előkészületek.

A második hét a mozgás jegyében telt. Kiemelt jelentőségű az óvodai élet minden fázisában a kisgyermek mozgásbiztonságának biztosítása, a harmonikus, összerendezett mozgás kialakítása, fejlesztése. Változatos, mozgásos tevékenységekkel újra felfedeztük a felszabadult játék örömeit: népi gyermekjátékokat játszottunk, akadálypályát állítottunk fel az

udvaron és a tornaszobában, labdázunk, úsztunk.

A harmadik héten az egészséges táplálkozásra összpontosítottunk.

Ellátogattunk a közeli zöldségboltba, ahol friss termékeket vásároltunk, majd óvodánkban zöldség- és gyümölcsalát készítettünk. A finomságok készítése közben jókat beszélgettünk a zöldségek és gyümölcsök szervezetünkre gyakorolt jótékony hatásáról, a fogyasztásukkal kapcsolatos tudnivalókról, a vitaminokról.

A hét lezárásaként kollázsképet készítettünk az előzőleg összegyűjtött zöldségek, gyümölcsök képanyaiból.

A negyedik hét témája a környezetvédelem volt.

A természetbarát, környezettudatos magatartás kialakítása érdekében felhív-
tuk gyermekeink figyelmét a víz életünk-

ben betöltött szerepére és jelentőségére. Tanulmányoztuk a víz világát: vízmintát vettünk a csapvízből, a termálfőziből és a holt-
ág vízből. A gyermekek játszva gyűjthettek tapasztalatokat.

A projekt zárásaként a Víz Világnapja alkalmából kiállítás rendeztünk az ovigalériában a gyermekek munkáiból, és vizes játékokkal tettük emlékezetessé a kicsik számára ezt a napot.

*A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
Százszorszép Óvodájának nevelőtestülete*

Katolikus oldal

MÁJUSI ÜNNEPEK

- 1. szombat: Szent József, a munkás
- 2. vasárnap: Húsvét 5. vasárnapja
- 3. hétfő: Szent Fülöp és Jakab apostolok
- 4. kedd: Szent Flórián vértanú
- 7. péntek: Boldog Gizella
- 9. vasárnap: Húsvét 6. vasárnapja
- 11. hétfő: Boldog Salkaházi Sára vértanú
- 12. szerda: Szent Néreusz, Achilleusz és Pongrác vértanúk
- 13. csütörtök: A fatimai boldogságos Szűz Mária
- 16. vasárnap: Urunk mennybemenetele
- 18. kedd: Szent I. János pápa vértanú
- 20. csütörtök: Sienai Szent Bernardin áldozópap
- 21. péntek: Magallán Szent Kristóf áldozópap, vértanú
- 22. szombat: Szent Rita özvegy
- 23. vasárnap: Pünkösdvasárnap
- 24. hétfő: Pünkösdhétfő
- 25. kedd: Tiszteletreméltó Szent Béda áldozópap
- 26. szerda: Néri Szent Fülöp áldozópap
- 27. csütörtök: Canterbury Szent Ágoston püspök
- 30. vasárnap: Szentháromság vasárnapja

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

RÉTHY ISTVÁN VOLT ENDRÓDI PLÉBÁNOS VISSZAADTA LELKÉT A GONDVISELŐ ISTENNEK

Született 1931. december 25-én Nagyváradon. Érettségi után 1951-től szerzetes növendékként teológiát tanul Budapesten 1952-ig, a szétszórattásig. 1953-tól 55-ig munkaszolgálatos katona. A katonaság előtt illetve után egy-egy évig vállalatnál dolgozik. Teológiai tanulmányait 1956-tól Szegeden folytatja. 1960. június 19-én pappá szenteli Hamvas Andre csanádi püspök. Első szentmiséjét 1960. június 26-án mutatja be Nagykovácsiban.

Segédlelkész: 1960-61. Kondoros,
1961-62. Debrecen Szent Anna plébánia,
1962-64. Gyula,
1964-67. Szarvas,
1967-71. Békéscsaba Belváros,
1971-72. Debrecen Szent László plébánia
A debreceni Svetits Katolikus Gimnáziumban hittanár: 1972-80.
Káplán Debrecen Szent Anna plébánián 1980-82 között.
Plébános: 1982-89. Endrőd,
1989-90. Békéscsaba Jamina
Plébániai kormányzó: 1990-94. Gyula,
Plébános: 1994-2005: Szarvas,
Szegedi Papnevelő Intézet rektora 2005-2006.
2006-tól Algyő plébánosa,
2009. március 1-től nyugállományban

1980-tól Püspöki tanácsos, 1986-tól Szent Imréről nevezett bihartordai c. apát
1999-től Püspöki Bíróságon bíró
Elhunyt 2010. április 13-án Nagykovácsiban, 79 éves korában. Temetése szintén itt volt, április 23-án.
Rá emlékezünk egy régebbi írásával, mely a Városunk újság 2000. novemberi számában jelent meg.

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 18 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor. Május hétköznapjain 19 órakor litánia, vasárnaponként az esti misén. Május 9-én, valamint Pünkösöd mindkét napján 10, 19 óra. Elsőáldozás május 23-án, Pünkösdvasárnap 10 órakor Hősök napja szervezés alatt!

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Május 9-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor. A szombat esti előesti mise vasárnapi mise. Május hétköznapjain fél 6 órakor litánia, vasárnaponként a mise előtt. Május 9-én, valamint Pünkösöd mindkét napján 8 óra.

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.

MIKOR FÖLDI ZARÁNDOKÉLETÜNK LEZÁRUL

Ha maradandót akarsz alkotni, gondold a mulandóságra

Amikor keresztelésünkkor az Egyház családjának gyermekei lettünk, elindultunk az üdvösség felé vezető úton. Megtértünk, ráértünk a Krisztusi útra, amelyen számtalan testvérünkkel együtt haladunk, hogy hasonlónak váljunk Jézus Krisztushoz, és így az ő szeretetében éljünk megküzdve gyengeségeinkkel. Az Egyház a mi Urunktól számunkra rendelt szentségekkel táplál, nevel, erősít, megszentel, hogy mikor földi zarándokéletünk lezárul, nyugodtan léphessünk mennyei Atyánk színe elé.

Amikor készülünk a nagy útra, a mennyei Atya jóságára gondolunk, aki várja övéit az üdvösség honába, az örök életbe, a feltámadásba. Utolsó nagy nekifutásunkban sem hagy magunkra, bűnbocsátó irgalmával megtisztít, a betegek kenetével megerősít, kenyér színében Szent Testével táplál, hogy velünk egyesülve Ő kíséren az Atyához.

Hiszünk az örök életben. Elköltöző szereteteinktől nehéz az elválás, de vígasztal a tudat, ha hűséggel, állhatatosan Jézus útján járunk, Isten kegyelméből az örök boldogság lesz osztályrészünk.

A temetés imáiban a mennyei Atyát szólítjuk meg, hogy fogadja irgalmába hazatérő gyermekét. A távolodó kezét lassan elengedjük, s kérjük Jézus Urunkat: - Öleld át immár Te az ő lelkét, hiszen keresett itt a földi téreken, Veled akart élni, - Te voltál reménye és a Te szeretetedet igyekezett átadni övéinek.

Mennyei béke árad az Istennek szolgáló lélek távozta nyomában, mert itt hagyta szolgálatának áldott gyümölcsit.

A temetéskor imádkozunk az elhunytért. Ha bűne volt, mit csak Isten tud és ismer, bocsásd meg neki.

A temetés imái közben magunkra is gondolunk: - Most milyennek látsz engem jóságos Atyám?

A temetéskor Isten közelében járunk. Nem illik ott beszélgetni köznapi dolgokról, nem illik ott dohányozni, de igenis illik együtt imádkozni, s lelkünkbe fogadni az Élet, az örök élet üzenetét.

A temetésen való részvétel egy sajátos kultúra tükré. A lélek kultúrájának tükré. A temetés mindig a feltámadt Krisztusra irányítja gondolatainkat. Ahogy életünk folyamán ünnepeltük a feltámadást a szentmisében Krisztus áldozatával egyesülve, úgy tudjuk majd a hazatérés idején felfogni az élet ajándékát.

Sokféleképpen gyászolunk mi emberek, de mi tudjuk, mert megismertük Jézus ajándékát, hogy az élet nem reménytelen elmúlás, hanem újjászületés Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára - írja Szent Pál apostol. Imádkozunk irgalmas Atyánkhoz elhunytjainkért és minden úton lévő embertestvérünkért.

Réthy István

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Nyílt napok

Iskolánkban március 22-én, 23-án és 24-én nyílt napokat tartottunk. Ezen a három délelőttön minden szülő betekintést nyerhetett a tanórákon folyó munkákba.

Igen szép számmal érkeztek leendő első osztályos gyermekek szülei is csemetéikkel együtt. Próbáltunk mindhárom napon olyan foglalkozásokat tartani, amelyekbe az érdeklődő óvodások is bekapcsolódhattak. Ha néhány percre, de ők is iskolások lehetnek.

Szabóné Vaszkó Éva

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Idén is izgatottan készültünk az óvodásokkal való találkozásra, az immár hagyományos iskolaköztalálkozásra. Szülők, gyerekek visszajelzése alapján mondhatom, igyekeztünk nem volt hiábavaló. A beíratás harmadik napján örömmel újsághallgathattam Atyának, sok szülő tisztelte meg iskolánkat, hiszen mellettünk döntött.

Itt szeretném megköszönni a szülőknek, hogy ránk bízták csemetéjüket. Ezt természetesen azzal igyekeztünk meghálálni, hogy velük együttműködve próbáljuk kihozni a lehető legszebbet és legjobbat gyermekeikből, és azon munkálkodunk, hogy a leendő elsősök szeptember 1-től minden reggel örömmel lépjenek át iskolánk küszöbét.

Öszinte tisztelettel:
Lukács László igazgató

Nyílt nap a felső tagozaton

A felső tagozaton is nagy érdeklődéssel követték a szülők a nyílt napok tárgyi óráit.

Voltak olyan osztályok, ahol tiznél több szülő figyelte gyermeke teljesítményét, a tanító tanár alkalmazott módszereit és az adott óra eredményességét.

Az órák végén jó hangulatú, közvetlen beszélgetés alakult ki, amely mindenki számára nagyon hasznos volt. A szülők a megváltozott tananyag tartalmakat, módszereket igyekeztek megismerni, iskolánk modern szemléltető eszközeinek pedig a gyerekekkel együtt örülhettek.

Cseh Jánosné

Szóbeli nyelvvizsga

2010. április 12-én angol alapfokú szóbeli nyelvvizsgán vettünk részt. Aznap már 9 órára odaérteztünk, hogy minél hamarabb túlessünk rajta. Már fél 10-kor sorra került az első közülünk, így körülbelül 11 órakor már mindenki végzett. A vizsga része volt a kötetlen beszélgetés (ház, család, város, hobbi és öltözködés témakörben), képleírás és szituáció. Már délben megtudtuk az eredményt és szerencsére mindenki 60% felett teljesített, így ez azt jelenti, hogy a vizsgának ez a része mindenkinek sikerült. 2 órákor kezdődött a vizsga laboratóriumi része, ahol magnóról kellett értelmezni két szöveget és azzal kapcsolatosan kérdésekre válaszolni. A megfelelő felkészülésnek köszönhetően reméljük, a vizsga ezen része is jól fog sikerülni, de ennek az eredményét csak 4-5 hét múlva tudjuk meg. Az írásbeli nyelvvizsga részére május 8-án kerül sor, amire már a felkészülést is megkezdtünk heti 3 különórán és a tanórákon is. Nagyon reméljük, hogy ez is jól fog sikerülni.

Farkas Anna
8. osztály

(Időközben érkezett a hír, hogy a szóbeli mind a nyolc vizsgázónak sikerült. Gratulálunk a diákoknak és felkészítő tanárunknak - Fasaláné Mucza Irénnek - és kívánunk eredményes írásbelit is!)

Újabb siker matematikából.....

A két országos verseny közül (ahová tanítványaink sikeres iskolai és megyei forduló után bejutottak) a Dugonics András Matematika Verseny utolsó fordulóját március 27-én rendezték Piliscsabán. Bela Gréta 8. osztályos tanuló 7. helyezéssel megvédte iskolánk jó hírét. Az elmúlt 4 évben három alkalommal végzett iskolánk tanulója a legjobb 10 között.

Gratulálunk Grétának és eredményes szereplést kívánunk a Varga Tamás Matematika Verseny országos fordulójában.

Felkészítő tanár: Cseh Jánosné

Lelki nap

„A Lélek gyümölcse pedig: a szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Ilyenek ellen nincsen törvény.” (Gal 5,25)

Ez a bibliai íge volt a mottója az idén március 25-én tartott lelki napnak. Iskolánkban hagyománya van ennek az alkalomnak, a lelkigyakorlatnak. A húsvétot megelőző nagyböjti időszakban szükségét érezzük a lelki felkészülésnek, elcsendesedésnek, hogy az ünnepet méltóképpen ünnepelhessek meg gyermekeink. A napot diákmissze indította, majd különböző előadások, dramatizált játékok sorával folytatódott. Tartalmas, értékes délelőttöt töltöttünk el így.

Kele Ágnes

Röplabdamerkőzés

A gyomaendrői Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és a szarvasi Vajda Péter Általános Iskola és Gimnázium barátságos röplabdamerkőzést játszott 2010. április 20-án iskolánk tornatermében. A végeredmény 3-0 lett a Szent Gellért javára.

Kistérségi Szavalóverseny a Határ Győző Városi Könyvtárban
Eredményeink

I. helyezés:

Bela Gréta Virág 8. osztály

Tanára, felkészítője: Polányi Éva

II. helyezés:

Csernyeczki Liliána 2. osztály
Nagy Anna 8. osztály

Mészárosné Kiss Katinka
Polányi Éva

IV. helyezés:

Farkasinszki Tünde 6. osztály
Hanyecz Barbara 7. osztály
Zsilinszky Erika 2. osztály

Kele Ágnes
Lukács László
Mészárosné Kiss Katalin

Kistérségi Mesemondó Verseny

I. helyezés:

Bela Gréta Virág 8. osztály
Dajkó Livia Adrienn 5. osztály

Polányi Éva
Polányi Éva

II. helyezés:

Neibort Tibor 3. osztály
Trabach Veronika Hunya

Szabó Anikó
Vaszkóné Hunya Mónika

III. helyezés és a Könyvtár különdíja:

Ronyecz Nikolett 6. osztály

Kele Ágnes

IV. helyezés:

Kovács Gábor 1. osztály
Zsilinszky Erika 2. osztály
Gubucz Szilvia 2. osztály - különdíj
Kiss Vivien 3. osztály
Hornok Roland 4. osztály Hunya
Kövári Lili 5. osztály
Pfeifer Anna 7. osztály
Tari Zsolt 8. osztály

Mészárosné Kiss Katalin

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Söczi Géza

BARAT SZENT MAGDOLNA-ZSÓFIA

rendalapító, apáca
Unnepe: május 25.

*Joigny, 1779. december 13. +Párizs, 1865. május 24.

Madeleine-Louise Sophie Barat 1779. december 13-án született az Auxerre egyházmegyei Joignyben. Apja kádár volt, s emellett kis földjét is művelte. Magdolna-Zsófia gyermekkorában jámborul élt, de semmilyen módon nem tűnt fel. Amikor 1789-ben első szentáldozásához járult, nagyon eleven szellemi képességet mutatott. Fivére, Lajos,

akit 1795-ben, a forradalom zűrzavarái közepette szentelték pappá, megbízható képzettséggel látta el. Még latinra és görögre is tanította, amelyeknek ismerete abban az időben a nők körében igen ritka volt. Magdolna-Zsófia 1792-ben ismerte fel először világosan szerzetesi hivatását, ezt azonban csak nagy nehézségekkel követhette az uralkodó politikai viszonyok közepette. 1795-ben fivérével, aki lelki tanácsadója volt és megismertette a kolostori életmóddal, Párizsba ment. Más fiatal lányok is csatlakoztak hozzá, és vele együtt alkották egy közösség össejtjét.

1800-ban fivérét felvették a „Péres de la Foi” (A hit atyái) társulatba, amelyet Joseph-Désiré Varin (1769-1850) vezetett. Ez a kongregáció azt tűzte ki feladatául, hogy a feloszlott Jézus Társaság helyébe lép, és előkészíti annak visszaállítását. Varin hosszú ideje azal a gondolattal is foglalkozott, hogy női kongregációt alapít, amelynek feladata lenne - tanító és oktató tevékenysége által - a Szent Szív tiszteletének terjesztése. Miután Magdolna-Zsófia gyóntatóatyja lett, hamarosan felismerte, hogy képzettsége, emberi tulajdonságai és mélyeséges jámborsága révén eszményi alapító lenne. Magdolna-Zsófia is felismerte Varin elképzeléseiben sajátos, személyes hivatását. Az „Institut du Sacré Coeur” (Szent Szív Intézete) első négy nővére 1800. november 21-én tette le fogadalmát, és már 1801 októberében nevelőintézetet nyitottak Amiens-ben, igen nehéz körülmények között. Magdolna-Zsófiát 1802. december 21-én főnöknővé nevezték ki. Az a lelki irányítás, amelyet Varin és A hit atyái adtak át a nővéreknek, lényege szerint jezsuita volt. Ez azonban kiválóan megfelelt Magdolna-Zsófia tetterős és tevékeny vérmérsékletének. Szerencsétlen módon ebben az időben súlyosan megbetegedett.

Ennek ellenére az új kongregáció fejlődésnek indult; megfelelőbb elhelyezést is találtak. Nem sokkal ezután Magdolna-Zsófia Grenoble-ba utazott, hogy Duchesne Szent Filippine kis csoportját felvegye intézetébe. Amikor 1805 végén visszatért Amiens-be, azt találta, hogy egy volt klarissza, név szerint Baudemont nővér a ház egyik gyóntató atyjának, Sambucy de Saint-Estève abbának a segítségével nagyon figyelemreméltó befolyásra tett szert a közösségben. 1806. január 18-án Barat anyát mégis megválasztották általános előjárónőnek, bár csak egy szavazattöbbséggel. Varin átadta neki a vezetés egész teljhatalmát.

A Szent Szív Intézet ettől kezdve gyorsan fejlődött: új alapítások jöttek létre Poitiers-ban, Niort-ban és Gent-ben. Amiens-ben megnövekedtek a nehézségek Saint-Estève abbéval. Tetőpontjukra 1811 után jutottak, amikor az abbé elfogadhatatlan alkotmányt akart ráerőszakolni az intézetre, ezt azonban Varin elutasította, és Barat anyja is vonakodott elfogadni. Az abbénak azonban megvoltak a pártfogói a kongregációban, és úgy tűnt, mintha szakadásra kerülne a sor, végül csak a belga ág szakadt el. A további viszályokból és az 1815 őszi kirobbant válságból az intézet került ki győztesen. Barat anyja most már nyilvánosságra hozhatta a Varin által előkészített, jezsuita szellemű alkotmányt. Ezt az amiens-i közösség csak vonakodva fogadta el. Miután eme újjárendezés révén Barat anyja egész életére szólóan általános előjáró lett, megbízást kapott, hogy Párizsban alapítson noviciátust az egész kongregáció számára egy hozzá csatlakozó nevelőintézettel együtt. A nevelőintézetben csakhamar főnemesi növendékek gyülekeztek. Bár Barat anyja megtett mindent, hogy fenntartsa a szegénységet és az egyszerűséget, az intézet apostolsága - legalábbis Franciaországban - egyre jobban a társadalom felsőbb rétegeire toldott át. Az általa közvetített nevelés gondos volt, és különösen vallási téren nagyon megbízható.

A Szent Szív Intézet most már igazán biztos alapokon állt. 1815-től megbízható támogatást kapott az újból visszaállított Jézus Társaságtól. „A hit atyái”, köztük Varin és Magdolna-Zsófia bátyja is, beléptek a Társaságba. 1818-ban Barat anyja engedett Filippine Duchesne sürgető kérésének, és Amerikába küldte első nővéreit. A következő években került sor alapításokra Olaszországban és Svájcban, később Hollandiában, Írországból, Spanyolországban és más országokban is. (1883-ban Magyarországon is.)

Közben Barat anyja, aki sikereiben és nehézségeiben egyaránt mindig alázatos és derűs maradt, megöregedett. Erős természetfölötti kisugárzása miatt általában nagy tiszteletet tanúsítottak iránta, de utolsó éveiben is súlyos próbákat kellett kiállnia. 1845-ben Affre érsek a jezsuitáknak megtiltott minden szolgálatot a Sacré Coeurban. 1850. április 19-én fájdalmasan érintette Barat anyát Varin halála. Többször is megkísérelte, hogy hivatalától visszavonuljon, de nővértársai nem fogadták el lemondását. Ereje azonban megfogyatkozott, 1865. május 24-én, mennybemenetel ünnepén Párizsban meghalt.

1908. május 25-én boldoggá, 1925. május 24-én pedig szentté avatták.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Füldökádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

Hitelletettség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!

Nem dalol az üllő, elment a kovács

Húsvét előtt néhány nappal kaptuk a szomorú hírt, hogy az Apponyi úti műhely végleg elcsendesedett, mert meghalt Szmola Béla kovácsmester. Nemcsak egy kedves ember ment el, hanem egy endrődi kovács dinasztia utolsó képviselője.

2006-ban Béla bácsi vasalta be a tájház löcsös kocsiját, akkor azt mondta ez lesz az utolsó nagy munkám, kocsit nem csinállok többet. Nagy szakértelemmel formálta az izzó vasat és illesztette a szekér megfelelő alkatrészéhez. Néha segitettem ráverni, és ő taníttatta, hogyan fogjam a kalapácsot, és tartsam az ütemet. Közben mindig mesélt. Megelevenedtek a régi jó munkájú bogárnak, kovács, szíjgyártó, cipész, csizmadia

és más kisiparok mesterei. Anekdotái tanulságosak voltak. Ha csak néhány percre néztem be a műhelyébe, akkor is kedvesen érdeklődött, hogy vagy? Jól vannak a gyerekek? Mindig érdeklődő volt, soha nem panaszkodott, pedig már akkor kimutatták szervezetében a kórt. Bölcs volt és hajlíthatatlan jellem, kézszeritása acélos.

Nem dalol az üllő, elment a kovács!..

Kedves Béla bácsi, ha majd az égi üllő mellől kalapáccsal a kezében néz le ránk, gondolatban küldjön bölcsességéből, mert ebből nagy hiány van most a földön!

Öszinte részvétellel búcsúzik Szonda István

Az értékek adják a közösség összetartó erejét - MEGYEJÁRÁS HUNYÁN -

Ha egy közösség összefog, képes értékeket teremteni. Azok a tervek igazán életképesek, amelyek múltunk gyökereibe kapaszkodnak. Fontos értékeink számba vétele, mert az adja a közösség szellemi összetartó erejét. Minden reményünk megvan arra, hogy az elkövetkező években az anyagi alapját is megteremtjük annak, hogy otthonunkban, Békés megyében jól érezzük magunkat - hangsúlyozta Domokos László április 16-án, a megyejárás programsorozat hunyai állomásán.

Petényi Szilárdné polgármester

köszöntőjében elmondta, bár a többi településhez hasonlóan a 720 lelkes Hunya is előregedő, ennek ellenére az elmúlt években sikerült megőrizniük a működőképességet és fejleszteni is tudtak. Helyben megtalálható az óvoda és az általános iskola alsó tagozata, illetve sikerül a szociális ellátást is fenntartani, továbbá az önkormányzat erejéből arra is futotta, hogy szépítsék a település arculatát. Mindezt a hunyaiak összefogása tette lehetővé.

Domokos László, a megyei közgyűlés elnöke arról szólt, hogy 2006-ban a kormányzat a megyéket meg akarta szüntetni, Békés az összefogás jegyében akkor fogalmazta meg új felfogását, amely szerint értékeket őriz és fejleszt, érdekeket képvisel, illetve a megye valamennyi települése és lakója részére szolgált. Ebből erőt lehet meríteni, a jövőt építeni. A megye fontosnak tartja, hogy az itt élők érezzék, hogy jó dolog történik körülöttük. Érezzék otthon magukat. Közérzetünket elsősorban nem az anyagi körülmények határozzák meg, hanem az, hogy tudunk-e tenni magunkért és másokért. Békés az összefogás megyéje, és az összefogásra Hunya jó példa. Mikor templomuk leégett, néhány év alatt újjáépítették.

Hunyán helyben maradt az óvoda és az általános iskola alsó tagozata, illetve sikerült a szociális ellátást is fenntartani a községben.

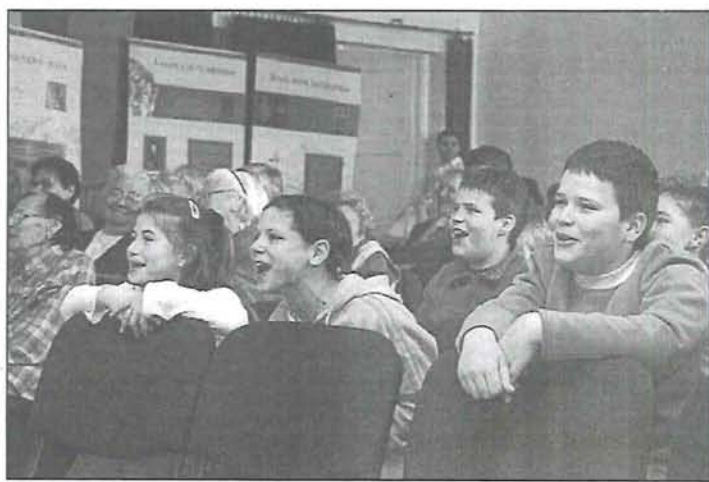
Nyári MANT Űrtábor 2010 – Gyomaendrőd

A Magyar Asztronautikai Társaság (MANT) 2010-ben is megrendezi nyári Űrtáborát, ezúttal Gyomaendrődön. Az egy héttig tartó, július 4-10. között zajló tábor ideje alatt a résztvevő középiskolások számos izgalmas és érdekes program, előadás, vetélkedő részesülhetnek. Bővíthetik az űrtevékenységgel, az űrkutatás változatos alkalmazásaival kapcsolatos ismereteiket. Személyesen találkozhatnak magyar űrkutatókkal, első kézből ismerkedhetnek meg munkájukkal. Megtudhatják, hogy milyen űrműszerek készültek és készülnek Magyarországon.

A 2010-es tábor tervezett programjában szerepel többek között valódi holdkőzetek tanulmányozása, játékos műholdépítés, kincskeresés, csillagászati megfigyelések. A diákok hallhatnak érdekességeket a műholdas helymeghatározástól kezdve a Mars bolygóig egy sor változatos témáról. Csapatokba szervezve, játékos formában mérhetik össze tudásukat, ügyességüket és szerencséjüket. A tábor egyik fénypontjaként, a résztvevők próbát tehetnek egy igazi robotrepülő irányításában. Ez lesz az első alkalom Magyarországon, hogy a polgári szféra testközelből és interaktív módon, működés közben tanulmányozhatja egy robotrepülőgép működését. Repülés közben a gép által készített nagyfelbontású képek a földi vezérlőállomáson valós időben nézhetők, azokat digitálisan rögzítik is. Természetesen nem maradnak el a kirándulások, a környék nevezetességeinek, látványainak a megismerése sem – egész napos kirándulást tervezünk Szarvasra is. Eközben a tábor résztvevői megismerkedhetnek az ország minden tájáról – sőt határainkon túlról is – érkezett, hasonló érdeklődésű fiatalokkal. (Várunk diákokat a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumból, a Felvidékről és a Vajdaságból.) Néhány év múlva talán a mostani táborozók közül kerülnek ki a jövő magyar űrkutatói!

Az idei tábor időpontja 2010. július 4. (vasárnap) – július 10. (szombat), a helyszíne pedig a Gyomaendrőd városa és környéke. Az űrtábor „bázisa” a gyomaendrődi Kner Imre Gimnázium és Szakközépiskola lesz.

A tábori részvételre már most lehet jelentkezni, összesen 40 fő fogadására van lehetőség. A részvételi díj 17 900 Ft, ez fedezi a szállást, a programokat és napi háromszori étkezést is. 14 900 Ft-os, kedvezményes díjjal jöhetnek a táborba a MANT nemrég lezajlott Ugródeszka: a Hold diák-pályázatának, és a 2010. márciusi Bolygótudományi Nap rendezvényének a résztvevői. Ugyancsak jogosult a kedvezményes díjra minden

Gyomaendrődön vagy más Békés megyei településen lakó vagy tanuló középiskolások diák!

Jelentkezési határidő: 2010. május 10.

Az űrtáborral kapcsolatos részletes információ, a jelentkezési lap, valamint a leggyakrabban felmerülő kérdésekre adott válaszok az alábbi címen érhetők el:

<http://www.mant.hu/magyarurtabor>

További információ kérhető:

Bacsárdi László, MANT főtitkár

e-mail: bacsardi.laszlo@mant.hu, mobil: (30) 266-6845

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Az előző számban közöltük az 1920-ban kelt levél első részletét, melyet Zelinka János apátplébános vetett papírra. Most közöljük a levél második részét.

„Endrőd község az 1919 évi forradalom és proletárdiktatúra idején!” (2. részlet)

„És csakugyan március 15-én nagy tünemény felvonulást rendezett Endrőd a szomszédos Gyoma községgel együtt. Kibontott nagy vörös zászlók alatt a Marsailles-et harsogva Gyomáról hullámozott a nép Endrőd fő utcáin keresztül a piacra. A nép ünnepelőben, veres cédulákkal a kalapjukon e felirattal – Világ proletárjai egyesüljetek – a nép sorában többnyire veres kendős vagy ruhás asszonyok és ordítózó gyerekek voltak – gazdák nem igen voltak láthatók. E napon, mint nemzeti ünnepen, az összes középületeken, az iskolákon a nemzeti háromszínű lobogó lengett; azonban ez szálla volt Giricz Pál kocsmáros, a veresek vezérének szemében, azonnal letépette a mindenféle pajkosságra kapható gyerekekkel a zászlókat és követelte a veres lobogók kitűzését. Ez nem volt elég, hanem még a postahivatalról és az összes iskolákról eltávolította a magyar címet és feliratot – ezt pedig mind önhatalmúlag – mert még akkor a tanács tagja sem volt – cselekedte, a félrevezetett nép pedig vakon engedelmeskedett neki. A piacon roppant nagy tömeg gyűlt össze, egyik lázító szónoklat a másikat érte, nem volt vége és hossza a sok sületlen beszédnek még olyanok is beszéltek, kiknek semmi közük nem volt az egészhez, de a terror miatt gyávaságból ők is kiabáltak.

A proletárdiktatúra Endrődön március 27-én alakult meg és pedig egyelőre Cmarkó Mátyás földműves dobszóval kihirdette, hogy ő veszi át a község igazgatását és feltétlen engedelmeséget követelt. Ezen megbízatása csupán egy nap tartott, mivel Bartos Pál szintén földműves nyilvános jelölés útján megválasztott emberekkel megalakította a direktóriumot. Első dolga volt a községi alkalmazottaktól esküt venni arról, hogy feltétlen hívei lesznek a proletárdiktatúrának, és annak rendelkezéseit pontosan végrehajtják; továbbá az előljárókat – községi bírót és esküdteket állásaiktól elmozdította – s helyöket újonnan választott proletárokkal töltötte be: a takarékpénztárhoz tudatlan napi biztosokat rendelt; továbbá az összes üzletekről, a 2 gyógyszerhárról leltárt vétetett fel. A nagylaposi bérgazdaságot kommunizálta s a gazdaságot három ellenőrzésre rendelt korlátozott emberre bízta természetesen óriási fizetések kiutalása mellett. A marha és sertésállományt elprédálták és a gazdaságban nagy tisztítást vittek véghez.

1919. április 10. a direktórium felsőbb rendelet szerint alakult, a választás titkos szavazás útján történt, nő beválasztva nem lett és ezért az asszonyok szakegylete elengedhetetlen magatartást tanúsított a férfiakkal szemben. Hallatlan zenebonát csapott az értelmetlen és félrevezetett asszonyok községében és az utcán, nagy hangon követelte az ő jogait.

A proletárdiktatúra Bartos Pál földműves és Szabó István tart. hadnagy elnöke mellett a hatalmat magához ragadva, kommunista elveiknek terjesztése és végrehajtására permanens üléseket tartott. Elsősorban kihirdették, hogy a vallás csak magánügy – ezt ugyan az egybe kelteknek még tized része sem értette meg, de az előadó harsogó szavaira csak a fejüket bólingatták; beszüntették az egyházi tanácsot, és iskolaszéket – az összes iskolák államosítását kimondták az egyháznak az államtól való elválasztását a javak közösségét: - sőt még többet – eltiltották a vallás és erkölcs tanítását az iskolákban és elrendelték a kereszteknek és feszületeknek eltávolítását az iskolákból; mert hát úgy rendelték és parancsolták a tanügyi népbiztosok. Csak látni kellett ezt a szármalmas és agyonhajszolt szegény népet a tanácssterem kemény padjain lehorgaszott fővel, egymásra alig pillantva és a terror nyúga alatt remegve! De rögtön megváltozott a helyzet midőn az elnök parancsára a király képének eltávolítása után még a feszület levételét a tanácssteremből is követelte, no erre felindult a gyáva és meghunyászkodó nép, amely eddig szórtanul és minden ellenetetés nélkül tűrte a drákói rendeletet – nem engedjük így szót a tömeg, drága nekünk a szent kereszt annak meggyalázását nem tűrjük! Akkor az elnök, hogy a felháborodást lecsillapítsa elállott indítványától, - jelentve, hogy még sok fontos ügyet kell tárgyalni. Többi között a tanügyi népbiztosok is a tanfelügyelőség rendeletét a közoktatásra vonatkozólag, mely a vallás tanítását beszünteti, a történelem és földrajz tanítását kommunisztikus szemlében való előadását követeli, a hazafiságot nevelés felfogásnak degradálja s a hazaárulók... - Kommunistákat érénynek dicsóiti - Ezt nem értették meg jóformán az egybegyűltek, csak csóválták a fejüket, teljes apathiával belenyugodva Kunfi rendeletébe. Élénkebb érdeklődés támadt azonban azon fölvetett kérdés iránt, miből fedezték a kiadásokat az elvtársak, direktórium tagok fizetési cédulákat, meghagyásokat küldtek a vagyonosabb gazdákhöz 500 vagy 1000 Kor. még többet követelve, és pedig azonnal – azután következett a rekvirálás, - belátások szerint csak követeltek a gabonából, zsírból, szalonnából és más élelmiszerből boldog boldogtalan szigorú fenyegetések mellett; hallatlan zsarolásokat és zaklatásokat elkövetve. Mert úgy kívánták ezt a vérszopó piócák, amelyek az agyon gyötört lakosság testén élőszködtek. Kinek számoltak be azután az elvtársak a rablott pénzekkel – okmányok és naplók hiányában biztosan meg nem állapítható.

Jellemző, hogy nyilván felsőbb utasítás folytán a közpénzek és alapítványok elkomunizálását is kívánták keresztül vinni, nagy kutatás támadt erre a faluban, a takarékpénztárban, a plébánián, az egyházi és iskolai alapok, alapítványok és más kegyeletes hagyományozások elkobzására, - természetesen siker nélkül, mi után az összes alapítványok nem egyeseknél voltak elhelyezve, hanem központi kezelés alatt állanak.

A szesz italok kiszolgáltatása és élvezete tilos volt. Ugyanis nagyra voltak

vele az elvtársak, hogy a kocsmárosnak megtiltották a bor, pálinka kimérését és ez által jözsanságra szoktatták a népet, de ám már nem akadályozhatták meg, hogy titokban és magánháznál szenvedélyöket ki ne elégítsék. A készletek egyre fogyóban lévén megkezdtek a borrekvirálást, a hordókat lepecsételték és elkomunizálták. Így történt a plébánián is, ahol e vörös küldött elvtárs nagy kegyesen két hordó bort rekvirálni akart, a tulajdonos tiltakozására az egyik jobb érzésű elvtárs nagy kegyesen megengedte, hogy az egyik hordó bor maradjon mise bornak, mert hát mi történnék a faluban, hogy bor hiányából misézni sem lehetne és a templomot be kellene zárni. Az alatt az oláh megszállás mind jobban közeledett április 25-én nagy számú vörös katonai különítmény érkezett a faluba, s a már elkobzott és összeszedett fegyvereket magához vette, sőt a csendőrséget is lefegyverezte. A vörösök érezvén már, hogy talpuk alatt ég a föld nagy tanácskozássra gyűltek össze a község házában, hogy megállapítsák kiket kellene túsokul elhurcolni, hogy visszavonulásuk fedezve legyen. Össze is írtak vagy ötven embert az egész értelmiség, papok és jó módú gazdák nevei ott szerepeltek a feketelistán – de elhurcoltatásuk óráját titokban tartották. Mind amellet kiszivárgott a hír miben török a fejöket a veresek, azért aki tehette menekült is a faluból. Végre április 27-én már a reggeli órákban különös mozgolódás és szaladgálás volt észrevehető a községben. Csoportok képződtek az utcán egymáshoz suttogva tanácskozva, végre megindult a menet a vashíd felé, melyet a községünk ezen büszkeségét a vörösök felrobbantani szándékoztak. Végre nagyobb tömegek és társzekerek... ki-ki a faluból... De a direktórium tagjai sem maradtak tétlenül, ami még pénzmaradék volt elszébelték, s ők is felpakolozták szekerekre s a kiszemelt túsokról teljesen megfeledkezve rohantak Mezőtúr felé, hogy a bőrüket mentseik. Dél felé már tiszta volt a falu. Mélyen lélegzett föl a lakosság a rettenetes vörös nyomás alól, óriási károkat okozva a községnek anyagilag, de főképpen erkölcsileg. A munkás és katonatanács tagjainak, valamint a direktórium fizetése, az órség napi díjazása, s az állítólagos igazgatóság költségei horribilis összegeket emésztettek fel, amelyekről senki számolni nem tud, mert az összes pénztári naplók és jegyzőkönyvek eltűntek. Erzékeny kárt szenvedett a község a közvagyonban egy tavaszi nap felprédálták a községi faiskola legszebb fáit, a magánvagyonban rekvirálás, rablás, tolvajlás által okozott károk kiszámíthatatlanok. De azért nagyobb a kár az erkölcsi téren. A mély vallás érzületről, becsületességről, munkásságról ismert község szakítva ósatyáink tisztességes és honfenntartó érényivel lejtőre került és rohamosan süllyedt a becstelenség és gyalázat örvényébe. A történelmi igazságot szem előtt tartva rá kell még mutatnom azon szomorú előzményekre, amelyek tisztességes és becsületűdő népünk ezen fájdalmas erkölcsi bukását előkészítették. Előre bocsátva azt, hogy Endrőd község 14 ezer lakosságú népe mindössze 26 ezer kat. hold földön – ennyi lévén egész határa

Rozmározó P. Szabó István

Gyoma néprajza

Szórványadatok a Gyomai Református Egyház és gyülekezeti élet történetéből

Levéltári kutatásaim alkalomával számos úgynevezett szórványadatra bukkan-
tam a gyomai református egyház törté-
tével, életével kapcsolatban.

Ezek közül szeretnék most olvasóim-
nak átnyújtani olyan érdekességeket, gon-
dolom én, amelyekről tudomásom szerint
nincsenek nyomtatásban megjelent ismer-
eteink.

Nevezetes történetírója volt egyházunk-
nak - különösen a Tiszántúli Ref. Egyház-
kerületnek- Tóth Sámuel, akinek gyűjte-
ményéből idézek; „Adalékok a Tiszántúli
evangélium szerint reformált Egyházkerület
történetéhez” kivonatok az egyházker. jegy-
zőkönyveiből /Tóth S. egyházker.-i levéltár-
nok volt/ II.- IV.: kötet. Debreczen 1894

Anno Domini 1759. június 17- től. 28-
29 old. Autographumok, aláírások, azaz a
lelkési hivatalba lépéndeők saját kezűleg
aláírt névsora.

Anno Domini die 23. Februárus-tól
Marjalaki Dániel a hollandi egyetemről visz-
szatért akadémius /aláírt/ 1779. márczius
6. - Marjalaki Dániel Gyomán szolgált lel-
kipásztor volt 1773-1802-ig haláláig, itt
Gyomán is lett eltemetve, utolsó esztende-
it. „magánosságban élte”.

34- 35 old. - 1787. ápr. 4 – 1791. ápr.
19. között Lelkészképeségi vizsgát tett
egyének, prédikálásra felhatalmazott iskola
rektorok sorozata;

45. sz. alatt; „Kulcsár György Gyom-
ára.”

150. old. „Deputatio Superintendentalis” /
kerületi küldöttgyűlés/ Jelen voltak: Békési
Egyházmegye küldötté. Gál András gyomai
lelkipásztor 1772. aug. Oltsai vagy Olcsvai
Gál András Gyomán szolgált 1748 – 1773
között.

154. old. - 1773 ápr. Deputatio
Superintendentalis 10. sz. pont. - Panasz

Gál András gyomai lelkész ellen ki a keze
alá befolyt készpénzeket hűtlenül kezelte,
ellene vizsgálat rendeltetik el.

157. old. - 1773. aug. 14.-én 2. sz.
pont: Olcsvai Gál András gyomai lelkész
ügyében a kiküldött bizottság előterjeszti
véleményét; nevezett lelkész hanyagsá-
ga és hűtlensége következtében a jövő
dislocatioig, lelkési helyek kiosztásáig, hi-
vatalától megfosztatik s egyháza előjáróit
kérje meg, azaz kövesse meg, kérjen bo-
csánatot, hűtlenségéért.

1827. június 24. Pesbiteri ülések jegy-
zőkönyvei I. kötet. 1827. június 24. Gyomán
határozat született a templomi ülésrendről
a rendtelenségek megszüntetése, s a ren-
detlenkedők megfenyítése végett.

„A családoknak állandó helyük volt ré-
gen a templomban. A templom beosztása
az 1938. évi felújítás előtt is olyan volt, mint
most /1980-ban, adatközlőktől/ s az ajtókat
is úgy használták. A szószékkal szembeni
padsorokat BÍRÁKOK SZÉKEINEK nevezték,
ennek első padjába a község főbírája,
törvénybírája vagy albirája és a község
tisztviselői ültek. A hátuk megett levő
padokba meg olyan férfiak, nők ülhetek,
de csak akik polgárit jártak vagy még tanul-
tabak voltak. Oda másformák nem ülhetek.
Az iparos asszonyok, azaz a mesterembe-
rek feleségei, a kar alatti padokba, azokba
a padokba amelyek a mozi felől vagyis a
Wodiáner kastély felől vannak. Az iskola fe-
lőli oldalpadokba az egyszerűbb nagylányok,
értsd: nem a vagyonosabb parasztgaz-
dák lányai, foglaltak helyet. A szószéktől
balra, a lelkési hivatal, orgona felőli oldal,
a fal melletti pad az ekklézsia követők pad-
ja volt hajdan. Akiket arra kötelezett az egy-
házi előjáróság, hogy valamely elítélendő
viselkedésükkel kapcsolatban kérjenek

bocsánatot a gyülekezettől s gyakoroljanak
nyilvános bűnbánatot. Ilyen eset a 19. szá-
zad vége fele még előfordult. A legények
a karzaton foglaltak helyet. A torony alatti
karzaton. A régi orgona alatti karzat, 1938
előtti orgona, az iskolás lányoké volt. Az
énekek számának kirakásához több helyen
voltak a padok előtt forgó táblák.

A szószék alatti számrakó helyen csak
idős férfi vagy asszony ülhetett. A többi
számrakó helyre V. -VI. oszt. gyerekek ül-
hettek az értelmesebbre közül. /Az egyházi
iskolarendszerben I.- VI. oszt. volt, aki to-
vább ment, azaz megtehette, az még az
elemi IV. oszt. után elvégezhetett IV polgá-
rit s ez így együtt megfelelehetett a mai VIII.
oszt.-nak./

A szószéktől jobbra a város háza fe-
lőli oldalon a férfiak ültek a Mirhóhát fe-
lől a mirhóhátiak, Fegyvernek felől a
fegyverniek, a szószéktől balra ugyan-
ilyen rendben az asszonyok. Itt az első
padsorban a lelkésznek, tanítónak s más
előkelő nőtiszteletűk ültek. A rendet
nem lehetett felborítani, mert azért verés
járt, no nem a templomban hanem azon
kívül más alkalommal. Ez a viszálykodás
az öregjeink szerint a németek betelepí-
tése utáni időben, 1830 után, szűnt meg.
Voltak módosabb családok, akik mind férfi,
mind női oldalon megváltottak ülő helyeket,
egész padosorokat is, azaz bizonyos össze-
get fizettek be ezért az egyház pénztárába.
A Bírások székeibe ültették a tiszteletremél-
tő vendégeket, nem papi személyeket. Téli
időben az öregasszonyok kis bundában, fe-
kete prêmes, barna színű, fekete zsinóros
juhírha bunda, az öreg emberek cifra racka
bundában ültek be a templomba.

Cs. Szabó István

keresi minden napi megélhetését; mintegy
6 ezer holdból álló uradalmon kívül egyes
gazdák főképp Kondorostanyán 200-300
holddal bírnak, a szegény földművelő lakos-
ság túlnyomó része 5-10 holdas parcellák-
on, a körösöntúli, vagy a paskumi szikes
földeken nyomorog. Továbbá tekintve azt,
hogy a községben sem számottevő keres-
kedelem vagy ipar nincs, mert az utóbbi
csak a helyi ... szorítózik. Így a lakosság
75%-a csak napszámos és kubikos munká-
sokból áll, igen közel fekvő a magyarázat
honnan származik az elégedetlenség, az
irigység mások vagyonának meg nem be-
csülése. A föld nélküli vagy amint most fog-
csikorgatva mondják: nincstelen nép, hogy
hozzátartozóinak megélhetését biztosítsa
miután helyben a túltömöttség miatt megfe-
lelő foglalkozást nem kapott, keresete nem
volt, messze vidékre – Szlavónia, Horvát-
országba vagy a felvidékre kisebb nagyobb
csoporthoz vándoroltak, hogy az építke-
zés alatt álló vasúti és gátmunkálatoknál,
mint kubikosok némi keresetre jussanak.
Ott maradtak ők hónapokig, - visszatértek
réggi tűzhelyükhöz, de már ezek sajnos nem
a régi csöndes és becsületes endródiek vol-

tak; - tanultak ott társaiktól sok rendbontó
és világfelforgató dolgot, és azt nagy garral
hirdették a földművelő és polgári körökben.
Akadt hallgatójuk elég, kik mohón szedték
be a szájuk szerinti beszédet. Keletkeztek
utána a sűrű kivándorlások Amerikába, a
folytonos gyülekezések a szakszervezeti
klubokban meg a szociál-demokratikus la-
pok és röpiratok olvasásai.

Egyszer másszor egy-egy nagyszá-
jú szakátárs vidékről, aki szóval tartotta a
könnyen hívő szerencsétlen népet, mely
aranyitsza igazságnak vette a népszava
viselő kommunisztikus kirohanásait! Elő
volt készítte tehát a talajt! Megdolgozták
alaposan a szegény tudatlan népet! Kárba
vesztett most már minden jóakarató figye-
lmezés, buzdítás a Keresztény Népszö-
vetségre való csoportosítás – a gyakran
tartott közművelődési előadások, sőt még
a szószékről való evangéliumi oktatás – az
mind süket fülekre talált. Mikor, pedig kitört
a háború s a falu virágja, s ereje hazafias
kötelességét a harctéren teljesítette, a be-
vonultak itthon maradt családjai kenyér-
keresőjőkölt megfosztva lévén, egyre na-
gyobb nyomorral küzdöttek. Az államtól

kapott hadisegély csak arra szolgált, hogy
még jobban nevelje az elégedetlenséget
és munkátlanságot. E téren kivált kiténtek
a kubikosok feleségei, kik hangos panasz-
szóval ostromolták a község házat mindig
nagyobb segílyt követelve, másokat izgat-
tak, dolgozni nem akart senki - mert úgy
mondták a községnek kötelessége őket
eltartani – innen származtak azután azon
szomorú események, melyeket ezen félre-
vezetett és elámitott fúriák a még tisztessé-
ges emberek megbotránkozására okoztak.

Ha majd Isten segítségével a felbon-
tott rend visszaáll, és nyugodtabb állapo-
tok következnek, az ámitók, és csalók vé-
res szája végkép elnémul, és a nép bölcs
és ... törvények oltalma alatt a békesség
régóta nélkülözött áldásait fogja élvezni;
remélhető, hogy szegény agyongyőtört ha-
zánk romjaiból ismét felépül és ismét viruló
lesz, - de vele együtt szegény községünk
Endródi s a fájdalom múlt emlékeit okulva
a békesség, egyetértés és szeretet útjára
fog térni! Adja Isten, hogy így legyen!

Endrőd, 1920. augusztus 27.

Zelinka János apátplébános

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

2010. április 10-én **Török Roland** gyomai és **Békési Annamária** endrődi jegyesek házasságot kötöttek az endrői templomban. Szeretetüket és életüket kísérfje Isten áldása egy életen át!

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A Gyomaendrődi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonjában. A lejátszott mérkőzések felemás képet mutatnak a csapatról, hiszen volt kimondottan színvonalas mérkőzés, amely győzelemmel végződött, és volt felejthető, aminek sajnós vereség lett a vége. A további mérkőzéseken reméljük, a szebbik arcát mutatja majd a csapat, és győzelmekkel örvendeztetik meg a szurkolóikat.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 03. 28. Békéscsabai MÁV SE – Gyomaendrődi FC 0 : 0
Ifi.: 1 : 0

A hazai csapat teljesen megérdemelten tartotta otthon az egy pontot a kissé fáradtnak tűnő vendégekkel szemben.

2010. 04. 03. Gyomaendrődi FC – Szarvasi FC 1 : 3
G.: Farkasinszki L.
Ifi.: 0 : 0

A hazai csapat az első tíz percet átaludva kettő góllal ajándékozta meg a vendégeket, majd utána hiába vált kiegyenlítetté a mérkőzés a bajnokesélyes vendégek meg tudták őrizni ez elején szerzett előnyüket.

2010. 04. 10. Csabacsőd SE – Gyomaendrődi FC 4 : 2
G.: Ifj Erdősi Gy., Uhrin T.
Ifi.: 1 : 3 G.: Gábor V., Forgács Á., Csapó Zs.

A gyomaendrődi csapat nagyon jól kezdett és megérdemelten szerzett vezetést, de a második félidőben érthetetlenül visszasett, amit a hazaiak kihasználtak és megérdemelten szereztek meg a győzelmet.

2010. 04. 17. Gyomaendrődi FC – Mezőhegyesi SE 2 : 0
G.: Farkasinszki L., Ifj Erdősi Gy.

Ifi.: 4 : 1 G.: Gonda P., Paróczai B., Csapó Zs., Bukva T.
A hazaiak az egész mérkőzésen nagyon jó játékot mutatva teljesen megérdemelten győzték le a tabella második helyén álló jól játszó vendégeket.

2010. 04. 24. Sarkadkeresztúri SE – Gyomaendrődi FC 3 : 0
Ifi.: 0 : 9 G.: Forgács Á. 3, Rácz G., Kurucz Zs., Csapó Zs., Gábor V., Kolozsvári K., Kovács R.

A gyomaendrődi csapat sok helyzetet dolgozott ki az első félidőben, de sajnós mindet ki is hagyta, majd a második félidő elején bekapott gól után nem tudta megakadályozni a hazaiak további gólszerzését, így vereség lett a mérkőzés vége.

Magyar Kupa eredmények:

2010. 03. 31. Nagyszénás SE – Gyomaendrődi FC 0 : 1
G.: Kéri R.

2010. 04. 14. Szarvasi FC – Gyomaendrődi FC 2 : 3
G.: Czakó L. 2, Kovács Gy.

A Magyar Kupában ezzel a győzelemmel a harmadik fordulóba jutott a csapat, várjuk a további sikeres szereplést.

További sikeres szereplést kívánunk labdarúgóinknak !

Fülöp Zoltán

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Kedves Olvasók!

Ebben a hónapban nem érkezett közölhető olvasói levél. Várjuk Olvasóink írásait.

Plébániai karitászi akció

A Magyar Katolikus Püspöki Kar 2010. március 14-től 21-ig karitászi akciót hirdetett meg, hogy a plébániákhoz tartozó hívek ételkészlettel segítsék rászoruló, helyben lakó embertársaikat, a családostokat és az egyedülállókat.

A felhíváshoz az endrői Szent Imre Plébánia is csatlakozott, és a hívek tartós élelmiszereket hoztak a kért időpontra. Lisztet, rizst, cukrot, olajat, lekvárt, száraz tésztát tettek a csomagokba. A behozott élelmiszerekből 18 csomagot tudtunk összeállítani.

A csomagokat sikerült még a húsvéti ünnepek előtt eljuttatni az érintetteknek, de sajnos nem tudtunk minden rászorulóat segíteni, rájuk majd később gondolunk.

Ezúton mondunk köszönetet azoknak, akik ételkészlet adományokkal, a csomagok összeállításával, címlistával és a címzeteknek való eljuttatásával segítettek akciónkat.

Hasonló akció volt Gyomán és Hunyán is.

Kísérje Öket Isten áldása, és fizesse nekik sokszorosan vissza.

Iványi László tb. kanonok
és dr. Giricz Katalin plébániai karitászi felelős

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZÖLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TATNÍTÓIK 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztjét.
2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztjét EMLÉKOSZLOPRA helyezni
3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni. Kérjük támogatásukat mielőbb!

Az emléktábla felirata:

II. SZŐLŐSKERTI KISPERESI CSÁKI ISKOLA 1893-1975
ÁLLÍTTATTÁK AZ ITT TANULÓK ÉS TANÍTÓK 2010

Tisztelettel:

Alt Jánosné Salamon Terézia Pésó Illés Béláné Fekécs Irma
ny. pedagógus ny. pedagógus
Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Gyomaendrőd, Polányi u. 23.
06 66 284-538 06 66 284-212

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásukkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegség Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegség oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alapítvány kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diák-sport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Ki mit tud?

A jelentkezők magas száma miatt két délutánt is igénybe vett a rendezvény, 75 műsorszámban közel 200 gyerek szerepelt. Először az egyéni produkciókat adták elő a gyerekek az iskola színháztermében. Meséltek, verseltek, énekeltek és zenéltek. A második rész színhelye a tornaterem volt. A nagyszámú közönség előtt láthattunk szereplést, paródiát, tornamutatványt, zenét, táncot. Az izgalom azonban nem ért véget a szerepléssel, csak másnap, az eredményhirdetéskor, ahol a legjobbak oklevelet is kaptak a csokijuk mellé. A nyertes műsorszámokat újra láthatják a Rózsahegyi Napok gálaműsorán.

Nyelvvizsga

Az idén nyolcadikosaink közül kitartó felkészülés után hárman (Szabó Zoltán 8.a, Balázs Attila 8.a, Tóth Gabriella 8.b.) írásbeli, tizenegyen pedig (Balázs Attila 8.a, Dobák Orsolya 8.a, Szabó Zoltán 8.a, Tamás Gergő 8.a, Geszti Brigitta 8.b, Nagy Kamilla 8.b, Fekécs Angyalka 8.b, Tóth Gabriella 8.b, Uhrin Dávid 8.b, Tímár Csaba 8.b, Varga Gréta 8.b) szóbeli vizsgát tettek angolból, a márciusban megrendezett állami nyelvvizsgán. Közülük választja ki a nevelőtestület azokat a tanulókat, akik jutalomúton vesznek részt a lengyel testvériskolában. A sikeres nyelvvizsgák díját a Rózsahegyi Iskola Diákjairól Alapítvány fizeti. Felkészítőjük Szedlák Réka.

Matekosok Mezőberényben

Iskolánk 4 fős hetedikes (Barna Tamás, Nemes Zita, Paróczai Zsófia, Vaszkó Áron) és 4 fős nyolcadikos (Burai Attila, Horváth Richárd, Szabó Zoltán, Tamás Gergő) csapattal immáron ötödik alkalommal képviseltette magát a mezőberényi általános iskola által szervezett Nemzetközi matematikaversenyen március 27-én.

A gyerekek megállták a helyüket, hiszen a nyolcadikosok a III., míg a hetedikesek a IV. helyet szerezték meg. Így az összesített csapatversenyben (1,5 ponttal lemaradva a dobogóról) szintén IV. helyen végeztek.

Az egyéni versenyben a hetedikeseknél Vaszkó Áron (6. hely), míg a ballagóknál Horváth Richárd (6. hely) és Tamás Gergő (8. hely) érték el a legjobb eredményt. Felkészítőjük Vaszkó András.

Rózsahegyisek a Telekin

Intézményünkben az idei tanévben is volt résztvevője az országos Teleki Pál Földrajz-Földtan verseny Békéscsabán, április 10-én rendezett megyei fordulójának.

Hetedik évfolyamon Vaszkó Áron a 6. helyen, a nyolcadikosoknál Szabó Zoltán a 11. helyen, Tamás Gergő pedig a 12. helyen végzett. Felkészítőjük Molnárné Pésó Irma.

Nótás kedvű lányok

A békéscsabai Katonadalok és huszárnóták énekversenyen Megyeri Beáta 7. b osztályos tanulónk versenyzett. Eredményes szerepléséért emléklapot kapott.

A Víz világnapja alkalmából rendezett dalversenyt a Békés Megyei Vízművek. Gyulán sok település versenyzője szerepelt, iskolánkból egy négytagú kamarakórus énekelte.

Mezőberény adott helyet a szokásos éves Regionális Népdaléneklő versenynek. Iskolánkat Kéri Éva, Varga Rita, Forgács Genovéva, Bélteki Renáta és Megyeri Beáta képviselte nagy sikerrel: arany minősítést kaptak. Felkészítőjük Nagy Ildikó.

Városi versmondó verseny

A Határ Győző Városi Könyvtár április 12-én rendezte meg hagyományos versmondó versenyét a város verset szerető tanulóinak. Iskolánkból 43 tanuló nevezett be erre a versengésre, és nagyon szép eredményeket értek el.

Oklevelet kapott: 20 tanuló (ezt minden résztvevő kapott)

Oklevél + könyvjutalomban részesült: 14 tanuló

Oklevél + könyvjutalom + dicséretben részesült: 9 tanuló (lásd lejjebb)

A nagyon szép eredményekre méltán lehetnek büszkéek a tanulók és felkészítő tanáraik.

Kistérségi versmondó verseny

Az iskola legjobb versmondóit a Kistérségi versmondó versenyre is meghívták (9 tanuló), ahol Szarvas, Kondoros, Békésszentandrás legjobbjai is részt vettek városunk iskolái mellett.

A következő tanulók kaptak meghívást: Csapó Luca 1. o., Geszti Barbara 3. o., Dudics György 3. o., Dávid Adrienn 3. o., James Lucas Lancaster 4. o., Botos Pongrác 4. o., Forgács Genovéva 6. o., Vaszkó Áron 7. o., Geszti

Egyszer egy királyfi - elsősök a Ki mit tudon

Kire ütött ez a gyerek - nyolcadikosok a Ki mit tudon

Erdélyi népdalcsoport énekelnek a lányok

Brigitta 8. o., Hegedűs Zoé 7. o. tanulók.

A Kistérségi Szavalóverseny eredményei:

I. helyezést értek el: James Lucas Lancaster 4. o.

Forgács Genovéva 6. o.

Vaszkó Áron 7. o. tanulók

II. helyezést értek el: Geszti Barbara 3. o.

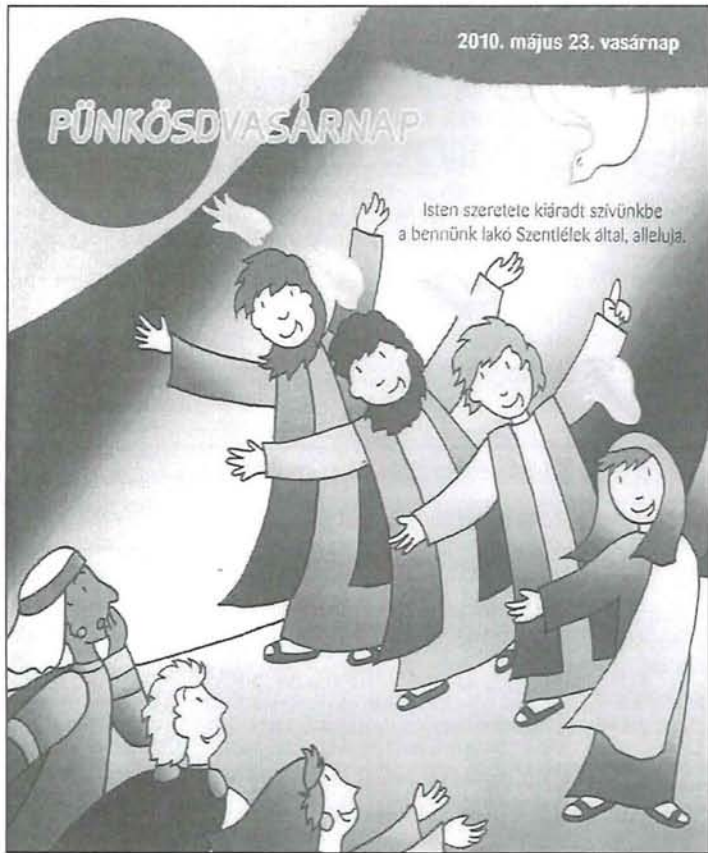
Botos Pongrác 4. o. tanuló

III. helyezést ért el: Dudics György 3. o. tanuló

A Határ Győző Városi Könyvtár különdíját kapta:

James Lucas Lancaster 4. o. tanulója.

Felkészítőik: Gellai József, Gyetvai Jánosné, Hegedűsné Szelei Beatrix, Komóczi Attiláné, Molnárné Klein Tünde, Szujóné Somogyi Ágnes, Takácsné Rojik Gizella.

Jöjj, Szentlélek Istenünk, add a mennyből érzenünk
fényesség sugarát!
Jöjj, szegények Atyja, te, bőkezűség Istene,
lélkünk fényed hassa át!

(Pünkösdi szekvencia)

1. helyezett: Kner- gyerekek
Kner Imre Gimnázium és SZKI - Gyomaendrőd
Bácsi Sándor, Földesi Ágnes, Valuska Sára
3. helyezett: Körös-parti sereg (képünk)
Kner Imre Gimnázium és SZKI - Gyomaendrőd
Zdusek Erik, Uhrin Csenge, Jakus Ágnes

MEGVAN AZ ÉRVPÁRBAJ VÉGEREDMÉNYE – LEZÁRULT KECSKEMÉTI VITA-CSATA IS!

Érvek és ellenérvek ütköztek a Magyarországon európai uniós témában idén először megrendezett Vita-csata disputa vetélkedőn, amely a kulturált vitaközös fontosságára kívánta felhívni a figyelmet. A küzdelemben összesen harminckét, három-három középiskolás diákból álló csapat mérte össze kommunikációs képességeit a szegénység és az oktatás témakörében. Az esemény az Európai Bizottság Magyarországi Képviselése és a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatának kezdeményezésére és finanszírozásában valósult meg. A Dél-alföldi régió diákjai a hétvégén Kecskeméten mérték össze tudásukat, amiből a gyomaendrői Kner Imre Gimnáziumból érkező Kner-gyerekek csapat került ki győztesen.

Jó szónokokra, jó vitaközözőkre mindig szükség volt, napjainkban pedig, amikor az érv-párbaj gyakran érzelmi alapú és nélkülözi a toleranciát, különösen. A pozitív értelemben vett vitaközös elsajátítására talán az egyik legjobb módszer az angolszász nyelvterületről származó disputa játék, amely immár vetélkedő formában is igen elterjedt Európa-szerte. Nálunk európai uniós témában először idén áprilisban rendeztek ilyen versenyt, Vita-csata elnevezéssel. A disputa mások véleményének tiszteletben tartására neveli a diákokat, miközben fejlődik együttműködési és kommunikációs képességük. Ez később akár a pályaválasztásukat is megkönnyítheti. Az esemény az Európai Bizottság Magyarországi Képviselése és a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálatának kezdeményezésére és finanszírozásában valósulhatott meg két alföldi régióban, április 9-e és 11-e között Debrecenben, április 16-a és 18-a között pedig Kecskeméten.

A 2010-es évet az Európai Unió a szegénység elleni küzdelem évének nyilvánította, így a szegénység problematikája és az ehhez szorosan kapcsolódó oktatás-kérdés jelentette a disputa két fő témáját. A vetélkedés már a versenyt megelőzően elkezdődött, a diákok első feladata ugyanis az volt, hogy csapatuk Facebook oldalának minél nagyobb rajongótáborát szerezzék. A Dél-alföldi régióból ebben a szegedi Autentikus apokaliptikus akuPUNKtura csapat lett a legsikeresebb. Az előzetes akció arra kívánta felhívni a figyelmet, hogy a közösségi média immár megkerülhetetlen eszköze a szabad véleménynyilvánításnak.

A virtuális világból átlépve előszóban folytatódott a verbális párbaj a Vita-csata két helyszínén, először Debrecenben, most, az április 16-i hétvégén pedig Kecskeméten. Április 16-án a Dél-alföldi régió több településéről – Szentes, Szeged, Hódmezővásárhely, stb. – érkeztek a diákok Bács-Kiskun megye székhelyére, ahol a Kecskeméti Ifjúsági Otthon látta vendégül őket. A verseny zárórendezvényét Szűcs Tamás az Európai Bizottság Magyarországi Képviselétének vezetője nyitotta meg.

Az eseményen részt vett Pásztor Eszter, a „2010-es Szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem Európai Événél” arca és Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok ombudsmanja is. A csapatok a vetélkedő során tételmondatokat kaptak (pl.: az Európai Unióban a szegényebb országok lemaradása az oktatás színvonalán múlik; A szegényebb országokat segélyekkel lehet felzárkóztatni.) Ezek mellett és ellen egyaránt érvelniük kellett a disputa-bírák előtt. Végül a gyomaendrői Kner-gyerekek csapat bizonyult a legmeggyőzőbbnek.

A győztesek mellett, hogy értékes fődíjat vehettek át – fejenként egy-egy panorámafelvételre alkalmas webkamerát headsettel -, az Ab Ovo Kiadó könyvjutalmaiban is részesültek, a Jonathermál Gyógyfürdő pedig egy fürdőzésre hívta meg őket. Az eseményt lapszámokkal támogatta a Filmvilág Filmművészeti Folyóirat és a Mindennapi Pszichológia szakfolyóirat is, ez utóbbi egy-egy előfizetést is felajánlott a nyerteseknek. Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselése tárgyjutalmakkal járult hozzá a nyereséghez, a Vizuális Világ Alapítvány pedig a felkészítő tanárokat lepte meg a Párbeszéd a tanórán című toleranciateréning DVD-vel.

A verseny az április 20-ától 25-ig tartó időszakban újra a virtuális térben folytatódik: Facebook-on a Vita-csata központi oldalán (Vita-csata disputa vetélkedő - 2010) ugyanis közönségszavazás folyik a küzdelem. A csapatok által a helyszínen mindössze két óra alatt készített bemutatkozó klipre vasárnap éjfélig lehet szavazni.

„Az érvekkel alátámasztott véleménynyilvánítás a kulturált életforma része. A Vita-csata támogatói, szervezői, felkészítő tanárai és résztvevői egyaránt sokat tettek most ezért a tanulási folyamatért. Reményeink szerint jövőre, a magyar EU elnökség idején már országosan folytatódhat a disputa-vetélkedő” – nyilatkozta Gyárfásné dr. Fekete Judit, a Külügyminisztérium Kommunikációs és Közkapcsolati Főosztály helyettes vezetője, az EU Tájékoztató Szolgálat vezetője. A Vita-csata folytatásáról hasonlóképpen nyilatkozott Szűcs Tamás, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselétének vezetője is.

MEGHÍVÓK, PROGRAMOK

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola tanulói, dolgozói és az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége szeretettel meghívja Önt

2010. május 7-8-9-én a

RÓZSAHEGYI NAPOK rendezvényeire

Díszvendég:
ABÓCZKY RÓBERTNÉ RÓZSAHEGYI MARIKA

Rendhagyó órát tartanak:
GIRICZ LÁSZLÓ – mérnök, fotográfus
KISZELY ZOLTÁN – színész

KULIK MELINDA – történész
RÓZSAHEGYI MARIKA – Rózsahelyi Kálmán unokája
TIMÁR IMRE - villamosmérnök

PROGRAM Május 7. (péntek)

- 8 00 óra: VETÉLKEDŐ Rózsahelyi Kálmán életéről és munkásságáról
9 00 óra: ÜNNEPI MEGNYITÓ Köszöntőt mond: Kiszely Zoltán
10 00 óra: RENDEZVÉNYÓRÁKAT tartanak az iskola egykori növendékei, meghívott vendégei
TÖRTÉNETI NÉPI JÁTÉKOK az alsó tagozatosok részvételével a ligetben
EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJKIOSZTÁS
12 00 óra: Ebéd
13 00 óra: Ebéd
14 00 óra: TÖRTÉNETI NÉPI JÁTÉKOK az felső tagozatosok részvételével a ligetben
15 00 óra: 80 ÉVES AZ ENDRÖDI NÉPHÁZ Bella Rózsa kiállításának megnyitója Népház földszinti termében
16 30 óra: ZENE ÉS IRODALOM: Merényi Nicolette és Kiszely Zoltán műsora a Timár Máté fiókkönyvtárban
20 00 óra: TÁBORTÚZ, ÜNNEPÉLYES FAULTTETÉS a ridegvárosi játszótéren

Május 8. (szombat)

- 8 30 óra: AZ ENDRÖDIEK BARÁTI KÖRE EGYESÜLET KIRÁNDULÁSA SZARVASRA
9 00 óra: SPORTRENDEZVÉNYEK
Családi sportnap és Rózsahelyi focikupa a sportpályán
16 00 óra: 80 ÉVES AZ ENDRÖDI NÉPHÁZ
Közéleti fórum a Népház emeleti termében
17 30 óra: GÁLAEST Az iskola tanulóinak ünnepi műsora az iskola tornatermében
19 30 óra: BARÁTI BESZÉLGETÉS meghívott vendégeinkkel a Hídfele Étteremben

Május 9. (vasárnap)

80 ÉVES AZ ENDRÖDI NÉPHÁZ ÜNNEPSÉG

- 10 00 óra: SZENTMISE az endrödi katolikus templomban. A misét celebrálja IVÁNYI LÁSZLÓ tb. kanonok, plébános - Közreműködik a Zenebarátok Kamarakórusa

80 éves az Endrödi Népház ünnepe

2010. május 9.

Helyszín: Népház, 5502 Gyomaendrőd, Blaha út 19.

Program:

- 15.00-15.30. Emléktábla avatás (Népház Szarvasi út felőli külső homlokzata)
15.40-16.00. „Népi szakrális kegytárgyak” című kiállítás megnyitója (Népház emeleti kisterem)
16.00-17.00 Római Katolikus Népház – Déryné Művelődési Ház – Közösségi Ház – Népház-Kistérségi konferenciaterem. Előadás a közösségi szintér múltjáról és a jövőbeni lehetőségekről. Előadó: Dr. Szonda István
17.00-18.00 Giricz László visszatekintő vetítéses előadása, majd beszélgetés a Népház szerepéről, jelentőségéről Gyomaendrőd kulturális életében (Népház emeleti konferenciaterem)

- 12 00 óra: Ebéd
15 00 óra: EMLÉKTÁBLA AVATÁS
- Népház Szarvasi út felőli külső homlokzata
15 40 óra: „NÉPI SZAKRÁLIS KEGYTÁRGYAK” című kiállítás megnyitója – Népház emeleti kisterem
16 00 óra: RÓMAI KATHOLIKUS NÉPHÁZ
- DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI HÁZ
- KÖZÖSSÉGI HÁZ – NÉPHÁZ
- KISTÉRSÉGI KONFERENCIATEREM
Előadás a közösségi szintér múltjáról és a jövőbeni lehetőségekről - Előadó: Dr. Szonda István
17 00 óra: EMLÉKKÉPEK A NÉPHÁZ ÉLETÉBŐL
- Giricz László filmvetítéssel egybekötött visszaemlékezései Beszélgetés a Népház szerepéről, jelentőségéről Gyomaendrőd kulturális életében - Népház emeleti konferenciaterem
19 30 óra: AZ OPERETT ÉS MUSICAL IRODALOM GYÖNYGYSZEMEI - Diszelőadás a Népházban

Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola
Gyomaendrőd, Népliget út 2.

Tel./Fax: 06 66 283938,

e-mail: endrödiiskola@internetx.hu, web: www.rozsahelyiiskola.hu

Endrődiek Baráti Köre Titkársága

Tel.: 06 70 4112026

e-mail: margitv@fibermail.hu

MEGHÍVÓ - 80 ÉVES AZ ENDRÖDI NÉPHÁZ

A Templomos Lovagrend Magyarországi Preceptóriája és a Templárius alapítvány tisztelettel meghívja Önt és kedves családját az évfordulós ünnepi programjainkra.

Helye: Népház Kistérségi Konferenciaterem
(Gyomaendrőd, Endrödi városrész, Blaha Lujza u. 21.)

Időpontja: 2010. május 7-8-9.

A programjaink fővédnöke:
Dr. Kiss-Rigó László Szeged-Csanádi megyéspüspök

Védnöke:
Várfi András polgármester

Május 7. (péntek) 15-órától **Bella Rózsa** Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész kiállítás megnyitója a földszinti teremben. A kiállítás címe: „... az Úr ügyében való fáradozástok nem hiábavaló...” (Pál Kor. I. 15; 58).

Az ünnepegsorozatot megnyitja:
Várfi András Gyomaendrőd polgármestere.

Moderátor: dom. Ungvölgyi János a Templárius alapítvány kuratóriumi elnöke, a Közösségi Ház vezetője.

Május 8. (szombat) 16-órától az emeleti Konferenciateremben **KÖZ-ÉLETI FÓRUM**. **Németh Miklós Attila** vendégei lesznek: **Prof. Dr. Papp Lajos** szívsebész; **Prof. Dr. Dénes Zoltán** c. egyetemi docens, Újirazi plébános; **Vaszkó Irén** ny. tanárnő, Gyomaendrőd díszpolgára; **dom. Várszegi Csaba**, a Templomos Lovagrend Magyarországi Praeceptória vezetője és **Hídvégi Miklós**, a Zenés Színjátszásunkért Művészpártoló alapítvány kuratóriumi elnöke. **Téma: Hogyan szerezzük vissza hitünket?**

A fórumot megnyitja: Várfi András polgármester

A fórum elején kerül sor a Templárius alapítvány által alapított Csernus Mihály Emlékérem kiosztására.

Május 9. (vasárnap) ünnepélyes szentmise lesz 10-órától néhai Csernus Mihály apátplébános a 80 éve átadott és felszentelt Népház alapítójáért, építői lelki üdvéért. A szentmisét tarja: Iványi László tb. kanonok, plébános

19-óra 30 perctől a konferenciateremben **Diszelőadás** lesz a Népház felújításának tiszteletére **„Az operett és musical irodalom gyöngyszemei”** címmel, ahol a legismertebb és legnépszerűbb operettek és világhírű musicalrészletek lesznek hallhatók és láthatók világbanjok versenytáncosokkal. Főszereplő: **Osvald Marika**. További szereplők: **Steinkohl Erika, Kiszely Zoltán, Merényi Nicolette, Szomor György, Debreczeni Márta, Mező Zoltán**, valamint a show-tánc Világbanjok **Botafogó Táncegyüttes** tagjai, **koreográfus: Krizsa Mary, Horváth Zoltán, Hídvégi Miklós**. A darabot rendezte: **Hídvégi Miklós**. Fellépnek még a gyomaendrödi Színfolt Majorette Csoport tagjai. A belépő: 2000,- Ft/fő.

dom. Ungvölgyi János szervező

Irodalmi oldal

Költészet napi est az OMart Műhelyben

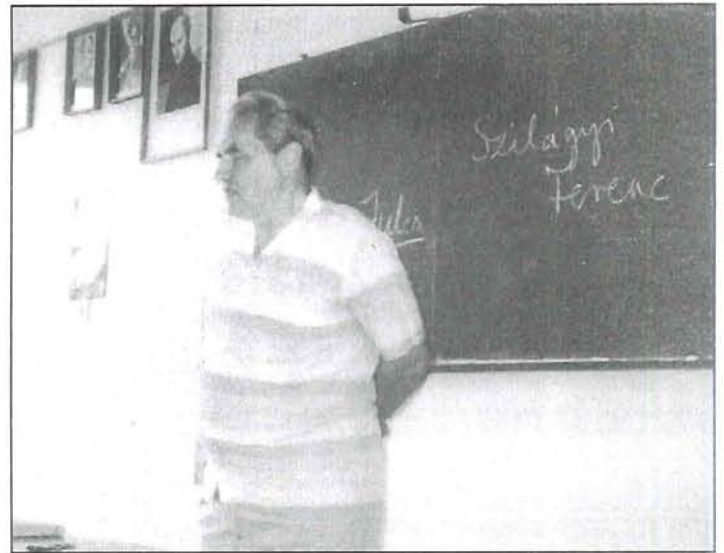
Ebben az évben a választások miatt április 11-e környékén a szokásosnál kevesebb szó esett a költészetéről. Pedig az ország jövője leginkább azon múlik, mennyi a kulturált, intelligens és erkölcsös állampolgára, s ezt költők ezrei fogalmazták meg már az emberiség történetében.

Az OMart Műhely most is készült erre a József Attila születésnapjához kötött szép ünnepre, bár idén szomorúság lengte körül az előkészületeket. Eredetileg Szilágyi Ferenc Magyar Athenas című verseskötetének bemutatóját terveztük erre az estére, de Feri bácsi hirtelen halála összezavart bennünket. A mind küllemében, mind tartalmában gyönyörű könyv hetekig ott állt félig kicsomagolva egy széken, de a veszteség miatti fájdalom tehetetlensége megbénított bennünket. Április 11-éhez közeledve aztán világossá vált, hogy Gyomaendrődön 2010-ben költészet nap nem múlhat el anélkül, hogy Feri bácsira emlékeznénk. S ha nem is úgy, mintha egy teljes estét vele beszélgetve szenteltünk volna az új kötetnek, de mégis egy alkalom volt arra, hogy bemutassuk az érdeklődőknek ezt a disztichonba szedett különleges irodalomtörténetet (aminek, mint kiderült kéziratban a folytatása is készen van már).

Szilágyiné Eszter nénivel és a szereplőkkel abban egyeztünk meg, hogy inkább derűsen, mint keseregve kívánjuk Feri bácsi kedves alakját megidézni. A könyvesbolt zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Az estét most is egy kiállítás megnyitásával kezdtük. Ez alkalommal Farkasinszki Györgyné Szakálos Magdika szép tájképeivel örvendeztettük meg vendégeinket. A tárlatnyitóhoz is Szilágyi Ferenc verseket válogattunk. A továbbiakban zenés, verses és prózai blokkok váltogatták egymást. Szilágyi Ferenc művei elsősorban Polányi Éva és Cserenyecz Éva előadásában hangzottak el, de egy-egy vers erejéig közreműködött még Molnár Albert, Molnár Anna Livia, Oláh Gizella és Valuska Lajos is. A megzenésített verseket a Tűzmenedék együttes (Gyányi Réka, Molnár Albert, Molnár Anna Livia, Oláh Gizella, Schwalm Gyula, Valuska Lajos) tolmácsolta, akik immáron teljes repertoárjukat saját megzenésítésekből állították össze.

Örömmel tapasztaljuk, hogy régi kedves vendégeink mellett minden alkalommal látunk új arcokat is, lassan kicsinek bizonyul a termünk. Ezúton köszönjük Ágostonné Farkas Máriának, a Kis Bálint Általános Iskola igazgatónőjének, hogy székekkel kíségetett bennünket. A személyes visszajelzések és a vendégkönyv bejegyzései szerint a festmények, a versek és a zene másfél órára felemelte a jelen lévőket egy magasabb szférába, s valóban derűsen lapozgatták a Magyar Athenast. Feri bácsi, köszönjük szépen!

Oláh Gizella

Szilágyi Ferenc versei

Virágzó meggyfák

Habzik a kertben a meggy meg a szilvák: szép kicsi mátkák állnak az Ég-templom kék kupolája alatt, ékül arany méhek csillognak drágakövekként, s én nézek szemeid drágakövére, s a méz csillog az ajkaidon, ahogy a hintázó ágy libeg Édenfényben, a zsenge tavasz míg a hajunkba havaz, s íriszkék fecskék villóznak: a fényteli Délnek álomi tájairól csengve szerelmi regét.

Ki a télből

Mindig azt figyeld: az eget ahogy a télből kisimul, s lányos mosollyal rád nevet-Surrogó vadgalamb-csapat tollán eső szeme gurul.

Vén fűzek megújulnak, ókutak felbuzdulnak, bújt bimbók kibomolnak, esőszemek kigyúlnak, szívárvánnyá indulnak. Csitt! Csikócsengők szólnak, sebes széllel játszódnak, tulipánok táncolnak, s ezer arany haranggal s milliónyi ércel csilingel csengőz a csillogó Nap –

Ajánlás e verseskötethez (Magyar Athenas)

Drága talizmán ez a könyv, óvó amuletted: a szíven hordva örök – híven: őriz és megszabadít: mint a beduinok tigrisfoga vagy a hívők nyakláncán feszület, őstitku égi kövek... s ez nem bal babona: csodamagva mély gyökereknek: mint az atommagban: benne hatalmas erők, félelmes nagy erők: nyelvnek meg a léleknek az ősi győzelmes elegye: égi, Tejútnyi nagy ár s mint a mágnesi kő: hazahúz, bárhova térj is: sarkcsillag-sugara fényleli: merre hazád; bárhova is jussál, ha szivedben hordod e kincsed: por s hamu helyin is ott él, ragyog egyre Honod.

Izós Izék

Május

Majorannás pulykatokány

Pulykahúst és füstölt szalonnát csikokra vágunk. A szalonnát kiolvasztjuk, majd hagymát, fokhagymát és a pulykahúst adjuk hozzá, és együtt pirítjuk. Majd felöntjük vízzel, hogy ellepje. Puhára pároljuk, majd zsírára sütjük. Sóval, borssal, majorannával izesítjük. Meghintjük egy kevés liszttel és átkavarjuk. Tejfölt és vizet adunk hozzá, és újra forraljuk. Rizzsel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS TURRI A LEGJOBB
HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

FOLYAMATOS ÁRUFELTÖLTÉS
TAVASZI KÉSZLET, KEDVEZŐ ÁR
Nézzén be hozzánk minden nap!

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

TAVASZI
AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
Filmúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extremo Sports	Rai Uno
AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabon fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BARÁTH OTTÓ, aki Endrődön a Kender-
áztató utcában lakott, 83 évesen visszaadta lel-

két Égi Urának. Gyászojók: fia, leányai, menyee,
vejei, unokái, dédunokája és a családtagok

BENKÓ LAJOS, aki a gyomai Református
Szeretothonban lakott, 74 éves korában az
Égi Hazába költözött.

özv. CZMARKÓ JÓZSEFNÉ HORNOK
GIZELLA, aki Endrődön a Templom-zugban
lakott, 96 évesen megtért Égi Urához. Gyászoj-
jók: fia, leánya, menyee, veje, unokái

DÉNES ZOLTÁNNÉ SZABÓ MARGIT
endrődi születésű, mezőhegyesi lakos, életének
80. évében március 29-én az Égi Hazába költö-
zött. Temetése Mezőhegyesen volt, április 2-án.
Gyászojók: Dr. Dénes Zoltán újírázi plébános,
valamint Margit és Mária leányai és családja

özv. GYURICZA LAJOSNÉ HORNOK
JOLÁN, aki Endrődön a Zöldfa utcában élt, 84
éves korában az égi hazába költözött. Gyászoj-
ja: leánya, veje, testvére és családja, valamint a
rokonság

HORNOK DÁVIDNÉ FARKASINSZKI
MÓNIKA, aki Endrődön a III. kerületben élt,
92 évesen az Égi Hazába költözött. Gyászojók:
leánya, veje, unokái, testvére és a családtagok

HUNYA ELEK volt Endrőd Damjanich ut-
cai lakos (méhész) április 21-én Bányaterenyén
85 éves korában vissza adta lelkét a Teremtőjé-
nek. Gyászojók: leányai, veje, unokái és a ro-
konság.

KISS LAJOSNÉ HUNYA MÁRIA TERÉ-
ZIA, aki Endrődön a III. kerületben lakott, 69

évesen az égi Hazába költözött. Gyászojók: férje,
leányai, vejei, fia, menyee, unokái, dédunokája és
a családtagok

KISZELY SÁNDORNÉ HEGEDŰS PIROS-
KA, aki Hunya, Petőfi u. 6. sz. alatt élt, 74 éves
korában megtért Teremtőjéhez. Gyászojók: férje,
fia, menyee, leánya, veje, unokái, testvérei és a
rokonság

KORCSOK ANDRÁS, aki Endrődön élt, 55
éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének.
Gyászojók: felesége, leányai, szülei, valamint a
családtagok és a Tűzoltóság

RADUSKA LAJOSNÉ GYURIS ROZÁLIA
volt hunyai lakos, 94 éves korában visszaadta
lelkét Teremtőjének. Temetése Hunyán volt,
április 16-án. Gyászojók: gyermekei, unokái,
dédunokái és a rokonok.

SZMOLA BÉLA, aki Endrődön a Deák ut-
cában lakott, 82 éves korában visszaadta lelkét
az Élet Urának. Gyászojók: felesége, leánya, veje,
unokái, a családtagok és a rokonság

SZUJÓ GYÖRGYNÉ VASZKÓ MÁRIA, aki
Endrődön a Damjanich utcában lakott, 71 éves
korában április 25-én az égi hazába költözött.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A gyászojók család köszönetet mond mind-
azoknak, akik Szujó Györgyné Vaszkó Mária
temetésén részt vettek.

2010. május-júniusi rendezvények Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
V.1;	Nemzetközi Sajt és Túrófesztivál	Bethlen G. Szakk.lsk. Selyem u.124.	Tourinform:06-66-386-851
V.1;	Május 1. és Sportnap	Dévaványa:Strand és sportpálya	Kovács Jánosné, Erdeiné Mucsi
V.7.-9.; 8-ó.	„Rózsahegy Napok” rendezvények	Népliget u.2.+számos egyéb helysz.	Rózsahegyi Isk:06-66-283938
V.7.-9.; 8-ó.	Endrődiek Baráti Köre rendezvények	Népliget u.2.+számos egyéb helysz.	Ladányi Gáborné:06-704112026
V.7.-9.; 15-ó.	„80 éves az Endrődi Kat.Népház	Blaža Lujza u.21.+ egyéb helysz.	Templ. Lovagr;Ungvályi János
V.8.; 8-ó	„Kétkeréken Békésben”-körtúra	Mezőberény, Kossuth tér.	Bacsó József:06-70-206-6282
V.10;	Úrtábor jelenkezés határideje lejár!	Gyomaendrőd július 4.-10.	Bacsárdi László 06-30-266-6845 bacsardi.laszlo@mant.hu
V.19;	„Kihívás Nap”-i programok (00-21ó)	Gyomaendrőd, több helyszín	Tóth Katalin:06-66-386-122
V.29;	Tájház-Táncház	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-238-0046
V.29;	„Bojárás Napja” Paprikás kr. főző v.	Óreaszőlő	Katona Műv.K:06-66-283-524
VI. 4.-6;	XVII. Ghost's Bikers motoros találk.	Liget Fürdő	Aqoston József:06-20-334-6049
VI. 5.; 5-9-ó	XXV.„KÖRÖS”gyalogos telj.túrák	Mezőberény, Tessedik tér	Varga Judit, Földes Péter
VI. 5.; 5-9-ó	XXV.„KÖRÖS”kerékpáros túrák	Mezőberény, Tessedik tér	06-70-2624424;06-30-2690061
VI.12; 8-ó	Kerékpár túra Szalontára	Mezőberény, Kossuth tér	Benedek Gábor:06-30-3368825
VI.19;	„Együtt a Kárpát-m.ben” népz. feszt.	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-2380046
VI.25; 22-ó	Szent Iván-éji gyalogtúra	Mezőberény, Piac tér.	Földes Péter: 06-30-269-0061
VI.26; 18-ó	Szent Iván-éji Tűzqrás, kézműves.	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-2380046
VI.26;	Tájház-Táncház	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-2380046
VI.26; 8-ó-	Hunya, Szt. László Búcsú, Falunap	Központ, Templom, Kulturház	Miskó Bence:06-66-294-141

Az Endrődiek Baráti Köre találkozó programja 2010. május 7-9.

A Baráti Kör programja számos alkalommal azonos a „Rózsahegy Napok” programjával.

Az alábbiakban az előzőtől eltérő eseményeket foglaljuk össze. Egyesek fizetősek is. Kérjük akit érdekelnek ezek a programok illetve szállást is kérnek, több nappal előbb **jelentkezzenek be** a következő telefonon, vagy e-mailon:

Ladányi Gáborné: 06-70-411-2026 ; margitv@fibermail.hu

Dátum	Esemény	Helyszín
V. 7. 8-órától.	Azonos a Rózsahegyi Iskola programjával	Iskola, Népház, játszótér
V. 8. 8:30-óra	Kirándulás Szarvasra, Ind: Domboszóq étteremtől, busz. (előre jelentkezni)	Arborétum,sétahajózás,Ruzicskay képtár
V. 8. 12-óra	Ebéd Szarvason (ajánlatos előrendelni)	Halászcárda
V. 8. 15-óra	Indulás vissza Endrődre.	
V. 8. 16-órától	Azonos a Rózsahegyi Iskola programjával	Népház, iskola
V. 8. 19:30-óra	Baráti beszélgetés (ajánlatos bejelentkezni)	Domboszóq
V. 9. 10-óra	Szentmise, Zenebarátok Kamarakórusa közreműködésével	Endrődi templom
V. 9. 12-óra	Ebéd (ajánlatos előrendelni)	Domboszóq
V. 9. 15 órától	Azonos a Rózsahegyi Iskola programjával	Népház
V. 9. 19:30-óra	Az Operett és Musical gyöngyszemei	Diszeloadás a Népházban (2000Ft/fő)

Megemlékezés a lengyel tragédiáról

Megdöbbenéssel értesültünk az április 10-én történt lengyel tragédiáról.

Április 10-én az oroszországi katyni mészárlás (1940) áldozatai tiszteletére rendezett ünnepségre utazott a hivatalos lengyel delegáció, Lech Kaczyński és Maria Kaczyńska elnöki házaspár vezetésével. A repülőgépen jeles állami vezetők, a katonaság vezetői, tábori püspökök, lelkipásztorok és az áldozatok hozzátartozói utaztak. Tudjuk, a Szmolenszk mellett lezuhant gép katasztrófáját senki sem élte túl.

Az endrődi templomban április 16-án, pénteken este gyászmisén emlékeztünk az áldozatokra.

Iványi László tb. kanonok, plébános beszédében megemlékezett az elnöki házaspárról és az áldozatokról. Beszélt a katyni mészárlásról is, amiről igencsak hiányosak a magyarok ismeretei.

Beszédében kifejtette, hogy nekünk dupla kötelességünk lélekben szolidaritást vállalni a lengyel testvérekkel, hisz a lengyel-magyar barátság több, mint ezeréves. Történelmünk hasonló, sőt volt, amikor közös volt. Városunknak van Lengyelországban testvérvárosa, Pilzno, ezért is szoros a kapcsolatunk lengyel testvéreinkkel.

Szentmise után a jelenlévők kivonultak a templom előtti felújított kereszthez. A kereszt tövében két zászlót, a magyart és a lengyelt, fekete szalaggal lobogtatott a szellő. Ide helyezte el a lengyelesen feldíszített koszorút a város nevében Várfi András polgármester és Dr. Csorba Csaba jegyző, valamint az egyházközségét Iványi László plébános.

A jelenlévők virágokkal, gyertyák, mécsesek gyújtásával emlékeztek, ezalatt a plébános felolvasta az áldozatok teljes névsorát.

Eljött Békéscsabáról a Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat részéről: Małgorzata Leszko és Leszko Pál, valamint Máté László, a Magyar Lengyel Baráti Kulturális Egyesület elnöke és Hevesi József, az elnökség tagja.

Képek:

felső kép: az endrődi templom előtti kereszt előtt együtt a lengyel és a magyar zászló

alsó: Lengyel és magyar katona kezét fog a lengyel magyar határon 1939-ben, amikor a magyarok bevonultak Kárpátaljára

címoldal: a plébános felolvassa az áldozatok nevét, körülötte a békéscsabai delegáció

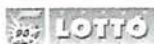
**Tájékoztatom
a Tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ**

**nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:**

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

**Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!**

Oszlácsné SORSJEGY

Kedves vásárlóim!

Májusi ajánlataim:

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Megérkeztek a tavaszi kerti vetőmagok
- Zöldsgéfélek, virágmagok, virághagymák
- Rózsatövek, dughagyma, bioburgonya
- Lemosó permetező szerek
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Kerti szerszámok, fűnyírók, szivattyúk
- Gumicsizmák, munkavédelmi bakancsok
- Esőruhák, védőkesztyűk, takaróponyvak
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Zárak, lakatok, postaládák
- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- Elemek, izzók, műanyagáruk, fóliák
- Konyhai eszközök, műanyag kukák, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

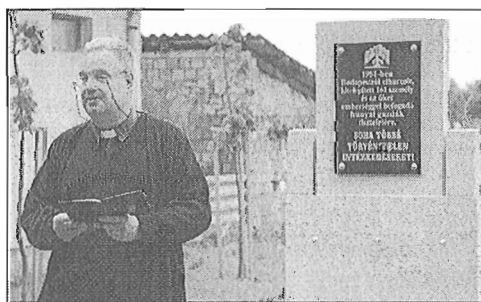
A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 6. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2010. június

A tartalomból:

Az 1951-ben Hunyára kitelepítettek emlékoszlopának felszentelése - 15. oldal

Emlékeim a Népházról - 8. és 13. oldal

Júniusi, júliusi rendezvények - 16. oldal

Májusban történt - 20. oldal

XII. Gyomaendrőd Nemzetközi Sajt- és Tűrófesztyvál,
I. Pünkösdi Bográcsos Ételfőző Fesztivál és
Családi Nap - fotók: Weigert József

Rehabilitáltuk Csernus Mihályt

Csodálatos és Isten kegyelme vezérelte azt a háromnapos ünnepség sorozatot, amit a 80 éves Népház megünneplésére szerveztünk 2010. május 7-8-9-én.

Az ünnepségsorozat május 5-én, szerdán egy autós zarándokúttal kezdődött Csánadapácára, ahol a Templomos Lovagrend

ra, mely lelkileg nagyon gazdag programot kínált a hallgatóságoknak: Hogyan szerezzük vissza hitünket? címmel. Prof. Dr. Papp Lajos szívsebész, dom. Várszegi Csaba preceptor, Vaszkó Irén tanárnő, Dr. Dénes Zoltán egyetemi docens, plébános és Hidvégi Miklós színházrendező válaszoltak a feltett kérdésekre. Nagyon felemelő és érdekes dolgokat

Kép: Dr. Csernus István, Kövér József szobrászművész, Dr. Szonda István, Iványi László tb. kanonok, Várfi András polgármester

nevében koszorút helyeztünk el Csernus Mihály sírjánál.

A háromnapos ünnepségsorozat fővédnöke Dr. Kiss-Rigó László Szeged-Csanádi megyéspüspök volt. Az ünnepségsorozatot Várfi András polgármester, védnök nyitott meg május 7-én. Majd dom. Ungvályi János felkérésére Bella Rózsa Pilinszky-díjas tanár, grafikusművész kiállításából nyílt kiállítás a földszinti nagyteremben „...az Úr ügyében való fáradozásotok nem hiábavaló...” (Pál Kor. I. 15; 58) művészi rézkarcaiból, rajzaiból. Ezt követte Kiszely Zoltán és Merényi Nikolette csodás zenés és irodalmi előadása az Endrődi Könyvtárban.

hallhattunk az előadóktól. Németh Miklós Attila nagyszerűen, hozzáértéssel vezette a beszélgetést. Az ünnepség fényét emelte a Templárius Alapítvány által alapított Csernus Mihály emlékérem kiosztása. A kitüntető címet elsőként Prof. Dr. Papp Lajos vehette át, aki kiemelkedő módon járul hozzá a magyarságtudat ébrentartásához. A második emlékérmét Várfi András, városunk polgármestere vehette át, aki kiemelkedő módon járult hozzá az Endrődi Népház felújításához. Ezúton mondunk köszönetet a Gyomaendrőd Önkormányzat Képviselő-Testületének az eredeti állapotába visszaállított védett épület megmentéséért tett fáradozását. A harmadik emlék-

Szombaton került sor a Közéleti Fórum-

Folytatás a 8. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány (5502 Gyomaendrőd, Népliget u. 2.) Közhasznúsági jelentése a 2009. évi tevékenységéről

Az alapítvány az 1997. évi CLVI. Törvény értelmében a Békés Megyei Bíróság Pk. 60.081/2005/4. számú végzés alapján 2432. szám alatt nyilvántartásba vette.

Az alapítvány tevékenysége:

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola tehetséges diákjai tudásának fejlesztése, rászoruló diákok támogatása.

Mérleg (ezer Ft-ban)

	Előző év	Tárgyév
Forgóeszközök	420	1354
Pénzeszköz	420	1354
Eszközök összesen	420	1354
Saját tőke	420	1354
- induló tőke, jegyzett tőke	30	30
- tőkeváltozás eredmény	319	390
- tárgyévi eredmény	71	934
Források összesen	420	1354

Eredménykimutatás (ezer Ft-ban)

	Előző év	Tárgyév
Összes közhasznú tevékenység bevétele	402	1797
támogatás	130	1370
- vállalkozástól	60	1060
- magánszemélytől	70	90
- alapítótól	-	-
- önkormányzattól	100	80
- központi költségvetéstől	160	140
Egyéb bevétel	12	17
Nem jellemző bevétel	-	410
Összes közhasznú tevékenység költsége	331	863
- anyagjellegű ráfordítás	-	1
- egyéb ráfordítás	331	452
- nem jellemző ráfordítás	-	410
Tárgyévi eredmény	71	934

Az alapítvány valamennyi bevételét az alapítvány alapszabályában meghatározott célokra használta fel.

Az alapítvány kuratóriumának tagjai díjazás nélkül végzik tevékenységeiket.

Farkas Zoltánné, az alapítvány képviselője

A Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány a személyi jövedelemadóról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján a magánszemélyek felajánlásából 2009. évben 20 049 Ft támogatást kapott. A támogatás összege az alapító okiratban foglaltaknak megfelelően az alapítvány tőkét növeli. A tőke kamatát az endrődi születésű, hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulásának támogatására használtuk fel.

Köszönjük támogatóink segítségét, továbbra is várjuk támogatásukat! Adószámunk: 19062255-1-04.

Köszönettel az alapítvány kuratóriuma - Farkas Zoltánné

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány a személyi jövedelemadóról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján a magánszemélyek felajánlásából 2009. évben 140 035 Ft támogatást kapott. A támogatás összegét az alapító okiratban foglaltaknak megfelelően a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola tehetséges diákjai tudásának fejlesztésére, valamint a rászoruló diákok támogatására használtuk fel.

Köszönjük támogatóink segítségét, továbbra is várjuk támogatásukat! Adószámunk: 18390162-1-04.

Köszönettel az alapítvány kuratóriuma - Farkas Zoltánné

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kedves Előfizetőink! Vannak még, akik nem rendezték a Városunk újság 2010. évi előfizetését. Tisztelettel kérjük, mihamarabb tegyék meg. Emlékeztetülül:

- a postán küldött lapunk előfizetési díja: 3.500 Ft/év

A 2009. év decemberi számban minden előfizetőnk kapott egy sárga csekket, azon lehet befizetni.

Ha nem lenne meg, kérjük levélben, telefonon (hétköznap 8-12 óra között) vagy E-mailben kérjenek csekket.

Lehet átutalással is, vagy közvetlenül bankszámlára befizetni: Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet: 53200015-10001617

Telefon: 66/283-940, Mail: varosunk@gmail.com

Köszönettel: a Szerkesztőség

Kiszely Lajosnak és feleségének, Gizikének 45. házassági évfordulójuk alkalmából sok boldogságot kívánunk: lányaik Gizike, Editke és családjuk.

Az Endrődi Községi Ház júniusi programja

Június 03. 16.30 Barátság Klub

Június 04. 19.00 Gazdakör

Június 04. 19.00 Éjszakai pingpong

Június 07. 16.00 Nyugdíjas Klub

Június 09. 14.30 Barátság Klub

Június 10. 16.30 Kihelyezett Ifjúsági Egészség délután Dr. Bakanek György előadóval.

Június 11. 14.30 Árusítás

Június 11. 19.00 Éjszakai pingpong

Június 15. 14.00 Árusítás

Június 16. 14.30 Barátság Klub

Június 17. 19.00 Gazdakör

Június 18. 19.00 Éjszakai pingpong

Június 23. 16.30 Barátság Klub

Az Endrődi Községi Ház telefonszáma megváltozott.

Az új: 66/610-538

A GYOMAENDRŐDI SZENT FLÓRIÁN ALAPÍTVÁNY az 1996. évi CXXVI. Törvény 6.§ (3) bekezdés rendelkezésének megfelelően ezúton tájékoztatja a nyilvánosságot és értesíti támogatóit, hogy 2008-ban felajánlott SZJA 1%-ából az adóhátóság 41 476 Ft összeget utalt át. Ezt az összeget az alapítvány a helyi Tűzvédelmi feladatok megvalósítását biztosító szervezeti és technikai feltételei javításának elősegítésére használjuk fel.

Köszönjük a támogatást és kérjük, hogy a jövőben is támogassák alapítványunkat adójuk 1%-ával.

Gyomaendrőd 2010. 04. 27.

Dinya László, az alapítvány képviselője

Eladó

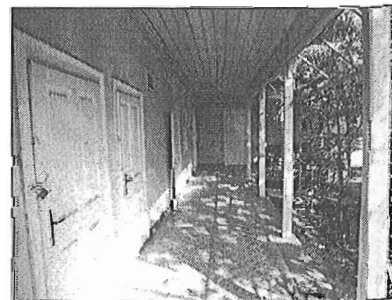
- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA

- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel

- kézi kukoricamorzsoló

- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Önök joga van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület május hónapban

A képviselő-testület két alkalommal is ülésezett ebben a hónapban. A rendkívüli testületi ülésre május 13-án azért került sor, mert a Térségi Kommunális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa döntött arról, hogy a Regionális Hulladéklerakó Telep üzemeltetésére gazdasági társaságot hozzon létre a 9 tulajdonos önkormányzat külön-külön. Az előző testületi ülés döntésének megfelelően az ügyvédi iroda elkészítette a társasági szerződést, illetve elvégezték a tárgyi eszközök becslését is. Ennek alapján a cég neve: Regionális Hulladékkezelő Kft., a törzstőkéje 8. 240.000. Ft. A korábbi gesztori megállapodás szerint ez az összeg lakosságárányosan oszlik el a 9 önkormányzat között, így városunk önkormányzatának törzsbetéte 33,85%, **2. 790. 000 Ft.** A társulás ügyvezetője Berkes Zsuzsanna lett. A Képviselő-testület elfogadta és jóváhagyta az előterjesztést.

Ezen az ülésen tárgyalta a 2. számú háziiorvosi körzethelyettesítéssel történő ellátásáról és a rendelő tárgyi minimum feltételeinek beszerzéséről is.

A működéssel kapcsolatos feladatok elvégzésével továbbra is Dr. Torma Évát, a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosát bízta meg. A döntés értelmében 2010. július 1-től a helyettesítést Dr. Palya József és Dr. Bánki Gyula háziorvosok fogják majd ellátni.

2010. május 27-én megtartott ülés polgármesteri beszámolóból értesülhettünk néhány városi eseményekről: (a teljesség igénye nélkül)

- Május elsején megrendezésre került a Sajt- és Túrőfesztiál.
- Ugyan ezen a napon ballagási ünnepséget rendeztek a középiskolák.
- Május 7-8-9-én egy rendezvényt sorozat volt a városban: a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskolában 13. alkalommal került megrendezésre a „Rózsahegy Napok” melyen részt vettek az Endrődi Baráti Kör tagjai is. Ugyanekkor ünnepelte 80. évfordulóját az Endrődi Népház. A két rendezvény összehangoltan, kiállításokkal, előadásokkal tette felejthetlenné a résztvevőknek a három napot.

- Május 27-én TIOP projektnyitó rendezvény volt a Határ Győző Városi Könyvtárban.

Gyomaendrőd Liget Fürdő Kft. 2009. évi mérlegbeszámolója

A Gyomaendrőd Liget Fürdő Kft Felügyelő Bizottsága 2010. május 20-án ülésezett. A napirendi pontok közül megtárgyalták a fürdő 2009. évi beszámolóját is.

A tárgyidőszak adózott mérleg szerinti eredménye -21.005 e Ft. A Kft.-nek 24. 966 e Ft kötelezettsége van, és ezzel szemben 4.419 e Ft követelés áll fenn.

A mérleg kiegészítését szolgálta a fürdő ügyvezetőjének tájékoztatója, amelyben magyarázatot adott a mérleg eredményére.

Mint ismeretes, a fürdő jelenlegi vezetője 2009. 06. 01-től kapott megbízást a tisztég ellátására. Ezt megelőzően az ügyvezetői feladatokat a fürdő menedzser látta el, aki szülési szabadságra menetelig (szeptember közepe) menedzserként dolgozott tovább.

A szöveges értékelésből megtudhattuk, hogy a fürdő átvételekor (június 1.) az éves tervezett összegből (48 millió) már átutalásra került 30,4 millió Ft, majd 06.15-ig további 7,2 millió Ft.

A megbízáskor vállalt kötelezettség értelmében, a 2009. évben összesen 38 millió Ft támogatást használhatott fel a társaság, így a kötelezettségek csak átütemezéssel, késleltetett fizetéssel voltak teljesíthetők. Az ügyvezető a feladatok átvétele után szembesült azzal is, hogy az előző időszakot érintően még 16,6 millió Ft fizetési kötelezettség is terheli a költségvetést, amiből 13 millió közüzemi számlatartozás volt. Ezen kívül az előző évek likviditási gondjainak áthidalására kapott, az átvételkor még fennálló 12,5 millió Ft tulajdonosi kölcsön is terheli a Kft.-t, aminek törlesztése is kidolgozatlan volt.

Pénzügyi kimutatás tulajdonosi támogatásról

1. Táblázat

megnevezés	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Támogatás	42.588.636	68.000.000	53.677.219	50.900.000	47.507.095	38.000.000
Tulajdonosi kölcsön	17.000.000			9.600.000	2.900.000	
Kapott pénzeszköz összesen	42.588.636	68.000.000	53.677.219	50.900.000	50.900.000	50.900.000
Bérleti díjra visszaautalendő	12.733.034	15.600.000	15.600.000	15.600.000	16.302.000	17.546.630
Kölcsöntörlesztésre visszaautalt				17.000.000		
Működésre maradt	46.855.602	52.400.000	38.077.219	27.900.000	34.105.095	20.453.370

A kedvezőtlen gazdasági és más bizonytalan tényező ellenére is – igaz, minimálisan - de képes volt növelni árbevételét a fürdő.

2. Táblázat

Összes árbevétel	2009	2010	%
	111. 245	115.278	103,63

A 2008. év szeptemberében kiobbant pénzügyi válság 2009. év második felében elérte a gyógy- és termálfürdőket is, amelynek hatásai a 2010. évben még tovább erősödtek. Sajnos ez negatívan befolyásolta az eredmény alakulását.

A Képviselő-testület a 2009. évi beszámolót elfogadta, a vezető tiszt-

ségviselő felmentvényét megadta, mely szerint az értékelt időszakban a munkáját a társaság érdekeinek megfelelően végezte. Kovacsics Imre ennek ellenére lemondott, nem kívánja az elkövetkező időben ellátni ügyvezetői feladatát, viszont továbbra is hajlandó együttműködni a leendő vezetéssel az átadás-átvétel időszakában.

Városi Egészségügyi Intézmény egységes szabadságolása

Az Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa, Dr. Torma Éva benyújtotta egységes szabadságolási tervét a polgármester úrnak. Beadványában azt kérte, hogy 2010. július 26. és augusztus 6. napja közötti időpontban a rendelőintézet egységes szabadságolását hagyja jóvá. Az első rendelési nap: 2010. augusztus 9. hétfő. A fenti időtartam alatt a korábbi évekhez hasonlóan a Réthy Pál Kórház Rendelőintézete látná el a sürgős eseteket. A Képviselő-testület a szabadságolás tervezetét elfogadta.

Beszámoló a 2009. évi szünyoggyérítésről, valamint tájékoztató a 2010. év ehhez kapcsolódó feladatairól

A város önkormányzata 1999. év óta végeztet regionálisan szünyoggyérítést. Az első időszakban 7 települési önkormányzat kötött megállapodást, majd 2002. évben 16 településre bővítették azt. Gyomaendrőd vonatkozásában évente több alkalommal történik külterületi holtág légi kémiai és biológiai kezelése, illetve lárvairtas. A 2009. év kevésbé szünyogos szezonok közé tartozott, ezért 2 biológiai lárvairtas, és 3 kémiai szünyoggyérítés történt. Az idei évben a szünyoggyérítés április 20-án megkezdődött, átlagosan 93%-os hatékonysággal. A kémiai gyérítések az időjárás függvényében valószínűleg május második hetétől lesznek esedékesek.

A Szegényeket és Rászorultakat Segítő Közhasznú Alapítvány kérelme

A SZERSA azzal a kérelem fordult a Képviselő-testülethez, hogy a városban biztosítson az alapítvány számára egy épületet, amelyben a rászoruló tanulók és felnőttek részére oktatást szervezhet. (Iskolából kimaradt fiatalok és felnőttek képzése a cél.)

A május 13-i rendkívüli testületi ülésen a megüresedett Fő út 62. szám alatti ingatlan jelölték ki számukra, de ezt az épületet nem tudták elfogadni annak rossz állapota miatt. Ekkor került megtekintésre a Fő út 81/1 szám alatti épület alsó szintje. A Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola által használt épület megfelel az alapítványnak, így az iskola igazgatójával a közös használatról és az épület üzemeltetésével kapcsolatos díjakról tárgyalások folytak. Ahhoz, hogy a szerződést meg lehessen kötni, elengedhetetlen a Képviselő-testület jóváhagyása. A testület megvitatta, és többségében elutasította az alapítvány kérelmét.

Tájékoztató a vasúti beruházásról, az endrődi híd felújításáról

2008. évben kezdődött Gyomaendrődön a Mezőtúr-Gyoma vasútszakasz felújítása. A kivitelezés várható befejezése 2009. szeptember 30. volt, de a kivitelező az időpontot nem tudta tartani. 2009. november 30-ra jelentette készre a vágányszakasz átépítését. A műszaki átadás-átvétel december hónapban megkezdődött.

A korszerűsítés főbb jellemzői:

- vasútpálya csere
- mellékvágányok felújítása
- vasúti híd felújítása
- zajvédfalak építése
- aluljáró, peronok építése
- mozgáskorlátozottak számára lift építése
- utas tájékoztató berendezések beállítása

A műszaki átadás-átvételi eljárás januárban folytatódott, de a hiányosságok miatt meg is szüntették azt. (Pl.: vezetékek átépítése, a nagylaposi megálló fedett várakozóhely hiánya, csatorna helyreállítás, liftek működése, aluljáró biztonsága, hangosbemondó működése, útburkolat helyreállítás, tereprendezés, zajvédfal felállítás hiányai, stb.)

A beruházó tájékoztatója szerint a kivitelező május 25-re készre jelentheti a munkálatokat.

2011. év nyarán kezdődnek a Gyoma-Murony-Békéscsaba vonalszakasz munkálatai, mely keretében készül el a 46-os folyó és a Mezőtúr-Gyoma vonalszakasz kereszteződésében az aluljáró. Jelenleg a közbeszerzési eljárás előkészítő munkálatai, folynak.

Mint ismeretes, felújításra került az endrődi közúti híd is. Az épülő híd beosztása: 2,65 m, + 8,5 m, + 2,65 m. A jelenleg folyó és hátralévő építési munkák rövid felsorolása:

- dilatációk elhelyezése
- közvilágítás és hajózási jelzőtáblák munkálatai
- mederhíd festése
- humuszterítés, padkaépítés, füvesítés
- korlátépítés befejezése
- terelőút elbontása, felvonulási terület rendezése

A Képviselő-testület a felújításokról szóló beszámolót elfogadta.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Elfeledett papjaink

Farkas István

Született: Endrőd, 1899.
május 24.

Papszentelése Esztergom, 1926. június 20.

1926: Gerendás, segédlelkész

1926: Békésszentandrás

1927: Orosháza

1928. szeptember 1.
Debrecen Tereziánumban
prefektus

1930. október 15: Szeghalom, ideiglenes helyettes segédlelkész

1931. július 1. Gyula, segédlelkész – közben a gyulai állami kórházban lelkészi te-

endőket is végzi.

Rokona szerint szívbeteg volt, ezért tartózkodott Gyulán

1942 júliusában ideiglenesen nyugdíjazva

1946 tavaszán kihelyezett káplán.

1946. május 14-i esperesi jegyzőkönyv szerint „Farkas István, aki Endrőd határában a Körösön túli részen szervezett EXPOSITURABAN működik.” 1948. május 5-én még jelen volt az endrődi esperesi kerület papi gyűlésén, ami azt jelenti, hogy ott él a Körösön túli részen.

1949. február 18-án Gyulán elhunyt.

Az esperesi kerület 1949. április 26-án tartott gyűlésén így emlékezik meg róla Fetzer József esperes:

„Megemlékezik az esperes Farkas István külterületi lelkész haláláról. Mint igehirdető a pogányok között élt ő, a legnagyobb igénytelenségben, künn szülőfaluja egyszerű hívei között. Az volt az egyedüli öröme, hogy betegségében is dolgozott. Jutalmazza meg az Isten jó testvérünket az örök haza boldogságával.”

NB! 50 éves, 23 éves pap, hosszú betegség, szentségekkel ellátva.

Szebeny Gyula

1859. január 2-án született Békésen. Ötéves lehetett, amikor szülei Endrődre költöztek, itt nevelkedett, joggal tarthatjuk endrődinek. Szebeny László endrődi tanító testvére volt.

1883. áprilisában szentelték pappá, újmiséje április 15-én volt Endrődön. (Újmiséis szentképét korábbi számunkban már közöltük.)

1883. Székelyhídi segédlelkész

1885. Szilágysomlyó segédlelkész

1886 februárjától székelyhídi plébános és esperes

1911. Váradszőlősi plébános

1915. május 3. tb. kanonok

Meghal tifuszjárványban 1915. október 28-án 57 évesen, papi szolgálatának 33. évében, mint nagyváradi tiszteletbeli kanonok, az Élesdi Esperesi Kerület alesperese, váradszőlősi plébános.

Tímár Imre

Született Endrődön, 1796. augusztus 12-én, ugyanezen a napon keresztelték meg.

Apja: Tímár György, anyja Matko Mária.

1830-ig teológiatanár Váradon, dogmatikát tanított, majd kárásztelki plébános.

1854-től csatári plébános,

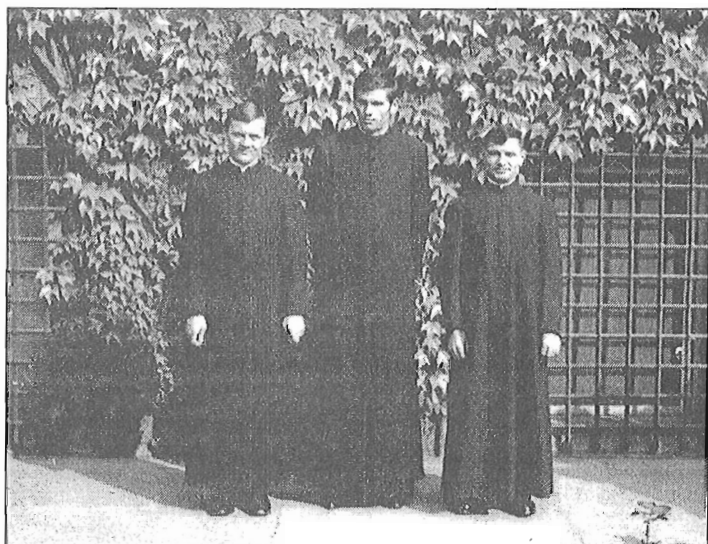
1856-tól bihari plébános.

1864. március 28-án, 68 éves korában hunyt el bihari plébánosként. Tb. kanonok és krasznai esperes volt.

Neve még nem szerepel az endrődi templom falán, mivel a tábla készítése idején nem tudtunk róla.

(A következőknek mondunk köszönetet az adatok összegyűjtéséért: Szurovecz Vince pp. káplán, főesperes, békésszentandrás plébános, Dr. Fügedy Antal nagyváradi irodaigazgató, mezőbiklácsi plébános, Szántó Béláné Újkígyós, Farkas Antal és neje Gyomaendrőd))

Endrődi vonatkozású papi képek

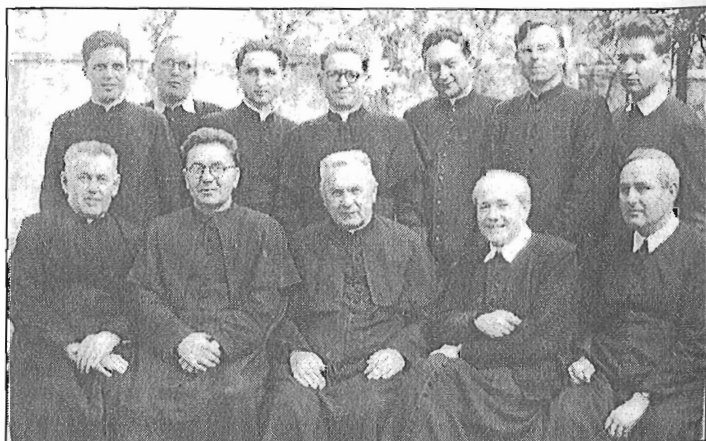

Diakónus szentelés Szegeden, 1972-ben (bal oldali kép)

Szujó Antal (Endrőd), Szurovecz Vince (Hunyja), Samu András (Kunszentmárton)

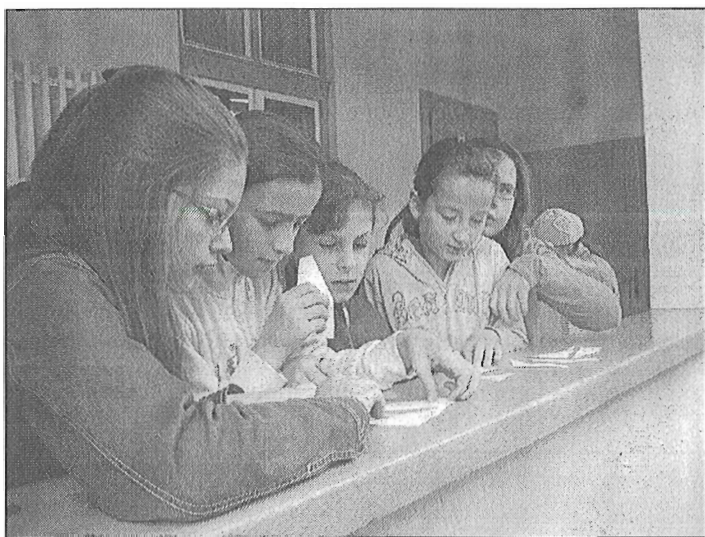
Az endrődi Esperesi Kerület papjai az 1960-as évekből (jobbra)

Álló sor: Baji János, Dr. faragó László, Kovács Andor, Lengyel László, Sófalvy Márton, Nyizsnyánszki Lajos, Sánta Antal
Ülnek: Regós András, Révész István, Fetzer József, Bodnár János, Cili István

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

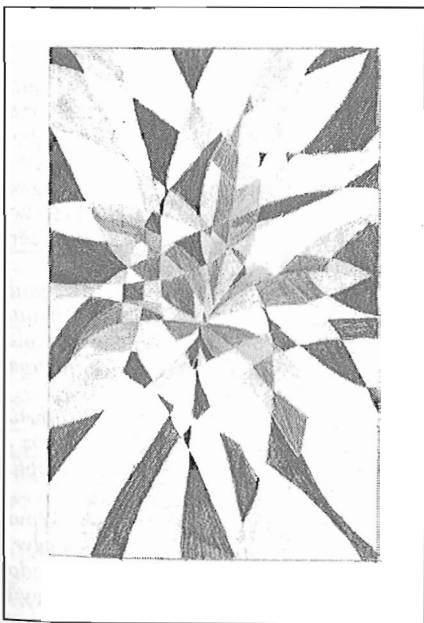
„Kompetencia alapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrői oktatási intézményekben” című pályázati projekt megvalósítása a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

Ezerszínű ős - Márton nap

Intézményünk a TÁMOP 3.1.4. pályázati projekt keretében a kompetencia alapú oktatás kiterjesztésén túl több, az oktatási programok, újszerű tanulás-szervezési eljárások bevezetését segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertani elemeket is alkalmazott az idei tanévben.

Az újszerű elemek egyike volt a három hetet meghaladó projekt. Iskolánk 3 projekt megvalósítását vállalta, melyek az 5. osztályban kerültek megvalósításra a „Matematika-logika”, valamint a „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területeken kompetencia alapú oktatási programot, programcsomagot bevezető 2 kolléganő, Fekécs Éva és Hunya Jolán koordinálásával.

Ezerszínű ős

Az első projekt „Az ezerszínű ős” címmel valósult meg, melynek keretében a tanulók több oldalról vehették górcső alá a színekben talán leggazdagabb évszakot. A diákok érdeklődéssel fogadták az évszak sokoldalú megismerésének lehetőségét, és szívesen vállalkoztak az egyes órákat megelőző, előkészítő gyűjtőmunkára, az előadásokban való szereplésre.

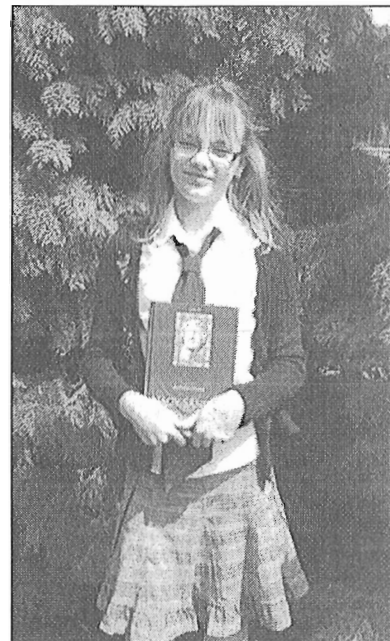
Magyar órára az ősszel, a szüreti munkálatokkal kapcsolatos verseket, mondókákat, meséket gyűjtöttek a gyerekek, és a tollbamondás is erről szólt. A

képek is születtek az ügyes kezek alatt. Környezetismeret órán a gyerekek megismerkedhettek az őszi erdő fáinak és lakóinak életével. Angol és német órán a Halloween és a Márton nap került előtérbe, míg ének órán az évszakhoz kapcsolódó, az elmúlást idéző komolyzenét hallgattak, és szüreti dalokat tanultak a gyerekek, technika órán pedig határtalan fantáziával mutatták meg, hogy milyen egyszerű, de egyszerű játékokat lehet készíteni például dióhéjból.

Területi Versmondó Versenyen

A Vésztőn rendezett XVII. Területi Versmondó Versenyen Hunya Réka, a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda 6.b osztályos tanulója az előkelő harmadik helyen végzett.

Felkészítője Hunya Jolán tanárnő volt.

Területi Versmondó Versenyen

A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA TANTESTÜLETÉNEK KIRÁNDULÁSA

A gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda a 2009/2010. tanévben a TÁMOP 3.1.4. pályázat megvalósításában vesz részt. Ennek keretében május 14-én hospitációs napon vett részt a tantestület a Somogy megyei Lengyeltótiiban működő Fodor András Óvoda, Iskola, Szak- és Szakmai Szolgáltató Intézményben.

Ez egy többcélú és többfunkciójú intézmény, amely számunkra újdonság volt.

Az iskola 1998. március 15-e óta viseli a Kossuth-díjas költő, Fodor András nevét. Ebben az évben küszölt el dr. Szebenyi Péter professzor iránymutatásával a ma is érvényes pedagógiai programja és a nevelőtestület első egyedi tanterve. Ezzel kezdetét vette az a folyamat, amellyel az iskola egyre ismertebbé vált az országban. Úttörő szerepet vállalt a közoktatási minőségfejlesztési modellek kipróbálásában és fejlesztésében.

Az intézmény részt vett a Comenius II. modell kiépítésében és óvodákban és iskolákban segítette a partnerközpontú működés kialakítását. Ezért a munkájáért 2002-ben országosan is az első között részesült elismerésben a Közoktatás Minőségért Díj Kiválóság kategóriában.

Ebben az intézményben nevelőink 2-2 órát látogattak meg, mindenki érdeklődése és szakiránya szerint. Az órák megbeszélése után Zsombok Lajos főigazgató mutatta be intézményt. A szakszolgálat pszichológusa a pályaválasztási tanácsadásról, a 7. és 8. osztályos tanulók pályaeorientációs segítéséről tartott előadást. Ezután meglátogattuk a művészeti iskolát és az uszodát. A nap további részében kötetlenül beszélgettünk a lengyeltóti kollégákkal. Érdekes és tanulságos eszmecsere-t folytattunk, amely sokat segített a további munkánkban.

Utunk során ismerkedtünk a környékkel. Felkerestük a szomszédos Buzsákokat, ahol a tájházat tekintettük meg, amely hímszéről híres. A közeli Niklán pedig Berzsényi Dániel egykori lakóhelyét is meglátogattuk.

Hasznos tapasztalatokkal és gazdag élményekkel tértünk haza a Dunántúlról.

Katolikus oldal

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. kedd:	Szent Jusztinusz vértanú
2. szerda:	Szent Marcellinus és Péter vértanúk
3. csütörtök:	Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. szombat:	Szent Bonifác püspök és vértanú
6. vasárnap:	Úrnapja
8. kedd:	Prágai Szent Ágnes
9. szerda:	Szent Efrém diakónus és egyháztanító
11. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
12. szombat:	A Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szíve
13. vasárnap:	Évközi 11. vasárnap
15. kedd:	Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő
19. szombat:	Szent Romuald apát
20. vasárnap:	Évközi 12. vasárnap
21. hétfő:	Gonzága Szent Alajos szerzetes
22. kedd:	Nolai Szt. Paulinus püspök, Morus Szent Tamás
24. csütörtök:	Keresztelő Szent János születése
26. szombat:	Alexandriai Szent Cirill püspök
27. vasárnap:	Évközi 13. vasárnap
28. hétfő:	Szent Iréneusz püspök, vértanú
29. kedd:	Szent Péter és Pál apostolok
30. szerda:	A római Egyház első szent vértanú

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Június 6-án Úrnap: 10, 19 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Csak szeptemberben!

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Június 6-án Úrnap: 8 óra

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.

Gyomai búcsú: június 5-én szombaton 10 órakor
a búcsú főpapja Janes Zoltán nagyszénási plébános

Hunyai búcsú: június 26-án szombaton 10 órakor
a búcsú főpapja Kövesdy Zolt kunszentmártoni plébános

Szentmise Csernus apát úrér

Kedves Testvérek!

A mai nap (május 9.) dupla ünnep Endrőd életében. Ma ünnepeljük a templomunk felszentelését, valamint azt, hogy 80 éves a hajdani Katolikus Népház.

Templomunk 1804. november 5-én lett kész, és Majzik János kunszentmártoni esperes plébános áldotta meg. Jóval később, 1824. május 9-én, Vurum József nagyváradi püspök szentelte fel, azaz konzekráta.

A Népházat Csernus Mihály apátplébános építtette, melyet 1930. május 9-én Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó szentelt meg.

Csernus Mihály 1888. szeptember 20-án született Csanádapácán. Hentes-kocsmáros fia volt. Polgári iskolát Orosházán végezte, utána gimnáziumot másutt.

Teológiai tanulmányait Váradon végezte. Pappá szentelték 1911. június 29-én.

1911-ben endrődi káplán, majd Szilágyosmlyó, Orosháza, Békéscsaba, Debrecen, Gyula, Debrecen. 1916-ban Debrecenben a Zita Hadiárvaház igazgatója lett. Úgy valódi, mint művész nevét (Apáczai István) híressé tette. Hamarosan vezető-irányító szerephez jut Debrecen társadalmi és politikai köreiben.

1920-ban országgyűlési képviselő.

1923-ban endrődi plébános.

1924-ben c. gerlai apát.

1939-ben kormány főtanácsos. Zeneszerző, politikus, iskolaépítő, újságszerkesztő, gazdász, híres szónok.

1944 szeptemberében Budapestre menekül a szovjet csapatok elől. Nem térhetett vissza Endrődre. 1946-tól derecskei plébános.

1973. október 13-án életének 85., papságának 63. évében elhunyt.

Endrődi tevékenysége igen gazdag volt. Abban az időben nagy tanyavilág volt Endrőd körül, a lelkipásztori munkát 24 éven keresztül látta el káplánjaival.

Lelkipásztori munka mellett igen nagy építő volt.

Iskolákat épített, bővített, tatarozott, kinn a nagy tanyavilágban, és benn a faluban egyaránt, de még az akkor ide tartozó Hunyán is. Tataroztatta a templomot, vaskerítést csináltatott, bevezetette a villanyt.

Szociális téren is érzékeny volt. Sok szegény családot, gyerekeket támogatott anyagiilag.

1924-ben írja: „az elmúlt évben 200 szegényt részesítettünk természetbeni segélyben és

60 szegény tanulót új cipő adománnyal. 1926: Húsvétkor, Halottak-napján és Karácsonykor kiosztottak több mint 10 mázsa lisztet és igen sok élelmiszert.”

1929-ben felépíti a Szent Antal szegényházat. „14-16 személyre alkalmas „szegényházat” létesítettünk. A megnyitást 1930-ra, a 200 éves alapítás jubileumára hagyjuk.”

Kijárta, hogy a községben betonjárdák épüljenek, valamint az Andrássey úton (ma Fő út) és Kondoros felé kövesút.

Gazdálkodott is. Jövedelméből sokat a köz javára fordított.

A tantestület munkakedvének fokozására minden évben tiszteletdíjat ajánlott fel a legjobban fegyelmező és legszebb eredményt felmutató tanítóknak. Általában búzát, de volt, hogy hízót adott.

1929-ben az egyházközség 200 éves alapításának méltó megülése céljából az egyházközségi képviselőtestület emeletes kultúrház építését határozta el. Csernus apát 30 éves szerződést kötött a Magyar Királyi Postaigazgatósággal, a helybeli postahivatal elhelyezése tárgyában. Az ünnepségről ezt írja Csernus apát úr:

„1930 május 8-án este a hívek ezrei vonultak fátylas menetben, zeneszóval a plébánia elé, ahol Kalmár Vince világi elnök üdvözölte keresetlen, őszinte szavakkal Dr. Lindenberger János apostoli kormányzót.

Másnap, május 9-én reggel körülbelül 1.000 felnőtt hívő járult a szentáldozáshoz – felajánlván a nyert lelki gyümölcsöt az alapító ösök lelki üdvéért.

Délelőtt 9 órakor az egyházközségi képviselőtestület ünnepi közgyűlést tartott, melyen az egyházközség történetét Koczás Sándor polgári iskolai igazgató ismertette. A közgyűlést Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó zárta be, felhíván a hívek figyelmét az ösök áldozatos hitéletére és papjukhoz való öntudatos ragaszkodásukra.

Az ünnepi nagymisét Dr. Lindenberger

János apostoli kormányzó pontifikálta, míg a szentbeszédet P. Ondrovich Tamás S.J. mondotta el. Az asszisztenciában részt vettek: Bedák Mátyás kondoros, Fetzer József szarvasi, Molnár János orosházi, Dr. Domanek Pál békésszentandrásai, Fehér Lajos körösladányi, Gáspár István mezőberényi, Szabó Frigyes kondorosyanyai lelkészek és a helyi papság.

Dél előtt impozáns körmenetet vezetett az apostoli kormányzó a felépült Kultúrházhoz és ünnepélyesen megáldotta azt.

Fél 12-kor nagyszabású hangverseny volt a Kultúrház mozi termében, ahol az iparos és polgári iskola dalárdáján kívül Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, Borián Ferenc, a Katolikus Népszövetség főtájkára, Haller István, volt vallás- és közoktatásügyi miniszter és Csernus Mihály apátplébános tartottak beszédeket.

Délután 1 órakor 400 terítékes közébdél volt a Kultúrház nagytermében. A vármegyét Dr. Márky Barna, vármegye főjegyző, Szentkereszthy Tivadar, királyi tanfelügyelő, Dr. Pálka Pál járási főszolgabíró és Dr. Uhrin László vármegyei aljegyző képviselték. Több felköszöntő után a késő délutáni órákig együtt maradt a lelkes nagy társaság. Délután 4 órakor a mirhóvégi iskolában munkás-gyűlés volt, míg Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó ezalatt megáldotta az öregkerti két-tantermes és a varjasi új katolikus iskolákat.

Hat órakor Szent Imre tiszteletére jubileumi ünnepély volt a Katolikus Népházban (kultúrház), melyen a dalárdák kitűnő számai mellett különösen értékes volt Dr. Uhrin László vármegyei aljegyzőnek, községünk születőjének nagyhatású beszéde és Endrődi József helybeli származású színművésznek kitűnő alakítása.

Este fél 8 órakor szentséges körmenet fejezte be a feledhetetlenül szép ünnepélyt."

Sokat dolgozott és küzdött Isten országáért. A mennyeiért is, az Isten Igéjének hirdetésével, és a földiért is, a kultúra, az oktatás ügyéért, az emberekért.

Jutott neki a megpróbáltatásokból és a balsorból.

Megvádolták, hogy köze volt az endrődi csendőrsortúzhöz. Amikor 1989-ben Endrődre kerültem, lelkiismereti kötelességemnek tartottam, hogy utána nézzek ennek. Olvastam rendszerváltás előtti kiadványokat, a nem éppen egyházbarát szocialista kiadványokat. Azokban sem írták le, hogy köze lett volna a sortúzhöz. Amikor még Hosszúpályiban voltam, a plébániai irattárból kezembe akadt egy magánlevél, melyet Csernus Mihály derecskei plébános írt az akkori hosszúpályi plébánosnak, melyben keserűen panaszkodik, hogy mivel vádolták Endrődön. Aztán Endrődön olyan mendemondát is hallottam, hogy a plébánia pinceablakából lövett... aki ismeri egy kicsit is a helyszínt, az tudja, hogy ez fizikailag lehetetlen. A plébánia pinceablakából legföljebb a mai tűzoltóságra lehetett volna lövni, és nem a más irányban lévő piac térre.

Kemény jelleme, munkássága hitelesen mutatja, hogy evangéliumi rendíthetlenség miatt a vallás és egyházellenes diktatórikus hatalmaknak útjában állt, a háború után nem térhetett vissza Endrődre.

Féltette a családokat és a fiatalokat, a keresztény jövő zálogait. Nem volt alaptalan ez a félelme, hiszen napjainkban tapasztaljuk az iskolában és a társadalmi élet különböző szinterein: mi lett a hit nélküli nevelés eredménye. A gyermek- és életellenes politika

következtében hatmillióval kevesebb magyar él, mint amennyi élhetne. Gyomaendrődnek összesen nincs annyi lakója, mint akkor csak Endrődnek! (Ma Gyomaendrőd lakossága nem éri el a 15.000-ret, akkor meg csak Endrőd 15-16.000 volt.) A házasságok több mint fele válással végződik, és ugrásszerűen megnőtt az elkötelezettség nélküli együttélések száma.

Napjaink társadalmi és ideológiai helyzete sokban hasonlít ahhoz, amitől hajdanán Csernus apát úr tartott. Ugyanis mindmáig nem szűnt meg a hit és az egyházellenesség sem. Az elmúlt évtizedekben a tudományosság látszatával több generációba, különösen pedig a pedagógusokba, belenevelték a most is továbbélő materializmust és ateizmust. Ma pedig egészen kifinomult módon, a világnézeti semlegesség álruhájában az ateista és materialista ideológia kötelező elfogadását erőltetik az állami iskolákban.

Kedves Testvérek! Nekünk, ma élő magyaroknak is szükségünk van olyan egyházi és közéleti vezetőkre, papokra, akik Csernus apát úr szellemében élnek, vagyis: dolgoznak Istenért, Egyházért, hazáért! Oriási most az ország vezetésére megválasztottak felelőssége. Imádkozunk kell értük sokat, hogy lehetőségükkel és felelősségükkel helyesen élve, Isten akaratát keresve sikerüljön végrehajtanuk történelmi feladatukat. De valójában egyikünknek sem lehet más a célja. Ugyanis mindnyájunknak, hívőknek és nemhívőknek közös a felelőssége népünk sorsának alakításában.

Nem elég passzívan várni társadalmi helyzetünk jobbra fordulását, hanem mindenkinek részt kell vállalni a változtatásban. Mindenki az Istentől kapott talentumai és lehetőségei szerint vegyen részt a jelen és a jövő építésében.

Ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy az

anyagi helyzet javulását ugyan el lehet érni egy újfajta gazdaságpolitikával, ez azonban nem elég, ennél sokkal többre van szükségünk a kialakult helyzet megváltoztatásához. Erkölcseiben kell megújulnia az egész magyar társadalomnak! Fel kell ráznunk embertársainkat, s magunkat is, talán még nem késő. Halljuk meg a költő szavait!

Életünkben valami elveszett!

Talán az Isten,
Kit felmondás nélkül kilakoltattatok
s azóta a Sátán lett uratok.

Emberek!

Hívjátok vissza az Istent
zászlók selymével és processziókkal,
szívetek kulcsát alázat vánkosán
térdencsúzó hittel hozzátok eléje,
s ha megjelenik a fölvozt kapuknál,
kezdjétek el a Holnap hozsannáját!
Emberek!

Életünkben az Isten elveszett;
találjon rá megtisztult szívetek!

(Toronyi István: Valami elveszett)

Magyarok Nagyasszonya segíts minket, gyermekeidet, hogy Isten akaratát keresve, Csernus Mihály példája szerint építsünk jelen és jövőt, Egyházat és hazát egyaránt!

E beszédet elmondta: Iványi László
tb. kanonok, plébános

E háromnapos ünnepségsorozatból az Endrődiek Baráti Köre is kivette részét, bekapcsolódva mások rendezvényeibe, de saját programjuk is volt.

A júliusi számban folytatjuk a beszámolót.

A Népház falára elhelyezett emléktáblához a Városunk újság is pénzadománnyal hozzájárult.

Pünkösdi elsőáldozás Endrődön

2010. május 23.

1. sor: Burai Alexandra, Rafael Mária, Rostás Ágnes, Kurilla Virág, Harnos Tímea
2. sor: Neibort Tibor, Svajcsik Nóra, Orbán Renáta, Rau Mariann, Iványi István
3. sor: Iványi László plébános, Kereki László, Pintér Ottó, Lizicai Norbert, Pfeiferne Varjú Marianna hitoktató

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT MARCELLIN és SZENT PÉTER

Ünnepük: Június 2. + 303. (?)

A két vértanú, Marcellin és Péter neve szerepel a szentmise ősi, római kánonjában. Megbízható hagyomány e vértanú-párról természetesen ugyanúgy alig áll rendelkezésünkre, mint Agnes, Nereus és Achilles vagy Pongrác vértanúságáról. Föltehetően 500 táján készült szenvedéstörténetük jól tájékozottnak és beszédesnek mutatkozik. Formája szerint épületes, dicsőítő irat a vértanú-tisztelet szolgálatában. Történeti hitelességét azonban már nincs módunk megítélni. A két vértanú - az írás szerint - római klerikus volt: Marcellin áldozópap, Péter pedig exorcista (ördögűző). Diocletianus császár üldözésének idején szenvedhettek vértanúhalált.

Damasus pápa azt állítja a két római vértanú sírfeliratában, hogy haláluk és temetésük történetét a kivégző hóhértől hallotta: „amikor még gyermek voltam”. Helyi tiszteletüket Rómában ki lehet mutatni, sírjukat a Via Labicanán lévő temetőben tisztelték. Konstantin császár bazilikát építtetett oda, melyhez hozzáépíttette anyjának, Ilonának a mauzóleumát. A két szent ereklyéi 827-ben a Majna menti Seligenstadtba kerültek.

A két római vértanú életéből a legendás szenvedéstörténet épületes részleteket beszél el:

Amikor Pétert bebörtönözték, megnyerte fogolytársai és őrei bizalmát. Arthemius felügyelő is elpanaszolta gondját: van egy lánya, akit megszállva tart a gonosz lélek. Péter ajánlkozott, hogy Krisztus nevében meggyó-

gyítja. Arthemius azonban nem akarta elhinni, hiszen ha Péter Istene olyan erős volna, akkor először nyilván saját szolgáit szabadította volna ki a bilincsekből. De Péter bátorította őt, hogy higgyen Isten erejében. Akkor a börtönfelügyelő kettős láncot hozott, és a szentre zárta: „Ha Istened kiszabadít ebből a kötelékből, és meggyógyítja a lányomat, hinni fogok Krisztusban.”

A következő éjszaka Péter szabadon, kereszttel a kezében lépett a kételkedő elé, kinek a lánya is teljesen meggyógyult. Arthemius egész házanépével rögtön kérte a keresztséget, és szabadon engedte a keresztény foglyokat, azokkal együtt, akik meg akartak keresztelkedni. Marcellinus, aki papként ugyanabban a börtönben volt, mindnyájukat megkeresztelte.

Amikor a bíró megtudta, hogy Marcellin és Péter megkeresztelte a felügyelőt és más foglyokat, és mindnyájan szabadok, sietve újra elfogatta és egy szigorúbb börtönbe záratta őket. Jöttek a kinzók: Marcellint üvegcserepekre fektették, Pétert kalodába zárták. Az Úr anyala azonban éjjel kiszabadította őket a börtönükből, és megparancsolta nekik, hogy továbbra is erősítsék a keresztény népet szóval és tettel. Mindenekelőtt Arthemius bátorítására siettek, akinek szintén meg kellett ízlelnie a bíró haragját: családjával együtt megkövezték. Végül Marcellint és Pétert egy sötét erdőbe hurcolták, és ott lefejezték.

A legenda még arról is tud, hogy a hóhér látta, amint lelkiüket angyalok kísérték az égbe. Akkor ő is eljutott a hitre.

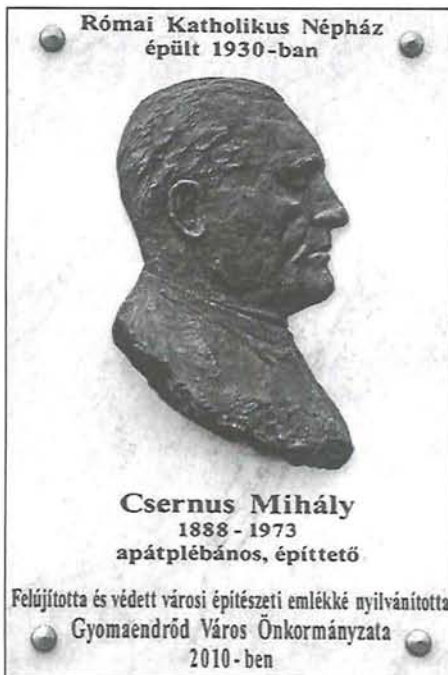
Rehabilitáltuk Csernus Mihályt

Folytatás az 1. oldalról

érmeket Prof. Dr. Bakos Miklós nagykeresztlovagnak adományoztuk, a Templomos Lovagrend Magyarországi Preceptória megalakításában szerzett kimagasló érdemekért. Sajnos súlyos betegsége miatt nem tudta átvenni az emlékméret. A negyedik emlékméret Zelenák Zoltán mecénás azért kapta, mert kiemelkedő módon járult hozzá a Templomos Lovagrend és a Templárius Alapítvány működéséhez. Az elismerést mind a ketten június 6-án veszik át Budapesten a Nagyboldogasszony Templomban tartott ünnepség keretében.

Vasárnap a délelőtti szentmisével folytatódott az ünnepségsorozat, ahol az alapító, az építetők és a Népház létrehozóira emlékezünk. Iványi László tb. kanonok ünnepi szentbeszédében részletesen beszámolt Csernus Mihály szerepéről, munkásságáról. A szentmisén többek között részt vett Dr. Csernus István és felesége és több rokona az apát úrnak. Meg kell említeni Kovács Antalné Takács Eszter nénit, aki annak a Takács Imrének a lánya, aki tervezte és építette a Népházat. Délután lett megszenteelve Csernus Mihály emléktáblája a Népház fő falán. Csernus István mondta ki először, hogy Csernus Mihály végre rehabilitálva lett Endrődön. Ezután a Templomos Lovagrend koszorút helyezett el Kövér József szobrászművész alkotásánál. Ez után szakrális kiállítás nyílt, melyet Iványi László plébános nyitott meg, majd Dr. Szonda István előadással emlékezett meg a Népház múltjáról. A programot Giricz László színes, vetített előadása követte.

Este Diszelőadás keretében „Az operett és musical gyöngyszemei” címmel egy színvonalas kulturális programra került sor Oszvald Marika

Római Katolikus Népház épült 1930-ban

Csernus Mihály
1888 - 1973
apátplébános, építető

Felújította és védett városi építészeti emlékké nyilvánította
Gyomaendrőd Város Önkormányzata
2010-ben

főszereplésével, de fellépett még Kiszely Zoli és Merényi Nikoletta (szívünknek és városunknak oly kedves házaspár), továbbá nagyon tehetséges énekesek, a Botafogó táncgyűttes tagjai és a Színfolt Majorette csoport tagjai. Az est rendezője Hídvégi Miklós volt. Méltó befejezése a háromnapos ünnepségsorozatnak.

Köszönetünket szeretnénk kifejezni a program anyagi támogatásáért: Gyomaendrőd Város Önkormányzatának, az Idegenforgalmi Alap, a Civil Alap támogatásainak, Németh Dezsőnek, a Németh Kft. Ügyvezetőjének, Dinya Lászlónak, a Corvo-Bianco Schuh Bt. Ügyvezetőjének, Tari Sándornak és feleségének, a Gondozási Központnak, a Jucca virágboltnak, a Hárs Hotelnek, a Tímár Panzió tulajdonosainak és dolgozóinak.

Köszönetünket fejezzük ki a Rózsahegy Kálman Általános Iskola vezetőinek és pedagógusainak, az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetőinek és a nagy számban megjelent tagjainak, Bella Rózsa grafikusművésznek és családjának, a ClubNetCet Egyesület tagjainak és még sokan másoknak.

Külön köszönet illeti Lovász Kálmánné munkáját, aki Csernus Mihályról több heti kutatómunka alapján nagyon sok és hasznos írásos anyagot gyűjtött össze számunkra.

Végre Csernus Mihályról, a Népház alapítójáról, számos iskola létrehozójáról, járdák és kövesutak megépítőjéről, és sok más dolog megteremtőjéről büszkén beszélhetünk Endrődön. Végre előre tekinthetünk és lezárhatjuk a múltat. Ez egy közös ünnep, összefogás és megemlékezés volt, ami egy nagy összefogás eredményének tekinthető.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Házi idegen nyelvi vetélkedő

Iskolánk 2010. május 7-én, immár második alkalommal, rendezte meg a házi idegen nyelvi vetélkedőjét, melyen a 4-8. évfolyam angol vagy német nyelvet tanuló diákjai vettek részt. Számuk elérte - iskolai szinten - a közel 100 főt.

Az idei verseny a hagyományok és ünnepek körében zajlott. Előzetes kutatómunkaként, minden benevezett csapatnak készítenie kellett az adott ország hagyományait, ünnepeit bemutató plakátot, valamint szóban is ismertettek egy-egy, a számukra érdekes szokást, ünnepet.

Ezt követte egy műveltségi teszt megoldása, valamint az adott korosztálynak megfelelő nyelvtani ismeretekre épülő feladatsor megoldása. Zárásként pedig pop illetve rock együtteseket kellett felismereni rövid dalrészlet alapján.

A tavalyi évhez hasonlóan nagyon szép jutalmakkal távoztak az első három helyen végzettek: könyvekkel díjaztuk az elért eredményeket.

Az idei lelkesedésre alapozva bízunk abban, hogy jövőre is ilyen szép számmal és lelkesedéssel fognak jelentkezni a gyerekek.

Varjú Diána, Kovács Anett Szabina, Fasoláné Mucza Irén

Táncgála 2010 - Békéscsaba

A 16. táncgálán, amit a békéscsabai Jókai Színházban rendeztek meg május 1-jén a táncművészet világnapja alkalmából, iskolánk két tanulója is szerepelt. Bene Boglárka 3. osztályos és Pfeifer Anna 7. osztályos tanuló.

A Városi Alapfokú Művészeti Iskola balett tagozatán az alapfok 4. évfolyamos tanulói, közöttük Bene Boglárka Giuseppe Verdi Szcíliai vecsernye című operájából a Négy évszak - Tavasz című zenére készült koreográfiájára táncolt.

A Nyár című zenei részre készült koreográfiát pedig a továbbképzős 8-9. évfolyamos növendékek adták elő a táncgála közönségének.

Mindkét előadás nagy sikert aratott. Felkészítő pedagógusuk Novák Éva balett-tanár.

Rendhagyó órák

2010. május 10-én az első órában a helyi K & H Bank fiókigazgatóval a bankolásról beszélgettünk. Sok érdekes, számunkra új dolgot tudtunk meg. Például azt, hogyan lehet észrevenni egy bankjegyről, hogy hamis. Ezt meg is vizsgáltuk egy gép segítségével. Megnéztük, hogy milyen egy hivatalos hitelkártya, minek kell rajta lennie, miért biztonságos. Az értékekről is beszélgettünk, a pénz szerepéről. Egy kis történelmi áttekintést kaptunk, például a középkori fizetési lehetőségekről, korábbi évszázadokban mivel, hogyan fizettek.

Érdekes ismeretterjesztő előadás volt, melynek keretein belül megtanultuk, hogy a pénz fontos fizetési eszköz, meg kell becsülnünk.

2010. április 19-én hétfőn első órában rendkívüli történelemóra volt, melyet Pintér István nemzetőr, hadnagy tartott meg. Téma: az 1848-49-es forradalom és szabadságharc. Az előadást kiegészítette Kossuth Lajos hangja és egy némafilm Görgey Artúrról. A dicsőséges tavaszi hadjárat eseményeit nyomon követhettük egy 1848 - 49-es térképen. A kapott információkkal jól kiegészíthettük történelmi ismereteinket, érdekes óra volt.

Nagy Anna, Rákosfalvi Dóra 8. osztályos tanulók

Farmos élmények

Idén mi is ellátogathattunk Iványi Miklós bácsiékhoz, a „farmra”. Természetismeret-órán már beszélgettünk róla, hogyan nézhet ki, mit fogunk ott csinálni, mit kell megfigyelni. A két házigazda, Piroska néni és Miklós bácsi nagyon aranyosak, kedvesek voltak. Sok száz állatot láttunk. Kérdezhettünk mindenfélét, simogathattunk, „barátkozhattunk” az állatokkal, láthattunk munkagépeket. Finom pogácsával, kolbásszal, üdítővel és friss tehéntejjel vendégelt meg bennünket. Gyorsan eltelt a délelőtt, fáradtan és élményekkel tértünk haza. Nagyon köszönjük az Iványi családnak, hogy a tanórán megszerzett ismereteket ilyen módon egészíthettük ki, és hogy ott lehetünk!

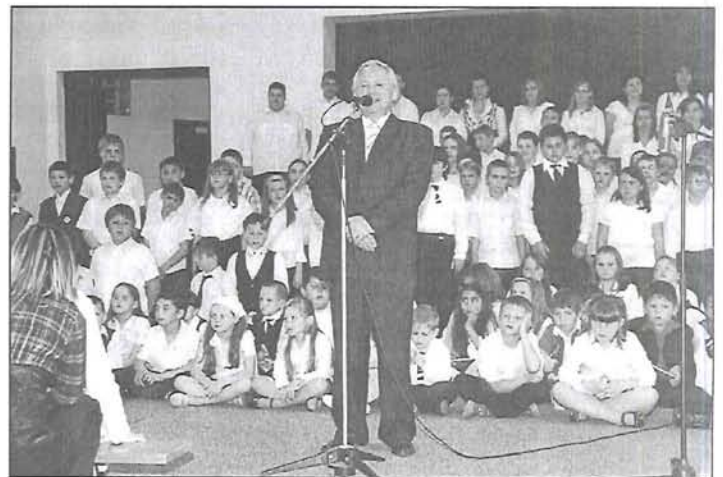
Szalai Tímea az 5. osztály nevében

Nyelvvizsga

2010. május 8-án (szombaton) reggel 8 óra 50 perckor kezdtük írni az alapfokú írásbeli angol nyelvvizsga feladatsorát a mezőtúri főiskolán. Egy nagy előadóterem volt a nyelvvizsga helyszíne. A feladatsorok az egészséges életmóddal voltak kapcsolatban. A megoldásra 60 perc állt rendelkezésünkre. Az egész nyelvvizsga 3 részből állt: olvasott szövegértésből, fordításból és levélírásból. A nyelvvizsgára való készülést nagyban segítette a szerda délutánonkénti felkészítő angolóra. Ekkor elengedő időnk volt az igeidők áttanulmányozására, és az angol levélírás bonyodalmaival küszködni. Persze az önszorgalom sem maradhatott el. Az eredményeket pár héten belül tudjuk meg.

Tari Zsolt 8. osztályos tanuló

Hálásan köszönjük az Iványi családnak a most elkészült virágtartókat is!

Anyák napi ünnepségünket megtisztelte Várfi András polgármester úr. Ő is meleg szavakkal köszöntötte az Édesanyákat.

Márciusban iskolánk tanulói mexi futóversenyen vettek részt. Mindannyian nagyon izgultunk, hogy jól szerepeljünk. Nekiünk másodikosoknak két kört kellett futnunk. Hosszú volt a táv, de kitartóak voltunk. Nagyon jól éreztük magunkat. Máskor is elme-gyünk! (Magyar Róbert 2.o.)
Május 8-án a 11. Rákosfalvi Kupán focicsapatunk 3. helyezést ért el. Nagyon sok gólt rúgtunk. Bizsáken értünk haza a bronzéremmel! (Klerner Márk 2.o.)

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szandra István

Molnár Borbála
művelődésszervező visszaemlékezése

KATOLIKUS NÉPHÁZ (1930) - NÉPHÁZ – KULTÚRHÁZ - DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI HÁZ - KÖZÖSSÉGI HÁZ – NÉPHÁZ (2010)

„Föl-földobott kő
Földedre hullva
Kicsi országom
Újra, meg újra...”

„A hetvenes évek közepén kerültem először kapcsolatba az akkori endrői Déryné Művelődési Házzal. A fiatalok jó része járt ide akkoriban szinte minden hétvégén a bálba, ahol szintén helyi fiatalokból alakult zenekarok játszottak. Évente többször is sor került színvonalas színházi előadások fogadására is. Mindig teltház volt a földszinti színházteremben. A fűtés még szenes kályhával történt, a padozat olajos padló volt, az illemhely pedig az udvaron. A hetvenes évek végére jól működő néptánc csoport alakult, de beindult a társastáncoktatás is. Volt hímvő szakkör, sikeresen szerepeltek a Vadrózsa Színjátszó csoport tagjai is. 1974-től indult útjára az „Öreges bálja”, amely több, mint 30 éven keresztül mindig február utolsó szombatján került megrendezésre.

A nyolcvanas évek elejére már megalakult az endrői Nyugdíjas Klub. Pár hónap alatt 80-90 főre nőtt a létszámuk. Létrejött a Képzőművészeti Kör, amelynek több éven át adott otthont az endrői ház, s később a Kátóna József Művelődési Központban folytatták a munkájukat, ahol 1982 őszétől kezdtem el dolgozni pénztárosként, később pedig népművelőként, 1989 tavaszáig. Akkor már a két művelődési intézmény összevontan működött, ezért is gyakran fordultam meg az endrői „Ház”-ban, illetve egy idő után kizárólag itt dolgoztam, s hozzánk tartozott az öregszoelői Művelődési Terem is, ahol szintén sok évig működött Nyugdíjas Klub.

A nyolcvanas években a „Dérynében” sok változás történt. Felújításra került sor, megszűntek a szenes kályhák és a földszinti színházterem. Helyette az emeleten épült egy színpad. A földszinti megszépült termet innen kezdve sokszor használtuk kiállítások rendezésére is. Ekkoriban derült ki, hogy van több olyan helyi képzőművészünk, akik szívesen a közönség elé tárják alkotásaikat. Később is, minden évben megrendeztük a „Májusi Tárlat”-ot, az ezredforduló után már 8-9 festő képeiből készültek a kiállítások.

1989 tavaszától 1993 őszéig nem dolgoztam az intézményben. Közben történt egy rendszerváltás. 1993 őszétől kicsit nehezebben indultak be a dolgok. A nyolcvanas évek kapcsán említett változásokhoz az is hozzátartozott, hogy az itt dolgozók személye elég gyakran változott, s ez a kilencvenes években is folytatódott valamelyest, egészen napjainkig. Nagyjából ugyanígy működött időnként a szervezeti hovatartozása is az intézménynek. Mindezek hol pozitív, hol negatív irányba befolyásolták a szakmai munka sikerét. Gyoma és Endrőd egyesítése után Endrődön automatikusan megszűntek a művészeti csoportok, a későbbiekben aztán néhány tanfolyam keretében mégis próbáltunk ezen változtatni, hiszen a két művelődési ház egy intézményként működött.

Igy volt ez még akkor is, amikor 1993 őszén ismét visszakerültem a „Dérynébe”. Akkori kollégámmal sokféleképpen próbáltunk tenni azért, hogy a „Ház” jól szolgálja a lakosság igényeit. Emlékszem, milyen lelkesen jöttek a gyerekek pl. a virágkötő tanfolyamra, húsvéti játszóházba vagy egy-egy jól sikerült gyerekszínházba. Utóbbi egyébként már a 70-es években is népszerű volt az iskolások és óvodások körében, s így van ez napjainkig... Éveken keresztül szerveztünk Öregszoelőben Majális a jelenlegi Gondozási Központ udvarán. Ezek az alkalmak voltak az előzményei az utóbbi években nagyszerű Paprikás krumpli főző versenynek, avagy a Bogrács Napjának. E rendezvények a hátrányosabb helyzetű településrészek lakóinak – különös tekintettel a gyerekekre – próbáltak kulturális élményeket nyújtani. A kilencvenes évek elejétől - nagy örömmel - egyre több civil szervezet jött létre és működött rendszeresen vagy alkalmasszerűen az intézményben, amely később a Közösségi Ház nevet vette föl. A helyi kulturális élet változásaihoz azt gondolom, ez az elnevezés állt a legközelebb. Az új elnevezéssel egy időben, illetve azt követően kicsit szakmai szempontból is új vizekre evezünk, természetesen az addigi értékeket megtartva. Továbbra is működtek a meglévő civil szervezetek. (Nyugdíjas Klub, Gazdakör, Cukorbeteg Klubja, Gyomaendrői Ifjúsági Kör) 1994-ben jött létre a mai Barátság

Klub, akkor Magányosok Klubja néven.

Szinte mindegyik közösség azóta is a házban tartja összejöveteleit, s reményeim szerint ez így is marad a továbbiakban is. Ujszerű próbálkozás volt ebben az időben a Teaház rendezvénysorozatunk, aminek nagyon pozitív visszhangja volt. Sajnos a látogatottság és a költségek nem tudtak szinkronban maradni egy idő után, ezért nem volt folytatás. A kilencvenes évekhez köthet az a szintén új - és kultúraépítő kísérlet, amikor a megyéből és a megyehatárokon túlról is fiatalok és gyerekek „költöztek be” a Közösségi Házba, hogy a nemez-és tűzzománckészítés mesterségét elsajátítsák.

Azt gondolom, hogy mindezek és persze sok más kisebb lélegzetű dolog a helyi kulturális élet sokszínűbbé tételét szolgálták. Összességében, a több mint 12 év alatt, amíg az intézmény szakmai munkájának szervezésében és a használókkal való kapcsolattartásban részt vettem, mindig az vezérelt, hogy a gyomaendrői emberek számára minél több lehetőséget nyújtsunk a kulturális élményekre, szórakozásra, közösségépítésre, találkozásokra, párbeszédre.

A szakmai munkánkat viszont mindvégig meghatározta egyrészt a fogadókészség, másrészt a pénzügyi lehetőségek. Örömmel látom, hogy az elmúlt évben az épület külső felújítása jórészt megtörtént, s láthatóan a folytatás sem várta magára. Az emeleti konferenciaterem és a kapcsolódó kisebb helyiségek gyönyörű „új ruhát” kaptak. (Köszönöm, hogy 2010. március 1-től ismét itt dolgozhatok, ebben az intézményrészben.) Azt gondolom, hogy már „csak” új tartalommal, ha úgy tetszik „élettel” kell megtölteni a felújítás miatt kissé elárvult termeket, hogy ismét a gyomaendrődieket szolgálja. Ugy hiszem, jó úton vagyunk ehhez, s ha a munkálatok befejeződnek, akkor egy dinamikusabb, folyamatosabb kínálattal várhatjuk a lakosságot ebben az immáron 80 éves, emblematikus épületben. Az endrői városrészben (a Katolikus Templom mellett) talán a legszébb és legnagyobb építészeti, kulturális értékünk, melyet „unokáink is látni fognak.”

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A harangokról I.

„Az öserdők rengetegében, mélyen a föld alatt nyugszik az érc. Valamikor réges-régen izzó láva volt. Idő múltán lassan kihűlt, megkeményedett s ott pihen a föld ölében és vár. A bányászok megtalálják és kiássák, a kalapács feltöri, a víz megmossa, a tűz megtisztítja; jön a mester, kezébe veszi az anyagot, beleadja egész művészetét, formát, alakot ad neki és az alakatlan anyagból mesterművet formál, amely már külső alakjával is bámulatra kényszerít, csodálatot kelt. Ez még nem HARANG. Még hiányzik belőle valami. Eppen az, ami a mesterművet haranggá teszi; a SZÍV. Csak ha szívet ad neki, ez az egész élettelen tárgy, mintha feléledne, életre kelne, mintha érezni kezdene, hangot kap, megszólal, beszél, ... s ez már a HARANG.” (Részlet egy hajdanvolt harangszentelő beszéből). A harang szívének mondják - mondták a harang ütőjét. MI A HARANG? Csodálatos művészi alkotás. Ércanyaga általában 78 rész veresérc, s 22 rész ón keveréke, hatalmas vas szívvvel és koronával, virágkehely formájú, de sok ezerszer nagyobb és erősebb díszes érc remek, mely többnyire magas tornyokban foglal helyet, s a magasból zengi pacsirtadalát a HATALMAS ISTENNEK. Csodálatos művészi alkotás. Egyedülálló hivatása van. Messze elszálló szavával minden hajlékba betér, hogy ISTENHEZ HÍVÓGASSON, szeretettel megszólítson, és beszéljen velünk. Egyformán zeng, mégis mindig másképpen szól. Mindig eltalálja a hangot. Mintha értene minket, és tudná, kikkel van dolga. Egyszer bűnbánatra ébreszt, s könnyeket csal a szemekbe, másszor hálaadásra indít és emlékeztet ISTEN KEGYELMÉRE. A BÉKE HIRNÖKE és a VÉSZKONGATÓJA. Az ÉLET ünneplője és a HALÁL jelzője. Hív reggel, délben,

este, ünnep- és munkanapokon, vérétekes munka idejében és a vasárnapok csendjében. Óv, figyelmeztet, megaláz, felmagasztal. Hívja az embereket Istenhez, a templomba, az ÚR ASZTALÁHOZ, ISTEN szolgálatára. Hívja a közönyöseket, hogy felbuzduljanak, a langymelegeket, hogy bizonyosság-vókké legyenek. Síri nyugalomra kísér, amikor ránk borul az élet estéje. A harangokat már a magyar középkorban is feliratokkal látták el, mint ezt jó néhány csodálatos módon megmaradt több százéves harang is bizonyítja. Leggyakoribb feliratok egyike; „Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango.” (Az élőket hívom, a halottakat megsírom, a villámokat megtöröm.) Egy másik; O Rex Gloríae, veni cum pace - Óh dicsőség királya jöjj el békével- bővített forma; „ O REX GLORÍAE JESUS CHRISTUS CUM PACE” - Ó dicsőség királya Jézus Krisztus jöjj el békével.

A reformáció után öntetett harangoknak is volt s van feliratuk. E harangokra legtöbbször az adományozó neve, az adományozás ideje is felkerült. Voltak ún. vándor harangöntők, akik szerszámaikkal kocsival járták az országot s a helyben kapott ércből, legtöbbször megrepedt, törött harangokból, talált ércből, pl. régi ágyúkból öntötték a megrendelt harangot. A legnevesebb harangöntők azonban nagyobb városokban működtek, mint pl.; Buda, Pest, Kassa, Nagyvárad, Debrecen, Sopron stb.

Szerencsére a gyomai harangokról számos adat található a ref. egyház irattárában. Sajnos az 1717 előtti időkből, az akkor szolgáló harangokról semmit nem tudunk. Vészterhes időkben a harangokat kútba /ld.: Mezőberény/, folyóvízbe /ld.: Ege, Kőrösladány/ rejtették, vagy elásták. Aztán vagy sikerült megtalálni a visszaszívár-

gó lakosoknak /pl. Mezőberény/ vagy nem s aztán nagy áldozatok árán újat kellett önteni. Nagy időt megért gyomai atyafiak szerint az egei harang ma is ott van a : „Torzsási hóttág” Dk.-i szakaszán, közel a hajdani egei templom földben rejtőző falmaradványaihoz/ Ege falu helye ismert helye a Békés megyei régészeti topográfiának/, melyeket mind a mai napig, anyagiak híján nem sikerült még feltárni.

A körösladányi szépkoru atyafiaktól hallottam mint igen régi legendát, hogy a ma fennálló ref. templom falainak egy része még a török idők előtről való, s a Sebes-Körös ott folyt a templom alatt, s oda rejtették az akkori harangjukat. A szabályozáskor ez a folyókanyar lementszésre került, s napjainkra lassan-lassan feltöltötték még a medrét is. S csak szép csendes, holdvilágos őszi esteken lehet hallani, hogy az elrejtett harang meg- megkondul, de csak az „hallja, akinek van füle a hallásra”.

A következőben – majdani folytatásokban – a gyomai harangok történetéből idézünk fel adatokat, hogy az utódok is ismerhessék, milyen nagy hittel s szent akarattal viselték szívükön az elődök a harangok sorsát, s azok szolgálatának rendjét és módját.

1734-1737. Takó András bíróságában öntötték a nagyharangot. 1746. január 28-án Házi István leánykájának temetésén húzták meg először a nagyharangot. Ennek előtte is kellett, hogy legyen harangja a gyülekezetnek, ha más nem egy kis „csengettyű” (a néhány kilogramos kisharangokat nevezték így hajdan). Nem tudtuk tisztázni, hogy a „két nagyharang” egy és ugyanaz, vagy két nagyharang is volt, melyeket különböző időben öntöttek. 1737-1746 között is nyilván meghúzták a harangokat temetéseken.

Cs. Szabó István

Felhívás

Felújítottuk a tavaly megrongált II. világháborús emlékművet, melyet Hősök napján, május 30-án vasárnap ünnepélyes keretek között szenteltünk meg.

A felújítási költségeket a Városunk újság Szerkesztősége előlegezte meg.

A felújításhoz hozzájárult Gyomaendrőd Város Önkormányzata, az Endrődiek Baráti Köre (a májusi találkozó gyűjtés volt e célra), valamint néhány magánszemély.

Az összeg még nem gyűlt össze, ezért kérjük, aki tud, segítsen.

Számlaszám:

Endrődiek Baráti Köre Városunk Szerkesztősége
53200015-10001617

Isten fizessen meg minden segítségért!

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

2010. május 15-én ünnepelte Hunyán **Hornok Nándor** és **Farkas Ilona** 50. házassági évfordulójukat.

Az esti szentmisén adtak hálát Istennek, hogy 50 éven keresztül megtartotta őket hűségben, szeretetben.

A szentmisén aranymenyegzős áldásban részesültek. Szeretetüket és életüket kísérje tovább is Isten bőséges áldása!

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A Gyomaendrői FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonjában. A lejátszott mérkőzések küzdelmes, harcos összecsapások voltak, amelyek időnként kimondottan jó színvonalú mérkőzéseket eredményeztek. A középiskolai ballagás miatt a május 1-jei hétvégén a bajnoki mérkőzések szüneteltek.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 05. 08. Gyomaendrői FC – OH. Rákóczi Vasas SE 2 : 1
G.: Czakó L., Ifj. Erdősi Gy.

Ifi.: 3 : 0 G.: Csapó Zs., Kurucz Zs., Kovács R.

Az első félidőben nagyon szép játékkal két gólt is szerezve és sok helyzetet kialakítva játszott a csapat, viszont a második félidő igen felejthetőre sikerült, így is azonban a hatpontos mérkőzést sikerült megnyerni.

2010. 05. 15. Szabadkigyósi SZSC – Gyomaendrői FC 2 : 1
G.: Berczi (öngól)

Ifi.: 2 : 2 G.: Kurucz Zs. 2

A gyomaendrői csapat óriási akarattal küzdött és harcolt, a döntetlenre rászolgált volna a bajnokesélyes otthonában a kiállításokkal tarkított kemény, néhol durva mérkőzésen.

2010. 05. 22. Gyomaendrői FC – Frühwald Jamina SE 0 : 0
Ifi.: 0 : 0

A két csapat tisztességesen „gyűrte” egymást, de a kiegyenlített erő küzdelmében egyik sem tudott a másik fölé kerekedni, így igazságos és becsületos döntetlen született a mérkőzésen.

Magyar Kupa eredmények:

2010. 04. 29. Gyomaendrői FC – Kondorosi TE 1 : 0
G.: Molnár T.

A Magyar Kupában ezzel a győzelemmel a negyedik fordulóba jutott a csapat, várjuk a további sikeres szereplést.

További sikeres szereplést kívánunk labdarúgóinknak !

Fülöp Zoltán

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZÖLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TATNÍTÓIK 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztjét.
2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztjét EMLÉKOSZLOP-RA helyezni
3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni. Kérjük támogatásukat mielőbb!

Az emléktábla felirata:

II. SZÖLÖSKERTI KISPERESI CSÁKI ISKOLA 1893-1975
ÁLLÍTTATTÁK AZ ITT TANULÓK ÉS TANÍTÓK 2010

Tisztelettel:

Alt Jánosné Salamon Terézia
ny. pedagógus
Gyomaendrőd, Toronyi u. 21.
06 66 284-538

Pésó Illés Béláné Fekécs Irma
ny. pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi u. 23.
06 66 284-212

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Szerkesztőség!

Az endrői NÉPHÁZ évfordulójával kapcsolatos felhívásra sajnos, igen kevés élményről tudok beszámolni. Életem 10-ik évéig laktam csak szülőfalumban. Főleg azok az élmények maradtak meg, amikor szerepelni mentünk oda.

Még óvodás korom végén „Babavásár” című élőképben többen, kisebb és nagyobb gyermekek, különböző korok jelmezeibe öltöztetett babák voltunk.

Legnagyobb örömömre iskolás koromból emlékszem, amikor a tanító nénik azt mondták, hogy kis tánccsoportunk délután a színpadon tartja a főpróbát. Az egész épület csodálni való volt számunkra, hogy emeletes, óriási ablakok, függönyök, de a színpad, az volt a legnagyobb örömünk, mert olyat csak itt láthattunk.

Valamilyen ünnep alkalmából magyar ruhában és pártában csárdás lépésekből összeállított táncot mutattunk be. Énekeltük: Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs. Ebben a műsorban egyebek között még a tanító nénik és bácsik énekkara is fellépett. Gyönyörű dalolásuk ma is a fülemben cseng.

Örülök, hogy még ma is áll a NÉPHÁZ épülete gondos gazdái dicséretére. Kívánom, hogy továbbra is teljes épségben szolgálja Gyomaendrőd kulturális fejlődését és szórakozását!

Szántó Béláné
sz. Sárhegyi Anna
Újkígyósról

Köszönjük Szántó Béláné újkígyósi hűségese olvasónk levelét. Továbbra is várjuk kedves Olvasóink írásait, régi emlékeit, élményeit, beszámolóit tartalmazó leveleit.

Gyomaendrői siker a Meséj Európa! döntőjében

A kecskeméti Katona József Könyvtár, az Alternative English School és a Békés Megyei Europe Direct közös szervezésében indult el idén ez az Európai Nyelvi Díjat nyert angol nyelvi versenysorozat, ahol a Rózsaságyai Kálmán Kistérségi Általános Iskola több csapata is szerepelt.

A márciusi regisztráció lezárta a versenyre 69 csapat nevezett Békés, Bács-Kiskun és Csongrád megyéből. Ekkor minden csapat kapott egy-egy Európai Unió országát, melynek a későbbiekben fontos szerep jutott. A verseny több fordulóból állt, melynek során online vetélkedőben mérettettek meg elsőként a csapatok. Ezután egy plakátot kellett készíteni, valamint egy színházi ajánlót írni az előadandó színdarabhoz. Az 5-6.-os korosztálynak a regisztrációkor kapott ország népmeséjét, a 7-8.-os korosztálynak az adott ország egy történelmi eseményét kellett színpadra vinni. Két elődöntőt szerveztek áprilisban, Békéscsabán és Kiskunfélegyházán. Ide már korosztályonként a legjobb 10 csapat jutott be. A békéscsabai elődöntőt iskolánk mindkét csapata megnyerte, egyedülként képviselve Békés megyét. A döntőre a két elődöntő első 3 helyezettje jutott be, melyet május 8-án rendeztek meg Kecskeméten, ahol az 5-6.-os korosztályban iskolánk csapata az 5. helyen végzett, még a 7-8. korosztályosok versenyét megnyerték nyolcadikosaink, megelőzve olyan iskolákat, mint például a szegedi Ságváry Gyakorló Iskola, ahonnan egyébként több csapat is érkezett.

Nyereményük egy Euro-nyelvvizsga lehetőség, valamint egy könyvsomag volt. Örömmel csak fokozta, hogy szintén iskolánk tanulója, Baráth Bernát kapta a legjobb színészi alakításért járó különdíjat.

Felkészítő tanárunk: Szedlák Réka

Az 1. helyezett csapat tagjai:
(felső kép)

Baráth Bernát
Gesztli Brigitta
Horváth Richárd
Uhrin Dávid
Varga Gréta

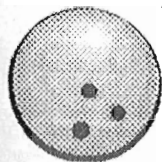
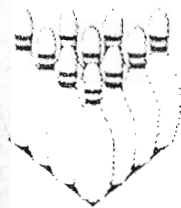
Az 5. helyezett csapat tagjai:
(alsó kép)

Bognár Nóra
Fagyas Bence
Gresó Barnabás
Kulik Adrienn
Mátyás Zsanett

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A XIV. Rózsahegyi Napok eseményei

A Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola ebben az évben május 8-9-10-én rendezte meg hagyományos ünnepségsorozatát – a Rózsahegyi Napokat.

Pénteken reggel 8 órától az osztályközösségek játékos vetélkedőn mérték össze tudásukat Rózsahegyi Kálmán életével, munkásságával kapcsolatban.

A vetélkedő után Farkas Zoltánné igazgatónő köszöntötte a megjelent vendégeket; a város képviselőtestületének tagjait, a társintézmények dolgozóit, az érdeklődőket, valamint az ünnepség díszvendégét: Rózsahegyi Marikát, névadónk unokáját.

„Jó volt itt diáknak lenni!” – ez volt a végkicsengése Kiszely Zoltán személyes élményeket idéző visszaemlékezésének. Kedves, elismerő gondolatai minden pedagógusnak jól estek, majd egy szép tanuló vers, és népdalcsokor zárta le az emlékezést.

Ezután az iskola tanulói és az Endrődiek Baráti Köre egyesület vezetői koszorúzták meg a színész-pedagógus szobrát.

Délután 10 órától sok ismeretet nyújtó, élménydús rendhagyó órát tölthettek el tanulóink egykori endrődi diákokkal.

Giricz László mérnök, fotográfus Endrőd és a Népház történetéről beszélt és vetített képeket,

Kiszely Zoltán színész a színpadi játékot, előadásmódot mutatta be értékes irodalmi szemelvényeken keresztül,

Kulik Melinda történész a középkori törökországi törvénykezéssel ismertette meg a diákokat,

Timár Imre, a BVSC sakkszakosztályának vezetője szimultán játszott a sakkjáték érdeklődőivel,

Rózsahegyi Marika családi emlékeiről és Amerikáról mesélt színesen és élvezetesen.

Alsós tanulóinkat nagyon jól szórakoztatta a ligetben a sokféle történeti játék.

Az eredményhirdetésre sokféle élménnyel sorakoztak fel az osztályok, a 6. a és a 8. a finom tortát kapott a vetélkedőn elért első helyezésért.

Az iskola teljesítményéért Vaszkó Áron érdemelte ki a Szent Imre-emlékérmet.

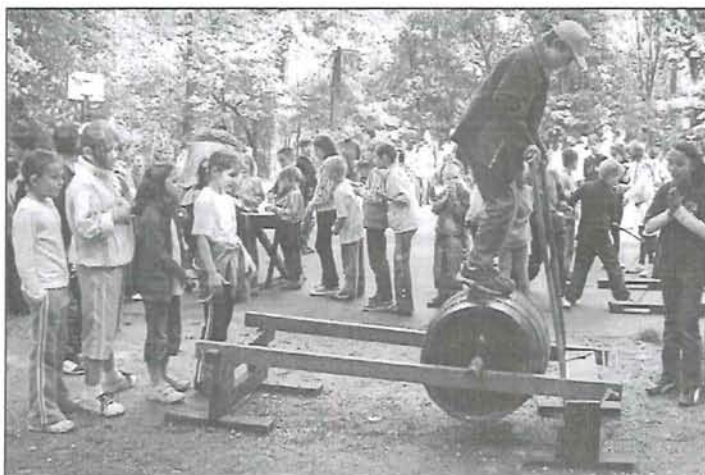
Két pedagógus, Vaszkóné Dinya Erzsébet és Takácsné Rojik Gizella kapott Rózsahegyi-díjat munkájáért, a tantestület és az igazgató döntése alapján.

A délutáni rendezvények a 80 éves Népházba várták a vendégeket. Bella Rózsa Pilinszky-díjas művésztanár kiállításának megnyitása után Merényi Nicolette és Kiszely Zoltán zenés irodalmi előadását láthatták a zsúfolásig megtelt Timár Máté Fiókkönyvtárban.

Este nyolctól tűzszonglőrök szórakoztatták a közönséget, majd a gyerekek karaoke műsorától zengett a liget.

Másnap délelőtt 4 pályán zajlott a Rózsahegyi-focikupa 5 iskola 11 csapatának részvételével. Ezalatt a családi sportnapon szülők, pedagógusok és gyerekek együtt játszottak a ligetben.

Szombat este az iskola tanulóinak ünnepi gálaműsora a színházzá átalakított tornateremben volt látható. Az egyéni és csoportos előadások nagy sikert arattak. A közönség meggyőződhetett, hogy a kiváló tanulmányi és sporteredményeket produkáló iskola a színpadon is ma-

Élvezték a gyerekek az ügyességi játékokat

Az énekkar is fellépett a gálaműsoron

Rendezvényünk díszvendége Rózsahegyi Marika

Az Endrődiek Baráti Köre megkoszorúzta Rózsahegyi Kálmán szobrát

radandó élményt tud nyújtani. A kreatív pedagógusok és lelkes diákjaik közös munkával, szemet-fület gyönyörködtető műsort állítottak össze.

„Büszkék lehetünk a kulturális értékeinkre, büszkék lehetünk arra, hogy a Rózsahegyi iskola ilyen színvonalas, remek műsorról tud bennünket szórakoztatni. Gratulálok a felkészítő tanároknak, az iskola vezetésének, és természetesen gratulálok a gyermekeknek is. Kívánom, hogy az iskola hasonló színvonalon működjön tovább, és kívánom, hogy ilyen értékeket közvetítsen” – zárta pohárköszöntőjét a Hídfoé étteremben rendezett baráti beszélgetésen Várfi András polgármester.

A tartalmas napok eseményeiről és az iskola életéről sok információt és képet találnak az érdeklődők az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu.

Dicsérd Sion, Üdvözítőd,
Jó pásztorod, hű segítőd,
Áldja hangos éneked.
Himnuszt mondj, egész szíveddel,
Szóddal úgyis nem érhedd el,
Méltón nem dicsérheted.

Nagy dologról szól az ének;
Élet élő kútfejének,
A Kenyérnek hódolunk.
Estelén a búcsútornak
A tizenkét apostolnak
Mit kiosztott Krisztusunk. (Úrnapj szekvencia)

EMLÉKOSZLOP-AVATÁS HUNYÁN

2010. május 21.

Énnekem ezt a homloknyi országot, ezt a kitépett szívvel nem nagyobb hazát, e népet és e kor meredekjeit adta sorsomul a lét.

Ezt a néhány rövid tavaszt és hosszú telet, ezt a földet és ezt a levegőt, s a levegőhöz ezt a tüdőt, ezt a rendet és ezt a zűrzavart. Ebben a földben kell meggyökereznem!

A kommunista diktatúra, a jelenlegi ismereteink szerint 1194 vidéken és 13670 Budapesten élő polgári, hazáját szerető értelmiségi családot fosztott meg törvénytelenül az alapvető emberi és állampolgári jogaitól, valamint minden ingó és ingatlan vagyonától. 1951. június 14-én éjjel, ácsolt deszkapados teherautókon kézipoggyással és némi ingósággal fegyveresek gyűrűjében a teherpályaudvarra szállították a családokat. Előzőleg 24 órát adtak a holmik összezsomagolására. A lakást és a benne maradt ingóságokat azonnal elkobozták. Lemeszelt ablakú, lezárt vasúti kocsihoz zsúfolva, fegyveres kísérettel indították útnak Budapestről Hunyára a 60 családot (161 fő) idősekkel, gyermekekkel a rettegés és kételyek között a reménytelenségbe. A Hunyára kitelepített családok között, ügyvédek, tanárok, katonatisztek, kereskedők voltak. Vallásra való tekintet nélkül, hazájukat szerető keresztények és zsidók egyaránt. A kitelepítetteket a faluban, az akkori viszonyoknak megfelelően a „kuláknak csúfolt” szorgalmas gazdákhöz szállásolták be, abban a reményben, hogy a kényszerítő körülmény hatására sikerül a „két generált ellenséget” egymással összeugrasztani. Ezzel azonban, ennek az ellenkezőjét, az emberi együttérzés és a szolidaritás példa nélkül álló összekapcsolódását érték el. A későbbiekben a kitelepítettek eltávozása után is, a jó kapcsolat továbbra is megmaradt a családok között. A volt kitelepítetteknek, csak 1956 után nyílt lehetőségük Budapestre visszamenni. Ám volt, aki még évekig itt maradt a településen, mert megkedvelte a vidéki életet. Az állam által törvénytelenül elvett javaikat soha nem kapták vissza, mind a mai napig semmiféle rehabilitációban nem részesültek. A tanulási és érvényesülési lehetőségeiktől többnyire megfosztva, még a rendszerváltozás után is, egy ideig megfigyelés alatt voltak. 59 év elteltével, a Hunyára kitelepített 161 főből mára megfogyatkozott az élők száma. Csak azok közül vannak életben, akik akkoriban gyermekként a szüleikkel kerültek ide.

Veress Árpád az Ördögoldal című könyv szerzője, egykori kitelepített keresett meg azzal a kéréssel, hogy szeretnének egy emlékoszlopot állítani itt Hunyán a kitelepítettek emlékére. A Képviselő-testülettel közösen felkaroltuk ezt a kérést, és saját költségvetésünkből megvalósítottuk. Azokra a családokra emlékezve, akik a nehéz időkben is tisztességes, jóra való emberek maradtak.

Az emlékpark helye valamikor egy elhanyagolt terület volt. Ez a kút, amit itt látnak, a tanyavilágból megmaradt egyetlen kút, amihez nagyon sok embernek emléke fűződik.

Úgy gondoltuk, a kutat is helyreállítjuk olyan formában, mint amiből valamikor, vizet merítették az emberek.

Tettük ezt azért, hogy megmaradjon az utókornak.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Petényi Szilárdné polgármester

MEGHÍVÓK, PROGRAMOK

2010. június-júliusi rendezvények
Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
VI. 4.-6;	XVII. Ghost's Bikers motoros találk.	Liget Fürdő	Agoston József:06-20-334-6049
VI. 5; 16ó	Néptánc Tanszak évzáró	Katona József Műv. Közp.	06-66-283-524
VI. 5; 5-9-ó	XXV."KÖRÖS"gyalogos telj.túrák	Mezőberény, Tessedik tér	Varga Judit, Földes Péter
VI.10. 17ó	Városi Alapf. Műv. Int. Gálaműsor	Katona József Műv. Közp.	06-66-283-524
VI. 5; 5-9-ó	XXV."KÖRÖS"kerékpáros túrák	Mezőberény, Tessedik tér	06-70-2624424;06-30-2690061
VI.12; 8-ó	Kerékpártúra Szalontára	Mezőberény, Kossuth tér	Benedek Gábor:06-30-3368825
VI.19;	„Együtt a Kárpát-m.ben”népz. feszt.	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-2380046
VI. 20;	Rumba Táncsoport. évzáró	Katona József Műv. Közp.	06-66-283-524
VI.25; 22-ó	Szent Iván-éji gyalogtúra	Mezőberény, Piac tér.	Földes Péter: 06-30-269-0061
VI.26; 18-ó	Szent Iván-éji Tüzuqrás, kézműves.	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-2380046
VI.26;	Tájház-Táncház	Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István:06-20-2380046
VI.26; 8-ó-	Hunya, Szt.László Búcsú, Falunap	Központ, Templom, Kulturház	Miskó Bence:06-66-294-141
VII.2.-4;	Dévaványa, Városnap.Kultúra,Főzés	Hősök t. Műv.Ház	Kovács Jánosné,Erdeiné Mucsi
VII.4-10;	Ürtábor, MANT szervezés	Gimnázium, Hősök útja 43	Tóth Ferenc tan. 06-66-386-045
VII. 22;	Central European Tour GP	Gyomae. Központ	Iroda: 06-66-386-851
VII.24;6-11	Mátrai gyalogostúra	Mezőberény-Máttra	Vadon Béla 06-30-535-6502
VII.31.	Tájház-Táncház	Zrínyi u. 2	Szonda István 06-20-238-0046

A hunyai Szent László búcsú és falunap programja

kezdet	címe	közreműködik	helyszíne
8.00	Zenés ébresztő	Pohalarecz László	Piactér
9.00	Meghívott vendégek fogadása	Petényi Szilárdné polgármester	Községháza
10.00	Szent László-napi Szentmise	Kövesdy Zsolt kunszentmártoni plébános	Templom
9.00	Kézműves foglalkozás gyerekeknek	3-14 éves korosztály	Parókia udvara

Második helyszín

kezdet	címe	közreműködik	helyszíne
12.00	Jó ebédhez szól a nóta	Horváth Aladár népi zenekara	Piactér

Egyéb helyszínek

kezdet	címe	közreműködik	helyszíne
13.30	Mazsorett tánc	Színfolt Mazsorett csoport	Piactér
14.00	Bohóc műsor gyerekeknek	Berta János, Soós Emőke	Piactér
14.30	Ajándék műsor	Merlin Színház	Piactér
15.00	Arató hagyományok bemutatása	Hunyai Nyugdíjas klub	Piactér
15.30	Magyar nóták éneklése	Szilágyi András	Piactér
15.45	Hunyai Retró zenekar	A zenekar tagjai	Piactér
16.00	Mulatós popzene	Sógorok	Piactér
17.00	Humor műsor	Ihos József	Piactér
17.50	Hunya Községért kitüntetett cím átadása	Petényi Szilárdné polgármester	Piactér
18.00	Slágerek	Keresztes Ildikó	Piactér
19.00	Tombola sorsolása	Kiszely Imre alpolgármester	Piactér
20.00	Utcabál	Mulatós nóták	Piactér

Egyéb helyszínek

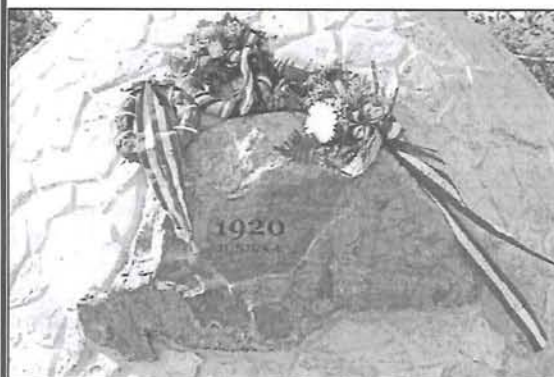
kezdet	címe	közreműködik	helyszíne
9.00	Futballmérkőzés	A környező települések csapatai	Sportpálya

ÚMVP sátor

kezdet	címe	közreműködik	helyszíne
10.00	Ismerd meg az ÚMVP-t	Körösök Völgye Akciócsoport, Szarvasi Helyi Vidékfejlesztési Iroda	Piactér

1920. június 4. - TRIANON NEMZETI GYÁSZNAP

legyen ez a Nemzeti Összetartozás Napja

Mint száműzött, ki vándorol
A sűrű éjen át,
S vad fürgetegben nem lelé
Vezérlő csillagát,
Az emberszív is úgy bolyong,
Oly egyes-egyedül,
Úgy tépi künn az orkán,
Mint az önvád itt belül.
Csak egy nagy érzés éltetett
Sok gond és gyász alatt,
Hogy szent hazám és hős nevem
Szeplőtlen megmarad.
Most mind a kettő orvosra vár,
S míg itt töprenkedem,
Hazám borítja szemfödél,
S elvész becsületem!

Hazám, hazám, te mindenem!
Tudom, hogy mindenem neked köszönhetem.
Arany mezők, ezüst folyók,
Hős vértől ázottak, könnytől áradók.
Sajgó sebét felejtí Bánk,
Zokog, de szolgálja népe szent javát.

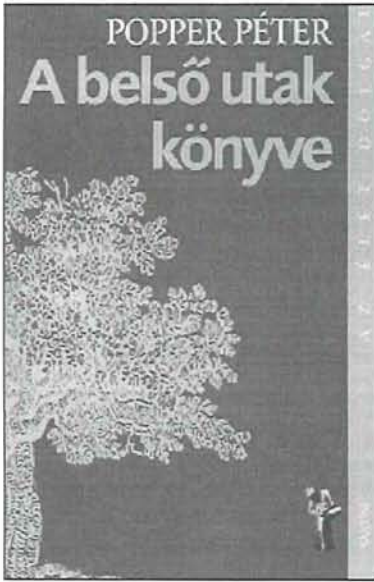
Magyar hazám, te mindenem!
Te érted bátran meghalok,
Te Szent Magyar hazám!

(Erkel: Bánk Bán)

Fródalmi oldal

A belső utak könyve - Popper Péterre emlékezve -

Helyszín a budapesti Eötvös József Gimnázium zsúfolt díszterme. Kétnapos előadás-sorozatban sors és önismeret - a lélek anatómiája -... önismeret és világismeret...

Krisna tudatú szerzetes, buddhista gondolkodó, ismert drámaíró, kutatómérnök, pszichológus osztja meg tudását... elméletéről és tapasztalatáról, keleti és nyugati felfogásról... lehetőségekről és korlátokról... aztán az elnehezült késő délutánban a leterített, hosszú asztal mögé telepedik az utolsó előadó... ismert pszichológus, egyetemi tanár, akinek fő kutatási területe a valláspszichológia és a művészi hatás pszichológiája... a végetnemérő asztal közepe táján ül... feketén

gubbaszt...és beszél, beszél... halkán, jellegzetes hanghordozással, kissé megnyújtva a szavakat... lebilincselően... a figyelem csendjében még a légyzúgást is hallani... aztán már azt se... csak történetek sorjáznak, emberi arcok mozdulnak a szűrületben... meg a gyertya lángja a vizespohár mellett...

Popper Péter nagy hatású előadó (volt)... aki - saját bevallása szerint - mindent megkérdőjelező Lucifer...nagy tapasztalattal bíró szakember... a lélek kutatója, ismerője... írásaival- előadásaival - mint televíziós műsoraival - ismeretek terjesztője...melynek célja: a lelki egészség megtartása, karbantartása... a lélek gyógyítása...

Most - az 1981-ben megjelent - A belső utak könyvének bevezető gondolatait idézzük... emlékezve a nemrég elhunyt tudósra...

Izgalmas utazást vállal az, aki úgy dönt, végigjárja a szerző által kijelölt belső utat... komoly, olykor kényelmetlen szembenézéssel... időt igénylő, feltáró lelki munkával... Azt írja, bízik abban, hogy munkája a pszichés egészség és az emberi tartás segítője lesz... „annak az útnak és programnak a szolgálatában, amellyel József Attila üdvözölte Thomas Mann-t. „Arról van szó, ha te szólsz, ne lohadjunk./ de mi férfiak férfiak maradjunk/ és nő a nők - szabadok, kedvesek/ s mind ember, mert ez egyre kevesebb...”

A könyv (illetve a hangoskönyv) sokadik kiadása is bizonyítja, ma talán még nagyobb az igény, érdeklődés ezen alapmű iránt, mint korábban bármikor...

Miért és hogyan keletkezett ez a könyv?

Van egy ősi mesterség: az ember önmegismerésének fejlesztése, a pszichikum megbillent egyensúlyának helyreállítása, megzavart működéseinek rendezése - nevezhetjük gyógyításnak is. Régen le-tűnt kultúrák sem nélkülözheték, a miénk sem. Művelték e mesterséget sámánok és varázslók, vajákosok és egyiptomi hierophantések, álomfejtők, ördögűzők, papok, filozófusok, orvosok, próféták, jóskok és remeték. Indiában és Babilonban, a kirgiz sztyeppéken és afrikai dzsungelokban, dél-amerikai templomvárosokban, sivatagokban,

európai falvakban és metropolisokban mindig volt egy csendes, árnyékos hely, sátor vagy szoba, szentély, kolostor vagy jóshely, ahol két ember összeült, hogy megbeszéljék közös ügyeiket: az egyik segítséget kért, a másik segíteni próbált. A módszerek látszólag különbözők voltak, de tulajdonképpen más kultúra más kifejezőmódján, más aspektusból, de mindig ugyanaz hangzott el, s visszhangzik mindmáig: az, amit olyan pontosan fogalmazott meg a delphoi jósdajelmondata:

Gnóthi szeauton - Ismerd meg önmagadat!

A delphoicától jóslást kértek az emberek, a jövődjökre, a sorukra voltak kíváncsiak. A jóst az felelte: Ismerd meg önmagadat, és tudni fogod a sorsodat. Mert a sorsod te vagy. Nem külső erők uralkodnak rajtad, az istenek benned vannak, és jellemed, személyiséged alakítja, formálja jövődet. Változtass magadon, és változni fog sorsod is. Fogadd el magadat, és el tudod majd fogadni sorsodat is. Ez a „gnóthi szeauton” igazi értelme. Ma úgy nevezzük: pszichoterápia. Más a kultúránk, más a nyelvünk, mások a szempontjaink, a módszereink, de a lényeg azonos.[...] Ki vagyok én? Hol a helyem a világban, az emberi kapcsolatok rendszerében? Miért vagyok boldogtalan, miért rossz a közérzetem, miért nem tudom kibontakoztatni képességeimet, miért keveredem újra és újra hasonló jellegű konfliktusokba? Miért nem szeretnek úgy és annyira, ahogy igényelném, miért nem tudok én szeretni, miért ér annyi kudarc és bántás? Egyáltalán, mit érek én? Miért nyomasztanak félelmek és bűntudatok? Miért nem tudok úgy élni, mint a „többi ember”- akik látszólag olyan könnyedén haladnak előre az élet útjain, és négy szemközti ugyanezt kérdezik valakitől, vagy titokban önmaguktól. A kérdés már eredmény. Mindenesetre messzebb vezet, mint önmagunk tömjénezése és a környezet, az „objektív körülmények” vádolása. Ez már út, mely elvezet valahova.[...]

„Szépek az utak”- írta Török Sándor. Különösen sokfélék az önmegismerés, az önfejlesztés, önmagunk pszichés karbantartásának útjai.[...]

Az emberi kultúra erőfeszítésből származik. A kultúrateremtő erőfeszítések közé tartozik az ember belső vívódása önmagával, kínoldásai azon a fejlődési úton, melyet végigjár. Technikai kultúránk által kifejlesztett kényelmi igényeink azonban mintha lassan átszivárognának a psziché birodalmába is. Elkényelmesedtünk önmagunk faragásában és nevelésében, ellustultunk emberi kapcsolataink ápolásában, kikerüljük kényes és feszült helyzetünk megoldását. [...] Jobb egy-egy tabletta beszédével, erőfeszítés nélkül csökkenteni idegességünket -, mint kemény munkával végigjárni egy önismereti utat, hogy a saját erőnkől ismerjük meg feszültségeink okát és jussunk túl rajtuk. De vajon jobb-e! Sokkal egyszerűbb tanácsot kérni valakitől, mint vállalni a döntés felelősségét. Azonban a mástól kapott tanács, ami egy másik ember élményvilágából, értékrendjéből származik, vajon a saját énünktől nem idegen-e! Vagy ezt az árat fizetjük meg inkább, csak hogy másra háríthassuk át belső terheinket! [...]

Ez a könyv nem lelki betegek számára készült. Azoknak az egészséges embereknek szól, akik „az emberélet útjának felén” előbb vagy később - utat vesztek életük és önmaguk „nagy sötétlő erdejében”, a belső elégedetlenség, a változtatás, a fejlődés sürgető igényével nézik önmagukat, és saját erejükből szeretnének önismerethez és önfejlesztéshez jutni. Ez a könyv az önismeret és önfejlesztés lehetőségeiről és hatáiról szól. Bármilyen furcsán hangzik: az önmegismerés és a változtatás lehetőségének belső előfeltétele önmagunk szeretetteljes elfogadása. Az elutasítás, a tagadás nem lehet kiindulópontja semmilyen konstruktív megismerésnek és fejlődésnek - csak destrukciót, rosszkedvet szül. Önmagunkon változtatni csak az elfogadáson belül lehetséges. Nem ellentmondás ez! Ha jól odafigyelünk a szavak valódi értelmére, világossá kell válnia, hogy az „elfogadás” nem jelent sem belenyugvást abba, amibe nem lehet belenyugodni, sem kritikátlanságot. Az elfogadás higgadt és elemző tudomásulvételt jelent, a valóság tisztelét, legyen az bármilyen, talán éppen olyan, hogy változtatni akarunk rajta. Az elfogadás tehát megismerést eredményez, és éppen ezért válhat a továbblépés kiindulópontjává. A valóság - akár saját belső valóságunk - eltorzítása, hamis tükrözése, eleve elutasítása mindannak, ami nem felel meg illúzióinknak, a nem odafigyelés, az előítéletek, az axiomatizált „elvek” - mind alapvető akadályai a megismerésnek és az ember belső forradalmának.

Polányi Éva

Így Így

Június

Lengyel uborkasaláta

A megmosott kigyóuborkát legyaluljuk. Tápra tesszük, leöntjük hideg tejföllel, rászórunk összevagdalt kaprot. Tálalás előtt összekavarjuk és csak most sózzuk. Tejfölt csurgatunk rá, kaprot hintünk rá díszítésnek.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

FOLYAMATOS ÁRUFELTÖLTÉS
TAVASZI KÉSZLET, KEDVEZŐ ÁR
Nézzén be hozzánk minden nap!

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

**TAVASZI
AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK**

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		Filmúzeum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - német
		Discovery Channel	MTV Europe
		Spectrum	Sky News
		Animal Planet	CNN
		National Geographic	BBC World
		TV Paprika	Euronews
		Film+	DW TV
		Hallmark	CNBC Europe
		Eurosport	ZDF
		Eurosport 2	Pro7
		Extrema Sports	Rai Uno
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabon fogható csatornán!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

özv. CZMARKÓ JÓZSEFNÉ HORNOK GIZELLA, aki Endrődön a Templom zugban lakott, majd az Őszi Napsugár Otthonban, 96 éves korában visszaadta lelkét Égi Urának. Gyászolják: fia, menyé, lánya, veje, unokái

KORCSOK GÁBOR, aki Endrődön a Selyem utcában lakott, 87 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: felesége, fia, menyéi, unokái, dédunokája, testvére és a rokonság

KÖVÉR SÁNDOR volt hunyai lakos 63 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: fia, menyé, unokái, testvérei és a rokonság. Temetése Hunyán volt május 6-án.

SOCZÓ GÉZA, aki Hunya Ady u. 7. sz. alatt élt, 85 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: lánya, unokája és párja, testvérei és a rokonság

SZUJÓ GYÖRGYNÉ VASZKÓ MÁRIA, aki Endrődön a Damjanich utcában élt, 71 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolják: férje, lánya, veje, unokái és a rokonság

özv. TÍMÁR JÁNOS ISTVÁNNÉ TÍMÁR MÁRIA, aki Endrődön a Selyem utcában lakott, 83 éves korában megtért Égi Urához. Gyászolják: lánya, veje, fia, menyé, unokái, dédunokái, testvérei és a rokonság

ZANYÍK GYULA, aki Endrődön, a Bányász

utcában élt, 60 éves korában váratlanul az Égi Hazába költözött. Gyászolják: felesége, fiai, menyéi, lánya, veje, unokái, testvérei és a rokonság

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Május 30-án volt Hősök napja. Fényképalbum összeállításunkban régi katonafényképekkel hőseinkre, Hazánkat szolgáló katonákra emlékezünk.

1. Liziczai Mihály kisbíró (Endrőd, Tanya II. 242.
2. Liziczai Ede, Liziczai Mihály 10. fia 1937.
3. Liziczai Frigyes – hősi halált halt 1942-ben

A fénykép hátulján még ez a felirat látható:
Ott essem el én
a harc mezején,
Ott folyjon ki
ifjú vér szívemből

4. Timár György bécsi huszár

Beküldő:
Hegedűs Boldizsárné Liziczai Margit
Gyomaendrőd, Áchim u. 16.

Májusban történt

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ

nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Kedd	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Szerda	de. 8.00-12.00	du. 13-18
Csütörtök	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Péntek	de. 8.00-12.00	du. 13-18
Szombat	de. 8.00-18.00	
Vasárnap	de. 9.00-12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

Kedves vásárlóim!

Júniusi ajánlataim:

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Fűnyírók, bozótívágók, fűnyíró kések
- Bográcsok, bogrács állványok
- Faszén, faszén gyűjtők, gázégők
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók
- Szúnyoghálók, légy- szúnyogirtók
- Festékárúk, csemperasztók
- Festő szerszámok
- Elektromos kéziszerszámok
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Vegyszerek, növényápolók, permetezők
- Védőkesztyűk, gumicsizmák, esőruhák
- Titán silicónok, purhabok, tömítők, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag árúk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

F 58107

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 7. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. július

A tartalomból:

Ha május, akkor a Baráti Kör Endrődön ünnepel - 5. oldal

A Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa Gödöllőn - 12. oldal

Júliusi, augusztusi rendezvények - 4. oldal

Hősök napja - 20. oldal

Felhívjuk kedves Olvasóink figyelmét, hogy augusztusi számunk nyomtatott és internetes változata is a megszokotthoz képest később jelenik meg a nyári szabadságolás miatt.

HUNYA KÖZSÉGÉRT kitüntető cím 2010

„Csak tenni, tenni emberek, Időnk oly gyorsan elpereg, Egy perc csupán az élet, De ez a perc lehet csodás, Teremtő munka, alkotás, Amely megőriz téged.”

2007. márciusi testületi ülésünkön a Képviselő-testület megalapította a HUNYA KÖZSÉGÉRT kitüntető címet.

Olyan ember kaphatja, aki értéket teremtett a településen, illetve tetteivel hozzájárult az itt élők életminőségének javításához.

A lakosság véleménykérése mellett, a testület dönt minden évben arról, kinek adományozza a díjat.

2010-ben a kitüntető címet dr. Kiss - Rigó László megyés püspök és id. Szabó Béla és Neje kapja.

2007-ben személyesen kerestük fel a Püspök atyát Iványi László helyi plébánossal és Lukács László igazgató úrral, hogy segítsen nekünk abban, hogy a település iskoláját és óvodáját helyben tarthassuk.

Hunya települést köztudottan többségében római katolikus hívő emberek lakják. Örömről szolgál, amikor Püspök atya felvállalta az iskola és az óvoda működtetését. Így nem kell az alsó tagozatos gyerekeknek és az óvodásoknak naponta utazniuk azért, hogy megfelelő nevelésben és oktatásban

részesüljenek.

Az eltelt évek alatt bebizonyosodott, hogy ebben az értékét veszített világban, nagy szükség van arra, hogy a gyermekek nevelése és oktatása az értékeket megőrző, azokat tovább vivő legyen. Püspök atya személyében

Dr. Kiss-Rigó László püspök úr átveszi a kitüntető címet Petényi Szilárdné polgármester asszonytól

egy olyan emberrel találkoztunk, akinek fontos a jövő nemzedékének nevelése, oktatása. A település vezetésének szintén fontosak az értékek megőrzése, nagyon örülünk, hogy Püspök atyában támogatóra találtunk.

A gyermekek oktatását és nevelését segítő munkájáért kapta a HUNYA KÖZSÉGÉRT kitüntető címet.

Id. Szabó Béla és Neje a másik kitüntetett.

1990-ben határozták el, hogy a megszűnő tanyavilágból összegyűjtik azokat a tárgyakat, amelyek a régi paraszti életmódhoz kötődtek. A fiatalok számára fontos, hogy megismerjék a múltat, az idősök számára pedig régmúlt időket, emlékeket idéz fel.

Saját pénzükből vettek egy régi paraszt házat, amit FALUMŰZEUMNAK alakítottak át. Közben az anyag egyre gyűlt, és ma már ha valaki a faluba látogat, szívesen megnézi a múzeumot, ahol a tárlatvezetők maguk a múzeum létrehozói. Mi, hunyaiak pedig büszkék vagyunk rájuk.

A két idős ember értékteremtő munkájáért kapta a HUNYA KÖZSÉGÉRT kitüntető címet.

Szabó Béla és felesége

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kerékpártúra

Gyomaendrőd Város Önkormányzata kerékpártúrát hirdet a Central-European Tour-Gyomaendrőd Nagydíj (Régi nevén: 37. Tour de Hongrie kerékpáros körverseny) előfutamaként, ráhangolódásként a július 22-én 14 órakor kezdődő profi kerékpárosok futama előtt.

Útvonal: Gyomaendrőd- Körösladány útszakaszon, 5 km-es távon

Össztáv: 10 km

Időpont: 2010. július 22. 9.00 órától

Gyülekező: július 22-én 8.45-től a Sportcsarnok előtt, érkezés ugyanide

Érdeklődni a Polgármesteri Hivatalban Tóth Katalin ifjúsági referensnél lehet.

Feltétlenül hozz magaddal láthatósági mellényt!

Rajzpályázat

Betépve? Részegen? Kősz nem! Címmel
A biztonságos közlekedés mellett

Gyomaendrőd Város Önkormányzata rajzpályázatot hirdet, ahol a korhatár 0 és 120 év közötti. Pályázhat szívművelő technikával készült alkotással, akár több darabban is a fenti témához kapcsolódóan.

A beérkezett munkákat kiállítjuk a 2010 szeptemberében tervezett Diszkóbalesetet szimuláló előadás kapcsán, majd azt követően is megtekinthetők lesznek a Polgármesteri Hivatal épületében.

A legjobban sikerülteket díjazzuk!

Leadási határidő: 2010. augusztus 2. 12,00 óra

Leadás helye: A Polgármesteri Hivatal Titkárságán: Tóth Katalin ifjúsági referensnél

További információ: a 06-66-581-232-es telefonszámon és a tothkatalin@pmhiv.gyomaendrod.hu e-mail címen kérhető.

Köszönet az 1%-ért

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a 2009-ben adójuk egy százalékát az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmi Alapítvány részére ajánlották. Az Apeh által átutalt összeg: 2009-ben 298.453 Ft volt.

Ezen összeget részben a három temetőben összegyűlt szemét elszállítására, valamint a templom kertjében levő műemlék kereszt felújításának támogatására használtuk fel. Önzetlen adományokat továbbra is szeretettel várjuk.

Szabó Zoltánné
Kuratóriumi elnök

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kedves Előfizetőink! Vannak még, akik nem rendezték a Városunk újság 2010. évi előfizetését. Tisztelettel kérjük, mihamarabb tegyék meg. Emlékeztetőül:

- a postán küldött lapunk előfizetési díja: 3.500 Ft/év

A 2009. év decemberi számban minden előfizetőnk kapott egy sárga csekket, azon lehet befizetni.

Ha nem lenne meg, kérjük levélben, telefonon (hétköznap 8-12 óra között) vagy E-mailben kérjenek csekket.

Lehet átutalással is, vagy közvetlenül bankszámlára befizetni: Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet: 53200015-10001617

Telefon: 66/283-940, Mail: varosunk@gmail.com

Köszönettel: a Szerkesztőség

Tisztelt Dr. Latorcai János úr!
Magyar Országgyűlés Alelnöke
Kedves János!

Szeretettel és büszkeséggel gratulálunk Országgyűlési alelnökké történt megválasztásod alkalmából.

Büszkeségünknek az ad nyomatékosabb alapot, hogy úgy tudjuk szülőhelyünk-Endrőd- közel 1000 éves történetében Te vagy az eddigi legmagasabb közjogi méltóságot betöltő személy. Emellett az Endrődiek Baráti Köre - azaz társaságunk - tiszteletbeli elnöke is vagy, melyet igen nagy örömmel és szeretettel örüink szívünkben. Kérjük a Jóistent, áldása kísérje utadat.

A mielőbbi személyes találkozás reményében, ölelünk és üdvözlünk egész kedves családdal egyetemben.

Budapest, 2010. május 17.

Az Endrődiek Baráti Köre nevében:

Tímár Imre elnök és Szabó Béla vezetőségi tag

MEGHÍVÓ

A nagylaposi emlékmű állításának első évfordulóján
2010. július 31-én – szombaton 9 órától

BARÁTI TALÁLKOZÓT
szervezünk,

amelyre ezúton is szeretettel hívjuk és várjuk a tanyai iskolák volt tanítóit, öregdiákjait, minden nagylaposi és varjasi lakost.

Tisztelettel: a szervező bizottság

Tájékoztató

Baráti találkozó – Nagylapos – 2010. július 31.

Tervezett program:

9.00-11.00: gyülekező a Nagylaposi Birkacsárdában

11.00: koszorúzás az emlékműnél

12.00: közös ebéd, baráti beszélgetés a Birkacsárdában

Az utazással kapcsolatos tudnivalók:

A helybelieknek és a gyomai vasútállomásra érkezőknek különjáratú autóbust biztosítunk. Az autóbusz a vasútállomásról indul 9.20 órakor a gyomai Főtérre, és onnan minden buszmegállónál megáll. Délután igény szerinti időpontban indul vissza ugyanezen az útvonalon.

Az étkezéssel kapcsolatos tudnivalók:

Étkezési lehetőség – igény szerint – térítés mellett a Birkacsárdában

Rendelhető ételek:

Birkapörkölt 1600 Ft

Marhapörkölt (szürke marhából) 1600 Ft

Párizsi szelet 1600 Ft

Az árak a köret és a savanyúság árát is tartalmazzák.

Kérjük szíves visszajelzésüket az étkezéssel kapcsolatos igényről legkésőbb július 20-ig.

Elérhetőségeink:

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet: 66/610-682, 20/992-21-99

Lovászné Habzda Irén: 66/284-949, 30/589-87-43

Szunyog Antalné Kulik Marika:

levélben: 5500 Gyomaendrőd, Hunyadi u. 25.

személyesen: hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00óráig, a Fő út 5. sz. alatt

Fülöpné Takács Ágnes: 30/547-69-37, illetve agnes.takacs55@gmail.com

Önnak joga van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület június hónapban

A Kistérségi Társulás közös döntéshozatal végett, a soron következő helyszínen, Hunyán ülésezett 2009. június 23-án.

Napirendi pontok:

- Tájékoztató Gyomaendrőd Város Kistérségi Társulásában részt vevő intézmények 1-4 havi finanszírozási helyzetéről
 - A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolában 2010/2011-es tanévben indítandó tanulócsoportok és létszámok jóváhagyása
- Az összevont Képviselő-testület az előterjesztéseknek megfelelően fogadta el az indítványokat.

2009. június 24-i ülés tartalmából:

Általános iskolai napközi konyhák nyári nyitva tartásának engedélyezése

A városi fenntartású általános iskolák tanév végén felmérést készítettek a szülők körében, hogy van-e igény a nyári szünet idejére a gyermekek napközis ellátására, mert ennek alapján rendeli el a fenntartó az iskola és óvodai konyhák nyitva tartását, illetve bezárását. Az igen alacsony számú érdeklődés miatt a nyári ügyeletet nem kellett elrendelni az iskolákban, illetve csak rövid időre, de az a konyhák nyitvatartási rendjét nem befolyásolja. A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolában a napközi konyha június 16-tól augusztus 31-ig zárva tart. Ez idő alatt végzik el a karbantartási, felújítási munkákat. A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda a felmérése alapján június 21-től augusztus 31-ig szünetelteti nyitva tartását, de a tanulók felügyeletére még július 1-től július 9-ig szükség lesz.

Óvodák nyári nyitva tartása

A közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák nyári nyitva tartása és szüneteltetése az alábbiak szerint alakul a 2009/2010-es tanévben:

1. Táblázat

Óvoda	Nyitva tartás szünetel	Helyettesítő óvoda
Vásártéri óvoda Szivárvány óvoda	Július 26-tól augusztus 23-ig	Napsugár óvodák
Napsugár óvodák	Július 5-től július 23-ig	Vásártéri óvoda
Selyem úti Gyermekliget Óvoda	Augusztus 2-től augusztus 19-ig	Napsugár óvodák Fő úti óvodája
Blaža úti Csemetekert óvoda	Augusztus 2-től aug. 23-ig	Napsugár óvodák
Polyákalmi úti Tulipános óvoda	Július 26-tól aug. 19-ig	Selyem úti Óvoda
Jókai úti Margaréta óvoda	Június 19-től, augusztus 13-ig	Szászsorszép óvoda

Menetrend szerinti helyi járatú autóbusz menetrend változása

A MOBILBUSZ Kft. az iskolaszünet, és a MÁV menetrend vál-

tozások figyelembevételével tett javaslatot a helyi járatú autóbusz menetrend módosítására.

A MÁV állomásról 10.55 óra helyett **11.20 órakor** lenne az indulási idő, mivel a vonat 11.17 órakor érkezik Békéscsaba felől.

A (volt) Déryné Művelődési Háztól 10.55 helyett **11 óra 20 perckor** lesz az indulás, valamint a MÁV állomástól 21.15 helyett **21.20 órakor** indulna vissza a helyi járatú autóbusz.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete jóváhagyta a Mobilbusz Közlekedési Kft. által javasolt autóbusz menetrend változását, amely 2010. június 21-én érvénybe is lépett.

Városi Egészségügyi Intézmény szakember pótlása

A Városi Egészségügyi Intézménye folyamatosan szakember hiánnyal küzd. Nincs utánpótlás a védőnői állásokra sem. Jelenleg is egy betöltetlen, és két megüresedő állásra kell jelentkezőt találni. A pályázati határidő még ugyan nem járt le, de az eddig beérkezett pályázók vidékiek, ami szolgálati lakás igényével jár. A városnak tehát a pályázók megtartásához biztosítani kell a megfelelő lakhatást is. A bérlakások egy része pedig felújításra szorul, illetve annak száma sem elegendő.

Jelenleg folyamatban van egy helyi lakossal való tanulmányi szerződés megkötése, aki harmadéves hallgató a Szegedi Tudományegyetem védőnő szakán, és friss diplomásként itthon szeretne majd elhelyezkedni 2011-től. A Képviselő-testület egyetértett a helybéli hallgató támogatásával, valamint az álláshely biztosításával is a diploma megszerzése után.

Dr. Mikola Julianna belgyógyász főorvos asszony nyugdíjaztása miatt megüresedett állás betöltésre került. Dr. Szabó Mariann a békéscsabai Réthy Pál Kórház belgyógyászati osztályán dolgozott és június 1-től látja el városunkban a beutalt betegeket.

Felsőzsolca támogatása

Az elmúlt időszakban több települést ért katasztrófa a nagy mennyiségű esőzések, valamint a folyók áradása miatt.

Az otthonukat, vagyonukat elvesztett árvízkarosultak megsegítése érdekében városunk önkormányzata 400.000 Ft azonnali segély biztosításával járult hozzá a katasztrófa sújtotta területen élők megsegítéséhez.

A Sajt- és Túrófesztivál 2010. évi rendezvényére a betervezett keret 2.500.000 Ft volt, de ebből utólagosan 1.669.200 Ft-ot pályázaton nyert a város, így ez az összeg jelentheti a felsőzsolcai árvízkarosultak részére nyújtandó azonnali segély összegét.

A Képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztést.

A Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium igazgatói állására érkezett pályázat elbírálása

A Képviselő-testület tárgyalta a Kner Imre Gimnázium és Szakközépiskola igazgatói állására beérkezett pályázatot.

A határidőig egy személy nyilvánította ki szándékát, Dr. Kovács Béla jelenlegi intézményvezető. A benyújtott pályázat úgy formailag, mint tartalmilag megfelelt a kiírás feltételeinek.

A tantestület májusban alkotott véleményt a leendő igazgató személyéről, melyet a Képviselő-testület júniusi ülésén jóváhagyott.

Ennek értelmében a Képviselő-testület mint munkáltató, Dr. Kovács Bélát bízta meg öt évre a vezetői teendői ellátásával.

Lehoczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Elhunyt orvosaink V.

Dr. Timár Sándor
általános orvos, fogszakorvos
(1902-1983)

Sokgyermekes kisparaszti családba született 1902. január 26-án, Endrődön. Szülei: Timár János és Timár Viktória. A két legfiatalabb fiú tanult tovább: Sándor és öccse, Benedek, aki gyógyszerész lett. A nekik jutó örökségből biztosították a tanulmányokkal járó kiadásokat. Sándor az elemi iskolát helyben végezte, majd a kiváló eredményt elérő fiút Nagyváradra vitték gimnáziumba. A középiskolát végül - Trianon miatt - Szarvason fejezte be, kitűnő eredménnyel. Ezt követően Budapesten, a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett általános orvosi diplomát. Általános orvosként, később, amikor fogszakorvosi vizsgát is tett, főleg fogorvosként praktizált szülőfalujában nyugdíjba vonulásáig.

A humánus, a szeretet motiválta munkáját, soha nem a minél több pénz megszerzése hajtotta. Többnyire a falu leg-

szegényebb része, a Gyomavég, meg a Cigányváros volt a körzete. Gyakran így intézte el a beteg fizetnivalóját: „Tedd el a pénzedet! Jobban kell az neked, mint nekem...” A Vöröskeresztes Bál elmaradhatatlan vendége volt, aki az aránylag magas belépődíj mellett külön adománnyal is segítette a község egészségügyének fejlődését.

Első felesége budapesti volt, nem tudta megszokni a falusi életet. Másodszor 1938-ban nősült, felesége a fűzesgyarmati Homoki Irma, akitől két gyermekük született: Sándor és István.

A II. világháborúban katonarorvosi szolgálatot teljesített az orosz fronton. A fogságból 1946-ban tért haza. A fronton és a fogságban tapasztaltakat „az emberi nem szégyenének” nevezte.

Háza a mostani Központi Orvosi Rendelővel szemben volt. A háború alatt kifosztották. Értékes bútorait a volt Népházban fészket rakott MADISZ vette birtokba, házában pedig berendezkedett a MKP. A lakás feldúlása során olyan fényképek is előkerültek, melyek korábbi boncolási gyakorlatokon készültek. Ezek alapján azt kezdték híresztelni, hogy a doktor orosz katonákon kísérletezett. Később volt munkaszolgálatosok személyesen igazolták a doktor úr fronton végzett humánus, áldozatos munkáját. Ezután visszakapta házát, de a szélsőséges baloldaliak még így is sok kellemetlenséget okoztak a családnak. Az idősebb fiú, Sándor továbbtanulását - több társával, pl.: Dr. Ugrin Nándor fiával, vagy jómagammal együtt - igyekeztek meggátolni.

Szabadidejét kertészkedéssel és - egy ideig - tenyészállattartással tette színesebbé. Kertje olyan volt, mint egy gyönyörű kis park. Locsolt, gyomlált, permetezett, metszett. Maga mellett tevékenykedtetett két fiát is. Idősebb korában István fiával új házat épített az előbbi mellett, s az unokákkal foglalkozott nagy szeretettel. Lényéből áradt a szeretet, az emberiség, a nyugalom. Szabadidejében sokat olvasott, és szívesen hegedült. Szenvedélyes óragyűjtő volt: eredeti Omega és Doxa órái voltak, ami abban az időben nagy szónak számított.

A világ eseményeit élete végéig figyelemmel kísérte.

1983-ban kórházi kivizsgálás közben, Mezőtúron érte a halál. Temetésén egyetlen méltató szó sem hangzott el a község vezetősége részéről, pedig ötven éven át fáradhatatlanul tevékenykedett a lakosság egészségéért.

Dr. E. Szabó Zoltán Phd nyugd. főiskolai tanár

A tavaly megkezdett elhunyt orvosainkat bemutató sorozatunkat januárban sajnós meg kellett szakítanunk városunk több jeles személyiségének halála miatt.

MEGHÍVÓK, PROGRAMOK

2010. július-augusztusi rendezvények
Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
VII.2.-4:	Dévaványa. Városnap.Kultúra.Főzés	Hősök t. Műv.Ház	Kovács Jánosné,Erdeiné Mucsi
VII.4-10:	Urtábor. MANT szervezés	Gimnázium, Hősök útja 43	Tóth Ferenc tan. 06-66-386-045
VII. --?--	Urtábor. Farkas Bertalan úrh. fórum	Egyeztetés alatt	
VII.11: 7 ó-	Orsz. Allat és kirakodóvásár	Endrőd. vásártér	
VII.19:8-12	Véradás	Katona József Műv. Központ	
VII.22:9 ó-	Gyoma-Körösladány Kerékp.túra	Gyomae. Közp. Sportcsarnok	Tourinform: 06-66-386-851
VII.22:14ó-	Central European Tour GP	Gyomae. Közp.	Tourinform: 06-66-386-851
VII.24:6-11	Mátrai gyalogostúra	Mezőberény-Mátra	Vadon Béla 06-30-535-6502
VII.26:8-12	Véradás	Katona József Műv. Központ	
VII.31.	Tájház-Táncház	Gyoma. Tájház: Zrínyi.u. 2.	Szonda István 06-20-238-0046
VIII.2.-4.	Kínai gyermek vendégek	Alapfokú Művészeti Iskola	H.né Hunya Anikó0666581830
VIII.14.	III. Hagyományos lakodalom	Gyoma. Tájház: Zrínyi.u. 2.	Szonda István 06-20-238-0046
VIII.19. 17ó	Unnapi hangverseny	Gyoma. Református templom	H.né Hunya Anikó0666581830
VIII.20.	Szt.István Napi Rendezvények	Gyoma-Endrőd. Kat.templom.stb.	Tóth Katalin 06-66-581-232
VIII.21.	XII. Nemzetk.Halfőző Verseny	Bethlen G. Szakk.lsk.udvar(Lidl)	Tourinform 06-66-386-851
VIII.28.	Tájház-Táncház	Gyoma. Tájház: Zrínyi.u. 2.	Szonda István 06-20-238-0046

Ha május, akkor a Baráti Kör Endrődön ünnepel

Az újságunk előző számában az endrődi májusi eseménysorozatról elég sok cikk jelent meg, mivel szervezetünk ezek társrendezőjeként is szerepelt. Úgy tapasztaljuk, hogy van értelme a sokszínű programlehetőség közüli választásnak, de a saját szervezésű kirándulások is rengeteg élményt adnak, bensőségesek és még közelebb hozzák tagjainkat egymáshoz.

Ennek szellemében a május 9-i délelőtti egy szarvasi kirándulás lett megszervezve, melyről az alábbiakban olvashatnak.

Kellemes kiránduló időre ébredtünk 8-án, szombat reggel. Az eső hála istennek nem esett, a nap hol sütött, hol elbújt, tehát se nem áztunk se nem tikkadtunk. Szép busz várt minket a Dombszög előtt, és csodák csodája senki sem késett, illetve még többen is jöttek, mint ahányan jelentkeztek, voltak akiknek csak állóhely jutott. Az külön öröm volt, hogy a baráti kör és programja iránt igen nagy volt az érdeklődés. Aztán irány Szarvas.

Az arborétum kapujánál kötöttünk ki, majd indultunk a sétaúton. Az már az elején látszott, hogy 1-2 óra bizony nem elég idő arra a fantasztikus sok különlegesen szép látnivalóra, amit Bolza Pál összehozott. Csak egy kóstolóra futotta. Néztük a szép fákat, bokrokat, csodás virágözönöket. Óriási tulipánhalmot volt módunk megcsodálni és szagolni. Volt olyan is, aki nem tudott betelni azzal, hogy fölülről szagolja, hanem elfeküdt és alulról csodálta.

Egy szép romantikus képpel próbáljuk felidézni a hely hangulatát.

Eljutottunk a kilátódomb teraszra, körbenéztünk és mentünk a kikötő irányába. Utunk közbe eset az óriási mamutfenyő ahol a tisztaságot egybe tereltük, hogy egy szép csoportképpel örökössük meg az együttléti örömét.

Elérkezve a kikötőhöz, vártuk a hajót. Nemsokára meg is érkezett, de mivel a népes társaság nem fért el rajta, a kapitány kiegészítette egy póthajóval. Így úszkáltunk le és föl a Holt-Körösön. A Bolza kastélyon kívül még számos nagyon pazar palotácska látványában is gyönyörködhattunk. Kapitányunk egy igazi mesemondó jópofa vezető volt, vicc viccet követett, a kor-

mányt is átadta annak, akinek kormányozhatnéja volt.

Láttuk az 1000 éves Magyarország központjának emlékművét (pedig Nekünk Endrőd a világ közepe), meg a koronás oszlopot. Aztán megbámultuk az igazi ritkaságszámba menő mocsári ciprusokat. Vissza az arborétum kikötőjébe, onnan a buszhoz, és irány a Csárda.

Szép teraszon helyeztek el minket, a felszolgálás is jól sikerült, csak az étel kicsit hűvös volt, de aztán a fizetés annál melegebb. Csalfainta szarvasi tót atyafiak bizony elhúzták az endrődiek száját. (Nem akarunk hazabeszélni – reklámozni –, de bizony az előző nap a Dombszögi ebéd úgy ízekben, mint előzékenységben lepipálta a szomszédot.)

Ebéd után a Ruzicskay képtárat volt módunk meglátogatni.

Megtekintve, úgy éreztük, hogy ez is egy nagy értéket fölmutató, kiemelt kulturális pontja a környéknek. Szín és formavilágában erőteljes, hatásában megragadja az embert. Stílusa hagyományosnak mondható, témáiban igen sok kapcsolódik a munka és nagyipar köréhez, jól érzékeltetve azok erőteljes lüktetését.

Délután 3-kor indultunk vissza Endrődre. Majd 4 órától részt vehettünk a népházban tartott Hitéleti konferencián, ahol a nagytiszteletű Csernus Mihály plébános úrról elnevezett díjakat osztották ki – többek között prof. Dr. Papp Lajosnak is. Szép népi imádságot hallhattunk Vaszkó Irénkétől, akinek képét mellékeljük. Bővebben nem térünk ki az ott történetekre, hiszen újságunk erről korábban már részletesen beszámolt. (Kép a címlapon)

A korábbi évektől eltérően a vasárnapi napra is sok programlehetőség kínálkozott, így a délelőtti ünnepi misét követő ebéd sokunk számára még nem jelentette az ünnepsorozat zárását, de a közösen elfogyasztott ebéd és a beszélgetések megerősítették bennünk, hogy jó úton járunk, ismételten több személy csatlakozott egyesületünkhöz. A megnyitott emlékkönyvünkbe az alábbi beírásokkal méltatták tagjaink az ünnepeket, ill. az itthon szerzett élményeiket. Néhány közülük:

Köszönöm, a lehetőséget, a gazdag programot, a szíves fogadtatást. Jó volt itt lenni. VELETEK lenni. Összességében jó ENDRŐDINEK lenni. (Nádas Katalin)

Szép lassan bekapcsolódunk, az Endrődiek Baráti Körének tevékenységébe és remélem, ahogy az előttem szólók is írták, sok új élménnyel leszünk gazdagabbak. Az Endrődiek összetartása, összetartozása számunkra is nagyon fontos. (Uhrin Gábor)

Budapestről érkeztem, mostantól vagyok az egyesület tagja. Az élmények nagyon feltöltöttek, régen vártam ezekre az érzésekre. Szeretném, ha honlapon is értesülhetnénk az eseményekről. (Uhrin Éva, Uhrin Katalin)

Minden program jól sikerült, nekem mégis az emberek belső örömtől csillogó szeme tetszik a legjobban. Most érzem a közös fészekalj melegét. Gyertek máskor is! (Németh Eszter)

Nagyon jó megoldás a kollégiumi szálláslehetőség. (Striczkiné)

Köszönjük a szervezőknek az átgondolt és állhatatos munkáját. (több tagtárs)

Vasárnap délutánra került a népházi Csernus emléktábla avató ünnepsége, melyhez a korábbi információkkal együtt hozzátartozik, hogy Hunyad Simon Péter bátyánk a Baráti Kör korábbi vezetője nagy megelégedéssel üdvözölte ezt az eseményt. Nagy átélessel emlékezett vissza ifjú korára, melyben Csernus Mihály meghatározó és iránymutató volt további életútjára is. Az ünnepség folytatásából ki kell emelnünk a Baráti Kör egyik nagy aktivistájának – Giricz László – előadását, amely az előző évtizedek endrődi képei segítségével adott maradandó emléket hallgatóságának.

A közgyűlésen elhangzottak szellemében ismételten leszögezzük, hogy a Rózsashegyi Napi eseménysorozat az egyesületünk egyik kiemelt programja, de lehetőségeinkhez mérten minél több rendezvényen képviselhetjük magunkat.

A május 29-i öregszőlői paprikáskrumpli főzőversenyen is szép számmal megjelentünk, a hagyományörzés és a régi étek ízének felélevenítésére paprikás tarhonya készült a bográcsunkban, melyet nagyon sokan megkóstoltak, hisz gyermekkorunk napi eledele volt leginkább hús és kolbász nélkül. Jó volt látni azt a sokszínű társaságokat, akik közös asztalhoz ültek e nemes cél érdekében, és külön dicséret illeti azt az általános iskolai osztályközösséget, akik bekapcsolódtak a rendezvénysorozatba.

Természetesen mindig mindenütt egyesületünk vezetősége sem tudja képviselgetni magát, így örömmel vennénk tagjaink esetleges aktivitását, hogy szervezetünk képviselésében részesei lennének egy-egy rendezvénynek.

Terveink szerint programjaink folytatódnak, várjuk ehhez minden érdeklődő aktív közreműködését.

Szabó Béla, Timár Imre

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Endrőd

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor, és 19 órakor.
Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A nyári vakáció alatt nincs mise!

Hunya

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: reggel 8-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor igeliturgia

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

„EBBŐL SZÜLETHETNEK ÚJ HIVATÁSOK”

A papság évét lezáró római rendezvénysorozaton - június 9. és 11. között - 18 ezer pap vett részt az egész világról. A több mint 50 fős magyar küldöttségből Kiss Imrét, a szeged-csanádi egyházmegye püspöki helynökét kérdeztük meg az eseménnyel kapcsolatban.

- Mit jelentett Önnek a papság évét lezáró római rendezvénysorozat?

- Megtapasztalhattam, hogy az egyház szép! Olyan egyházélményt jelentett a római rendezvénysorozat, ahol minden jelenlévő átélhette, fölfedezhette, hogy az egyház élő, fiatal, közösségi. Megtapasztaltam a Szentlélek jelenlétét úgy a bazilikákban tartott előadásokon, szentmiséken, mint a Szent Péter téren tartott virrasztáson és ünnepi záró misén. Biztos, hogy nem a számok a lényegesek, de lenyűgöző ereje volt annak, ahogy 18 ezer pap együtt misézik a pápával, és a jelenlévő 30-40 ezer hívővel mind egy szív, egy lélek vagyunk.

Az egyház katolicitását, egyetemességét éltük meg abban, hogy a világ minden részéről ott voltunk: Afrikából, Amerikából, Ázsiából, Óceániából... Kedves élmény volt, hogy rögtön a találkozó első estéjén Pakisztánból kaptunk sms-t egy ott szolgáló magyar fokolarinától: „Nagy örömmel követtünk benneteket Pakisztánból a neten, üdvözljük az egész magyar csoportot! Istenben élve nincs távolság a világban! Rufin pakisztán püspök 15 kispappal, Lahore városában pedig 24 szerzetes pap volt együtt veletek a világhálón keresztül.”

Miután hazaértünk, az egyik pap azt mondta, hogy még soha nem tapasztalt meg ilyen nagy egységet a papok között, mint ezen a találkozón. Másik társunk így nyilatkozott: a pápa irántunk való szeretete, együttérzése, megértése azt értette meg velem, hogy ő nemcsak Péter utóda, hanem pap a papok között.

- A VI. Pál teremben tartott találkozó mottója: „A mai papok:

JÚLIUSI ÜNNEPEK

2. péntek:	Sarlós Boldogasszony
3. szombat:	Szent Tamás apostol
4. vasárnap:	Évközi 14. vasárnap
5. hétfő:	Zaccaria Szent Antal áldozópap
6. kedd:	Goretti Szent Mária szűz és vértanú
9. péntek:	Zhao Rong Szent Ágoston áldozópap vértanú
11. vasárnap:	Évközi 15. vasárnap
13. kedd:	Szent Henrik
14. szerda:	Lelliszi Szent Kamill áldozópap
15. csütörtök:	Szent Bonaventura püspök, egyháztanító
16. péntek:	Kármel-hegyi Boldogasszony
17. szombat:	Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
18. vasárnap:	Évközi 16. vasárnap
20. kedd:	Szent Apollinaris püspök és vértanú
21. szerda:	Brindisi Szent Lőrinc áldozópap és egyháztanító
22. csütörtök:	Szent Mária Magdolna
23. péntek:	Szent Brigitta szerzetesnő
24. szombat:	Árpád-házi Szent Kinga szűz
25. vasárnap:	Évközi 17. vasárnap
26. hétfő:	Szent Joakim és Szent Anna, Szűz Mária szülei
27. kedd:	Szent Charbel Makhlouf áldozópap
29. csütörtök:	Szent Márta
30. péntek:	Aranyszavú (Krizológ) Szent Péter püspök
31. szombat:	Loyolai Szent Ignác áldozópap

Isten emberei, testvérek közt testvérek, új világ profétái! Ön hogyan ülteti át ezt a hétköznapokba ?

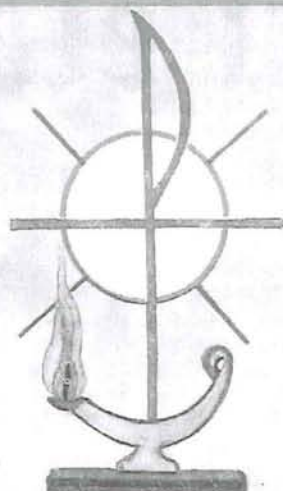
- Más szavakkal ez a mottó nekem ezt jelenti: személyes Istenkapcsolat, testvéri közösség paptársakkal, hívőkkel, illetve az az elkötelezettség, hogy mindenkivel szeretetre építsük a kapcsolatokat társadalmi szinten is. Az biztos, hogy egyedül nem megy sem a papi

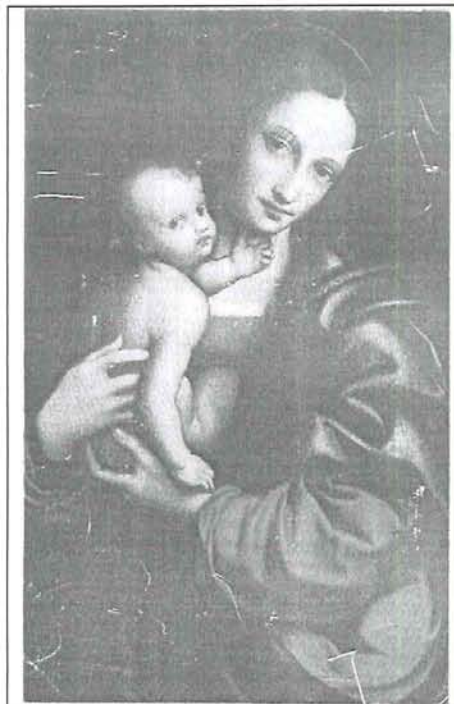
Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

VAN BENNÜNK EGY LÁNG
AMELY FÖLFELE TÖR

MINDAZ,
AKI KRISZTUSBAN VAN,
ÚJ TEREMTMENY!

„Isten kegyelméből vagyok,
ami vagyok...”
(I Kor. 15,10)

Pappászentelésem
és
újmisésem emlékére

Szeged — Endrőd
1973.
jún. 17. — jún. 24.

Szujó Antal
újmisése

Áldd meg Uram mindazokat, akik oltárhoz
segítettek!

Ecclesia — 5.

SZSZ

Főfoto

„Szentül őrizték szíve-
tekben az Úr Krisztust.”
(1 Péter 3,15.)

ÚJMISÉS
ÁLDÁSSAL

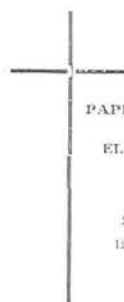
1974.

SZUROVE CZ VINCE
újmisése

Ecclesia — 28

Pécsi Szikra Nyomda

Hálát adok Urunknak, Jézus
Krisztusnak, aki erőt adott
nekem, megbízhatónak tar-
tott és meghívott a szolgál-
tatára. (1. Tim. 1,12)

PAPPA SZENTELESEM
és
ELSŐ SZENTMISÉM
emlékére

Szeged — Endrőd
1963. június 13—15.

Iványi László

Istenem, áldd meg szület-
nem, Családomat és mind-
azokat, akik oltárhoz se-
gítettek.
Egyház Anyja — Könyörögj
értünk!

Giampietrino: Maria a kis Jézussal
Keresztény Múzeum, Esztergom
Ecclesia — 54.

Hévízi Nyomda

élet, sem a lelki élet. Zarándoklatunk is jó példa volt erre. Harmincan utaztunk egy busszal különböző egyházmegyékből, különböző lelkeségi mozgalmakból, különböző korú papok. Voltak köztünk idősebb, sőt komoly betegséggel küzdő paptestvérek is. A közösség segített és adott bátorságot, hogy válaszoljunk a pápa hívására, és elmenjünk Rómába. Az utat szervező testvérek valóban mindenre gondoltak, és ez biztonságot és békét jelentett. A közösség adott erőt, hogy mindenki, a beteg is, az idős is minden programon részt tudjon venni.

– Az Ön életében, papi szolgálatában milyen változást hozott a papság éve, és milyen elhatározásokkal, célkitűzésekkel indul tovább?

– A papság éve és különösen a papok világtalálkozója új reményt adott számomra és azt hiszem, sokunk számára az evangelizációhoz, azaz hogy a mai kor emberét el lehet érni, mert nyitott az evangéliumra.

Szeretném nagyobb elkötelezettséggel, nagyobb bátorsággal hirdetni az evangéliumot, meghívni a fiatalokat, felnőtteket az odaadott életre, a mély lelki életre, a szolgálatra. A papság éve után még jobban érzem, hogy papokkal, szerzetesekkel, világiakkal együtt kell dolgoznunk. Nem módszertani szempontból és célszerűség miatt, hanem mert ez Isten rólunk. Így tudunk igazi keresztény életet élni. Ez az, ami vonzó lehet. Ebből szülehetnek új hivatások.

Lisztovszki Tünde/Magyar Kurír

Gyűjtöttünk az árvizkárosultak megsegítésére

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia felhívására június 20-án országos gyűjtés volt a katolikus templomokban az árvizkárosultak megsegítésére.

Egyházközségeinkben az alábbi összegek gyűltek össze, melyet be-
küldünk a püspökségre.

Endrőd: 142.910 Ft

Hunyad: 60.000 Ft

Gyoma: 27.760 Ft

Köszönjük kedves híveink
nagylelkű adományait.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT MÁRIA MAGDOLNA

Ünnepe: július 22.

El Greco: Bűnbánó Magdolna

régi, értékes képeket megszabadítjuk a rákerült festékrétegtől, úgy Mária Magdolnát is megszabadítsuk a hozzátapadt két másik újszövetségi nőalaktól?

Mária Magdolna hiteles alakját a róla kialakult népies kép eléggé eltorzította, de talán nem annyira, hogy meg ne kísérelhetnénk újra megrajzolni. Kettős neve igazában annyi jelent: Magdala Mária. Magdala szóztal haláról híres halászati központ volt a Genézreti től nyugati partján.

Nem tudjuk, hogy Jézus, aki az északi parton, kedves városában, Kafarnaumban szeretett tartózkodni, járt-e valamikor Mária városában, Magdalában. Az evangéliumok az ördögűzések és gyógyítások leírása során nem tudósítanak róla, hogy ez a nehéz sorsú magdala asszony miként találkozott a Názareti Jézussal. Csak Lukács egy rövid utalásából (8,2 skk.) és Márk egy megjegyzéséből (16,9) tudjuk, hogy Jézus „hét ördögöt” űzött ki belőle. A Biblia nyelvén a hét (vö. Lk 11,26; Mt 12,45) meghatározatlan, de mindenképp nagy számban utal, s legtöbbször a teljességet, a totalitást érzékelteti. Mária Magdolna tehát - ez a rövid utalásnak a „hírtérke” - egészen „megszállott” volt, mindenestül a „démonok” hatalmában állt, teljesen eluralkodott rajta a gonoszság, a sötétség. De Jézus tanítása szerint a gonoszságért és a sötétségért nem lehet egyszerűen csak a Sátánt felelőssé tenni: „A szívből törnek elő a gonosz gondolatok, a gyilkosság, a házasságtörés, a kicsapongás, a lopás, a hamis tanúság, a káromlás” (Mt 15,19). Az ember felelősséggel tartozik tetteiért, bűneiért, nem teheti meg csak a Sátánt bűnbaknak. Önmagának kell felrónia bűnül, hogy a Sátán hatalmába esett, és a házát a gonosz szellemek számára söpörte ki és díszítette fel (Lk 11,25; Mt 12,44).

Mária Magdolna tehát egészen „kézzelfogható” módon tapasztalhatta (mekkora vigasztalás ez számunkra!), hogy Isten a szívünkben Fia, Jézus Krisztus által megtöri a gonosz hatalmát. Jézus kiszabadította őt a gonosz hatalmából, s miután mindenható szavával szétörte a bilincset, amivel a gonosz szellem fogva tartotta, és feloldotta az önző vágyak és szenvedélyek köteléke alól, meghívta, hogy szegődjön a nyomába, legyen a követője és szolgálja: „Ezután bejárta a városokat és falvakat, tanított, és hirdette az Isten országát. Vele volt a tizenkettő és néhány asszony, akiket a gonosz lelkektől és a különféle betegségektől megszabadított: Mária, melléknévén Magdala, akiből hét ördög ment ki, Johanna, Heródes intézőjének, Kuzának a felesége, Zsuzsanna és még sokan mások, akik vagyonukból gondoskodtak róla” (Lk 8,1-3).

Mária Magdolna tehát az asszonyok között volt, akik közvetlenül szolgálták az Urat, akik elkísérhették Jézust, amikor tanítványaival járta a városokat és falvakat, hirdelve az Isten országát, s gondoskodhattak a kis csapatról, amelynek se nyugta, se otthona nem volt, és magáról az Emberfiáról is, akinek nem

volt „hova fejét lehajtania” (Mt 8,20; Lk 9,58). Más szóval Mária Magdolna egy volt azok közül az asszonyok közül, akiket a Mester arra méltatott, hogy közelről hallgassák tanítását, és a Golgotára is elkísérjék, amikor a tanítványok - János kivételével - elfutottak. Ezek az asszonyok haláláig hűek maradtak Mesterükhöz, aki őket - nem törődve az akkori felfogással, amely a nőket szellemileg és erkölcsileg egyaránt alacsonyabb rendűnek tekintette - emberszámba vette és becsülte, „befogadta”. Sőt hűségük a halálon túl is töretlen maradt. S ahányszor csak említik nevüket az evangéliumok, Mária Magdolna mindig az első helyen szerepel (Lk 8,2; Mk 15,40; 15,47; 16,1; Mt 27,56; 27,61; 28,1; Lk 24,10). Ez minden bizonnyal hozzájárult ahhoz, hogy már az Újszövetség keletkezése idején legenda szövődjék Mária Magdolna alakja köré.

Márk evangéliumában olvassuk a szenvedéstörténetben, a Jézus haláláról és a százados hitvallásáról szóló rész után: „Asszonyok is álltak ott, és messziről nézték, mi történik. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, az ifjabb Jakab és József anyja és Szalóme. Ezek már Galileában is vele tartottak, és a szolgálatára voltak. Rajtuk kívül még többen is jelen voltak, akik vele együtt mentek fel Jeruzsálembe” (Mk 15,40 skk.). A két Mária mindvégig kitartott Jézus mellett, egész estig ott maradtak keresztc közelében, s jelen voltak akkor is, amikor Arimateai József levette Jézus holttestét a keresztről, gyorsba göngyöltte, és sziklába vajt sírboltba helyezte: „Mária Magdolna és Mária, József anyja megfigyelték, hogy hova temette” (Mk 15,47).

Amikor a szombat elmúlt, „a hét első napján, kora reggel” (Mk 16,8) kimentek a sírhoz, mégpedig azzal a céllal, hogy a drága holttestet bebalzsamozzák. Kedves halottuk miatti szomorúságuk érthetővé teszi, hogy az üres sír megzavarta az asszonyokat, s bár az angyal bátorította őket, és a feltámadást adta nekik tudtúl, „félelem és szorongás” vett rajtuk erőt (Mk 16,8). Jézus elsőként Péternek, az Egyház sziklaalapjának jelent meg (1Kor 15,5). De az ősegyházban az asszonyok kezekedtek róla, hogy az Úr valóban feltámadt, mégpedig test szerint, s ez a hittel tanúsított esemény azóta is minden idők kritikáját kiállta.

Szent János szerint Mária Magdolna külön is tanúja volt a feltámadásnak. A történet, amelynek köszönhetően Mária Magdolna alakja oly kedvessé vált a keresztények számára, ez: „Mária ott állt a sír előtt és sírt. Amint így sírdogált, egyszer csak benézett a sírba. Láta, hogy ott, ahol Jézus teste volt, két fehér ruhába öltözött angyal ül, az egyik fejtől, a másik lábtól. Megszólították: „Asszony, miért sírsz?” - „Mert elvitték Uramat, s nem tudom, hová tették.” E szavakkal hátrafordult, s látta Jézust, de nem tudta róla, hogy Ő az. Jézus megkérdezte: „Asszony, miért sírsz? Kit keresel?” Abban a hiszemben, hogy a kertész áll mögötte, így felelt neki: „Uram, ha te vitted el, mondd meg, hová tetted, hogy elvihessem magammal.” Jézus most nevében szólította: „Mária!- Erre megfordult, s csak ennyit mondott: „Rabboni!” - ami annyit jelent: „Mester!” - Jézus ezt mondta neki: „Engedj! Még nem mentem föl az én Atyámhoz. Inkább menj a testvéreimhez, és vidd nekik hírt: Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” Mária Magdolna ment, és hírt adta a tanítványoknak: „Láttam az Urat, s ezt mondta nekem!” (Jn 20,11-18).

Igen, az asszony megy és hírt visz a apostoloknak: „Láttam az Urat!” János evangéliumában Mária Magdolnát, akit kiszabadított a gonosz hatalmából, az Úr arra választotta ki, hogy megvigye az apostoloknak a feltámadás örömhírét, az apostoloknak, akik még mindig nem akarták érteni az Írásokat (Jn 20,9). Ezért kapta Magdolna az apostolok apostola nevet. Vajon az Egyház történetében nem ismétlődik-e meg újra és újra, hogy nőnek kell Jézus örömhírét megvinniük? Vajon nem állnak-e napjainkban is nők az Evangélium szolgálatában? Mária Magdolna épp az ő szentjük!

Ünnepét a 8-9. században Keleten általában július 22-én ülték, a nyugati egyházban azonban csak a 12. sz. után terjedt el a tisztelete. Ma már a liturgiában nem emlékezünk meg sem a betániai Máriáról, sem a névtelen bűnös asszonyról, akiről Lk 7,36-50 szól, hanem csak Mária Magdolnáról.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

1. Trianonra emlékeztünk

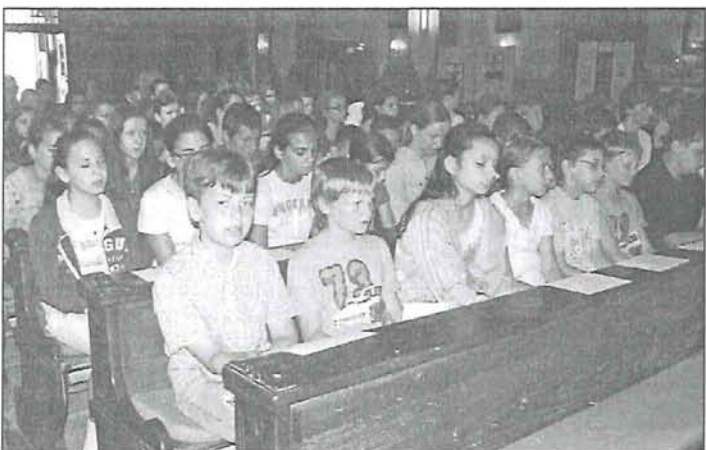
„Oly hazáról álmodtam én hajdan,/ mely nem ismer se kardot, se vámot/ s mint maga a lélek, oszthatatlan – írja Babits Mihály 1920-ban a Hazám! című vers Az igazi ország c. részében.

2010. június 4-én iskolánkban is megemlékeztünk – nyolcadikos diákjaink segítségével- a Trianoni békéről. Felidéztek az éppen 90 esztendeje megkötött diktátumot, majd Wass Albert ismert verse, az Üzenet haza hangzott el.

2. Te Deum

Minden év júniusában hálaadó szentmisén veszünk részt a Szent Imre Katolikus Templomban. Idén is Iványi László atya figyelmeztetett bennünket a köszönet, a hála kifejezésének szükségességére. Ezekben a bensőséges pillanatokban ballagóink a nyolc évért, alsóbb évfolyamaink az egész éves munka eredményességéért, közösségünkért, családjaikért mondanak imát.

3. Ballagás – Az Igazgató úr így búcsúzott a ballagóktól:

Kedves Ballagók! Eltelt életekből 8 év. Amikor 8 évvel ezelőtt bejöttetek az iskolába, akkor még a kakaóparti és a babazsúr volt a közkedvelt szórakozás. Később megtudtátok, mit jelent pl. a 100-as klub, miközben azt is, miért fontos az életben jól dönteni. Gondolhattok erre az időszakra úgy is, mint egy terminátor-képzőre, de gondolhattok úgy is, mint alma materre, ahova – mint forráshoz – mindig visszatérhettek. A tegnapi, nagyon szívhez szóló, közvetlen búcsúztató műsorotok után meg vagyok győződve, hogy az utóbbi mellett döntötök. A jó döntés, avagy a jó melletti döntés mindig nagyon hangsúlyos az életekben. Napról napra döntéseket kell hoznunk, meg kell vívnunk külső és belső küzdelmeinket, hogy helyesen tudjunk dönteni. És ha már a döntésről beszéltem, engedjétek meg, hogy ezzel kapcsolatban – útravalóként – elmondjak egy számomra kedves kis történetet.

Egy 92 éves idős ember szépen megfésülködött, megborotválkozott, felöltözött, és reggel 8 órakor elindult az idősek otthonába.

Mivel felesége már nem élt, úgy érezte muszáj elhagyni házáat.

Az idősek otthona előterében várakozott és rámosolygott az ápolónővérre, mikor mondta, hogy kész a szobája.

Miközben a lift felé tartottak, a nővér röviden elmondta, milyen is az ő kis szobája, elmesélte milyen színű a függöny és az ágytakaró.

Nagyon tetszik – lelkesedett a bácsika, mint egy 8 éves kisgyerek, aki most kapja meg élete első szobáját. Mire a nővér:

- Kedves Mihály, még nem is látta a szobát, várjon egy kicsit.

- Az nem baj – közli.

A boldogság az mindentől független dolog. A boldogságot függetlenül választottam. Az, hogy a szoba tetszik – vagy sem, nem a bútoroktól függ vagy a dekorációtól – az attól függ, ahogy én azt látni akarom.

Én már a fejemben eldöntöttem, hogy a szoba tetszeni fog. A döntésemet minden reggel az ébredésemnél hozom. Dönthetek úgy, hogy a napomat az ágyban töltöm, és számolom hány testrészem nem működik, mely részeim fájnak, VAGY köszönetet mondhatok az égnek a testrészeimért, melyek jól működnek.

Minden nap egy ajándék, ha ki tudom nyitni a szemem, az új napra koncentrálok, a szép emlékekre, melyeket az életem során gyűjtöttem össze.

Az életkor olyan, mint a bankszámlád: azt veszed le az idő előrehaladtával, amit összegyűjtöttél. Ezért az én tanácsom, hogy sok-sok boldogságot és szépet rakjál félre emlékeid bankszámlájára. A magam részéről köszönöm Nektek, iskolánk legidősebb „olajbogyóinak” azt, hogy hozzájárultatok a lelki bankszámlámhoz, remélem, én is a tiétekhez. Ezért emlékezzetek a következő egyszerű gondolatokra ahhoz, hogy boldogok legyetek!

Szabadulj meg a gyűlölettől.

Szabadulj meg az aggodalmaktól.

Élj egyszerűen.

Adjál több, mert ha adsz, azt is jelenti: van miből.

Várj kevesebbet – mert akkor nem szenvedsz szükségét, és ha a vártnál többet kapsz, meglepetésként éled meg a pillanatot.

Végezetül engedjétek meg, hogy gitárkísérettel elénekeljem Nektek azt a dalt, amellyel Ti is búcsúztatok tőlem:

„Elbúcsúzom, de ott leszek,

Ahol a szél zúg, a nap nevet.

Elbúcsúzom, de itt marad

Belőlem néhány pillanat.”

Szívem mélyéből kívánom: Áldjon meg benneteket a Jóisten, és ragyogtassa Rátok az ő orcáját, hogy ne csak érett, hanem boldog felnőttek legyetek.

Tájékoztató

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda fennállásának 15. évfordulója alkalmából jubileumi évkönyv kiadását tervezi. Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy a kiadványt megrendelhetik a következő elérhetőségeken:

5500 Gyomaendrőd, Selyem út 109/2.

szentgellert@gmail.com

+36 66 581-170.

Endrőd néprajza

Rovatvezető Szonda István

Tüköry kúria Endrőd

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi búvárkodásunk Endrőd történetében gyakran tár Önök elé kevésbé ismert vagy már a feledésbe merült eseményeket, szokásokat. Elsősorban a paraszti gazdálkodás és kultúra emlékeit kutattuk, és ritkán szoltunk a földesúri rétegről, mely birtokrendszerében Endrőd is helyet kapott. Nem rég jelent meg a magyarországi kastélyokról egy átfogó munka, melyben a Gyomai és Endrődi nemesi épületekről kapunk tájékoztatást. Az oldalunkon közölt tanulmányrészlet ebből a kötetből idéz, melyet Virág Zsolt szerző juttatott el számomra még a megjelenés előtt. Kérem olvassák érdeklődéssel, hiszen sok új adatot találunk a műben! Köszönetemet fejezem ki Virág Zsoltnak, amiért rendelkezésünkre bocsátotta a jelen tanulmányt.

Virág Zsolt:

Gyomaendrőd–Nagylaposimajor

Wodianer – Wachtler – Bleyleben-Regner – (Kovács) – Tüköry-kúria
(tisztartói)
(részlet)
Nagylaposimajor

Az eredetileg Endrődhöz tartozó Nagylaposimajor területe is osztotta a hatalmas kiterjedésű gyulai Harruckern-uradalom sorsát, a harruckerni báró Harruckern örökösök 1798-as birtokmeg-

osztása után – a szarvasi ráta részeként – a gróf Stockhammer család tulajdonába került a későbbi major területe.

Stockhammer Ferdinánd 1836-ban 20 évre haszonbérbe adta gyomai uradalmát Wodianer Mórné szitányi Ullmann Franciskának. Egyes források szerint nem sokkal a bérbe adás után, 1839 májusában az eladósodott Stockhammer végleg eladta a birtokot hitelezője, Wodianer Mór feleségének, Ullmann Franciskának.

A Wodianer család egyik ága 1844-ban kapott magyar nemességet „kaprioriai” előnévvel, másik ága 1867-ben nyert nemességet „maglódi” előnévvel. A família előbbi ága – amely Gyomát is birtokolta – 1858-ban osztrák lovagi és osztrák bárói címet kapott, majd 1874-ben és 1886-ban magyar bárói rangra emelték.

Az 1861–66-os II. katonai felmérés térképén még nem tüntették fel a majort, az 1884-es III. katonai felmérés térképén azonban már jelölték a „Nagy Lapos” nevű gazdasági egységet. A téglalap alakú majorban ekkor féltucatnyi épület állt, és a csekély felbontású térkép alapján úgy tűnik, hogy ekkor már megvolt a kúria is.

1893-ban báró Wodianer (I.) Albert Gyomán 10 057, Endrődön pedig 11 313 katasztrális holdnyi földterülettel rendelkezett. A földbirtokos 1898-ban bekövetkezett halála után a nagylaposi birtokrészt egyik unokahúga, lovag Wachtler Gézőné Wodianer Borbála örökölte.

A Wachtler–Wodianer házaspárnak két gyermeke született, Wachtler Lothar és lovag Bleyleben-Regner Péterné Wachtler Eleonóra. 1911-ben Bleylebennét pozsonyi lakosként tüntették fel, ekkor 334 katasztrális holddal rendelkezett itt, amit Kovács Péter és társa gyomai lakosok béreltek.

A németalföldi eredetű Bleyleben-Regner család 1610-ben nyert birodalmi és osztrák nemességet, valamint lovagi rangot. 1911-ben és 1915-ben a família egyes ágai osztrák bárói címet kaptak.

1935-ben Bleylebennét a gazdacím-tár endrődi lakosként említette, ekkor 1404 katasztrális holdja volt a település határában. Fivére, Wachtler Lothar 1935-ben 653 katasztrális holddal bírt Endrődön, ő Hohenwangelinben élt.

1937-ben Bleyleben-Regner Péterné birtokát már *álygyesti* Tüköry (II.) József kezelte. A Tüköry familia eredeti neve Spiegel volt, a család feltehetően a württembergi Feketeerdő vidékéről költözött Magyarországra. Spiegel János 1792-ben nemességhonosítási kérvényt nyújtott be a magyar kancelláriához, úgy tűnik azonban, hogy a kérvény nem részesült kedvező elbírálásban. A família tagjai közül Spiegel Ignác 1817-ben nagyváradi kanonok lett. Spiegel (I.) József pesti polgár 1820-ban magyar nemességet kapott – apósával, Kardetter Tamással együtt –, ekkor királyi adományt nyert az Arad vármegyei Alygyst (Aldófalva) helysége is. Spiegel a nemességgel az „*álygyesti*” előnevet is megkapta, egyúttal családnévét is Tüköryre (a királyi könyvekben Tüköri) változtatta.

Tüköry (I.) József Buda és Pest között hajóhidat üzemeltetett, ő emeltette a mai Tüköry utcában a Tüköry-palotát, és ő vásárolta meg a família fő birtokát, a Pozsega vármegyei Daruvárt, ahol kastéllyal is rendelkezett a família. A diószentpáli, és egy időben a girincsi kastély is a család tulajdonát képezte.

A família egy másik – magyar nemességet nem szerző – ágának a tagja, nemes Spiegel Ferenc Ignác a körösladányi báró Wenckheim-uradalom ispánjaként működött, az ő fia volt Tüköry Lajos, az 1848–49-es szabadságharc honvéd főhadnagya, az olasz szabadságharc mártír ezredese.

1939 után Tüköry (II.) József tulajdonába került a birtok, egészen az államosításig az ő lakta a kúriát. A II. világháború után a kúriát államosították, termelőszövetkezeti kezelésbe került, és ebédlőként hasznosították. Napjainkban magántulajdonban áll az épület.

Szihalmi lakásbelső (Tájház-Szihalom)

Gyoma néprajza

Rovartozó: Cs. Szabó István

A harangokról II.

A Gyomai Református Egyház presbiteri üléseinek jegyzőkönyve 1818-tól van vezetve rendszeresen és részletesen a korabeli egyházi és világi követelményeknek megfelelően, kitűnő forrássanyagként használható. Nem véletlen talán ez a mozzanat sem, mert ez időtől kezdte itt Gyomán negyvennégy esztendősen lelképásztori szolgálatát Dávidházi Bekes Sámuel a gyülekezet történetének (1634-1836-ig) írója. 1862-ben Gyomán elhunyt lelképásztor itt is van eltemetve, sírja a gyomai Óreg temetőben van.

Presbiteri jegyzőkönyv (továbbiakban: PJ.) 1836. április 19. - Kalocsa István helybéli nótárius felvetése (azaz a település akkori jegyzője):

„Népes Eklézsiánkban a Keresztyén Gyülekezetnek az Isteni tiszteletre való összehívásában, Halotti tisztességtételekre is csak két harangot használhatunk... ez bizony szégyen egy ily nagy es tehetős eklézsiában...” A jegyző úr harmadik harang szolgálatba állítását javasolta. „...egyszersmind felbresztődven a Három harangoknak a szent Gyülekezetnek, Atyának, Fiúnak, és Szent Léleknek nevében való összehívásra való rendeltetése.”

A harang beszerzésének anyagi alapját adakozásból gondolták megvalósítani. „...akik kitüntetik magokat, ők és utódainak ingyen huzódik meg temetéskor a harmadik nagy harang. Akik majd e harmadik harangot is végtisztességre meghuzatni kívánják, előre adakozzanak erre a célra...”

PJ. 1841. július 18-án. „Népességünkhez és a helység kiterjedéséhez képest, felvetődött a nagyobbik Harangunknak (ekkor még kettő volt) hangja elhatása... határozatott: Öntödjön ezen harang újra és még azonkívül egy harmadik 12 mázsás harang ezen fejlül... mely aztán ezen irással öntödjött; „A Gyomai Reformata Szent Ekklesia Köz jövedelméből lévén Isten jóvoltából.” 1778-79-ben öntették a mostani (1834) kis harangot.

1841-ben Diószegi Mihály bíróságában a 96 esztendősen (1745-ben öntetett) 6 mázsás harangot becserezték. S egy 12 mázsás 6 fontos harangot készítettett a gyülekezet tulajdon költségén 2216 Váltóforintonkon. Nemes és Nemzetes Komádi Kruchió István Úr saját költségén 1076 váltóforintonkon készítettett egy 5 mázsás 89 fontos harangot. A harangot be avatása eset 1841. szeptember 17-én vasárnap reggeli istentiszteleten. Halottnak legelőször Fötisztelendő Buday Ézsaiás superintendensünk utolsó tiszteletére huzattak meg.”

PJ. 1871. szeptember 10. Egy kis harangot - sajnos nem tudtam beazonosítani melyiket - a gyomai gyülekezet oda adományozott az erdőlyi Krassó-Szörény vármegyei Bunyaszekszárd ref. gyülekezetének. Az egyház levéltárában található az ottani lelképásztor Nyeste István tiszteletes úr köszönő levele (ezt a perb.-i jkv.-be is bemásolták)/

PJ. 1878. július 7. - Határozatott, hogy a harmadik harangot a faállványról „Posdech modor szerinti vasállványokra” szereltesék át. Ezen ülésen elhangzott javaslat; „készítsessen az egyház új nagy harangot (ez lett a negyedik harang), a harang és orgonapénztárba van annyi pénz, hogy 30 mázsányi új harangra és vasállványra futja.”

Megjegyzendő, hogy ekkorra már az 1848 előtti harangokból egy sem szolgált eredeti állapotában; 1848. április 8-án nagy tűz volt Gyomán „a Krucsó-féle harang megolvadt, a legnagyobb harang leesvén megvasadt, a legrégebb és a legkisebb bár leesett épségben megmaradt. E kettő jó ideig sátor alatt szolgálatot tett. 1848 őszén egy 14 és egy 7 mázsás harangok újraöntettek. A kis harang megrepedt a sok félreveréskor. 1852. július 31-én a megrepedt és újraöntetett kis harang- szaporítva 391 font lett a toronyba felhúztatott.”

1879-ben elkészült a negyedik harang. Ezt a harangot szorgalmazójáról és készítőjéről „Garzó harangnak nevezte a nép” (Garzó Gyula akkori lp.) A harang felszereléssel együtt 40 mázsát nyomott. 6000 ft. volt a harang ára. Erre a harangra nagyon büszkék voltak eleink, hangja tiszta időben elhallatszott Ványáig, de a déli harangszót Keselyösön is lehetett hallani. Az új harangot Thury János budapesti nagyszerkovács szerelte fel. Munkáját a presbitérium kifogásolta a következőkben;

„A régi nagy harang verése nagyon gyors, hangja gyenge, és bágyadt, olyanira, hogy a nép néma harangnak nevezte el. Az új nagyharangnak is a közeli házak szobáiba is nem a kongása, hanem csak a bugása hallik.” Mindezek ellenére a környékbeli települések népének is megtetszettek a gyomai harangok, mert pl. „...az öcsödi egyház a gyomai harangok mintázatát kéri, valamint kért már „mintázatot” a Torontál vármegyei Debeljácsa” 1872-től Torontálvásárhely (ref. gyülekezet/kinek tekintélyes hányada Gyomáról származott) elismerő levelek kíséretében, valamint a mezőtúri, békési, hódmezővásárhelyi ötemplom presbitériuma.

1917. május 26-án elvitték a „Garzó

harangot másik két társával együtt, maradt egy, katonai célokra.”

1922-ben egy 18 mázsás harangot, akkori lelkészről Harsányi Pálról „Harsányi harangnak mondotta a nép”, felhúzták a toronyba szept. 7-én.

1923. június 8-án húzták fel a toronyba a még „elmaradt két harangot”. Ennek ünnepélyére Gyomára érkezett Fötisztelendő Dr. Baltház Dezső püspök úr.

1923. június 6-án Kruchió Antal lelkész és neje Papp Vilma „amerikai lakosok” a harang alapra 50.000 koronát küldtek.

„1923-ban az iskola felőli oldalon húzták fel az új harangokat Gyomának a legszebb nyolc ökre (2 pár ökor G. Nagy Lászlóé, 2 pár ökor Cs. Nagy Dánielé.) vontatta a felvirágzó harangokat a szekerekkel a vasútállomástól, a templomig. A lakosság énekelve, meghatottan kíséerte be a harangokat s a világháborúban itthon maradt kis harang szava fogadta a nagy testvéreit. A felhúzás közben végig énekelt az ünneplő tömeg. Esperes úr Harsányi Pál s a presbiterok a toronyba is felmentek egy imamondásra s utána megszólaltak...” (Kis Gábor néhai gyomai lakos)

PJ. 1944. augusztus 13. - „Az elmúlt héten a nagyharangot leszerelték és elszállították. A két középsőt ezen az áron lehetett megmenteni. A megmaradt három kisebb harang összecsendülése igen kellemes. A harangot 14 mázsá súlyban vitték el.”

Cs. Szabó István

A Kárpátok-Tisza Nemzetközi Fejlesztési Szövetség középiskolási diákok és más ifjúsági csoportok, fiatalok szervezett mozgósításával - egy-két héti tartó turnusokban - önkéntes ifjúsági építőtábori mozgalmat indít.

Az építőtáborok az árvíz sújtotta településeken 2010. július első felében kezdődnek és tartanak egész nyáron át, a szeptemberi tanévkezdésig. Az árvíz utáni újjáépítést célzó építőtábori mozgalmat kiterjesztik a Kárpát-medence és a világ magyarságára. Létszámtól függetlenül várnak minden olyan szervezett csoportot - iskolai, klub, cserkész, néptáncos, hagyományörző -, amelynek tagjai erőt éreznek magukban a szerencsétlenül járt magyarországi árvízkarosultak megsegítésében.

„Magyarországon százhusz éve nem pusztított ekkora árvízi katasztrófa, mint az elmúlt hetekben. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében tizenegy települést kellett részben vagy egészben kiüríteni. Ötezer ember kényszerült otthonának elhagyására. A házak kártyavárként rogtak vízbe. Vannak, akik mindenüket elvesztették. Házaik összedőltek, egész életük munkája odaveszett. Mindent nem képes pótolni az állami kárrendezés! A katasztrófát átélt emberek, családok komoly lelki sérüléseket is szenvedtek. Ha azt tapasztalják, hogy melléjük állunk, nem hagyjuk őket egyedül, visszanyerik életük értelmét, erőt merítenek házaik újjáépítéséhez, az újrakezdéshez...” - áll a közleményben.

A szervezők kéri a hazai és határon túli közösségek tagjait, vezetőit, mozgósításuk maradék erejüket, valamint javasolják a szakközépiskolák és a szakképző intézményeknek, hogy - lehetőségük szerint - ajánlják fel: diákjaik nyári szakmai gyakorlatuk egy részét az árvízi építőtáborban teljesítsék. Az építőtáborban gondoskodnak a táborozók teljes ellátásáról - beleértve az egészségügyi ügyeletet is -, biztonságos munkafeltételeikről. A 18 éven aluliaknak napi hat óra, a 18 életévüket betöltöttektől napi nyolc óra fizikai munkát várnak. A legjobban teljesítőket - a közösségek döntése alapján - jutalomban részesítik. A jutalom ötnapos autóbuzos kirándulás Kárpátaljára, amelynek csúcspontja a Tisza újjáépített forrásának felkeresése a Keleti-Kárpátokban. Jelentkezni a jaszkun@externet.hu e-mail címen vagy a +36-30-279-1419 telefonszámon lehet.

A GYOMAENDRŐDI ZENEBARÁTOK KAMARAKÓRUS GÖDÖLLŐN

Várfi András, Gyomaendrőd polgármesterének meghívására 2010. június 19-20-án a Kamarakórus Gödöllőre látogatott.

A Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében megtekintették a Gödöllői Királyi Kastélyt, majd másnap a Szentháromság templomban a 9 órai szentmisét kísérték énekükkel. A misét követően Dr. Gémesi György Gödöllő polgármestere köszöntötte a gyomaendrőd kórust. Az ebédet a Szent István Egyetem Növénytermesztési Tanüzemében költötte el a csoport, ahol Dr. Gyuricza Csaba Városunk szülöttje, a Tanüzem igazgatója látta vendégül a gyomaendrődieket. Hazaindulás előtt még egy rövid látogatást tettek a Gödöllői Premontrei Perjelség kápolnijában.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálfűtéses szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

SPORT

Véget ért a labdarúgó bajnokság a Megyei I. osztályban

A Gyomaendrőd FC labdarúgói befejezték szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonjában. A lejátszott mérkőzések küzdelmes, harcos összecsapások voltak. A bajnokság végén a csapat a 10. helyen végzett, ezzel alig maradt el az év elején kitűzött céltől.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 05. 29. Békési FC – Gyomaendrőd FC 2:0

Ifi.: 6:1 G.: Kovács R.

A hazai csapat szabadrúgásból szerzett góljával már a mérkőzés elején előnybe került, amit később még növelni is tudott. A vendégek több helyzetet is kialakítottak, de sajnos a gólig nem jutottak el, így vereség lett a mérkőzés vége.

2010. 06. 05. Gyomaendrőd FC – Kondorosi TE 2:4

G.: Kéri R., Karászi L.

Ifi.: 2:1 G.: Molnár T., Lövei T.

A bajnokság utolsó mérkőzésén a sokkal motiváltabb vendégek a mérkőzés első negyedórájától eltekintve végig jobban akarták a győzelmet, amelyet helyenként jó játékkal meg is szereztek.

A felnőtt csapat év végi helyezése:

10. Gyomaendrőd FC 30 mérk. 10 győz. 6 dönt. 14 ver. 38-45 36 pont

Az ifjúsági csapat év végi helyezése:

8. Gyomaendrőd FC 30 mérk. 16 győz. 6 dönt. 8 ver. 73-39 54 pont

Magyar Kupa eredmények:

2010. 05. 26. Gyomaendrőd FC – Orosháza FC 2:2

G.: ifj. Erdősi Gy.

A Magyar Kupában ezzel a döntetlennel a csapat az országos főtáblára jutott-Békés megyéből összesen négy csapat-, így ősszel további folytatás vár rájuk a kupában. Jó mérkőzést játszott az egyesület az azóta az NB II jutott vendégekkel. A megyében 58 induló csapat közül sikerült kiharcolni ezt az eredményt.

Az újság következő számában részletes értékelés lesz a bajnokság egészéről.

Fülöp Zoltán

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZŐLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TATNÍTÓIK 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztjét.
2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztjét EMLÉKOSZLOPRA helyezni
3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni.

Kérjük támogatásukat mielőbb!

Az emléktábla felirata:

II. SZŐLŐSKERTI KISPERESI CSÁKI ISKOLA 1893-1975
ÁLLÍTTATTÁK AZ ITT TANULÓK ÉS TANÍTÓK 2010

Tisztelettel:

Alt Jánosné Salamon Terézia
ny. pedagógus
Gyomaendrőd, Toronyi u. 21.
06 66 284-538

Pésó Illés Béláné Fekécs Irma
ny. pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi u. 23.
06 66 284-212

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Egy apró kavics az endrődi Népház történetéhez...

Az Endrődiek Baráti Köre Rózsahegy-Napokra szóló meghívóját olvasva a szép műsortervek mellett megdöbbsz az a hír, hogy azokban a napokban az endrődi Népház megalakulásának 80. évfordulós ünnepelésére is sor kerül... 80 év! – Visszadöbbenek rá, mivel a Népház létrejötté első éveikhez felejthetetlen piciny-gyermekkori családi emlékek fűznek... S mindez most előbukkan: Édesanyám, édesapám, Bátyám, Hugocskám – a végleg Égi-Mezőkre távoztak –, s magam, az Őket méltatlanul túlélő, magam is 80 éven már túlélő, kedves-szép emlékeket felidézve...

A Népháznak — kezdetben — vendéglője is volt. Az alapító Csernus Mihály apátplébános odahívta úr édesapámat, Kondor Józsefet, akinek már két gyermeke volt, s noha tanultsága folytán szobafestő és fényképész; gyakorlása folytán „italmérő”, ... ő ugyanis 16 éves kora óta anyai nagybátyja mellett KORONA vendéglőjében ezt a mesterséget is kitanulta, közben azonban az évek során mégis saját tanult mestersegeit folytatta. (A családi történetekből úgy tudjuk, a Nagybácsi, Szabó Imre, mindig akkor veszett össze unokaöccsével és vont meg tőle a szolgálati jogát, amikor Jóska nemcsak megnősült, de kétvétenként gyermekei is születtek.) Talán nem is tartozik ide, a Népház történetéhez - ám ez egyben családtörténeti emlékezés is -: sem az én, sem a bátyám születési házát nem sikerült megtudni; csupán a Terka hugocskám születési helye ismert, s az a Népház...

Terézia hugocskám bölcsőjét a Népházban ringattuk...

1931 júniusában született a Kishúgunk... a Bátyám és én 5 és 7 évünkkel — visszaidézgettük ezt még Bátyám életében ... nagyon-nagyon szép gyerekkorra emlékeztünk, s emlékszem ma már csak egyedül én...

A Népház keleti részén volt egy kis lakás, ott élt a Kondor család... Az udvaron kuglipálya... Attól távolabb néhány kicsi virágágyás, ahová Édesanyánk már kora tavasszal virágokat ültetett... A virágágyások mellett néhány kerti szék - csupán kettő-három fért el a piciny asztalka mellett, közel egymáshoz. Ide tértek be délutánonként, s kora estelig ott időztek a falu „előkelőségei”, tanult emberek: kispapok, jegyzők, orvosok... Talán nem is csak néhány pohár sörré, borra, inkább csak az „eszmeccserére”, és hogy „sportoljanak” — kuglizzanak — egy kicsit. Joca bátyám és én nemcsak a kuglibabuk felállítására voltunk készen a pálya szélén, „szolgálata váruva”, hanem a vendégek által megkívánt szórakoztatásra is. Nemes szórakoztatási gyakorlatunk volt: nem csupán az óvodában tanult gyermekversikéket tudtuk, de Arany János s Petőfi verseiből is jó néhányat. Édesapánk ösztönözt minket a verstanulásra. A vendégek nemcsak kértek erre, de szívesen hallgatták is, megjutalmazva minket a versmondásért, kugli-babuk állításáért egy-egy pengővel. Felejthetetlen szép kora-gyerekkori emlékek!

Inkább az én személyes emlékem, mint a Népház történetéhez tartozó, mégis ideírom. Mikor eljött az ősz, s elmaradtak a kerti vendégek, mert hideg szél is fújt, Bátyám és én a kuglipálya elár-

vultságán merengve, kukoricaszemekből „házat” formáztunk a kuglipályára... Ősz, szelek, hideg, amikor már ki sem merészkedtünk... S tavasszal kikelték a kukoricaszemek... Édesapánk csak akkor eszmélt rá, amikor már – tavaszodván – rendbe kellett tenni az udvart, s Édesanyánknak is a kis kert-ágyásokat újjávarázsolni. A kuglipályán szép kis ház-alakokra formázták az ősszel elvetett kukoricamagvak. Némi kis szidást kaptam ezért, bár Édesapám nevetgélése kísérte — így valahogy mégis dicsérte gyermekei ötletességét, bár neki nem kis munkájába került, hogy a kuglipálya újra kuglipálya legyen.

A Népház történetéhez tartozik, hogy az első emeleten volt a vendéglő rész, a földszinten pedig (vagy fordítva?) egy szabályos „moziterem”. Szabályos abban az értelemben, hogy felső magaslátóról lejtősen leereszkedő padlózata volt, s rajta székek süllyesztetten. Ezt még mi is, gyermekek, láttuk, s azt a hírt is hallottuk, hogy az Apátplébános úr Endrőd falu moziját is a Népházban szeretné látni, ahol erre minden előkészület készen állt. Kérvények mentek – jöttek az elutasító válaszok... Nem tudom, milyen országos szervek döntöttek ebben...

Azt tudom, hogy Szabó Imre vendéglő-, szálloda- és mozitulajdonos már 1921 óta birtokolta Endrődön a mozi-vetítés jogát, már a némafilm korától, s noha csak lejtős dobogókra rögzített székű moziteremmel, ezt senki tőle el nem vehette...

(A Kondor családot pedig visszavette, amikor egyetlen fia meghalt, azzal a kecsegtetéssel, hogy Szabó Imre vendéglő-, szálloda- és mozitulajdonos örököse majd Kondor József lesz három gyermekével — keserves évtizedek a boldog kora-gyerekség után — az „örökség” is porrá lett. Édesapánk öngyilkosságát akkor követte el, amikor az egész KORONÁT 1950-ben államosították... Ám ez már nem a Népház, hanem a Kondor család történetéhez tartozik.)

Ám, mintha a bekövetkező — évtizedek múltán következő — tragédiát előlegezné... emlékszem: viharos szél kerekedett úgy felűton a NÉPHÁZTÓL a KORONÁIG vezető úton, amikor Hugocská csecsemő-kocsijával mentünk új „otthonunk” felé...

M. Kondor Viktória

Levél a hunyai polgármester asszonynak, Petényi Szilárdnének

2010. május 23. Pünkösdvásárnap

Kedves Anikó!

Mélyen meghatódva szeretném megköszönni a pénteki felejthetetlenül szép ünnepet, a melegsívű, aranyos fogadtatást, nagyvonalú vendéglátást.

Köszönöm az emlékmű gondolatának támogatását – mind erkölcsi, mind anyagai vonatkozásban -, sok-sok szeretetteljes fáradozódást a megvalósítás érdekében.

Köszönjük Hunya minden polgárának hozzájárulását, jelenlétét, irántunk megnyilvánuló szeretetét!

Szívből gratulálok elért eredményetekhez, a rendezett, szép környezethez, sikeres munkádhoz. Kívánok további jó munkát, további szép sikereket, derűt, egészséget, Isten áldását!

Sok-sok köszönettel, szeretettel, őszinte barátsággal,

Marietta

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Helyünk a világban

A TÁMOP 3.1.4. jelű „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” program keretén belül háromnapos projektet tartottunk a szociális kompetencia fejlesztése érdekében.

Az első napon az „én” dimenzióit célozzuk meg, azzal a szándékkal, hogy ösztönözzük és elindítsuk a tanulókat az önmaguk megismerése felé vezető úton.

A második napon különféle társas viszonyok vizsgálatával elsősorban az identitástudat erősítését, valamint a társas kompetenciák fejlesztését helyeztük a középpontba.

A harmadik napon a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő módon dolgoztuk fel egy-egy ünnep szellemi és formai szerkezetét.

A tanulók többek között szerepjátékokat játszottak, plakátokat készítettek, állatkerti kiránduláson vettek részt és számtalan más érdekes feladatot oldottak meg a három nap alatt.

Évzáró

52 kitűnő tanuló kapott oklevelet és ajándékot az ünnepségen. Az országos versenyeken az első 6 helyezést elért sportolókat, angolosokat gravírozott CD tartóval és oklevéllel jutalmazta az önkormányzat.

A Gergely diák-díjat Geszti Brigitta 8. b és Szabó Zoltán 8. a osztályos tanuló kapta.

Gyomaendrőd jó tanulója – jó sportolója díjat Szigetvári Denissza 2. a osztályos tanuló vihette haza. Szerető József 6.a és Dudás Réka 5.a osztályos tanulók a körzet legjobb sportolói voltak korosztályukban. Ők kaptak a Körzeti Diáksport Bizottság elnökétől.

Szabó Antal – egykori endrődi diák, a kecskeméti Zrínyi Ilona Általános Iskola igazgatójának ajándékát, egy-egy szép könyvet a 3-8. évfolyamok legjobb matematikusai kapták.

Jutalmak és jutalomra várók az évzárón

A nagylaposi Birkacsárda által kiírt rajzpályázatot Dinya Panna 3. b osztályos tanuló nyerte. Díját, egy nyolcezer forintos utalványt Csákvári Katalin, az étterem üzemeltetője adta át.

Aranyjelvényes minősítés Varsóban

36 fős magyar válogatott tagjaként utazott Varsóba a Nemzetközi gyermek atlétikai versenyre Szerető József 6. a osztályos tanuló. A megnyitó ünnepségen ő vitte a magyar zászlót.

1000 méteres síkfutásban harmadik lett, ezzel az eredménnyel az idén harmadszor állhatott a dobogóra.

Teljesítményéért a Magyar Diáksport Szövetség aranyjelvényes minősítést kapta meg. A csapatot másodsor kísérte Vaszkán Gábor, a magyar válogatott szövetségi edzője.

Kirándulások, játékok

A felmérések után jóleső lazításként kirándulni mentek a gyerekek. Bejárták az országot Szegedtől Visegrádig, Budapesttől Aggtelekig.

Geszti Brigitta és Szabó Zoltán kapta a Gergely diák-díjat

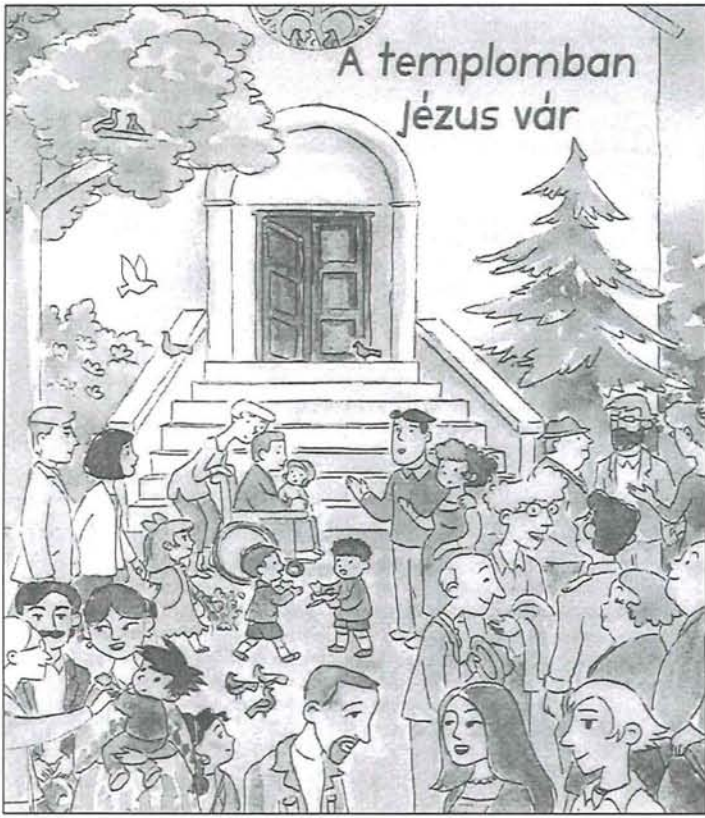
Dinya Panna átveszi a díjat Csákvári Katalintól

Társaik sorfala közt ballagtak a nyolcadikosok

Az utolsó két napot kézműves foglalkozásokkal, üvegfestéssel, énekel, zenével, gyöngyfűzéssel és fürdőlátogatással töltötték el.

Az iskolai életéről sok információt és képet találnak a honlapon: www.rozsahegyiiskola.hu

Kimutatás a vagyon felhasználásáról

ezer forint

Megnevezés	Előző év 2008.	Tárgy év 2009.	Változás
Saját tőke összesen	558	551	-7
Induló tőke	0	0	0
Tőkeváltozás	-7	32	39
/ a tőkeváltozásra ható tényezők			
a tevékenység előző évi eredménye			-7
Tárgy évi eredmény	-7	32	39
/ eredményre ható tényezők			
a) működésre kapott támogatások	30	30	0
b) egyéb bevételek	360	406	46
c) működési költségek	397	404	7

Kimutatás a cél szerinti juttatásokról

ezer forint

Támogató megnevezése	Támogatott cél	Támogatás összege
Önkormányzati Támogatások		0
		0
Magánszemélyek által nyújtott támogatások		30
	Működési költségek kifizetése	30
Közületek által nyújtott támogatások		0
		0

ULTRAHANG Közhasznú Egyesület
A Korszerű Egészségügyi Szolgáltatásért
5500. Gyomaendrőd, Fő u. 187.
Adószám: 18388903-2-04.

2009. évi Közhasznossági jelentés

Az Egyesület a Pk. 60.082/2004-es számon, 2377-es tételszámon 2004. szeptember 07-én a Békés Megyei Bíróságon került bejegyzésre.

Az egyesület tevékenysége:

- Egészségmegőrzés, betegség megelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység
- Szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása
- Tudományos tevékenység, kutatás
- Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeret terjesztés
- Emberi és állampolgári jogok védelme

Szöveges beszámoló a 2009. évi közhasznú tevékenységről

Az egyesület valamennyi kiadása az alapító okiratban meghatározott célok megvalósításának érdekében merült fel.

A 2005. évben megvásárolt ultrahang készülék üzemeltetésére a gyomaendrői Városi Egészségügyi Intézménnyel együttműködési szerződést kötöttünk. Az együttműködési szerződés értelmében az egyesület a Városi Egészségügyi Intézményen keresztül a készüléket a lakosság egészségügyi ellátására rendelkezésre bocsátotta.

Az egyesület vezetősége két alkalommal ülésezett ahol a vezetőségi tagok megvitaták az éves beszámolót és a következő időszak munkatervét és költségvetését.

Az egyesület egy alkalommal tartott közgyűlést ahol a tagság megvitatatta és jóváhagyta az éves beszámolót a következő évi költségvetés tervét, döntött a pénzeszközök gyűjtésének és felhasználásának módjáról.

Az Egyesület 2009. évben közületektől és a helyi önkormányzatoktól támogatást nem kért és nem is kapott. A magánszemélyektől kapott 30 eFt támogatást működésének finanszírozására használta fel.

Az egyesület 2009. évben a központi költségvetésből és annak alrendszereitől támogatást nem kért és nem is kapott.

Az egyesület tisztségviselői tevékenységüket önkéntes munkában végzik, ezért díjazásban nem részesülnek.

Gyomaendrőd, 2010. május 20.

Dr. Farkasinszki Erzsébet elnök

Egyszerűsített éves beszámoló 2009. év

ezer forint

Sorsz.	Megnevezés	2008	2009
1	Befektetett eszközök	5121	5121
2	Immateriális javak	0	0
3	Tárgyi eszközök	5121	5121
4	Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
5	Forgóeszközök	550	586
6	Készletek	0	0
7	Követelések	0	0
8	Értékpapírok	0	0
9	Pénzeszközök	550	586
10	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	5671	5707
11	Saját tőke	551	583
12	Induló tőke / jegyzett tőke	0	0
13	Tőkeváltozás / eredmény	558	551
14	Lekötött tartalék	0	0
15	Tárgyévi eredmény alaptevékenységből	-7	32
16	Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
17	Tartalék	5048	5018
18	Céltartalékok	0	0
19	Kötelezettségek	72	106
20	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
21	Rövid lejáratú kötelezettségek	72	106
22	FORRÁSOK ÖSSZESEN	5671	5707

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Százsorszép Óvoda hírei

A TÁMOP 3.1.4 „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés innovatív intézményekben” című pályázat keretében két alkalommal is kirándulást szervezhettünk óvodás gyermekeink nagy örömeire.

Óvodai családi délután

2010. május 31-én a Szegedi Vadasparkba utaztunk a közép- és nagycsoportos gyermekekkel, ahol az időjárás viszontagságai miatt csak rövid sétát tehattunk, s főleg a zárt kiállító-helyiségekben tudtuk megtekinteni az állatokat.

Kárpótlásként a Vadasparkhoz közeli Dzsungel játszótérben élvezhették gyermekeink a sok-sok mozgásos élményt adó játszótér lehetőségeit.

Június 10-én a kicsi-, közép- és nagycsoportos gyermekkel a szarvasi Arborétumba kirándultunk. Ragyogó napsütéses időben gyönyörködhattunk a Pepi-kert szépségeiben, a benne lévő növény és állatvilágban.

Sétánkat hajókázással zártuk és tettük emlékezetesebbé.

Május 29-én tartottuk hagyományos Évzáró és Ballagási Ünnepeinket.

Ünneplőbe öltöztettük szívünket, óvodánkat; meghitt, színvo-

nalas műsorral zártuk a nevelési évet, s búcsúztattuk iskolába készülő óvodásainkat.

Óvodai kirándulás

Június 14-én a TÁMOP 3.1.4 pályázat keretén belül nagyszabású rendezvénnyel kedveskedtünk leendő és jelenlegi óvodásainknak, szülőknek, nagyszülőknek, családtagoknak, volt óvodásainknak a már hagyománnyá vált Családi Napon.

A „Kis Százsorszépek” torna, angol, zene-ovi játékaival nyitottuk meg a délutánt, amelyet sok színes, kötetlen, vidám program követett: légvárak, pónilovaglás, állatsimogatás, koncert, játszótér, tűzoltó-bemutató, arcfestés.

A szakács nénik izletes paprikás krumplija, a szülők finomabbnál finomabb süteményei még teljesebbé tették a délutánt.

A családi rendezvényt néptáncos gyermekeink műsorával, közös tánczással és tombolázással zártuk.

A nevelési év lezárásaként köszönetet mondunk a Szülőknek, akik egész évben támogattak bennünket, együttműködtek velünk, segítettek munkánkat!

Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
Százsorszép Óvodájának Nevelőtestülete

Megemlékeztünk a trianoni nemzeti gyászról

Július 4-én, délután 16 órakor az endrődi templomban megemlékeztünk a trianoni nemzeti gyászról, arról, hogy 90 évvel ezelőtt írták alá Trianonban azt a tragikus szerződést, melynek értelmében Hazánkat feldarabolták. Magyarország elveszítette területe 2/3-ad részét.

Iványi László tb. kanonok, plébános szentmisét mutatott be a magyar nemzetért, és imádkozott az elszakított nemzettársakért.

Fél 5-kor megszólaltak a harangok, emlékeztetve a 90 évvel ezelőtti szerződés aláírására.

Ezután Dr. Szonda István tartott a templomban előadást, rámutatva a történelmi háttérre.

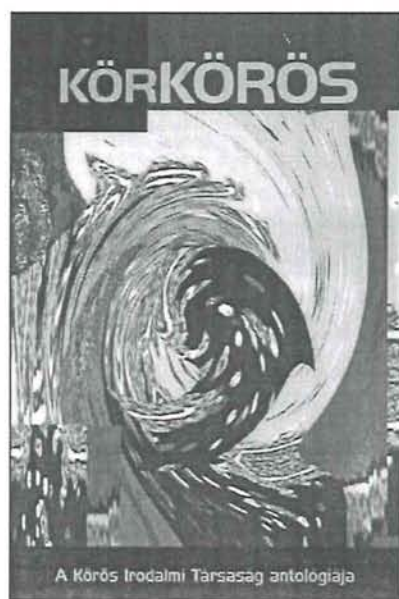
Végül Polányi Éva tanárő szavalta el Tompa Mihály: Mult, jelen s jövő c. versét.

Július 4-e eddig a nemzeti gyász napja volt. Bízunk, hogy ezután a Nemzeti Összetartozás Napja lesz.

Irodalmi oldal

„KörKörös” utazás a „Bárkával” az irodalom vizein

Amikor még csak tervezgettük, hogy létrehozunk egy kulturális műhelyet, sokat tanakodtunk, miképpen lehet majd a programokat megszervezni. Aztán kiderült, az élet szervezi magát. Első kötetbemutatónkra (akkor még csak két hónapja nyitottunk) a bátor alkotó (Balogh Tamás) maga ajánlkozott, s ez később gyakran megismétlődött. Azért is nagy öröm ez, mert ilyenkor érezzük a bizalmat, s hogy minden különösebb reklám nélkül, szájhagyomány útján terjed a műhely híre, ha működik.

Idén márciusban az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy bejelentkezett a Bárka folyóirat egy irodalmi délutánra. Egy-egy ilyen ajánlat hetekre derűsíti napjainkat, s aztán következnek a munka: egyeztetés, anyaggyűjtés, felkészülés, a meghívók nyomtatása, széthordása, a vendéglátáshoz valami finomság készítése, majd a könyvesbolt átrendezése. S ha mindez megvan, jöhetnek a vendégek. Most június 2-án 18 órakor találkozhatott a közönség az alkotókkal. Kiderült, hogy nem csak a Bárkát kívánják népszerűsíteni, hanem egy a Körös Irodalmi Társaság által *KörKörös* címmel megjelentetett antológiát is. Elek Tibor főszerkesztő, kritikus, irodalomtörténésszel három Bárka-díjas fiatal Békés megyei irodalmár érkezett. A gyomaendrődi Darvasi Ferenc, akinek eddig irodalom- és színházkritikáit olvashattuk most novelláiból adott ízelítőt. Örömmel hallottuk, hogy Ferinek már nyomdában az első önálló kritikai gyűjteménye, de jövőre tervezi egy prózakötet összeállítását is. (Íme, máris egy potenciális találkozó.) A szarvasi Hartay Csaba költő újságíróról megtudtuk, hogy polgári foglalkozásának semmi köze az irodalomhoz. Családi vállalkozásban egy szarvasmarhatelepen dolgozik, az írás nála az élet „mellékterméke”. Rendszeres jegyzetírója a beol.hu internetes portálnak. Merész, egyéni hangulatú verseivel hamar szívünkbe lopta magát. A gyulai Kiss László (szerkesztő, prózáíró, tanár) már járt nálunk Balogh Tamás beszélgetőtársaként az *Álmodozók* irkafirkája tanulmánykötet bemutatóján. Most ő is novelláiból adott ízelítőt. A kötetben szerepel Elek Tibor egyik esszéje a kritikáról, tőle ebből az írásból hallgathattunk részleteket. A műveket a szerzők maguk kívánták felolvasni, ami mindig jelent valami plusz élményt a hallgatóknak.

Az antológiából ugyan csak a bemutatón lehetett vásárolni,

azonban minden szerzőtől kapható valamilyen alkotás üzletünkben, melyeket ajánlok szíves figyelmükbe: Hartay Csaba: *Nyúlzug* (versek), Elek Tibor: *Fényben és árnyékban* (tanulmányok), Kiss László: *Színbad nem megy haza* (prózakötet).

Sajnos az utolsó három irodalmi rendezvényünk azzal kezdődött, hogy gyertyát gyújtottunk műhelyünk egy-egy eltávozott kedves támogatójáért. Ősszel Hunya Alajos bácsitól búcsúztunk, aki a kezdetektől rendszeresen látogatta műsoros estjeinket. Télen Szilágyi Feri bácsitól, aki mecénásunk, vásárlónk, vendégünk és vendéglátónk egyszóval felejthetetlen jó barátunk volt. Ezen a tavaszi délutánon Vermes Éva halálhírére kellett bejelentenünk, akinek két kötetét (A fecskék délre szállnak, Egymásba zárva) is bemutattuk az elmúlt években. Következő számunkban róla is közlünk egy megemlékezést.

OlG

Darvasi Ferenc

Elek Tibor

Hartay Csaba

Kiss László

Tudásházi éjszakák – Valuska Sárával

A Múzeumok éjszakája rendezvénysorozathoz kapcsolódóan június 19-én Békéscsabán, a Megyei Tudásház és Könyvtárban a Tudásházi éjszakák eseményein vehettek részt az érdeklődők. A kora délutántól kezdődő programok között volt Valuska Sára könyvbemutatója. A tizenhét éves szerzőt két kötetéről, a *Fresylláról* és a *Friannáról* kérdezte Fekete Gabriella magyartanár, az intézmény munkatársa. A beszélgetés jó hangulatban folyt, a közönség közül többen bekapcsolódtak, és próbálták megtudni, hogy kezd el valaki ilyen fiatalon regényt írni, milyen nehézségekbe ütközik, aki könyvet akar kiadni, hogy tekint a környezete arra, aki kitartóan dolgozik a céljai eléréseért. A beszélgetés végén az érdeklődők dedikáltathatták a könyveket.

Zárásképpen a résztvevők néhány dalt hallgattak meg a Tűzmenedék együttes tagjaitól.

Ízes Ízek

Július

Spanyol torrijas

2 tojás sárgáját 1 evőkanál porcukorral, tejjel és egy evőkanál száraz fehérborral habosra keverünk, fahéjjal ízesítjük. Szikkadt kalácsszeleteket mártunk bele és forró olajban kisütjük. Melegen, fahéjas porcukorral tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

» SZONDER «

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

FOLYAMATOS ÁRUFELTÖLTÉS
TAVASZI KÉSZLET, KEDVEZŐ ÁR
Nézzen be hozzánk minden nap!

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

TAVASZI
AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorrall

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		FilmMűzeum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - német
		Discovery Channel	MTV Europe
		Spectrum	Sky News
		Animal Planet	CNN
		National Geographic	BBC World
		TV Paprika	Euronews
		Film+	DW TV
		Hallmark	CNBC Europe
		Eurosport	ZDF
		Eurosport 2	Pro7
		Extreme Sports	Rai Uno
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatornal

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Guhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BOHRÁT ELEK, aki Endrődön a Szabadság úton lakott, 83 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

ifj. **FILIPOVICS LAJOS**, aki Endrődön a Dr. Csókási Béla téren lakott, 53 éves korában hosszú szenvedés után földi pályafutását befejezte. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái, testvérei és családja

GYURICZA ÁRPÁDNÉ TÍMÁR KLÁRA, aki Hunyán élt, 82 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: családja és a rokonság

SÓCZÓ JÓZSEF, aki Hunya, Jókai u. 9. sz. alatt élt, 71 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: testvére, sógora, annak gyermekei, unokái, unokahúgának férje, rokonai, szomszédjai, ismerősei

VARJÚ MIKLÓS, aki Endrődön az Endrődi úton lakott, 67 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja: lánya, unokája, testvérei és rokonság

VASZKÓ GYÖRGY, aki Endrődön a Micsurin utcában lakott, 89 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: fiai, menyei, unokái, dédunokái és a rokonság

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Szüreti bál a Décsi paskomon

Paskomi iskolai csoportkép az 1960-as évekből

Lankó Pál
Kmallár Béla
Iványi Ervin
Rumi György
Lestyán Béla
Bacsa István
Bacsa Mária
Gonda Mária
Hunya Irma
Galambos Erzsébet

Timár Irma
Véger Kata
Kulik Benő
Iványi István
Timár Vince

Hősök napja

Hagyományosan megünnepeltük hőseinket május utolsó vasárnapján. Idén ez a nap kétszeresen is fontos volt számunkra, hiszen hőseink ünneplése mellett ünnepeltük azt is, hogy „lemostuk a gyalázatot”. Köztudott, hogy tavaly vandál módon megrongálták a II. világháborús emlékművet. Az okozott anyagi kár mellett sokkal nagyobb az erkölcsi kár, mondjuk ki, gyalázat, hisz 183 hősi halott emlékét gyalázták meg a rongálással. Közadakozásból most helyreállítottuk az emlékművet.

Az ünnepség 10 órakor szentmisével kezdődött, melyet hőseinkért ajánlott fel Iványi László plébános, tb. kanonok. Míse után az ünnepség a Hősök terén folytatódott. Az ünnepi szónok Endrőd szülötte, Dr. Turi-Kovács Béla képviselő úr volt. Az ünnepségen közreműködött a Városi Zene-és Művészeti Iskola, valamint a Gyomaendrődi Zenebarátok Kórusa.

Az ünnepséget jelenlétükkel megtisztelték: Wertheim Albert nyugálmányú ezredes, Gulyás László őrnagy, helyőrség parancsnok és Soós Mihály százados, érdekvédelmi tiszt.

A felújított emlékművet újrászentelte Iványi László tb. kanonok.

Az ünnepség koszorúzással ért véget.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a megrongált emlékmű helyreállítására adakoztak:

Endrődiek Baráti Köre májusi találkozóján részt vevők, Polgármesteri Hivatal, Honismereti Alapítvány, Ambrózi Lászlóné, Gergelyné Kertes Katalin Békécsaba, Márjalaki József, Dr. Gergely Ágnes, Kulik Vendelné Békécsaba, Vaszkó András, Korcsok Gellértné, Iványi Imréné, N. N., Gonda Pálné, Gellai András és Neje, Laczkó Jánosné, Iványi Miklós, Várfi András és Családja, Tímár Vincéné, Városunk újság

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

LOTTO

NATÓI
LOTTO

Sikardinav
LOTTO

JONER

LUXOR

TIPP

TOTO

GÉLTÓ

KENÓ

Kedves vásárlóim!

Júliusi ajánlataim:

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Fűnyírók, bozótívágók, fűnyíró kések
- Bográcsok, bogrács állványok
- Faszén, faszén gyújtók, gázégők
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók
- Szúnyoghálók, légy- szúnyogirtók
- Festékárak, csemperagasztók
- Festő szerszámok
- Elektromos kéziszerszámok
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Vegyszerek, növényápolók, permetezők
- Védőkesztyűk, gumicsizmák, esőruhák
- Titán silconok, purhabok, tömítők, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag áruk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

F58108

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 8. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * 2010. augusztus

A tartalomból:

IN MEMORIAM - Kállai Ferenc
színművész,
Gyomaendrőd város díszpolgára - 4. oldal

Szent István Napi Program

2010. augusztus 20.

- 10:00 Ünnepi szentmise a Szent Imre Katolikus Templomban**
A misét tartja: Iványi László tb. kanonok
- 11:00 Ünnepi megemlékezés**
Helyszín: Gyomaendrőd, Hősök tere
Himnusz
Vers
Várfi Andás polgármester ünnepi beszéde
Műsor
Kenyérszentelés
Szózat
- 12:00 Ünnepi testületi ülés**
Helyszín: Gyomaendrőd, Déryné Művelődési Ház
- 18:00-20:00: Esti térszene fúvószenekarok közreműködésével**
Helyszín: Gyomaendrőd, Szabadság tér

Szent István történelmi hagyatéka

1092 óta Szent István király ünnepelendő emléknapja a Szabolcsi zsinat döntése alapján AUGUSZTUS 20-án van. Az egyházi ünnep az évszázadok folyamán mindinkább nemzeti jelleget öltött. 1991-ben a Magyar Országgyűlés a nemzeti ünnepek sorában a legfőbb állami nemzeti ünnepé nyilvánította augusztus 20-át, Szent István király napját.

Az ünnep előtti napokban, az ünnepre lelkiileg is készülődve idézzük fel első királyunk emlékét. Így tudjuk megőrizni múltunkat, amit senki nem vehet el tőlünk!

István király átlagon felül művelt, bölcs, mélyen gondolkodó uralkodó volt. Folytatta apja, Géza fejedelem által megkezdett államszervezési munkát. Géza már kereszténynek nevelte fiát, aki bölcs, történelmi éleslátással felismerte, hogy magyarságunk megmaradásának egyik feltétele a kereszténység felvétele, ezért Rómától, a pápától kért koronát.

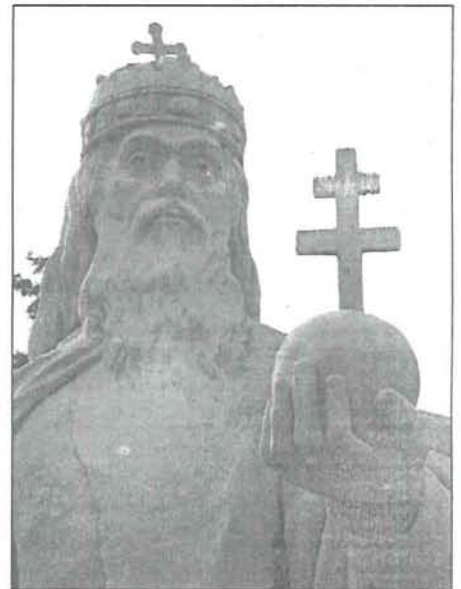
Ő fejezte be a Honfoglalást azzal, hogy az ország, az állam alapjait lerakta. Nagy politikai előrelátással felismerte, hogy a Kárpát-medencében - ami egyben a Nyugat és Kelet kapuja is -, olyan független államot lehet csak létrehozni, amelynek az intézményrendszere ingathatatlan erkölcsi érték-alapokra épül. **A népből nemzetet kovácsolt,** tudta, hogy le kell győzni az anarchiát, a versengő belső törzsi vetélkedéseknek véget kell vetni. Fájó szívvel, sok belső gyötrellemmel, de leszámolt a visszahúzó maradisággal. Kemény kézzel könyörtelenül védte a fiatal magyar királyságot minden belső és külső ellenségtől. A nép hagyományait, a magyar élet ősi formáit védte, vigyázta, és uralkodása alatt a magyar szellemiség végig megmaradt az intézményrendszerében. Korának legkorszerűbb államát hozta létre.

Maradandót alkotott, mert népünk meg tudott maradni a történelem pusztító európai viharaiában, a belső, önpusztító harcok után. Országunk, hazánk népe, most a 21. század elején, 1000 éves európai múlttal indulhatott el az Európai Unió tagjai sorában.

Országunknak, népünknek nem minden korban voltak olyan vezetői, akik Szent István királyunk eszméi, intellemei alapján vezettek, de ezen válságos időkben is voltak, akik nem hagyták lankadni, elveszni a Szent Istváni eszméket, intelmeket, ezek tanításából próbálták erőt meríteni a nehézségek legyőzéséhez.

A történelem igazolta Szent István királyt, csak az az ország, nép tud megmaradni, amely a jogállamiság és az alkotmányosság útján halad.

Atyai szeretettel fia számára összeállított (vagy állíttatott) egy könyvet az erkölcsi ok-

tatásról, amelyben a leírtak örökérvényűek: **Szent István király intellemei fiához, Imre herceghez.** Arra inti: tartsa meg a katolikus hitet, erősítse az egyházi rendet, tartsa tiszteltben a főpapok méltóságát, szeresse a vitézeket, szolgáltasson igazságot, és gyakoroljon türelmet minden cselekedetekor, fogadja szívesen a jövevényeket, és lássa el őket, tanács nélkül semmit ne tegyen, eleit tartsa szüntelenül szem előtt, és ők legyenek példaképek, legyenek könyörületesek. Az erkölcs, a tisztesség, a könyörületesség, az igazságszeretet, a példamutatás, a békétűrés, a gyengék, az elesettek, a kiszolgáltatottak segítése, felkészült bírák alkalmazása, a tiszttségviselő, a munkát végzők, az értéket teremtők megbecsülése, a felelősségvállalás fontossága, a cél iránti alázat, legyenek örök érvényű eszmék és követelmények. Megtapasztalta, ezért figyelmeztette Imre fiát, de egyben minden utódját, hogy a hatalom könnyen gőgössé tesz, a kevélység gyűlöletet, indulatokat ébreszt, és előbb-utóbb a megaláztatottak fellázadnak az ilyen hatalom gyakorlója ellen.

Törvényes utód nélkül halt meg István király. A mélyen vallásos idős király a koronáját és az országát felajánlotta az égieknek. A trónviszályok és külső támadások ellenére országunk, népünk megmaradt, véglegesen betagozódott Európa keresztény közösségébe.

István király örök hagyatéka: a magyar nemzet élni akarása!

Császárné Gyuricza Éva

ÚRTÁBOR

volt Gyomaendrődön 2010. július 4. és 10. között
- az Endrődiek Baráti Köre is közreműködött -

Pontosabban a Kner Imre Gimnáziumban.

Neves, országos (sőt azon túli) esemény színhelye volt városunk július elején. A Magyar Asztronautikai Társaság (MANT), a fiatal úrpalánták számára rendszeresen Űrtábort szervez immár mintegy 15 éve. Hol itt, hol ott vernek tanyát. Ezúttal városunk adott helyet, illetve lett kiszemelve erre a megtisztelő feladatra. Belhoni fiatalok mellett felvidéki, délvidéki és kárpátaljai - 13-19 év közötti - diákok jöttek össze több mint ötvenen. Mindnyájan a csillagok és az űrkutatás szerelmesei, leendő asztronauták.

Július 4-én délután ki ezzel, ki azzal közlekedve érkeztek a gimnáziumba. A tábor a MANT szervezésében jött létre, így kezdetül fogva részt vettek benne Solymosi János elnök és Bacsárdi László főtitkár urak. Az ifjúság közvetlen vezetését Zombori Ottó és Csicsárdi László vállalta. Az érkezőket Dr. Kovács Béla igazgató és Tóth Ferenc tanár úr fogadta. Este 7 órakor Dr. Kovács Béla igazgató, Zombori Ottó és Bacsárdi László mondott üdvözlő és eligazító beszédet. Majd rögvést kezdődött az első előadás, melyet Solymosi János tartott a súlytalanság állapotáról, kisfilmmel alátámasztva.

Sötétédeskor aztán természetesen az egész társaság égre emelt tekintettel fürkészte a csillagokat egészen addig, míg a nyaka el nem merevedett. Mivel e sorok írója nem tudott mindég jelen lenni, ezért csak szemelvény formájában tudja a tudósítását folytatni.

A július 6-i nap igen sokrétű eseményekkel teli volt. Az első előadó, e cikk szerzője (Hunyán született), aki egykor az űrdózismérő készülékek - közte a PILLÉk- fejlesztésének vezetője volt. A PILLÉ űrdózismérő készülék története és működésének ismertetése volt a témája. Szóba került a PILLÉ használatának fontossága, és mivel egy működő példányt ajándékozott az iskolának, előben kaptak tájékoztatást a hallgatók annak kezeléséről. Az egykori fejlesztőgárdában igen jelentős munkát végző Vágvolgyi Jenő is bekapcsolódott az előadásba, a dózismérők fizikájának tudományát ismertetve.

Majd Zombori Ottó csillagász, tanár úr tartott igen szép előadást, melyet úgy lehet jellemezni, hogy a filozófia-fizika-költészet egységét, annak szépségét sikerült elplántálni a fejekbe. Láthattuk híres ernyőjét, mely kívül sötét volt, mint a legtávolabbi űr, belül meg ragyogtak rajta a csillagok, meg a tejút. Esőben úgy érezheti magát alatta az ember, hogy nem is esik, hiszen ragyognak felette a csillagok.

Ezután következett Solymosi János, MANT elnök, egyben a Bonn Hungary Kft. igazgatója, Gyoma szülőtte. Előadása első részét a tanteremben tartotta, ahol megismerhettük a JÖVŐT. Szóval láthattuk hová tart a világ. Egy automata kis robot repülőgépet mutatott be egyelőre asztalon és vetítő vásznon. A gép majdhogynem gyerekkorunk modellező korszakát idézte föl, de a tudománya már minden elképzelhetőt fölülmúl. Kamerája képet közvetít a földi kezelőnek. Akár a látókörön kívül is kezelhető, illetve önálló működésre, visszatérésre is képes. Azonkívül még sok-sok más is lehetne sorolni, tudománya talán egy Boeing-ét is felülmúlja.

Előadása közben érkezett meg, élénk figyelmet felkeltve, Farkas Bertalan űrhajós - az ország kedves Bercije - az Endrődiek Baráti Köre vezetőségének - Timár Imre és Buckó Imre- társaságában. Helyet foglaltak a hallgatók között. Előadás után közös ebéd következett. Ezen alkalommal készült egy kedves kép, melyet itt mutatunk be.

1. kép: Farkas Bertalan az Endrődiek Baráti Körének és a tábor előadóinak-vezetőinek társaságában.

Alló sor, balról: Bacsárdi László, Zombori Ottó, Vágvolgyi Jenő, Solymosi János

Ülnek: Buckó Imre, Szabó Béla, Farkas Bertalan, Timár Imre.

Ebéd után irány a mező. Itt valóságban is láthattuk a csoda-gép tuda-

mányát. Élőben nézhettük, hogy száll föl, mit lát maga körül és alatt, majd tér vissza a földi bázisra.

Egyik diák csoport saját gyártmányú „vizes flakon” rakétákat lőtt az űrbe. Némelyik talán 50 m-re is felrepült.

Délután 4 órakor ismét csoportkép a gimnázium előtt, majd a kollégium ebédlőjébe fórum keretében került sor a kötetlen beszélgetésre kedves űrhajósunkkal. Itt aztán minden szóba kerülhetett. Család, tudomány, kaland, politika, humor. Szóval azt hiszem felejtethetetlen élményt rakta-

rozhattak el nemcsak a diákok, hanem azok is akik már korábban is részesei voltak a Farkas Bertalanral való párbeszédnek.

Este pihenés helyett a Rubin étteremben, fehér asztalnál folytatódott a szorgos nap, Berci és az Endrődiek Baráti Köre néhány tagjával. A házigazda Újlaki Szabolcs és szakácsa remekelt. Szolid, de igazi ténfias képességekről adtak tanúbizonyságot a vendégek. Mivel a gimnázium PILLÉ-je kéznél volt, sikerült a cikk szerzőjének egy egyedülálló képet készíteni űrhajós barátunkkal. Reméljük értékes emléket fog képezni a gimnázium tárgyai között.

Késő estebe hajlott a látogatás, majd Budapestre indult kedves űrhajósunk Farkas Bertalan, a Baráti Kör két tagja Timár Imre és Buckó Imre.

2. kép: Egy különleges emlékkép: Farkas Bertalan kezében a Kner Imre Gimnázium PILLÉ-je, fedelén az űrhajós autogramjával. Ehhez hasonlótt vitt föl 30 éve az űrbe.

Csütörtökön 7-én szarvasi kirándulás, hajókázás volt a fő program. Pénteken 8-án Both Előd a Magyar Űrkutatási Iroda igazgatója érkezett, hogy szintén támogassa a fiatal résztvevők ismereteit. Délután kezdődött előadása, melyben a régi híres magyar csillagászokat, fizikusokat sorolta föl és azok nemzetközi vonatkozású munkásságát. Előadása további részében a közelmúlt és jelenleg is alkotó hírességekre tért ki.

Nem tudjuk idézni mindazt, ami elhangzott. Természetesen szó volt Farkas Bertalan űrrepüléséről kezdve a többi - immár talán 100-on is túlhaladott - magyar kísérleti eszközről, közte a PILLÉ-ről, annak kezdetéről - e cikk szerzőjéről -, majd mai továbbfejlesztőjéről, Apáthy Istvánról. Beszámolt egy készülék, magyar mini-műholdról.

Pénteken, az utolsó nap délutánján az endrődi Pájer strand volt műsor. A forró napsütésben jól esett a diákoknak a felüldülés, annál is inkább, mivel aztán kis fizikai igénybevétel következett, ugyanis gyalog mentek vissza Gyomára a gát mentén.

Este a Polgári Védelem tanyáján adott Várfi András polgármester új fogadást a tábor résztvevői számára.

Ezen szó szerint izelítőt kaptak a helyi sajátosságokból egy finom halászlé formájában.

Visszatérve a kollégium ebédlőjébe, Both Előd űr-tudomány-hírnév ismereti vetélkedőt rendezett. Három csapatot alkottak a diákok, izgalmas csatát vívtak a kijelölt díjért. Nem is tudjuk ki győzött, hiszen mindnyájan olyan okosak voltak.

Majd Solymosi János, Bacsárdi László és Zombori Ottó búcsúztató és záró szavai következtek.

Teljes besötétédeskor, még egy csillagnéző program volt a ráadás. Zombori tanár úr percre pontosan tudta, mikor fog felcsillanni az égen a Nemzetközi Űrállomás fénye. Ennek áthaladása- és kihunytakor már az erő is hasonlóan elhalványodott bennünk, így a szerző mindenkinek jó éjszakát és utat kívánva búcsúzott a társaságtól.

Egy külön bekezdésbe kívánkozok a táborlakók egyikének a megemlégetése. A 16 éves Hanyecz Ottó - gyökerei Hunyáról erednek - ifjú űrkutató (most már nevezhetjük annak) a 2010-es MANT Ifjúsági pályázatán országos első díjat nyert. Ezzel egy hetes NASA űrtábor részvételt is! Fiatal barátunk az egy hét hunyai Karitásztábor után ment át a gyomaendrődi űrtáborba, majd onnan továbbmenve az erdélyi űrtáborban kötött ki. Ezután következett a NASA űrtábor.

Lapzártánkig még nem érkezett vissza, így nem tudtuk megkérdezni, milyen emlékeket hozott magával.

Erre majd visszatérünk, most befjezzük egy időre.

Minden jót kívánva üdvözlettel, most a tenger mellől:
Szabó Béla szerkesztőségi tag

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS KINCS AZ ÉLETED KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

2009. évre vonatkozóan

I. SZÁMVITELI BESZÁMOLÓ (adatok Ft-ban)

NYITÓ PÉNZKÉSZLET	841 689
Bevételek:	
1. Önkormányzati támogatás	171 000
2. Pályázat útján nyert pénzüsszeg	26 719
3. Adományok, szponzori támogatás	75 550
4. Egyéb bevétel	283 275
5. APEH 1%	1 398 233
6. Banki kp felvétel	
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	1 398 233
Kiadások:	
1. Személyi jellegű	---
2. Anyag jellegű	
kirándulás ünnepség ajándék ktsg.	514 547
3. Tárgyi eszköz, fogyóeszköz vásárlás	48 120
4. Bank költség	9 525
5. Banki kp felvétel	283 275
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	855 467
ZÁRO PÉNZKÉSZLET:	542 766
Pénztárban:	5 013
Bankban:	537 753

A fenti pénzügyi táblázat kiadási adataiból feltétlenül nevesíteni illik, a tárgyi eszköz vásárlás sorát, ami vércukormérő, inhalátor és minikonyha vásárlás volt. Az agyag jellegű soron a nyári Bükkszentkeresztben töltött, ön-ellátós egy hetes nyaralás és ajándékozással kapcsolatos kiadás szerepel.

II. KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS

2009. évben 50 eFt volt. (Békés Megyei Önkormányzat)

III. VAGYON FELHASZNÁLÁSSAL KAPCSOLATOS SZÁMADÁS

Az Alapítvány vagyona PÉNZ formában testesül meg. Az alapítói vagyona 40 000 Ft, amit 2002-ben 5 természetes személy adományozott.

Az éves pénzügyi beszámoló kiadási adatai mint az Alapítvány célkitűzésének az alapítói akaratként megfelelően a városban fogyatékkal élő, és a Gondozási Központhoz valamilyen formában kötődő személyek érdekében kerültek felhasználásra.

IV. CÉLSZERINTI JUTTATÁSOK

Az önkormányzati pályázaton nem nyert az alapítvány

V. KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVETŐL, ÁLLAMI PÉNZALAPBÓL, HELYI ÖNKORMÁNYZATTÓL, KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATTÓL KAPOTT TÁMOGATÁS:

2009. évben nem volt

VI. AZ ALAPÍTVÁNY VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐINEK NYÚJTOTT JUTTATÁSOK ÉRTÉKE, ILLETVE ÖSSZEGE

Az Alapítvány kurátorai önkéntesen vállalták a feladatot, és munkájukért sem természetbeni, sem pénzbeni juttatásban nem részesülnek.

VII. KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL RÖVID TARTALMI BESZÁMOLÓ:

Az Alapítvány kurátorai az alapítók által megfogalmazott célok érdekében teszik dolgukat, amely ekképpen került megfogalmazásra:

A Gyomaendrődön fogyatékossgal élő emberek életminőségének javítása, szociális intézmény e témájú működéséhez való hozzájárulás, az ott lévő gyermekek, felnőttek tanulási, játékos, foglalkoztatási feltételeinek javítása és mindazon támogató szolgálatok kialakításának segítése, amely a fogyatékos személyek ellátásának integrációját a meglévő szociális, család-gyermekvédelmi hálózatba segíti, ezzel is elősegítve a közösségi programokban való részvétel lehetőségeit.

Az alapítók és kurátorok együttműködnek más civilszervezetekkel is a segítségére szoruló emberek érdekében.

Gyomaendrőd, 2010-04-20

Lehóczkiké Timár Irén
Kuratórium elnöke

OMART Kulturális Műhely
Közhasznú Egyesület
5500. Gyomaendrőd, Dobó István u. 9.
Adószám: 18394946-2-04.

2009. évi Közhasznossági jelentés

Az Egyesület a Pk. 60.046/2009-es számon, 2818-es tételszámon 2009. május 20-án a Békés Megyei Bíróságon került bejegyzésre.

Az egyesület tevékenysége:

Kulturális rendezvények szervezése és lebonyolítása
Bemutatók lehetőség megteremtése helyi és elszármazott a településhez kötődő alkotóknak, művészeknek bármilyen művészeti ágban
Kulturális, ismeretterjesztő és képességfejlesztő programok szervezése
Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeret terjesztés
Fiatalok olvasóvá nevelése és általános emberi értékek közvetítése

Szöveges beszámoló a 2009. évi közhasznú tevékenységről

Az egyesület valamennyi kiadása az alapító okiratban meghatározott célok megvalósításának érdekében merült fel.

Az egyesület 2009. évben 4 alkalommal szervezett kiállítás (grafika, gobelin, festmény, fotó), 4 alkalommal tartott kulturális estet (Valuska Sára Fresylla című könyvének bemutatója, az endrődi tájnyelvről előadás, Vermes Éva kötetbemutató, Bíró Balogh Tamás kötetbemutató előadása).

Az egyesület vezetősége két alkalommal ülésezett, ahol a vezetőségi tagok megvitatták az éves beszámolót és a következő időszak munkatervét és költségvetését.

Az egyesület egy alkalommal tartott közgyűlést, ahol a tagság megvitatta és jóváhagyta az éves beszámolót, a következő évi költségvetés tervezetét, döntött a pénzeszközök gyűjtésének és felhasználásának módjáról.

Az Egyesület 2009. évben közületektől és a helyi önkormányzatoktól támogatást nem kért és nem is kapott. Magánszemélyektől támogatást nem kapott.

Az egyesület 2009. évben a központi költségvetésből és annak alrendszereitől támogatást nem kért és nem is kapott.

Az egyesület tisztségviselői tevékenységüket önkéntes munkában végzik, ezért díjazásban nem részesülnek.

Gyomaendrőd, 2010. május 26.

Molnár Albert elnök

Egyszerűsített éves beszámoló 2009. év

Sorsz.	Megnevezés	ezer forint	
		2008	2009
1	Befektetett eszközök	0	0
2	Immateriális javak	0	0
3	Tárgyi eszközök	0	0
4	Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
5	Forgóeszközök	0	21
6	Készletek	0	0
7	Követelések	0	0
8	Értékpapírok	0	0
9	Pénzeszközök	0	21
10	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	0	21
11	Saját tőke	0	21
12	Induló tőke / jegyzett tőke	0	0
13	Tőkeváltozás / eredmény	0	0
14	Lekötött tartalék	0	0
15	Tárgyévi eredmény alaptevékenységből	0	21
16	Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
17	Tartalék	0	0
18	Céltartalékok	0	0
19	Kötelezettségek	0	0
20	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
21	Rövid lejáratú kötelezettségek	0	0
22	FORRÁSOK ÖSSZESEN	0	21

Kimutatás a vagyon felhasználásáról

Megnevezés	ezer forint		Változás
	Előző év 2008.	Tárgy év 2009.	
Saját tőke összesen			0
Induló tőke			0
Tőkeváltozás		21	21
/ a tőkeváltozásra ható tényezők			
a tevékenység előző évi eredménye			
Tárgy évi eredmény		21	21
/ eredményre ható tényezők			
a) működésre kapott támogatások			0
b) egyéb bevételek			0
c) működési költségek		21	21

Kimutatás a cél szerinti juttatásokról

Támogató megnevezése	Támogatott cél	ezer forint	
		Támogatás összege	
Önkormányzati Támogatások		0	0
Magánszemélyek által nyújtott támogatások		0	0
Közületek által nyújtott támogatások		0	0

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmod,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

„... minden színész álma, hogy jöjjön meg az Isten...”

Kállai Ferenc (1925-2010)

Kossuth-díjas, Érdemes művész,
a Nemzeti Színház örökös tagja, a Nemzet Színésze

Kállai Ferenc 1925. október 4-én Gyomán született. Édesapja Krampner Ferenc borbélymester, édesanyja Gálos Ilona. Az általános iskolát Gyomán végezte. Legkorábbi éveiről így emlékezett: „Négy-öt éves koromban, különböző hatások miatt, elindult bennem egy önmotogatósi játék.” Időnként az ágyterítőt szolgált jelmezül, szívesen szavalt... volt, hogy a csirkeöl előtt „szerepelt”, riogatta a tyúkokat. Egészen kicsi korának emlékei között Körös-parti séták, tavaszi hangulatok maradtak... amikor a szomszéd horgászni viszi... kubikgödörök jégdarabjai, fogvacogások...

Valódi színházat Békéscsabán látott először, itt gyakran nyaralt rokonoknál.

„Tanáraim egyre-másra mondogták: ebből a gyerekből nem lesz könyvelő. Az anyám meg gyakran buzdított: szavalj már valamit, kislfiám. Szeretett volna színésznő lenni. Az apámat viszont nem vonzotta az ilyesmi. Holott az édesapját, a jó nevű gyomai Krampner borbélyt, azért hívták gyakran úri társaságba, mert annyira szórakoztató egyéniség volt. Egyszer utánoztam egy púpos embert, s apám keményen ledorogolt. Szerencsétlen embert kifigurázni?! Holott a karaktere érdekelt.” Az erős indulat, szenvedély családi örökség... az apa, nagypapa jellemének megfigyelése, felidézése - szerepek megformálásában - pályáján is segíti. „A múltunk távolodik persze... De a szülők benne vannak a génjeinkben. Mit spekulálsz, fiam? – szokta kérdezni anyám. Amiben rejlett indulat is. Mert apám temperamentuma, szenvedélye nem volt olyan hőfokú, amilyent szeretett volna... Bár szegények voltak, nem vegetáltak, intenzíven éltek meg az életüket.”

A gyomai iskolás évek alatt nagy hatással volt rá Mohácsy kántortanító. Később arra a kérdésre, milyen pályát tudott volna még elképzelni a színészetten kívül, úgy válaszolt, hogy tanító vagy pap lett volna szívesen.... Mindenképpen olyan ember, aki gondolatait sokaknak tudja elmondani...

Középiskoláját – Felső Kereskedelmi Iskola - Budapesten végezte, ahová családja is költözött. Érettségi, majd a Színművészeti Akadémia következett... Ady Góg és Magóg fia vagyok én c. versének negyedik soráig jutott... azonnal felvették... ebből a korszakból származik névváltoztatása is... „Legyen maga Kállai, mint a miniszterelnök...” - javasolta egyik felvételiztető tanára, Kiss Ferenc... 1944 őszén iratkozott be a főiskolára, de az ostromállapot miatt felbeszákadtak tanulmányai... 1945-46 Szabad Színház, 1946-48 Belvárosi Színház, 1948-tól Nemzeti Színház...

„Minden úgy történt, mintha a sors rendezte volna. Akkor már jó ideje Budapesten éltünk, itt diákoskodtam, itt jártam a színiakadémiára. Tett-vett a család, halottakat is temettünk. De a háború után azon morfondíroztam, mibe fogjak, mi adna inkább megélhetést. A szüleim már felpakoltak a szánkora, hogy megyünk haza, Békés megyébe. Felváltva húztuk volna. De Kóbányán elolvadt a hó. Várni kellett. S akkor megjelent egy hirdetés, hogy jelentkezzenek a színinövendékek egy Damjanich utca 4. szám alatti helyiségben, ahol Both

Béla szervezte a Szabad Színház társulatát. Leszerződtek, csak a blanketta hiányzott a szerződéshez. Még egyszer kellett mennem érte, s a lépcsőn szembetalálkoztam Bárdos Artúrral. Csak megnéztem, és szerződést ajánlott. Szabadkoztam, hogy már elígérkeztem. Akkor megkérdezte, mennyi a gázsija. Mondtam. Mire ő: a dupláját adom. De még fordulhatott volna a kocka, mert be kellett vallanom, fogalmam sincs, kivel beszélgetek. – Ilyen műveletlen, fiatal ember? – kérdezte. Majd bemutatkozott. Akkor már tudtam, kit tisztelhetek abban a romos világban is kifogásolhatatlan úriemberben. - Olvastam a könyveit - válaszoltam.

S a Belvárosi Színház tagja lettem. De akkor is szinte fátyom igazgatta a pályám, amikor a szerződésem még le sem járt, s levél érkezett, amelyben meghívják a Nemzetbe...

Kállai Ferenc pályája 1946-ban indult... ahogy mondta, a „szerepeket tálcán hozta az élet.”

A klasszikus és mai világirodalom, valamint a magyar drámairodalom számos főszerepét eljátszotta... de mindig meg is ijedt a szerencsétől... „szárnyára vett valami furcsa szerencse, csak mindig azt kellett igazolnom, hogy ehhez a szerencséhez méltó vagyok-e...”

1946-ban Romeo... Shakespeare drámájában... „alakítása ekkor még inkább az ifjúság, mint az átélés varázsával hatott”... szenvedéllyel, a „szerelemmel mindig együtt élő ember” szívével - lelkével játszott...

E hosszú művészpálya alatt (a teljesség igénye nélkül) volt Csongor, Noszty Feri, Szakhmáry Zoltán, Petúr bán, Tartuffe, Stockmann doktor, Danton... kiemelkedő jellemábrázoló erejét említik kritikussai... hősei megformálásában szerepet kapott a humor, finom ironia...

A kezdeti hősszínészt felváltotta a karakterszínész... rengeteget dolgozott... egy anekdota szerint: minden szerepet eljátszott a klasszikus darabokban... csak a nőket nem...

Gondolkozó, figyelő, pózoktól mentes művész volt, aki a szemlélődés – vizsgálódás „eredményeit” beépítette szerepeibe... „harminc-negyven éves koráig tanul az ember, majd ezt követően már élvezni is tudja azt, amit csinál... a megélt élet folytán differenciálódna benne a dolgok, az eszközök pedig egyszerűsödnek... mert egy idő után már a színész tud önmagából fogalmazni” – mondotta.

Minden gyermek- és felnőttkori élmény, emberek megnyilatkozásai, konfliktusok, kórházi tapasztalatok szereplőkben, szerepekben formálódtak... színpadon és filmen... „jó ha az ember egy fényképezőgéppel járja az életét”... mindent rögzít, hogy adott esetben felhasználhassa... a fontos szerepek, művek irányt szabtak művészetében... ilyen volt Romeo, Antonius és Kleopátra, A nép ellensége, A revizor, Tartuffe...

1977-1990 között a Színház és Filmművészeti Főiskola tanára, 1987-től egyetemi tanár, 1981-1990 között a Színházművészeti Szövetség elnöke, 1985-89 között országgyűlési képviselő, a kulturális bizottság tagja volt.

Csak rövid ideig tevékenykedett politikusként... „minden egyes megszólalásomért ma is vállalom a felelősséget”... „ha képviselő maradok, nem is tudom, hogy megérem-e ezt a kort... nem nekem való”... „nagyon szeretünk gyűlölni, verekedni, harcolni egymás ellen... ha esetleg elmegyek, Istennél igyekszem közben járni, hogy próbáljon már valamit abból adni az emberiségnek, ami a szeretetet jelenti”...

Filmszínészként emlékezetes alakításai: a Katonazene huszártisztje, az Iszony Takaró Sanyija, Pelikán József gátör a Tanúban, a Legényanya tanácselnöke... és még sorolhatnánk...

Filmek, tévéfilmek, lemezek, rádiós szerepek sokasága fűződik a nevéhez...

Kitüntetései közül a legfontosabbak: Jászai Mari-díj 1956, 1958; Érdemes művész 1966; Kiváló művész 1970; SZOT-díj 1971; Kossuth-díj 1973; Nemzeti Színház örökös tagja 1989; a Nemzet Színésze 2000; A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje a Csillaggal 2002...

Gyomaendrőd város (1995) és Budapest (1998) díszpolgára... „...minden színész álma, hogy jöjjön meg az Isten...” - nyilatkozta egyik televíziós interjújában... mert a legnagyobb dolog ami történhet a színpadon, hogy megteremtődik a csoda... a katarzisz... színészek által... művész és közönsége, alkotó és befogadó, ember és ember között...

A Gyomaendrődi Ki kicsoda? hazai történetével, visszaemlékezésével búcsúzik a Nemzet Színésztől:

„Gyomai kisserác koromban pénzt kértem a szüleimtől futballmeccsre, melyet rövid időn belül elfagyítottam. A pályához érve a palánkon másztam át, természetesen jegy nélkül. A nézőtérre elvegyültem a tömegben, de mivel félttem a lebukástól, egy jólöltözött úriember mellé álltam, hogy ne kérjék a jegyet tőlem. Megérkezett az ellenőr, megvizsgálta a „pótapám” jegyét, majd elhangzott a kérdés, amely engem teljesen leforrázott: - És a gyereké? Nagy szégyenemre kivezettek a mérkőzésről. Azóta nem szeretek jegy nélkül belépni sehová.”

Összeállította: Polányi Éva

A KEZDET - Az Endrődi Barátok 50 éve összejárnak

Amint köztudott, az '50-es évek elején az „osztályharc fokozásának” időszakában sok ember kényszerült Endrődöt elhagyni. Ezek az események éppen most 60 éve kezdődtek.

De akiket ez a kegyetlen sors elűzött, mindnyájuk szívében ott lapult vagy buzgott a szülőföld szeretete. Sokan kerestek megélhetést Budapesten is. Voltak olyan munkahelyek, ahová több endrődi származású személy is összekerült.

Ilyen volt a Szerelvény Értékesítő Vállalat, ahol falunk fia Pelyva Máté főkönyvelő posztot töltött be. (Ő még háború előtt jött Bp.-re). Szerette faluját és az ottani embereket. Akiket csak lehetett fölött. Volt olyan időszak is, amikor tucatnyi endrődöt hozott a céghez. Ezek az emberek mind nagy szeretettel gondoltak szülőföldjükre, jól esett nekik a szép dolgokra visszaemlékezni, feledve a keserű elűzetést.

Eljártak egymáshoz, vagy beültek vendéglőbe egy-egy beszélgetésre. Meghívtak máshol lévőket is, kezdett rendszeressé válni a meghitt baráti találkozások.

Kovács Klárka* (Pappné), aki a kapcsolatuk körébe került endrődiek listáját vezette, Pelyva Máté pártolását tudva maguk mögött, szervezte az összejöveteleket. 1957-től emlékszik az együttlétekre, és 1960-ra tehető, hogy ezek az összejövetelek már rendszeresnek voltak mondhatók, persze nem hivatalosan. (Más források is úgy jellemzik az ebben az időszakban összejáró társaságot: Endrődi Üldözöttek).

Tehát mondhatjuk, éppen 50 éve kezdte el rendszeres működését Baráti Körünk - de facto. Később jöttek mások is, akik szívében szintén ott lobogott a szülőföld szeretete, és ez összekötötte őket a korábbiakkal. Bizony állandóan ott lebegett a társaság feje felett, hogy esetleg kihívják magukra az állami szervek nemtetszését.

Egy idő után aztán hivatalossá is tudott válni a szervezet, Endrődiek Baráti Köre néven, így be tudott kapcsolódni Endrőd kulturális és társadalmi életébe. Azóta társaságunk rendszeresen részt vesz baráti összejöveteleken kívül számos kulturális eseményen, megemlékezésen, kiránduláson. Emléktáblák létesítésén kívül sok-sok más kezdeményezés és patronálás fűződik társaságunk nevéhez. Igazán jólesik az a figyelem a város vezetése részéről, amellyel kitüntette a Baráti Kör teljes tagságát.

A Baráti Kör múltbéli emlékeinek feltárási munkáját még folytatjuk. Számos anyagot, riportot sikerült összegyűjteni. A későbbiekben egy másik cikk keretében majd részletesebben is beszámolunk a hajdanán történekről, azokról a személyekről, akik tevékeny részesei vagy tanúi voltak a hősi korszaknak.

Kérjük, akinek akármilyen kis emléke is van erről a korszakról, ossza azt meg velünk.

Szabó Béla vezetőségi tag
1022. Budapest, Filler u. 93.
T/F: 06-1-326-6753

* Lapzárttakor érkezett a szomorú hír, hogy Kovács Klárka elhunyt.

Kedves Endrődi Barátok!
Olvassátok az alábbi hírt, és örüljete.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete
283/2010. (VI. 24.) Gye. Kt. határozata

II.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete,

„Gyomaendrődért”emlékplakettet adományoz:

Endrődiek Baráti Köre Egyesületnek

„Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület 50 évvel ezelőtt alakult, s azóta folyamatosan, aktívan működik...” olvasható a Társaságunkat méltató indoklás elején. Majd hosszasan sorolja hasznos tevékenységünket és eredményeinket.

Kérjük, aki csak tud, legyen jelen a 2010. augusztus 20-i ünnepségsorozatunkon.

10 órakor: Szentmise az endrődi Szt. Imre Katolikus Templomban.

11 órakor: Augusztus 20-i ünnepség az endrődi Hősök terén.

12 órakor: A Képviselő Testület ünnepi ülése keretében, díjátadás az endrődi Népházban.

17 órakor: a Baráti Kör összejövetelt rendez az endrődi Rózsahegy K. Iskolában (birkapörkölttel ízesítve) hogy baráti beszélgetés keretében idézhessük fel az egykori szép emlékeket, és tiszteletünket rójuk le a hajdani alapítóknak.

Természetesen nemcsak tagjainkat várjuk, hanem mindenkit, akinek a szíve felénk húz.

Nagyon fontos, hogy akik szeretnének részt venni a délutáni összejövetelen, előre jelezzék a szándékukat, hogy a szervezést illetően kellő módon tudjunk felkészülni.

A birkapörkölt vacsora ára: 1000 Ft/fő

Elérhetőségeink:

Endrődön: Fülöp Imréné Kati, T: 06-66-284-435; M: 06-30-662-8551

Továbbá: Timár Imre elnök: T/F:06-1-326-7567; M: 06-20-942-9331; E-mail: villbirt@citromail.hu

Üdvözlettel: Timár Imre elnök és Szabó Béla vezetőségi tag

2010. augusztus-szeptemberi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
VIII.2-4.	Kínai gyermek vendégek	Alapfokú Művészeti Iskola	H-né Hunya Anikó0666581830
VIII.7. 19 ó.	XIII. Farmer Est	Nagylaposí Popfarm	Szonda István 06-20-238-0046
VIII.7. 9 ó.	Gyalogtúra, Hármaskörös árterében	Indulás:Liget fürdő	Tourinform 06-66-386-851
VIII.14.	Besenyszegi Gyermeknap	Besenyszegi játszótér	Katona J. M. K. 06-66-283-524
VIII.14. 14 ó	III. Hagymányos lakodalom	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szonda István 06-20-238-0046
VIII.19. 17 ó	Ünnepi hangverseny	Gyoma, Református templom	H-né Hunya Anikó0666581830
VIII.20. 9 ó.	Gyalogtúra, Hármaskörös árterében	Indulás: Liget fürdő	Tourinform 06-66-386-851
VIII.20. 10 ó	Szt. István-napi mise	Endrőd, Katolikus templom	
VIII.20. 11 ó	Augusztus 20-i ünnepség	Endrőd Hősök tere	Tóth Katalin 06-66-581232
VIII.20. 12 ó	Ünnepi Képv. Testületi ülés	Endrőd, Népház	Tóth Katalin 06-66-581232
VIII.20. 17 ó	Képv. Testület+Endrődi Baráti Kör találkozó	Endrőd, Rózsahegy K. Iskola	Timár Imre, 06-1-326-7567
VIII.20. 18 ó	Térzene	Szabadság tér	Katona J. M. K. 06-66-283-524
VIII.21.	XII. Nemzetk. Halfőző Verseny	Bethlen G. Szak. Isk. udvar (Lidl)	Tourinform 06-66-386-851
VIII.28.	Tájház-Táncház	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szonda István 06-20-238-0046
IX. 11. 8 ó	Ószi kerékpártúra	Mezőberény, Kossuth tér	Bacsó József 06-70-206-6282
IX. 12.	Kajakverseny, Viharsarok Kupa	Gyoma, Szabadstrand	06-66-282440; 06-30-3326075
IX.16-22.	Európai Mobilitás Hét, közl.+étk.	Gyomaendrődi iskolák, óvodák	Tóth Katalin 06-66-581232
IX.	Drogprevenció előadás	Gyomaendrőd, Szabadság tér	Tóth Katalin 06-66-581232
IX. 25.	Betakarítási ünnep	Dévaványa, Művelődési Ház	Kovács Jánosné 06-66-483051
IX. 25.	Tájház-Táncház	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szonda István 06-20-238-0046

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Augusztus 20. péntek: 10, 19 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A vakáció miatt szeptemberig szünetel.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Augusztus 20. péntek: 8 óra

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.
Augusztus 20. péntek: fél 12

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

EGY MEGTÉRÉS

A nyír elején a focira figyelt a fél világ. Azt azonban kevesen tudják, hogy:

NEMRÉG LETT KATOLIKUS A BRAZÍLIA ELLENI GYŐZTES HOLLAND GÓL SZERZŐJE

Az argentin La Nacion napilap a héten a holland válogatott focistájáról, Wesley Sneijderrel jelentetett meg egy cikket, amelyből kiderül: a Brazília elleni meccs győztes gólját szerző futballista nemrég tért meg, és részesült a keresztségi szentségében.

Mariano de Vedia újságíró szerint Sneijder megújult emberként érkezett a dél-afrikai vérére.

„Május végén lett katolikus, a keresztelezésre egy milánói kápolnában került sor. A döntésben hatással volt rá barátja, egy holland színésznő és modell, Yolantha Cabau, akivel Sneijder egyházi esküvőt tervez a világ bajnokság lezárulta után. Szintén jó példa volt előtte Javier Zanetti, csapattársa az Interben, aki maga is gyakorló katolikus” – áll a CNA összefoglalójában.

Sneijder elmondta: megtérése története azzal kezdődött, hogy szentmisén vett részt csapattársaival, és mélyen megérintette valami, ezután jelentkezett az Inter lelkészénél, aki felkészítette őt a keresztségre. „Dél-Afrikában minden nap imádkozik, vasárnaponként misére jár, és áldozik Yolanthával együtt. Nyakában rózsafüzért hord, amelyet a lánytól kapott ajándékba” – írja a cikk.

„A hit erőt ad nekem” – mondja Sneijder. „Sokszor hitbeli meggyőződésem tartja bennem a lelket és kitalásra ösztönöz. Minden nap imádkozunk a mennyasszonyommal. Minden meccs előtt imádkozom” – tette hozzá.

Sneijder és a holland válogatott Uruguay ellen július 6-án játszott, a mérkőzés holland győzelemmel ért véget.

Magyar Kurír

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Évközi 18. vasárnap
2. hétfő:	Vercelli Szent Özséb püspök
4. szerda:	Vianney Szent János áldozópap
5. csütörtök:	Havas Boldogasszony
6. péntek:	Urunk színeváltozása
7. szombat:	Szent II. Szixtusz pápa és társai vértanúk
8. vasárnap:	Évközi 19. vasárnap
9. hétfő:	Szent Terézia Benedikta (Edith Stein)
10. kedd:	Szent Lőrinc diakónus és vértanú
11. szerda:	Szent Klára
12. csütörtök:	Chantal Szent Johanna Franciska szerzetesnő
13. péntek:	Boldog XI. Ince pápa
14. szombat:	Szent Maximilian Kolbe áldozópap, vértanú
15. vasárnap:	Nagyboldogasszony
18. szerda:	Eudes Szent János áldozópap
19. csütörtök:	Szent Bernát apát és egyháztanító
20. péntek:	Szent István király
21. szombat:	Szent X. Piusz pápa
22. vasárnap:	Évközi 21. vasárnap
23. hétfő:	Limai Szent Róza
24. kedd:	Szent Bertalan apostol
25. szerda:	Kalazanci Szent József áldozópap
27. péntek:	Szent Mónika
28. szombat:	Szent Ágoston püspök, egyháztanító
29. vasárnap:	Évközi 22. vasárnap

Nagyboldogasszony

Szűz Mária mennybevételét augusztus 15-én ünnepli a világegyház. E parancsolt ünnep – ami a katolikusok számára misehallgatási kötelezettséget jelent – ősi magyar elnevezése Nagyboldogasszony.

Az Egyház szent hagyománya szerint Jézus nem engedte át a földi enyészetnek édesanyja testét, hanem magához emelte a mennyi dicsőségbe. Mária elszenderedésének ünnepét Jeruzsálemben már a VI. században ünnepelték, és a VII. századtól Rómában is elterjedt. Az ünnepet Szent István király is megülte, és e napon ajánlotta Magyarországot Szűz Mária oltalmába. Ezért nevezzük őt Magyarországi égi pártfogójának, vagyis Patrona Hungariae-nak. Szent István 1038-ban Nagyboldogasszony napján hunyt el.

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZŐLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TATNÍTÓIK 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztfét.
2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztfét EMLÉKOSZLOPRA helyezni
3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni. Kérjük támogatásukat mielőbb!

2010. szeptember 25-én délelőtt 10 órakor emlékmise lesz az endrői templomban.

11. órakor emlékoszlop avatás a Csáki és Szent Imre Iskoláknál. Tisztelettel:

Alt Jánosné Salamon Terézia ny. pedagógus Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. 06 66 284-538	Pésó Illés Béláné Fekécs Irma ny. pedagógus Gyomaendrőd, Polányi u. 23. 06 66 284-212

FVM Kelet-Magyarországi Agrár-szakképző Központ

Sajtótájékoztató - Gyomaendrőd, 2010. július 29.
Helyszín: Projekt iroda

A 2007 III. negyedévében történt törvényi módosításokhoz igazodva a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vezetése 2008-ban úgy határozott, hogy a fenntartásában működő 18 iskolát 3 térségi integrált szakképző központba szervezi (a továbbiakban: TISZK). A Kelet-Magyarországi Agrár Szakképző Központ (ASZK) központi intézménye Jánoshalmára került. Tagintézményei Szentesen, Kétegyháza, Pétervársáran, Mátrafüreden és Gyomaendrődön működnek teljes szakmai és pedagógiai önállósággal.

„A munka-erőpiaci igényekhez alkalmazkodó FVM Alföldi Agrár-szakképző Központ fejlesztése” című TÁMOP-2.2.3-09/1-2009-0014 projekt

A TÁMOP projekt alapadatai: (1.)

- Megítélt támogatási összeg: 372 928 210 Ft
- Megvalósítási időtartam: 24 hónap
- Projektmegvalósítás kezdete: 2009. 11. 01.
- Kedvezményezett: FVM ASZK
- Szerződés megkötésre került (2010. március).
- Nyitó konferencia 2010. március 12. Jánoshalma
- Projektiroda FVM ASZK, Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium Gyomaendrőd

A TÁMOP pályázat célja:

Intézményrendszer kialakítása:

6 eddig külön működő Intézményből egy Integrált működésű Intézmény létrehozásának elősegítése.

Oktatás fejlesztése:

Moduláris, kompetenciaelvű, gyakorlatorientált képzésre való áttérés.

A TÁMOP projekt céljai:

A projekt hosszú távú célja az ASZK adottságainak hatékonyabb felhasználásával a szak- és felnőttképzés fejlesztése révén a foglalkoztatási színvonal emelkedése, melynek következtében csökkenhet a munkanélküliség, és hatására javulhat a lakosság jövedelmi helyzete, életminősége.

A projekt rövid távú célja a munkarö-piaci igényekhez rugalmasan alkalmazkodó szak- és felnőttképzés biztosítása a térség agrárgazdasági szereplőinek számára.

A TÁMOP projektben tervezett fő tevékenységek:

- képzők (pedagógusok, szakoktatók, külső kiképzők) továbbképzése, menedzsment kiképzése
- koordinált és integrált működés kialakítása
- egységes mérési, értékelési rendszer kidolgozása
- reintegrációs képzési program kidolgozása
- pályaorientációs és pálya tanácsadási rendszer kidolgozása és működtetése
- moduláris és kompetenciaelvű oktatás feltételrendszerének megvalósítása
- Külső gyakorlati képzőhelyek és a külföldi kapcsolatok bővítése
- Eredmények monitoring követése és kommunikálása, terjesztése

Hogyan valósulnak meg a feladatok a gyakorlatban?

A szervezetfejlesztési projektben a fejlesztési feladatokat döntően az agrár-szakképző központ munkatársai (mintegy 60 fő) végzi.

A projekt végső sikere is lényegében azon múlhat, hogy e vagy létszámú projektgárda milyen elhivatottsággal és hozzáállással végzi el a rá háruló feladatokat.

Ezt felismerve már a projektben dolgozó munkatársak kiválasztása a Tagintézmény-vezetők részéről is alapvetően kompetencia és hozzáállás alapján történt; ugyanakkor a kiválasztás sikerességét és a szervezet struktúrájának fenntarthatóságát utólag, mindinkább objektív mutatókkal is vizsgáljuk.

A projektben elvégzendő feladatok és a fejlesztési – egységesítési prioritások mentén a projekt indítása során az ASZK Főigazgatójának (egyben a TÁMOP projekt projektmenedzserének) döntése alapján 6 ún. fejlesztő munkacsoport jött létre.

Ezen csoportok elnevezése utal a csoportok által megvalósítandó feladatok körére is:

1. csoport: Integrált irányítás, tanügy-igazgatás munkacsoport
2. csoport: Tananyagfejlesztés és felnőttképzés munkacsoport
3. csoport: Gyakorlati oktatás- fejlesztés és moduláris képzés munkacsoport
4. csoport: Pályaorientációs és hátrányos helyzetűeket segítő munkacsoport
5. csoport: Kompetencia- és oktatásfejlesztési munkacsoport
6. csoport: Minőségirányítás, mérés-értékelés, pályakövetés munkacsoport

A fejlesztő csoportok szerepe meghatározó a döntés-előkészítésben, döntés – támogatásban, összehangolásban, szabályzatok, munkaanyagok készítésében és megvalósításában is. A munkacsoportok számára az elvégzendő feladatok köre ismert, a megvalósítás módszereit és konkrét részfeladatait azonban már részbeni külső támogatással, önálló munka keretében

határozzák meg és végzik el.

A csoportok munkaformáját a következők jellemzik:

- Havi egyszeri ülésezési körben a csoportok személyes találkozó keretében üléseznek, 3 egymást követő napon;
- Alkalmanként 2-2 csoport ülésezik 1-1 tagintézményben rotációs elvvel, biztosítandó az egymás körülményeinek megismerését, valamint a költségek csökkentését is.
- A tagok természetesen az ülésnapokon túl is végzik az egyes tagintézményekben a soros feladataikat, a feladatok adminisztratív megvalósítása egy a projekt érdekében létrehozott csoportmunka szoftverrel történik.
- A munkacsoport-vezetők beszámolóit és közös találkozóit tervezetten 3 havonta kerülnek megrendezésre az Igazgatótanács előtt.
- A csoportok munkáját a második fejlesztési szakaszban külső, szakértői névjegyzékben regisztrált szakértők fogják támogatni.

Hol tartunk jelenleg a munkában?

A támogatási szerződés aláírásának elhúzóda ellenére a projektünk technikai és szakmai megvalósításának előkészítése maradéktalanul megtörtént. Az első négy körben lezajlottak a munkacsoport – ülések.

Az intézményi helyzetfeltárás szakasz lezárult és már konkrét munkatermek és akciók kerülnek előállításra, megvalósításra.

A projektben a soron következő nagyobb jelentőségű feladatok az oktatást támogató eszközbeszerzések, valamint a Pedagógus – oktatások, amelyek keretében az FVM ASZK valamennyi pedagógusa, oktatója szervezett képzésben vesz részt a következő, többek között a jelenlegi körülményeknek és követelményeknek hangsúlyos oktatásfejlesztési tárgykörökben:

- Konfliktuskezelés;
- Projekt alapú oktatás;
- Kooperatív technikák.

Július végén a projektünk elért eredményeiről és munkáiról a támogatásban közreműködő és ellenőrző szerepet betöltő szervezet, az ESZA Nonprofit Kft. felé ún. Projekt előrehaladási jelentést nyújtottunk be. A támogatást biztosító Európai Szociális Alap (tagabban az EU) számára ezen dokumentum, a részletes helyszíni ellenőrzések és a projekt teljesítését viszonylag merhetővé tevő indikátorok, valamint a ténylegesen elvégzett, igazolt tevékenységek jelentik az ellenőrzés központi elemeit.

A TÁMOP projekt a feladatok sokszínűsége és komplexitása miatt is a résztvevő intézmények számára a hosszú távú versenyképesség alapjait teremtheti meg.

Ezért, számunkra is adódik az a lehetőség és feladat, hogy kövessük a híres hadvezér Hannibal felismerését:

„Vagy találunk utat, vagy csinálunk egyet”

Egyi a feladatunk, nem kevesebb.

FVM Kelet-Magyarországi Agrár-szakképző Központ

FVM ASZK, Szakképző Iskola
Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium
5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 40.
Tel: 06-66/386-028
e-mail: bethlen@bgmg.hu

Érettségizettek részére

Felsőfokú szakképzési ajánlat
2010/2011 tanévre nappali tagozaton

- agrárkereskedelmi menedzserasszisztens
- hulladékgazdálkodási technológus
- vadgazdálkodási technológus (levelező formában is)

A képzésben résztvevők térítésmentes oktatásban és kollégiumi elhelyezésben részesülnek.

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

LIMAI SZENT RÓZA

Ünnep: augusztus 23.

Született: Lima, 1586. április 20./30. +Lima, 1617. augusztus 24.

A Szűz Máriáról nevezett Róza - ezt a nevet mint harmadrendi domonkos nővér kapta - Dél-Amerika és Peru számára olyan jelentős szent, mint Itáliának Sziénai Szent Katalin vagy Spanyolországban Avilai Szent Teréz. Peru fővárosában, Limában született 1586. április 20-án vagy 30-án. A keresztségben az Izabella de Flores nevet kapta. A család egy indián szolgálója azonban Rózának kezdte becézni, és ez a név rajta is maradt, sőt, amikor Turibius püspök (lásd március 23-án) 1597-ben megbérmálta, ez lett a bérmanéve is.

„Amint Róza értelme kinyílt, szent félelemmel és irtózással kerülte a bűnt. Ha azt érezte, hogy valami szenvedély az értelem ellen lázad, minden nehézség nélkül üldözőbe vette, és elűzte magától.” Erre az eredményre jutott a Róza ügyét kivizsgáló orvos, Castillo doktor

és páter Lorenzano. Egész életében vezekelt: hajának levágásával tiltakozott és fordult szembe családjá terével, mely szerint egy jó házból való ifjú feleségének kellett volna lennie; a kezét oltatlan mésszel csúfította el; a derekán haláláig egy súlyos lakattal lezárt láncot viselt; a fejére vasból készült töviskoronát rakott; ciliciumot hordott és ostromozta magát; az ágya kemény deszkából készült; szülei házából kiköltözött a kertbe egy saját kezűleg épített kunyhóba. E vezekléseivel is lelki anyja és mesternője, a kétszáz évvel korábban élt, s ugyancsak domonkos harmadrendi Sziénai Szent Katalin példáját követte (lásd április 30-án).

Szokatlan életmódja - ami a szentek között nagyon is ismert - a környezetét részben csodálatra, részben megütközésre indította. Ő maga azonban tudta, hogy - Szent Pál szavaival élve - hiába adná oda a testét egészen eléggő áldozatul, hiába osztaná szét mindenét a szegényeknek, ha a szeretet kettős törvényét nem teljesíti, semmit nem használ neki. Ezért minden erejével és figyelmével Isten és a felebarát iránti szeretet útján akart járni. Szerette és követte Sziénai Szent Katalin példáját; buzgón olvasta Granadai Szent Lajos és Keresztes Szent János (lásd december 14-én) írásait; csodálattal kísérte figyelemmel Solanói Szent Ferenc működését, aki 1596-tól misszionált Peruban. Iránta különös szeretettel viseltetett, és imádságával kísérte a munkáját.

1606. augusztus 10-én öltötte magára a domonkos harmadrendi nővérek ruháját. Csak azért nem lett domonkos apáca, mert Peruban akkor még a domonkos rend női ága nem telepedett le. Szerzetesi ruhája nem választotta el az emberektől, hanem mindenki számára nyilvánvalóvá tette életének lényeges célját: Krisztusnak szentelte magát.

Csodálatos életéhez az imádság szolgáltatta az alapot. Napjaiból olykor tizenkét órát is lefoglalt a szóbeli és a szemlélődő imádság. Lelki gyakorlatait kézimunkával váltogatta: font, szőtt, hímzett, művelte a kertet, és bevételeivel szüleit támogatta. Életformája lett az Úr Krisztus jelenlétében való élet és a vele való szüntelen társalgás. Éppen ez jelentette lelki életének mindennapos táplálékát.

Keresztes Szent János tanítványaként abból a felismerésből indult ki, hogy a teremtmény „semmi” önmagától, de Isten épp azért teremtette, hogy a kegyelemmel oly magasságba emelkedjék, hogy a Megtestesült Ige menyasszonya legyen.

Róza azonban nem naiv lélek, hanem világosan látó, tanítását formába is öntő mester. Sajnos írásából csak néhány töredék maradt ránk. Bilbaói Luis testvér állapította meg: „Róza Isten Lelkének irányítása alatt állt; betöltötte őt a bölcsesség Lelke, és különleges, beléontott tudás birtokában volt.”

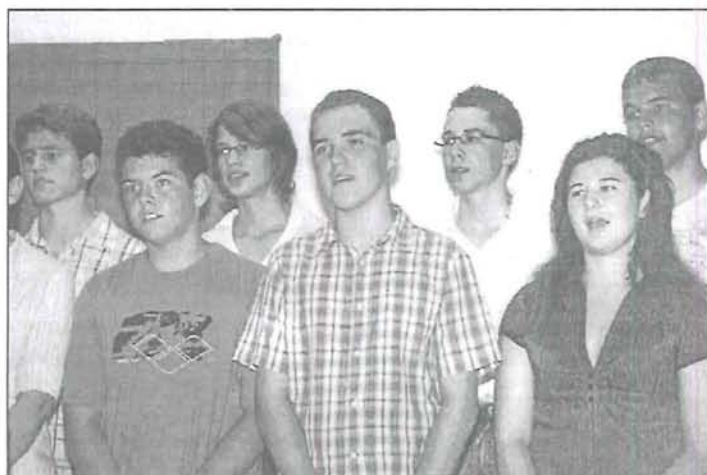
Mint a többi nagy szent, igen sokat szenvedett az Egyházzal. Gyötrelmeit így vázolja: „Az életgyónás igen nagy szenvedést jelentett... Szorongás, vigasztalanság, elkeseredés, kísértés, harc, meghazudtolás a gyóntató atyák részéről, meg nem értés emberektől, betegségek, fájdalmak és a láz.”

Életének utolsó három évét egy barátnőjénck, Don Gonzalo de la Maza feleségének házában töltötte. A férj a perui alkirály pénzügyeinek intézője volt. Lelki élete, amelynek középpontjában Jézus Krisztus állt, idegen volt kortársainak népies jámborsága közepette, amelyben a korábbi népi hagyományok clemci is tovább éltek. „A szemlélődés teljes nyugalomban, mindent beragyogó fényességben álltam, telve csodálattal, és a fényesség közepén feltűnni láttam a Megváltó Keresztjét. E ragyogó fényesség legbenszejében megpillantottam az én Úram, Jézus Krisztus szentséges emberségét. Éreztem, hogy Jézus Krisztus emberségéből a felség elmondhatatlan sugarai hatoltak lelkem mélyéig, úgy, hogy arra gondoltam: tökéletesen szabad vagyok, és átkerültem az örök boldogság örömeibe.”

A szigorú vezeklés, a másokért való szünet nélküli fáradozás korán ágnak döntötte. 1617. augusztus 24-én halt meg, s utolsó óráiban lassan és nagyon meggondoltan mondogatta: „Jézusom, Jézusom, maradj mellettem!” Amikor holttestét átvitték a Szent Domonkos-templomba, olyan tömeg kísérte, hogy az alkirály katonáinak kellett megvédeniük.

Halála után azonnal általános tisztelettel vették körül Limától Madridig. Először a Szent Domonkos-templom főoltára közelében, majd a Sziénai Szent Katalin-kápolnában temették el. 1668. február 12-én avatta boldoggá XI. Kelemen pápa. 1669-ban Lima, 1670-ben egész Nyugat-India és a Fülöp-szigetek patronájává lett. Szentté avatása 1671. április 12-én történt. Ünnepét 1727-ben vették fel a római naptárba, augusztus 30-ra. 1969 óta augusztus 23-án ünnepeljük.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Endrőd néprajza

Rovatvezető Szanda István

A HARNOS CSALÁD

Tisztelt Olvasó!

A családtörténeti kutatások feltárják egy család élettörténetén keresztül a lakóhely történetét is. Endrődön a Gyuriczák, a Tímárok családtörténeti kutatásai közismeretek. Néprajzi oldalunkon most a Harnos család őseiről olvashatunk Harnos Vince dolgozatában.

Harnos Vince:

A HARNOS CSALÁD

(családtörténeti dolgozat-részlet)

„A Harnosok-Harnosok története:

Ahhoz, hogy a család történetét világosan lássuk, tisztában kell lennünk származásával is.

A Harnos-(Harnos) ősmagyar eredetű név. Ezt néprajzkutatók és történészek kutatásaiból tudjuk, de utalásokat találhatunk a levéltárakban is.

A család Észak-Magyarország Nógrád, Kishont, Gömör vármegyék találkozásai részén, Klenóc (ma Klenovec, Szlovákia) településen található meg. Rimaszombat fölött, a Rima folyó bal partján befolyó patak mentén. A honfoglaláskor itt letelepült „Kökényes, Radnót, Aba, Eszterházy” főurak jobbágygazdái soraiban 899-től. 1624-ben az Eszterházyak kezére került a Bujáki vár, és környék települései, köztük Hihalom is.

Eszterházy Miklós várkapitány a szüleinek halála után hozatta 1646-ban Klenócról Hihalomra Harnos Istvánt és nejét Kinizsy Annát gyermekeivel, aki az itt lévő birtokán bérlet 3,5 telket (1 telek 26k. hold szántó és 10 k. hold legelő). A jómódú jobbágygazdának a feljegyzések szerint 16 ökre és 50 lova volt. Harnos István Eszterházy ispánja lett. A Buják, Bér, Hihalom, Jobbágyi, Palotás, Szanda stb. (ez 24938 kh.) az uradalom falvai 1639-ben kerültek Eszterházyak zálogbirtokába. Nógrád megyei Buják, Magyaránador, Cserhátsurány, Hihalom, Palotás, Bér, Kozárd, Terény, Bokor, Jobbágyi, Szanda. A Heves megyei Gyöngös. Szászberek, Atkár, Tiszakürt. A Pest

megyei Vácshentlászló, Tura, Galgahévíz, Szecső, Bag, Valkó, Gyömrő, Hívizgyörk, Isaszeg, Hévíz, Rácegres.

1659. május 10-én kapta urától a nemesi oklevelet, amit I. Leopold király és Nógrád vármegye közgyűlése 1660. január 5-én hirdetett ki.

Ezek után Heves megyében is a megyei közgyűlés kihirdette, mivel a birtok egy része Heves megyében volt. A kapott címeren így jelenítődik meg a sokszínűség. A Heves megyei címerből a daru, a fején a sokágú csillag a Kishont megyei címerből került a Harnos címerbe.

Harnos István Hihalomról veszi előnevét, amiről a falu azóta is megemlékezik. A neve Harnos de Hihalom István. Gyermekei: Pál, András, Balázs, Mihály.

1683-ban elpusztul a falu a török vészben, így kerülnek a királyi, vagy erdélyi fejedelmi részre a Harnosok is. 1695-ben ismét említi az írás a kisnemesi közbirtokosok között Hihalom is a Harnos családot. A család saját birtokkal rendelkezett, így ők is telepítettek a birtokára betelepülőket. A betelepítő uraság Eszterházy István. Hamarosan megjelennek Harnosok más településeken is: Pásztó, Gyöngyös, Buda, Pest, Félegyháza, Vác, Monostor, Nagyvár, Tiszaföldvár. Endrőd részén 1730-ban a Historia Domus említi, mint birtokszerezőt Harnos Jánost, kinek lánya Erzsébet, Katona Mátyás bíró felesége. Katona Mátyás Endrőd első bírója volt 1733-ban. Majd fiát, Istvánt 1761-62, 64-66, 76-77-ig választották bíróknak Endrődön. Harnos János fiát, Mátyást 1750-ben Privarcsik Anna csépai esküvőjén tanúként, valamint 1757-ben birtokügyben jegyzik Endrődön és Tiszaföldváron. Még ez évben keresztelése keretszülőként vesz részt Endrődön. 1763-ban már endrődi lakosként jegyzik, igazolja nemességét, melyet a nemesi összeírás kétségtelen nemesnek ismer el. / Processus Békésiensis (1795) - Békés Megyei Levéltár/. Egy ideig perben állnak a Tiszaföldvári Beniczkyekkel, kinek anyjuk

Katalin, Mátyás testvére volt. A föld és a kastély volt a per tárgya, de ez megmaradt a Beniczky Gézának, és testvéreinek, Istvánnak és Mátyásnak.

A királyi kincstár üres, a hadi beszállítónak nem tud fizetni csak területtel (ez a korábbi időkből is kiténik a birtokszerzések esetében). Így, mint a hadsereg élelmezését ellátó Harruckern báró fizetésül megkapja Békés megyét. Így a nemesség elveszti birtokait, sőt soknak megszűnt a nemessége is. Endrődön egyedüli nemesként Harnos Mátyást tartják nyilván. A király (császár) a nemességnek áttelepülést ajánlott fel (pl. Csépa).

1881-ben Nógrád vármegye szervezete és szabályrendelete kiadta a címert Harnos Gábor vármegyei főjegyzőnek. Tehát az eredeti azon az ágon találhatók. Míg minden település- ahol Harnosok éltek- másolatot kapott, így Gyomaendrőd dísztermében is megtalálható a címer.

Harnos Mátyás testvére, János Nagyváradra került jegyzőnek, Imre Heves megyében maradt, a két lánytestvér Endrőd első bírája Katonáné és tiszaföldvári Beniczkyké. Ezeken az ágakon tovább nem kerestünk.

A név írása és változásai: Endrődön is magyarul nem tudó pap kezdte az anyakönyvezést, így lettek a Harnosokból Harnosok. Míg a magyarul tudó papok anyakönyveiben Harnos maradt.

Hihalom-Hadbavonulók halma – hív halom – ma Héhalom.

Egy magas halmon hatalmas kőkereszt és templom maradvány. Ez a nagy domb, ami felülről szinte egy magas fennsík, hadak gyülekező és esküt tevő tere volt a Honfoglalástól még a Rákóczi harcokban is.

A címer leírása: kék pajzsban zöld földön koronából kinövő vörös ruhás tollas vörös süveges vitéz jobbában kardot tart.

Sisakdísz: daru felemelt jobbában kavi-csot tart. Fején csillag áll.

Takarók: kék-arany vörös ezüst.”

20. évforduló

2010. július 24-én a Katona József Művelődési Központban ünnepelte a Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesülete működésének 20 éves évfordulóját.

Az ünnepségen kb. 160 meghívott vendég és egyesületi tag vett részt. Igen színvonalas műsort láthattak a megjelentek, többek között Kiss Alexandra operett slágereket énekelt, fellépett a Rumba táncgyűttesből két páros, pantomint adott elő Pólus Krisztián, volt hástánc bemutató, szavalt, melyet Biróné Majoros Marika adott elő és saját számát Bukva Csilla. Az igazi fénypontja a műsornak a világhírű Gördülő Táncgyűttes bemutatója volt. Ők hosszú évek óta kerekesszékekhez kötöttek. Vezetőjük Sárai Rita koreográfijára alapján állítják össze az igen színvonalas és egyben megható műsorukat. A hat kerekesszékes táncost a közönség felállva tapsolta és sokan személyesen gratuláltak a produkcióhoz.

Tímárné Kozma Ágnes Elnöksasszony eddigi 15 éves tevékenységét köszönte meg a műsor végén Fülöpné Kiss Erzsébet az egyesület alelnöke, és a virágcsokor mellett átadta az egyesületi tagok ajándékát: egy gyönyörű aranygyűrűt, melybe az egyesület emblémája van gravírozva.

Ezúton szeretnénk megköszönni minden kedves támogatonknak, akik segítették a rendezvény sikeres lebonyolítását.

A műsorról videofelvétel készült, amely az egyesület irodájában megrendelhető.

Gyoma néprajza

Rendezte: Cs. Szabó István

A harangokról III.

1944. augusztus elején a nagyharangot leszerelték, ledobták a toronyból, belefűrdött a földbe hosszában. Így aztán kb. kétharmad része öble befogadott három kisgyermeket, akik imára kulcsolt kézzel, őszinte szomorúsággal néztek bele Papp Zsiga bácsi fényképező „masinájának” lencséjébe. Ez egy nagyon megrázó s megrendítő kép. A torony alatti alkalmi búcsúztató istentisztelet után a német katonai hatóság elszállította a harangot. 1944. aug. 13-án tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve meglehetősen szűkszavúan számol be erről az eseményről. A harangot 14 mázsa súlyban vitték el. Hosszas tárgyalások s alkudozások után sikerült a két középső harangot megmenteni. Az elszállított nagyharangban öntési hiba is volt. 1944. október 6-9. között az orosz megszállásor a torony is belövést kapott.

A megmaradt harangok is megsérültek, ugyanannyira, hogy az itthon maradt „nagyobb” harangot, amely mindig az esti, hajnali és déli harangszót szolgáltatta, újra kellett önteni. 1947-ben még ez igen körülményes művelet volt. A harangöntő mesternek lisztet, zsírt, szalonnát kellett

adni a harangöntés fejében. 1947. kora nyarán volt ennek a haragnak a toronyba való felszerelése, alkalmi istentiszteleten felszentelése. A legkisebb harangot is újra öntötték még 1947-ben. Azért külön-külön, mert anyagilag így bírta a terhet elhordozni a háborúból kilábaló gyülekezet. 1985-ben e három harang adatai: súlya: 734 kg, ez a „nagyharang”, felirata: „A szeretet és a béke Istenének dicsőségére. A világháborúban elvitt harangja helyett készíttette a Gyomai Református Egyház közönsége 1923. Slezák László harangöntő által Budapesten.” A harang palástja felső harmadában díszítmény, felirattal szemben, egy nyitott Biblia, benne kehely. „Középső harang” súlya: 444 kg, felirata: „Isten dicsőségére öntötték a gyomai református buzgó hívek közadakozásából az Úrnak 1947. évében. Öntötte Slezák László harangöntő Magyarországon aranykoszorús mestere Budapesten”. A szöveg alatt s felett díszítmény, felirattal átellenes oldalon szőlőfürt és kalászkoszorúval övezet kehely látható. A kehely felett és alatt felirat: „Tebenned bízunk eleitől fogva, Uram.../90.zsolt.1./” „Kis harang” súlya: 196

kg. felirata: „Isten dicsőségére öntették a gyomai református buzgó hívek közadakozásából az Úrnak 1947. évében. Öntötte Slezák László Magyarországon aranykoszorús mestere Budapesten.” A harang palástján alul-felül díszítmény a felirattal átellenes oldalon szőlőfürt és kalászkoszorúval övezet kehely látható. Az 1710-es években történt újratelepülés utáni harangjaiból még anyagában sem maradt meg egyetlenegy harangja sem a gyomai református gyülekezetnek. Idősebb atyafiak lemondása szerint a rekvirált harangokat szállító szerelvény 1944. szeptember elején még Szolnokon vesztegelt, mások szerint az örbottyányi vasútállomáson, amikor is bombatámadás érte a szerelvényt. A harangok, nagyon sok

község-gyülekezet harangjainak tömege, megsemmisült. A harcok elcsendesedése után ellettek a fémgyűjtők a vasúti pálya két oldalát. Összefogtak többen gyomaiak, akik elmentek Szolnokra s a szétbombázott sínek között keresték a gyomai harangok darabjait!!!, merthogy, „mások is gyűjtöttek ottan”. Baráth Sándor bácsi mondása szerint: „Csak legalább egy darab, akármilyen kicsi, csak annyit leltünk volna, améken rajta lett volna a harangból valami írás, csak annyi, hogy Gyomán örültünk volna.”

Összeszorult torokkal, meghatódva hallgattam én annak idején is e vallomásokot. S még ma is így írom le. Hát így ragaszkodtak eleink harangjaikhoz! 1984-ben a középső harang megrepedt később, sajnos nincs feljegyzésem róla mikor, e harang újra lett öntve. Ahogy mondták: „azir repedt meg, mert a régi elhurcolt nagyharang tűzjelző verője lett beletíve szivnek. Meg hát a villanyosított harangozás mindig egy oldalra ver. A régi harangozók forgatták a harangokat minden héten, a csapágyokat megsírozták, tutujgatták mintha saját gyerekük lett volna a harang.”

Az elmúlt háromszáz esztendő alatt számos esetben változott a harangozás rendje, amely már eleve változott a harangok számának növekedésével. Harangoztak régen hajnali négy órakor télen-nyáron „ébresztőt”, a középső harang hívta reggel hét órakor az iskolás gyermekeket istentiszteletre. A nagy harang hívta a híveket a reggeli nyolcórás istentiszteletre. Ez ugyan a „nyolcórás harangozás” megmaradt, istentisztelet nélkül. A nagyharang szolgáltatta a déli harangszót, meg az esti nyolcórás harangszót a „takarodót”, vagy másképpen „naplemente” harangot. Vasárnapi istentiszteletre hívogató az „első és második” harangozás, a második harangozás utolsó harmadában mindhárom harangot összehúzzák. A nagyharanggal harangoztak esküvőre. Amikor elindult a násznép a lakodalmas háztól, elkezdtek s mindaddig tartott, míg a templomba bementek. Harangoztak az iskolai év végi záróünnepély alkalmával, s természetesen az évnitóra, mely alkalommal a templomban valának. /1948. államosításkor megszűnt/ Ha Gyomán volt egyházmegyei gyűlés szintén harangoztak kezdetre. Öesztendő utolsó napján éjjelkor is harangoztak, s bizony a tűzjelzés is félrevert harangjainkkal történt. A harangütések száma jelezte, hogy hányadik kerületben, bel- vagy külterületen van-e a tűz. Leggazdagabb volt a temetés, halott eltakarítás köréhez tartozó harangozási szokás: hiri harang - vagy csendítés, hatórázás, déli pompaharang, gyűlöre, kísíró.”

Cs. Szabó István

Könyvismertetés

2010. június 4-én pénteken du. 4-7 óra között került sor Gyomaendrődön, a szerző szülővárosában. Dr. Ágoston Sándor: Szarajevótól a trianoni „békediktátumig” Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920 c. kötetének bemutatására.

Ágoston Sándornak ez a legismertebb kötetei közül az ötödik. E kötetek jellemzője, hogy Békés megyei, dévaványai, endrődi, gyomai, történeket mutat be országos események történeti adataiba ágyazva. Mondhatni helytörténeti munkákról van szó igen magas színvonalon, kitűnő s terjedelmes, kimerítő forrásanyaggal, szakirodalmi apparátussal megerősítve. Elmondhatjuk e megállapításainkat a most megjelent munkáról is. Elfogultságom nyilvánvaló a szerző munkájával és személyével kapcsolatban, hiszen ifjú korunkban egy községben – nevezetesen Gyomán - születünk s egy utcában laktunk, jómagam az elején, Ágostonék az Arany János utca végén. Felülemelkedve említett „elfogultságon” vallalom, hogy kitűnő munkát vehet kezébe újfent a szakmabeli történész, sőt néprajzos, de az olvasó, szülőföldje iránt érdeklődő helybeli lakos, vagyis a „nagyközönség”. Számos melléklet, dokumentum, fénykép emeli a kötet színvonalát, igényesen válogatva.

Három fő téma köré csoportosul, természetesen szakmailag több fejezetre osztva, kötetünk mondanivalója. Kezdvé az I. világháború előzményeivel, annak kitérésével, lefolyásának ismertetésével, folytatva az összeomlással az „öszirózsás forradalommal, a kommünnel, végül a román katonai megszállás gyötrelmeivel s az ezt lezáró trianoni „békediktátummal”.

Meg kellett ezt is írni, mert a szolgálalkúség, a kettős mérce eltérése, agyonhallgatása, örökös a szomszédok érzékenységeire való hivatkozás, „balliberális körök” kedvelt korlátainak elfogadása nem vezet sehová sem, csak oda hátra, a semmibe. Nem szabad elhallgatni az ún. „kényes kérdéseket”, hanem beszélni kell azokról szépen, türelmesen, adatokkal alátámasztva a nyilvánosság elé kell tární! Mindezeket e kötetben hitelesen megfogalmazva adja szerzőnk a kedves olvasók elé. Öszinte szívvel ajánlom minden kedves érdeklődő olvasó szíves figyelmébe nagy tragédiánk „helyi érdekű” történéseit bemutató kötetünket.

(Megvásárolható: Városi Könyvtár Gyomaendrőd Kossuth út 50., Blaha út 21., OMart Könyvesbolt Fő út 216. Dévaványa Városi Könyvtár Árpád út 20., Helytörténeti Gyűjtemény Széchenyi út 8. Dr. Ágoston Sándor Eötvös J. út 8. ára: 3500 Ft.)

Cs. Szabó István

A Gyomaendrődi FC ifi csapata Schöneckben, Németországban

Csapatunk 2010. június 2-án, 22:00-kor indult útnak a közel 1200 km-re lévő Schöneck városába. Az út 16 órát vett igénybe, így délután 2 körül érkezünk meg a helyi sportpályára, ahol Hans-Peter Loeb, a focitorna főszervezője fogadott bennünket. A focisták egyedül, ill. kettesével lettek elszállásolva a német családoknál, a felnőttek egy hotelben kaptak helyet. A délután aktív pihenéssel telt, hisz volt mit kipihenni.

Június 4-én, péntek reggel a 20 km-re lévő Frankfurtba utaztunk. Egy rövid séta után megérkeztünk a Commerzbankba, ami Frankfurt egyik legnagyobb épülete. Egy idegenvezető hölgy segítségével bejártunk néhány emeletet, s a lifttel feljutottunk az épület tetejére is, tehát az 53. emeletre. A látvány magával ragadó volt, beláttuk az egész várost. Visszatérve Schöneckbe rövid pihenő után közös vacsorát tartott a csapat.

Szombaton végre eljött a nagy nap, a Helmut-Dux Turnier névre hallgató futballtorna. 3 csapat vett részt, rajtuk kívül Schöneck két csapata, a szervező SV Kilianstädten és a JSG Schöneck/Dorfelden. A mérkőzések 30 percesek voltak, mindenki játszott mindenkivel, mégpedig két fordulóban.

1. forduló:

SV Kilianstädten - Gyomaendrődi FC 0-2

Gól: Csapó Zsolt, Kovács Norbert

Gyomaendrődi FC - JSG Schöneck/Dorfelden 0-1

JSG Schöneck/Dorfelden - SV Kilianstädten 3-3

Az első forduló után a Dorfelden vezetett, így a második fordulóban nyernünk kellett a meccseinket ahhoz, hogy megnyerjük a tornát. Ez szerencsére sikerült is, először könnyed győzelem, majd hajtós meccsen a csapatmunkának köszönhetően nagyszerű siker született.

2. forduló:

SV Kilianstädten - Gyomaendrődi FC 0-3

Gól: Horváth Zoltán, Csapó Zsolt, Farkas Krisztián

Gyomaendrődi FC - JSG Schöneck/Dorfelden 1-0

Gól: Gábor Viktor

JSG Schöneck/Dorfelden - SV Kilianstädten 3-0

Végeredmény:

1. Gyomaendrődi FC 3-0-1 6-1 9 pont

2. JSG Schöneck/Dorfelden 2-1-1 7-4 7 pont

3. SV Kilianstädten 0-1-3 3-11 1 pont

A tornát tehát csapatunk nyerte, nem mellesleg meggyőző játékkal.

Az utazók névsora: Csák János, Csáki László, Csapó Zsolt, Csényi Ádám, Dávid Imre, Farkas Krisztián, Fedor Tamás, Gábor Viktor, Gellai Norbert, Horváth Zoltán, Kiszely Márk, Kovács Norbert, Kovács Róbert, Kurilla Viktor, Gál István edző, valamint Timár Kitti tolmácként.

Írta: Gábor Viktor

SPORT

A 2009-2010. évi megyei labdarúgó bajnokság értékelése

A Gyomaendrőd FC elnöksége a labdarúgó csapat számára a bajnokságban az első nyolc hely valamelyikének megszerzését tűzte ki célul. A csapat a bajnokságra való felkészülést becsületesen végigoldozta, így vágott neki a kitzűzött feladatnak. Azonban a bajnokság közben sajnos a munkahelyi elfoglaltságok, betegségek és a sérülések miatt néhány játékos több mérkőzésen nem tudott szerepelni, és ez meg is látszott a csapat játékán. Szinte

az egész szezonra a hullámzó teljesítmény volt a jellemző, voltak nagyszerű győztes mérkőzések és felejtető vereségek. A hazai mérkőzéseken megfelelően teljesített a csapat, hiszen a tizenöt lejátszott mérkőzésből hetet megnyert, három döntetlenre adott és öt alkalommal kapott ki. Az idegenben lejátszott mérkőzéseken azonban messze alulmúlta magát a csapat, hiszen a tizenöt mérkőzésből mindössze három nyert meg, három döntetlenre adott, és kilenc alkalommal szenvedett vereséget. A hazai mérkőzéseken kétszer annyi pontot szerzett a csapat, mint idegenben. Sajnos az egész szezonban igen kevés gólt rúgtunk, hiszen a harminc mérkőzésen harmincnégy gólt sikerült csak szerezni, ami 1,26-os gólatlag mérkőzésenként. Mindez a bajnokság végére a tizedik hely megszerzésére volt elegendő, ami kevéssel ugyan, de elmaradt az év elején kitűzött céltől.

A felnőtt csapat év végi helyezése:

10. Gyomaendrőd FC 30 mérk. 10 győz. 6 dönt. 14 ver. 38-45 36 pont

Nagyon szép teljesítmény viszont, hogy a csapat kijutott az országos főtáblára a Magyar Kupában, ehhez négy csapaton keresztül vezetett az út. Nagyszénást és Szarvast idegenben, hazai pályán pedig Kondorost győztük le. A három győzelem mellett - szintén hazai környezetben - döntetlent értünk el az Orosháza FC ellen, így ősszel további folytatás vár ránk a kupában.

A megyében 58 induló csapat közül sikerült kiharcolni ezt az eredményt.

Az ifjúsági csapat év végi helyezése:

8. Gyomaendrőd FC 30 mérk. 16 győz. 6 dönt. 8 ver. 73-39 54 pont

Az elnökség köszöni a csapat tagjainak az egészséves hozzáállást, szurkolóink biztatását, valamint támogatóink segítségét és mindenkinek, aki bármiben is segítette a gyomaendrődi labdarúgást!

Fülöp Zoltán

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

A dal végén Cseh doktor bácsi, Alapi gyógyszerész bácsi, Weisz doktor bácsi felesége csokoládé szeleteket dobáltak fel a színpadra. Mi a bátyámmal nem mertük felszedni, kellett hozzá Gizike óvó néni segítségével.

Üdvözzel:
Vaszkó Mária 88 éves
Vaszkó Katalin 64 éves

Örülök, hogy ezentúl népház-ként üzemel az épület, hiszen ez szimbolizálja, hogy minden embernek szabad belépni.

Visszaemlékezés

Édesanyám Vaszkó Mária 1922-ben született (Endrőd) Öregszőlőben. 8 éves korában már libapásztorkodott Gergely Timár Imre bácsiéknál. Később nagyobb korában Uhrin Imréné (Hunya Viktória néninél) szolgált.

1944-től az Endrői gyógyszertárban (Alapi Andor, Székely Csaba, Patakfalviné (Patakfalvi úr Horthy Miklós kormányzónak volt a főtisztje a Kenderesi birtokon) majd Kiss Ferenc vezetése alatt dolgozott.

Csernus Mihály apátplébánosra így emlékeznek: Endrőd és Öregszőlő fejlődéséért úgy harcolt, mintha itt született volna. Határozott agilis ember volt. Amikor megjelent az ORSZÁGHÁZBAN, így mondták – Mihálynak meg kell adni mindent, amit kér, mert addig, míg meg nem kapja, nem fog hazamenni.

Az Öregszőlői iskolákat is Ő építtette, a Kápolnási Iskola (akkor így nevezték) itt tartották a misét. Óvoda és iskola is volt ebben az épületben. Az óvoda Kovács Gizike óvónő vezetésével működött. Ide jártunk mi a bátyámmal.

1950-ben augusztus 20-án a KENYÉRÜNNEPRE ket-tönket vitt el a NÉPHÁZBA énekelni. Bátyám 6, én 4 évesek voltunk. Amire én emlékszem, nagyon álmos voltam, és a dal közepébe beleási-

tottam. Bátyuskám megvárta, míg kiájsítom magam, és utána folytattuk a dalt.

Erdő, erdő, erdő, marosszéki kerek erdő,
Madár lakik benne, madár lakik tizenkettő,
Cukrot adnék annak a madárnak,
Dalolja ki nevét a babámnak,
Csárdás kis angyalom, érted fáj a szívem nagyon.

Búza, búza, búza, de szép tábla búza,
Annak közepébe kinyílott a rózsa,
Tüskés annak minden ága,
Nem állja a madár lába,
Csárdás kis angyalom, érted fáj a szívem nagyon.

A HÓNAP ALKOTÓJA BELLA RÓZSA Pillinszky-díjas művésztanár

1951-ben született Gyomaendrődön. Biológia-rajz szakos tanárként 1987-től 2008-ig a bányai Júlia Gimnáziumban tanított. Rézkarcait, egyedi grafikáit rendszeresen bemutatja hazai és külföldi, egyéni és csoportos kiállításokon. Könyveket illusztrál, publikál és művészettörténeti előadásokat is tart szerzte a világban.

AUGUSZTUS 1-31-IG

A tárlat a kulturális központ II. és IV. emeleti panoráma társalgójában tekinthető meg a nyitva tartási idő alatt.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Rózsahegyis diákoknál nyaraltak lengyel barátaink

Iskolánkban több éve hagyomány, hogy minden nyáron vendégül látjuk testvérvárosunk, Pilzno tanulóit. Az idén sem volt ez másként, a lengyel várost ért árvíz károk ellenére szívesen elfogadták meghívásunkat és a gyerekek által felejtethetetlenek mondott négy napot töltöttek vendégségben nálunk.

A kapcsolat célja az angol nyelv gyakorlása és egymás kultúrájának megismerése. A mi tanulóink számára ez jutalom. Azok a tanulók vehetnek részt a programban, akik a tanév során sikeres nyelvvizsgát tesznek, vagy kimagasló eredményt érnek el az angol nyelvi versenyeken. A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány rendszeresen megtéríti a sikeres nyelvvizsgák díjait és hozzájárul a diáktalálkozók költségeihez is. Az önkormányzat a Civil Alapon keresztül támogatja a kapcsolattartást. Nem volt könnyű a választás az idén sem, mivel sok ügyes tanuló megérdemelte a lehetőséget, de csak hat tanulót érthetett az a megtiszteltetés, hogy otthonukban vendégül lássanak egy-egy lengyel diákok.

Hosszas szervezés és előkészület után végül július 7-én érkeztek városunkba vendégeink, hat tanuló, két tanár és egy sofőr kíséretében. Már az általuk közkedvelt Liget fürdőbe vettük az irányt, ahol kellemesen eltöltöttünk néhány órát, kihasználva az időt az ismerkedésre és feszültségoldásra. Este a bowlinggal és egymással is tovább ismerkedtek a gyerekek. Jó hangulatban telt el az idő, egyre inkább feloldódva és örömmel kezdték belevetni magukat az angol nyelv használatába. Csütörtökön már kora reggel vonatra szálltunk és Budapestre látogattunk. A látványok közt szerepelt a Mátyás-bástya, a Halászbástya, a Csodák Palotája, a Hősök tere, a Mezőgazdasági Múzeum és végül a Parlament. Elfáradva, de tele élménnyel tértünk haza. Barátainkat igazán lenyűgözte fővárosunk szépsége.

Pénteken a helyi látványokkal ismertettük meg testvérvárosunk diákjait: horgásztunk a szabadstrandon, ellátogattunk a Tájháza és a Kner Múzeumba, majd az egész délutánt a fürdőben töltöttük. Este iskolánk kollégiumában szalonasütesre hívtuk őket, búcsúestet szerveztünk. Előkerültek a gitárok és a tábortűz mellett felváltva szóltak a magyar, lengyel és néha angol dalok is. Remek hangulatban éjfél körül zártuk a mulatságot. A vasárnap már a készülődéssel telt, reggel közösen részt vettünk a szentmisén, majd kilátogattunk a vásárra is. Ebéd után búcsúzkodás, fényképezkedés és email címek cseréje után fájó szívvel vettünk búcsút barátainktól.

Ezek a találkozók mindig bebizonyítják, hogy milyen fontos az idegen nyelv tanulása napjainkban. Ahhoz, hogy a gyerekek használható tudásra tegyenek szert, nagyon jó alkalom ez a pár nap. Itt valóban kiderül, hogy ki a talpraesett és ki az, aki már jó alapokra helyezheti későbbi tanulmányait. Nagyon fontosnak tartjuk a kapcsolat további fenntartását, mert tanulóinkat olyan lehetőséghez juttatjuk, ami későbbi angol nyelvhasználatuknak megalapozása lehet. Hihetetlen motíváló ereje van ezeknek a találkozóknak, hiszen a gyerekek a gyakorlatban alkalmazzák tudásukat. A siker garantált és önbizalmat ad.

Várjuk a folytatást, hamarosan mi látogathatunk Lengyelországba.
Szedlák Réka angoltanár

Innovációk a Rózsahegyiben

Három innovációt valósítottunk meg iskolánkban az elmúlt tanévben, amelyet a TÁMOP 3.1.4-08/2-2008-0129 Kompetencia alapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrői oktatási intézményekben című pályázatban vállaltunk.

Az „Ősz témahét” és az „Advent-karácsony három hetet meghaladó projekt” feladatait érdeklődéssel fogadták a gyerekek. A témahéten, és a projekt hetei alatt a pedagógusok olyan foglalkozásokat vezettek, amelyek közvetve kapcsolódtak a tananyaghoz.

A diákok lehetősége és egyben feladata volt a kínált foglalkozások közötti választás, és a témahétre, projektre fordított idő minél gazdagabb kitöltése.

Nem csak a tantárgyi kereteket, hanem az osztálykereteket is felzárkóztattuk, így a diákoknak alkalmuk adódott az idősebb gyerekektől való tanulásra is.

A feladatokat leginkább kooperatív munkamódszerekkel oldották meg, amelynek során nem csak az ismeretük, de az együttműködő képességük is fejlődött, hiszen mindenki munkájára egyformán igényt tartottak a csapattagok a feladatok sikeres elvégzése érdekében.

A „Helyünk a világban” című innovációnk az egész tanévet átölelő programsorozat volt, amelyet a szociális kompetenciák fejlesztésére dolgoztunk ki.

Az településen élő lakosság szociokulturális és egzisztenciális háttér tekintetben egyaránt vegyes összetételű. Ez a heterogenitás, valamint a felgyorsuló technikai és társadalmi változások szükségessé tették, hogy a neveléstudület az intézmény addigi gyakorlatát újragondolja, a rendszerét folyamatosan átalakítsa, új eszközök, módszerek és tartalmak

Budapest nevezetességeivel ismerkedtek a pilznoiak

Lengyel-magyar két jó barát - a tábortűznél is

A TÁMOP segített ismerkedni az íjászzal

bevezetésével igyekezzen megfelelni az új elvárásoknak, válaszolni az újabb és újabb kihívásokra.

A projekt támogatásával jutottak el tanulóink a Budapesti Állatkertbe, a Szegedi Vadasparkba, Ópusztaszerre. Nagy sikert aratott a történelmi játékokat bemutató interaktív foglalkozás. Ellátogattak a csoportok az Endrődi Tájháza és a Pájer Szabadidő Központ programjaira is.

Az intézmény innovatív, tantestülete minden lehetőséget megragadott, hogy képezze magát, fejlessze az iskolát. A vezetők szabadságot biztosítanak az önmegvalósításra, mind a pedagógusok, mind a tanulók számára. A TÁMOP 3.1.4. Pályázat Programcsomagjai - azon túl, hogy rengeteg új ötlettel gazdagította módszertani kultúránkat - elsősorban megerősítést jelentett számunkra, hogy jó úton haladunk. Ezt eredményeink is visszaigazolják.

A projekt fő elemeit az elkövetkezendő években is folytatjuk.

Takácsné Rojik Gizella szakmai vezető

2010. augusztus 15. vasárnap

SZŰZ Mária Mennybevétele

Nagyboldogasszony

Megjelent a mi Urunk, Istennek
Az egen nagy jel tőle: Isten
egy asszony, öltözte a napot alatt a hold,
fojten tizenkét csillagot a trónra.

Tisztelt Gyomaendrödi Lakostársak!

Ezúton is hálás szívvel köszönöm meg azon Lakostársak érdeklődését és fáradozását, akik jelenlétükkel megtisztelték a 2010. június 04-i - Szarajevótól a trianoni „békediktátumig” - Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920 c. könyvem bemutatóját. Továbbra is nagy az érdeklődés a 432 oldalas, B / 5-ös nagyságú könyvem után, amely még korlátozott számban megvásárolható a gyomaendrödi könyvtárakban, az OMart Könyvesházban, valamint elérhetősegetem. A Trianon-könyvemhez többen gratuláltak itthonról és külföldről is.

Tisztelettel és üdvözlettel: Dr. Ágoston Sándor
Elérhetősegetem: 5510 Dévaványa, Eötvös u. 8.
Tel/fax: 00-36-66/220-091, mobil: 00-36-30/675-2492
E-mail: agoston.sandor@dktv.hu

Dévaványa, 2010. június 28.

Ágoston Sándor: Szarajevótól – a trianoni „békediktátumig”

Ágoston Sándor

Szarajevótól – a trianoni „békediktátumig”
Román katonai megszállás
Gyomán, Endrődön és Dévaványán
1919-1920

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

2010. június 26-án Varga László és Iványi Katalin házasságot kötöttek az endrödi templomban.

2010. július 31-én Harkai Károly és Bohrát Klára házasságot kötöttek az endrödi templomban.

Mindkét pár szeretetét és életét kísérje Isten áldása egy életen át!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

„Kompetencia alapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrődi oktatási intézményekben” című pályázati projekt tapasztalatai a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

A TÁMOP 3.1.4. pályázati projekt keretében intézményünkben kiterjesztésre került a kompetencia alapú oktatási programok, újszerű tanulászervezési eljárások bevezetését, használatát segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertani elemek alkalmazása. Az 1. a és 3. b osztályokban a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterület fejlesztése 4 kolléganő – Epresi Mihályné, Orbán Józsefné, Csapóné Pap Zsuzsanna, Kovácsné Bácsi Ilona – koordinálásával valósult meg.

Tapasztalataink szerint a szocializáció során a tanuló szociális környezetében sajátítja el a társas kapcsolatok kiépítéséhez és fenntartásához szükséges ismereteket és készségeket, amelyek lehetővé teszik, hogy a későbbiekben a társadalom aktív tagja legyen. A szociális kompetencia fontosságát a legtöbb esetben a környezetben zajló folyamatok eredményei, következményei révén tapasztalhatja az egyén, és a tapasztalatok birtokában alakíthatja ki saját értékrendjét.

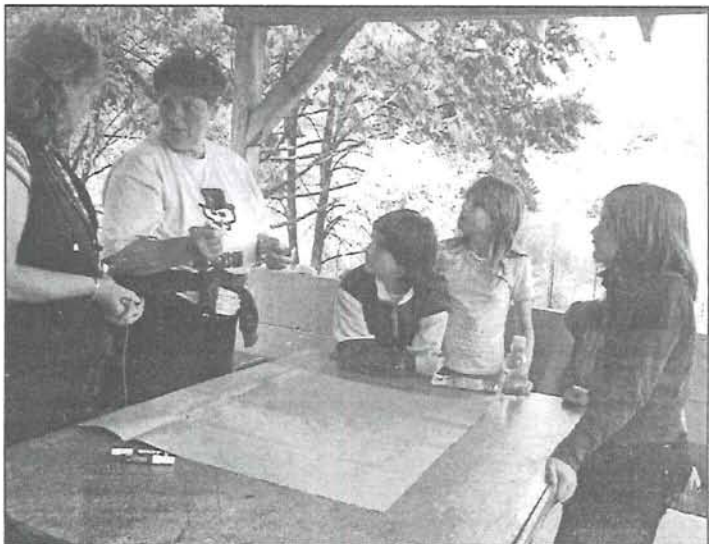
Mivel a szocializáció egyik helyszíne az iskola, meghatározó szerepünk van a hatékony szocializációs folyamatok irányításában. Hisszük, hogy a szocializáció tanulható és tanítható folyamat, a szociális képességek és készségek fejlesztése minden tanuló érdeke, a társadalomnak pedig természetes elvárása, ezért fontos, hogy ezeket a képességeket és készségeket már alsó tagozatban elsajátítsák a gyerekek. Ennek szellemében a tanítási órákba beépített modulok, és az alkalmazott, változatos munkaformák mellett, a kolléganők által szervezett témaheteket nemcsak a bevont osztályokra, hanem az 1-4. évfolyamok minden osztályára kiterjesztették az ott tanító valamennyi kolléga segítő közreműködésével.

„Kompetencia alapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrődi oktatási intézményekben” című pályázati projekt megvalósítása a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

A TÁMOP 3.1.4. pályázati projekt keretében lehetőség nyílt intézményünk számára olyan szakmai együttműködések kialakítására, illetve szolgáltatások igénybe vételére, amelyek szükségesek az intézményi innováció sikeres megvalósulásához, illetve támogatják azt.

Igy kerülhetett sor a Bükkszentkereszti Ifjúsági Táborban szerveződő erdei iskola program megvalósítására, támogatva ezzel az önálló intézményi innovációkat, valamint a programokon résztvevő 5. a osztályos gyermekek szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületen szerzett ismereteinek, készségeinek, képességeinek elmélyítését. A programok természetesen komplex készség-, képességfejlesztő, és ismeretszerző foglalkozások (például: üvegfüvés, gyalogtúra Lillafüred környékén, Cseppkőbarlang megtekintése, kisvasutazás, Ósemer-barlang megtekintése, őskohó megtekintése, ijáskodás, lovaglás, lovaskocsizás, éjszakai túra, helyi étel - tócsni sütése) köré szerveződtek.

Irodalmi oldal

VERMES ÉVA
1939 - 2010

„Életének 71. évében elhunyt Vermes Éva író, Nívó-díjas újságíró. Betegsége mindenkit váratlanul ért, hiszen a május 30-án bekövetkezett halála előtt három hónappal, még író-olvasó találkozókra járt, súlyos betegségét ő maga sem sejtette”. Ezt a hivatalos hírt találtam az interneten, amikor Vermes Éva születési éve

után kutattam. Akik ismerték, bizonyára velem együtt csodálkoznak most. Hatvannak, ha gondoltam volna, pontosabban kortalan volt. Mindig mosolygó, kedves, életvidám ember, akiből sugárzott az élet, a szeretet.

„Pályára kerülésétől nyugdíjba vonulásáig az egykor egymillió példányban megjelenő Családi lap munkatársa, majd főszerkesztője volt. Több novellagyűjteménye, mesekötete, és egy meseregénye is megjelent, melyek az országos Andersen Pályázaton kiemelt helyezést értek el. A fecskék délre szállnak című regénye után a 2009-es könyvhétre átütő sikerrel jelent meg az Egymásba zárva című regénye, amely íróként is meghozta számára az országos elismertséget.” Első regényének mi is tartottunk bemutatót az OMart Műhelyben, ahová ugyan elsősorban gyomaendrődi kötődésű vendégeket szoktunk hívni, őt azonban, mint tiszteletbeli gyomaendrődit, szívesen láttuk.

Életének utolsó 20 esztendejében erősen kötődött Balatonalmádihoz és a görögországi Szkutari városkához, de rendszeresen visszatért Gyomaendrődre is. „Ide mindig haza jövök, annyi a barátom.” – mondta egyszer. Nem is csoda, hiszen mindenkire volt egy kedves szava. Ma is itt cseng a fülemben a hangja: „Csinos vagy! Jól nézel ki!” Soha semmi negatívum. Soha nem mulasztotta el, hogy benézzen üzetünkbe. „Nem is tudjátok, milyen oázis ez a hely ebben a rohanó világban!” – hallottuk tőle többször is a dicséret szavakat. A fecskék délre szállnak bemutatója után ezt írta vendégkönyvünkbe:

Kedves Gizi és Berci! Meghatóan szép estét szereztek nekem – és azt hiszem, minden résztvevőnek – azzal a tartalommal, amit CSAK ITT tapasztaltam országjárásom során: és ezt köszönöm!

Természetesen az Egymásba zárva kötetnek is rendeztünk közönségtalálkozót 2009 augusztusában, és sok új hívet szereztünk az írónőnek, vagyis még többen érezzük a döbbenetet, a veszteséget, amit hirtelen halála jelent.

„Szerelmével, a neves balatoni festőművésszel, Veszeli Lajossal esztendőről esztendőre hónapokat töltöttek el Szkutariban, amely mindkettejük számára ihlető erő adott. A görögországi helyszínek, az ott élő emberek megjelentek az írónő munkáiban és a festőművész vásznain egyaránt. Szkutarimámor címmel irodalmi naplóban foglalta össze a két alkotó ember hétköznapjait és ünnepeit, valamint az alkotás folyamatát. E könyv nyomdai levonatát még a kezében tarthatta, ám a bekötött kötet halálának másnapján készült el.”

Betegsége utolsó heteiben is folyamatosan dolgozott a Majd egyszer című harmadik regényén, de sajnos ezt már nem tudta befejezni. Hamvait végakarata szerint 2010. június 18-án, 16 órakor a Balatonalmádiban található Pinkóczi temetőben helyezték végső nyugalomra.

KÖNYVES SIKEREK A KNEREK VÁROSÁBAN

Mindig nagy boldogság, ha tehetséges fiatalok szép eredményeiről hall az ember, s külön büszkeség, ha saját lakóhelyünkön, sőt baráti körben tapasztalunk ilyesmit. Tavaly, amikor a 16 éves Valuska Sári első regényének, a Fréssyllának a bemutatóját tartottuk, s egyben az illusztrátor Novák Hanga kiállítását nyitottuk az OMart Műhelyben, el is mondtam a közönségnek, hogy szeretek büszkélkedni. Úgy gondolom, dicsekvés és büszkélkedés között komoly érzelmi különbség van. Aki dicsekszik, többnek akarja magát láttatni, aki büszkélkedik, az pedig örömét kívánja másokkal megosztani. Minél nagyobb az öröm, annál többször kikívánczozik. Elmondom, hát most Önnek is, kedves olvasó, milyen utat járt be a két lány az elmúlt évben, hogy együtt örülhessünk.

A Sáva Evens trilógia első kötete a Fréssylla megjelenéséről városunk több újságja is beszámolt, és a Szegedi Körzeti Stúdió is készített egy interjút Sárral. A második kötet, a Frianár már nem váltott ki olyan nagy sajtóvisszhangot, pedig országos sikereket értek el az alkotók. Mivel Sári édesapjával a Tűzmenedék együttesben rendszeresen találkozunk, folyamatában bele láttam a kötet sorsába, de az olvasók zöme csak a július 9-i kötetbemutatót értesült arról, hogy az OCÉ Hungária „Az ember a mindenséget beragyogó csillag” jelígejű pályázatán Valuska Sára Fryanár című kötete 2010 harmadik legszebb könyve lett. Különdíjként lehetőséget kapott, hogy bemutatkozhatson a Digital Expón egy kb. 60 perces pódiumbeszélgetésen. A Fryanár 2009 decemberében jött ki a nyomdából, de a legkülönbözőbb okok miatt szüntelenül csúszttak a közönségtalálkozó időpontját. A sors akarhatta így, hiszen a bemutató előtti héten derült ki, hogy Novák Hanga munkája is országos elismerést kapott. Mindkét könyvet a Kner Nyomda nyomtatta, s ez évben beneveztek a Fryanárt a Pro Typographia szakmai pályázatra, és a fekete-fehér keménytáblás könyvek kategóriájában arany minősítést kapott. Ez önmagában is csodálatos, ám tudom fokozni: ezüst és bronz minősítést nem adtak ki. A Kner Nyomda szép kivitelezése mellett az elsősorban a könyvet tervező Novák Hanga érdeme, aki a Képzőművészeti Egyetem negyedéves hallgatója.

A júliusi bemutatót a beszélgetést vezető Polányi Éva kihozta a lányokból, hogy társszerzőként alkották meg a két regényt. Sári olykor beleszólt egy-egy rajz alakulásába, de Hanga is adott ötleteket Sárinak kérdéseivel, sőt rajzaival is. Sári elmesélte, hogy az egyik szereplőt Hanga kicsit idősebbnek rajzolta, mint ahogy azt ő elképzelte, ugyanakkor ez a kép új ötletet adott Sárinak a harmadik kötet cselekményéhez.

A bemutató után a nyomda jelen levő képviselője belegondolt, micsoda lehetőségek rejlenek ezekben a könyvekben, s néhány nap múlva felajánlották a harmadik kötet szponzorálását, s egyben az egész trilógia reklámozását.

Évek óta szokásunk minden évszakban egy új tárlattal meglepni vendégeinket, s mivel az első kötet bemutatóján Hangának már rendeztünk kiállítást, most új alkotó után kellett néznünk. Hanga édesanyja, Hevesi Nagy Anikó segített egy ötlettel. Az alapfokú művészeti iskolából két tanítványát, Lövei Zsófiát és Kondor Nórárt ajánlotta, s így a kötetbemutató estéjét fiatal tehetségek bemutatózójaként hirdettük meg. A kiállított képek szeptember végéig megtekinthetők, és az említett könyvek is megvásárolhatóak az OMart Könyvesbolt és Kulturális Műhelyben.

Ízes Ízek

Augusztus

Sajttal töltött burgonya

Héjában főtt burgonyát meghámozzuk, félbevágjuk. Kanállal mélyedést kaparunk bele. A kikapart burgonyát tojássárgájával, reszelt sajttal és tejföllel keverjük össze, majd visszatöltjük a burgonyákba. Kikent tűzálló tálba rakjuk, mindegyikre kis margarint teszünk és pirosra sütjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

FOLYAMATOS ÁRUFELTÖLTÉS
TAVASZI KÉSZLET, KEDVEZŐ ÁR
Nézzén be hozzánk minden nap!

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

TAVASZI
AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
Filmúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extreme Sports	Rai Uno
AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

özv. BELLA IMRÉNÉ SZAKÁLOS JOLÁN, aki Endrődön a Fő út 38/1 sz. alatt lakott, július 29-én, 88 éves korában visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolja családja

DÁVID VINCE IMRE, aki Gyomán a Rákóczi u. 19. sz. alatt lakott, 51 éves ko-

rában, július 8-án az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

özv. DINYA ELEKNÉ KURILLA MÓNIIKA, aki Endrődön a Toronyi u. 12/1 szám alatt lakott, 70 éves korában az Örök Hazába költözött. Gyászolja családja

HORNOK IMRÉNÉ UHRIN ETELIKA, aki Gyomán, a Wesselényi u. 7. sz. alatt élt, július 21-én, 66 éves korában a Menyeyi Hazába költözött. Gyászolja családja

HUNYA ISTVÁNNÉ VARJÚ IRMA, aki Endrődön, a Lásos u. 8. szám alatt élt, 87 éves korában, július 27-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

HUSZÁRIK ANDRÁSNÉ HORNOK ESZTER, aki Endrődön a Tamási Áron u. 17. sz. alatt lakott, június 27-én, 91 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

Dr. PAPP LAJOSNÉ KOVÁCS KLÁRA, endrödi származású, aki Budapesten lakott, július 30-án, 88 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

STRANSZKI MIHÁLY, aki Gyomán a Sallai út 1/1 sz. alatt lakott, július 8-án 76 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

TÍMÁR MIHÁLY, aki Gyomán a Petőfi u. 17. sz. alatt élt, július 1-jén, 85 éves korában visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolja családja

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Örökre velem maradsz,
örizem emlékedet”

fájó szívvel mondok köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem,

Tímár Mihály

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalomamban osztoztak. Szerető feleség

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrödi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrödi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Varjú Dávid s családja 10 élő gyermekével 50 éves házassági évfordulójukon

Megújuló energiával a CO₂ kibocsátás csökkentéséért:
Közel 4 milliárdból épül Magyarország legnagyobb biogáz erőműve

Magyarország energiafüggősége miatt nemzetgazdasági érdek, hogy minél hatékonyabban használjuk fel a természet adta lehetőségeinket. Hazánk jelentős kiaknázatlan forrásokkal rendelkezik az alternatív energiaforrások terén – hangsúlyozta Bencsik János, belgazdasági államtitkár, a 3,9 milliárd forintból épülő szarvasi biogáz erőmű alapkövetésén, 2010. július 16-án.

A németországi székhelyű Aufwind Neue Energien GmbH, és magyarországi leányvállalata, az Aufwind Schmack Első Biogáz Kft., valamint Gallicoop Pulykafeldolgozó Zrt. együttműködésével Szarvas külterületén valósul meg hazánk legmodernebb vágóhídi hulladék sterilizálója és biogáz üze. A 2010 augusztusában kezdődő beruházáshoz mintegy 500 millió forint uniós forrást nyert a pályázó.

Az erőmű a Gallicoop Zrt., valamint a környékbeli gazdaságok tevékenysége során keletkező hulladékok és más mezőgazdasági melléktermékek feldolgozásából éves szinten 13 ezer Nm³ biogázt állít elő, amely évente 15 millió m³ földgáz kiváltására alkalmas. Emellett az üzem 11 ezer tonna CO₂ kibocsátás elkerülését teszi lehetővé, amely a tervezett 20 éves üzemidőre, mintegy 212.526 tonna CO₂ kibocsátás elmaradást jelent.

Budapest, 2010. július 16.

Nemzetgazdasági Minisztérium

PARTNEROCK FESZTIVÁL

Ha július, akkor **PartneRock Fesztivál** Gyomaendrődön. Három napon át szólt a rock a Bowling Treff étterem udvarán. A Bikini, Republic, Hooligans és a 25 aranylemez, 4 platina album, 2 gyémántlemez és több millió eladott lemezzel büszkélkedő 30 éves Edda együttes előadását nézhette és hallgathatta a szépszámu közönség.

Az elmúlt esztendőktől eltérően most a jó idő is kedvezett a szerzőknek.

A magas színvonalú koncerteket a közönség pedig a szünni nem akaró „vissza, vissza”, „Még, még, még, ennyi nem elég” című ismert csattanós rigmusokkal, vastappsal hálálta meg. A háromórás Edda koncerten, ami nem egy szokványosra sikeredett, (hisz a közönség nem akart hazamenni!) abban maradtunk ismét, hogy „jövöre is ott leszünk, ott leszünk!!!

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ

nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Kedd	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Szerda	de. 8.00-12.00	du. 13-18
Csütörtök	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Péntek	de. 8.00-12.00	du. 13-18
Szombat	de. 8.00-18.00	
Vasárnap	de. 9.00-12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

Kedves vásárlóim!

Augusztusi ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Fűnyírók, bozótívágók, fűnyíró kések
- Bográcsok, bogrács állványok
- Faszén, faszén gyújtók, gázégők
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók
- Szúnyoghálók, légy- szúnyogirtók
- Festékárúk, csemeragasztók
- Festő szerszámok
- Elektromos kéziszerszámok
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Vegyszerek, növényápolók, permetezők
- Védőkesztyűk, gumicsizmák, esőruhák
- Titán silikonok, purhabok, tömítők, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag áruk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsőjén *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

F 58109

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 9. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2010. szeptember**

A tartalomból:

IN MEMORIAM - PINTÉR BÉLA
(1930-2010)
- 4. oldal

Szeptember-októberi rendezvények
- 13. oldal

Cserkészttábor Dömösön - 15. oldal

Hazajöttem... Szilágyiné Németh Eszter beszélgetése a hazalátogatókkal - 14. oldal

Szent István ünnepe - 20. oldal

50 éves az Endrődiek Baráti Köre

Ebből az alkalomból Gyomaendrőd Város Önkormányzata a Baráti Kört Gyomaendrődért emléklakett ki-tüntetésben részesítette. A kitüntetés indoklása:

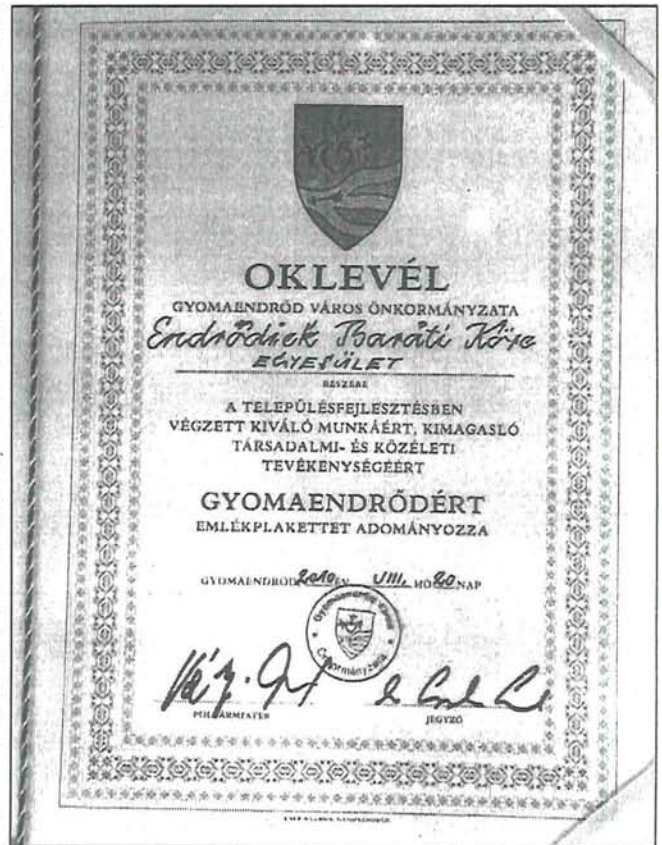
„Az endrődiek Baráti Köre Egyesület 50 évvel ezelőtt alakult, s azóta folyamatosan, aktívan működik. Tagjai helybeliek és elszármazottak, akik fontosnak tartják a lakóhelyük, szülőföldjük társadalmi, kulturális életébe való bekapcsolódást. Az egyesület helytörténeti vonatkozású tevékenysége tiszteletre méltó. A hagyományőrzés, a szülőföld szellemének-hagyományának ápolása szintén tevékenységeik közé tartozik. Kezdeményezték számos emléktábla, szobor felállítását.

Az egyesület tevékenyen részt vesz a havi rendszerességgel megjelenő Városunk című lap kiadásában. Anyagi támogatással segíti a település hagyományainak ápolását, tárgyi emlékeinek felújítását, évfordulók méltó megünneplését.

Szorosan együttműködik az endrői iskolával, a Honismereti Alapítvánnyal. Segítségét ad a helytörténeti értékek felkutatásában. Rendszeres segítője, társszervezője a Rózsashegyi Napok rendezvénysorozatnak, baráti találkozásoknak, iskolatörténeti kiállítás szervezésének. Az egyesület aktív szervezője a belterületi iskolák és tanyasi iskolák emléktábla-avató rendezvényeinek.

A Baráti Kör tagjai állandó résztvevői a városi ünnepeknek, s a múlt emlékei előtt koszorúzással tisztelegnek.

Elévülhetetlen érdemeik vannak a város értékeinek hazai és külhoni megismertetésében, valamint Gyomaendrőd kapcsol-

latainak gazdagításában.”

A kitüntetés átadására az augusztus 20-iki képviselő-testületi ülésen került sor. Hogy együtt örüljünk, ünnepeljünk és visszaemlékezzünk az elmúlt 50 évre, a Baráti Kör vezetősége kerti partit szervezett 20-án este a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola udvarán. A kerti partira szétküldött meghívókra 120 jelentkező volt. Ladányi Gáborné Mancóval beszélgetek, aki a Kör titkáraként, mindenre figyelve szervezte a programot, de valójában úgy várta a hazalátogatókat, ahogyan az édesanya várja haza a családját: gondosan, szeretettel.

– Nagyon sok fáradtsággal és feszültséggel jár a szervezés - mondja Mancó. Sok ember mesziről jön, utazik, folytatás az 5. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Legjobb a legjobbak között! Szavazzon Ön is Gergely Ágnesre!

A Prima Primissima Díj Magyar Irodalom kategóriájában a jelöltek között szerepel Gergely Ágnes, endrői születésű Kosuth-díjas író, költő, műfordító.

A szavazás menete

A pontosan kitöltött szavazólapokat kérjük, 2010. november 29. 8.00 óráig bedobni a kihelyezett ládák valamelyikébe (WestEnd City Center - 1062 Budapest, Váci út 1-3.; Művészetek Palotája - 1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.). Csak olvashatóan, pontosan, valós adatokkal kitöltött szavazólap érvényes.

A telefonos – beleértve az SMS-ben történő szavazást is – szavazás időtartama:

2010. szeptember 1. 0.00 – november 29. 12.00

Az internetes szavazás időtartama:

2010. június 18. 0.00 – november 29. 12.00 elérhetőség:

<http://www.primaprimissima.hu/index.asp?id=27>

Az érvényes adatokkal kitöltött szavazólapokat leadhatják városunk könyvtáraiban: Gyomaendrőd Blaha út 21. sz.; Kosuth út 50 sz. Érdeklődni lehet, szavazólapok kérhetők ugyan itt.

MEGHÍVÓ

BARÁTI TALÁLKOZÓ ÖREGSZÖLŐBEN 2010. szeptember 25. szombat

10 óra: Az ÖREGSZÖLŐ és Környéki Iskolák EMLÉKMISÉ-je a R. K. Templomban Endrődön

11 óra: EMLÉKOSZLOP avatás a CSÁKI-, a SZENT IMRE Iskolánál ÖREGSZÖLŐBEN (Kondorosi út)

Közös ebéd a HÍDFŐ Étteremben.

Az étkezés térítéses (önköltséges)

Rendelhető: húsleves: 1. pörkölt
2. sült

Az étkezéssel kapcsolatos igényét kérjük visszajelezni szeptember 18-ig.

Szakálos Tiborné Oláh Mária
5502 Gyomaendrőd, Selyem u. 47. Tel: 66/386-924

Az endrői Népház szeptemberi programja

Eichler Éva festőművész kiállításának megnyitója szeptember 8-án, szerdán délután 5 órakor kezdődik. Kiállítást megnyitja Várfi András polgármester, szakmailag méltatja Dombi Ildikó Békés megyei IBSEN kulturális iroda vezetője. 17.30-tól Wass Albert emlékest lesz Tomanek Gábor színművész és további előadóművészek közreműködésével a NÉPHÁZ emeleti nagyszínházban, melyre a belépés díjtalan. MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

A EGÉSZSÉGNAP fő témája a cukorbetegséggel foglalkozik. Időpontja 2010. szeptember 18-án, szombaton egész nap. Mindenkit szeretettel várunk. Kérem, figyeljék hirdetéseinket a www.templarius.hu oldalon.

Szeptember 24-én, pénteken délután orgonahangverseny lesz az Endrői Katolikus Templomban. Fellép: Sass Sylvia operanékesnő. Orgonán kísér: Teleki Miklós orgonaművész. Belépés díjtalan. A felajánlott összegetek a Moldvai csángók megsegítésére fordítjuk.

Figyelem: változott az Endrői Közösségi Ház telefonszáma: 06-66/610-538.

Minden pénteken 19.00 óra és 23.00 óra között ingyenes pingpongozási lehetőség. Természetesen e mellett lehet cso csozni, dartsozni, rulettezni, kártyázni, társasjátékozni és tollaslabdázni is. Mindenkit szeretettel várunk.

FELHÍVÁS

AZ ÖREGSZÖLŐI ISKOLÁK egykor TANULÓI és TANÍTÓI 2010-ben szeretnék:

1. A CSÁKI ISKOLÁNAK EMLÉKOSZLOPOT állítani, arra helyezni az iskola EMLÉKTÁBLÁJÁT és keresztjét.
 2. A SZENT IMRE ISKOLA keresztjét EMLÉKOSZLOPRA helyezni
 3. A 7 iskola EMLÉKKÖNYVÉBE sok anyagot gyűjteni.
- Kérjük támogatásukat mielőbb!

2010. szeptember 25-én délelőtt 10 órakor emlékmise lesz az endrői templomban.

11. órakor emlékoszlopatavatás a Csáki és Szent Imre Iskolánál.

Tisztelettel:

Pésó Illés Béláné Fekécs Irma
ny. pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi u. 23.
06 66 284-212

PUSZTAFALUN NYARALTUNK

A Rózsakert Esély Klub fogyatékkal élő tagjai élményekkel feltölve tértek haza 2010. augusztus 13-án a Zempléni térség Pusztafaluból. A 270 km-re lévő településen és környékén a Térségi Szociális Gondozási Központ, a Kincs Az Életem Közhasznú Alapítvány és a hozzátartozók támogatásával tölthettünk el öt napot, melyet mi gondozók teljes odaadással szerveztünk az elmúlt évekhez hasonlóan.

Feljethetetlen kirándulásokat tettünk a hegyekben. A Pálháza felől induló erdei vasúton utazva gyönyörködtünk az erdő szépségeiben, a patakokban, fáknak, páfránytelepekben. Kőkapun, megszakítva utunkat, királyaink és a hét vezér fa szobrai mellett elhaladva hangulatos sétát tettünk a tó partjához.

Egy másik alkalommal megtekintettük a környék nevezeteseit, a tájházat, a Füzéri várat, a Vadászati Kiállítást és a Perlit Múzeumot. A fennmaradó időnkben pedig közös játékokat szerveztünk. Nagy sikere volt a tollaslabdának, a pingpongnek, és egyéb társasjátékoknak.

Egy-egy nap megkoronázásaként szalonnát sütöttünk, bográcsban főztünk vacsorát. A tűz estére meghitt hangulatot varázsolt közénk. A környezet, a mozgás és a hegyi friss levegő hatására megújult testünk, lelkünk.

Ezt a néhány napot még sokszor felidézzük visszatérve a hétköznapokba.

Köszönjük támogatóinknak!

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület augusztus hónapban

A Kistérségi Társulás közös döntéshozatal végett 2009. augusztus 26-án, 13.30 órai kezdettel Gyomaendrődön a Városháza Nagytermében ülésezett.

Napirendi pontok közül néhány:

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Szociális Gondozási Központ, valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2010. évi I. félévi költségvetési beszámolója

A Társulási megállapodás szerint a közösen fenntartott intézmények költségvetési beszámolóit Gyomaendrőd Város Önkormányzat Képviselő-testülete költségvetési beszámolóinak részét képezik. Annak előkészítéséhez a tagönkormányzatok szükség szerint adatokat szolgáltatnak, valamint a beszámolók elfogadásához a tagönkormányzatok Képviselő-testületeinek egyetértése is szükséges.

Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola és Térségi Humánsegítő Szolgálat beszámolója a 2009/2010-es tanévről

A közoktatási intézmények tanévenként egy alkalommal kötelezettek arra, hogy tevékenységükről átfogó beszámolót adjanak a fenntartónak. A beszámoló képezi az évente megvalósuló szakmai ellenőrzést, illetve egyben önértékelés is, a pedagógiai programban megfogalmazott célok, feladatok eredményességét elemzik.

Intézményi társulás iskolajáratra szerződés

A közúti személyszállítást városunkban a MOBILBUSZ Kft. végzi. A szerződésben a szolgáltató vállalta a Térségi Társulás részére a tanév időtartama alatt a diákok oktatási intézménybe szállítását a tagönkormányzatok területéről.

A 2010/2011. évre a szolgáltatás ellátására meg kell kötni újból a szerződést. A vállalkozó azonos feltételekkel ismét vállalta a feladat ellátását.

A Térségi Humánsegítő Szolgálat pályázat-benyújtási szándéka

Az intézmény vezetője azzal a kéréssel fordult az Intézményi Társuláshoz, hogy a TÁMOP 5.2.5. B-10/2 kiírású pályázathoz szükséges fenntartói hozzájárulást adja meg. /Ifjúsági Információs Iroda létrehozása/

A projekt célja:

A projektben résztvevő fiatalok képessé válnak a számukra fontos információk megszerzésére, tudatosan válasszanak iskolát, pályát, valamint alapítsanak családot is. Legfőbb feladat olyan közösségi tér kialakítása, ahol lehetőség van találkozni, beszélgetni, megtanulni szűrni azt a hatalmas információ-áradatot, amely a mindennapokban ér bennünket.

A Képviselő-testület a beszámolókat tudomásul vette, az előterjesztéseket, pedig támogatta.

2010. augusztus 26-i ülés tartalmából:

A polgármesteri beszámolóból megtudhattuk milyen rendezvények voltak az elmúlt 2 hónapban, városunkban.

Igen mozgalmas nyár után vagyunk, nagyon sok esemény történt, ami népszerűsítette településünket. A teljesség igénye nélkül néhány, a rangos események közül:

Családi-nap, Ürtábor, Kerékpárverseny, Gobelin Kiállítás, Szent István Napi ünnepi műsor, Nemzetközi Halfőző Verseny, Hagyományos lakodalom. Árvízkarosult városból gyermekek táboroztatása, illetve Kínából idelátogató gyermekek üdültetése.

Az I. Ifjúsági Olimpiai aranyérmet nyert Tótka Sándor kajakozó, melyhez szívből gratulál a Képviselő-testület.

Gyomaendrőd Város 2010. évi költségvetésének első féléves teljesítése

2010. évre 4.347.015 e Ft főösszegű költségvetés került elfogadásra.

A Pénzügyi osztály osztályvezetőjének beszámolója, valamint a független könyvvizsgálói jelentés szerint a város gazdálkodása stabil, finanszírozási problémák nem állnak fenn. Megállapítható az is, hogy a költségvetés pénzügyi egyensúlyának biztosítása mellett hitel igénybevételére nem került sor az I. félévben. Ez köszönhető a körülmények és tudatosan képzett tartalékoknak is. Az I. félévi teljesítési adatok meg-

alpozzák a pénzügyi célkitűzések éves szintű teljesítését, ugyanakkor meghatározzák a második félévi gazdálkodás szervezési fő feladatait is.

Könyvtári feladatellátás bővítése

A Békés Megyei Önkormányzat az IBSSEN Házhoz csatlakozva multikulturális jegyértékesítő rendszert kíván működtetni, ezzel az általa fenntartott kulturális intézmények programjainak elérhetőségét kívánja megkönnyíteni. Kialakításra kerül egy információs és értékesítési hálózat, melybe a megye 9 könyvtárát kívánja bevonni. Lehetőség nyílik a csatlakozással jegyek, bérletek megvásárlására is. A program megvalósításához a könyvtár rendelkezik tárgyi és humán feltételekkel egyaránt.

Pályázati kiírás Vállalkozásfejlesztési Alap felhasználására

Gyomaendrőd város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2010. évi költségvetésből 16.000.000 Ft-ot különített el. Az Alapból pályázat útján nyerhető el támogatás kamatmentes hitel formájában. A rendelet szerint a Képviselő-testület évente 2 alkalommal ír ki pályázatot, az első és a második félévben. A márciusi kiírás alkalmával nem nyújtottak be helyi vállalkozó igényt, így az augusztus 31-ig beadható pályázati összeg továbbra is 16.000.000 Ft kamatmentes hitel maradt.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Tisztelt Választópolgárok!

Gyomaendrőd város 9. számú választókeretében időközi önkormányzati képviselő választásra került sor 2007 márciusában. Megnyerve az Önök bizalmát ez idő óta képviselem a legnagyobb tisztelettel és a legjobb szándékom szerint a körzet lakóit. A 2010-es választásokon, (bár némileg megváltozott körzethatárokkal) ismét szándékomban áll vállalni a megméretetést. Ezért tisztelettel szeretnék bemutatkozni Önöknek:

Lehóczkiné Timár Irén vagyok. Endrődön születtem, Gyomaendrőd endrői városrészen lakom fér-

jemmel és édesanyammal. Két felnőtt gyermekem már önálló családi életet él, nevelik három unokámat.

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolában pedagógusként dolgozom. Munkaidőm egy részében fejlesztőpedagógusként tevékenykedek, illetve tanítok az intézmény eltérő tantervvel oktató tagozatán, de ellátom az iskolánkban a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat is.

A közélet munkáiból mindig is szerettem részt vállalni, így az elmúlt évek során voltam utcabizalmi a szennyvízhálózat és csatornázási program megszervezésében, népszerűség számláló, valamint az önkormányzati választásokon, több cikluson át, dolgoztam választókerületem bizottságában tagként és elnökként egyaránt. Mint a bemutatkozásom elején említettem, 2007 márciusa óta pedig képviselőként tevékenykedek, és havi rendszerességgel tájékoztatom a tisztelt érdeklődő lakosokat az Önkormányzat munkáiról a „Városunk” újság hasábjain is.

2008 januárjában felkérték a „Kincs az Életed” Közhasznú Alapítvány Kuratóriumának irányítására. Az alapítványt fogyatékkal élő emberek támogatására hozták létre néhai Császárné Gyuricza Éva segítségével, melynek legfőbb célja a fogyatékkal élő emberek életminőségének javításához eszközök beszerzése, kirándulások finanszírozása. A pénzügyi háttér megteremtése nem kevés feladattal jár, de szerencsére mindig találunk nemes lelkű, jó szándékú embereket, akik adományaikkal segítik munkánkat.

A jelenlegi ciklusban is, de megválasztásom esetén az elkövetkező időben is legfőbb hitvallásomnak tekintem a másokért való önzetlen feladatvállalást, a tiszta, őszinte beszédet, a nehéz helyzetben lévő emberek megértését, segítségét, az idős, kisnyugdíjas emberek gondjainak felkarolását, a szebb, élhetőbb, tisztább környezet kialakítását, valamint szeretnék a városban folyó oktatás, a fiatalok jövőképeinek javításán munkálkodni. Törekedni szeretnék változatlanul az infrastruktúra további fejlesztésének támogatására, s arra, hogy városunkban egyenrangú polgárként lehessen élni és dolgozni mindenkinek.

Köszönöm, hogy elolvasták választási üzenetemet, és kérem, támogassák jelöltségemet a 8. számú választási körzetben.

Tisztelettel: Lehóczkiné Timár Irén

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Pintér Béla (1930-2010)

Pintér Béla 1930. január 27-én született Endrődön egy földműves család második gyermekeként. Az általános iskolát Hunyán és Endrődön, a középiskolai tanulmányait Szegeden végezte. Az érettségi után 1951-ben besorozták katonának, és Budapestre került.

Leszerelését követően 1955-ben a Budapesti Konzervgyárban helyezkedett el. Pályafutását segédmunkásként kezdte, később betanított munkás, csoportvezető, majd művezető lett. Munka mellett folyamatosan képezte magát. Felkészültsége és szakmai tapasztalatai alapján először a dunakeszi gyárrészleg, ezt követően a Budapestben a X. kerület Gém utcai gyárrészleg, majd a Húsüzem vezetője lett. Végül 1977-ben a Vállalat igazgatójává nevezték ki. Munkatársai, beosztottjai tisztelték és szerették.

Munkája mellett a Budapesti Felsőfokú Élelmiszeripari Technikumban tanult, később a Kertészeti Egyetem üzemmérnöki szakán diplomázott.

Munkásságát több kitüntetéssel jutalmazták. 1990-ben a Magyar Köztársaság Csillagrendjével tüntették ki.

1956-ban vette feleségül Kanter Ilonát, akivel 54 évet éltek együtt. Két gyermekük és 4 fiú unokájuk született.

1990-ben saját kérésére nyugállományba vonult. Ekkortól sok időt töltött a Balatonalmádban lévő nyaralójukban. Sokat kertészkedett. Szabadidejében olvasott, keresztretjvényt fejtett, unokáival foglalkozott.

Mind budapesti, mind balatonalmádi szomszédjaival baráti, jó kapcsolatot ápolt, tartott.

1970 körül bekapcsolódott az Endrődiek Baráti Körének szervezésébe, majd konzervgyári igazgatónak történő kinevezése után több emlékezetes rendezvény házigazdája volt.

Valószínű, a nagyszámú érdeklődés alapozta meg a Baráti Körben későbbi aktív életét. Köszönet érte neki is.

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

ENDRŐDI SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉGÉRT KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 66/283-940

2009. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

- I. Számviteli éves beszámoló a mellékelten csatolva.
II. Az Alapítvány 2009-ben költségvetési támogatásban nem részesült.
III. Az Alapítvány tevékenysége során a saját tőke 2009. évben 822.584 Ft-tal növekedett.
IV. Önkormányzati támogatás: 115.000,- Ft, NCA pályázaton nyert 100.000,- Ft, APEH-től az Alapítvány részére felajánlott 1%: 298.453,- Ft.
V. Tisztségviselők semmiféle juttatásban nem részesültek.
VI. Közhasznúsági tevékenységről szóló tartalmi beszámoló.
2009-ben is folytattuk az alapítók szándékai szerint az endrődi egyházi temetők karbantartását, támogattuk 3 fő munkanélküli és ebből 1 fő roma származású közhasznú munkás bérét, valamint a temetői szemét elszállítását és fizettük 2 db saját tulajdonú fűkasza javíttatását. A 2009-ban NCA pályázaton nyert 100.000 forintot 2010. első hónapjaiban használtjuk fel.

Alapítvány bevételei:

64 főtől adomány	992.200,- Ft
Önkormányzattól pályázati támogatás	115.000,- Ft
NCA pályázat útján nyert pénz	100.000,- Ft
APEH-től a felajánlott 1 %-ok összege	298.453,- Ft
2009. évi kamatbevétel	107.325,- Ft
Összesen:	1.612.978,- Ft

Kiadásaink:

3 fő temetői munkás 3 havi munkabér+járulékának 40 %-a,	305.396,- Ft
3 temetőből szemétszállítás és ártalmatlanítás kgt.-ének támogatása	294.588,- Ft
Fénymásológép karbantartás	49.200,- Ft
Postai és adminisztrációs költség és koszorúk vásárlására	31.705,- Ft
Fűkasza javíttatása	70.155,- Ft
Egyéb banki költség:	10.850,- Ft
Terembérleti díj	13.500,- Ft
Ügyvédi költség	15.000,- Ft
Összesen:	790.394,- Ft

		Tárgyi eszközeink	
Bevételeink	1.612.978,- Ft	Előző évi amortizált eszközeink	260.900,- Ft
Kiadásaink	790.394,- Ft	2009. évi eszközvásárlás	0,- Ft
Növekedés	822.584,- Ft	Összesen	260.900,- Ft
		Értécsökkenés	154.980,- Ft
		Befektetett eszközök összesen	105.920,- Ft

2008. évi maradvány	1.750.293,- Ft	Folyószámlán év végén	1.875.923,- Ft
Növekedés	822.584,- Ft	Betétzámlán	684.262,- Ft
2009. dec. 31-i egyenleg	2.572.877,- Ft	Házi pénztárban	12.692,- Ft
Befektetett tárgyi eszközök	105.920,- Ft	Összesen	2.572.877,- Ft
Összesen:	2.678.797,- Ft	Tárgyi eszközök	105.920,- Ft
		Összesen:	2.678.797,- Ft

A teljes vagyomból a kamatok elosztása után a Hunyai rész : 73.600 Ft. Köszönetet mondunk minden segítőnknek és adományozóknak. Kérjük és várjuk a jövőben is felajánlásait, a temetői karbantartáson kívül a templom belső felújítására, valamint a balesetveszélyes sekrestye felújítására. Szeretnénk vásárolni 1 db projektort és hozzá vetítővásznat, amivel alapítványunkat népszerűsítő filmeket vetítenénk az Endrődri elszármazottak találkozóján.

Gyomaendrőd, 2010. március 11.

Ungvályi János
kuratóriumi tag

Hanyecz Vencelné
hunyai e. k.

Szabó Zoltánné
kuratórium elnöke

50 éves az Endrődi Barátok Köre

folytatás az 1. oldalról

költségekre veri magát. Az ember izgul, hogy megfelel-e az elvárásoknak.

A vacsorára birkapörkölt készült: 3 birka főtt 3 üstben. Nagyon finom volt. Szűnyog Antal főzte: erős se volt, de azért volt egy kis ereje. Végtelen türelmű, nagyon jó szakértelemmel főz, úgyhogy itt ragad köztünk. Szponzorálták a vacsorát: Várfi András polgármester úr, az egyesület vezetőségi tagja és dr. Farkasinszky Erzsébet tagtársunk, a harmadik birkát a Baráti Kör vette. Az este célja az együttlét volt. Külön örültünk azoknak, akik alapító tagokként voltak jelen: Hunyad Simon Péter és Kondor Viktória. Régi képet vetített Szabó Béla, amelyeket Gircz Béla állított össze. Hunyad Simon Péter beszélt a hallgatóságnak arról, hogy hogyan is alakult meg annak idején ez az egyesület. Nagyon érdekes volt. Visszaemlékeztünk azokra, akik nagyon sokat dolgoztak az egyesületért: a bejegyzett egyesület első elnöke, Tímár Mátéra, akinek a szobrát megkoszorúztuk, és Császárné Gyuricza Évike sírjához is kimentünk a temetőbe. Ott elmondtuk Szilágyi Ferenc Évire emlékező versét. A vacsora előtt pohárköszöntőt mondott Várfi András polgármester úr. Hunyai zenekar volt, jó hangulatot csináltak. Kedves volt a Barátság Klub: népdalaikkal színessé tették a rendezvényt. Beszélgettünk, táncoltunk együtt. Nagyon szép volt este az iskola udvara, a fás környezet; a fények-árnyékok játéka romantikus hangulatot adott. Köszönöm a segítséget az iskola dolgozóinak, Farkasné Marikának, a Gellai házaspárnak, Habzda Irmuskának és Lovász Kálmánnak.

Másnap részt vett az egyesület a halfőző versenyen, erre 90-en jöttek el. Mi, ugye, megérkeztünk, leültünk a megterített asztalhoz, vettük az odakészített tányérokat, és megettük a csudajó halászlét. Ladányi Gábort, a főszakácsot kérdezem az előkészületekről:

- Harminchat közösség versenyzett abban a fajta halban, amit mi csináltunk, de mi voltunk a legtöbben, a Baráti Kör.

25 kiló halat vettem, és 12 kiló apróhalból volt sűrítmény. Ebben volt 50-60 db, ennek mindnek van feje, bele, ezt ki kellett vágni. Volt még bolti sűrítmény is, belsőség is. 30 deka halat számoltunk egy emberre, így két szelet halat kaphatott mindenki. Ehhez volt kenyér, ami az utolsó szeletig el is fogyott. A kenyér is friss volt: 20-án reggel sütötték nekünk Farkas Istvánék a birkapörköltökhöz is, a halászléhez is. Köszönjük nekik. Paprikát vettünk, szép tüzeset a piacon, a műanyag tányérokat megvettük, gázt cseréltünk, terítőt vettünk. Mancó nyolcat megvarrt éjszaka. Ezek a terítők most már azt egyesületi.

Négy órakor keltem fel a hagymát megpucolni- meséli tovább Gábor. - Egy padért 15000 forintot kellett volna fizetni - Dr. Szonda István és Borika, nagyon aranyosak voltak, aláírás ellenében elengedték a kauciót. Ezt is köszönjük. Már van egy saját padunk is. Lehet, hogy veszünk egy másikat is. A helyet, azt előző nap ki kellett választani. Ebben is és még sok mindenben segített nekünk Kovásznai Feri, Szűnyog Antal és Tímár Imre elnök.

- Nem nehéz a halászlét főzni, csak sok a veszélyforrás. Két üstben kellett csinálni. 50 liter halászlé volt egy üstben. Vigyázni kell: 15 percnél tovább nem lehet a hal a lében, és csak a főzés előtt húsz perccel szabad beszózni, mert a sótól is szétmállik. Szétvágni is csak ott lehetett reggel, mert csak este tudtuk kivenni a hűtőből a meleg miatt. Mikor beleteszed a halat, utána már csak fél szemmel szabad ránézni, mert attól is szétmegy a hal, ha két szemmel nézed. Fel tettük az alaplé egy üstbe, beletettük a sűrítményhez való halat, ez rottyogott másfél-két órahosszáig. Átpasszíroztuk, átdöngölyöztük. A sűrítményt ekkor már két bográcsba, kétfelé osztva tettük fel, bepaprikáztuk, belsőséget bele, meg a rengeteg halszeletet.

Puskás Károly rántott halat készített, inkább csak a verseny kedvéért. Igazán jó hangulat volt. Mindkét étel: a halászlénk is, a rántott halunk is ezüst-díjat kapott a zsűritől.

- De a tagoktól mindkettő aranyérmet kapott, ahogy én láttam! - teszem hozzá hazalátogató barátaink elégedett, vidám arcára emlékezve. Köszönünk mindent; a szervezőknek is, a vendégeknek is. A legközelebbi viszontlátásig minden jót kíván:

Szilágyiné Németh Eszter

Tímár Imre elnök átveszi a Sült Halért ezüst-díjat

Ladányi Gábor főszakács és Kovásznai Ferenc

Katolikus oldal

SZEPTEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 18 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Szeptember 12-én és 26-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti mise vasárnap előesti mise.

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, hétköznap a templomi hirdetés szerint.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

KÖZLEMÉNYEK

Szeptember hónappal elkezdődik a hitoktatás is. Minden általános iskolában van katolikus hitoktatás, nemcsak a katolikus iskolában. Hitoktatunk a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskolában és a Kis Bálint Iskolában is. Keressék a szülők a hitoktatókat: Pfeiferné Varjú Mariannát és Soczó Gézát.

Már első osztálytól várjuk a gyerekeket.

Ősszel Hunyán bérmálás esedékes. Időpontját még nem tudjuk.

Azok a gyerekek részesülhetnek a bérmálás szentségében, akik a bérmáláskor betöltötték a 13. életévüket. Felső korhatár nincs.

Akik szeretnének bérmálkozni, jelentkezzenek a plébánián, vagy valamelyik hitoktatónál.

Egyhónapos felkészítőt szervezünk a számukra.

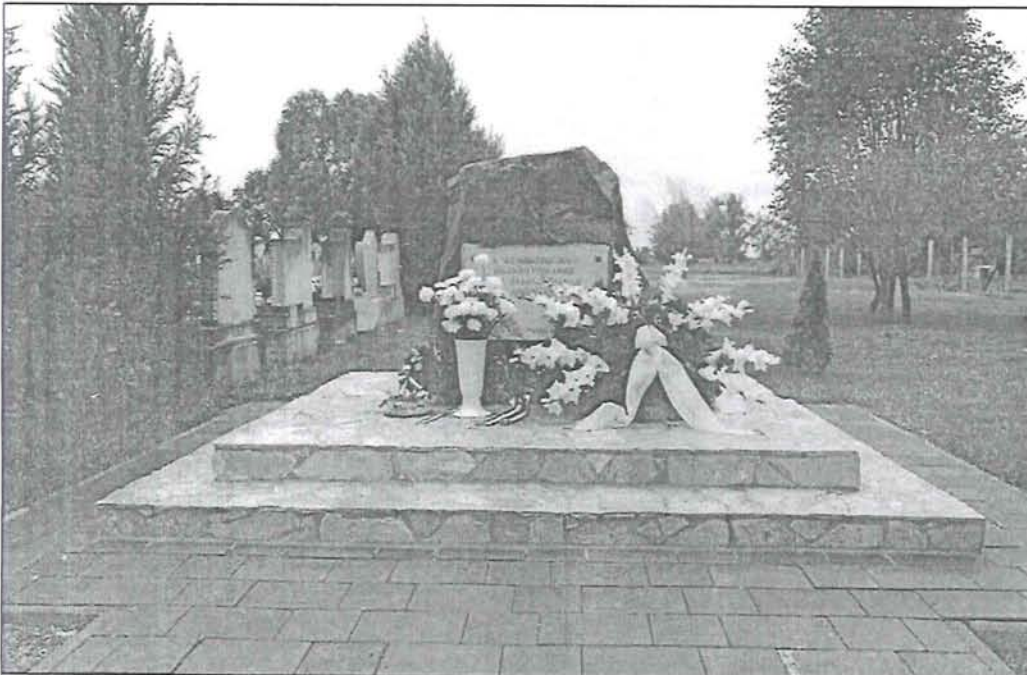
A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK ÉS ÜLDÖZÖTTEINEK EMLÉKMŰVE

2010. augusztus 28-án a gyomai köztemetőben felavatták a kommunizmus áldozatainak és üldözötteinek tiszteletére állított emlékművet.

Ünnepi beszédet mondott Várfi András polgármester, az emlékművet dr. Köhler Mihály és Pásztor Béla avatták fel. Az ünnepet Polányi Éva és Cserenyec Éva szavalatai tették még emlékezetesebbé. Hallottunk részleteket Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról, valamint Dr. Szilágyi Ferenc verséből.

Az emlékművet készítette a Gyomai Szülőföld Baráti Kör és Gyomaendrőd Város Önkormányzata.

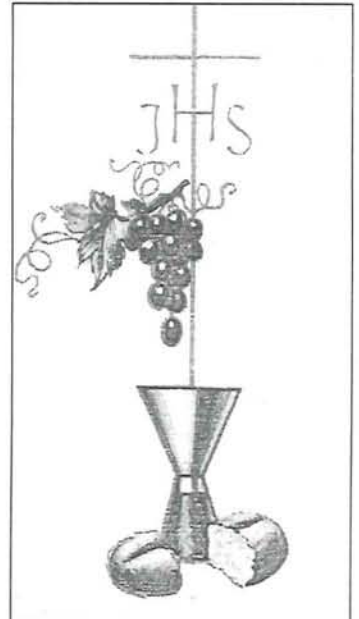
„Nem hagyhatjuk el őket egykor gályára, halálba menőket tankok ellen puszta kézre kelőket -
lelkünk rajta: nem hagyhatjuk soha -
ránk sújt különben Isten ostroma -
nem hagyhatjuk a Gonosznek e Földet! -”
Szilágyi Ferenc

SZEPTEMBERI ÜNNEPEK

- 3. péntek: Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító
- 5. vasárnap: Évközi 23. vasárnap
- 7. kedd: Szent Márk, István és Menyhért kassai vértanúk
- 8. szerda: Kisboldogasszony
- 9. csütörtök: Claver Szent Péter áldozópap
- 12. vasárnap: Évközi 24. vasárnap
- 13. hétfő: Aranyszájú Szent János püspök, egyháztanító
- 14. kedd: A Szent Kereszt felmagasztalása
- 15. szerda: A fájdalmas Szűzanya
- 16. csütörtök: Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök
- 17. péntek: Bellarmin Szent Róbert püspök, egyháztanító
- 19. vasárnap: Évközi 25. vasárnap
- 20. hétfő: Kim Taegon Szent András és társai koreai vértanúk
- 21. kedd: Szent Máté evangélista
- 23. csütörtök: Pietrelcinai Szent Pio szerzetes, áldozópap
- 24. péntek: Szent Gellért püspök, vértanú
- 26. vasárnap: Évközi 26. vasárnap
- 27. hétfő: Páli Szent Vince áldozópap
- 28. kedd: Szent Vencel vértanú
- 29. szerda: Szent Mihály, Gábor és Rafael főangyalok
- 30. csütörtök: Szent Jeromos áldozópap, egyháztanító

Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

„Hűséges az Isten...”

PAPPÁSZENTELÉSEM

és

ELSŐ SZENTMISÉM

emlékére

Szeged—Mezőhegyes

1985

Diana Z. K.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

TANÉVNYITÓ 2010

A Liget fürdőből hazafelé tartottam egy forró augusztusi délután. A mezőberényi elágazásnál elengedtem egy kamiont, s közben arra lettem figyelmes, hogy tanítványunk hangosan köszön az út túloldaláról. Mondanom sem kell, nagyon örültem – és talán éppen az ilyen pillanatok miatt várom már annyira a tanévkezdést.

Nem szokványos, ha tanévkezdő köszöntőmet egy kis számadással folytatom. A nyári szünetben ugyanis – ahogy ezt már harmadik éve tesszük – egy kicsit mindig hozzátesszünk iskolánkhoz, próbáljuk szebbé, otthonosabbá tenni. Először is – ami már a Fő útról jól látszik – a foci pályánkon élénkebben zöldül a fű, mint az udvar többi részén. Ezt egy nagyon kedves adakozónknak köszönhetjük, Margitka néninek, aki már nem először szán ránk figyelmet, és ajándékoz meg minket százezres összegekkel. A másik szembetűnő felújítást az iskolába belépve láthatták a szülők és tanítványaink: a főépületben a földszinti folyosót újrafestettük. Ezen felül renováltuk még a tanárit és az igazgatóhelyettesi irodát is.

Hunyán is változás történt: az óvoda átköltözött az iskola épületébe. Ezt pedig csak úgy tudtuk megoldani, hogy Petényi Szilárdné polgármester asszony teljesen renováltatta az épületet – ezúton is köszönetemet szeretném kifejezni áldozatos munkájáért.

A nyári szünet idejébe már nem fért bele, de néhány héten belül a fejlesztő szobánkat is felszereljük, valamint néhány oktatástechnológiai fejlesztéssel szeretnénk még színvonalosabbá, korszerűbbé varázsolni intézményünket.

Tanítványaink nyári táborban pihenhettek augusztus első felében – ennek a megszervezését és lebonyolítását szeretném megköszönni kollégáimnak, Kondorné Timár Erzsébetnek igazgatóhelyettes asszonynak, Kele Ágnes, Fekécs Edit, Varjú Diana tanárnőknek, Melis Marcell és Irimiás Róbert tanár uraknak. Amikor meglátogattam a táborozókat, láthatóan jól érezték magukat. Őszintén örülnék, ha ezt a jókedvüket a tanórákra is behoznák magukkal. Remélem, hogy minden kedves diákunk kipihenten (de nem „pihentagyúan”) kezdené meg a 2010/2011-es tanévet, ami azért is hangsúlyos nekünk, „szentgellérteseknek”, mert iskolánk 15 éve fogadja tanulóit. Ennek alkalmából évkönyvet is megjelentetünk, amit több nagylelkű adakozó is támogatott, többek között Várfi András polgármester úr, Domokos László országgyűlési képviselő úr, és még sokan mások – őszintén köszönöm, hogy az évkönyv kiadási költségeit ilyen megértően támogatták, ötletemet pedig felkarolták.

Szeretettel köszöntöm tehát iskolánk minden tanulóját és dolgozóját az új tanévben – Jóisten hozott benneteket.

Lukács László igazgató

Nyári tábor

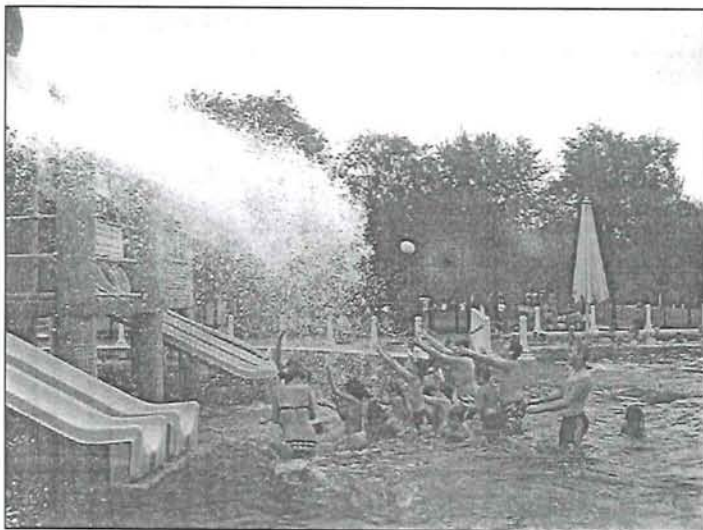
Izgalmas és eseménydús hetet tudhatunk a hátunk mögött. Véget ért az idei iskolai tábor, melyben igen változatos programok szerepeltek. A hét folyamán megtekintettük Budapesten a Parlamentet és a koronázási jelvényeket. Az előző években már szinte visszapárolt vendégek voltunk a Mátyás-hegyi barlangban, az idén ezért egy új helyet fedeztünk fel. A Solymári Ördöglyuk kicsit más volt, mint

az eddig ismertek, de éppen annyi izgalmat és élményt tartogatott. Ahhoz, hogy a túra útvonalát teljesíteni tudjuk, kitartásunkra, ügyességünkre, erőnlétünkre nagy szükség volt. Kerékpár- és vízi túra is szerepelt a hét programjában, melyeket nagyon élveztünk. Önfeledt kikapcsolódást jelentett Cserkeszölön a strand, ahol a ponyva csúszda gyermekeket és felnőtteket is elvarázsolt.

Támogatóink:

Békés Megyei Önkormányzat Gazdasági Bizottsága
Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Czinczár Imre és családja, valamint a táborozó gyermekek szülei

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT JEROMOS

Ünnep: szeptember 30.

*Stridon, 347 körül,

†Betlehem, 419/420. szeptember 30.

Jeromos a Bibliafordító. Neki köszönhetjük a mai fordítások alapját képező Vulgata fordítást. Szeretnénk napról napra kezünkbe venni a Szentírást. Szeretnénk napról napra tanulni Istentől, meg erősödni Isten üzenete által.

SZENT JEROMOS

347 tájékan született Dalmáciában, Stridon helységben. Vallásos szülői alapnevelést kapott, nagy világi műveltsége volt: latin, görög. Rómában a katakombákban elmélkedett, majd érett

korában megkeresztelkedett, maga Liberiusz pápa keresztelte meg.

A mai Németország területén, Trier környékén ismerkedett meg a remete élettel, majd a keleti remeteséggel barátkozott. 374-ben Antiochiában súlyos beteg lett, utána két évig igen szigorú remete életet élt, és görögöt, hébert, valamint arámot tanult. 382-ben Rómába ment, már mint pap Damazusz pápa titkára lett. Latin nyelvű Szentírás-fordítást kellett készítenie, ezenkívül széleskörű és hatásos lelkipásztori munkát végzett. Női szerzetesi közösséget is igyekezett kelti mintára szervezni, emiatt irigyci támadtak, áskálódások, vádaskodások céltáblája volt.

Egyiptomba, Izraelbe, végül Betlehembe ment, itt kolostort épített. A Születés Barlangja közvetlen szomszédságában élt, tovább tanulta a hébert, éjszakánként egy rabbi 1-1 aranyért tanította. Szentírás fordítást készített, fordítását Vulgata néven ma is használja az Egyház. Sokat olvasott (Szent Ágoston szerint: minden megírt könyvet elolvasott!)

Kemény küzdelmet folytatott a tévtanítókkal: szerzetesi életéről, papi szüzességről, Szűz Mária méltóságáról, a szentek, és az ercklyék tiszteletéről, a krisztusi kegyelem szükségességéről. A pelagiánusok gyűjtogatása elől futva menekült. Jó emberci egymásután meghaltak körülötte. Mindezek ellenére töretlen szellemi erővel dolgozott, boldog halált élt 420. szeptember 30-án.

A Maria Maggiore templomban nyugszik, Rómában. A négy egyházatya egyike.

Nimród Hagyományörző Íjászkлуб Egyesület - Hunya

Közhasznúsági jelentése

Egyszerűsített éves beszámoló 2009. év

Egyszerűsített éves beszámoló 2009. év

adatok
ezer Ft-
ban

A tétel megnevezése	Tárgyév		
	Alapterv.	Váll.terv.	Összes
A. Végleges pénzbevételek, elszámolt bevételek (I.+II.)	18		18
I. PÉNZÜGYILEG RENDEZETT BEVÉTELEK	18		18
-tagdíj	18		18
B. Végleges pénzkidadások, elszámolt ráfordítások (III.+IV.+VI.)	8		8
III. RAFORDÍTÁSKENT ÉRVÉNYESÍTHETŐ KIADÁSOK	8		8
C. Tárgyévi pénzügyi eredmény (I.-III.-VI.)	10		10
E. Adózás előtti eredmény (I.+II.) (III.+IV.+V.)	10		10
H. Tárgyévi eredmény (E.-F.-G.)	10		10

adatok ezer Ft-ban

A tétel megnevezése	Tárgyév
Forgóeszközök (6.-9.) sorok	18
IV Pénzeszközök	18
ESZKÖZÖK (AKTIVÁK) Összesen (1.+5. sorok)	18
C. Saját tőke (12.-16. sorok)	10
II. TŐKEVÁLTOZÁS / EREDMÉNY	10
IV. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL	10
F. Kötelezettségek (20.-21. sorok)	8
II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	8
FORRÁSOK (Passzívák) ÖSSZESEN (11.+17.+18.+19. sorok)	18

Nimród Hagyományörző Íjászkлуб Egyesület

5555 Hunya Liget u.2.

Adószám: 18395057-1-04

Nimród Hagyományörző Íjászkлуб Egyesület

5555 Hunya Liget u. 2.

Adószám: 18395057-1-04

Pingpongbajnokság Salgóbányán

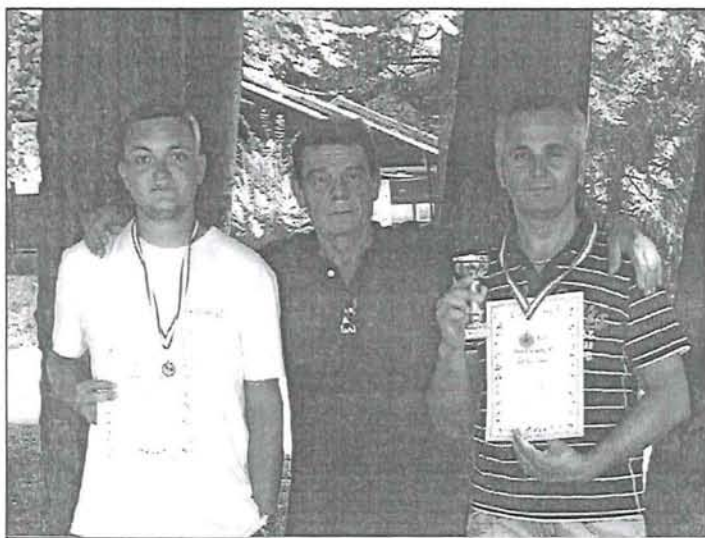
(Medves Hotel, 2010. július 31 - augusztus 1)

Nagy örömről a 2010 áprilisában megalakult gyomaendrői pingpong klub a minden pénteken este 19:00-tól 23:00-ig tartandó klubösszejevetel és edzések során kiválasztott négy legjobban teljesítő pingpongjátékos jutalomban részesült.

A jutalom a már hét éve folyamatosan szervezett Holdsugár Éjféli pingpongbajnokság, amelyre a házibajnokság után a négy legjobban elért eredményű játékosunkat nevezték be. Ezt az összejevetelt Salgóbányán (Medves Hotel részén) szervezték. Akik résztvettek: Bohák János, Fülöp Imre, Kovács Norbert, Ungvályi Péter. Kísérő és egyben a klub vezetője: Fűrj József ny. pedagógus volt.

Ezek a játékosok szép eredményeket értek el, mind kezdő, mind haladó kategóriában. A versenyre 48 nevező jelentkezett az ország különböző pontjairól, illetve Szlovákiából is. A legjobb négy közé Bohák János és Fülöp Imre gyomaendrői lakosok jutottak be nagy meglepetésünkre. A másik két játékos Szlovákiából érkezett, akik közül az egyik egy hölgy játékos volt, aki később Fülöp Imre gyomaendrői játékosal játszott a döntőt. Nagy közönség előtt Odler Szabina szlovákiai játékos 3:2 arányban győzött Fülöp Imre ellen, amire még nem volt példa a hét év alatt, hogy hölgy nyerje az első helyezést. Külön érdekesség, hogy a harmadik játszma 18:16 arányban nyerte Odler Szabina. A harmadik helyért Bohák János gyomaendrői játékos játszott, amit sikeresen meg is tudott szerezni, aki nagyon szép eredményeket ért el játékosársaiak ellen. I. helyezett: Odler Szabina (Szlovákia) II. helyezett: Fülöp Imre (Gyomaendrőd) III. helyezett: Bohák János (Gyomaendrőd) illetve kezdőkategória: Ungvályi Péter és Kovács Norbert az első tíz helyezett közt végeztek. Eredményükhöz ezúton is gratulálunk. További sikeres játékot.

A klubtagok nevében, aki személyesen is végigigazgulta a versenyeket: Fülöpné Bukva Judit

A dobogós helyezettek sereggel a kezében Fülöp Imre és a harmadik pedig Bohák János, kísérő Fűrj József

Az Endrődiek Baráti Körének egyik tagja is indul a helyhatósági választásokon:

ÖNÉLETRAJZ

Endrődön születtem 1951. november 11-én, családi állapotom: elvált, gyermekem nincs. Édesapám Farkasinszki Ede csizmadia az Endrői Cipész KTSZ, édesanyám Farkasinczky Ilona varrónő az Endrői Szabó KTSZ dolgozója volt. Szüleim a munka becsületét, a kitartást, a család szeretetét adták örökségül. Szeretettel és tisztelettel gondolok nagymamámra: Vaszkó Ilus varrónőre, aki a közösségért végzett munka értékét, fontosságát taníttatta meg velem. Bátyám Farkasinszki Sándor a Faipari Ktsz-ből ment nyugdíjba.

Endrődön jártam óvodába, általános iskolába, majd Gyomán a Kiss Lajos Gimnáziumban érettségiztem. Tanárain a tárgyi tudás mellett megtanítottak az élet tiszteletére, a szorgalmas, tisztas munkára fontosságára. Diplomámat a Debreceni Orvostudományi Egyetem általános orvosi karán szereztem 1977-ben.

Első munkahelyem a Józsa András Nyíregyházi Megyei Kórház 60 ágyas Urológiai Osztályán volt, ahol 7 évig dolgoztam. Itt szereztem szaktudást és megfelelő szakmai gyakorlatot. A sikeres szakkvizsga után Budapesten, a Heim Pál Gyermekkorházban helyezkedtem el, ahol a gyermekurologián dolgoztam 3 évig. Válásom után visszavágytam a szülőfalumba. Tisztas megélhetést ekkor Békés város ajánlott számomra. Megszerettem az itt élő embereket, s megbecsült urológus szakorvosként ezen a munkahelyen dolgozom 22 éve.

A gyomaendrői szakrendelő indulásakor meghívást kaptam az urológiai rendelés ellátására, amit a szülőföld iránti tiszteletem örömmel fogadtattott el velem. Azóta is heti 15 órában lelkiismerettel, szakmai odaadással látom el ezt a feladatot.

Jelenleg igen nehéz 2 év áll mögöttem. Édesanyám hirtelen halála után beteg, 95 éves édesapámat bátyámmal és a Városi Gondozási Központ munkatársaival megosztva láttuk el.

Ez idő alatt is legjobb tudásommal, de előfordulhatott, hogy fáradtan, esetleg türelmetlenül sikerült helyt állni feladatom ellátásában. Ha valaki ez utóbbit megélte, ezúton is szíves elnézését és megértését kérem!

A rendelőintézeti munka mellett plusz feladatként Dr. Palya József és Dr. Jánosik Bertalan családorvosok körzetében ingyenes prosztata szűrést szerveztem, mert vallom, hogy a gyógyításban a megelőző munka a leghatékonyabb. Hasonló, a TB által nem finanszírozott szűrést már 10 évvel ezelőtt is szerveztünk jó hatékonysággal, Gyomaendrőd minden 50 év feletti férfi lakosai számára. A város lakóinak, vállalkozóinak segítségével az Ultrahang Egyesület elnökeként 5 évvel ezelőtt szervezője voltam egy új ultrahang beszerzését támogató rendezvénysorozatnak. Munkánkat siker koronázta, így megtapasztalhattam a közösségért végzett munka értelmét, szépségét.

Úgy érzem, az egészségügyben végzett 40 éves munka tapasztalata alapján sokat tehetek a város egészségügyi ellátásáért, s tágabb értelemben a humánpolitika formálásában is aktívan tudok részt venni. Barátaim, ismerőseim és betegeim biztatására pártfüggetlen jelöltként a Kőrösök Vidékéért Egyesület támogatásával indulok az önkormányzati választáson. Az ő segítségükre messze menően támaszkodva merem felvállalni ezt a megtisztelő feladatot.

Pártnak tagja soha nem voltam, de örömmel tartozom az Endrődiek Baráti Köre Egyesülethez.

Megválasztásom esetén szeretném képviselői munkámat legjobb tudásom szerint, tiszta lelkiismerettel végezni, képviselve minden gyomaendrői állampolgár közösségi érdekeit.

Dr. Farkasinszky Erzsébet
urologus főorvos

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

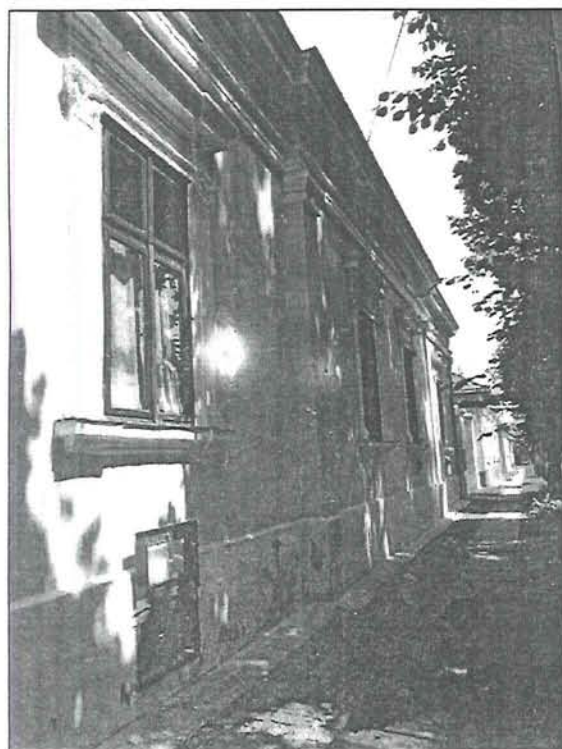
Endrőd néprajza

Rendező: Szandra István

NÉPRAJZI TÁBOR AZ ENDRŐDI TÁJHÁZBAN

Július utolsó hetében ismét fiatal néprajzos hallgatók munkálkodtak tájházunkban. A Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszékéről érkező első éves hallgatók, múzeumi gyakorlati ismeretek elsajátítása közben, betekintést nyertek a gyűjtemény szaknyilvántartási munkáiba. A tárgyak megismerésével és meghatározásával bővült

épületek kiváló példái annak, hogy a nagy építészeti stílusok elemei miként jelentek meg a paraszti építészetben. A hallgatókkal sikerült tipizálni néhány jellegzetes épületet, mely a klasszicista és az eklektikus stílus jellemző formai megoldásait reprezentálják.

Klasszicista építészeti elemek egy Temető utcai gazdaházon

lexikális tudásuk, és olyan ismereteket is szerezhettek, melyeket nem nyújt az egyetemi oktatási forma. A gyakorlati képzés célja, hogy megtapasztalják, a jövő néprajzkutatói miként működik egy regionális kisgyűjtemény. Miként folyik a látogatók fogadása a gyűjtemény bemutatása, és hogyan lehet alkalmazni a múzeumpedagógiai módszereket az iskoláskorú csoportok oktatásában.

A tábor idei fő témája a hagyományos utcakép elemeinek felkutatása és dokumentálása az endrődi városrészen. Sajnos, csak a Zrínyi Ilona utcában tanulmányozhattuk a középkori, kanyargó, szűk utca archaikus elrendezését. Endrődön már csak kéthárom házas apró tömbökben maradt meg a 19. század végi hagyományos arányú épületegyüttes képe.

A Temető út gazdaházai mindig újdonságokkal szolgálnak. A paraszti polgárosodás jegyeit magukon viselő

épületek kiváló példái annak, hogy a nagy építészeti stílusok elemei miként jelentek meg a paraszti építészetben. A hallgatókkal sikerült tipizálni néhány jellegzetes épületet, mely a klasszicista és az eklektikus stílus jellemző formai megoldásait reprezentálják.

A Szarvasvégi Temető néprajzi jelentőségére már többször felhívtam a figyelmet. A táborosokkal – a nagy gaz ellenére – sikerült felgyűjtenünk újabb porcelánképpel díszített síremlékeket. A porcelánképek sírjeleken való használata az 1920-30 közötti időszakban terjedt el Endrődön. Nagyon érdekes vizsgálódási pontokat találunk a képeken megjelenő személyek öltözetéről, hajviseletéről és mentális jegyeiről.

A tábor zárónapján részt vettünk Szarvason, a Százmalomban megrendezett Magyarországi Tájházak Szövetségének Dél-alföldi Találkozásán. A találkozó házigazdája a Tessedik Sámuel Múzeum volt. A résztvevőket Babák Mihály polgármester köszöntötte, majd előadásokat hallhattunk a magyarországi tájházak helyzetéről. Bevezető előadásában Dr. Bereczki Ibolya a

szövetség elnöke ismertette a Felémelő század tematikus évad tájházi helyszíneken folyó pályázati programjait, helyszíneit. Dr. Dénes Zoltán plébános, egyetemi docens az egyetemi oktatás és a tájházak gyümölcsöző kapcsolatáról számolt be. Mótyán Tibor a szarvasi Szlovák Önkormányzat elnöke a Szarvasi Szlovák Tájház viszontagságos helyzetét tárta a megjelentek elé. A

A táborosok egy csoportja házfelmérés közben

kiváló ebéd után vendéglátóink lovas kocsis kirándulást szerveztek a szarvasi tanyavilágba. A kiránduláson élő, működő tanyákat és elhagyott romos épületeket láthattunk. A szakmailag sok újdonságot kínáló tábor hallgatói meglegedve tértek haza, és reméljük szemináriumi dolgozatainknak, szakdolgozatainknak témaválasztásakor eszükbe jutnak a szakmai héten szerzett tapasztalatok.

Dr. Bereczki Ibolya előadása a Tájháztalálkozáson

Közzétette: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református templom toronygombjába elhelyezett iratok I.

Hitvalló őseink, akik a nagyobb magyar haza mellett írásokban is fellelhető bizonyossággal szülőföldjüket is nagyon szerették, minden egyes templomjavítás munkálat után újabb iratot helyeztek el a toronygombban, természetesen a templom megépítésekor került fel az első irat. Azonban tűzvész semmisítette meg az elsőt, jegyzőkönyvben annak tartalma nem lett megőrizve, így aztán az 1938. évi megújításkor a nagytiszteletű elnökség s presbitérium döntése alapján az 1938. évi felújítási, orgonaépítési, parkosítási munkálatokról a presbitériumi ülések jegyzőkönyvében az utókorra hagyták a toronygombba felhelyezett iratok tartalmát. Ezen toronygombba felhelyezett iratok máshol is becses emlékei, történeti dokumentumai, forrásanyagai ma is élő gyülekezeteinek.

Íme tehát az „emlékirat”;

„Egyedül az Istenné a dicsőség!”
(Latinul: SOLI DEO GLORIA!)

„Emlékezetnek okért ide feljegyezzük, hogy a toronyjavítással kapcsolatban, mikor 1938.május 25-én a gombot levettük abban két iratot találtunk. I. Az egyik irat az amelyiket az 1848 évi április havi 16-ik napján bekövetkezett tűzvész után helyeztek el a gombban, sajnos védőburkolat nélkül. Ezt az irattekercset szétnyitni nem lehetett a szétporlás veszélye nélkül. Ezért felküldtük ezt az irattekercset a Magyar Országos Levéltárba brassói Greising József presbiter úr által, s ott Dr. Szabó István országos levéltárnok utasítása alapján Váry Bálint restaurátor kísérelte az irat megmentését. Ez azonban csak részben sikerült s éppen emiatt a gombba vissza nem tehető, hanem két üveglap közé bekeretezve az egyház tanácstermébe kifüggesztettük. Amint megállapítható, nem tartalmaz olyan lényeges adatot, amely a második iratban benne nem foglaltatna. II. A második iratot, melyet az 1987 évi Garzó Gyula lelkipásztor által vezetett renováláskor helyeztek el, lemásoltuk az egyház jegyzőkönyve részére és eredetiben visszahelyeztük a gömbben. Az olyan állapotban van, hogy a következő renoválásig nem fog elavulni. Az ebben talált adatok felhasználásával az egyház részletes történetét megírta Harsányi Pál akkori gyomai lelkipásztor, az egyházmegye mostani esperese, 1944-ig. Ez a mű nyomtatásban megjelent és egy példányát a gombban elhelyeztünk.

Az 1914 óta történt eseményeket az alábbiakban foglaljuk össze. Az 1914 júniusában kitört nagy háború egyházunkat is súlyos próbáknak vetette alá. Egyik lelkipásztora, a tantestület több tagja, sok-sok katonaköteles egyháztagnak bevonult katonának. A hadiözvegyek, árvák és gyászoló szülők vigasztalása, megsegítése lett az egyház elsőrendű feladata. Egyházunk a hadikölcson jegyzékből is kivette részét, amely aztán mind odaveszett. Három nagy

harangját az egyház odaadta ágyúöntés céljára s itthon csak a legkisebb harang maradt. Elvitték az orgona homlokzati sípjait is ugyancsak hadi célokra. Az összeomlás után pedig a vörösök és az oláhok a gyomai csatában többször is belöttek s megrongálták templomunkat. Harsányi Pál lelkipásztor, a presbitérium elnöke, nagy buzgósággal igyekszik a romokat eltakarítani. Ki javította az oláhok által okozott károkat, az elvitt harang helyett 1922-ben egy 17,87 q súlyú harangot állíttat be, mely pár év múlva két középső harang követett. Visszaállította az orgona homlokzati sípjait. Az ő idejében csináltatták az egyházi és a két-két lelkészi földre a tanya épületeket. Az 1922 évben Harsányi Pált a Békés-Bánári Ref. Egyházmegye egyhangúlag esperesének választotta s attól kezdve gyomai egyházunk az egyházmegye központja lett, esperes úrnak Gyulára való távoztáig. Domy Béla lelkipásztor az iskolászek elnöke, közszerepetet kiérdemlő munkásság után, a gyülekezet tagjainak sajnálkozása mellett, 1917 évben Jászberénybe távozott. Utódja Répás Pál faddi lelkész lett. 1930-ban a templom teteje 6.000 pengő költséggel megújított. 1938-ban Répás Pál lelkészcsere után Körösladányba távozott. Harsányi Pál hivatali utódja Tiba András lett, aki már mint gyomai lelkipásztor nyerte el a tiszteletet, működött mint az iskolászek elnöke 1935-ben bekövetkezett haláláig. Utódja meghívás útján volt zsadányi lelkipásztor Bay József lett. 1936 februárjában átvette az elnök lelkipásztorságot. Bay József szolgálatai ideje alatt az alábbi dolgok történtek:

A központi hat tantermes iskola renováltatott. Az endrődicsejti fiókegyházak önálló adókievetési joggal ruháztattak fel és missziói segédlelkészt kaptak. A szervezéskor mintegy 600 református lélek találtatott. A gyomai Gál-féle alapítványi iskola teljesen felújított, átalakított. S az egyház anyagi alapjai megszilárdították a hátralékok erélyes behajtásával. Az 1938 évi templom felújítás úgy történt, hogy előbb a presbitérium majd az egyházközségi közgyűlés egyhangúlag kimondta a határozatot és megszavazta az alapadó 125%-át templomjavítás céljaira, ezután az el-

nök összehívta az egész egyházközséget az úgynevezett ösgyűlést. Büszkeséggel jegyezzük fel, hogy egyetlen egyháztagnak sem akadt aki e nagy terhet el ne vállalta volna, a torony javításához hozzá nem járult volna. Bay Józsefnek eddigi működése alatt hűséges segítőitársai voltak: Kruchió Lajos gondnok, Papp Zsigmond presbiter, s ittléte óta Gyökössy Dániel lelkipásztor. Utóbbi lelkész csere útján jött Körösladányból s 1938.január 23-án foglalta el lelkipásztori szolgálatai helyét. Úgy lelkészi mint iskolászeki elnöki működésével a hűvek szeretetét máris kiérdemelte. Az egyház 1858. aug.30-án elrendelte a vásárnapos iskola bevezetését Gyomán, s ezzel az egész országban úttörő szerepet vállalt. Ez is bizonyítéka annak, hogy a gyomai egyház vezetősége az egyház anyagi alapjainak biztosítása mellett mindig nagy súlyt helyezett a gyülekezet lelki állapotára is. Az 1891.április 19-i presbiteri gyűlésen határozatot szűletett egy diakonissza beállításáról, akinek fizetése egy tanítói hely javadalmasával egyenlő. 1937 évben az egyház missziói munkájának buzgóbb teljesítésére egy bel és egy külterületi segédlelkész állíttatik be. Céltűzte az egyház a hűvekkel való kapcsolatok intenzívebbé tételét, valóságos esték, gyülekezetlátogatást, s egyházi egyesületek alapítása útján. A gyomai református nép nagyobb részében hitbuzgó, egyházszerető, minden jóért lelkesedni tudó emberekből, egyháztagnokból áll s mint ilyen határozottan építő gyülekezetnek nevezhető."

Közzétette:
Cs. Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Nagyenyeden jártak a labdarúgók

A Gyomaendrődi FC labdarúgói 2010. július 23-25 között a romániai testvérváros, Nagyenyed meghívására látogatást tettek a városban.

A csapat 23-án, péntek reggel 9-kor indult útnak Romániába, Nagyenyedre. Néhány megállót tartva 16.00 körül megérkeztünk, és elfoglaltuk szállásunkat: a játékosok a Bethlen Gábor Kollégiumban, vezetőink a Melinda Panzióban. Fürdést és pihenőt követően a panzióban vacsora várt a csapatra, később pedig pihenés, hisz másnap reggel következett a barátságos mérkőzés.

Szombat reggel magyar idő szerint fél 9-kor volt a mérkőzés, így jó korán kellett felkelnünk. A panzióban gyors reggeli, és mentünk is a Metalul Aiud Stadionba. A kollégiumban kellett átöltözni, hiszen a stadion már nem üzemel, de a mérkőzést még így is le lehetett játszani.

Csapatunk következőképpen állt fel:

Kontér – Mészáros, Toldi, Gonda Zs., Karászi, Kovács, Bela, Ernyes, Gonda P., ifj. Erdősi, Lövei

Játszott még: Kurucz, Béres, Gábor, Erdősi

Nem kezdtünk túl jól, a gyors románok beszorítottak bennünket a térfelünkre, folyton támadtak, mi pedig csak kerestük magunkat. A féldíő közepén megszerezték a vezetést a hazaiak, majd nem sokkal később újabb gólt szereztek.

Öt percen belül kettőt is kellett cserélni sérülés miatt, Mészáros és Lövei helyett Kurucz és Gábor lépett pályára. A féldíő előtt egy perccel Ernyes ugratta ki Gábort, aki középre gurított, Erdősi a kapuba passzolt, így sikerült a szépítés, 2-1!

A második féldíő már jobban kezdődött, egyenrangú ellenfelei lettünk az enyedi csapatnak. Egy újabb kiugratás után Gábor ismét Erdősihez passzolt, akit azonban a 16-oson belül felrúgtak, így jogos büntetőhöz jutottunk. A sértett állt oda, és második gólját megszerezte már 2-2 lett az eredmény. A további időben mindkét csapat előtt adódtak gólszerzési lehetőségek, de egyiket sem sikerült berúgni, így maradt az igazságos végeredmény a 2 : 2.

A 75. percben olyan történt, ami az Erdősi éra idején még nem: a Mester, Erdősi Gyula lépett pályára, sőt még gólt is szerezhetett volna, kapott egy kiugratást, tolt a labdán a büntetőterületen belül, ám sajnos elveszítette egyensúlyát, és földre esett.

A mérkőzést követően pihenő következett, majd ebéd ismét a panzióban. Délután a helyi fürdőbe ment a csapat, ahol igen jól érezte magát.

Este közös vacsora következett, ahol a két csapat játékosai, vezetői valamint Nagyenyed városvezetői vettek részt. A vacsorát követően a játékosok kicsit kikapcsolódhattak a helyi disco-ban.

Vasárnap reggel ismét korán keltünk, hisz a reggeli után útnak indultunk Torockóra. Nagyon szép kilátás volt a hegyre, de maga a táj is jól nézett ki. Ugyanitt ebédeltünk meg, majd 13.00-kor indultunk haza, és este 7 után érkeztünk meg Gyomaendrődre.

Nagyon szép kirándulásban volt része a csapatnak.

Gábor Viktor
Fülöp Zoltán

Megérkezés Nagyenyedre

SPORT

Megkezdődött a labdarúgó-bajnokság

A Gyomaendrődi FC labdarúgói 2010. július 5-én a rövid nyári pihenőt követően megkezdtek a felkészülésüket a 2010-2011. évi bajnokság küzdelmeire. A felkészülési idő alatt heti négy edzést tartottak, valamint a hét végén edzőmérkőzéssel zárult a heti program. Ezen idő alatt kemény munkát végeztek a játékosok, amelynek reméljük a bajnokság folyamán meg lesz az eredménye.

A felkészülés alatt július 23-25. között az egyesület a romániai Nagyenyeden testvérvárosunk meghívásának eleget téve három napot töltött. Itt egy edzőmérkőzést is játszottunk, amelynek végeredménye igazságos 2:2 lett.

A labdarúgó-bajnokság sok-sok egyeztetés eredménye után az eredeti tervezett időponttól egy hét csúszással végül tizenöt csapat részvételével augusztus 14-én kezdődött el. Sajnos nem sikerült a létszámot teljessé tenni, ennek okai a visszalépések és a magasabb osztályba való felkérések elfogadásai voltak.

Az egyesület erre a szezonra igazolt, ill. távozott játékosai:

Érkezett	Honnan	Posztja	Korosztály
Kiss Sándor	Körösladány	Kapus	Felnőtt
Ernyes Róbert	Körösladány	Támadó	Felnőtt
Oláh Richárd	újrakezdte	Támadó	U-19
Gyórfi Dávid	újrakezdte	Támadó	U-19
Kovács Norbert	újrakezdte	Védő	U-19
Csáki László	újrakezdte	Középpályás	U-19

Távozott	Hova	Posztja	Korosztály
Török Imre	Mezőtúr	Kapus	Felnőtt
Ifj. Erdősi Gyula	Szarvas	Támadó	Felnőtt
Kovács Róbert	Kondoros	Támadó	U-19
Horváth Zoltán	Kondoros	Középpályás	U-19
Forgács Adám	Csárdaszállás	Támadó	Felnőtt
Kolozsvári Krisztián	Csárdaszállás	Védő	Felnőtt

Gonda Zsigmond külföldön vállalt munkát ebben az évben.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 08. 15. Gyomaendrődi FC – OH. Rákóczi Vasas SE 1:1
G.: Farkasinszki L.

Ifi.: 2 : 1 G.: Oláh R., Gábor V.

Az első féldíőben eldönthette volna a mérkőzést a hazai csapat, hiszen a rúgott gól mellett szép játékkal több helyzetet is kidolgozott, amelyek sajnos kimaradtak.

A második féldíő már kiegyenlített játékot hozott, helyzetek adódtak mindkét oldalon, de ezek ki is maradtak. A mérkőzés vége előtt három perccel a vendégek egy szép szabadrúgás góllal sajnos egyenlíteni tudtak, így elmaradt a várt hazai győzelem.

2010. 08. 22. Szeghalmi FC – Gyomaendrődi FC 2 : 3
G.: Czákó L.(2), Farkasinszki L.

Ifi.: 1 : 2 G.: Csapó Zs., Kovács N.

A gyomaendrődi csapat nagyon jól kezdte a mérkőzést, és végre a helyzetei nagy részét értékesítette is, így jelentős előnyrel zárta az első féldíőt, 1 : 3. A második féldíőre feljavult a hazai csapat, de taktikus játékkal sikerült megszerezni az idegenbeli győzelmet a gyomaendrődi labdarúgóknak.

Magyar Kupa eredmény:

2010. 08. 08. Gyomaendrődi FC – Püspökladány 1 : 4
G.: Farkasinszki L.

Az NB III-as csapat gyors játékkal megérdemelten győzött, és jutott tovább a 2. fordulóra az országos főtáblán. Amit jó volt látni, hogy a csapatunk nagyot küzdött a mérkőzésen, de a vendégek ezen a napon több tekintetben is jobbak voltak, megérdemelten győztek. Gratulálunk a győzelmükhöz, és sok sikert a továbbiakban.

Fülöp Zoltán

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Már csak könnyek között tudok visszagondolni a régmúlt időkre, főleg arra, hogy Kanonok Úrék lapja ennyi kedvességgel emlékezik meg rólunk is.

Mi diákkorunkban úgy olvastuk a könyveket, hogy a szép, örök értékűnek mondható sorokat külön füzetekbe kijegyzeteltük. Sajnos, ez a sok költözködés során eltűnt. Egy egész fonott kosárra való füzet, jegyzet koszrastul eltűnt egy költözködés során a padlásról itt, a Dunántúlon. Benne volt többek között két növérem a kalocsai zárdában készített rajzai, kézimunka tervezései, az én első elemista koromtól polgári iskolai füzetem, a zalaegerszegi zárdában ötödéves koromban a bemutatón tanításaimra készített vázlataim tanáraink véleményezésével.

Az utazókosaram volt, amivel minden szeptemberben személypoggyászként utaztam az internátusba, akkor még Szarvasra, mert Zalaegerszegre vonattal jártam be, amin se ablak, se fűtés. Reggel 5-kor keltem, s volt úgy, hogy csak este 5-6 órakor értem haza. Nem voltak könyveink, jegyzetből tanultunk. Jó bemutatása lenne ezeknek a megléte a mi diákéveinknek, és a velünk való törődésnek, foglalkozásnak, követelményeknek.

Egy-két emlékezetemben megmaradt idézet:

„Csak az lehet jó, csak az lehet gyöngéd, ki elsírta minden könnyét, ki nagyon sokat szenvedett.”

„Győz az, akit szeretnek, elbukik az, akit megvetnek. A szeretetet pedig szenvedni kell, sokszor sokat, vagy még annál is többet.”

... hálás köszönetemet tolmácsolom a sok kedves, szeretetet sugárzó, családokra és rám gondolásukért.

Kívánok jó egészséget ehhez a nemes, valódi értékeket képviselő munkához, az eddig is bizonyított szeretet, megértő, jobbító szándékot tükröző lelkületet.

Tapolca, 2010. augusztus 12.

özv. Györgyné Bányai Judit

Kedves Olvasónk! Értékes, és kedves sorait közkinccsé tettük, hadd örüljenek e soroknak mások is. Ha sok értékes gondolat el is veszett azzal a kosárral, talán épp a legszebbek maradtak meg az Ön lelkében, és immár írott formában is. Kívánunk Önnek jó egészséget, Isten áldását. Köszönjük írását!

Nemzetközi tornán az utánpótlás

Ifjúsági csapatunk 2010. augusztus 20-21-én nemzetközi tornán vett részt Mezőtúron az I. Nemzetközi „Túri Vásár” kupán. A tornát négy csapat részvételével rendezték meg: a házigazda Mezőtúr, a romániai Árkos, a lengyel Makow és csapatunk részvételével.

A torna első napján kettő mérkőzést játszottunk:

1. mérkőzés

Gyomaendrődi FC - Árkos 5-1 (4-0)

Góllövők: Csapó Zsolt 3, Oláh Richárd 2

Könnyed győzelmet arattunk, a románok lassabb játékot játszottak, így gyors passzokkal az első félidőben eldöntöttük a mérkőzést.

2. mérkőzés

Gyomaendrődi FC - Makow 1-3 (0-2)

Góllövő: Csapó Zsolt

Egymás után két mérkőzést játszottunk, ami nem tett jót a csapatunknak, így a frissebben mozgó lengyel csapat nyert, ám nem játszottak jobban, ezen kívül nagyon durvák voltak.

A mezőtúri csapat megnyerte mindkét mérkőzését így a szombati második napon egy döntetlen is elég lett nekik a torna megnyeréséhez:

3. mérkőzés

Mezőtúri AFC - Gyomaendrődi FC 2-2 (0-2)

Góllövő: Csapó Zsolt 2

Jobbak voltunk a hazaiaknál, az első félidőben 2 gólt szereztünk, s úgy jött a második játékrész, hogy a hazaiak alig-alig támadtak. Sajnos később azonban a mezőtúri csapatnak sikerült kiegyenlítenie, amely a tornagyőzelmet eredményezte a számunkra.

Összességében 4 ponttal a 2. helyen végeztünk a nemzetközi tornán.

Csapatunk oklevéllel, érmekkel és kupával tért haza, valamint Csapó Zsolt 6 találattal megszerezte a gólkirályi címet!

Gábor Viktor
Fülöp Zoltán

2010. szeptember-októberi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
IX. 4. 14ó.	Magyar Dal Napja, népdal találkozó	Gyoma, Tájház, Zrínyi u.2.	Szonda István 06-20-238-0046
IX. 4. 9ó	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
?	Közzeti Egyéni Atlétikai Verseny	Rózsashegyi Kálmán Ált. Isk.	Vaszkán Gábor 06-66-283-938
IX. 11. 14ó.	Galaktika Nap	Bethlen G. Szak. Isk. Hősök u. 40.	
IX.16.-22.	Európai Mobilitás Hét, közl.+étk.	Gyomaendrődi iskolák, óvodák	Tóth Katalin 06-66-581-232
IX. ?	Drooprevenációs előadás	Gyomaendrőd, Szabadság tér	Tóth Katalin 06-66-581-232
IX.17. 14ó	Szüreti bál, Őszi Rózsa Idős Klub	Hunya, Művelődési Ház. Rákóczi u.	Gyuriczáné Erzsike 06-66-294-015
IX.17.-19.	Szüreti kiállítás	Gyoma, Katona J. Műv. Ház	Kertbarát Körök 06-66-283-524
IX. 18. 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
IX.18.	Szüreti bál	Gyoma, Katona J. Műv. Ház	Kertbarát Körök 06-66-283-524
IX. 25.	Tájház-Táncház	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szujó Zsolt 06-20-934-6096
IX. 30.	A Népmese Napja	Határ Győző Könyvt. Kossuth u.50.	Dinyáné Bánfi Ibolya 06-66-282-598
IX. 30. 10ó.	Idősek Világnapja, műsoros ebéd	Gyoma, Katona J. Műv. Ház	Őszidő Nyugdíjas Klub
X. 2. 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 6.-11.	Őszi Könyvtári és Irodalmi napok	Könyvtárak. Kossuth u.50; Blaha u.21	Dinyáné Bánfi Ibolya 06-66-282-598
X. 7.	Zenei Világnap, Városi Művész. Isk.	???	Sárhegyi Nóra 06-66-581-830
X.8.	Gyomaendrődi Őszi Tárlat	Vidovszky Béla Képtár	Katona J. M. ház 06-66-283-524
X. 16. 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 30. 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 30.	Tájház-Táncház	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szujó Zsolt 06-20-934-6096

84 tag jelentkezett az Endrődiek Baráti Köre ez év augusztusi invitálására. Nem fiatalok, inkább középkorúak. Meleg is volt, az sem biztos, hogy az egészsége mindenkinek rendben van; a fizikai megterhelés mellett anyagi megterhelést is jelent ez a hazalátogatás. De, úgy látszik, van valami, ami nagyobb súllyal esik latba, mint mindezek összesen. Erről kérdezem a hazalátogatókat.

Hunya Kati vagyok, Szörös Hunya József volt a dédnagypapa. Szabó Bélának vagyok az unokatestvére. Hunya Zoltán volt a nagypapa, a Körgát mellett laktak. Budapesten a Repülőtéren dolgoztam. Jó volt nagyon a munkahelyem. Mi csak tavaly voltunk először a Baráti Körben, meg most. Azért jöttem, mert vágyik hozza az ember, a falujába...

Szabó Béláné vagyok. Én budapesti vagyok, az édesapám Győr megyei, a nagymamám édesanyja német származású volt, a nagypapája pedig tót. Eleinte csak Halottak napján jártunk haza, azután – a hatvanas években- bekapcsolódtunk a találkozókba. Akkor még inkább csak közös beszélgetések voltak. Örömmel voltunk együtt, sok szép dolgot emlegettek régről. Nemrég sikerült egy tanyát vennünk Hunyán, azóta sűrűn lejárunk. Az unokáim jobban szeretnek itt lenni, mint a Balatonon. Nagy-nagy szeretettel jövök le mindig ezekre a találkozókra. Sok tehetséges embert ismertem meg: sok írói vénával, festői vénával megáldott emberrel találkozom. Az utóbbi években gyönyörű ünnepségeket rendeztek. Endrőd szereti a munkát is, ugyanakkor szeret ünnepegni is. És ez a kettő szép egyensúlyban van.

Iványi Eszter vagyok, Farkas Istváné. Endrődön éltem le az életem nagy részét, itt mentem nyugdíjba. Nagyon szerettem itt élni. Később a gyerekek, az unoka miatt elköltöztünk Budapestre. De a szívem mindig visszahúz. Csábítom a testvéreimet itt, Gizkót a találkozókra.

Nádas Katalin vagyok Mezőtúrról. Édesanyám Palotai Katalin, édesapám Nádas Sándor. Ők a 80-as években költöztek utánam Mezőtúrra. Ez azt jelenti, hogy a 80-as évek óta már nincs kihez hazajönnöm. Mert a „hazajövök” – ez még mindig Endrődöt jelenti. Ez az egyetlen lehetőség, ez a Baráti Kör, a maga szervezett programjaival. Mert hiába jövök én haza egyedül, ennyi ismerős arcot nem látok egyszerre. Ez végtelen jó érzés, a szeretet. Mezőtúron is csak néznek, hogy nektek ilyen van. Igen, van! Együtt megyünk szüretelni, kirándulni. Szeretek itt lenni. [A beszélgetés alatt Katikának végig könnyes volt a szeme.]

Roszik Jánosné vagyok. Budapesten élek, ott is születtem. A nagynénémék, akik fölneveltek, azok Hunyán voltak. Szeretek ide eljönni, mert közvetlenek, barátkozók az emberek. Egyik ember kedvesebb, mint a másik. Tegnap is, a Dávid-gyerekekkel [Dr. Dávid Imre] nagyon kellemes beszélgetésem volt: annak ellenére, hogy soha nem találkoztunk, Hunya összekötött bennünket. Mondta, hogy ő hol lakott, tudta, hogy Kalmárékkal, Csúvárékkal mi lett. Sok értékes ember van itt: vizik valamire, de pókhendiség, rátartiság, az nincs bennük. Ez is egyfajta intelligencia.

Kovács Gizike vagyok, a Temető utcán születtem, ott laktam. Elkerültem Tiszaújvárosba. Jó érzés hazajönni.

Fülöp István Zoltán vagyok, 1947-es. Anyai nagypapám Alt György volt. Békéscsabán dolgozom. 17 évesen kerültem el Endrődről, kényszerből, azóta is visszavágyom. Nehezen akklimatizálódtam máshol. Minden évben egyszer vagy kétszer ezért hazajövök, végignézem az utcákat, házakat, a temetőt, Körös-partot. A Baráti Kör a gyerekkoromban kialakult életérzésre emlékeztet. A szülőhely, az egy kicsit az elveszített családot is pótolja. Előjön az összes emlék, ez feltöltődés.

Kissné dr. Kovács Adrienne vagyok, endrődi születésű, maig Endrőd-tudatú budapesti. Ha bárhová mentem az országban, az igazi helyeken azt kérdezték, kinek a lánya vagyok. Nemcsak ezért, de azért is tudtam, hogy aki vagyok, azt drága szüleimnek, Kovács Pál gyógyszerésznek és Kovács Gizike óvó néniének, Véha Irméné Kovács Irénke keresztanyámnak, nagynénémnek, az összes rokonomnak köszönhetem. Nekem Endrőd a szülőfalu, a rokonság, az elindulás, a nyár, a délutáni kútra járások, az ünnepnapok, az idetartozás. Csak hosszú idő után mertem a régi házhoz újra elmenni, mert sok erő kell úgy látni, hogy már a másé. Számomra Endrőd népművészete is nagyon fontos, de a tönkre dolgozott kezek is, amelyek készítették a csodálatos szötteket lámpa mellett, gyertya mellett. És ha édesanyám és keresztanyám olyan szépeket hímezték, akkor nekem legalább kell tudnom az ország népművészetéről. Ez is elindított a néprajztanulás és –tevékenység felé.

Nekem és fiaimnak, akik mindezt továbbviszik, Endrőd tulajdonságokat is adott. Az endrődi ember szeret dolgozni. Jószívű, nyíltszívű, az ország bármely pontján találkozik, segít a másik endrődin. Az idősök tisztelete, talpig becsületesség, józan ész, találékonyság, kitartás, mindent végigcsinálunk, olyan nincs, hogy ha valami jó, azt kidobjuk, olyan nincs, hogy ha valaki becseng, nem kérdezzük meg, hogy ebédelt-e, van-e hol aludnia, aki bajban van, az számíthat rám, a másik endrődire. Az endrődi Pesten is szereti a tisztaságot. Bárhol vendégeskedünk, üres kézzel nem enged el az endrődi a vendégét. Semmit nem dob ki, ami emberi kéz terméke – majd jó lesz valamire, mondjuk. Ezek a közös tulajdonságok minden endrődöt összekötnek. Ez a családban is működik: – a gyerekeimnek is vérévé vált. Érdekes, hogy a párválasztásnál

Hazajöttem...

is működik: a férjem is erről a vidékről származik: fűzesgyarmati; a fiam az egyetemen udvarolt egy lánynak, akiről egy idő múlva kiderült, hogy szeghalmi származású. Ezek a közös jellemvonások még az emberi habitusunknál is alapvetőbbek. A Baráti Kör

együttléteiben, tagjaiban újra és újra átélem a ráismerésszerű közelséget, nem egyszer: azonosságot. Az évek teltevel az ember egyre jobban szomjazza e közelségeket, ezt a szinte családmeleget, amit ez a Baráti Kör adni tud.

Földváry Szabolcs vagyok. 1943-ban már itt tanított édesapám, Földváry Kálmán, és 1957-ig laktunk itt. Polyákhalmon kezdtünk élni, apám onnan járt be a polgári iskolába tanítani. Laktunk a Kis övodába, a Gyomavégi iskolába. Általános iskolába ide jártam. Én még láttam a szélmalmost is, arra, Öregszőlő felé, sőt, vittünk is valamit a malomba öröltetni. Emlékszem a sok lóra, itt, a Nagy utcán vágattak végig, azoktól megijedtem. A csordára is nagyon emlékszem: a tehének az ártéren legeltek. Arra is emlékszem, hogy anyám csirkét nevelt, aztán jött egy eső, a csirkék eláztak, bent melengettük őket. Emlékszem a Gyoma-Endrőd focimeccsre, mi a gátról néztük. Ahogy véget ért, apám mondta, hogy gyorsan menjünk el innen, mert biztosan verekedés lesz... A Baráti Körbe Nagy János hívott, ő is Esztergomba lakik, ahol én. Most már kezdek ismerni mindenkit – Salamon Terike és sokan mások is emlékeznek ránk. Én Kiszely Kláriba voltam szerelmes és Timár Margitkába egyszerre – ezek gyerekszerelmek voltak. De meg ne mondjátok nekik, ők nem tudnak róla. Eppen tegnap találtam egy Timár Margit-képet otthon. Volt egy öcsém, igen, ő nagyon hamar meghalt.

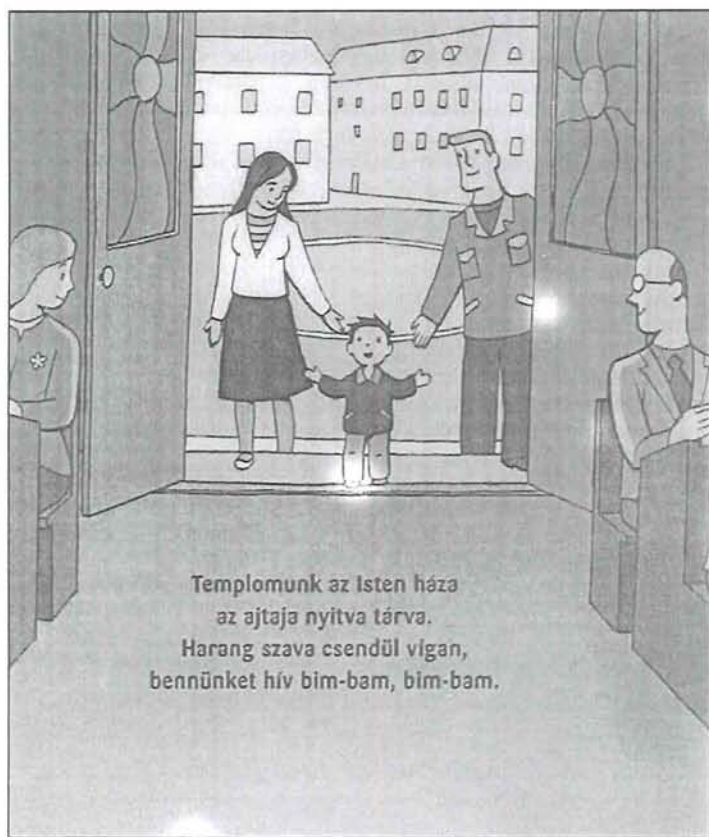
Timár Imre, a Baráti Kör elnöke: mindig azt szerettem volna elérni, hogy minél többen örüljenek annak, hogy itthon vannak, hogy együtt lehetnek a rég nem látott ismerősök. Nagyon szeretem a hegyeket, de az endrődi táj szépsége, a föld illata – ez sehol máshol nincs. Mert ez a szülőhelyem. A tél végén, március körül, én, ha heteken belül nem láthatom az endrődi templomtornyot, rosszul érzem magam. Amikor pedig végre meglátom, nagyon örülök: - Na, ott van az én fatornyos templomom, itthon vagyok. Az is olyan jó, hogy itt, Endrődön mindenki rokona mindenkinek. Ha ez nem derül ki, akkor az azt jelenti, hogy még nem beszélgettek elég ideig, és nem jött elő a rokonság. De hogy van rokonság, az biztos.

Tóth Zsuzsa vagyok. Édesanyám Kondor Terézia, édesapám Tóth Vilmos volt. Édesanyámék voltak a Korona tulajdonosai, édesapám pedig 70 évig szabó volt a faluban. Én elkerültem Pestre, ott éltünk egészen a mostani évekig. Sokat jártam haza, mégis elmentem minden Baráti Kör rendezvényre. Miért? Mert amikor hazajövök, az utcán köszönünk, de néhány szó után megyünk tovább. Itt pedig találkozhatom sok emberrel, elmélyülten lehet beszélgetni, egy-egy párbeszédbe mások is bekapcsolódnak, ismerősökről tud meg az ember valamit. A programok is nagyon változatosak. Fantasztikus ez az ötletgazdagság, a jó szervezés, a szíve-lelke benne van annak, aki szervezi. Ami nagyon szép, hogy – ha el is mennék az idősebbek, addigra kialakul egy utópntólás a fiatalokból. Mi most már endrődi lakosok is vagyunk, hazaköltöztünk Budapestre, a lakótelepről. Még nem látom Endrőd visszafejlődését, még mindig inkább csak az az eufória van bennem, hogy felismerem embereket, elbeszélgetünk, és ez nagyon jó. Már azért megtapasztaltam, hogy bizony, sok mindenért át kell menni Gyomára. De az idős ember hogy jut át Gyomára? Mintha Gyomát jobban preferálná az önkormányzat. De így is azt mondom, hogy ez a fáradság nem ár azért az örömért, melegéért, azokért az emberi kapcsolatokról, amit csak itthon érezhet az ember. Sokat töröm a fejem, hogy lehetne a fiatalokat itthon tartani. Nyilván a munkahellyel. Valami nagyobb beruházás kellene...

A beszélgetéseket lejegyezte: Szilágyiné Németh Eszter

Ebéd. Szemben: Szabó Béláné és Fülöp Pál

Templomunk az Isten háza
az ajtaja nyitva tárva.
Harang szava csendül vígan,
bennünket hív bim-bam, bim-bam.

Cserkész tábor Dömösön

Az idei tábort már nagy izgalommal vártuk. Dömösön, egy Dunakanyar melletti településen volt augusztus 9-14. között. Táborunknak a helyi plébánia adott otthont. Több helyről voltunk, Gyomaendrődről, Hunyárról, Mezőtúrról és Borsodnádásdról, összesen 36-an táboroztunk a kísérőkkel együtt. A mostani volt a 8. tábor.

Az első nap - a hosszantartó vonatozás után - megérkeztünk a táborhelyre, ahol elfoglaltuk szállásunkat. Ezt követően megalakultak az örsök, külön fiúk és lányok. Első feladatunk a csapatzászló elkészítése volt, amit nagy lelkesen meg is oldottunk. A következő program - egy izgalmas focimeccs - mindenkit megmozgatott. A nap fénypontja a tábor-tűz volt, ahol ismerkedési játékokat játszottunk. Ezzel véget is ért az első együtt töltött nap.

A második nap - ahogy minden nap - reggeli tornával kezdődött. A napi program Visegrádon volt, ahová gyalog tettük meg a több kilométeres utat. Megnéztük az alsóvárat és a Salamon-tornyot. Szemfülesen figyeltünk a kiállításokon, mert Bea néni ravasz kérdésére kellett válaszolni később. Dömösre visszaérve mindannyian elfáradtunk, úgyhogy aznap már csak tábor-tűz volt tartva.

A harmadik nap során Esztergomba mentünk, szerencsénkre már busszal. Először a bazilikába mentünk ahol lenyűgözve láthattuk többek között a csodálatos Bakócz kápolnát is. Ellátogattunk Mindszenty bíboros sírjához, ahol közösen imádkoztunk, családjainkért és nemzetünkért. A várban egy csodálatos túrlatvezetéssel egybekötve láthattuk hazánk egyik fontos emlékét. Ezután felmentünk a 100 m magas kupolába, ahonnan még Felvidéket is beláthattuk. Visszaérkezésünk után este tábor-tűz helyett karaokéztunk, és nagyon jó hangulatba telt el az este.

A negyedik napon a pihenés volt a főszerep, csak papírt meregettünk és mézeskalács figurákat készítettünk. Este ismét tábor-tűznél vicces játékokat játszottunk.

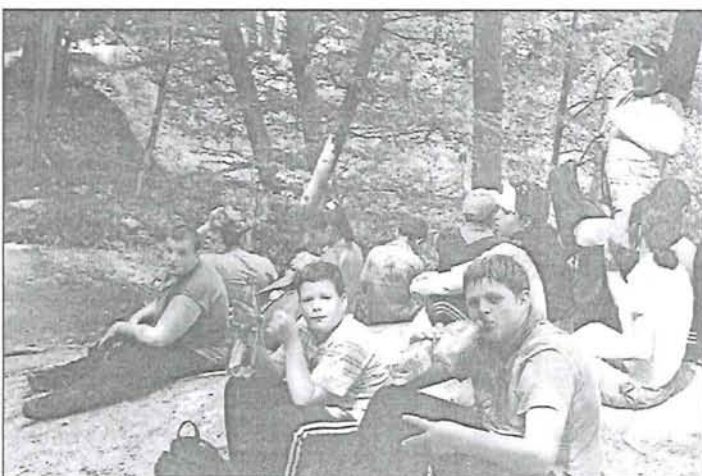
Az ötödik nap a Rám-szakadékba mentünk túrázni, és a megerősítő menetelés ellenére a látottak nagy gyönyörűséget nyújtottak. Délután a leendő cserkészek próbáját tartottuk meg, ahol a jelöltek kivétel nélkül megfeleleltek. Este megtörtént az, amire mindenki várt: felavattuk új cserkésztestvéreinket. Mindannyiunkat meghatott ez az esemény. A tábor-tűznél a hagyomány szerint egy fonalat adogattuk körbe, amiből a végén mindenki kapott egy darabot.

Az utolsó napon már korán felkeltünk, hogy időbe odaérjünk a komphoz. Sajnos a borsodnádásdiaktól már korán el kellett búcsúzni, mivel ők másfelé mentek haza. A kompátelés után vonattal tértünk haza.

Szeretnénk megköszönni kedves támogatóink segítségét, valamint a felnőtteknek - Ungvölgyiné Zsuzsi néninek, Soczó Géza báának, Varju Lacinak, Érsekné Bea néninek, Várkonyiné Évinek és Sármái Endre báának - hogy vigyáztak ránk és Ungvölgyi János báának, aki nélkül nem is valósult volna meg a tábor. Köszönjük!

Mindannyian nagyon jól éreztük magunkat, csak Barta Móniék hiányoztak nekünk. Felejthetetlen élményekkel gazdagodtunk, és már alig várjuk a következő tábort. Ez volt az egyik legjobb tábor! Itt mondunk köszönetet a Szeged-Csanádi Egyházmegye pályázati támogatásának, hogy hozzájárultak költségeinkhez.

Cserven László és Hegedűs Bence

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

A TÁMOP 3.1.4 nyertes pályázat megvalósítása a Százszorszép Óvodában

A 2009/2010-es nevelési év elejétől alkalmazzuk a Kompetencia alapú óvodai programcsomagot, amely a TÁMOP 3.1.4 pályázati projekt bevezetésével valósult meg óvodánk két csoportjában.

A kompetencia alapú óvodai nevelés lényege, hogy a gyerme-

kek olyan használható tudást kapjanak, amelyet tapasztalataikon keresztül szereznek meg, és a megszerzett tudást az élet különböző területein hasznosítani is tudják.

Pedagógusaink 120 órás továbbképzésen ismerkedtek meg a kompetencia alapú óvodai nevelés elméletével, módszertanával és gyakorlatával.

Az óvodai programcsomag a négy őselem – tűz, víz, föld, levegő – köré épül, ezekhez társítja az óvodai fejlesztés területeit. A gyermekek sokrétű tevékenység kapcsán ismerkedtek meg e négy őselem tulajdonságaival, így játszva szereztek ismereteket az őket körülvevő környezetről.

Reményeink szerint a program továbbra is nagyban fejleszti, színesíti munkánkat, nagy segítséget nyújt a differenciálásban, ezért ösztönöz további két csoportban is bevezetjük.

*Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
Százszorszép Óvoda Nevelőtestülete*

„Állati! – gyermeki szemmel az állatokról” című projekt megvalósítása a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

A TÁMOP 3.1.4. pályázati projekt keretében intézményünk a kompetencia alapú oktatás kiterjesztése mellett modern pedagógiai módszertani elemeket is alkalmazott az idei tanévben. Ilyen újszerű elemek voltak a tanév során szerveződő három hetet meghaladó projektek is, melyek Fekécs Éva és Hunya Jolán kolléganők koordinálásával kerültek megvalósításra.

Az 5.a osztályban magyar nyelv és irodalom órák keretében valósult meg Hunya Jolán tanárnő „Állati! - gyermeki szemmel az állatokról” című projektje. A projekt során számos oldalról közelítették meg az állatokat a gyerekek – így állatokról szóló közmondásokat, szólásokat gyűjtöttek össze, bemutatták egymásnak kedvenc állataikat, megismerték híres mesélők (Grimm, La Fontaine, Esopus) történeteit, beszélgettek az állati nyelv és az emberi kommunikáció hasonlóságairól és különbségeiről, felidéztek a legismertebb állatokról szóló gyermekdalokat, mondókákat, vitáztak az állatok állatkertben tartásáról. A projekt komplexitását bizonyítja, hogy az állatokról szerzett ismeretek bővítése, szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek, képzőművészeti és zenei alkotások segítségével történt.

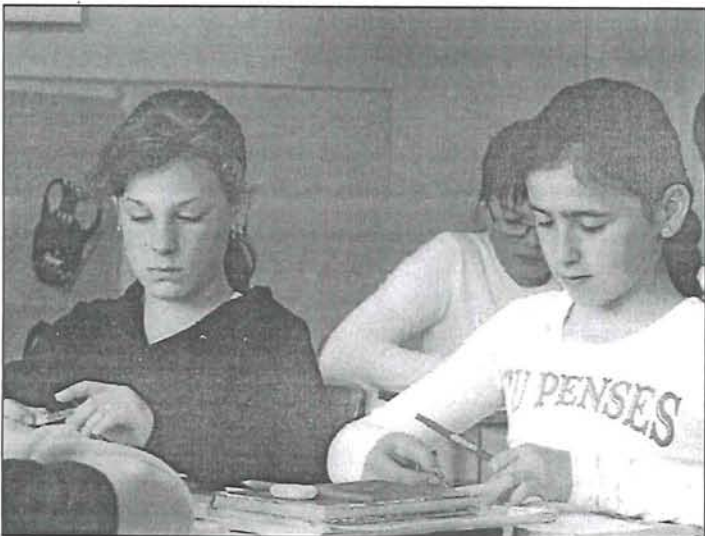
Projektzáró konferencia a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda 2010. augusztus 31-én a TÁMOP 3.1.4-08/2 jelű támogatási konstrukció keretében, „Kompetencia alapú oktatás bevezetése felmenő rendszerben a gyomaendrődi oktatási intézményekben” címmel megvalósuló pályázati projekt záró konferenciáját tartotta.

A Gyomaendrőd Város Önkormányzata által elnyert támogatásból innovatív programfejlesztés valósulhatott meg az intézményben, melynek keretei között a 3-14 éves korosztály képességei, készségei fejlődhetnek. A program során megújulhatott a bevont pedagógusok módszertani kultúrája. Például: a pedagógusok újszerű tanulászervező eljárásokat alkalmaztak, bevezették a projektalapú oktatást, szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítására törekedtek, a digitális írástudás elterjesztését szorgalmazták.

A záró rendezvényt Ágostonné Farkas Mária intézményvezető asszony nyitotta meg. A kompetencia alapú óvodai programcsomag bevezetésének tapasztalatairól Látkóczki Éva, a projekt keretében megvalósuló új tanulászervezési eljárások hozadékáról Dinya Lívya szakmai vezetőik számoltak be. A rendezvény az implementációt végző kollégák – Csapóné Pap Zsuzsanna, Epresi Mihályné, Fekécs Éva, Hunya Jolán, Kovácsné Bácsi Ilona, Orbán Józsefné – közreműködésével megvalósuló fórummal zárult.

*a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
nevelőtestülete*

Ízes Ízek

Szeptember

Rántott ősziarack

Érett, de még nem puha ősziarackot félbevágunk, kimagozzuk és fél órára cukros, citromos hideg vízbe áztatjuk. Közben sűrű palacsintatésztát készítünk, esetleg felvert tojásfehérjét is keverünk hozzá. A leszárazolt barackokat először lisztbe, majd a tésztába mártva forró olajban pirosra sütjük. Vaníliás cukorral tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLET

FOLYAMATOS ÁRUFELTÖLTÉS
TAVASZI KÉSZLET, KEDVEZŐ ÁR
Nézzén be hozzánk minden nap!

Gyomaendrőd Fő út Mikes út sarok

NARANCS AJÁNDÉK

TAVASZI
AJÁNDÉKOK
DÍSZTÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	M1	DSF
	M2	JimJam
Bronze csomag	TV2	Minimax
	RTL Klub	Disney Channel
	Viasat3	BeBe TV
	Cool	VIVA TV - magyar
	Filmúzeum	MTV - magyar
	Duna TV	MTV Hits
	Magyar ATV	MTV Dance
	Hír TV	MTV 2
	Comedy Central	VH1
	Zone Reality	VH1 classic
	Travel Channel	Viva - német
	Discovery Channel	MTV Europe
	Spectrum	Sky News
	Animal Planet	CNN
	National Geographic	BBC World
	TV Paprika	Euronews
	Film+	DW TV
	Hallmark	CNBC Europe
	Eurosport	ZDF
	Eurosport 2	Pro7
	Extreme Sports	Rai Uno
	AXN	Sport 1
	Echo TV	Sport 2
	Viasat Explorer	Sport Klub
	Viasat History	Cartoon Network
	Deko	Boomerang
	MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabon fogható csatornal

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

özv. KESZTHELYI JÁNOSNÉ TÓTH MÁRIA, aki Endrődön a Bartók úton lakott, 88 éves korában, augusztus 12-én az Égi Hazába költözött. Gyászolják: családja

PINTÉR BÁLINT, aki Hunya, József Attila u. 23. szám alatt élt, 76 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolja: felesége, fiai, menyei, lánya, veje, unokái és a rokonság

PINTÉR BÉLA, volt hunyai lakos, 80 éves korában június 24-én megtért Teremtőjéhez. Temetése Budapesten volt. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái rokonai és az Endrődiek Baráti Köre

SZALAINÉ GELLAI MÁRIA, aki Endrődön a Korányi utcában lakott, hosszú súlyos betegség után, tragikus hirtelenséggel 47 éves korában, augusztus 22-én elhunyt. Gyászolja: fia, testvére és a rokonság.

SZMOLA SÁNDOR, aki Endrődön a Sugár úton élt, 88 éves korában, augusztus 16-án viszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: családja

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A gyászoló család köszönetet mond mindazoknak, akik PINTÉR BÁLINT temetésén és gyászmiséjén augusztus 23-án Kondoroson részt vettek, és osztoztak a család gyászában.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottokról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

EMLÉKEZZÜNK - az 50 éves Baráti Kör tagjaira

1. kép: 1981. Béke Szálló, Budapest. Balról: Hunyad Simon Péter, a felesége, ? Kovács Klára, ?? Uhrin Lajosné, ?? Jobbról a szemüveges: Laczikné Pirooska, mellette balra Ugrin Lajos.

2. kép: 1981. Béke Szálló, Budapest. Timár Máté, Hunya István, Hunyad Simon Péter.

3. kép: az Endrődiek Baráti Körének tagsága Timár Máté szobra előtt és Császárné Gyuricza Éva sírjánál (4. kép)

1.

2.

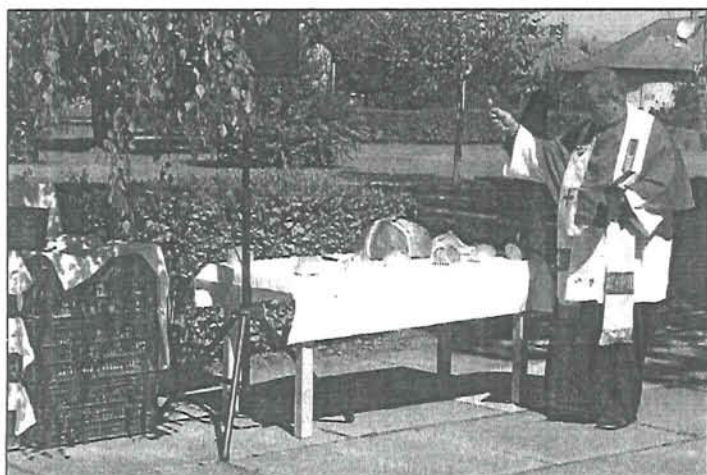

3.

4.

SZENT ISTVÁN ÜNNEPE

Szent István királyunk ünnepe augusztus 20-án, pénteken 10 órakor kezdődött ünnepi szentmisével. Iványi László tb. kanonok, plébános rámutatott beszédében arra, „ha merjük vállalni István példájára a kiállást, a hitvallást, az elkötelezett életet, nem kell aggódnunk, első királyunk sziklára építette művét: országát, és az szilárdan állja a történelem viharait.”

A szentmise után a Hősök terén a plébános megszentelte a kenyereket, majd Várfi András polgármester megszelte és szétosztotta.

A rendezvénysorozat délben a Népházban a kitüntetések átadásával folytatódott. Posztumusz díszpolgárságot kapott Dr. Szilágyi Ferenc, Gyomaendrődért Emlékermet pedig Pásztor Béla és Halász István.

Este a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola udvarán 120 főre terítettek. A menü: birkapörkölt, hájas kifli, vizenkőtt és jó zene. Éjfélig beszélgettek az ismerősök, barátok.

Augusztus 21 szombat: a Baráti Kör az összes hazlátogató tagjával benevezett a halászléfőző-versenyre. Már 10 óra körül kezdtek érkezni a tagok. Árnys helyen üldögéltek, beszélgettek, s figyelmesen szemléltek a bográcsokat, ahonnan egyre jobb illatok terjedtek. Nagyon-nagyon finom volt a halászlé; bár más résztvevők főztjét nem kóstoltuk, mégis bizonyosan vagyunk benne, hogy a mienk volt a legjobb. – Ilyen finomat még nem főztél! – mondogattunk az idén is, mint minden évben Ladányi Gábornak és Kovácsnai Ferinek, a két főszakácsnak.

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti

ENDRŐDI LOTTÓZÓ

nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

Kedves vásárlóim!

Szeptemberi ajánlataim:

- Őszi virághagymák, rózsatövek érkeztek
- Fűnyírók, bozótívágók, fűnyíró kések
- Bográcsok, bogrács állványok
- Faszén, faszén gyújtók, gázégők
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók
- Szúnyogháló, légy- szúnyogirtók
- Festékárúk, csemperagasztók
- Festő szerszámok
- Elektromos kéziszerszámok
- szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Vegyszerek, növényápolók, permetezők
- Védőkesztyűk, gumicsizmák, esőruhák
- Titán siliconok, purhabok, tömítők, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag áruk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők

Várom kedves vásárlóimat!

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felölös kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Határ Gyomaendrőd
F581010
Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. október

A tartalomból:

„ENDRÓDIEK LETTÜNK” -
Emberközelben az olvasó sorozatunkban
Ricsei Balázsnéval beszélget Giricz László.
Ezzel a cikkel emlékezünk az 1956-os
forradalom hőseire is - 9. oldal

Szeptember-októberi rendezvények
- 13. oldal

Ugrin nemzeti találkozó - 5. és 20. oldal

Szoboravató - 12. oldal

Emlékmű- és keresztzszenelés az
Öregszőlőben - 15. oldal

Gyomaendrődi az I. helyezett!

IFJÚSÁGI OLIMPIAI JÁTEKOK SZINGAPÚR I. HELYEZETT: TÓTKA SÁNDOR

Tótka Sándor 10/A osztályos tanulónk olimpiai bajnok! A Kner Imre Gimnázium, de Gyomaendrőd történetének is eddigi legnagyobb horderejű sporteseménye történt augusztus 22-én.

Kovács Gábor tanítványa, a gyomaendrődi gimnazista, Tótka Sándor megszerezte a magyar küldöttség hetedik olimpiai aranyérmét az idén első alkalommal megrendezett Ifjúsági Olimpiai Játékokon, Szingapúrban. A népes magyar sportolói gárdában a kajak-kenut egyedüli fiú versenyzőként képviseli a Körös Kajak Versenyzője. Az arany megszerzéséért vívott döntő futamig hosszú út vezetett. Itt most nem a szokásos elő-, közép- és döntő futamokban kellett a mezőnyt legyőzni, hanem egy időmérő selejtező után egyre erősebb ellenfelek ellen kellett két napon keresztül páros versenyekben győzni az aranyig. Összesen öt ilyen futam előzte meg a német fiúval vívott döntő versenyt. Hihetetlen erőnlétre, technikai tudásra és lélekjelenlétre volt szükség, hogy az egymást félóránként követő viadalok végén is produkálni tudják a döntőben a másfél percnél rövidebb futamidőt, ami Sanyi esetében 1,28,91 perc volt.

Lelki és szakmai támaszt nyújtott kajakosunknak a felkészülés és a versenyek során, hogy a játékok helyszínén tartózkodtak szülei és a Körös Kajak edzője is.

Az itthoni rokonok, barátok, sporttársak és ismerősök is küldtek folyamatosan a biztató és gratuláló sms-eket, e-maileket a családnak. A döntő napján a város lakói a Kner téren felállított kivetítón szerették volna követni az olimpiai eseményeket, de csalódottan kellett tudomásul venniük, hogy a nyolc olimpiai online csatorna egyike sem közvetítette a kajak-kenu eseményeit. Azért nem telt tétlenül a várakozás ideje. Tímár Imre a klub részéről összefoglalta Sanyi eddigi kajakos pályá-

futását, és olvashattuk a Tótka család napi beszámolóit is a szingapúri eseményekről.

A döntő perceiben már mindenki lélegzet-visszafojtva várta az eredményt. Amikor megérkezett a büszke apa telefonos értesítése a győzelemről, üdvívalgásban tört ki a szurkoló tábor, és durrant a pezsgős üveg is.

Sanyi 29-ei érkezése még több embert csalt ki a Kner térre. A város aprajánagyja kíváncsi volt a bajnokra, aki a kajakosokból álló sorfal előtt vonult végig edzőjével és családjával a téren felállított dobogóhoz. Miután kivetítón végignéztük a győztes futamot, közösen meghallgattuk a Himnuszt, de ezúttal mi is énekelhettük Sanyival együtt. Ekkor több száz piros, fehér és zöld lufi emelkedett a magasba, és a tömeg újabb ovációban tört ki.

Fényképezkedés, gratulációk következtek ezután, majd a hosszú úttól és a rengeteg élménytől elfáradt Sanyi még órákig osztogatta rendületlenül az autogramot.

Diáktársaid és tanáraid ugyanazt üzenik neked, mint a téren a tömeg:

Szép volt, Sanyi és csak így tovább!

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Szüreti kiállítás

Békésszentandrás, kondorosi, szarvasi és gyomaendrődi kiállítók mutatkoztak be a hagyományos szüreti kiállításon őszi termésekkel és a belőlük készített terméskompozíciókkal.

A kiállítás szeptember 17-18-19-én volt látható a Katona József Művelődési Központban

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ elérhetőségei:

Az új vezetékes szám: 06 - 66 / 610 - 538
 Mobilszám: 06- 30 / 294 - 0650
 E-mail: kozosseghaz@fibermail.hu
 Honlap címünk: www.templarius.hu
 Postacím: 5502 Gyomaendrőd, Blaha Lujza u. 21.

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
 - szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi
- Érdeklődni lehet az endrői plébánián:
 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Gyomaendrődi mazsorett Észak-Erdélyben

A gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Csoportot hat nagylány képviselte szeptember elején - Kardos Ferenc jóvoltából - Észak-Erdélyben, Nagybányán, az V. Volkswagen Bogártalálkozón, illetve Koltón, a Petőfi - emlékünnepeken is táncoltak a mazsorettel.

Új bölcsőde épül

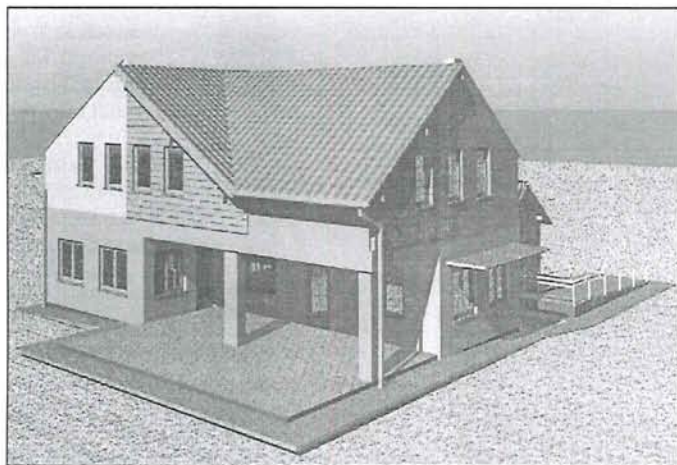
A DAOP-4.1.3/B-09-2009-0015 jelű „Bölcsődei férőhely kapacitás bővítése új bölcsőde építésével, esélyt teremtve a korai szocializációra, a gyermekek napközbeni ellátásának biztosításával, a családok megélhetési gondjainak enyhítése a munkába állás lehetőségének megteremtésével” című pályázatunkat befogadták és UNIÓS támogatásban részesült: 47.365.440,-Ft. összegben.

Szeretném tájékoztatni Gyomaendrőd város lakosságát, hogy a GYERMEKLIGET Nonprofit Kft. Új bölcsőde építése nyertes pályázatának közbeszerzési folyamata lezárult, így most már megkezdődött a bölcsőde építése. A kivitelezést az INSULA BAU Kft. végzi.

A bölcsőde építésére UNIÓS forrásból nyertünk pénzt, a költségek 90%-át kapjuk meg utófinanszírozás keretében.

Pénzügyi segítséget az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet ad áthidaló kölcsön formájában a pályázat végelszámolásáig. Ezúton is köszönöm a Takarékszövetkezet segítségét.

Továbbá szeretném megköszönni mindazon képviselőknek, akik bíztak bennem és támogattak a bölcsőde építési pályázat megvalósításában.

Előre láthatólag a bölcsőde 2011. év elején már fogadni tudja a három év alatti kisgyermeket egy korszerű UNIÓS elvárásoknak megfelelő modern, jól felszerelt épületben, szakképzett, gyermekszertető kollektívával.

Szabó Istvánné
 GYERMEKLIGET Nonprofit Kft.
 képviselője

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

A Kistérségi Társulás kihelyezett együttes ülésére 2010. szeptember 23-án, 13 órai kezdettel került sor városunkban.

Napirendi pontok:

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Szociális Gondozási Központ valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2010. évi költségvetésének módosítása

A társulási megállapodás értelmében a közösen fenntartott intézmények költségvetésének kialakításánál és módosításánál egyaránt szükséges a tagönkormányzatok Képviselő-testületének egyetértése.

A költségvetés módosítását szükségessé tette:

- Pályázatokon nyert pénzeszközök beépítése
- Az intézmények saját hatáskörében módosított előirányzatai
- Főhatóságoktól, pénzalapoktól meghatározott feladatra jutott pénzeszközök költségvetési változásai

A Térségi Szociális Gondozási Központ Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása

A módosításra azért volt szükség, mert a feladatvégzést szabályozó jogszabályokban (pl. új fogalom az otthon közeli ellátás, amely magába foglalja az étkeztetést és házi segítségnyújtást), illetve a telephelyeken is változás történt. (Bővült a tanyagondnoki szolgáltatás, megszűnt a Fő út 66. szám alatti telephely, az Esély Klub is új helyre költözött.)

A Képviselő-testület egyetértett a döntési javaslatokkal.

2010. szeptember 23-i ülés tartalmából:

A Képviselő-testület összehívása, valamint az ülés időpontjának meghatározása, elrendelése, a polgármester hatáskörébe tartozik. 2010. augusztusában került bejelentésre az éves tervben kijelölt időpont módosítása, illetve a ciklus utolsó ülésének egy héttel történő előbbre hozatala.

A testületi ülés Tótka Sándor fiatal olimpikon, annak edzője, és a Kajak Klub elnökének köszöntésével, majd a polgármester beszámolójával vette kezdetét. Ebből a beszámolóból megismerhettük az utolsó testületi ülés óta történt városi eseményeket.

Röviden, a teljesség igénye nélkül:

A kommunizmus áldozatairól megemlékezés, emlékmű-avatás, a mozgáskorlátozottak babfőző versenye, finn kórus előadása az evangélikus templomban, Galaktika Nap, Mága Zoltán koncert a református templomban, „Élet Másokért” Alapítvány élelmiszer csomagot osztott, drog-prevenációs előadás a Jókai Színház színeivel, a Pájer strandon találkozhattak nevelőszülők az általuk nevelt gyermekek és azok szülei, valamint a Tűzoltó Nap keretében szoboravatásra került sor a Hősök terén.

Beszámoló a kötvényből származó forrás 2010. II. negyedévi menedzsmentjéről

2008. 02. 27-én az önkormányzat kötvényt bocsátott ki 1 milliárd Ft értékben (6316.000 CHF) 10 éves futam és 3 éves türelmi idővel.

A kötvénykibocsátás óta realizált bevétel meghaladja a 238 millió Ft-ot. Az önkormányzat kamatfizetésre 63 millió Ft-ot, míg fejlesztési cél megvalósítására 134 millió Ft-ot fordított. 2010. szeptember 23-án a teljes befektetett kötvényforrás állomány forintban áll rendelkezésre, melynek összege 1.048.131.000 Ft. A kibocsátás óta realizált bevétel 74%-a fordítható fejlesztési célokra, vagy amennyiben az önkormányzat úgy dönt, szolgálhat a jövőben kötvényhez kapcsolódó kötelezettségek tartalékul. Az első tőketörlesztés és kamatfizetés 2011. évben lesz esedékes.

„Gyomaendrődért” Emlékplakett adományozása

Ez év augusztusában Tótka Sándor a szingapúri I. Ifjúsági Olimpiai olimpiai bajnoki címet ért el. A képviselő-testület tagjai egyet-

Tisztelt Olvasó!

2010-09-23-án tartotta a Képviselő-testület a soron következő, és egyben a ciklus utolsó ülését. Mint képviselő, megválasztásom után felkérést kaptam a Városunk újság szerkesztőjétől arra a feladatra, hogy készítsek beszámolókat a testületi ülésekről havi rendszerességgel.

Eleget téve a számomra megtisztelő feladatnak született meg, az „Önnel joga van tudni....” című cikkek. A ciklus befejeztével az én egyéni mandátumom is lejár, ezért szeretnék elköszönni a tisztelt Olvasótól, és egyben reményemet kifejezni arra vonatkozóan, hogy mint képviselőjelölt ismét elnyerve a Választók bizalmát, az elkövetkező négy évben is irhatok tájékoztatást az újonnan alakult testület munkájáról is.

Tisztelettel:

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő és képviselőjelölt

értettek azzal, hogy az ifjú sportoló sportteljesítménye után részülni elismerésben. Ahhoz, hogy ez megtörténhessen, először módosítani kellett az önkormányzati rendelet mennyiségi korlátozásain. Ezután a helyi rendelet a kitüntetési formák ezen korlátait az élet adta körülmények mérlegelésével, a mindenkori Képviselő-testület szabad belátására bízta.

Úszásoktatás támogatása

A Képviselő-testület a 2010-2011-es tanévben is támogatást kíván nyújtani a közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák, a Csoda-Vár Gyermekcentrum Közhasznú Alapítvány által fenntartott bölcsőde, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda, a Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium, valamint az önkormányzati fenntartású oktatási intézményekbe járó tanulók számára. Ezen kívül támogatni kívánja még a Körös Kajak Sport Egyesület úszásedzésben részesülő tagjait is.

A Varga Lajos Sportcsarnok eszközállományának bővítése

Mint korábban már erről hírt adtunk, a Varga Lajos Sportcsarnokot 2010. március 1. napjától a Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium üzemelteti. A karbantartási munkálatának befejezése után került felmérésre, hogy a zökkenőmentes üzemeltetéshez milyen eszközök beszerzése, vagy felújítása vált szükségessé, mivel a korábbi időszakban eszköz- és épület-felújítási munkálatok elmulasztása miatt azok állaga igen leromlott. A szükséges eszközök helyreállításához, vásárlásához 1.705.000 Ft többlettámogatást volt kénytelen megszavazni a Képviselő-testület.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat kiírása

2009-ben csatlakozott első ízben városunk a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez. Ennek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. Ez az ösztöndíj három forrásból táplálkozik: helyi, megyei és központi forrásból.

2010-es tanévben két típusra lehet pályázatot benyújtani:

A) felsőoktatásban részt vevő hallgatók

B) 2010/2011-es tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások.

A pályázat benyújtásának feltételeiről tájékoztatást lehet kérni telefonon, illetve személyesen az önkormányzat hivatalában.

Városi Egészségügyi Intézmény dolgozóinak szabadságolása

Dr. Torma Éva a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa jelezte, hogy 2001. év óta a dolgozók az éves szabadságukat egységesen két alkalommal, két-két hét időtartammal veszik ki. Ekkor történik az épület és a technikai berendezések kötelező és szükséges karbantartása. Az intézmény vezetője kéri, hogy december 20-31. közötti időpontban a rendelőintézet egységes szabadságolását hagyja jóvá a testület.

Az első rendelési nap így 2011. január 3-án hétfőn lesz.

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsól
Sarkesillag a négy égláj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Pintér Bálint (1934-2010)

1934. augusztus 19-én Endrődön született Pintér Sándor és Gellai Margit szülők első gyermekeként, akik gazdálkodók voltak. Még egy fiú testvére volt, Benő, aki már több éve meghalt.

Iskolába Endrődön járt, majd az általános iskola befejezése után szülei gazdaságában dolgozott.

1958. október 21-én kötött házasságot Tímár Jolánnal, utána Hunyán éltek és tsz. tagként tevékenykedett nyugdíjba vonulásáig. Házasságukból három gyermekük született, Géza, Aranka és Gábor, majd öt unokával gyarapodott a család, akiket nagyon szeretett. A családjáért nagyon sokat dolgozott, mindig számíthattak rá a tsz.-ben, mert megbízható munkaerő volt, bármit bíztak rá.

1978-ban súlyos gyomorműtéten esett át, de hite átsegítette a nehéz időkben. Egészsége meggyengült, de nem látzott meg, hisz továbbra is tevékenyen dolgozott.

Nyugdíjazása után az egyház képviselő-testületében gondnoki tisztséget vállalt hosszú éveken át. A plébánia kert-

Ötvenéves házassági évforduló - agapé a hunyai plébánián

CUKORBETEGEK GYOMAENDRŐDI KLUBJA 2009. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

BEVÉTELEK:

62 400 Ft	Tagdíj
70 000 Ft	Tombola
50 000 Ft	Civil alapról elnyert támogatás
64 197 Ft	APEH felajánlott 1%
16 238 Ft	Kamat
Összesen:	262 835 Ft

KIADÁSOK:

2 000 Ft	MACOSZ tagdíj
17 400 Ft	Folyóirat, szakkönyv
12 600 Ft	Terembér
100 075 Ft	Diabetesz világnap és útiköltség
98 900 Ft	Diétás tanácsadás és ebéd
13 865 Ft	Oktatás
17 745 Ft	Működési költség
Összesen:	262 585 Ft

Maradvány 2008-ról:	242 295 Ft
Egyenleg	242 545 Ft

2009-ben is az alapszabályunknak megfelelően folytattuk tevékenységünket. A cukorbetegséggel kapcsolatos előadásokat tartottunk, dietetikus segítségével készítettünk ételeket. Részt vettünk az országos rendezvényeken, megyénk nevezetességeivel ismerkedtünk. A felajánlott 1%-ot működésre költöttük, tartalékot nem képeztünk belőle. Az önkormányzati támogatást a debreceni Diabetesz világnap útiköltségre fordítottuk.

A beszámolót és a jelentést a közgyűlés 2010. március 18-án fogadta el.

Köszönjük a támogatásukat.

Gellainé Tuboly Zsuzsanna
klubvezető

jét, szőlőjét művelte minden térítés nélkül. Szinte minden nap megjelent a templom és a plébánia környékén, szétnézett jó gazdaként, hogy nincs-e valami hiányosság.

Két éve ünnepelték feleségével 50. házassági évfordulójukat, amelyen a családon és unokákon kívül népes rokonságuk is részt vett. Bálint bácsi szervezte meg, hogy azok, akik abban az évben kötöttek házasságot, részt vegyenek egy hálaadó misén.

Nagyon szeretett iskolai találkozókra, ünnepségekre menni, hiszen ott találkozott osztálytársakkal, ismerősökkel és a tanítóival. Halála előtt két héttel is iskolai találkozón volt, ahol úgy búcsúzott diáktársaitól, hogy jövőre újra találkoznak.

Sajnos már azon a találkozón ő nem lehet ott, mint ahogy a templomban is üres lesz a helye. Halála előtt még szombaton feleségével részt vett az esti misén, kedden meg már meghalt.

Temetése Kondoroson volt augusztus 23-án, ahol a család és a rokonság mellett nagyon sok tisztelője, barátja, ismerőse kísérete utolsó útjára. Alig töltötte be 76. életévét.

Mindannyiunknak hiányozni fog. Nyugodjon békében!

Ugrin nemzetségi találkozó

Nem újkeletű dologról van szó. Az Ugrin találkozók története majdnem 40 évre nyúlik vissza. 1971-ben Ugrin Benjámin temetésére nagyon sokan eljöttek, tudniillik, hogy ő egy IGAZ ember volt, tele jóssággal, szeretettel és őt is viszont szerették az emberek. A Temető utcai Ugrin házban emlékezett a család az elhunyra, Ugrinok és Uhrinok vegyesen, ugyanis Ugrin Benjámin felesége Uhrin Mária volt. Itt mondta ki Uhrin Margit férje, Kupecz Bence, hogy „ha nem ilyen szomorú alkalomból jöttünk volna össze, akkor azt mondanám, hogy de nagyon jól érzem magam”.

A következő évben, halottak napján az endrődi temetőben „összeszaladt” a család jelentős része, majd közösen beültek egy vendéglőbe. Ott az öregek megállapították, hogy az egy lehetetlen állapot, hogy a család szanaszét él az országban, ki Szegeden, ki Budapesten vagy Debrecenben és a fiatalok nem ismerik egymást. Ekkor a nagy család elhatározta, hogy ezentúl minden évben összejönnek valahol.

Az első találkozó 1973-ban Szarvason volt, azt követően Budapesttől Szolnokig, Gyulától Mosdósig, Piliscsabától Jászberényig sok helyen volt már találkozó. Endrődön legutóbb 2000-ben jöttek össze az Ugrinok, Uhrinok és a családhoz sok szállal kötődő Kovácsok.

A találkozókön résztvevők száma évről évre növekedett, mindig újabb és újabb család-ágak csatlakoztak. Kiderült, hogy a családban nagyon sokan fontosnak tartották és tartják őseik emlékének megőrzését, közülük többen írták le visszaemlékezéseiket, a fontosabb adatokat és vezették a családfát. Én, aki ezeket a sorokat írom, akkor kaptam kedvet a családi adatok összegyűjtéséhez és a családfa rajzolatához, amikor a kezembe került dédnagyapám, Uhrin Mátyás (1872-1945) kézirata.

Aztán 2000-ben megismerkedtem Ugrin Andrással, az Ugrin család oszlopos tagjával Piliscsabán, akinek már akkor hatalmas családfája volt. Egyeztetjük az adatokat, és megtaláltuk a közös ágakat. Megörültünk, és azóta is napi kapcsolatban vagyunk.

Az adatgyűjtés során bebizonyosodott, hogy az endrődi Ugrinok és Uhrinok egy őstől származnak: Uhrin Pál gulyáslegény, aki Békéscsabáról jött Endrődre, 1745-ben feleségül vette Tímár Ilonát, és 13 gyermekük született. Közülük 4 fiúnak tudjuk végigvezetni a családfáját, ami elég szerteágazó.

A találkozóra Ugrin Laci segítségével kinyomtattuk a családfát, amely 90 cm széles, 6 méternél is hosszabb és több, mint ezer név szerepel rajta.

A adatokat böngészve és magamat tekintve az Uhrinon kívül jócskán folyik még ereimben Tímár, Szurovecz, Gyuricza, Vaszkó és Kovács vér is.

Szóval, idén is eljött a várva várt nap. Szeptember 11-én Endrődön, őseink földjén rendeztük meg a találkozót. Az ég nem volt túl kegyes hozzánk, már csütörtökön és pénteken is egyfolytában esett az eső.

Szombaton 10 órakor az endrődi Szent Imre katolikus templomban ünnepi misével kezdődött a program. Kint megint zuhogott, de bent a templomban megható pillanatok következtek. Iványi László plébános úr elmondta, hogy a magyarságot a történelem folyamán mennyi megpróbáltatás érte és az „izmus”-ok egész sora sem tudta elpusztítani. Az Ugrinok is itt vannak, tovább élnek, és példaértékű, ahogyan összetartanak.

A mise végén Uhrin Viktor hegedűművész játékában gyönyörködhetek a jelenlévők: J. S. Bach: Gavotte az É-dúr partitából című művet adta elő.

Ezután a plébános úr előre hívta a gyerekeket az oltárhoz és megáldotta őket.

A mise után, nem törődve a nagy sárral, vízzel, kimentünk a temetőbe is, vittünk néhány szál virágot őseink sírjára.

Az Ugrin-Kovács család címere

12 órától a Pájer kempingben folytatódott a program ünnepi műsorral. Elénekeltek a magyar himnuszt, majd Bélik-Ugrin Koppány elszavalta nemzetségünk himnuszt, utána pedig közösen el is énekeltek. Egyébként az Ugrin himnuszt szövegét Ugrin András írta és Ugrin Gábor karnagy komponált hozzá dallamot.

A jelen lévő legidősebb és legfiatalabb családtag - Uhrin Lajos (93 éves) és Uhrin Klára kisfia Barnabás (5 hónapos) - közösen szalagozta meg nemzetségünk címeres zászlaját.

Azok kedvéért, akik most voltak először a nemzetségi találkozón, Ugrin Benőné mesélt arról, hogy hogyan született meg 39 évvel ezelőtt a gondolat, és indult el a találkozók sora.

Néhányunk kezdeményezésére a társaság megszavazta, hogy jövőre megint csak Endrődön legyen a találkozó, szeptember második hétvégéjén, ahogy az mindig is lenni szokott.

Utána Veréb András és párja, Nagy Edit mutatott be nekünk szemet gyönyörködtető, lelket melengető vajdaszentiványi táncokat. A hangulatot tovább emelte Uhrin Klára és férje, Kertész András. Ők lendületes moldvai tánczenét játszottak furulyán és kobzán. Azután

Uhrin Magdolna következett szép magyar népdalokkal. A műsor befejezéséért Ugrin Orsolya és párja, Barát István énekeltek ősi magyar dallamokat táltosdobbal.

Ezután következett az ebéd. Dr. Veréb Lajos (Ugrin Ilona férje) vaddisznó-pörköltet főzött, Busai Pista (Uhrin Anna fia) paprikás krumplit kolbásszal, Uhrin Attila (Subi) betyárost. Uhrin Ernő házi szalámit, mangalica szalonnát és zöldségféléket hozott, Uhrin Béla sült hallal kínált bennünket. Uhrin Katalin (Pintér Béláné) egy hatalmas tortát sütött a nagy találkozóra. Ezen kívül, ami szem-szájnak ingere, minden volt ott: sült húsok, sütemények, gyümölcsök, izletes pálinkák és finom borok.

Ahogy emelkedett a hangulat, az időjárás is jobbra fordult. Előkerültek a régi fényképek, felelevenedtek a régi emlékek, meghatódottság és öröm volt az arcokon. Az összetartozás jó érzése és a szeretet hatotta át az egész találkozót. Mindenkinek volt egy-két kedves szava a másikhoz. Olyan családtagok, akik még sosem találkoztak, vagy nem is tudták, hogy rokonok, meglepő természetességgel ültek le egymással beszélgetni, koccintani.

Délután előkerült a kosárlabda és a vízi bicikli is. Szabó Béla régi endrődi fényképeket vetített, Kovács Zoltán matematikus szappanbuborékokból varázsolt káprázatos geometriai formákat. A találkozón kiállítás is volt Uhrin Pali bácsi színes rajzaiból, amelyeken a paraszti élet eseményeit ábrázolja.

A gyerekek, mint minden találkozón, most is kitűnően érezték magukat, nyakig sárosak lettek, de nagyobb bajuk sose legyen.

Este tábortűz, éneklés, dobolás volt, és közben búcsúzkodás azoktól, akik hazaindultak. A kitartóbbak pedig csak éjfél után tértek nyugovóra.

Egyébként még soha ennyien nem voltunk az Ugrin találkozón, 200-nál is többen jelentek meg.

A legszebb pillanatot Uhrin Karcsi rögzítette videóra.

Szeretettel üdvözlök minden családtagot!

Isten éltesen bennünket nagyon sokáig erőben, egészségben!

A kedves olvasókat pedig arra biztatom, hogy keressék gyökereiket, építsék fel nemzetségüket, és rendezzenek a miénkhez hasonló találkozót!

2010. szeptember 17.

Uhrin Gábor
(Képek a címlapon és a 20. oldalon)

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és este 5 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Októberi rózsafüzér: hétköznap este 5 óra, vasárnap fél 5.

Szent Gellért Iskola kápolnájában
október 10-én és 24-én vasárnap fél 12-kor

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor
A szombat esti mise vasárnapi előesti mise
Hétköznap esténként fél 5-kor, vasárnap fél 10-kor októberi rózsafüzér

Gyoma

Vasárnap 10-kor, szerdán este 5 órakor
Októberi rózsafüzér misék előtt fél órával

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

SZENTKÚTON JÁRTUNK

2010. szeptember 5-én vasárnap reggel 19 fővel útnak indulunk Mátraverebély-Szentkútra a Kisasszony napi búcsúra.

Utunkat a rózsafüzér imádkozása, más Mária-imádságok és énekek tették emelkedetté. Mikor odaértünk, parkolás után csoportunk együtt indult a Bazilika felé. A kapuhoz, melyen belépve jutottunk el a Bazilikához és a szabadtéri oltárhoz, énekekkel köszöntöttük a Szűzanyát, ahogy azt minden zarándok csoport tette.

Megérkezésünkkor már tartott a 9 órás szentmise, így aki tudott, bekapcsolódott a szentmisébe, de lehetőség nyílt arra, hogy aki tudta és akarta, az a szentgyónását elvégezze. A teljes búcsú elnyerésének ugyanis a feltétele a szentgyónás, szentáldozás, ima a pápa szándékára. Volt az útitársak között olyan is, aki a 11 órás szentmise előtt elvégezte a kereszttutát a felújított kereszttúti állomásnál. A 9 órás szentmise után Mária köszöntővel készültünk a 11 órás szentmisére, amelyet Erdő Péter bíboros úr tartott. A helyes Mária-tiszteletről szolt szentbeszédben Erdő Péter bíboros, egy 18. századi szerzetest idézve kijelentette: a Mária-tisztelet a katolikus hit lényegéből fakad és a hívek számára kötelező. A helyes tiszteletnek külső és belső formái vannak. Nem elég naponta imádságba kérni Mária közbenjárását, böjtölni és kegyhelyekre zarándokolni. Mária nyomdokaiba is kell szegődnünk, erkölceit követnünk kell, különben a külső cselekedetek hiábavalók. Teljesen kell a Szűzanyát tisztelni, azaz mind belső, mind külső tisztelettel. Mária

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. péntek:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. szombat:	Szent Örzöngyalok
3. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
4. hétfő:	Assisi Szent Ferenc
6. szerda:	Szent Brúnó áldozópap
7. csütörtök:	Rózsafüzér Királynője
8. péntek:	Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya
9. szombat:	Szent Dénes püspök és társai vértanúk
10. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
11. hétfő:	Boldog XXIII. János pápa
14. csütörtök:	Szent I. Kallixtus pápa és társai vértanúk
15. péntek:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. szombat:	Szent Hedvig szerzetesnő
17. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
18. hétfő:	Szent Lukács evangélista
19. kedd:	Keresztes Szent Pál áldozópap
23. szombat:	Kapisztrán Szent János áldozópap
24. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
25. hétfő:	Szent Mór püspök
28. csütörtök:	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok
31. vasárnap:	Évközi 31. vasárnap

nekünk édesanyánk, mi pedig gyermekei vagyunk. A helyes Mária tisztelet hasonlatos az édesanyák felé áradó igazi szeretethez, amelynek szintén vannak külső és belső következményei, mondta a főpásztor. A továbbiakban is a régi szerző szavait idézve az édesanyákhoz fordult:

„Mondjátok meg igaz lelki ösméret szerint, megelégednétek-e az olyan magzattal, aki más emberek előtt titeket szégyellne, aki soha benneteket nem köszöntene, aki hajlékotokban soha meg nem látogatna, aki nevetek vagy születésetek napján nálatok meg nem fordulna, jókat nektek nem kívánna?” Erdő Péter a szentmise végén kitért arra a nagyon magyar sajátosságra is, hogy míg más népek általában Szent Máriának szölitják a Szűzanyát, mi magyarok Nagyasszonynak. Ez is jelzi, hogy népünk ősidőktől fogva különösen nagy szeretettel és tisztelettel viszonyul az Istenszülőhöz. A szentmise után körmenet tartottak, itt látható volt, hogy közel hétezer ember vett részt ezen az ünnepen, ezzel azt bizonyítva, hogy mekkora jelentősége van a Mária-tiszteletnek az Egyházban. A szentmise és a körmenet után lehetőség volt kegytárgyvásárlásra, és a szentkúti forrásvízből való merítésre. A nap zárásaként a lorettói litánia elneklésével köszöntünk el a Szűzanyától. Mindannyian felejthetetlen élménnyel gazdagodtunk. Az út megszerzésért köszönetet mondunk Szakálos Tibornénak. Kérjük rá és kedves családjára az Isten áldását és Szűz Mária közbenjárását, hogy a szervezésével jövőre is eljuthassunk erre a szent helyre.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Iskolánk 15 éves

Kedves Olvasók, kedves Barátaink!

2010. szeptember 24. az a nap, amely azért is emelkedik ki az eddigiek közül, mert iskolánk idén ünnepli fennállásának 15. évfordulóját.

Nyolc órakor Dr. Kiss-Rigó László püspök atya celebrálta a szentmisét. Homíliáját a mai evangéliumára építve kezdte: egy sas vagy egy sólyom félmeltemelhet benne, de mivel verébről olvashattunk a Szentírásban („egy fillérért ugye két verebet adnak, mégsem hull egyik sem a földre...”), ezért ő, mint Kiss-Rigó, nem fél.

A homíliát követően az 1. osztályosok fogadalmat tettek - lényegében ezzel váltak „igazi” szentgellértessékké. Ezt követően tiszteletbeli szentgellértés-elismerést, kitétetést kapott Izsó Csaba vállalkozó (aki iskolánk felújításában immár harmadik alkalommal ingyen elvégzett bizonyos munkálatokat), valamint Kovács Sándor úr (aki nyomdai munkájával éveken állt iskolánk rendelkezésére).

A szentmisét követően megkoszorúztuk az iskola építőinek, támogatóinak emléktábláját, majd püspök atya felavatta a **Hanyecz Margit** anyagi támogatásából felújított foci pályát. Az első osztályosok is elültették az iskola udvarán kis fájukat, a faültetés már három év alatt hagyománnyá nőtte ki magát.

A szentmise érdekessége: gitáros kísérettel énekeltük a Felmutat égbe Szent Gellért keresztje kezdetű éneket, a záróéneket (Ne félj, mert megváltottalak) pedig rock-verzióban. Talán ez az utóbbi kicsit furcsán hangzik, viszont fontosnak tartjuk a plébános atyával, hogy a gyermekeket az ő nyelvükön szólítsuk meg - ezáltal közölve keresztény és nemzeti értékeinket. Talán nem véletlen, hogy a gyerekeknek ez az ének a „best of”.

Rövid szünet után a gyerekek az iskola tornatermében mutatták be bibliai témájú és Szent Gellért életéből kiragadott előadásait: Ezzel kapcsolatban szeretném megjegyezni, hogy nagyon sokat készültek a gyerekek és a kollégák is. Szinte minden előadás vastapsot kapott.

Délután az alsósok és az óvodások báb- és zenei előadást tekinthettek meg, a felsősök pedig különféle akadálypályákon bizonyíthatták ügyességüket. Külön öröm volt számomra, hogy nagyon sok, volt diákunk jött el velünk ünnepelni.

Amikor a nap végén megkérdeztem a gyerekeket, hogy érezték magukat, nagy öröm volt számomra azt a kórusban adott választ hallani: JÓL!!! A nap sikeres lebonyolítását megköszöntük a Jóistennek és kollégáimnak - egy hatalmas taps kíséretében.

Itt szeretném megemlíteni Évkönyvünket, amely nagyon sok munka eredménye. Kollégáimmal már júniusban elkezdtek az összeállítást. Külön köszönet illeti meg a következő személyeket, akik irásukkal megtisztelték évkönyvünket: Dr. Kiss-Rigó László püspök atya, Gyulay Endre ny. püspök atya, Barabás Hunorné Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság igazgatója, Domokos László volt egy. képviselő (jelenleg az ÁSZ elnöke), Várfi András gyomaendrődi polgármester, Petényi Szilárdné hunyai polgármester, Sípos Tas Töhötöm református lelkész, valamint Iványi László tb. kanonok atya - László atya irásán felül megtervezte az évkönyv borítóját, valamint a szerkesztési munkálatokat is teljes egészében elvégezte, önzetlenül.

Ünnepünk képes beszámolója megtekinthető a www.szentgellert.hu honlapunkon - Laci atya naprakész szerkesztésének köszönhetően (bal oldali, függőleges menüsor „Fotóalbum” menüjében - szeptember 24-től).

Jó Isten áldását kívánva, maradok tisztelettel:
Lukács László igazgató

Délutáni elfoglaltságok iskolánkban

Szeptember 7-én a gyerekek nagy izgalommal várták a „művészetek délutánját”, ahol a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanszakaival ismerkedhettek meg. Bepillantást nyerhettek a néptánc, a zeneművészet és a képzőművészet rejtelmeibe. Kipróbálhatták a különféle hangszereket, csuhéjból pillangót készítettek. A legaktívabb résztvevők tombolasorsoláson vettek részt, ahol a szerencsések értékes tárgynyerevényeket kaptak.

Szeptember közepétől beindultak a foglalkozások, amelyekre szép számmal jelentkeztek tanulóink.

Különösen nagy volt az érdeklődés a színjátszás iránt, mely idén először indult iskolánkban. A foglalkozások fő célja, hogy a játékokban kifejleszthessék fantáziájukat és kreativitásukat, fejlődhessen önkifejezésük.

Molnárné Majoros Katalin, Mészárosné Kiss Katalin

Interaktív óra az első osztályban

A kis elsősök miután megismerték iskolánkat, az iskolai szokásokat, és zökkenőmentesen beilleszkedtek az iskolai életbe, máris nagy élményben volt részük.

Szeptember 22-én az Apáczai Kiadótól vendégek érkeztek iskolánkba. Esztergályosné Földesi Katalin tanácsos és Berecz Aranka, a kiadó szakreferense.

Kati néni bemutatóórát tartott gyermekeinknek, melyen a kicsik aktív közreműködők voltak.

A gyerekek és mi pedagógusok is megismerkedhettünk az interaktív tábla használatával. Tanulóink nagyon élvezték a digitális tananyag által nyújtott ismeretszerzési lehetőségeket.

Szabóné Vaszkó Éva, Fekécs Edit

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

KARTHAUZI SZENT BRÚNÓ

Ünnep: október 6.
Született: Köln, 1030 körül, † S. Maria della Torre
(Dél-Itália), 1101. október 6.

Megtenni a törvényt, amelynek alapja az Isten és az embertárs szerete. Mindegyikünknek a magunk módján kell ezt megtennünk. Brúnó a magányban, majd a pápa szolgálatában, mi a családunk körében, a munkahelyünkön, a mindennapi életünkben.

SZENT BRÚNÓ Kölnben, 1035 körül született, nemesi családban. Kölnben, Reimsben tanult, majd Párizsban nevelkedett. Hazatérve pappá szentelték, és hittudományt, klasszikus nyelve-

ket, zenét és filozófiát tanított a reimsi székesegyházi iskolában. Érseke halála után az újabb érsek visszaéléseivel nem tudott megbékélni, menekülnie is kellett. 1081-ben végleg lemondott és a molemei bencés kolostorba lépett.

Magányos élet után vágyódott, ezért 1084-ben hat kanonok társával elvonult a Chartreusc melletti renga-tegbe. Ott társaival megalapította a karthauziak rend-jét. Néhány héten belül kápolnát és lakókunyhókat építettek.

1090-ben II. Orbán pápának (aki még Reimsben tanítványa volt) is segítségére volt fontos egyházi problémák megoldásában. Nem bírta megszokni Róma zaját. Amikor Orbán pápa kénytelen volt Dél-Olaszországba menekülni, Brúnó is vele ment. A squillacei egyházmegyében megkapta a La Torre nevű vadont, ahol létrehozta a második karthauzi kolostort.

Calábriában, a Squillace melletti Szent István kolostorban halt meg 1101. október 6-án. Társai azonnal szentként kezdték tisztelni, 1623-ban aztán XV. György pápa tiszteletét az egész világra kiterjesztette.

Istenünk, ki Szent Brúnót meghívta, hogy a magányban szolgáljon neked, kérünk, az ő közbenjárására engedd, hogy a világ forгатagában mindenkor nálad keressünk nyugalmat!

35 éves érettségi találkozó

35 éves érettségi találkozóra gyűltek össze szeptember 25-én a gyomai Three Rivers Pub étteremben a gyomai gimnázium (akkor Kiss Lajos, ma Kner Imre nevét viseli) 1975-ben érettségizett tanulói.

Az akkor igen népes osztályból ma is szép számban jelentek meg a találkozón. Megemlékeztünk elhunyt tanárainkról, diáktársainkról. Nagyon jó hangulatban telt az est, mindenki örült egymásnak.

Mindannyiunk nevében köszönetet mondunk a szervezőknek!

A képen a következők láthatók:

Balról jobbra, 1. sor: Nagy Ferenc, Gyarmati Györgyné tanárnő, Gyebnár Ilona, Balogh Katalin, Ronyec Pálné osztályfőnök, Pus-kás Alice, Papp Róza

2. sor: Solymosi János tanár, Ju-hász Lajos, Majoros Katalin, Szücs Tibor, Kun Margit

3. sor: Farkas Zoltán, Weidmann Mária, Katona Erzsébet, Hunya Zsuzsanna

4. sor: Farkasinszki Imre, Szabó Éva, Szabó Mária, Hunya Anikó, Nagy Mihályné tanárnő

5. sor: Gál Imre, Vincze Erzsébet, Bácsi Ildikó, Iványi László

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

„ENDRŐDIEK LETTÜNK...” - BESZÉLGETÉS RICSEI BALÁZSNÉ SZABÓ EMMÁVAL

Az alábbiakban a 2009 júniusában készült rögzített beszélgetés szerkesztett változata olvasható:

Olykor a történelmi körülmények kényszerre határozza meg, hogy valaki olyan helyre kerül pályája során, ahová e kényszer nélkül nem valószínű, hogy került volna. Azt hiszem, Milike néni esete is ezt példázza.

Igen, úgy lettünk endrődiek a férjemmel és a gyermekeinkkel, hogy korábban erre nem is gondoltunk volna.

Hogyan indult a pályája?

Édesapám 1918-ban végzett a Református Kollégiumban, Debrecenben. Székelyhídra neveztek ki segédtanítónak a református iskolához. Itt ismerkedett meg édesanyámmal, aki az ottani igazgató lánya volt. Édesapám Trianon után eljött Székelyhídról Hajdúböszörmény mellé, mivel nem akart román katona lenni. Később édesanyám is követte ide, összeházasodtak, együtt tanítottak. De édesanyám engem megszűlni „hazament” Székelyhídra. Szüleim elé jártam iskolába az első osztálytól a negyedikig. Mivel édesapám 120 gyereket tanított egyszerre, én közben az 5. és 6. osztály anyagát is megtanultam. Sőt, mint amolyan segédtanító, besegítettem neki az 1. és 2. osztályban. Még tanmenetet is csináltam. A polgári iskolát már Hajdúböszörményben végeztem, ahová akkorra költöztünk. Közben 1940-ben Nagyváradszabolcsra költöztünk Magyarországhoz, így a szüleim pályázat útján odamentek tanítani. Itt jártam a tanítóképzőbe, ahol 4 osztályt végeztem. Versenyszerűen úsztam a húgommal. Édesapám megjárta a Don-kanyart, majd Pesten éltük át a körbezárást. Az újabb határmódosítás miatt Debrecenben diplomáztam.

Hogyan és hol sikerült állást kapnia?

A szüleimmel együtt Debrecen mellé, Nagy-cserére kerültünk tanítani. 1947-ben egy sporttanfolyamra küldtek Budapestre. Itt ismerkedtem meg Ricsei Balázssal. Ő Bereg megyében, Barabásban született.

Dombrádon végezte a 4 polgárit, majd Sárospatakra került a tanítóképzőbe, ahol híres tanárai voltak. Első munkahelye az Ózd melletti Somsálybánya volt, ahonnan őt is elküldték az említett tanfolyamra, főiskolásként ő tornában volt ügyes.

Nem sokkal később meglátogatott Nagy-cserén, majd végül idekerült tanítani. Innen ment katonának Nyirbátorba 2,5 évre. Tisztet szerettek volna belőle csinálni, mert látták, hogy remek előadásokat tart, ezt azonban ő többször is elutasította. Egyáltalán nem volt katona típus, inkább a nyelvek érdekelték. A katonaságnál döbönt rá, hogy az elméletben hirdett eszmék nem azonosak azzal, amit a valóságban megtapasztalt. 1950-ben házasodtunk össze. Ezután Debrecenben tanítottunk, közel a szüleim iskolájához. Itt született Anikó lányunk. Balázs jó beszédkészségét, olvasottságát a tanfolyamokon észrevették, mindig „ki akarták emelni”.

Hová kerültek ezután?

Végül alig 27 évesen kinevezték igazgatónak Hajdúnánásra egy 700 fős fiúiskolába. Én is itt tanítottam. Egy idős házaspárnál laktunk albérletben a „tiszta szobában”. Jó igazgató volt. Nagyon szerettek bennünket, Balázst meg külön-

nösen. Jó tantestületet kapott, jelentős volt a sportélet. Itt született Edit lányunk. Balázs továbbra is élénken részt vett a közéletben. 1953-ban bizakodni kezdett a pozitív változások láttán, majd súlyosan csodódt a későbbi visszarendezés miatt. Vezetője volt a helyi irodalmi csoportnak, a Bocskai Körnek, barátjával szerkesztette a helyi újságot, és verseket is írt egészen fiatal korától. Gyakran bejárt Debrecenbe különféle előadásokra, programokra. Ezekben az irodalmi körökben már erősen felvetődött a változás, a reform igénye.

Ekkor jött 1956...

A forradalom idején a helyi Forradalmi Bizottsány titkára volt, és a nyugalmat próbálták fenntartani. Később tipikus koncepciót perbe fogták.

Már februárban figyelmeztették Balázst az oktatási osztályról, hogy tünjön el, mert el akarják vinni.

Azt mondta, hogy nem megy sehova, hiszen nem csinált semmi olyat, ami erre okot adna. Végül 1957. február 7-én letartóztatták.

Mi történt vele?

A rendőrségre került Debrecenbe, így a járáson történt nagy verésektől megmenekült. Sötétzárkában is tartották 10 napig, majd Pestre került a gyűjtőfogházba. Bár még semmilyen tárgyalása nem volt, mégis így kellett, hogy jelentkezzen: „Ricsei Balázs, halálraítélt jelentkezem.”

Amikor kimentem a hajdúnánási piacra, 30-40-en vettek körül, és mindenki kérdezte, hogy mi történt, hogy van. Közben a házhoz hordták az élelmet, babot, hurkát, kolbászt és mindenfélét. Kérdeztem a házi bácsit, hogy kik ezek. Azt mondta, hogy egyszerű gazdálkodó emberek, akik segíteni akarnak nekem, mivel egyedül maradtam a két gyerekkel. Szóval én Hajdúnánás patronáltja lettem.

És itt kerül a képbe ENDRÖD...

Nem maradhattunk Hajdúnánáson. Véletlenül tudtam meg, hogy Dienes Izra endrődi tanító feleségével Debrecenbe szeretne jönni. Így kerültem én Endrődre cserével az ő helyére. Nagyon szívesen fogadtak itt bennünket. Már az osztályomhoz kapcsolódó adminisztrációs munkát is elvégezték a leendő kartársaim, amikor egy nagy teherautóval megérkeztünk 1957. szeptember elsejére. 7 évig egy kuláknak kikiáltott családnál laktunk Varjúéknál, a Hídfő utcában. Nagyszülőként szerették a lányokat. Két üldözött család volt itt egy fedél alatt.

Mikor szabadult Balázs bácsi?

Havonta látogattam Balázst, akit különböző helyekre vittek fogva tartása során. Mondta, hogy pl. Kistarcsán egy valóságos értelmiségi klub jött létre az elítéltekből. Orvosok, színészek, írók, tanárok voltak összegyűjtve, előadása-

kat tartottak egymásnak. „Soha ilyen jó társaságban nem voltam” – mondta sokszor. Közben az internálótáborban a barakkban kifázott a dereka. Amikor elutaztam havonta egyszer beszélőre, a lányokra Tankoné Szabó Irma tanítónő és Urbán Jutka óvónő vigyázott. Végül 1959-ben a kiszabadulásakor Balázs ide jött „haza”, Endrődre. 3 évig volt eltiltva a tanítástól, az endrődi kubikos csoportok fogadták be, velük járt el fizikai munkára. Kérvényeket adtunk be az oktatási osztályra, és végül 1962 őszétől állhatott újra a diákok előtt.

Hogyan teltek a „konszolidációs” évek?

Én kisegítő osztályokban tanítottam később. Balázst továbbra is a nyelvek érdekelték.

Oroszt tanított és eszperantó szakkört is vezetett, de fordulhattak hozzá sok nyelvvél. 1964-ben költöztünk a Mirhóra, ahol Paróczai Gergely lett a szomszédunk. Nagyon jól kijött egymással a két férfi. Anikó lányom rajongott Gergely bácsiért, nagyon szerette. Gréci fia hazalátogatása mindig egy ünnep volt nagy beszélgetésekkel. Közös volt a gyászunk 1966-ban, amikor Gréci oly fiatalon, 30 évesen hirtelen meghalt.

Az 1989-es változásokról mi volt Balázs bácsi véleménye?

Reménykedett, és mint ahogy oly sokan, kicsit naivan szemlélte az eseményeket. A börtönévek nem számítottak nyugdíjszerző időnek, így 2 évet rá kellett dolgoznia, 1988-ban ment nyugdíjba. Ezután még tanított németet Hunyán és a gyomai mezőgazdasági szakiskolában. Egészsége egyre romlott. 1998-ban 72 évesen agyi infarktusban elhunyt. A versírást még 1960-ban abbahagyta. Az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára sikerült országos irodalmi lapban megjelentetni verseiből néhányat. Szeretnénk a jövőben egy kötetre való kiadatotni.

Az alábbi sorokat 1956 októberében írta:

„Harcolj csak a viharral!
Dacolj ravasz szelekkel!
Újulj meg új tavasszal!
A földet ne ereszd el!
A földet ne ereszd el!
S az EGÉT se feledd el!”

Milike néni, köszönöm a beszélgetést, és jó egészséget kívánok minden egykori diaktársam nevében is.

Giricz László – egykori tanítvány (1961-1962)

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Kedves Olvasó!

Néprajzi forrásközlésünk kapcsán egy részletet közlünk az endródi *Historia Domus*ból. Az egyháztörténeti dokumentum visszamenőleg írja meg a Szent Imre Egyház történetét. Az egyházi történet sokszor megegyezik Endrőd településtörténetével. A dokumentum nem egységes szerkezetű, néhol felületes, nagyvonalú máshol pedig a legapróbb részletekig tárgyalja az eseményeket. Endrőd írásos történelmének fontos dokumentuma. A 19. század végéről származó részlet tényszerűen tudósít a templomi berendezés bővüléséről, az önzetlen adományozókról és a gyorsan fejlődő iskolarendszerről.

1899.

Április 3. Húsvét 2. vasárnapján délután áldatott meg Páduai Szent Antal szobra, melyet Kiszely Márton 93 forintnyi adományából Iviatkó Albin, pécsi szobrász készített. Mellette per-

Július. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Békés vármegye közigazgatási bizottsága útján 5 új iskola felállítását követeli. Válasz: Egyet már a múlt évben állított a hitközség, hármat a jövő tanévre fog. Ekkor lesz 16 katolikus iskola. Ez elég még most. Többet a hitközség a jelenlegi költségvetés keretében nem bír, nagyobb kivetésre pedig nem hajlandó. Lásd Levéltár VII. 1899.

A Vida-szegényház tetejét javította Árvai Imre 75 forintért.

Szeptember 3. Megáldva Assisi Szent Ferenc szobra, melyet Kontra István (60 forint) és a Rózsafűzér-társulat költségén 93 forintért készített Iviatkó Albin, pécsi szobrász.

Szeptember. Matolay Károly szőlőskerti, Velasics György és neje Kubinyi Ilona szarvasvégi tanítók eltávoztak. Áthelyeztetett a szarvasvégi leányiskolához Kiszely Róza a gyomavégiből. Megválasztott: a szarvasvégi fiúiskolához Dobossy Sándor okleveles (Uriból), a gyomavégi leányiskolához Bohus Hermina okleveles, – mindkettő meghívás útján – és a szőlőskerti vegyesiskolához Mészáros Zoltán (Apagyról) képezdész, mint családos ember, a külső körülményeknek megfelelőleg.

Október. Andracsek Mária, központi III-IV. osztálybeli leánytanítónő Mezőkovácsházára megválasztván, ide Schmidt Lujza, már az előbbi időből ismerős okleveles tanítónő hivatott meg, azonban az I-II. osztályt kapta, honnan Schmidt Irma, mint régibb tanítónő helyezettett át a III-IV. osztályba.

A kocserhegyi kertek 350 forinton 330 négyszögöl telken egy házat vett a hitközség, melynek ideiglenesen átalakított termében Tóth János végzett képezdész alkalmaztatott tanítónak.

A szarvasi országút mentén pedig a décsipáskumiak és polyákhalmi tanyaiak számára építendő iskola céljára 300 forinton 400 négyszögöl terület vétetett Sóczó János-nétől."

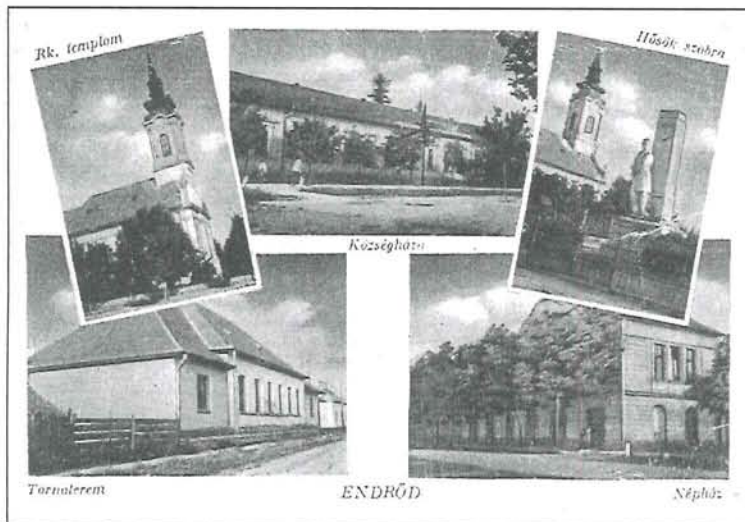

sely, Szent Antal kenyere, alamizsnája számára.

A Vida-szegényháziak húsvétra felső-ruhát kaptak. E nem történik minden évben.

Május 5. Pater Prieszter Ágoston, radnai zárda főnök, megáldotta az új Morgari-féle templomi stációs képeket, melyek az innsbrucki Müller-cégtől a templompénztár 230 forintján szerezettek be, főpásztori engedély mellett. A képek csak beitatás által tartóssá tett olajnyomatok.

Június 16-án helyeztük el a Szent Kereszt oltáron a Gácsiné Magyar Borbála által Jviatkó Albin, pécsi szobrász műterméből kikerült fájdalmas-anya és Szent János-szobrokat. Ára a kettőnek, csomagolással és szállítással 85,40 forint.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

A gyomai református templom toronygombjába elhelyezett iratok II.

Folytatva az 1983. évi felújításokkor toronygombba elhelyezett emlékiratot, így következik:

„Nagy súlyt helyez egyházunk az ifjúsági vallásoktatásra. Már 1923-ban önálló vallásoktató lelkészt állított be egyházunk, PALOTÁS István addigi segédlelkész személyében, aki nagy buzgósággal és hozzáértéssel tölti be tisztét mind a mai napig. A politikai község jelenlegi vezetői KOVÁCS Gábor bíró, DÁNIEL Emil főjegyző, járási főszolgabíró Gyoma székhellyel Dr. SORBÁN Jenő. Az ágostai evangélikus egyház vezetősége; FEILER Ernő lelképásztor, WÁGNER Márton felügyelő. A római katolikus egyház vezetősége; CSERNAI Géza plébános, TÁPAY Károly gondnok.

Úgy közösségi, mint felekezeti viszonylatban béke van.

Egyházunk híven ápolja a holtak nyughelyét a temetőket is.

1937 óta elkülönítette a temetők bevételét az egyházi közpénztártól és a befolyó jövedelmekből az állomásnál lévő „Öreg temetőt” teljesen bekerítettte. A sírok növényzetének öntözésére a „Kisréti temetőben” új kutat ásattott s tervbe van véve községi támogatással ravatalozónk felállítása. A megújítandó templomtorony alatti tornácot pedig coemeteriummá alakíttatja át, hogy a gyászoló családok a templomból is temethessék halottaikat.

Az 1938. évi templomjavítás hiteles története:

1936. évi november 10-én megtartott presbiteri gyűlésen PAPP Zsigmond presbiter beadványára és indítványára a presbitérium elhatározta, hogy a templomot egy általános felújítá-

tás-javítás alá veszi.

Ennek értelmében az egyház elnöksége SZÁNTAY Endre gyomai születésű jó nevű budapesti építész kereste fel azzal, hogy a munkálatokra tervet és költségvetést készítsen el s terjessze a presbitérium elé.

Ezen tervezet 1937. március 29-én a presbitérium elé terjesztették. Ugyanekkor megalakult a „Templombizottság” BAY József lelkész elnöklele alatt, a következő presbiter tagokkal: KRUCHIÓ Lajos gondnok, PAPP Zsigmond, G. NAGY László, GYÖRI László, brassói GREISING József, ifj. OLÁH Sándor és GÁL Antal. A templomjavítással kapcsolatban a továbbiakban minden ügyet ezen bizottság végzett. 1937. június 6-án a presbitérium úgy határozott, hogy az 1937. évi „egyházi adó” alapján minden egyháztag adójának egy negyed részét öt éven át, mint templomjavítási „rendkívüli adót” fizessen be. A presbitérium ezen indítványát az egyházi képviselő testület s az „ösgyűlés” - azaz az egyházközösségi közgyűlés - egyhangúlag elfogadta. Az elnökség felkérése PAPP Zsigmond presbiter az Országos Műemlékek Bizottsága vezetőségénél eljárta, hogy a gyomai szép „népies empire stílusú” templom műemlékké nyilváníttasson.

LUX Kálmán főmérnök személyesen leutazott gyomára templomunk megtekintésére. Arról nagy elragadtatással nyilatkozott s templomunkat monumentalitásánál, stílusbeli szépségénél fogva az ő javaslatá-

ra műemléknek nyilvánították. Ennek értelmében a munkálatok legapróbb részleteit is az Országos Műemlék Bizottsága felügyelete alatt kellett végezni. Külső és belső formája, díszítése, stílusa nem térhet el az eredetitől. A műszaki kiírást SZÁNTA Endre mérnök, a munkálatok feletti felügyeletet s irányítást az egyház megbízásából az államépítészeti hivatal végezte, személy szerint a gyomai születésű HERDY Béla építészmérnök.

A külső-belső kömives munkákra 22 pályázó közül a gyulai HEILING Antal építész, a bádogos munkára gyulai KISS István, az asztalos és lakatos munkákat a gyomai SZILÁGYI Péter asztalosmester kapta meg. A műemléki bizottság időközben előírta, hogy a templom stílusához nem illő orgonát az egyház bontassa le s helyette újat építtessen. Az 1854-ben készült orgona ekkorra már nagy javításra szorult, s neogót stílusban épített szekrénye nem illett a templombelsőhöz. Az orgonát az első emeleti karzatra írta elő a műemléki hivatal lehozni. A presbitérium árajánlatok megtételére kérte az ismert orgonaépítő cégeket. A külső-belső munkálatok költségei 35.0000 PENGÖT TETTEK KI.

Lejegyezte:
Cs. Szabó István

**METÁL STOP
KERÉKPÁR ÉS
SZERELVÉNY ÜZLET**

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

SZOBORAVATÓ

A Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrödi Önkéntes Tűzoltóság (ÖTE) szervezésében a BM OKF Központi tűzoltózenekar előadásával kezdődött a szoboravató ünnepség a Hősök terén.

Megnyitó beszédében Várfi András polgármester, az ÖTE elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd Dr. Takács Árpád polgári védelmi alezredes polgári védelmi tanácsos, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgató értékelte az ÖTE eddigi munkáját. A rendezvényt megtisztelte Dr. Bakondi György tűzoltó vezérőrnagy, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság vezetője is.

Várfi András polgármester, az ÖTE elnöke a Hősök terén átadta **Kurilla Zsolt** mb. parancsnoknak a kinevezést, aki ezentúl mint kinevezett parancsnok látja el feladatait.

A térről az ünneplők a tűzoltózenekar felvezetésével átvonultak a Polgármesteri Hivatal Kirendeltségéhez, melynek folyosóján 5 szobor ünnepélyes átadására került sor. A szobrok Oláh Máttyás szobrászművész alkotásai, és a magyar tűzoltóság szempontjából meghatározó személyiségek arcképét ábrázolják.

Az ünnepélyes avatót a tűzoltózenekar előadásában a Szózat zárta, majd ezt követően ünnepi ebédre került sor a Kirendeltség udvarán felállított sátrakban.

Márjalaki József

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A Gyomaendrödi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság őszi szezonjában. Az ebben a hónapban lejátszott mérkőzéseken sajnos kevés jó eredmény született, hiszen a vidéki mérkőzéseinket elvesztettük, míg a hazai összecsapásokon vereség és csak döntetlenek születtek. Sajnos az időjárás sem volt kegyes a csapathoz, hiszen több alkalommal is irreális talajú pályán kellett mérkőzést játszani. A további mérkőzéseken reméljük magára talál a csapat és győzelmekkel örvendeztetik meg a szurkolóikat.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 08. 28. Gyomaendrödi FC – Kondorosi TE 2 : 7
G.: Farkasinszki L., Toldi B.
Íf.: 2 : 1 G.: Csapó Zs. (2)

A mérkőzés elején hamar vezetést szereztek a vendégek, de fél óra elteltével fordítani tudtunk, azonban a szünet előtt még kiegyenlített a Kondoros, így a szünetre 2-2-vel mentek a csapatok. A második félidőben parádézott a Kondoros, további 5 gólt szereztek, a hazaiaktól három játékost is kiállítottak, kiütéses 2-7 lett a végeredmény.

2010. 09. 03. Jamina SE – Gyomaendrödi FC 3 : 0
Íf.: 3 : 0

A hazaiak a mérkőzés elején kihasználták a Gyomaendröd két védelmi hibáját, és már a hetedik percben kettő nulla vezettek. Az első félidő közepén kapott harmadik gól után véglegesen eldőlt a mérkőzés, megérdemelt hazai győzelem született.

2010. 09. 11. Gyomaendrödi FC – Tótkomlói TC 1 : 1
G.: Csikós G.
Íf.: 5 : 0 G.: Bukva T. (2), Csapó Zs., Oláh

R., Számel P.

A rendkívül mély talajú pályán nem volt folyamatos a játék, inkább a küzdelem dominált. Az első félidő elején a vendégek tizenegyesből szereztek vezetést, majd több helyzetet is kihagytak. A második játékrészben magára talált a hazai csapat és ki is egyenlített egy szögletet követően. A mérkőzés végére teljesen beszorultak a vendégek a saját kapujuk elé, de a hazai győzelem csak nem született meg.

2010. 09. 18. Gyomaendrödi FC – Mezőberényi FC 1 : 1
G.: Farkasinszki L.
Íf.: 0 : 1

Az esőzések miatt ismét irreális talajú pályán került megrendezésre a hazai mérkőzés. A körülmények ellenére mindkét csapat becsülettel küzdött. A vendégek a 88. percben vezetéshez jutottak, amit a hazaiak a 91. percben egalizálni tudtak, így igazságos eredmény született a szomszéd városok mérkőzésén.

2010. 09. 26. Méhkeréki SE – Gyomaendrödi FC 6 : 1
G.: Molnár T.
Íf.: 0 : 1 G.: Számel P.

Az első félidő hullámzó játékot hozott, hol az egyik, hol a másik kapu forgott veszélyben, ebből azonban a hazaiak kerültek ki eredményesebben, hiszen a félidőben kettő nullára vezettek. A második félidő elején sokat támadott a Gyomaendröd, de egy védelmi hibából ismét gólt szereztek a hazaiak. Ettől kezdve már csak egy csapat volt a pályán, hiszen a vendégek lélekben feladták a mérkőzést, és ismét súlyos vereség lett a vége.

Fülöp Zoltán

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Ismét levelet kaptunk **Györgyné Bányai Judit** olvasónktól. Ismét értékes gondolattal gazdagít bennünket. Köszönet érte. Részlet a levélből:

Hálásan köszönöm legutolsó lapukban közölt levlérrészletem értékelő ítéletalkotásukat, és leírok még eszembe jutott idézetet az elvesztett gyűjteményből.

Köszönjük a képeket!

„Szenvedések nemesítik az embert, s csak a sorscsapások mutatják, kik vagyunk. Könnyű jólétben és boldogságban embernek lenni, de igaz megbecsülést az érdemel, aki a tövises, göröngyös utat tudja emelt fővel járni.”

Ἐδεξαμένη ὄρεσε
 "We have loved her dearly during life,
 let us not abandon her until we have
 conducted her by our prayers into the house
 of the Lord."
 St. Ambrose.

In Loving Memory of
LEOTA BRICKSE
 Departed July 1, 1968
 Interment July 5, 1968
 from St. Pius Church
 to Queen of Heaven Cemetery
 Sec. 37—Block 3—Lot 17—Grave 7

Sass Sylvia Endrődön

Szeptember 24-én este 5 órakor jótékonyági hangverseny volt az endrődi templomban Sass Sylvia operaénekesnő és Teleki Miklós orgonaművész közreműködésével.

Felejthetetlen élményt nyújtott a szépszámu résztvevőnek a művészek előadása.

2010. október-novemberi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
X. 2; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X.4; 8-12.ó	Véradás	Katona J. Művelődési Közp.	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524
X.4; 10-17.	Állatok Világnapja. Lovaglás, etetés	RUBIN Panz.Endrőd,Szarvasi u.582.	Újlaki Szabolcs; 06-30-9453-750
X. 6.-11;	Őszi Könyvtári és Irodalmi napok	Könyvtárak. Kossuth u.50; Blaha u.21	Dinyáné Bánfi Ibolya 06-66-282-598
X. 7;	Zenei Világnap, Városi Műv. Isk.	???	Sárhegyi Nóra 06-66-581-830
X.8; 16 ó.	Gyomaendrődi Őszi Tárlat	Vidovszky Béla Képtár	Katona J. M. ház 06-66-283-524
X.14; 8-12ó.	Véradás	Katona J. Művelődési Közp.	
X. 15; 18.ó	Koloh Elek könyvbemutató	OMart könyvesbolt	
X. 16; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 28.-31;	Csabai Kolbászfesztivál	Békéscsaba, Városi Sportcsarnok	
X. 30; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 30; 17.ó.	Tájház-Táncház	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szujó Zsolt 06-20-934-6096
XI. 6; 9ó	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 20. 9.ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 27.	Disznótoros és Böllér Pálinka v.	Gyoma, Hárs Hotel, Hősök u. 54	Dezső Zoltán 06-20-569-5700
XI.30.-XII.20;	Élő hagyományok, fotókiállítás	Katona J. Művelődési Központ	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Városi tanévnyitó ünnepség

Az idén a Rózsahegyiben tartották a városi tanévnyitó ünnepséget. A szépen berendezett tornaterembe a nyolcadikosok és tanítóik vezetésével vonultak be a kis elsősök. Előre ültek, hogy mindent jól lássanak és halljanak. Útravalónak megkapták a kis pedagógiai programot a házirenddel, és az iskolai kitűzöt. A legbátrabb közülük, Gresó Boglárka még verset is mondott. Várfi András polgármester köszöntője és a diákok műsora után Farkas Zoltánné igazgató nyitotta meg a 2010/2011-es tanévet.

Eredményes tanulást kívánunk mindenkinek!

A tanévnyitón egymás tekintetét keresték az elsősök és szülei

Megújult az iskola

Szépen felújított épületet vehetett birtokba az alsó tagozat a tanév elején. Tavasszal megtörtént a világítás korszerűsítése, nyáron pedig az utolsó tanterembe is megérkeztek az új bútorok, és kezdetét vette az ablakcsere és a hőszigetelés. A felső tagozat épületében is felújították a vizesblokkokat. 21 millió forintba kerültek a munkálatok.

Az utóbbi években nagy változások történtek a diákok környezetében. Akadálymentesítették az épületet. Újakra cserélték a tantermek bútorait. Megvalósult az összes vizesblokk felújítása. A nagy épületben hőszigeteltekre cserélték az ablakokat. A ligeti játszótér párként az iskolaudvaron is létesítettek egyet és a kosárpályánál mellett leaszfaltozták a labtenisz pályát. Kibővítették a parkolót, és a liget forgalmának átszervezése óta az iskola kapujában teszi le és veszi fel az iskolabusz a gyerekeket.

A gyerekek nagyon jól szórakoztak a meseszínházban

Nagyotmondó Tóbiás

Zenés mesejátékkal szórakoztatta a rózsahegyis gyerekeket a BIBUCZI Meseszínház.

Tóbiás és a rászédett Varjú Vilma történetén derülve megismerkedhettek Fülöppel, a nyúlal, az együgyű paraszttal és a kevély királlyal is.

Az előadók zenetanárok voltak, így az előadás második részében renghagyó irodalom és ének-zene óra következett. Itt azon nyomban fel is dolgozták a tanulságos történetet. Rövid hangszerismertető, majd egy közös éneklés után mondtak búcsút a vidám gyerekseregnek.

Fejlődik a fejlesztőszoba

Várfi András polgármester adta át a fejlesztő munkaközöség értekezletén azt a számítógépet, amelyet a Városi Könyvtár számítógépparkjának korszerűsítése után a könyvtár ajánlott fel iskolánknak. A fejlesztőszobában lesz a helye, ahol a gyerekek és a pedagógusok is tudják használni.

Köszönjük a könyvtárnak.

Folytatódik a korszerű módszerek bevezetése a Rózsahegyiben

A fenntartási kötelezettségnek eleget téve az ideai tanévben is folytatódik a

TÁMOP 3.1.4. jelű, kompetencia alapú oktatás bevezetése témájú projekt.

Ennek keretében tovább folytatódik a kompetencia alapú oktatás második évfolyamon olvasás-szövegértés, matematika, szociális életvitel és környezeti kompetencia, hatodik évfolyamon matematika és életvitel területeken, valamint ugyanezen kompetencia területek bevezetésére kerülnek felmenő rendszerben.

A pedagógusok továbbra is alkalmazzák a korszerű módszereket. Az „Ősz” témahét, az „Advent, karácsony” háromhetes meghaladó projekt és a „Helyünk a világban” című egész tanéves szociális kompetenciát fejlesztő innovációnk ebben a tanévben is része az iskolánk éves munkatervének.

A könyvtár ajándékát a polgármester adta át

A projekteket megvalósítók számára kötelezettség volt, hogy innovációs tevékenységeik eredményeit feltöltsék a www.kosar.educatio.hu szakmai oldalra, illetve megjelenítsék intézményük honlapján is. Az említett innovációk részletesen olvashatók iskolánk honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu.

Takácsné Rójik Gizella szakmai vezető

KERESZT- ÉS EMLÉKMŰÁLLÍTÁS AZ ÖREGSZŐLŐBEN

Évek óta folyik városunkban egyfajta értékmentő – tegyük hozzá – értékeket teremtő mozgalom.

Öt évi keresés, gyűjtögetés, szorgalmas munka eredményét ünnepeketjük ma, szeptember 25-én.

Az öregszőlői-körzet mind a hét iskolájánál kialakult egy-egy kis „emlékhely”: az Emlékoszlopon a felújított kereszttel, az iskola emléktáblájával.

2006-ban Polyákhalmon az iskola helyén megtalált emlékoszlopra helyeztek felújított keresztet és az iskola emléktábláját: Balogh Péter, Szakálos Tibor és neje, Timár Miklós.

2007-ben Décspáskumon örökítették meg az iskola helyét Emlékoszlopra helyezett emléktáblával és felújított kereszttel. Iványi Miklós, Balogh Péter, Vaszkó Zoltán.

2008-ban az ugariakat fogta össze Altné Salamon Teréz ny. tanítónő. Megjelölték az iskola Emlékhelyét Emlékoszlopra helyezett emléktáblával. Bradák György, Giricz László, Majoros Imre.

2009-ben a Kápolnás Iskola kapott emléktáblát. Mellette a keresztet már 2008-ban felújították Szakálos Tibor, Timár Miklós.

2009-ben alakították ki az I. Szőlőskerti Iskola emlékhelyét. A keresztet emlékoszlopra állították az iskola emléktábláját is ráhelyezték. Balogh Péter, Szakálos Tibor, Vaszkó Zoltán, Barják Imre, Timár István.

2010-ben a Csáki Iskola emlékhelyét alakítottuk ki Paróczai Zoltán segítségével. Pésó Béláné és Jakus Imre keresztkeresését Dr. Szonda István a Szakálos család ajándék keresztféjével oldotta meg. A Szakálos család adományát köszönjük. A keresztet az iskola emlékoszlopára helyezték az emléktáblával együtt.

2010-ben a Szent Imre Iskola keresztféj emlékoszloppal vették körül. Az emléktáblát 2009-ben kapta meg. 2010-es építők: Balogh Péter, Bohrát István, Barják Imre, Szakálos Tibor, László Tibor. A hét iskola összetartozását, sorsközösségét a Szent Imre Iskola udvarán 2007-ben felállított emlékszobor hirdeti. A Bükkben kiválasztott és hazahozott tölgyfa Jakus Imre érdeme. Az emlékszobor faragása Dr. Szonda István munkásságát örökíti meg.

Az ötéves munka segítségét köszönjük: Iványi László kanonok Úrnak, Gyomaendrőd Önkormányzata Képviselő-testületének, Gyomaszolg vezetőjének és dolgozóinak.

Várfi András polgármester úrnak, Jakus Imre képviselő úrnak.

Végezetül, de nem utolsósorban köszönetet kell mondani Pésó Béláné ny. pedagógusnak, aki oly hosszú éveken át – évtizedek óta szívügyének tekinti az Öregszőlő sorsát. Aki felvállalta, hogy értékeket ment és értéket állít... aki sok-sok fáradtságos munkával megszervezte a kereszt- és emléktábla állításokat. Aki nemcsak tanításával, hanem szervező munkájával is gondoskodott arról, hogy az utókor számára is maradjon érték, látható, kézzelfogható érték.

Ezek a találkozók – és maga a kereszt- és emléktábla állítás közösséget is teremt.

„Nézzétek, milyen kedves és jó,
ha egyetértésben élnek a testvérek!
Olyan az, mint a drága olaj a fejen, amely lecsordul a szakállra,
lecsordul Áron szakállára, palástja szegélyére.
Olyan ez, mint a harmat a Hermonon,
mint a Sionra lehulló harmatcsepp,
mert az Úr ott áldást ad: életet mindörökre.” 133. Zsoltár

Feladatok

Tíz darab gyöngyre és egy keresztre lesz szükséged. Sokféle nagyobb gyöngyöt lehet kapni, de elkészítheted magad is könnyedén hóre keményedő gyurmából vagy agyagból, így a keresztet is te formázhatod. Ha elkészültél, hordhatod a zsebedben vagy akár a kulcstartódra is fűzheted. A nap bármelyik percét felhasználhatod arra, hogy elimádkozz egy tízedet, mert a rózsafüzéred így mindig kéznél lesz.

Készíts gyűrűs
rózsafüzéret!

A volt Csáki Iskola
keresztje

A volt Szent Imre Iskola felújított
keresztje

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Továbbképzés a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában

A Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában ősztől indul a TÁMOP-3.4.3-08/2 „Iskolai tehetséggondozás” program.

A komplex tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztésére kerül sor, mert az intézményben személyre szóló tehetség-felismerést, tehetségazonosítást és tehetséggondozást végeznek a pedagógusok hároméves kortól tizennégy éves korig. A tehetséges fiatalokat bekapcsolják az országos tehetségsegítő hálózatba.

Ez a program nemcsak a kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozást tűzte ki célul, hanem a differenciált tanulás alkalmazását is.

Ehhez kapcsolódóan a pedagógusok továbbképzéseken vesznek részt.

a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
nevelőtestülete

A Magyar Diáksport Napja

2010. szeptember 17-én, a Magyar Diáksport Napja alkalmából rendezett megmozduláson a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda kisebb és nagyobb diákjai egyaránt részt vettek, becsülettel lefutották a 2010 méteres távot.

A kerékpáros közlekedésről elméletben és gyakorlatban

Szeptember 20-án délután a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda kis- és nagydiákjai próbára teheték ügyességüket a Hősök úti épületegység udvarán felállított akadálypályán. Két nappal később pedig Látkóczki László iskolarendőr tartott előadást a kerékpáros közlekedés szabályairól.

Irodalmi oldal

Prima Primissima Díj – jelölés

Gergely Ágnes Egy jazz-koncert után

Nem voltak mestereim. Nem volt kinek a lábához ülnöm. Valahányszor a lapok közölték egy-egy írásomat, a barátaim tapintattal és gyanakodva telefonáltak, mint egy szomorú, lázas betegnek. Egyetlen író akadt, aki kezdettől fogva rám sugározta konok jóindulatát; a nevét nem írom le, túlságosan közel van a pályám alakulásához.

Hanem az elérhető klasszikusokból nekem is jutott néhány pillanat, igazán néhány pillanat. Eppen látszólagos törekenysége miatt örömmel ezt az egyszer-volt időt, amint

hogy legkedvesebb ékszerem az igazgyöngy, mert a formája riasztóan gyöngéd, de tetszetősen illeszkedik fémlapokba nem csiszolható, nem hagyja magát, emlékszik rá, hogy miből született.

Kikényszerített találkozás volt az egyik. Első szerkesztőm vitt el Füst Milánhoz, a pasaréti faburkolatos házba; semmi másra nem emlékszem, csak köröskörül a faburkolatra s középtűt a pokrócba burkolt aggastyánra, aki három órán keresztül figyelemre se méltatott.

Frissen végzett egyetemista voltam, társasági életben járatlan, nem tudtam még, hogy minél tovább nem figyelnek az emberre, annál több ideje marad, hogy az önvédelemre fölkészüljön. Ezért, mikor a betegségről, halálról, tehetségtelen szamarokról folytatott háromórás társalgás, mennydörgés véget ért, majdnem kiejtettem a kezemből a teáscsészém agyonszorított fülét, Füst Milán ugyanis rám rivallt:

- A kisasszony mint csinál!
- Joyce Kamarazenét fordítom – mondtam ijedten.
- A kisasszony tudja, hogy Szomoró is írt egy kötet Kamarazenét!
- Tudja – szólott közbe a szerkesztőm.

Hálaadás-parafrazis

Szememnek Weöres nyitott új mezőt,
Illyés tanított izére a dalnak,
és Pilinszky, hogy meg sose hajoljak
a korszellem s a kordivat előtt.

Elkészt idóm egén ők lobogtak,
mint fároszok, vezérlő tűzjelek.
A deszka: vers, ezt Ágnes mondta meg,
s Vas Pista, hogy a visszhang is vacoghat.

Negyventől tettem magasra a lécet.
A kicsi térben megidéztem Yeatset.
Ők lánggal égnek, én vagyok az emlék.

Oltárom nincs. A század félhomályán
hat nagy halottat burkol gézbe hálám.
Bárcsak a porban lányomok lehetnék.
2001. május

Robert Herrick Arról, hogy miért ír verset The Argument of His Book

A dal: virágfa, vadmadár, vizek,
Tavaszi, majális, ébredő liget,
A dal tivornya, pántlikás székér,
A nászi népnek új sütemenyét:
A vers a vágy, a vers az ifjuság,
A kéz a dalban ősi tisztaság,
Esőre harmat, el-meg-elpereg,
Olajfa, balzsam, ámbra, fűszerek,
A dalban ott az elcsuszó idő,
A szín, amit kibont a rózsató,
A vers tövén a fák, a félhomály,
A Máb világa, a Tündérkirály,
A vers pokol, s ha rám köszönt a vég,
Van jó remény: a dalban ott az ég.

Gergely Ágnes fordítása
2007. október

A 137. zsoltár

Ültünk Babylon folyópartjain.
Sírtunk. Babylon tenger nélkül él.
Hárfánk a fűzfán. Másképp szól a kín.
Tőlünk verejték kell, nem szenvedély.
S nem érv, erünkiből mért dőlt itt a vér.
Hát kihűlt jobbom legyen rá az ámen,
ha elfeledlek egyszer, Jeruzsálem.
Jelünk itt falba karmolja a nép.
Kik biztatják, sem tudják, mért teszik.
Királyi jel, sok más jelet tulélt.
Ne ródd fel, Uram, vétékül nekik!
Ne vágasd falhoz szép kisdedeik...!
És fájó orcám rángjon majd a számhoz,
ha elfeledlek egyszer, Arany János.

1992. október

(Az endródi születésű Kossuth-díjas
író ez évben a
Prima Primissima Díj egyik jelöltje...)

- A szerkesztő úr ne szóljon közbe. Mit olvasott a kisasszony utoljára! Mondjon egy jó verset, amit ezek írnak.

- Pilinszky János: Harmadnapon.

- Harmadnapon. Pilinszky János. Lehetséges. A kisasszony szerint mitől jó a vers!

- Kinyílik – mondtam a kezdő tanárok határozottságával. – Et resurrexit tertia die: kinyílik, mint egy kapu.

- Jöjjön közelebb – legyintett Füst Milán, és kézcsókra nyújtotta a kezét. Megdermedtem. – Térdeljen le. Hallotta! Hajtson térdet. – A kinyújtott kéz a szájam előtt reszketett, nem volt mit tennem, de mikor milliméterek választottak el a kézcsóktól, Füst Milán intett, hogy emelkedjek föl, mosolygott, a húszéves fiúk mosolyával, és kezét csókolta.

- Kisasszony – búgta-, amit az imént méltóztatott mondani, nagy butaság. Tessék máskor pontosan tudni, mitől jó a vers.

*

Kassák Lajossal véletlenül találkoztam, egyik tanárom tihanyi villájában. Kényelmetlen kerti székeken ültünk, lugasban való kerti asztal körül. Kassák a munkám felől érdeklődött. Második éve tanítottam egy újpesti iskolában; Joyce versei s néhány más munka után megjelent a következő fordításom, Dylan Thomas könyve: Az író arcképe kölyökkutya korából.

- Jó könyv – mondta Kassák. – Jó fordítás. Rendes munka.

Elvörösödtem. „Rendes munka”: micsoda bélyegző. Annyira vágytam rá, hogy háromszor is megpróbáltam beleírni valamit naplófélebe, de a különböző szerkesztők mindig visszaadták a naplófélet, dicsekvésnek minősítvén. Az is volt: dicsekvés.

A mondatokra szó szerint emlékszem.

- Mit érzett, mikor az első fordítását publikálta! – kérdezte Kassák.

- Azt, hogy megkondulnak a harangok és leszakad az ég.

- És most! A második, a harmadik megjelenés után! Mit érez!

- Semmit – mondtam. – Tudom, hogy nem történik semmi.

- A maga nemzedéke téved – pattogott Kassák, és fölkel az asztal mellől. – Mondja meg a magyar irodalomnak, hogy ne verseket írjanak, hanem költeményeket. Mondja meg a magyar művészetnek, hogy ne képeket fessenek, hanem festményeket. Maga ne menjen a bulvárszerzők után. Mindig azt kell érezni, hogy megkondulnak a harangok és leszakad az ég. Függetlenül attól, hogy mi történik.

Szálegyenesen állt a tihanyi villa kapujában. Nem hiszem, hogy kezét fogtuk volna.

*

Azóta már azt is tudom, hogy amíg életben van az ember, nagyon nehéz rámondani a munkájára, hogy „rendes munka”. Nem kell várni semmit.

De sikerül-e valaha pontosan megmondanom, mitől jó a vers! Hallom-e még egyszer azokat az égszakasztó harangokat! Aligha. Csak régi vállalkozó kedvem emlékét próbálom őrizni, ahogy egy város őrzi a maga pöttömnyi múltját, francia vasrácsaival, spanyol belső kertjeivel, előregedett néger zenészeivel, akkor is, ha az egész csak turisztikai látványosság, s az utcákon tulajdonképpen minden szétgurul.

Ízes Ízek

Október

Kertészrántotta

Kelkáposztát apróra vágva zsíron megpirítjuk, izesítjük, majd tejjel elkevert tojást öntünk rá és óvatosan zaftosra sütjük. Pirított kenyérrel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosí úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS TURRI A LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETEK

ÚJ ÁRU ÉRKEZETT
NADRÁGOK · SZOKNYÁK · NŐI FELSŐK

GYEREKRUHÁK · MELEGÍTŐK

Gyoma Kossuth u. 30. · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig
Endrőd Fő út · Mikes út sarok · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

NARANCS AJÁNDÉK

JÁTÉKOK · CSOMAGOLÓK

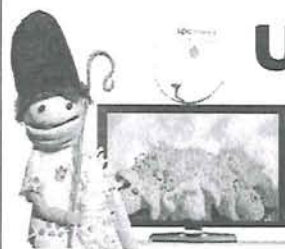
DÍSZTÁRGYAK · AJÁNDÉKOK

KELETI TÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorrall

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		FilmMúzeum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - német
		Discovery Channel	MTV Europe
		Spectrum	Sky News
		Animal Planet	CNN
		National Geographic	BBC World
		TV Paprika	Euronews
		Film+	DW TV
		Hallmark	CNBC Europe
		Eurosport	ZDF
		Eurosport 2	Pro7
		Extreme Sports	Rai Uno
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabad fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végteleenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FORGÁCS IMRE, aki Endrődön a Blaha úton élt, 81 éves korában, augusztus 26-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja felesége és családja

KOZÁK JÓZSEFNÉ PALOTAI MÁRIA endrődi származású mezőtúri lakos

(†Nádas Sándorné Palotai Katalin tanárnő testvére) életének 86. évében szeptember 20-án rövid szenvedés után megtért az Égi Hazába. Temetése október 1-jén Mezőtúron volt.

KULIK PÉTER, aki Hunya Petőfi u.9 sz. alatt élt, 88 éves korában az égi Hazába költözött. Gyászolják: rokonai, ismerősei

KURILLA MIHÁLYNÉ DÁVID IRMA, aki Endrődön, a Selyem utcában lakott, szeptember 4-én, 76 éves korában befejezte földi életét. Gyászolja férje és a család

PELYVA MIKLÓS, aki Endrődön a Selyem utcában lakott, 74 éves korában, szeptember 22-én hosszú betegség után az Örök Hazába költözött. Gyászolja családja

SÓCZÓ MÁTYÁSNÉ GELLAI MÓNKA, aki Endrődön a Vasvári Pál utcában lakott, 88 éves korában, augusztus 24-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

SZABÓ SÁNDOR (Kalmár Eszter özvegye), aki Budapesten élt, 81 éves korában az Örök Hazába költözött. Hamvait a Szarvasvégi temetőben helyezték nyugalomra, szeptember 8-án. Gyászolja családja

SZMOLA IMRE ILLÉS, aki Hunya, Kinizsi u.45. sz. alatt élt, 87 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonság

özv. **TAKÁCS MÁTYÁSNÉ SZABÓ MÁRIA**, aki Endrődön az Akác utcában lakott, szeptember 12-én, 82 éves korában

az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

TÍMÁR ENDRE, aki Hűnya, Széchenyi u. 12 sz. alatt élt, hosszú betegség után megtért Teremtőjéhez. Több éven át tagja volt a KDNP-nek. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái és a rokonság

özv. **TÍMÁR LÁSZLÓNÉ VARGA IRÉN**, aki Endrődön a Fő úton élt, szeptember 3-án 80 évesen megtért Égi Urához. Gyászolja: leánya, veje, unokái és a család

VARJÚ GYÖRGYNÉ LÁTKÓCZKI MARGIT volt hunyai lakos, aki a Mezőberényi Idősek Otthonában élt, 84 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonság

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

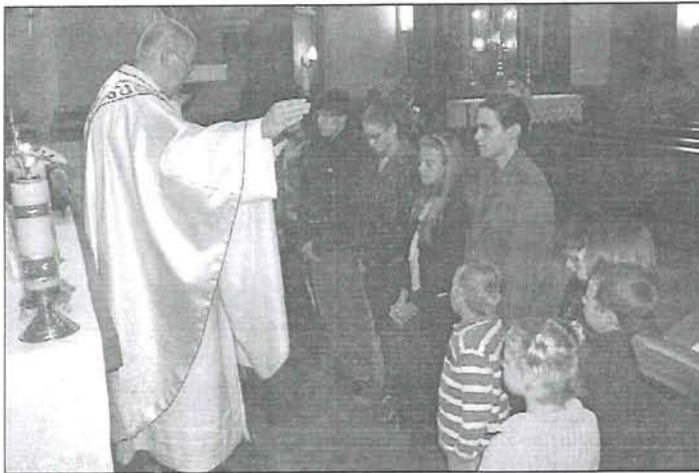
Fényképalbum

Bal oldali kép: 1943-ban a Polgári Iskola tanárai és tanulói Endrődön
Jobbra fenn: 1942. A Polgári Iskola tanulói Csósz Mária tanárnő osztályfőnökkel
Jobbra lenn: 1987-ben a diákok osztálytalálkozója

KÉPEK AZ UGRIN TALÁLKOZÓRÓL

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Októberi ajánlataim:

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek
- Őszi virághagymák, rózsatövek vetőmagok
- Fűnyírók, láncfűrészek, kerti szerszámok
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók, bilincsek
- Üstházak, üstök, zománcos edények
- Gázegők, gáz- és elektromos hősugárzók
- Szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Festékárúk, ecsetek, glettek
- Titán silícionok, purhabok, ragasztók
- Munkavédelmi bakkancsok, ruhák, kesztyűk
- Esőruhák, gimicsizmák
- Egér- és patkányirtók, fogók, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag árúk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők
- Kegyeleti mécsesek, gyertyák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2010. november**

A tartalomból:

MEGHÍVÓ -

Az endrődi Szent Imre Templom búcsúünnepé november 6-án, szombaton délelőtt 10 órakor lesz. Jó idő esetén körmenetet tartunk.

Főpapunk:

Dr. Dénes Zoltán újrírja plébános

Novemberi-decemberi rendezvények - 13.

Megalakult az új Önkormányzat - 3. oldal
(Kép: Várfi András polgármester)

Kisperesi-Csáki iskolák emlékére - 5. oldal

Október 23 - képekben - 20. oldal

Halottak napja

Erre a napra nemcsak a halottaknak van szükségük, hanem nekünk, itt zarándokló embereknek is. A temetési szertartás nemcsak a halottért szóló ima, hanem nekünk az élőknek szóló vigasz is. Akik már átléptek ezen a titokzatos küszöbön, mindent jobban tudnak, mint mi, hiszen színről színre látják Istent. Vannak, akikért imádkoznunk kell, valóban Isten színe elé jussanak, minél előbb. Sokunkban motoszkál a kérdés, hogy valójában mit csinálnak a halottak.

Vannak olyan hiedelmek, hogy némelyikük vissza is jár, üzen a rokonoknak, sokan azt mondják, hogy érzik jelenlétüket. Nyilvánvaló, hogy a szellemi és az anyagi világ egymást áthatja, így a halottak nem szakadnak el az anyagvilágtól, valamilyen kapcsolatuk van mindennapi életünkkel. Erre vonatkozólag az Egyház nagyon keveset mond, mert nem az átmeneti, hanem a végállapotra koncentrál, az pedig a feltámadás.

Aki jó emberként hal meg, halála után is jó marad, aki viszont kárára volt embertársainak, halála után biztos, hogy nem lesz kárára, mert Istent látva már nem tud rosszat tenni. Így biztosan állíthatjuk, hogy félnünk nem kell a halottaktól. Ha a halottaktól félnénk, ez éppen olyan lenne, mintha az újszülöttektől félnénk, hiszen ez is, az is átlépés egy másik életfázisba.

Jó lenne, ha az Isten nélkül gondolkodó ember ráeszmélne arra, hogy születés és halál nem szorítható emberi fogalmakba. Éppen ezek az életfordulók adnak vilánást, hogy sokkal többek vagyunk, mint számtani, kémiai, biológiai törvényekkel

A most felállított Szűz-
féle kereszt az endrődi
Köztemetőben
(írás a 3. oldalon)

körülírható egyedek.

Az ember nemcsak testből áll, hanem lélekből is. Ezért nemcsak a testnek kell megadni, amire szükség van – az anyagi javak – hanem a léleknek is. Az újszülöttnek a kereszttség szentsége, hogy Isten gyermeke legyen, a haldoklónak a betegek szentsége, hogyha meghal, az Istené legyen, az örök élet várományosa.

Sok hitetlen ember nem tud a halál gondolatával mit kezdeni. Gyerekeit, unokáit távol tartja elhunyt hozzátartozójuk temetésétől, mondván, nehogy megijedjen. És inkább hazudoznak mindent, hogy a nagymama elment kirándulni, de majd jön, stb... Arra nem gondolnak, hogy a hazugság sokkal nagyobb lelki kárt okozhat a gyereknek. Ja persze, manapság a hazugság nem bűn, hanem életem!

Manapság sokan fosztják meg elhunyt hozzátartozójukat a keresztény végtisztességtől, az egyházi temetésről. Pogány módon

temetetik el... Pedig az elhunytat annak idején megkeresztelték, volt vallása! Olyan ez, mintha valakit a magyarságától vagy a nevétől fosztanák meg. Persze, ma már sokaknak ez se baj.

Ma emlékezni jöttünk ide a temetőbe. Gyertyát gyújtunk, virágokat hozunk. Ez is mind-mind keresztény gesztus. A gyertya üzeni: Krisztus a fény, a világosság, az Örök Élet Fénye. A virág az Isten szépségét, az életet juttatja eszünkbe.

Valljuk: hiszem az örök életet, a szentek közösségét.

Hiszem, hogy elhunyt szeretteink odaát, az Isten Országának tagjai. Hiszem, hogy az Isten bennünket is hazavár.

Iványi László
plébános

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Keresztállítás az endrődi Köztemetőben

Köztéri emlékműveink, a keresztfelállítások és megújítások sorozata egy fontos állomáshoz érkezett.

Az endrődi Köztemetőben felállítottunk egy keresztet. Fontos állomás, mert ez a város egyetlen temetője, ahol nem volt még kereszt állítva. És fontos azért is, mert egy nagyon szép, több mint száz éves – és régebben már állott – kereszt kerül most igazán méltó helyre.

Kulik Szilvia ezt írta egy régebbi dolgozatában:

„Szujó kereszt: A kondorosi út felé a falu szélén áll a Szujó kereszt. A család egyik tagjának a felgyógyulására állították fel. Még ma is áll, a Szujó család gondozza.

Ez a család igen vallásos volt. Ezt bizonyítja, hogy a család egyik tagját, Páter Szujó Timótot 1905-ben pappá szentelték. Ő volt Endrőd második papja.”

Az újonnan felállított keresztet Mindenszentek ünnepén, november 1-jén szenteli fel Iványi László plébános, és emlékezik meg előtte halottainkról.

Munkájukért, anyagi áldozataikért a következőknek

mondunk köszönetet: Gyomaszolg Ipari Park Kft., Tímár Miklós, Szakálos Tibor, Balog Péter, Neibort Sándor, Iványi László.

„SZENT MÁRTON-NAP”

A GYOMAI TÁJ-ÉS ALKOTÓHÁZBAN

Helyszín: 5500 Gyomaendrőd, Zrínyi Miklós utca 2.
Időpont: 2010. november 13. 14.00-18.00 óra között

Változatos programot kínálunk gyermekeknek és szülőknek.
Program:

Márton-nap a néphagyományban – vetítéses előadás

Kézműves program:

Vágott hegyű mártogatós író toll, rajztoll készítése és kipróbálása
Kenőtoll készítése (sütemények készítésekor használatos)
Tollfosztás bemutató

Vendégeinket ludaskásával várjuk!

Belépődíj: 250,- Ft/fő
Márton nevű vendégeink a rendezvényen ingyenesen vehetnek részt.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!
Információ: Szonda István Tel.: 06-20/238-00-46

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

2010. október 19-én ünnepelte Hunyán **Bacsa Imre** és **Látkóczki Magdolna** 50. házassági évfordulójukat.

Az esti szentmisén adtak hálát Istennek, hogy 50 éven keresztül megtartotta őket hűségben, szeretetben.

A szentmisén aranymenyegzős áldásban részesültek. Szeretetüket és életüket kísérje tovább is Isten bőséges áldása!

MEGHÍVÓ

November 5-én, pénteken este 17 órakor az endrődi templomban
Szabó István
pánsíp koncertje.
Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ elérhetőségei:

Az új vezetékes szám: 06 - 66 / 610 - 538
Mobilszám: 06- 30 / 294 -0650
E-mail: kozosseghaz@fibermail.hu
Honlap címünk: www.templarius.hu
Postacím: 5502 Gyomaendrőd, Blaha Lujza u. 21.

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi
Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Önök jogja van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület október hónapban

Október 14-én tartotta alakuló ülését az új Képviselő-testület és vették át megbízólevelüket a megválasztott képviselők.

A lakosságot választókerületenként az alábbi tagok fogják képviselni:

1. szv.	Betkó József	Fidesz-KDNP
2. szv.	Dr. Busai György	független
3. szv.	Marton Dániel	Fidesz-KDNP
4. szv.	Béres János	Körösök Vidéke Egyesület
5. szv.	Toldi Balázs	Körösök Vidéke Egyesület
6. szv.	Dr. Farkasinszky Erzsébet	Körösök Vidéke Egyesület
7. szv.	Poharelec László	Körösök Vidéke Egyesület
8. szv.	Lehóczkiné Timár Irén	Fidesz-KDNP
Kompenzációs lista	Iványi Lajosné	Fidesz-KDNP
	Arnóczy István	Jobbik
	Márjalaki József	Körösök Vidéke Egyesület

A várost ebben a ciklusban is Várfi András (Fidesz-KDNP) polgármester fogja irányítani.

Az alakuló ülést Dr. Farkasinszky Erzsébet vezette mint korelőnök.

Tisztelt Választópolgárok!

A 8. számú választókerület képviselőjeként nagy tisztelettel köszöntöm Önöket. Ezúton szeretném megragadni az alkalmat, és megköszönni, hogy 2010. október 3-án ismét megtiszteltek bizalmukkal. Önök a szavazataikkal megadták a lehetőséget arra, hogy az elkövetkező időben újra képviseljem a választókerület lakóit, szolgáljam Gyomaendrőd érdekeit. Kérem Önöket, hogy mint az előző ciklusban, ezután is kéréseikkel, észrevételeikkel, ügyes-bajos problémáikkal keressenek meg, hogy a közös dolgokról közösen tudjunk gondolkodni, dönteni.

Tisztelettel: Lehóczkiné Timár Irén
képviseelő

Cím: Gyomaendrőd Fő út 19

Tel: 06/30 520-2399 vagy: 285-379 az esti órákban

Az ünnepélyes eskütétel után a polgármester beszédében elmondta, hogy Gyomaendrőd összes polgárát kívánja képviselni, s célul tűzte ki az elkezdett beruházások folytatását is: az Ipari Parkot, a szennyvíz-beruházást, az egészségügy és oktatás jobbítását. Kiemelte, hogy a gyomai vasútállomáson egy közlekedési csomópontot lehetne létrehozni, s ez az elgondolás megegyezik az Európai Unió stratégiájával is, azaz a környezetkímélő szállítási módokat helyezi előtérbe. Szeretné, ha Gyomaendrőd egy stabil gazdasági alapokon nyugvó, dinamikus fejlődő kisváros lehetne.

A csütörtöki ülésen megválasztásra került az alpolgármester személye: Toldi Balázs (Körösök Vidéke Egyesület) képviselőként. Egyetértett a testület abban, hogy három bizottságot kíván majd működtetni:

Pénzügyi-gazdasági-turisztikai, Városfenntartó-környezetvédelmi és mezőgazdasági, Ügyrendi-Oktatási-Kulturális-Kisebbségi és Esélyegyenlőségi bizottságokat. Ez utóbbi három tagot sikerült delegálni. A bizottságot vezeti: Lehóczkiné Timár Irén, tagok: Dr. Farkasinszky Erzsébet, Iványi Lajosné Nem született megegyezés viszont a negyedik tag, illetve a második alpolgármester személyét illetően. A pénzügyi és városfejlesztési bizottság tagjai és azok vezetőinek megnevezése is a későbbi megállapodás tárgyát fogják képezni.

Az alakuló ülésen a képviselők megszavazták a polgármester és alpolgármester illetményét és költségterítését is, amely ez év október 3-ától illeti meg a tisztségviselőket.

Lehóczkiné Timár Irén
képviseelő

Felső kép: Várfi András polgármester, Dr. Farkasinszky Erzsébet, Dr. Csorba Csaba jegyző

Bal alsó: Arnóczy István, Iványi Lajosné, Lehóczkiné Timár Irén, Marton Dániel, Betkó József

Jobb alsó: Dr. Busai György, Béres János, Toldi Balázs alpolgármester, Poharelec László, Márjalaki József

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér ize, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Elhunyt orvosaink VI.

Dr. Kolbusz András sebész szakorvos (1922-1979)

Zsombolyán született 1922-ben. Édesapja Kolbusz Miklós volt, akinek ősei Elzász-Lotharingiából települtek át Magyarországra. Édesanyja Meininger Franciska.

Feleségével, dr. Tamási Margittal szegedi tanulmányai során ismerkedett meg, és együtt kezdték az orvosi pályát Mezőtúron. Judit lányuk 1960-ban született. Jogot végzett, két gyermek édesanyja.

Kolbusz András elemi iskoláit Zsombolyán, középiskoláit Makón, Gyulán és

Szarvason végezte. Itt érettségizett. Orvostudományi tanulmányokat Kolozsváron és Szegeden folytatott.

Az orvosi pályát 1952 májusában kezdte Mezőtúron. A kórházban éveken keresztül elismert és sikeres sebészként dolgozott. Jó híre volt a környéken, sok endrődi betegen is segített. Akkor még ritkaság számba ment, hogy egy olyan kézfejet, amit a sok sérülés miatt le kellett volna vágni, ő - több órás műtéttel - visszavarrt. Politikai elvei miatt azonban fel kellett hagynia a sebészettel: 1960-ban megvált munkahelyétől, s az akkor megüresedett endrődi körzeti orvosi állást foglalta el.

Az endrődiek hamar felismerték, hogy a gyakran nyers modor mélyen emberséges, meleg szívet takar. Endrődön is csinált kisebb sebészeti beavatkozásokat (pl. kinövéseket távolított el). Azokban az években még nem volt ügyeleti rendszer, minden orvos a saját körzetében folyamatosan „ügyelt”. Fáradhatatlan, mindenkin segíteni akaró munkája révén az emberek megszerették, szaktudását elismerték és nagyra tartották.

Nagyon szerette a gyerekeket, főleg a kisbabákat. Előbb iskolaorvos, majd az 1975-ben beinduló általános iskolai kollégium orvosa volt. Együttértett a kiskatonákkal, nekik mindig adott igazolást, ha kértek. Az iskolakerülést viszont nem tűrte, a szimulált betegségeket

gyorsan és hatásosan gyógyította az elég nagy adag injekció ígéretével.

Kolbusz doktort 1978-ban hívták vissza a mezőtúri kórházba, de ő nem ment.

Eleinte a Dózsa úton laktak, majd ugyanabban az utcában felépítették saját, szép otthonukat. Ritkán volt szabadideje, olyankor a családdal járta az országot. Jókat beszélgetett barátaival: Vukovics doktossal, Gyökös doktossal, Rófusz Zoli bácsival és Kulik Pistával. Fradi-drukker volt.

Felesége Gyomán volt gyermekorvos. Fiatalon, 1971-ben halt meg. Kislányukat, az akkor tizenegyéves Jutkát azután a nagymama (Mamika) nevelte tovább. Jutka nagy szeretettel idézte fel szülei emlékét: „Kiskoromban sokat betegeskedtem a mandulámmal, amit ki kellett volna venni. Anya és apa ebben egyetértettek, de apa azt mondta, hogy más nem veheti ki a lánya manduláját, csak ő. Anya pedig azt mondta, hogy nem engedi, mert akkor apa már rég nem operált. Úgyhogy ma is megvan a mandulám...” – mesélte féltő szeretetüket.

Dr. Kolbusz András 1978-ban szívpanaszokkal került kórházba. Amikor újból munkába állt, első munkanapján Öregszőlőbe hívták beteghez. Útközben hirtelen erős szívroham érte, melyben életét veszítette. A Központi temetőben nyugszik feleségével és Mamival.

Dr. E. Szabó Zoltán

Elhangzott 2009. május 10-én Endrődön, elhunyt orvosaink emléktábla szentelőjén

**Többet segített,
mint gondolná!**

Köszömjén

**51 079 fővel emelkedett 2010-ben azok
száma, akik a Magyar Katolikus Egyháznak
adták személyi jövedelemadójuk 1%-át.**

Magyar Katolikus Egyház
www.katolikus.hu

KISPERESI-CSÁKI ISKOLA EMLÉKÉRE - 2010

Tisztelettel köszöntöm az ünnepi megemlékezés résztvevőit!

Az egykori öregszoői diákokat, tanítóikat, meghívott vendégeiket és minden kedves érdeklődőt!

Immár harmadik alkalommal kaptam a felkérést, hogy a jogutód iskola képviselőjeként felidézsem az egykori kedves iskola történetét. Örömmel teljesítem a kérést, hiszen így én magam is egyre előrébb haladok e különös világ megismerésében. Mint mindig, most is kaptam segítséget a szervezőktől, akik maguk is itteni diákok voltak. Ezúttal Pésó Illésné Irmuska gyűjtött adatokat, emlékeket, amelyeket Ladányi Gáborné korábbi igazgató iskolatörténeti anyagából egészítettem ki. Szeretném megköszönni mindkettőjüknek azt az áldozatos munkát, amit az egykori iskolák emlékének megőrzése érdekében nagy elhivatottsággal végeznek.

Csodálattal tölt el, hogy a valamikori tanyavilág lakóinak emlékében ilyen elevenen élnek gyermekkoruk iskolai évei. Szép emlékek ezek, minden akkori nehézség ellenére. Igazi közösségekbe kovácsolódtak az emberek, és ezekben a közösségekben valóban lámpások voltak a tanítók. A tudás birtokosai, akiket ezért nagyra becsült az ott élők közössége.

Öregszoói régen szőlőskertekből állt. Az akkori nagy kiterjedésű tanyavilágban gyorsan nőtt a népesség. Az 1871-es felmérés szerint 180 iskoláskorú gyermek élt ezen a területen. Az 1900-as évek elejétől folyamatosan nőtt a gyereklétszám, a túlszűfolttság miatt többször kellett új épületről gondoskodni. Az első épület a Tímár-Brichse féle iskola volt, amely 1880-ban nyitotta meg kapuit. Orosz János tanító keze alatt 60 fiú és 65 lány tanult ebben az időben. Amikor látták, hogy új iskolaépületre van szükség, az alábbi döntés született:

„1891. július: Koloh Jánostól 400 négyszögöl a Kis-Peresen II. kerti iskolának megvetetik.

1894. szeptember 8-án megáldatott a kisperesi tanyai iskola, melyet a hitközség Szedlák Mihály helybeli vállalkozó által 1545 Ft-on építtetett. Egyenlőre a szőlőskerti tanító, mint ambuláns, fog benne felváltva tanítani. Megnyerte ezen állomást Leviczki Miklós még a múlt évben.” (Historia Domus)

Az iskola 1894-ben készült el. A tanítás ez év őszén kezdődött el benne.

Első tanítója Leviczki Miklós volt.

Az iskolát a köznyelv Csáki iskolának nevezte, Csáki Béla tanító után, aki 1896-tól 1924-ig tanított az épületben. Csáki Béla okleveles tanító 1896-ban jött a második szőlőskerti-kisperesi iskolához Szolgaegyházáról. Szívvel-lélekkel, nagy tudással és kellő szigorral tanított itt elsőtől negyedik osztályig, gyakran 100-nál több gyermeket egy nagy tanteremben.

Ebben a nagy tanteremben jellegzetes padok voltak, amelyek nagyon erős fából készültek. Hosszú, keskeny volt az alakjuk, és nagyon jól bírták az igénybevételt. 1909-től Csáki Béla tanító úr délutánokként ismételő iskolásokat (10 éven felülieket) tanított fizetség nélkül. A XX. század első három évtizedének nagy tanítói voltak a Szőlőskertekben Csáki Béla és Tímár Mihály. Nagyon sokoldalú tanítók voltak, kiváló pedagógusok, akik alaposan megtanították tanítványaikat írni-olvasni, szépen beszélni, ügyesen számolni, és sok olyasmire, amire a későbbi életük során szükségük lehetett. Elévülhetetlen érdemeket szereztek a hazának és a településnek egyaránt.

Csáki Béla okleveles tanító úr neve a tanítványok szívében, lelkében összeforrt az iskolával. Így lett távozása után a második Szőlőskerti-Kisperesi iskola névadója.

Az egyházi iskolaszék 1922-ben 5 új álláshelyet létesített, ezek közül egyet a kisperesi iskolához szánt. Ennek köszönhetően a második tanítói állást 1929-ig Kovács Mátyás foglalta el.

További tanítók voltak:

Hunya József 1924-1927

Hornok Piroška 1927-1930; 1934-?

Preicz Sándor 1929-1930

Czviczekné Molnár Emma 1930-?

Gábrriel Irma 1934-?

Kalmár Ákos 1941-1948

Kalmár Ákosné 1943-1946; 1947-1948

Uhrin Erzsébet 1946-1947; 1948-1950

Vaszkó Irén 1948-1950

Hunya Irma 1948-1949

Bokor Mária 1950-1951

Téglás Alajos 1950-1951

Hunya Alajos 1951-1952

Szurovecz Margit 1951-1952

Hunya Teréz 1952-1953

Harnos Irén 1953-1954

Lesniczky József 1954-1958

Donnák Jánosné (Mikó Anna) 1958-1975

Bátori Gyuláné 1959-1960

Ladányi Józsefné 1960-1962

Giricz Vendelné 1962-1974

Sóczó Bálintné 1974-1975

Az anyakönyvekben az alábbi igazgatói aláírások szerepelnek:

Kovács Mátyás

Bányai Emil

Gellai Béla 1952-53

Czibulka József 1953-57

Ladányi József 1957-63

Giricz Vendel 1963-75

Az 1930/40-es években a tanítókat tanítónők váltották, akik kellő szigorral, de nőies kedvességgel nevelték a rájuk bízott tanulókat. Együkre így emlékeznek tanítványai: Uhrin Erzsébet tanítónő a második világháború utáni nehéz időkben jött az ugari iskolából. Fiatalos lendülettel, sok szeretettel tanított szépre, jóra. A hatalmas teremben, a hosszú, keskeny padokban 70-80 gyerek várta tavasztól őszig, minden reggel virággal. Télien megszolt csutkát vittek a gyerekek, hogy meleg legyen a teremben.

Fagyas Mátyás tanító úr is a csáki iskolában kezdett tanítani. Majd a polyákalmi iskolába járt ki éveken át nap, mint nap. Megküzdött esővel, hóval, széllel, sok sarat taposott a polyákalmi kispáton. Tanítás mellett végezte el a főiskolát, majd matematika-fizika szakos tanárként tért vissza Öregszoóba. Tanítványai tisztelettel emlékeznek rá.

Az 1960-as években Giricz Vendel igazgatósága alatt felújították a csáki iskolát. A hatalmas tanteremből két normál méretű tanterem lett, új ajtókkal, ablakokkal, új padokkal. Ezután két tanulócsoport működött párhuzamosan.

A 70-es években a mezőgazdaság átszervezése és az iskolák körzetesítésének oktatáspolitikai koncepciója a tanyavilág megszűnéséhez, ezzel együtt a tanyai iskolák kiüresedéséhez vezetett. A csáki iskolában 1975-ben befejeződött az iskolai oktatás.

A II-es számú, Szőlőskerti-Kisperesi-Csáki iskolában 82 éven át volt tanítás, ezalatt körülbelül 2000 gyermek tanulta meg az alapokat, amelyek eredményeként sikeresen tudott továbbhaladni a középfokú majd a felsőfokú iskolákban.

Az iskola és a család harmonikus együttműködésének, a közös értékrendnek, egymás kölcsönös megbecsülésének köszönhetően az egykori diákokból tisztességes, dolgozó felnőttek lettek, akik le tudták küzdeni azokat a hátrányokat, amelyekkel kisgyermekkorukban indultak. Megtanulták, hogyan lehet kitartó szorgalommal nehéz körülmények között is boldogulni.

Nagy örömünkre itt vannak közöttünk néhányan azok közül a pedagógusok közül, akikre tanítványaik hálával emlékeznek vissza, és itt vannak az egykori diákok, akik meghallották a szervezők hívó szavát. Mindannyiunk nevében szeretném megköszönni mindenkinek a munkáját, aki hozzájárult ennek az eseménynek a létrejöttéhez. Engedjék meg, hogy kiemeljem Pésó Illésné Irmuskát, valamint Alt Jánosné Terikét, akik évek óta fáradhatatlanul dolgoznak azért, hogy ez a találkozó létrejöjjön. Kívánom, hogy érezzék jól magukat újra egymás társaságában, és őrizzék továbbra is szívük mélyén az egykori iskola emlékét!

Farkas Zoltánné igazgató

Szeptember 25-én a volt Csáki iskola mellett új keresztet állítottunk, a volt Szent Imre Iskola keresztjét pedig felújítottuk. Előző lap-számunkban már tudósítottunk erről az eseményről. Most pedig Farkas Zoltánné, a jogutód iskola igazgatónőjének ünnepi beszédét közöltük.

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és este 5 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor
Advent hétköznapjain reggel 6-kor Rorate

Szent Gellért Iskola kápolnájában

November 14-én és 28-án vasárnap fél 12-kor

Hunyva

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor
A szombat esti mise vasárnap előesti mise

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, szerdán este 5 órakor

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

EMELD FÖL SZÍVEDET NEMZETEM!

80 ÉVES A FOGADALMI TEMPLOM ÉS A DÓM TÉR
1930 - 2010

Október 24-én vasárnap délután 16 órára ünnepre jöttek össze Szegedre a Szeged-Csanádi egyházmegye hívei. Az egyházmegye ingyenes autóbust sz biztosított a zarándokoknak. Endrődről kilencen, Gyomárról nyolcan, míg Hunyáról 44-en vettünk részt e fontos és felemelő eseményen.

Azt ünnepeltük, hogy 80 éve szentelték fel a szegedi Fogadalmi Templomot, és avatták fel a Dóm teret a Püspökség, Szeminárium és egyetemi épületekkel. E nagy építkezés Glattfelder Gyula csanádi püspök és gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatási miniszter, valamint az akkori városvezetés érdeme.

A zsúfolásig megtelt székes-egyházban az ünnepi szentmisét Dr. Kiss-Rigó László püspök úr, valamint egyházmegyénk elszakított részeinek püspökeivel mutatta be. Itt voltak Böcskei László nagyváradai, Roos Márton temesvári, Németh László nagybecskereki, Péntes János szabadkai, valamint Oros János nagyszombati püspök is. Egyházmegyénkben nagyon sok pap is itt volt a híveivel.

Smith Pál köztársasági elnök bevonulását a Dómban a hívek megtapsolták.

Az ünnepi szentmise után a Dóm téren Koltay Gábor rendezésében „Emeld föl szívedet nemzetem” címmel csodálatos emlékműsort láthattunk, jeles művészek közreműködésével.

Közreműködtek: Bodnár

Vivien, Miller Zoltán, Pitti Katalin, Rékasi Károly, Szélyes Imre, Varga Klári, Varga Miklós, továbbá temesvári, szabadkai, nagyváradai és szegedi színészek, Kormorán együttes, 60 tagú kórus, 80 tagú tánckar, valamint 100 egyetemista Szegedről. Nyitányként hangfelvételt hallhattuk Latinovits Zoltán színművész szavalatát.

Koltay Gábor rendező: *A huszonegyedik század elején korunk legnagyobb kihívása előtt állunk, amikor újra összetartó, erős nemzeté válunk. Ehhez hit, meggyőződés, tudás, akarat szükséges, amelyhez lelkierőt eleink példamutatásából meríthetünk. Ezt sugározza felénk a Fogadalmi Templom és a Dóm teret övező épületegyüttes. Mi, ma élő kései utódok, ezért érezzük magunkénak Juhász Ferenc költő óhaját: „Emeld föl szívedet nemzetem”.*

Dr. Kiss-Rigó László püspök: *A mainál jóval nehezebb, már-már reménytelenebbnek tűnő helyzetben a kormány, a városvezetés, az egyetem és az egyház, illetve mindezek képviselőiben kimagasló, karizmatikus személyiségek, a magyar történelemben azóta is ritka együttműködéssel olyasmit hoztak létre, aminek valódi és szimbolikus jelentősége tettekre buzdít napjainkban is mindenkit, aki a társadalom szolgálatában felelősséget érez jelenünk és jövőnk iránt.*

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. hétfő:	Mindenszentek
2. kedd:	Halottak napja
3. szerda:	Porres Szent Márton szerzetes
4. csütörtök:	Borromeo Szent Károly püspök
5. péntek:	Szent Imre herceg
7. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
9. kedd:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. szerda:	Nagy Szent Leó pápa, egyháztanító
11. csütörtök:	Toursi Szent Márton püspök
12. péntek:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. szombat:	Magyar szentek és boldogok
14. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
15. hétfő:	Szent Albert püspök, egyháztanító
16. kedd:	Skóciai Szent Margit
17. szerda:	Nagy Szent Gertrúd
18. csütörtök:	Szent Péter és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. péntek:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. vasárnap:	Krisztus Király
22. hétfő:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. kedd:	Szent I. Kelemen Pápa vértanú
24. szerda:	Szent Dung-Lac András áldozópap és társai vértanúk
25. csütörtök:	Alexandriai Szent Katalin szűz, vértanú
28. vasárnap:	Advent 1. vasárnapja
30. kedd:	Szent András apostol

Istenünk, Teremtőnk, Atyánk!

Te vagy a történelem Ura. Hálát adunk azért, hogy 1000 évvel ezelőtt Gellértet Velencéből arra indítottad, hogy Szent István királyunk kérésére hazánkban segítse a krisztusi hitre nevelni nemzetünket, és egyházmegyénk első főpásztora legyen.

Hálát adunk vértanúságának bátor és hősiességéért, mely ma bennünket is arra buzdít, hogy hűségesen és hitelesen tanúságot tegyünk hitünkről. Egyházmegyénk történelme összefonódott az egész nemzet történelmével.

Köszönjük, hogy jó- és balsorsban, külső és belső viharokban, kudarcokban és sikerekben, örömben és bánatban megtarthattuk hitünket, melyet leginkább elődeink által áthagyományozva kaptunk tőled.

Add, hogy a krisztusi hithez mindig hűségesek maradjunk, és áldozattal tegyünk róla hiteles tanúságot minden embertársunknak, az egész nemzet és társadalom szolgálatában.

Segíts bennünket, hogy egyházmegyénk alapításának 1000 éves jubileumára készülve más keresztény testvéregyházakkal együttműködve, egymást kölcsönösen erősítve tudjunk hatékonyan együttműködni minden jószándékú emberrel, állami, önkormányzati vagy civil szervezettel, különösen az ifjúság nevelésében és oktatásában, beteg, magányos, elesett, testi-lelki bajban sínylő vagy szükségét szenvedő embertársaink javára, a tudomány, a művészet és a kultúra gazdagításában. Az evangélium szolgálatával így kívánunk hozzájárulni ahhoz, hogy az egész társadalom élete szebb, jobb és igazabb legyen, és Európa népei egyetemes értékeinkre építve testvéri közösséggé váljanak.

Ezt kérjük tőled Mária, a Magyarok Nagyműve és Szent Gellért püspök közbenjárásával a mi Urunk, Jézus Krisztus a Te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Amen.

Képek a 8. oldalon láthatók

A szegedi avatás előtt

Írta: Klebelsberg Kunó gróf

A Szent Imre Évben Tormay Cecile meszer fordításában kiadtunk egy kis magyar legendáriumot, amely magában foglalja Szent István nagy és kis legendáját, Szent Imre herceg és Szent Gellért legendáját, Szent István fiához intézett intelmeivel együtt. Ennek a füzetnek valóságos gyöngye a Szent Gellért legenda, amely telve van nemcsak történelmi adatokkal, hanem szebbnél-szebb epizódokkal is. A középkori magyar irodalomnak esztétikai szempontból is valóságos gyöngye ez a Szent Gellért-legenda. Ebből ismerjük azt a meghatározó részletet, hogy Gellért és az ő zeneértő kanonokja, Walter mester kihallgatták a gabonát őröl ősmagyar asszony nemzeti énekét, mely egyik legrégebbi zenetörténeti adatunk is. A Gellért-legenda elmondja azt is, hogy a szent, miután befejezte Imre herceg nevelését, visszavonult a bencések bakonybéli kolostorába. Innét szólította elő Szent István király, mikor elérkezett a csanádi püspökség megalapításának ideje.

Előbb persze Csanád ispánnak le kellett győznie Ajtonyt, a keleti barbárság képviselőjét, aki Viddinben a görögöknél megkezesztelkedett ugyan, de több feleséget tartott, szokásaiban pogány maradt. Ajtonyt az oroszlanosi csatában Szent György misztikus segítségével, aki oroszlan alakjában jelent meg. Csanád ispán kegyetlenül megverte, fejét levágta és elküldte a királynak.

Igy a magyar államhatalom erős keze szabaddá tette a teret a katolicizmus békés munkája számára, Szent István megbízásából megjelenhetett ott Gellért püspök a melléje beosztott bencés szerzetesekkel együtt. Szent Gellért Walter mester segítségével papnevelő intézetet is alapított, amelybe nagy számmal önzönlöttek a környékbeli magyarság fiai is. A magyar államhatalom Csanád ispán személyében és a magyar katolicizmus, élén Szent Gellért püspökkel, képviselték ott együttesen a nyugati gondolatot s vele az akkori nyugati kultúrát. Így első az események kialakulását a Gellért-legenda.

Csanád és Gellért püspök az államot és az Egyházat ott lent a délkeleti végeken olyan jól megalapozták, hogy a vármegyék és egyházmegyék fennállottak félezer esztendeig, egészen a mohácsi vészig. A szegedi Templom-tér árkádjai alatt minden jó magyar ember meghatóttan nézi majd Szentgyörgyi mester remek domborművét, amely Csanád csanádi püspök hősi halálát ábrázolja Mohácsnál, amely a magyar állam és a magyar katolikus Egyház kettős katasztrófája volt. Európa előretolt délkeleti országhatárát szemben felülkerekedett a keleti barbárság, azokban a részeken megszűnt a magyar impérium és a magyar katolikus püspöki szervezet.

Mikor a XVII. század végén és a XVIII. század elején a törököt kiverték az Alsó-Tisza és a Maros mellékéről, lassan-lassan helyreállottak ott a világi vármegyék és a csanádi egyházmegye, hogy a megint feléledő magyar birodalom és magyar egyházi hierarchia kettős védelme alatt képviseljék a nyugati gondolatot. Kétszázéves áldásthozó munka után Trianon újra utat nyitott a Dunán keresztül északnak a Balkán számára és a kelet előretörésének az áldozata megint csak a magyar állam és a magyar katolicizmus lett.

Ajtony, II. Szolimán és Trianon voltak a

keletnek azok a hatalmai, amelyek ott lent a Tisza-Maros szögében a nagy állami és kulturális kríziseket előidézték.

A csanádi püspökségnek menekülnie kellett Temesvárról, a magyar állam Ferenc József egyetemének pedig Kolozsvárról. Mindkettőt Szeged fogadta be vendégszerető falai közé. Sajátságos, hogy Budapest után az ország második városa, Szeged nem volt sem vármegyei, sem püspöki székhely, sem egyetemi város. Az 1879. évi árvíz után, mikor úgy látszott, hogy Szeged hullámsírba merül, a magyar állam óriási áldozatokkal újraépítette, hatalmas rakpartokkal és körtöltéssel övezte, két körutat létesített, melyeket sugárutak szelnek keresztül, szóval óriási kereteket adott, de ezeknek a kitöltésére azután alig történt valami. Szeged kertváros maradt. Mikor az árvíz utáni rekonstrukció befejeződött, s a királyi biztosság nagyszámú hivatalnokai, mérnökei és kubikosai elmentek, az új házak lakásai üresen tátongtak.

A Trianon utáni újraépítés politikája abból a vezérgondolatból indult ki, hogy amennyire szükséges volt a kiegyezés félszázada alatt milliós világvárossá fejleszteni Budapestet, olyan hiba volna ezt a megszakított városi politikát a gyökeresen megváltozott viszonyok között folytatni. Nemcsak a magyar művelődésre, de magára a magyar nemzetiségre, nemzeti létünkre a XVIII. században és a XIX. század első felében nyomasztóan nehezedett rá Bécsnek mint kelet felé orientáló nyugati világvárosnak művelődési felsőbbisége. A nyelvújítás idejének és a reformkornak magyar vezető szellemei ezzel a bécsi kultúrfölénnyel szemben felvették a harcot, melynek sikeréhez a dunai kettős monarchia keretében a nagy folyam mellett egy második világvárost kellett teremteni. Csak így alakulhatott ki a dualizmus alapján a paritásos Osztrák-Magyar Monarchia két, milliós székesfővárosa: Bécs és Budapest. De ami akkor célszerű volt, Budapest fejlesztése, az Trianon után a megkicsinyedett országban aggodalmas lenne, hiszen a [itt a korabeli újság sűrűlése miatt néhány szó olvashatatlan] zavarja osztrák szomszédaink szociális struktúráját az, hogy hétmillió osztrákból közel kétfélmillió kommasszálódik Bécsben, hogy a tápláló terület kicsiny a főváros méreteihez. Hasonló helyzetbe nem szabad kerülnünk s azért vált szükségessé a keleti Magyarország, az Alföldön két százezres városnak, Debrecennek és Szegednek erőteljesebb várospolitikai megsegítése. Ebbe a várospolitikai elgondolásba szervesen illeszkedett bele, hogy a csanádi püspökség a maga intézményeivel és a Ferenc József Tudományegyetem klinikáival és laboratóriumaival Szegeden helyezkedett el, ami a keretváros fokozatos kitöltését nagyban előmozdítja. Hiszen a szegedi egyetem hallgatóinak száma ebben az esztendőben már meghaladja a kétezret.

Polgári iskoláink túlnyomó része vidéken van és korábban mind a fiú-, mind a leánytanárképző mégis Budapesten működött. A kellemesebb fővárosi életbe beleköltözött növények, ha a kisebb vidéki városba, vagy éppen faluba nyertek kinevezést, tömegesen adták vissza dekrétumaikat. Inkább nyomorogtak Budapesten, elszakadni a fővárosi élettől nem tudtak. Ezért egyfelől takarékos-

ságból összevontuk a férfi és női tanárképzőt, másfelől áttelepítettük Szegedre és kapcsolatba hoztuk a Ferenc József Egyetemmel.

A csanádi püspökség a küszöbön álló ünnepek alkalmával nyitja meg teológiai főiskoláját, amely hivatva lesz az Alföldnek tősgyökeres, az alföldi viszonyokat ismerő papokat nevelni.

Igy Szeged, amely hosszú-hosszú ideig nem látott főiskolát, hamarosan három főiskolának is székhelye lett: az egyetemnek, a polgári iskolai tanárképzőnek és az alföldi katolikus teológiai főiskolának.

Az események csodálatos találkozása, hogy 1930-ra, a csanádi püspökség nyolcszázéves fennállásának évfordulójára elkészült a nagy árvízkor megfogadott templom, amely plébániának indult és székesegyházzá, szegedi dómmá lett. Ugyanerre az időre immár készen áll Szent Gellért püspökségének telepe is, a modern idők követelményeinek megfelelően kis püspöki lakosztályllyal, de annál nagyobb szemináriummal és főiskolai kollégiummal, ahol világos és levegős szobákban nevelődik az egyházi és világi utánpótlás.

Mint annakidején a magyar impérium és a Magyar Katolikus Egyház egyesítették erőiket a Tisza-Maros szögének civilizálása érdekében, úgy most is az állam és az Egyház között gyönyörű együttműködés mutatkozott akkor ... [itt ismét olvashatatlan egy sor a korabeli újságban] kiképzésére. Az egyetemi épület nem lett volna elégséges arra, hogy a templom homlokzata előtt befogja a tér mind a három oldalát. Ekkor Csanád megyének püspöke egyesítette a maga erejét az állam erejével, és közösen hirdettünk építőművészeti pályázatot arra, hogy tulajdonjogilag és belső szerkezetben teljesen különállóan, de művészetileg egységesen építsük meg a templom előtti árkados teret. Csak az erőnek ez az egyesítése tette lehetővé Rerich mester templomterének a megalkotását. Így lett a szegedi Templom-tér a magyar állam és a Magyar Katolikus Egyház megértésének és békés együttműködésének művészi szimbóluma. Természetes, hogy az állam egyeteme és az Egyház püspöksége fenntartották a legteljesebb különállásukat, részben az állami és egyházi magas körök, össze nem vegyültek, de a művészeti téren való megértés s összefogás lehetővé tette a mutatkozó nagy eredményeket.

Akik a külföldet járják, nem mulasztják el, hogy megtegyék a gyönyörű rajnai utat Mainzól Kölnig. Mikor a gőzhajó közeledni kezd Kölnhöz, már sok-sok kilométernyire kiemelkedik a szántóföldek és mezők fölé a kölni dóm két jellegzetes tornya. A múltkor a Tisza partján közeledtünk Szegedhez. Igazi öröm fogott el mindnyájunkat, mikor nagyon messziről megpillantottuk a fogadalmi templomnak az alföldi őszi ködből kiemelkedő campanileszerű tornyait. Valahogy egy magyar Köln van ott lent a Tisza és Maros összefolyásánál kialakulóban, amely a maga erőteljes városi egyéniségével mindig hatalmas támasza lesz a magyar nemzeti gondolatnak, a nemzeti művelődésnek és kultúrának.

(Megjelent a Nemzeti Újság 1930. október 19-iki számában)

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Borromeo Szent Károly püspök

Ünnep: november 4.
Született: Arona, 1538. október 2.
†Milánó, 1584. november 3.

Károly a tridenti zsinat megújulásának munkálója volt egyházmegyéjében. Tüzes lélekkel szolgálta Istent, élte és hirdette az Ő szeretetét. Példája nyomán merjünk mi is bátran tanúságot tenni Isten szeretetéről, hogy megerősödjön Egyházunk, és sokan hallhassák Isten Igéjének hirdetését.

Neves grófi családból született 1538-ban. 22 éves korában nagybátyja, IV.

Pius pápa Rómába hívta, és nagy műveltsége és mély vallásossága miatt bíboros államtitkárává és a milá-

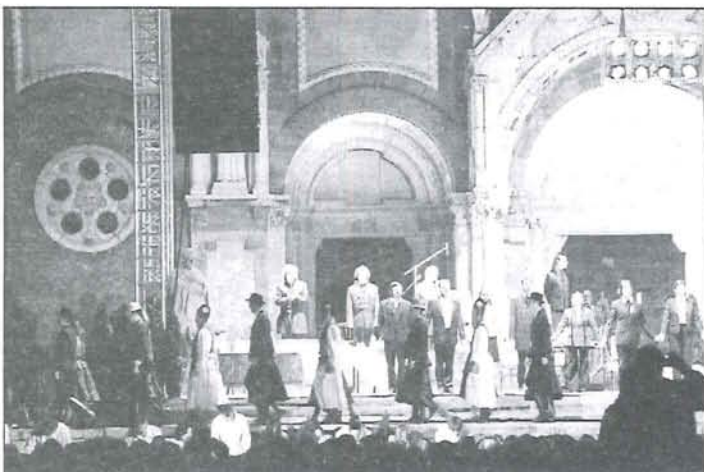
nói érsekség adminisztrátorává tette. 1563-ban pappá szentelték, 1565-ben pedig elfoglalta a milánói érseki széket. Bölcs szervezőerő, égő apostoli buzgóság jellemezte. Az 1567. évi pestis idején, (ezt később „Szent Károly pestisének” nevezték el) amikor a város vezetői valamennyien elmenekültek Milánóból, ő hősies önfeláldozással állt helyt a vész sújtotta városban, és ápolta a betegeket. Minden vagyonát az inséget szenvedőkre költötte, és ahol orvossággal már nem tudott segíteni, vigaszt öntött a lelkekbe. Papjainak gondját viselte. Hatalmas egyházmegyéjét háromszor látogatta végig. A kolostorokban és a szerzetesrendekben szerető szigorral szüntette meg a visszaéléseket. Bár az egyházi és világi vezetők barátságukkal tüntették ki, megőrizte alázatát, a szegények szerető atyja maradt. Előkelő kapcsolatait sohasem használta fel családi vagy baráti érdekek előmozdítására, csupán a lelkek és Isten Országának előmenetelére. Sokat tett a tridenti zsinat szerencsés befejezéséért, és ő volt az első, aki a zsinati határozatokat végre is hajtotta.

Találón alkalmazható rá a szentmise kezdőénke:

Gondot viselek juhaimra - mondja az Úr,
és pásztort támasztok közöttük,
hogy legeltesse őket:
Én, az Úr leszek Istenük.

80 ÉVES A FOGADALMI TEMPLOM ÉS A DÓM TÉR

1930 - 2010
(cikkünk a 6-7. oldalon)

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

1956. október 23.

2010. október 19-én – közelgő nemzeti ünnepünk alkalmából – ellátogatott hozzánk Pásztor Béla bácsi. Béla bácsi 84 éves. Személyes „élményeiről” és fájdalomról mesélt nekünk, melyeket az 1956-os forradalomban élt át. A vele töltött egy óra szinte elrepült, annyira magával ragadtak bennünket az érzelmektől nem mentes történései.

Megtudhattuk, milyen volt az 1956-os években magyar fiatalnak lenni. Mennyivel másabb volt a társadalmi, oktatási és hétköznapi élet. Hogy lehetett úgy is boldog ember, csak attól, hogy hallgatta a Néprádiót. (Mi több száz televízió csatorna közül választhatunk, és így is sokszor elégedetlenek vagyunk.)

Ezután beszélt magáról az 1956-os forradalomról és a hozzá vezető okokról. Szörnyű volt arról hallgatni, hogy embereket származásuk alapján ítélték meg, ítélték több évi börtönbüntetésre, vagy koholt vádakkal kivégzésre. Hogy azok az emberek, akik akkor magyarnak vallották magukat, életüket is adták a magyar hazáért.

Annyit tudtam erről az ünnepről azelőtt, hogy nemzeti ünnep, de a lényegét nem értettem. A beszélgetés után viszont már úgy állok az 1956. október 23-ai ünnepők sorában, hogy tudom, azoknak adózunk tisztelettel, akik életüket feláldozták hazánkért, értünk.

Tamás Rebeka
7. a

„Kinn az erdőn hullás, csend és ősz –
s benn a halál. Két vég közt verdes a lélek, szegény,
a szív megáll. Az életünket vad-vad gyom verte, ő
vad bünsereg. S mint zord ítélet, vak bíró, most szólnak a fegyverek...”

Október – az emlékezések hónapja.

Iskolánkban hagyomány, hogy minden évben ünnepi összeállítással emlékezünk 1848-49 és 1956 mártírjaira. Felidézünk a két történelmi kort, a dicső és véres napokat, példaképpé vált fiatalok tetteit, nagy idők ismert és kevésbé ismert hőseit.

Igazgatói értekezlet iskolánkban

A tanév eleji értekezleten kaptam a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság főigazgatójától, Barabás Hunornétól azt a megtisztelő felkérést, hogy következő alkalommal iskolánkban jönnék össze. Természetesen azonnal jeleztem, hogy szeretettel várjuk egyházmegyénk katolikus iskoláinak intézményvezetőit.

Október 14-én Iványi László atyával vártuk az igazgató kollégákat. Tanítványaink, a 2. és 3. osztályosok kis műsorral kedveskedtek vendégeinknek – köszönet illeti meg felkészítő tanáraikat: Mészárosné Kiss Katalin, Molnárné Majoros Katalin, Kerekiné Kovács Klára, Bereczkyne Baranyai Mónika tanítónőket. Egyik kolléga meg is jegyezte, hogy magasra tettük a mércét. Ezt követte az értekezlet, majd iskolánk bemutatása. Külön öröm volt számunkra, hogy főigazgató asszony és az igazgató kollégák is elismeréssel szóltak mind intézményünkről, mind pedig tanítványaink jólneveltségéről. Úgy gondolom, ankétunk mindannyiunk számára hasznos volt, mivel ilyen értekezleteken nemcsak a törvényi változásokról, ill. aktualitásokról beszélünk, hanem tapasztalatokat cserélhetünk. Nagyszerű és felemelő érzés, hogy vezető kollégáimmal mindenben számíthatunk egymásra – az együtt-gondolkodás pedig éppen az az erőforrás, amely által képesek leszünk a folyamatos megújulásra.

Lukács László
Igazgató

Ui.: itt szeretnék gratulálni Iványi László atyának – a „hét embere” címhez.

Bal oldali kép: Emlékezés az aradi vértanúkra
Jobb oldali: '56-os ünnepség iskolánkban

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Néhány gondolat Endrőd köztéri vallási emlékeiről

Gyakran tesszük fel a kérdést, amikor Gyomaendrőd város meghatározását próbáljuk megfogalmazni, hogy mik azok a kulturális jegyek és jelenségek, melyek e fiatal képződményt jellemzik. A válasz megadásakor fel kell sorolnunk először azokat a fogalmakat, amelyek a különálló két települést, Gyomát és Endrődöt jelképezték. Ebben a tárgykörben Endrődöt egyértelműen az erős katolikus hagyományokkal tudjuk szinte átfogóan bemutatni. Az „endrődiesség” kényszeredett fogalmában első helyre kerül a múltba tekintéskor a páratlan hitbuzgóság. Ennek megfogható példái körülvesznek, sőt örvendetes mozgalmak hatására, egyre több elpusztult vagy helyéről elmozdított szakrális emlék kerül az eredeti helyére.

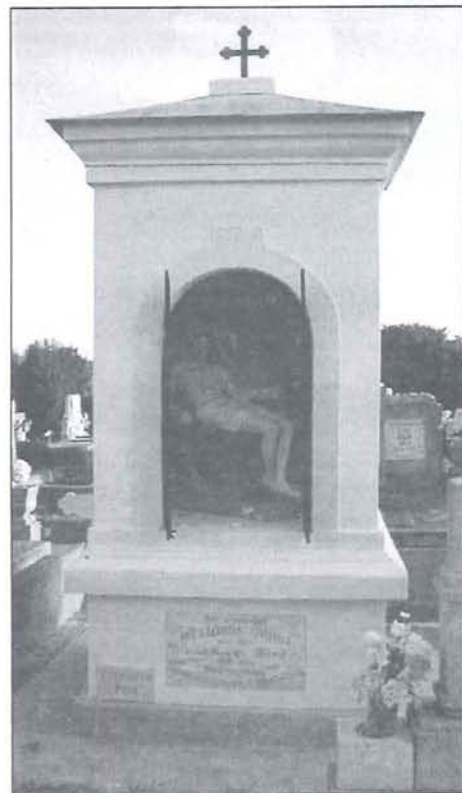

Visszatekintve az út menti feszületek emlékhelyeinek rehabilitására, az első lépéseket 2000-ben a Harnos család tette, amikor szántóföldjük végébe fogadalmi keresztet állított. A keresztállítás mozgalommá vált, hiszen egybekapcsolódott a mára elnéptelenedett tanyavilágra való megemlékezésében és a tanyai iskolák helyeinek emlékhellyel való megjelölésével. Sorra kerültek vissza az egykori iskolák helyszínére a keresztetek, és ebben az öregszőlői településrész élen járt. A polyákalmi, az ugari, a páskumi, a Szent Imre iskolai, a kápolnási, a Brisce iskolai, végül a Csáki iskolai keresztetek megújulva hirdetik egykori idők szép napjait. De felsorolásunk nem lenne

teljes, ha kihagynánk a többi megújult keresztet, melyek egyéni hitvallásból, kulturális tiszteletből vagy egyházi kezdeményezésre újultak meg. Ezek a Templom-zugi Halászsok keresztje, a ridegvárosi Katona-Giricz keresztje, a Tájház keresztje, a varjasi Gonda keresztje vagy a Dinya keresztje.

A temetői emlékek is lassan megújultak, mert szép példát mutattak a Szarvasvégi temető fájdalmas Mária szobrának és kápolnájának felújításában résztvevők is. Előkerült a föld mélyéből a Gyomavégi temető Fájdalmas Mária szobra, mely a tájházban várja a felújító kezek segítségét. A temetőink nagykeresztjei is minden évben gondos kezek által megújulnak és idén Halottak napjára elkészült az endrődi Központi temető keresztje is.

Sajnos a pozitív példák sorát pusztuló emlékhelyek bemutatásával kell folytatnunk. A mai napig nem sikerült pontos adatokat találni, vagy fényképet az endrődi kálváriáról. A jelentős szakrális emlékhely az 1960-70-es években pusztult el, és mintha kitörölték volna az emberek emlékezetéből. Helyreállítása sajnos még tervbe sem került. A másik sajnálatos emlékhely pusztulást a Szent Antal utcában álló Szent Antal ház omladozó épülete mutatja. Az 1903-ban felszentelt „Szegények sütőháza” Kiszely Márton endrődi lakos adományából épült. A ház viharos történelme során hol a szegényeket, hol az elnyomókat szolgálta ki. 2003-ban a ház végében lévő fülkébe visszakerült Szent Antal szoba és azt hittük ez az országosan egyedülálló emlékhely megmenekül a pusztulástól. Az élet másként rendelte. A tulajdonosváltások következtében az épületen arcu- latbeli változtatások történtek, valamint

a gondozatlanság miatt romos állapotúvá vált az épület. A körülvevő udvar pedig a szeméttelép képét mutatja.

Ne hagyjuk ezt az emlékhelyünket is elveszni! Fogjunk össze a Szent Antal ház megmentéséért, hogy egyenes tekintettel tudjunk gyermekeink szemébe nézni, amikor megkérdezik, hol van ez az emlékhely.

Gyomaendrőd, 2010. október 20.

Szonda István

Rovarrészlet: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református templom toronygombjába elhelyezett iratok III.

„A GYOMAI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE címmel Harsányi Pál esperes úr által írott könyv egy példánya megtalálható a parochiális könyvtárban s ennek adatait az alábbiakban egészítjük ki. Lelki pásztorok: Répás Pál 1917. május 6 - 1938. jan.23., Tiba András 1930. dec.14.-1935.febr.12., Bay József 1935. dec.1-től, Gyökössy Dániel 1938. jan. 23.-tól. Segédlelkész: Gönczy Béla 1937. márc1-től, Kántor: Zöld Sándor 1934. aug. 2.-tól, Gondnok: Erdei János 1914-1922. febr.5-ig, Vincze Dániel 1922. febr. 5-1923. aug.-ig., Domokos Lajos 1923. november-től-1930. júniusig, Batári Antal 1930. júniustól- 1936.októberig, Kruchió Lajos 1937. jan. 1.-tól. Presbitérium. Bay József elnök-lelkész, Gyökössy Dániel lp. Iskolalelkész elnök, Kruchió Lajos gondnok, Joó László pénztáros, Erdei Mihály magtáros, egyházi jegyzők: Vitéz Varga Kálmán tanító és Gercsei Zoltán tanító. Tanító presbiterek: Kiss István és Gercsei Zoltán. 1928Ban választott presbiterek: Györi Antal, Putnoki Antal, Szabó István Batári Sándor, B. Kiss Imre, G Nagy Gábor, Gál Antal Erdei Lajos, Putnoki Mihály. 1931-ben választották: Baráth Mihály, Kovács Gergely, Molnár Albert, Kruchió Lajos, Kéri Sándor, Kruchió László, Megyeri Lajos, G Szabó László, Csökönyi István. 1934-ben választottak:Papp Zsigmond, Vitéz Varga Kálmán, Balogh Imre , Nyíri Lajos, 1937-ben választottak :brassói Greising József, V. Kovács Imre, Kiss Lajos, G Nagy László, Szerető Lajos, Oláh Sándor, Kéri Antal, Gercsei Gábor. A tan-testület tagjai: Hajdú Béla igazgató, Ósapai Györgyné, vitéz Varga Kálmán, Faragó Károlyné szül.: Budai Ilona, Oláh István , Kiss István, Gecsei Zoltán rendes tanítók, Tari János segédtanító , Somogyi Mihály helyettes tanító , Erde Julianna és Ósabay Margit kiegészítő tanítónők. Kelt, Gyomán a Mi Urunk Jézus Krisztusnak 1938-ik esztendejében június 4-én Bay József és Gyökösi Dániel lelképásztorságában s Kruchió Lajos gondnoksága alatt.”

A gyomai református egyháztörténetének rövid kivonata, mely irat az 1879. esztendőben Garzó Gyula első elnök-lelkész idején megújított templom s magasított templom új gombjába tétetett örök emlékezetnek okaért: „Az 1682 esztendőben Gyoma község lakosai, kik akkor mindnyájan helvét hitvallásúak voltak (megj.: azaz reformátusok), a török által széjjel üzetvén (megj.: de leginkább az un. „felszabadító” osztrák zsoldos katonaság által), mint egyház is lenni megszűnt. Azonban 1717-ben a szétoszláskor és alatt érintetlenül maradt kőtemplomot (azaz középkorba épült téglatemplomot) újra birtokba vévén község és egyházzá alakultak. E templomnak mikor és mely hitfelekezet által lett építéséről semmi tudomás megj.: építette 1540 reformáció előtti romai katolikus hitvallású,

a nagyváradai egyházmegyéhez tartozó hajdani lakosság az iktári és gyomai Bethlen nemzetség kegyuraságával, annyi bizonyos , hogy a visszaszivárgó lakosok a folytonos háborúskodás-hadak járására kijavítani nem merészelték (megj.: azért nem javították ki, mert attól féltek, hogy eredetileg kat. templom lévén a felsőbbtség elveszi tőlük), hanem helyébe 1718-ban nádből oszlopokra építettek (megj.: azaz a paticsfalú, oszlopokra, összekorcolt, kívül-belül vastagon tapasztott falú épület volt, nyilván nádtetővel), 1735-ben vályogból, 1760-ban nagy tölgyfagerendából, 1755-ben ismét vályogból építettek templomot (megj.: oratóriumot magyarul imaházat, torony nélkül, fából készült haranglábbal a templomocskával mellet). A mostani torony alapja letéttet 1791-ben, ennek bádog fedelét a vihar 1816. január 29-én, rettenetes vihar dühöngött levétvén tizenkét esztendőn keresztül csonkán állott, 1828-ban zsindelető alá tették, de ez utóbbi az 1807-ben épült templommal együtt s a két nagyobb haranggal az 1848. áprilisi nagy tűzvész martaléka lett. Az első felelős magyar kormány tízezer osztrák forint értékű segélyével még abban az évben az egyház a templomot s a toronyt érc fedél alá tette s a harangokat is újraöntette. A régi templomok nagysága-mérete nem tudható. A jelenlegi 18,4 m széles, 40,2 m hosszú a torony csilaggal együtt 30 öl magas megj. kb.: 57m. Harminc esztendő elteltével a templom és a torony ércfedele megrongálódott s így 1878. okt.13-án tartott egyházi képviselői gyűlés alkalmával Halma Andor építész

mazott. Ez időben lelképásztorok voltak Bencze István és Garzó Gyula rendes, Pinczés János segédlelkész. Kántor: Pásztor József, iskolalektor Kis Bálint, tanító Öreg Zöld Sámuel... gondnok: Biró László, egyházi pénztárnok: Szilágyi Péter, templomépítési pénztárnok. Csapó Mihály-előbbi gondnok-presbiter aki a terhes kötelesség vitelére minden díjazás nélkül önként-önzetlenül vállalkozott. Kruchió József községi főbíró úr elnöklete alatt a képviselő-testület a tűzóri szoba felszerelésére megszavazott 1.000-osztrák forintot, további kétezer is kilátásba helyezve. A toronyóra a város tulajdonosa s annak karbantartása is az előljáróság kötelessége. Báró Wodiáner Albert uraság is felajánlott 300. osztrák forintot. A renoválást megszavazó egyházi képviselő-testület tagjai: Bencze István elnök lp. Garzó Gyula lp., Fekete Mihály gondnok, Szilágyi Péter, Csapó Mihály, Szerető Imre, Kató József, Pikó Béla, Biró László, ifj. K. Nagy András, Cs. Szerető János, H. Kovács András, Fekete András, Vincze Gergely, Kruchió Gergely, Kiss István, Nagy Á. Sándor, Izsó B. János, ifj. Biró János, öreg Kiss Bálint, ifj. V. Kovács Péter, Harmati Sándor, Szabó József, Kéri Péter, Püski Péter, Izsó Sándor, Biró Sándor, Illyés János, Zöld Gábor, Kató István, Erdei János, Cs. Szabó Gergely, Pikó Pál, Oláh János, Nagy István, Kovács G. János és meghívott Halmay János építész úr.

A zárójelben tett megjegyzések-magyarátok Cs. Szabó Istvántól.

Közreadja: Cs. Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

„Magyar Takaréék – A hazai bank”

Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet is kapcsolódott az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség (OTSZ) 2010. évi Világtakarékossági napok alkalmából, az általános iskolások számára meghirdetett rajzpályázathoz. A rajzpályázat célja a „Magyar Takaréék – A hazai bank” megismertetése a magyar ifjúsággal. Az Endrői kirendeltségre a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolából érkeztek be rajzok két korosztályból: Junior 1-4. osztályosok, Nebuló 5-8. osztályosok. Korosztályonként az első 3 helyezett került díjazásra.

A díjátadásra 2010. október 28-án, a Világtakarékossági napon került sor a Takarékszövetkezet endrői kirendeltségén.

Díjazottak:

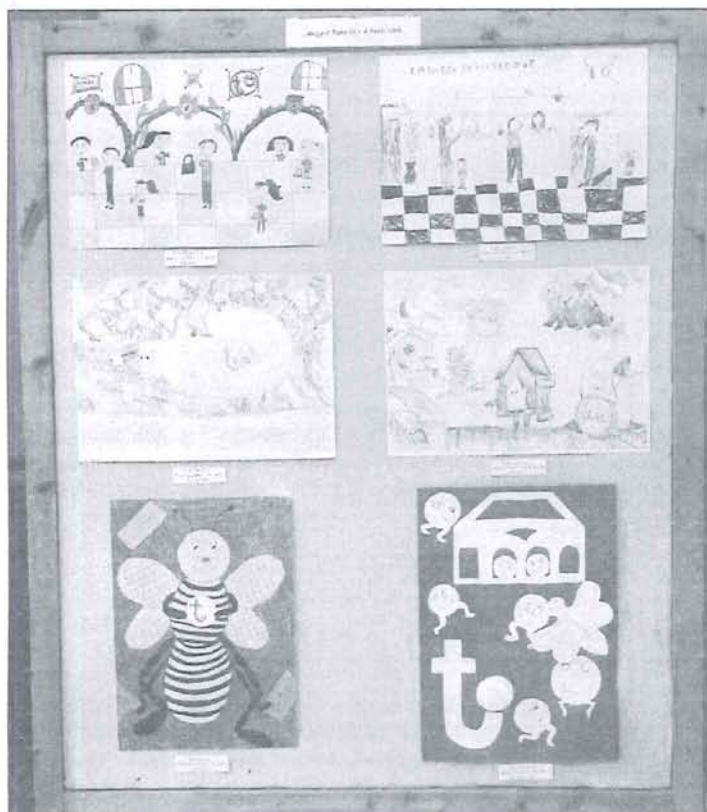
Junior korosztály:

1. Dávid Adrienn 4.b
2. Vaszkó Ágnes 4.b
3. Szujó Cintia 3.b

Nebuló korosztály:

1. Csüllög Zsófia 8.a
2. Kéri Éva 6.b
3. Sípós Dániel 6.c

Csüllög Zsófia rajza bekerült a 10 kiválasztott rajz közé, mely továbbküldésre került az OTSZ felé.
A nyerteseknek gratulálunk!

SPORT

Edzőváltás a labdarúgóknál

A Gyomaendrői FC labdarúgói sajnos október hónapban is igen rapszodikus szerepeltek a bajnokságban. A Békési FC otthonában elszenvedett újabb nagyarányú vereséget követően az edző, Erdősi Gyula lemondott. Úgy gondolta, hogy a kialakult helyzetben ezzel tud a legtöbbet segíteni a csapatnak. A felnőtt csapattal sok szép eredményt ért el az itt eltöltött néhány év alatt, ezúton is köszönjük a munkáját. Az egyesület elnöksége az edző távozását követően Tóth Ferencet kérte fel a felnőtt csapat irányítására az őszi fordulók idejére, a tavaszi folytatásról később születik majd döntés.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 10. 02. Gyomaendrői FC – Sarkadi-Kinizsi SE 4 : 1
G.: Tóth Cs., Mester L., Molnár T., Öngöl
Ifi.: 1 : 2 G.: Kovács N.

A hazai csapat a bajnokság sereghajtóját fogadta, és végül hozta a kötelező győzelmet, ezzel megszerezve első hazai három pontját. A mérkőzés elején gyorsan eldőlt volna a mérkőzés, de akkor még a helyzetek kimaradtak, később azonban megszereztük a vezetést, amit még az első félidőben sikerült megdupláznunk. A második félidőt is a hazai csapat uralta és a félidő közepén szerzett góllal végleg eldőlt a mérkőzés. A hajrában szerzett egy-egy góllal zárult a mérkőzés.

2010. 10. 09. Békési FC – Gyomaendrői FC 6 : 1
G.: Kéri R.
Ifi.: 1 : 1 G.: Csapó Zs.

A mérkőzés hazai rohamokkal kezdődött és már az első negyedórát követően két góllal vezettek, majd a félidő végére megnyugtató előnyre tettek szert a hazaiak, 4-0-lal fordultunk a szünetben. A második félidőben újabb két hazai találat következett, csak szépíteni tudtunk a végére és ismét súlyos vereséget szenvedtünk.

A vereséget követően Erdősi Gyula vezetőedző lemondott.

2010. 10. 16. Gyomaendrői FC – Békéscsabai MÁV SE 1:1
G.: Mester L.
Ifi.: 3 : 0 G.: Szabó M., Csapó Zs., Oláh R.

Az első félidőben gyengén játszott a hazai csapat, a vendégek többet veszélyeztettek és megérdemelten szereztek vezetést. A második félidő közepétől kezdett feltámadni a hazai csapat, a kapufát is eltaláltuk majd nem sokkal később sikerült egy szép támadás végén kiegyenlíteni. Ezt követően pörgős végjáték következett, de újabb gólt nem sikerült szerezni, így igazságos végeredmény született.

2010. 10. 23. SZABADNAP

A Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság tizenöt csapattal indult a 2010-11. évadban, ezért minden csapat egy alkalommal szabadnapos a bajnokságban.

Fülöp Zoltán

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

*E hónapban nem kaptunk levelet Olvasóinktól.
Várjuk továbbra is írásait.*

Októberi számunkban már tudósítottunk róla, ez az írás lapzártá után érkezett.

Sass Sylvia világhírű operaénekes Endrődön

A Templárius Alapítvány évről évre kedveskedik egy-egy zenei élménnyel, nyári orgonahangversennyel a zenekedvelő gyomaendrődieknek. Az idei esztendőben 2010. szeptember 24-én, pénteken este 5-órától az Endrődi Katolikus Templomban jótékonyági hangverseny keretében a világhírű szoprán, Sass Sylvia kápráztatott el bennünket csodálatos és magával ragadó hangjával. A művésznő az előadás utáni rövid beszélgetés keretében elmondta, hogy a világ leghíresebb színpadjain lépett már fel, így pl. a londoni Covent Gardenben, a moszkvai Bolsojban, a New York-i Metropolitanban is. Ő maga pedig nem Magyarországon él, hanem Franciaország déli részén. A művésznő elmondta, hogy nem csak énekel, hanem fest és grafikákat is készít.

A hangversenyen, orgonán Teleki Miklós orgonaművész kísérete, aki már nem először járt templomunkban, hiszen Pitti Katalin

kísérelője is volt már. Az endrődi templom orgonája régen szólt ilyen szépen, mint ezen az estén.

Sass Sylvia többek között Bach, Mendelssohn, Hahn, Liszt Ferenc, Mascagni műveiből énekel. **Richard Strauss** művével, a *Zueignung aratta a legnagyobb sikert a szép létszámban összegyűlt érdeklődők körében. A közönség állva, vastappsal köszönte meg a nem mindennapi zenei élményt. Többszöri ráadás után a Város nevében Várfi András polgármester virággal és Gyomaendrődről készült könyvekkel kedveskedett a művészeknek. A végén külön is sokan gratuláltak az előadáshoz, többek között Bezsán Magdolna, aki Moldvából, Magyarrekecsinből volt jelen a szép programon.*

Köszönetünket szeretnénk kifejezni Önöknek, akik eljöttek és a moldvai csángóknak rendezett jótékonyági hangversenyünket összesen 64-ezer Ft felajánlással segítették. Ebből a pénzből hittankönyveket és tartós élelmiszert szeretnénk vásárolni, és 2010. október 20-24-én Gyulay Endre ny. püspök atya, dom. Lakatos Sándor nagykereszties templomos lovag és dom. Várszegi Csaba magyarországi preceptor kíséretében szeretnénk eljuttatni személyesen Moldvába.

Végül és nem utolsó sorban köszönetünket szeretnénk kifejezni Várfi András polgármester úrnak a hangverseny fellépőinek nyújtott anyagi támogatásért.

Ungvályi János

2010. novemberi-decemberi rendezvények

Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
XI. 5. 17 óra	Szabó István pánsíp koncertje	Endrőd, katolikus templom	
XI. 6. 10. óra	Szent Imre búcsú	Endrődi katolikus templom	Iványi László 66/283-940
XI. 6. 9 ó.	Ingyenes gyalogúra a Körös-parton	Liget Fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 11. 10 és 14 ó	Gyermekszính. Piroska és a farkas	Katona J. Művelődési Központ	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524
XI. 13. 14-18 ó	Szent Márton-napi program	Gyomai Táj és Alkotóház, Zrínyi u. 2.	Dr. Szonda István, 06-20-238-0046
XI. 13. 20 ó.	Repeta Rock Band+Uhrin Benedek	Hídfő étterem; Endrőd, Hídfő u.2.	06-30-3496627
XI. 20. 9 ó.	Ingyenes gyalogúra a Körös-parton	Liget fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 27.	Disznótoros és Böllér Pálinka v.	Gyoma, Hárs Hotel, Hősök u. 54.	Dezső Zoltán 06-20-569-5700
XI. 30-XII. 20.	Élő Hagyományok, Fotó kiállítás.	Katona J. Művelődési Közp.	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524
XII. 1.-	Gyermekkönyvtári Hónap	Könyvtárak: Kossuth u.50, Blaha u. 21	Dinyáné Bánfi Ibolya; 06-66-282-598
XII. 4.	XIII. Nemzetközi Gyermek Foci K.	Szervezi: Polgármesteri Hivatal	Gál István, Tóth Katalin; 06-66-581-232
XII. 4. 9.ó.	Ingyenes gyalogúra a Körös-parton	Liget fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel 06-30-544-6718
XII. 19. 16 óra	Aranyvasárnapi Koncert	Endrőd, Katolikus Templom	Hevesi-Nagy Anikó; 06-66-581-830

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség.

Hírek a Rózsahegy-i Iskolából

Első helyezés az Amerika napon

Iskolánk meghívást kapott a budapesti Amerikai Nagykövetség, a Magyar-Amerikai Partnerség Egyesület és a mezőberényi Petőfi Sándor Gimnázium által szervezett Amerika nap programjaira, melynek keretein belül vetélkedőt szerveztek nyolcadik osztályos tanulóknak. A rendezvény színvonalát több amerikai diplomata, konzul illetve nyelvvoktatási iroda képviselője is emelte.

A vetélkedő témája természetesen az Amerikai Egyesült Államok volt, azon belül a gyerekeknek számot kellett adniuk tudásukról az ország történelméről, földrajzáról és kultúrájáról. A versenyre Békés megye számos iskolájából 12 csapat nevezett, iskolánkat Liszcai Kata Danicza, Paróczai Zsófia és Vaszkó Áron 8.a osztályos tanulók csapata képviselte. A versenyben amerikai elnökök és híres emberek felismerése, államok neveinek felsorolása, fontosabb évszámok, történelmi események képekben, ünnepek és szokások, híres épületek, jelképek szerepeltek.

Az alapvető tudás mellett fontos volt a talpraesettség, gyorsaság, illetve a csapatmunka. Az angol nyelv használata is főszerepet kapott, hiszen Amerikát kellett népszerűsíteni, illetve reklámozni egy angolul megírt hirdetésben.

A rangos mezőnyben tanulóink I. helyezést értek el, maguk mögé utasítva nagyobb városok csapatait is. Felkészítőjük Szedlák Réka.

Az Amerika napi vetélkedő győztesei

Lengyelországban

Négy nagyszerű napot töltöttünk hatan, volt Rózsahegyis diákok október elején Lengyelországban. Volt iskolánk ezzel az úttal ajándékozott meg minket sikeres versenyszereplésünkért és alapfokú nyelvvizsgánkért.

Kilenc órás utazás után délután háromkor érkezünk meg hajdani iskolánk testvérvárosába, Pilznoba. Fáradtan, de nagy izgalommal vártuk a következő négy napot. Érkezésünk délutánján az ottani iskola igazgatónője várt minket újonnan épült gyönyörű, modern iskolájukban. Ebéd után körbesétáltunk a hatalmas épületben, lenyűgözött minket az óriási tornaterem és az idegen nyelvi laborral ellátott angol terem. A délutánt sulidiszkó zárta, ahol alkalom volt megismerkedni vendéglátóinkkal is. Családoknál voltunk ugyanis elszállásolva, ami a nyelvgyakorlás céljából igen hasznos volt. Most először próbálhattuk ki magunkat idegen nyelvi környezetben, s végre valós élethelyzetben is használhattuk mindazt, amit az angol órákon elsajátítottunk.

Másnap kétnapos kirándulásra indultunk Krinycába, mely egy hegyekkel körbevett festői völgyben elhelyezkedő gyógyüdülőhely. Meglátogattunk egy gyógyvízközpontot, ahol érdekes ízű vizeket kóstolhattunk meg, majd a gyönyörű napfényes időben túrázni indultunk a hegyekre. A hegyről kisonat hozott le minket. Ezután egy hatszemélyes kabinos felvonóval utaztunk, amely 2211 méter hosszan szállított minket Jaworzina csúcsaira. Ez Lengyelország legnagyobb teljesítményű felvonója és egyik legközkedveltebb síparadicsoma. Kicsit féltünk az utazás alatt, de megérte az izgalmaikat, mert a hegytetőn mesés panoráma tárult elélnk, a gyönyörű időben a Tatra csúcsait is megcsodálhattuk. Este egy hotelben voltunk elszállásolva, ahol igazi lengyel ételspecialitásokkal vártak minket vacsorára.

Másnap, mielőtt visszaindultunk volna Pilznoba egy városnéző körútra indultunk, ahol csodálatos parkokat, sok színes, fából készült házat, érdekes templomokat láthattunk és vásárolhattunk lengyel különlegességeket az otthoniaknak. Késő délután érkezünk vissza Pilznoba és az estét egy közös pizzázással zártuk. A vasárnap délelőttöt mindenki a családjánál töltötte, és az ebédet követően, hosszas búcsúzkodás után indultunk haza. Rengeteg élmény, újonnan született barátság és fénykép őrizi a négy nap emlékét, igazán remek kirándulás volt!

Hálásak vagyunk volt iskolánknak, hogy lehetővé tette számunkra ezt az utazást, köszönjük Réka néninek és Magdika néninek, hogy elkísértek bennünket.

Geszti Brigitta, Nagy Kamilla, Tóth Gabriella

Mi szeretjük a matekot!

Rekordlétszámú tanuló, 52 diák nevezett és vett részt az iskolánkból a Bolyai Matematikai Csapatverseny megyei fordulóján, Szarvason.

A verseny célja az, hogy segítse a diákokat azon képességek kifejlesztésében, hogy közösen, összedolgozva oldjanak meg problémákat. Lehetőséget teremt arra, hogy átéljék az együttgondolkodás örömét, és a logikus gondolkodás mellett készségeiket közvetlenül is bemutatthassák diaktársaik előtt, e közben pedig összemérhessék tudásukat.

Izgalommal várhatja az október 28-i gyulai eredményhirdetést a **Hetvenkedők** 8. osztályos csapata, akik már biztosan az első hat helyezett között vannak. Csapatagok: Barna Tamás, Hegedűs Zoé, Paróczai Zsófia és Vaszkó Áron.

Felkészítőjük: Farkas Zoltánné.

Lengyel barátainkkal az új iskola előtt

Igy szerette a ló a lovasokat

Az állatok világnapja

Az állatok világnapja alkalmából október 4-én 50 Rózsahegyis kisdíák látogatott el a Rubin Panzió és Szabadidőközpontba. Az apróságokat nyuszik, cicák, csacsik, bocik várták. Az állatok simogatása, etetése után lehetőség volt lovaglásra is. Igazi játékra adott lehetőséget az ugrálóvár. A program végén izletes fánk és kellemesen meleg tea nyugtatta meg a már korgó pocakokat.

Köszönjük a lehetőséget, nagyon jól éreztük magunkat.

Az iskolai életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

A VADKÖRTÉS EMBER

Akkor történt, mikor Mátyás király Bécsnek büszke várát ostromolta. Mégpedig a döntő roham előtt való estén. A király túri sűveget nyomott a fejébe, ütött-kopott gubát kerített a vállára, s karon kapta Magyar Balázst, a fővezért.

- Gyere, Balázs, nézzünk körül a táborban. Hadd lám, hogy várják jó vitézeim a holnapot.

Biz azok nagyon nyugodtan várták. Mintha nem is ellenséget kellene kaszálni másnap, hanem búzát. Mésélgetve, danolászva heverték körül a tábortüzeket, és nem sok ügyet vetettek a két gubás emberre. Azt gondolták, eleségszállító fuvarosok.

Mátyásék megkerülték az egész tábor, s visszatérőben voltak, mikor a várfalak felől nagy huppanás hallatszott. Mintha tele zsákokot hajítottak volna le a várbeliek.

Nem zsák volt pediglen az, hanem ember. Lassan-lassan kivált a sötétségből, s közeledett a táborhoz. Őszbe csavarodott bajszú, kis köpcös ember volt. A gúnyája mutatta, hogy a fekete seregből való vitéz, a sisakját nem a fején tartotta, hanem a kezében, s ez mindjárt szemet szúrt a királynak.

- Megállj, Balázs - intett a vezérnek -, lessük meg ezt az embert, miben törí a fejét.

Nem törte az a jámbor semmiben sem. Leült a tábor szélén hamvadó tűz mellé, az ölébe vette a sisakját, eszegette belőle szép csendesen a frissen szedett vadkörtét. A vezér meg a király összenézett.

- No, ennek helyén van a szíve - nevetett Magyar Balázs -, bizonyosan a vár tövében szedte azt a finom csemegét, pedig ott könnyen otthagyhattá volna a fogát. A király is elmosolyogta magát.

- Hiszed-e, Balázs, hogy magam is megkívántam a vadkörtét?

- No, csak ennél nagyobb kívánsága sose legyen fel ségednek - szolt a fővezér, s odament a kis emberhez. Sebesen ment, de lassan jött vissza: mert csak úgy döcögötte a nevetés.

- Uram király, ma nem csemegézel vadkörtét. Azt mondta az a kis ember, hogy nem adna ő még magának Mátyás királynak se.

- No, ennek az embernek már magam is a szemébe nézek - mondta Mátyás kedvetlenül, s még szebb hűzta magán a gubát, odaballagott a tűzhez.

- Jó estét, földi! - köszöntötte a vadkörtés embert. Az meg csak annyit mondott rá-foghegyről:

- Edd meg, ha jó!

Mátyást elkapta a bosszúság, és hirtelen kiegyenesedett. De csak egy szemvillanásig. Aztán megint összegörnyedt, s alázatosan adta ki a szót:

- Inkább ennék egy kis vadkörtét, ha jó volna.

- Jó ez annak, aki szereti. Eredj, van a vár tövében belőle egész erdő.

- Jaj, dehogy megyek én oda - játszotta Mátyás az ijedtét -, még a fejemre esne valami bolond német! Ha-

nem teneked adok egy körtéért egy aranyat.

- Nem eladó - majszolta a körtét a vitéz -, magam is elbírok vele. Látod, a holnap estét már vagy megérem, vagy se, osztán nem akarnék éhen menni a másvilágra.

Mátyásnak nagyon megtetszett a mokány kis ember, de úgy tett, mint aki megbosszankodott.

- Nem is vagy te magyar ember - csóválta a fejét -, ha így elereszted a vendégedet.

- Micsoda?! - ugrott fel a kis ember, mint a hörcsög. De aztán csak visszaült a körte mellé, s nyugodtan folytatta: - Látod, pedig én is nagyon sokszor jártam már az udvarodon, de egyszer se vendégeltél meg.

- Hát te tudod, hogy én ki vagyok? - hőkent meg Mátyás.

- Hát a király. Láttam az elebb, mikor kiegyenesedtél, hogy te csak a király lehetsz. Más nem tudja úgy tartani a fejét.

- Hm - mosolygott Mátyás -, hát most már csak megvendéghelhetsz.

- Meg ám, ha te is megígéred, uram király, hogy megvendégsz egyszer, ha innen hazakerülünk.

- Farkas mondja: borjúláb - nevetett Mátyás, és kezét adott a furcsa alkura. Kapott is vadkörtét, de olyan fojtós, fanyar volt, hogy csu-

pa becsületből evett meg belőle egyet.

Aztán befordult a sátrába, aludt egyet a medvebőrön, s másnap csakugyan elfoglalta Bécs városát. Csaptak is nagy áldomást. Tartott vagy félesztendeig. Hanem persze a vadkörtés embert úgy elfelejtette Mátyás, mintha sose látta volna.

De még akkor se emlékezett rá, mikor egy esztendő múlva azt jelentették neki a budai Várban, hogy valami ütött-kopott öreg katona erőnek erejével be akar jutni az ebédlőszobába. Azt mondja, hivatalos ő oda régen.

A király csupa püspökökkel, hercegekkel ült az asztalnál, de azért bebocsátotta az embert. Az pedig megállt mereven, mint a cövek, megadta a tiszteletet annak rendje-módja szerint, s várta, míg megszólítják.

- Ki vagy, mi vagy, jó ember? - kérdezte a király.

- Találki Máté.

- Biz én ki nem találom, ha meg nem mondd - mosolyodott el a király a furcsa néven, s valami homályos emlék elevenedett meg az eszében.

- A vadkörtés ember!

- Az ám, ni! - örvendett Mátyás, s odaszolt a fől szolgáló inasoknak: - Nosza, tegyetek ennek a jó embernek egy terfítékát a ti asztalotokra.

- Ohó, főlsegs király - kottyant bele Máté vitéz a parancsba -, én téged vendégeltetek meg, nem az inasaidat.

Igazságos Mátyás király, talán először életében, megszegyellte magát, és megkérte a jobbán ülő nádort:

- Nádor uram, engedjen itt énmeltem helyét ennek az embernek, mert csakugyan az igazság beszél belőle.

S így esett az, hogy a fekete sereg legrongyosabb vitéze Magyarország legelső uraival mártogatott egy tálba a király asztalánál. De biz ő ezt nem akarta észrevenni egész az ebéd végéig. Csak akkor szolt oda nagy ijedten Mátyásnak:

- Nini, uram király, tán nem is illik az, hogy én szegény közember létemre itt éktelenkedjek a te asztalodnál!

- Megint igazad van, hívem - kacagott a király, s abban a percben megtette Máté vitézt a fekete seregben a nemesek hadnagyának. De még nemeslevelet is festetett neki: három vadkörtét aranyos mezőben.

Igy lett Máté vitéz ősapja a nemes és nemzeti Körtési családnak.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Fecskeavató

2010. október 1-jén, az elmúlt évek hagyományát folytatva Fecskeavatót tartottunk. Az első osztályosoknak egy olyan verset, vagy mondókát kellett elmondaniuk, amit már az iskolában tanultak. Ezután – kézenfogva – egy akadálypályán vonultak végig, és a jelképes iskolakapun átlépve a negyedik osztályosok nyakukba akasztották a kis fecskéket.

A vendég nagycsoportos óvodásaink nagy érdeklődéssel figyelték a próbatételt, majd az elsősökkel körjátékot játszottak. Mielőtt visszatértek az oviba, diószedő versenyen vettek részt.

„Züm - züm”

Méhecskeavatóra került sor – immáron második alkalommal – a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában október 15-én.

Szurovecz Zoltánné (Mártika) tanárnő irányításával és a 8. c osztály segítségével zajlottak a „méhecskeavató” eseményei. Természetesen a 8. a és 8. b osztályt is képviselték tanulók és Jolika néni is segített.

Az ötödik évfolyam diákjainak a „nemes cselekedetek”: játékos, humoros jellegűek voltak, és ügyességet, gyorsaságot igénylő próbákból álltak.

Mindhárom ötödik osztály jól teljesítette feladatát, az eléjük tart akadályokat könnyedén vették, így hivatalosan is ÖTÖDIKESEK lettek, a felsősök közé tartoznak. A nebulók az eskü szövegével zárták a derűs délutánt!

„Szüretelnek, énekelnek, Láttál-e már ennél szebbet?”

Jeles napjaink egyik legszebb ünnepe a Szüreti Mulatság, amelyet harmadik alkalommal, 2010.okt.8-án szerveztünk meg Százszorszép óvodánk udvarán.

Seprű Sárival közösen köszöntöttük meghívott vendégeinket, a Kis Bálint Ált. Iskola első osztályos diákjait, köztük volt óvodásainkat is.

Szüreti versekkel, dalokkal, népi gyermekjátékokkal, tánczással, szőlő-préseléssel, őszi gyümölcsök, termések izelgetésével telt el a délelőtt, amelyet az óvo nénik kedves szüreti jelenete tett emlékeztetéssé.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a kedves szülők segítő támogatását, együttműködését.

*Kis Bálint Ált. Iskola és Óvoda
Százszorszép Óvoda Nevelőtestülete*

Tanulói differenciálás heterogén csoportban

A „Merj a legjobb lenni!” – A tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztése a gyomaendrődi Kis Bálint Iskola és Óvodában című, TÁMOP-3.4.3-08/2-2009-0053 azonosító jelű pályázati projekt keretében került megvalósításra a *Tanulói differenciálás heterogén csoportban* című továbbképzés, melyen 29 kolléga vett részt.

A továbbképzésen a differenciálás elméletét, tevékenységrendszerét, a gyakorlatba való beépítés módjait ismerhettük meg a következő területeken:

- a tanulói személyiség egészének megismerése, elfogadása, a megismerés módszerei,
- a különböző fejlődési szükségleteknek megfelelő fejlesztő programok készítése, a megvalósítás módszerei,
- a differenciált tanulásszervezés és más tanulásszervezési módok párhuzamos alkalmazása a tanítási órában,
- a differenciált fejlesztésnek megfelelő tananyag, taneszköz kiválasztása és készítése, differenciált értékelési eljárások megismertetése és alkalmazásának elősegítése

Trodalmi oldal

Ismét eltelt egy év

Hová tűnt az elmúlt év! – halljuk gyakran azoktól, akiknek bokros teendői miatt röpdül az idő. Különös belegendolni, hogy hat éve működik az OMart Műhely. Olyan tisztán emlékszem a nyitás napjára, mintha tegnap lett volna, mégis soknak tetszik, ha számba veszem, mi minden történt azóta. Hat év alatt az újszülött is iskolássá cseperedik, ugyanakkor beláthatatlan lehetőségek előtt áll. Titkon én is abban bízom, hogy vagy kétszer (háromszor!) ennyi időnk még nekünk is lesz. Sok kedves ismerőst szeretnénk vendégül látni a jövőben is.

Sosem tervezzük meg szigorúan a következő évünket, de egyre több programra érkezik igény, így a 2011-es év lassacskán már majdnem be is telt. Az is a véletlenül múlik, ki a vendégünk őszszel, amikor a születésnapunk esik. A hat év alatt kialakult az a rend, hogy egy műsoros esttel egybekötve megnyitunk egy kiállítást is. Most, október 15-én Gyányi Réka kiállítását, s Hornok Ernő ajánlására a gyomai születésű Kecskeméti élő újságíró, Koloh Elek Hőingadozás című verseskötetét mutattuk be a megjelenteknek.

Mivel estjeink a kiállítás-megnyitóval indulnak, kezdem itt is

azzal. Gyányi Réka egy 23 éves tehetséges, szép ifjú hölgy, aki vala mi kor kedves tanítványom volt, és néhány év távollét után újra itthon él, s két pici fiát neveli. Sokáig gyözködtek: lépjen be a Tűzmenedék együttesbe hegedülni, énekelni, míg tavaly végre igent mon-

dott. Egészen elámultam, amikor megtudtam, hogy a gyerekek, a háztartás, a zenekar és a tanulás mellett milyen időigényes hobbi van: terítőket, táskákat, ruhákat és egyéb kiegészítőket tervez és varr. Szerencsére könnyen ráállt, hogy bemutassuk munkáit a nagyközönségnek. Cs. Nagy Lajos barátom ötletére a kirakatban is elhelyeztünk néhány szép darabot, és kiderült: sokakat érdekel e téma.

Koloh Eleket elkísérte két kecskeméti barátja Farkas P. József, a Porta Könyvkiadó főszerkesztője - aki egyben a bemutató házigazdája is volt – és a szintén gyomaendrői kötődésű Kovács András (Lityu), a Print 2000 Nyomda tulajdonos- ügyvezetője. A beszélgetős blokkok között Cserenyecz Éva, Molnár Albert, Polányi Éva, Turnár Mariann és jómagam adtuk elő Elek néhány előre elküldött versét. Egy új ötlettel is kedveskedtünk a vendégeknek: a kötet címadó verse, a Hőingadozás ötféle értelmezésben hangzott el, ugyanis minden előadó elmondta a saját blokkjában. Elek közvetlen, baráti stílusban – gyakran megnevettetve a közönséget – beszélt a Gyomáról való távozása óta eltelt évtizedekről. Józseftől megtudtuk, hogy Elek is és András is elismert szereplői Kecskemét kulturális életének, de „haza” mégis Gyomára jönnek. A jó hangulatú est lezárásaként a házigazda elismerését fejezte ki az előadónak a színvonalas produkcióért, a közönségnek a csillogó szemekért, s a szervezőknek a telt házért, valamint azért a megfoghatatlan vibrálásért, amit megfogalmazni nem lehet, csak érezni. Vendégkönyvünkbe a következőket írta: „Szívből köszönöm ezt az estét, amely a költészet (ál)ürügyén igazából arról szólt: kitűnő emberek/olvasók laknak Gyomán, a Kner-örökség híres városában. Főhajtással: Farkas P. József.

Az est beköszöntőjében elmeséltem a következő történetet a jelenlevőknek, s most is kikíváncozik belőlem: Eddig mindig saját készítésű meghívót küldtünk vendégeinknek, s az őszire ráírtuk, hányadik születésnapunkra invitáljuk őket. Most Elek és András szép nyomtatott meghívóját kapta mindenki, amin a mi évfordulónkról természetesen szó sem esett. Nem kis meglepetésemre Hornokné Rosza Kati egyik nap virággal a kezében lépett be a boltba, elnézést kért, hogy nem tud eljönni a bemutatóra, rendelt egy dedikált kötetet, majd köszöntötte az OMart Műhelyet 6. születésnapja alkalmából. Egészen meghatódtam. Katika, nagyon köszönjük!

Oláh Gizella

Kovács P. József, Koloh Elek, Molnár Albert, Valuska Lajos, Oláh Gizella, Turnár Mariann, Cserenyecz Éva

Ízes Ízek

November

Csirke vadasan

A megtisztított, feldarabolt csirkét enyhén ecetes vízbe tesszük. Reszelünk bele sárgarépat, sózzuk, borsozzuk és meghintjük apróra vágott petrezselyem zölddel. Izesítjük citromlével, mustárral, porcukorral. Az egészet puhára főzzük. Tejfőben elkevert liszttel közepes sűrűségűre behabarjuk. Ellenőrizzük az ízeket, majd zsemlegombóccal tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLETEK

ÚJ ÁRU ÉRKEZETT
NADRÁGOK - SZOKNYÁK - NŐI FELSŐK

GYEREKRUHÁK - MELEGÍTŐK

Gyoma Kossuth u. 30. - Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig
Endrőd Fő út - Mikes út sarok - Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

NARANCS AJÁNDÉK

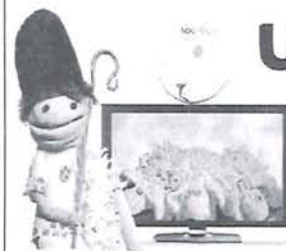
JÁTÉKOK - CSOMAGOLÓK

DÍSZTÁRGYAK - AJÁNDÉKOK

KELETI TÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		FilmMuseum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - német
		Discovery Channel	MTV Europe
		Spectrum	Sky News
		Animal Planet	CNN
		National Geographic	BBC World
		TV Paprika	Euronews
		Film+	DW TV
		Hallmark	CNBC Europe
		Eurosport	ZDF
		Eurosport 2	Pro7
		Extreme Sports	Rai Uno
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabadon fogható csatornát

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Fiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DÁVID JÁNOS volt hunyai lakos, aki a gyomai idősök otthonában élt, 70 évesen elhunyt. Gyászolják: közeli és távoli rokonai, ismerősei. Temetése Hunyán volt, október 16-án.

DÁVID VILMOSNÉ SZUJÓ ESZTER, aki Endrődön élt, 84 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

DR. GELLAI MIKLÓSNÉ UHRIN MATILD 87. évében Budapesten elhunyt.

HORNOK IMRÉNÉ TÍMÁR MARGIT endrődi lakos, életének 88. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

HORNOK PÉTERNÉ TÍMÁR TERÉZ endrődi lakos, 95 évében megtért Égi Urához. Gyászolja családja

PELYVA MIKLÓS gyomaendrődi lakos 74 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

SZELEI BÁLINT endrődi lakos, 64. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja felesége, lánya, fia és a család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

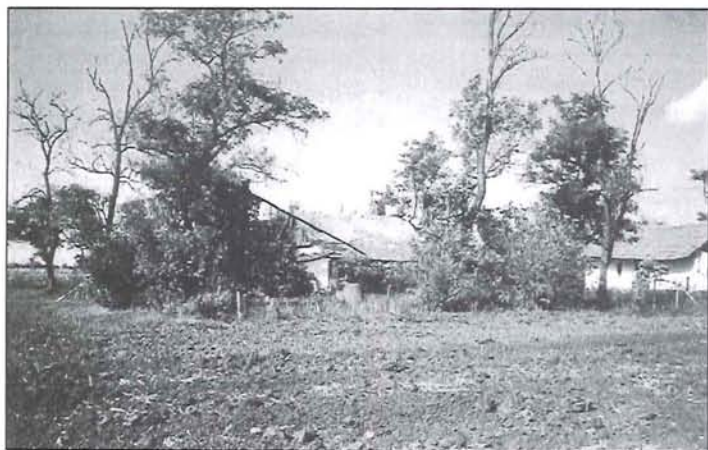
Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

1999. Utolsó tanyaépület a környékünkéről. Salamon János tanyaja Endrőd és Kondoros között, Endrődtől 9 km-re. Lebontva 2000-ben.

1980. Salamon tanya. Lekvárfőzés a tanya udvarán. Az üstnél Alt János.

1998. Gémes kút a Salamon tanyán, az ugarak határán

A képekért köszönetet mondunk Alt Jánosnénak.

Az '56-os forradalomra emlékeztünk Endrődön

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ

nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

Kedves vásárlóim!

Novemberi ajánlataim:

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kandallók, szesekályhák, kályhacsövek
- Őszi virághagymák, rózsatövek vetőmagok
- Fűnyírók, láncfűrészek, kerti szerszámok
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók, bilincsek
- Üstházak, üstök, zománcos edények
- Gázegők, gáz- és elektromos hőszugárzók
- Szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Festékárúk, ecsetek, glettek
- Titán silícionok, purhabok, ragasztók
- Munkavédelmi bakkancsok, ruhák, kesztyűk
- Esőruhák, gimicsizmák
- Egér- és patkányirtók, fogók, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag áruk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők
- Kegeleli mécsesek, gyertyák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 12. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. december

A tartalomból:

Devceserben jártunk 5. oldal

Pauler Gyula-díjat kapott Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója - 8. oldal

Decemberi rendezvények - 13. oldal

Jön! A szentegyházi gyermekkórus- lásd a programajánlóban - 13. oldal

Endrői Szent Imre búcsú - Dr. Dénes Zoltán ezüstmiséje - 20. oldal

Advent

Megújulásra hív minket az Úr advent elején, megújulásra hív minket városunk és egyházmegyénk is, éljünk mindannyian a megújulás lehetőségével és forduljunk a Fény felé!

Forduljunk a fény felé, amely világít,
Forduljunk a fény felé, amely melegít,
Forduljunk a fény felé, amely utat mutat,
Forduljunk a fény felé, amely reményt hoz,
Forduljunk a Fény felé, aki közénk szállt alá,
Forduljunk a Fény felé, aki értünk lett testté,
Forduljunk a Fény felé, aki a sötétségbe jött,
Forduljunk a Fény felé, aki örök világosság marad,
Forduljunk a Fény felé, aki Krisztus!

Urunk, Istenünk! Engedd meg nekünk, városi közösségünknek, egyházmegyénknek és egész házad népének, hogy az adventi időben és ebben a neked szentelt évben, hozzád forduljunk minden bánatunkban és örömünkben, minden kérésünkben és hálánkban, minden apró-cseprő és fontos ügyünkben, minden kis és nagy találkozásunkban, minden emberben és eseményben, minden ünnepünkben és a mindennapjainkban.

Hozzád forduljunk teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel, teljes elménkkal.

Kérünk, újíts meg minket, plébániai és egyházmegyei közösségünket, hogy ebben az évben Benned megújulva, a megtérés örömét adhassuk majd tovább a rád szomjazóknak. Amen.

Városi adventi gyertyagyújtás Gyomaendrőd Szabadság terén november 28-án, december 5-én, 12-én vasárnap 16 órakor, és 19-én vasárnap 18 órakor. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

*Áldott karácsonyt és boldog új évet kíván minden kedves Olvasónak
a Szerkesztőség és az Endrődiek Baráti Köre*

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Helyreigazítás

Előző számunkban beszámoltunk arról, hogy az endrői Köztetetőben felállítottuk és a plébános november 1-jén felszentelte a „Szujó” keresztet.

Tudósításunkban hiba csúszott, mert ez a Szujó kereszt egy másik Szujó kereszt, nem az, ami a falu szélén áll, ahogy az előző számunkban írtuk.

E kereszt eredete a felirat szerint: „Szujó Lajos és neje Zs. Tímár Mária alapítványa, 1915.”

Köszönőlevél a Csángók támogatásért

Dumbranénbe már második éve, hogy sikerült elindítani az iskolán kívüli magyar nyelvű foglalkozásokat, ahol több mint ötven gyermek gyakorolhatja a közösségeinkben régen használt magyar nyelvet. Úgyszintén idén sikerül másodszorra eljutni a csángó gyerekekkel Békésszentandrásra, ahol nagyszerű programokon vehettünk részt. Ez alkalommal megadódott a lehetőség, hogy találkozzunk a templomos lovagok képviselőjével, akik megismerve megígérték, hogy meglátogatnak bennünket idehaza, Moldvába.

Az őszi beköszöntésével nem csak a mezők termésének örvendeztünk, hanem a Templomos Lovagrend illetve a Borsodnádasi, Gyomaendrőd és Békésszentandrás közösség jóvoltából hozzánk eljuttatott élelmiszer illetve ruhanemű segélycsomagoknak is. Október napsütéses vasárnapján, a magyarnyelvű foglalkozásokra járó gyermekek családjai, illetve a nehéz körülmények között élő csángó családok közül több mint harmincan részesültek a segélyszállományból.

A megajándékozott családok, illetve az egész csángóság nevében szeretném megköszönni és kérem a Jó Atyát, hogy adjon erőt és egészséget mindenkinek, aki együttérez az embertársával, és tesz valamit a gyengébbek megsegítéséért.

Isten fizesse jó szándékuk és erőfeszítéseik!

Tisztelettel: Gyurka Valentin
dumbravéni tanító bácsi

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

2010. október 31-én ünnepelte Hunyán Cserven Béla és Raczkó Erika 25. házassági évfordulójukat.

A vasárnap délelőtti szentmisén adtak hálát Istennek, hogy 25 éven keresztül megtartotta őket hűségben, szeretetben.

A szentmisén ezüstmenyegzős áldásban részesültek. Szeretetüket és életüket kísérelje tovább is Isten bőséges áldása!

GRATULÁLUNK!

Október 26-28 között, Budapesten az Erzsébet-ligeti Színházban került megrendezésre a IX. nemzetközi művészeti gyermek és ifjúsági fesztivál-verseny „Budapest csillagai - ifjúság, ihlet, lelkesedés, tehetség” címmel.

Városunkat FÜZES ANDRÁS, a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény gitárszakos tanulója képviselte. Kategóriájában Andrást EZÜST DIPLOMÁVAL díjazta a nemzetközi zsűri.

Felkészítő tanára: Szabó Mária.

Templomi gyűjtés a vörösiszap károsultjainak

Templomainkban októberben gyűjtöttünk a károsultak megsegítésére, melyet továbbítottunk a Püspökségre.

Endrőd: 87.390 Ft

Gyoma: 19.990 Ft

Hunya: 47.345 Ft

Köszönjük Híveink nagylelkű segítségét, Isten fizesse meg!

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA

- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület november hónapban

November 4-én 16 napirendi pont megtárgyalása végett rendkívüli testületi ülést hívott össze a polgármester.

Megvitatásra került a város 2010. évi háromnegyed éves gazdálkodásáról szóló beszámolója, a közoktatási intézményrendszer működési minőségirányításának programja alapján készült éves beszámoló, esélyegyenlőségi tervből adódó feladatok áttekintése.

Elfogadta a Képviselő-testület a Liget fürdő és Szolgáltató Kft. alapító okiratának módosítását, illetve felhatalmazást adott adásvételi szerződés megkötésére, amely a Magtárlaposi utca 1-3. szám alatt lévő új építésű lakások megvásárlását szolgálja bruttó 30 millió Ft értékben. A lakások 80%-os készültségűek, és szolgálati lakások céljára lesznek felhasználva.

Megtörtént az önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok felügyelő-bizottság tagjainak visszahívása, és új tagok megbízása, valamint az önkormányzat bizottsági tagjainak megválasztása, illetve kiegészítése.

1. Ügyrendi, Oktatási, Kisebbségi, és Esélyegyenlőségi Bizottság (Lehóczkiné Timár Irén elnök, Dr. Farkasinszki Erzsébet képviselő) már meglévő tagjai közé választották még Marton Dániel képviselőt, Ágostonné Farkas Mária, Dr. Timár Gyöngyi, Hangya Lajosné külső tagokat.

2. Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai és Ellenőrzési Bizottság tagjai lettek: Márjalaki József (elnök), Arnóci István, Marton Dániel, képviselők, Gellértné Vaszkó Tímea, Tóth Lajosné delegált tagok.

3. Városüzemeltetési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság elnöke Betkó József, tagjai: Béres János, Poharelec László képviselők, delegált tagok: Klimaj Zsolt és Szujó Zsolt.

2009. november 25-én megtartott testületi ülés anyagából:

Beszámoló a kötvényből származó forrás 2010. III. negyedévi menedzsmentjéről

A Budapest Priv-Invest Gazdasági Tanácsadó Kft. Képviselője elkészítette a kötvényből származó forrás III. negyedévi alakulását, bemutató beszámolóját.

No.	futamidő	rendelkezés	Jegyzett árfolyam	CHF (Lejegyzett kötv.) (Érték a jegyzéskori áf)	HUF
Kötvény lejegyzése Raiffeisen					
00.	2008. 02. 27	K ö t v é n y	158, 35	6. 316. 000, 00	1. 000. 138. 600, 00
	2018. 02. 27	lejegyzése CHF			

Az első 3 negyedévben több mint 52.000 E Ft bevételt ért el az önkormányzat a kötvényforrás kezelése, befektetése során, és 6,695 millió Ft kamatot fizetett meg. A harmadik negyedévi teljes felhasználás 20,995 millió Ft volt. Rendelkezésre áll szeptember 30-án forintban 1.044.060.000,00 összeg.

A menetrend szerinti helyi autóbusz közlekedés legmagasabb díjáról szóló 4/1991 (III.29) KT rendelet

A Mobilbusz Közlekedési Kft. 2011. január 1-től kezdődően az alábbi jegyárak bevezetését kéri

Tervezett árak		
Megnevezés	Jelenlegi ár	2011-re tervezett árak
Egy útra szóló vonaljegy	100 Ft	110 Ft
Teljes árú havi bérlet	2400 Ft	2500 Ft
Kedvezményes havi bérlet	450 Ft	470 Ft

A helyi autóbusz menetrend tanulmányozása során megállapításra került, hogy a helyijárat nincs hozzáigazítva az érkező vonatokhoz. Az átlagos várakozási idő több mint fél óra, illetve lakossági bejelentések is érkeztek a helyijáratokkal kapcsolatban. Az előterjesztést a Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai, Ellenőrző és Közbeszer-

zési Bizottság vizsgálta, és javasolta a Képviselő-testületnek annak elfogadását, illetve egyes járatok kihasználtságának vizsgálatát, valamint próbajárat indítását a szakrendelőhöz.

Szolgálati és szociális bérlakások karbantartási és felújítási munkálataival kapcsolatos fenntartói döntések

Elkészítette beszámolóját 2010. évben történt felújítási munkálatairól a Gyomaszolg Ipari Park Kft. ügyvezetője. Megtudhattuk, hogy a felújítási munkák folyamatosak voltak és a használhatóság figyelembevételével történtek. Sajnos a lakások egy része régi építésű, valamint műszaki állapotuk sem kielégítő, így a szükséges felújításokra nem elegendő a rendelkezésre álló fedezet. Az előterjesztést a Képviselő-testület elfogadta, és olyan arányú lakbéremelést javasolt, ami a felújítási munkálatok költségeit fedezi a későbbiekben.

Idősek karácsonya rendezvény szervezése

2010. évben is megrendezésre kerül az Idősek Karácsonya városi rendezvény. A szervező a hagyományokhoz híven a Térségi Szociális Gondozási Központ lesz. A megemlékezésre 2010. december 10-én kerül sor, melyhez az önkormányzat 200.000 Ft-ot biztosít.

Adventi koszorú állításának támogatása az Idegenforgalmi Alap céltartalékából

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda Gyermekéért Alapítványa azzal a kéréssel fordult a Képviselő-testülethez, hogy engedélyezze az idegenforgalmi alap céltartalékában rendelkezésre álló 200.000 Ft felhasználását adventi koszorú felállítására, melyet a város főterén található szökőkút közepébe helyeznének el.

Advent vasárnapjai: november 28., december 5., december 12., december 19. napokon délután 16 órai kezdettel rövid műsor kíséretében gyűjtanák meg a gyertyákat.

Kirakodó vásár áthelyezése

A Markt Plusz Kft. kérelmet nyújtott be a kirakodóvásár helyszínének időjárástól függő alkalmi módosításának engedélyezésére. Amennyiben az időjárási viszonyok nem teszik lehetővé a kijelölt vásártéren a kirakodást, úgy az, az endrődi piactéren valósulhasson meg.

A Képviselő-testület engedélyezte a kirakodóvásár megtartását az endrődi piactéren rossz idő esetén.

Közmeghallgatás időpontjának meghatározása

A város Képviselő-testülete a törvényi előírásnak megfelelően évente legalább egy alkalommal közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás időpontjai: 2010. december 7. Gyomaendrőd Kossuth Lajos utca 9 szám (Katona József Művelődési Ház), illetve 2010. december 8-án Gyomaendrőd Blaha Lujza út 21 (Népház Kistérségi Konferenciaterem).

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

Kitűzték az időközi választást a 2. egyéni önkormányzati választókerületben

A Helyi Választási Bizottság 2010. november 26-i ülésén 2011. február 19-ére tűzte ki a 2. egyéni választókerületben az időközi önkormányzati képviselő választást.

Mint az közismert Dr. Busai György, akit 2010. október 3-án a 2. egyéni választókerületben önkormányzati képviselőnek választottak 2010. november 12-én (pénteken) kelt levelében lemondott önkormányzati képviselői mandátumáról. A lemondó levele a törvényeknek megfelelően a november 25-i Képviselő-testületi ülésen is ismertetésre került.

A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény 2. § d) pontja alapján az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik lemondással. A törvény 3. § (4) bekezdés a) pontja értelmében önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik a képviselő által meghatározott időpontban.

Dr. Busai György lemondó levelében a lemondás napjaként a levél írásának időpontját jelölte meg, ezért a fent idézett törvény 3. § (4) bek. a) pontja értelmében a 2. egyéni választókerület mandátuma 2010. november 12-én megüresedett.

www.gyomaendrod.hu

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Elhunyt endródi plébánosok I.

1. Pochuch Imre

1717-1733-ig volt plébános. Életéről szinte semmit se tudunk. Halála után az anyakönyvek minden más egyéb irattal együtt báró Harruckern uradalmi tisztje által Szarvasra, az uradalmi levéltárba átvitettek, ahol jelenleg is vannak.

2. Sztankovics János

1733-tól 1753-ig volt plébános. Nem tudni, honnan jött. Meghalt Endrődön, életének 46., itteni lelkészségének 20. évében, 1753. február 10-én.

Plébánossága idején, 1739-ben golyvás pestis járvány volt, sokan meghaltak. Ő is megbetegedett, de meggyógyult. Az ő idejétől kezdődnek az anyakönyvek.

3. Lapcsánszki György

1753. augusztus 8-tól 1761. április 12-ig volt Endrődön. Csatóczból (valószínű elírás a HD-ben, mert ilyen nincs. Csasztkóc viszont van, Nyitra megyében, a csejtei uradalomban. Írta Fényes Elek Magyarország geográfiai szótára, 1851.) jött, hol két évig működött. Szláv nyelvű, de erősen tanul magyarul. Nyolc évi plébánossága után itt helyben meghalt 1761. április 12-én, a régi templomba temették. Az ő ideje alatt himlőben sokan meghaltak 1759-ben.

1753-ban a régi kápolna megnagyobbítása befejeződött.

4. Negyelák György

1761. május 1-től 1764. június 1-ig volt Endrődön.

Előzőleg Micskén és Margittán volt. Három évi plébánossága után meghalt, és a régi templomba temették, 1764. júniusában. Évenként öt alapítványi kis miséje volt.

1764. június 1-től október 14-ig P. Felix szerzetes volt a plébániai adminisztrátor.

5. Lányi Mihály

1764. október 14-től 1772. augusztus 5-ig volt Endrődön. Korábban Váncsodon volt plébános. 1772. augusztus 5-én a Körös folyóban fürdött, és belefulladt. A régi templomba temették, endródi plébánossága nyolcadik évében. Ő volt Endrődön az utolsó szakállas plébános.

6. Pálffy Sámuel

1772. október 17-től 1780. május 22-ig volt endródi plébános. Ér-keserűből jött ide. Nyolc évig volt itt plébános, meghalt 1780. május 22-én. A régi temetőben, a kereszt mellé temették.

Az ő idejében szűnt meg a templomban a tót nyelv.

7. Barits Valentin

1780. július 28-tól 1785. január 15-ig volt Endródi plébános. Mezőtelegdi plébánosból lett endródi plébános. Őt esztendeig szolgált itt, majd 1785. január 15-meghalt.

8. Bikály Péter

1785. május 1-től 1788. július 16-ig volt Endrődön. Püspöki titkárból lett plébános, csak három évig, mert életének 45. évében, 1788. július 16-án meghalt. A régi temetőben temették el.

9. Homonnai Zsigmond

1789. januártól 1796. szeptember 8-ig volt Endrődön. Belényesi plébános volt ezelőtt. Meghalt 1796. szeptember 8-án, életének 54., plébánosságának 8. évében.

10. Jánossy József

1796. november 1-től 1805. szeptember 26-ig volt Endrődön. Korábban Békésen lelkész. Kilenc évig fáradhatatlanul dolgozott, szélütésben meghalt Körösladányban 1805. szeptember 26-án, életének 55. évében. Ott lett eltemetve.

Alatta kezdett épülni a mostani nagytemplom 1798. évben, és halála után 1 évvel, 1806-ban be is fejezték. Az ő idejében épült a jelenlegi plébánia is, 1801-től.

Az Élet Másokért Közhasznú Egyesület,
a Templomos Lovagrend Árpád-házi Szent Erzsébet
Kommendája,
a Karitás Gyomaendrődi csoportja,
és sokan mások idén újra megrendezik a

IX. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!” jótékony célú adakozását.

Terveink szerint az Élet Másokért Egyesület és a Templomos Lovagrend Árpád-házi Szent Erzsébet Kommendája részéről 25 gyomaendrődi, tartósan beteg gyermeket nevelő családot szeretnénk ebben az esztendőben is megajándékozni a nagylelkű segítségnek köszönhetően.

Helye:

Jézus Szíve Katolikus Templom
(Gyomaendrőd – gyomai városrész)

Ideje:

2010. december 16. (csütörtök) du. 14⁰⁰ óra

Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmiszert, édességet, írószert, játékokat, könyveket, stb, ami egy gyermek számára örömet jelenthet.

A felajánlásokat a következő címekre várjuk:

Vaszkó Sándorné, Gyomaendrőd
volt OTP melletti könyvelőiroda
Szt. Imre Róm. Kat. Plébánia Hivatal,
5502 Gyomaendrőd, Fő u.1. sz.

AKI ANYAGILAG SZERETNE SEGÍTENI, AZ A KÖVETKEZŐ CÍMEN TEHETI MEG:
Számlaszámunk:

Élet Másokért Egyesület

K&H Bank: 10402245-50505148-4957100

A felajánlókat kérjük, hogy adóigazolás miatt adószámukat feltétlen tüntessék fel a befizetés során a közlemény rovatban.

Gyomaendrőd, 2010. november hó

Vaszkó Sándorné
egyesületi elnök

Középpontban az elesett, rászoruló ember...

Vörösizsap károsultjainak gyomaendrődi megsegítése

Az „Élet Másokért” kh. Egyesület adománygyűjtést szervezett a devecseri vörösizsap- katasztrófa károsultjainak megsegítésére, melynek fővédnöke Várfi András volt.

Az összegyűlt tartós élelmiszert, tisztítószert és ruhaadományt 2010. október 22-én vittük el Devecserre. Egy kisteherautóra pakoltuk fel a mintegy húszmázsányi összegyűlt rakományt. A teherautó gépkocsivezetője, és egyben tulajdonosa Gyuricza Sándor gyomaendrődi vállalkozó, aki az ingyenes szállítással járult hozzá, hogy a bajbajutottakhoz eljuthasson a segélyszállítmány, utastársa Szöke József helyi tűzoltó volt. Valamint az Önkormányzat által biztosított személygépkocsi, melynek sofőre Györfi László volt, utastársai voltak Vaszkó Sándorné az „Élet Másokért” kh. Egyesület elnöke, Iványi Lajosné önkormányzati képviselő asszony, Szilágyi Sándor a helyi Katasztrófavédelem vezetője, Varga Zoltán helyi tűzoltó, aki egyben a Körös Mentőcsoport tagja is.

A településre beérve mindannyiunkat megdöbbentő látvány fogadott. A házfalakat 2-3 méteres magasságig „festette” a vörösizsap. Katonák, önkéntesek, tűzoltók segítettek a kárelhárításban. A mentésben résztvevőknek, illetve a helyi lakosoknak az egykor volt piactéren nagy főzőedényekben készítették az ebédet.

Az elszállított adományokat a kijelölt raktárhelyiségben kellett lepakolnunk, ahol már nagy mennyiségű ruha- és élelmiszeradomány gyűlt össze a jóakarató embereknek köszönhetően. Az adományt átvevők elmondták, hogy a szétosztást a Magyar Vöröskereszt aktivistái végzik.

Mindannyian megdöbbenéssel nyugtáztuk a látottakat, lelkünkben mély nyomot hagyott az utcákon folyó vörösizsapos víz, valamint az elhagyott házak és porták, a tönkrement kiskertek, és a tönkretett emberi életék.

EU-s élelmiszerosztás

A helyi Katolikus Karitás 2010. október 26-án EU-s élelmiszersegély-osztást rendezett. Ennek keretében 166 család - mely 450 embert érintett - részesült az adományból. A tartós élelmiszer, mely 4 főig terjedő családoknak 15 kg száraztésztát, az öt fős lélekszámú családoknak ennek a duplája került átadásra. Az adományhoz tartozott 4x100 szemes C-vitamin.

Az adomány október 25-én 21 órakor érkezett meg, melynek súlya összesen 24,49 mázsa.

A lerakodáshoz szükséges targoncát a Kner Nyomda biztosította. A kézi lerakást a helyi tűzoltók és önkéntesek végezték.

Október 26-án 10 órakor a volt Sallai úti iskolában került sor az átadásra. Az esemény fővédnöke Várfi András polgármester úr volt.

Az EU-s élelmiszer program jogosultsága szigorú jövedelemkorláthoz van kötve, melyet a Karitás mindig a segélyszállítmány megérkezése előtt közöl. Az adományozottak az előzetesen megküldött értesítéssel igazolták jogosultságukat. Amennyiben valaki akadályoztatása miatt nem tudott részt venni, úgy az értesítéssel megküldött meghatalmazás ellenében volt jogosult átvenni az adományt.

Mivel szigorú feltételekhez van kötve a jogosultság, úgy az elszámolást is szigorú feltételekhez köti a szegedi központú Katolikus Karitás, illetve az MVH.

A zord, esős, szeles idő ellenére az emberek nagy többsége megadott időpontra megérkezett, és fegyelmetlenül várták, hogy sorra kerüljenek. Nagy örömmel és köszönettel vették át a „súlyos” csomagot.

A tavalyi évhez képest, amikor is négy alkalommal élhattünk ezzel a lehetőséggel, ebben az évben eddig ez volt az első.

A megajándékozott családok nevében köszönet illeti azokat, akik ebben a munkában segítettek:

Várfi András polgármester úr
Szilágyi Sándor helyi katasztrófavédelem vezetője

a helyi tűzoltók:

Omiliák Csaba

Szöke József

Varga Zoltán

Szakálos Tiborné

Dr. Giricz Katalin

Iványi Lajosné

Vatainé Seprenyi Mária, illetve a

Kner Nyomda Zrt.

A karitatív munka önzetlen segítséget jelent, elvonatkoztatva minden egyébtől, ahol középpontban az elesett, rászoruló ember áll.

Gyomaendrőd, 2010. október hó

Vaszkó Sándorné
a helyi Karitás tagja

Katolikus oldal

DECEMBERI ÜNNEPEK

3. péntek:	Xavéri Szent Ferenc áldozópap
4. szombat:	Damaszkuszi Szent János áldozópap egyháztanító
5. vasárnap:	Advent 2. vasárnapja
6. hétfő:	Szent Miklós püspök
7. kedd:	Szent Ambrus püspök, egyháztanító
8. szerda:	Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása
9. csütörtök:	Szt. Juan Diego Cuauhtlatoatzin guadalupai látnok
11. szombat:	Szent I. Damazusz pápa
12. vasárnap:	Advent 3. vasárnapja
13. hétfő:	Szent Lúcia szűz, vértanú
14. kedd:	Keresztes Szent János áldozópap
19. vasárnap:	Advent 4. vasárnapja
25. szombat:	Karácsony, Urunk születése
26. vasárnap:	A Szent Család vasárnapja
27. hétfő:	Szent János apostol, evangélista
28. kedd:	Aprószentek
31. péntek:	Szent I. Szilveszter pápa

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

A BAJBAJUTOTTAK SZOLGÁLATÁBAN Beszámoló a Katolikus Karitászmunkájáról

A Katolikus Karitászmunka hivatalos segélyszervezeteként az evangélium szellemében végzi a szegények és rászorulóknak támogatását. Országsszerte 700 plébániai csoportban mintegy tízezer önkéntessel van jelen az összes egyházmegyében. A Karitászmunka országos hálózatán keresztül hazánk minden tájegységén működött csoportokat, akik környezetükben segítik a rászorulókat.

Egyházmunka nagy ünnepeihez kapcsolódóan, évente több alkalommal igyekszik lehetőséget teremteni a segélyszervezet munkájának megkönnyítésére. A nagybójtai tartósélelmiszer-gyűjtés alkalmával templomainkban egy öskeresztény gyakorlatot idéztünk fel azzal, hogy a szegényeknek szánt élelmiszereket az Isten házában gyűjtöttük össze.

A rászorulókkal való állandó törődés mellett ez az év komoly nehézségek elé állította a Karitászmunka munkatársait. A tavaszi árvíz, a viharkárok és a néhány héttel ezelőtti vörösiszapár alkalmával azonban példanélküli összefogással segítette az egész ország a bajba jutott családok.

Segélyszervezetünk az első perctől kezdve jelen volt az árvízi és vihar sújtotta helyszíneken. A nagylelkű adományokból összegyűlt 255 millió forintból családok ezreit látta el tartós élelmiszerrel, ivóvízzel, takarókkal, tisztítószerekkel és gyógyszerekkel. Az újjáépítés során önkéntes szakértők segítettek a munkálatokat, valamint építőanyaggal, eszközökkel, majd bútorokkal és háztartási felszerelésekkel segítette a szervezet – és segíti a mai napig – a rászorulókat. Az épületek helyreállítása mellett fokozott figyelmet fordítanak a tönkrement veteményesek miatt nehéz helyzetbe került családokra is. Az őszi folyamán mintegy 500 zsák étkezési burgonyát és 2 tonna paprikát osztottak szét a bajba jutottak között.

Az elmúlt időszakban a Karitászmunka összesen 300 árvízitől sújtott lakást újított fel, amelyhez – elismerve a szervezet munkáját – több nagyvállalat is támogatást nyújtott.

A nyár során az otthonukból kitelepített családok gyermekei számára több turnusban szerveztek tábort, amelyek keretében összesen 340 gyermek vett részt. A tanév kezdetekor pedig 800 darab, füzetekkel megrakott iskolatáskát és élelmiszer-csomagokat osztott szét a szervezet az első és második gyermekek között.

Még zajlott az árvízi helyreállítás, amikor október 4-én Devescer és Kolontár térségét elöntötte a vörösiszap. A katasztrófát követően a Karitászmunka azonnal élelmiszerrel, tisztítószerekkel, védőfelszereléssel, szálláslehetőséggel és lelki segélyszolgálatot igyekezett

DECEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és 17 órakor. Advent hétköznapjain reggel 6-kor

Rorate mise, így fél 8-kor nincs, csak temetési mise.

24-én pénteken, azaz Szenteste éjféli mise, előtte fél órával pásztorjáték.

25-én Karácsony napján, azaz szombaton és újévkor: 10, 17 óra
Év végi hálaadás 31-én, pénteken 17 órakor

Szent Gellért Iskola kápolnájában

december 12-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor

Kedden, csütörtökön, első pénteken és szombaton este 5-kor

A szombat esti előesti mise vasárnapi mise

24-én pénteken, azaz Szenteste 17 órakor „éjféli” mise, fél 5-től pásztorjáték

25-én, Karácsony napján és újévkor reggel 8-kor
Év végi hálaadás 31-én, pénteken délután 3 órakor

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, szerdán 17 órakor

25-én, Karácsony napján és újévkor fél 12-kor

az áldozatok segítségére sietni.

A szervezet gyűjtést indított, amelyhez bel- és külföldről egyaránt lehetett csatlakozni. Hazánk lakossága újabb gyors összefogásról tett tanúbizonyságot: három hét alatt 800 önkéntes érkezett a helyszínre, hogy kétkezi munkával segítse a nem veszélytelen kármentést és a vörösiszap eltakarítását. A gyűjtések eredményéből – az árvízhez hasonló módon – a tárgyi segítségnyújtás mellett a családok életének újrakezdését is nyomon követi és támogatja a szervezet.

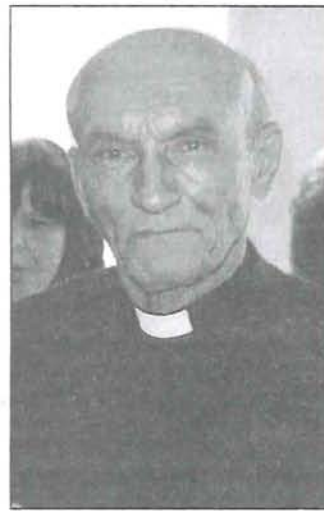
A Katolikus Karitászmunka folyamatosan hívja és várja önkéntesek jelentkezését, akik Szent Erzsébet példáját követve vállalnak részt a szegények megsegítésében.

A segélyszervezet hálásan köszöni minden hívő nagylelkű adományát, amely lehetővé teszi a szegények és bajba jutottak folyamatos támogatását.

Budapest, 2010. Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepén

Katolikus Karitászmunka

Egyházi elismerés a Főváros napján

November 17-én, a Főváros napján Budapest Főváros Közgyűlése minden évben elismeréseket ad át a városért végzett kiemelkedő tevékenységért. Idén a kitüntetettek között volt az endrődi származású **Varjú Imre kanonok** is, a fővárosiakért végzett áldozatos lelki és lelki munkájáért, a Mátyás-templom felújításában betöltött kiemelkedő szerepért.

Szerkesztőségünk gratulál Varjú Imre kanonok úrnak, és további jó egészséget, Isten áldását kívánja!

Példát adott a fiataloknak és mindannyiunknak

Bodánffy Szilárd boldoggá avatása

Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek október 30-án 11 órakor a nagyváradai székesegyházban boldoggá avatja a 99 éve született vértanú püspököt, Bogdánffy Szilárdot. A boldoggáavatási dekrétumot XVI. Benedek pápa küldötteként Angelo Amato érsek, a Szenttéavatási Ügyek Kongregációjának prefektusa olvassa fel.

Bodánffy Szilárd 1911. február 21-én született a Torontál vármegyei Feketetón (a ma Szerbiához tartozó Crna Barán). Édesapja, az örmény nemesi származású Bogdánffy Ignác a falu tanítója volt, édesanyja Welebny Aranka. Tanulmányait Torontálkeresztesen (Cruceni, Románia), édesapja új állomáshelyén kezdte meg, majd a temesvári Piarista Főgimnáziumban folytatta, ahol 1929-ben érettségizett.

Még 1929 nyarán felvették a nagyváradai Teológiai Akadémiára, ahol már tanulmányai első két évében kivívta a szeminárium tanári karának osztatlan elismerését. A mindenben kiválóknak talált és tanári pályára szánt növendéket előljárói a Budapesti Központi Papnevelő Intézetbe küldték, ahol a kor kiváló tanáraitól tanulhatta meg a lelkipásztorkodáshoz szükséges alapismereteket. Budapesti professzorai hamarosan felfigyeltek a nemcsak „buzgalmáról és szerénységéről”, hanem „komoly lelki életéről és elmélyült biblikus érdeklődéséről” is tanúságot tevő Bogdánffyra.

Tanulmányai befejezését és a kisebb rendek felvételét követően 1934 nyarán visszatért Nagyváradra, ahol június 29-én Fiedler István püspök pappá szentelte az újonnan épített váradóssi Lisieux-i Szent Teréz-plebániatemplomban. A következő évtizedben a katolikus ifjúság oktatása és lelki nevelése állt életének középpontjában. Felszentelése évében a szatmári papnevelőben kezdte el szolgálatát helyettes tanárként és tanulmányi felügyelőként. Egy évvel később hittanári kinevezést kapott a nagyváradai Gojdu Liceumba, párhuzamosan pedig a helyi püspöki konviktus, a Szent József Intézet tanulmányi felügyelője és lelki vezetője lett. 1938-ban az Orsolya-rend Tanítóképző Intézetének hittanári és lelkesítő teendőit is magára vállalta. Ezzel szinte a teljes nagyváradai katolikus diákság szellemi és lelki gyarapodását irányította, beleértve a város területén szétszórta tanuló és a Szent József Intézetben elhelyezett váradai küsszeminaristákat is.

A tanuló ifjúság körében hamar népszerűvé vált fiatal papot 1939 novemberében a román hatóságok a Rongyos Gárda szervezésében való részvétel koholt vádjával letartóztatták, megkínnozták, majd állampolgárságától megfosztva ki-

toloncolták Magyarországra. Kilenc hónap után a Ranolder Intézet hitoktatójaként és spirituálisaként működött, majd a magyar hadsereget követve 1940. szeptemberben visszatért Nagyváradra, ahol előljárói a szeminárium lelki vezetésével és az erkölcsstan oktatásával bízták meg. Mindközben 1936 és 1943 között a budapesti Pázmány Péter Egyetem Hittudományi Karán végzett felsőbb tanulmányokat, majd 1943-ban megvédte A szinoptikus apokalipszis című doktori értekezését.

A második világháború vége felé a szemináriumi katedrája mellett Bogdánffy Szilárd a nagyváradai katolikus középiskolai oktatás újraindításán dolgozott. Részt vett a Premontrei Gimnázium és az Orsolya-rendi leánygimnázium újjászervezésében. A háborúban elhurcolt tanárok helyett 1945 és 1947 között nem csak hittant, de szükség esetén latint, franciát és matematikát is tanított. 1945 őszén az Orsolya-rend lelki vezető nélkül maradt növendékei számára pápai jóváhagyással megalapította a Merici-Szent Angéla harmadrendet.

1947 tavaszán Scheffler János püs-

pök kérésére tanári működését félbeszakítva Szatmárra költözött, ahol tanácsosi és püspöki titkári minőségben a püspöki aula sokoldalú és nélkülözhetetlen tagja lett. A papnevelő 1948. évi államosítását követően a papi utánpótlás biztosítására Felsőbányán és Színfaluban titkos szemináriumot szervezett.

János püspök bizalmasaként 1947-től Bogdánffy Szilárd lett a szatmári és váradai egyházmegye, valamint a bucaresti apostoli nunciatura összekötője. A kommunista Romániában egyre fokozódó keresztényüldözés közepette Gerald P. O'Hara nunciatúrai régens 1949. február 14-én titkos püspökké szentelte. A román állambiztonsági szervek alig két hónappal később, április 5-én letartóztatták. Négy éven keresztül minden jogalap nélkül tartották fogva és kínozták a korszak rettegett börtöneiben (Jilava, Capul Midia, Máramaros-sziget). Konfessziós perére csak 1953 áprilisában került sor: 12 évnyi kényszermunkára ítélték. Bár családjának és ügyvédjének sikerült elérnie az ítélet megsemmisítését, még perének újratárgyalása előtt, 1953. október 2-án a nagyenyedi börtönben belehalt az elszennvedett kínszokba. 1992 márciusában Tempfli József akkori nagyváradai megyéspüspök indította el Bogdánffy Szilárd boldoggáavatási ügyét.

Irgalmas Istenünk,
te Boldog Szilárd vértanú püspöknek
erőt adtál,
hogy bátor lélekkel kitarson
a szenvedés gyötrelmei között
és élete feláldozásával tegyen tanúságot
Egyháznak való hűségéről.
Alázatosan kérünk,
közbenjárására adj erőt nekünk is,
hogy földi életünk gyötrelmei után
választottaid seregében örökké ör-
vendezhessünk.
A mi Urunk Jézus Krisztus a te Fiad ál-
tal,
aki veled él és uralkodik a Szentlélek-
kel egységben
Isten mindörökkön örökké. Amen.

Budapest, 2010. október 29.
MKPK Sajtószolgálat

A békéscsabai templom társ-székesegyház lesz

2010. december 5-én, vasárnap 16 órakor szentmise keretében, a szomszédos egyházmegye főpásztorainak jelenlétében lesz a békéscsabai Páduai Szent Antal-templom társ-székesegyházzá történő kihirdetése.

Dr. Kiss-Rigó László püspök úr kérésére a Püspöki Kongregáció azért emelte társ-székesegyházzá Békés megye központjának e templomát, hogy hangsúlyozza a megyében élő hívek egyenlő fontosságát, mivel az egyházmegye központjától, Szedtől távolabb van.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

XAVÉRI SZENT FERENC áldozópap

Ünnep: december 3

Szent Ferenc, a missziós pap, Isten mutatta fel azokon a területeken, ahova eljutott. Isten hegyére vezette, Isten lakomájához vitte a népeket. Adventi utunkon mi is szeretnénk meglátni azokat, akik körülöttünk éheznek és szomjazzák Isten igéjét.

Bajban van a világ, az élet útvesztői között nem találja útját a mai ember. Sokan a zsoltárossal együtt felkiáltanak: egyet kérek az Úrtól, egy a vágyam, hogy az Úr házában lakjam életem minden napján! A templomban Isten vár. Jelenlétét szemlélhetjük az Oltáriszentségben. „Életem problémáira az Oltáriszentségben találok megoldást” – vallotta boldog XXIII. János pápa. Nyisd meg Urunk a vakok szemét, hogy elhiggyük, amit VI. Pál pápa így fogalmazott meg: „az Oltáriszentség képes az igazsággal, az életesség és a béke szellemében átalakítani a világot”.

XAVÉRI SZENT FERENC 1506-ban született Spanyolországban, Javier (Navarra) várában. Apja a királyi tanács elnöke volt. Ő maga előkelő megjelenésű és büszke magatartású volt, nagy tudományos karrierrel is megkezdte, erre minden adottsága meg is volt. Párizsban tanult, és csak nehezen tudta megoldani, hogy egy rossz szándékú tanára hatására az erényes

életútjáról le ne térjen. Szerencséjére egy másik tanára keze alá került, aki nagyon nagy tudású és jámboréletű volt, az ő vezetésével egyetemi tanár lett.

Lelki fejlődését szobatársai is segítették, ott ismerkedett meg Loyolai Szent Ignáccal, akivel mély barátságba került, és lelki vezetését elfogadva társai közé lépett. A barátságuk nyomán ő is a jezsuita rend egyik alapítója lett, 1534. augusztus 15-én a montmartre-i Chapelle du Saint kriptájában ő is megfogadta, hogy a Szentföldre zarándokol, majd onnan visszatérve minden erejét és tehetségét a pápa rendelkezésére bocsátja.

A zarándokút elején Velencében pappá szentelték 1537-ben, de a török-velencei háború miatt nem mehetett a Szentföldre. Bolognában, majd Rómában volt lelkipásztor, ekkor a szerzetesszolgálatban dolgozott eredményesen. A lelkekért minderre kész volt, tudott mindenkinek mindene lenni. Allandó imája volt: „Lelkeket, lelkeket adj nekem Uram!” Nagy buzgósága és kiváló szervező tehetsége sokat használt az induló rendnek.

A portugál király kérésére és Loyolai Szent Ignác döntése alapján hosszú fűrésztű és veszélyes utazással Indiába utazott. Missziós tevékenységével óriási eredményeket ért el Indiában, Indonéziában, Japánban. 1541-től tíz éven át dolgozott a misszióban. Tanította a gyermekeket, gyónatott, kollégiumot szervezett misszionáriusok képzésére. Befélt falvakat térített meg, a zionizálás sokszor megfájdult már a karját, torka berekedt a sok szertartásba és imatanításba.

Kínába is elindult, mert látta, hogy a japánok teljesen a kínaiak hatása alatt állnak, azonban a csempész aki a kínai határon kellett volna, hogy átvigye, cserben hagyta, egyedül maradt Sancia szigeten, és ott halálos betegségben meghalt 1552-ben.

Teste Goában nyugszik.

A missziók védőszentje.

Pauler Gyula-díjat kapott Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója

2010. október 22-én Sóczó Géza Kultúráért Felelős Államtitkár adta át négy levéltárosnak a Pauler Gyula-díjat. Köztük volt Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója is. A Pauler Gyula-díj azon levéltárosoknak adományozható, akik hosszabb időn át kiemelkedő teljesítményt nyújtanak, és tevékenységükkel, kezdeményezéseikkel szakterületük fejlődését segítik elő.

Erdész Ádám 1956. december 31-én született Mezőberényben. 1975-ben érettségizett a mezőberényi Petőfi Sándor Gimnáziumban, és még ugyanabban az évben megkezdte tanulmányait az ELTE BTK történelem és könyvtár szakán. Diplomáját 1980-ban szerezte meg, és a Békés Megyei Levéltárban (első munkahelyén) elindult tudományos-kutatói pályáján.

Doktori disszertációját 1986-ban a mezőhegyesi ménesbirtok két világháború közötti gazdálkodásából írta. A dolgozat 1987-ben könyv alakban is megjelent. Tíz év múlva, 1997-ben Erdész Ádám summa cum laude Phd tudományos minősítést ért el.

1994-ben nevezték ki a Békés Megyei Levéltár igazgatóhelyettesének. 2006-ban, Erdmann Gyula nyugdíjba vonulását követően sikeresen pályázott a levéltár igazgatói székére. A levéltáros szakma területén elért eredményeit, megbecsültségét a két ciklusban eltöltött szakfelügyelői megbízatás, a Magyar Levéltárosok Egyesülete választmányi és a Levéltári Szemle szerkesztőbizottsági tagsága fémjelzi.

Fő kutatási területe a gyomai Kner család és a nyomda története, de behatóan tanulmányozza Márki Sándor történeti pályáját, a népi írók munkásságát, ezek mellett szívesen foglalkozik a dualizmus korának társadalom és gazdaság történetével is.

Szerkesztői megjegyzés: 2008. október 23-án Erdész Ádám volt az ünnepi szónok városi ünnepségünkön Endrődön, amikor 1956 hőseiről emlékeztünk meg.

Szerkesztőségünk gratulál a kitüntetéshez!

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Gyümölcsdélután iskolánkban

2010. október 29-én pénteken gyümölcsdélutánt tartottunk az alsó tagozatosoknak.

A gyermekek már hétfő óta készültek. Talalós kérdéseket oldottak meg, diót törtek, kukoricacsutkából tornyot építettek, mérték, gyümölcs-puzzle-t raktak ki, körjátékokat játszottak.

Különböző gyümölcsöket hoztak. Ezekből az ebédlőben finom gyümölcssaláta készült, melyből megvendégeltük a szülőket és a felsősöket is. A zöldségeket szendvics díszítésére használtuk.

Vajas kenyérré különböző arcformákat, mesefigurákat készítették.

A délutáni jó hangulatot tükrözik a fényképek.

Nagyon gyorsan elrepült a délután. Amikor megérkeztek a szülők, a kicsik élménybeszámolót tartottak.

Szabóné Vaszkó Éva tanítónő
Fekécs Edit napközis nevelő

Köszönjük!

A Szent Gellért Keresztje Egyesület köszönetet mond támogatóink:

Békés Megyei Önkormányzattól 200.000 Ft támogatást kaptunk, melyből mérleghintát és kétszemélyes hintát vásároltunk.

A Mező & Mező Ipari Szolgáltató és Kereskedelmi KFT 141.860 Ft értékben Újszövetségi Szentírást ajándékozott tanulóinknak.

Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 50.000 Ft, a Békés Megyei Önkormányzat 350.000 Ft támogatást nyújtott Évkönyv megjelenésére.

Karcics Ferenc és felesége 100.000 Ft adománnyal támogatta egyesületünket.

Szabóné Vaszkó Éva
elnök

Az első osztályban voltunk

Óvodánk ebben az évben is meghívást kapott az Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodától az első osztályosok nyílt

napjára. Nagyon örültünk a meghívásnak, mert találkozhattunk tavalyi óvodásainkkal. Vártuk a viszontlátást, és kíváncsian figyeltük, hogyan birkóznak meg volt óvodásaink az iskolai feladatokkal. Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekek sokat fejlődtek, átvették az iskolai szokásokat. Mindkét órán rendkívül jól teljesítettek. Reméljük, hogy a tanító néni is elégedettek az óvoda iskolai életre való felkészítésével. A tanító néni kedvesen, de határozottan tudták éberrel tartani a gyermekek figyelmét. Játékos feladatokkal próbálták a gyermekeket bevezetni a számok és a betűk világába.

Nevelő munkájukhoz továbbira is sok türelmet, kitartást és jó egészséget kívánunk.

Gyomaendrőd, 2010. november 19.

Bakó Bernadett
óvodapedagógus

Pályaválasztási Vásár

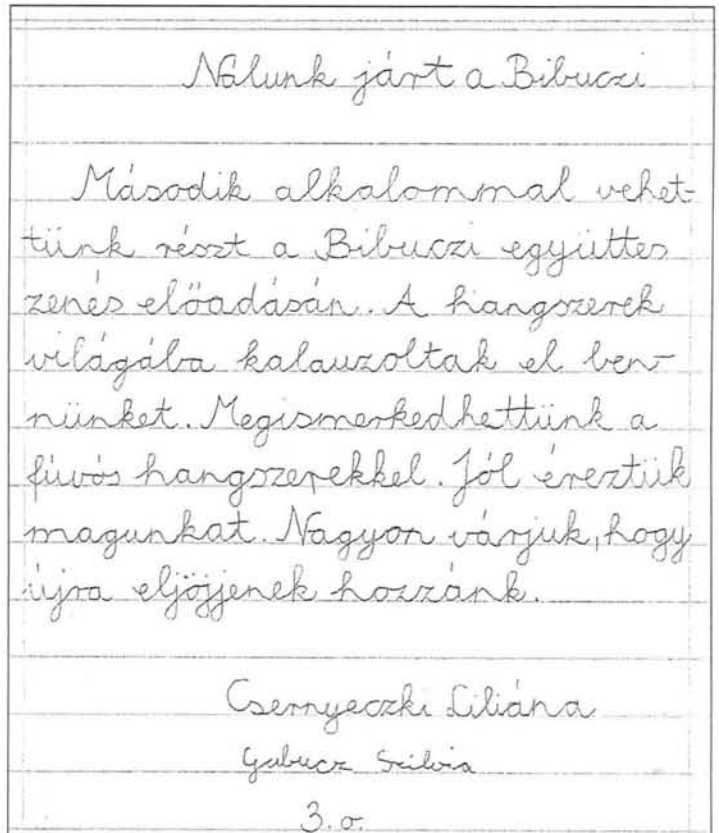
Ismét megrendezték a megyei Pályaválasztási Vásárt.

Idén a békéscsabai sportcsarnok adott otthont ennek a rendezvénynek, amit a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ szervezett.

A program két napon keresztül fogadta az érdeklődőket, s erre mi nyolcadikosok a második napon látogattunk el. Számos középiskola, oktatási intézmény mutatkozott be, amire most is sokan voltak kíváncsiak. Mi is figyelmesen jártuk körbe az iskolákat, hiszen életünk egyik legfontosabb döntését hozzuk hamarosan. Ez a kiállítás jó alkalom volt arra, hogy ötletet és kedvet adjon a diákoknak. A hiánymunkákat próbálták vonzóan bemutatni. Minden intézmény prospektusokat adott, s bátran feltehattünk kérdéseket is. Érdeklődéseszték kitöltésével állapíthattuk meg, mely területek, foglalkozások állnak hozzánk legközelebb.

Szerintem tanulságos egy ilyen rendezvényen részt venni, főleg annak, aki még nem tudta eldönteni, hova menjen továbbtanulni. Mindenkinek ajánlom.

Kiszely Dominika
8. osztályos tanuló

Endrőd néprajza

Rozsnyói Szandra István

Az Endrődi Tájház megújult utcai homlokzata és régi eszmeisége

A megújult Tájház

Endrőd néprajzi és helytörténeti bemutatásában és megőrzésében a tájház - létrejötté óta - nagy szerepet vállalt. Egyrészt az összegyűjtött tárgyi anyag bemutatása és őrzése, másrészt az endrődi paraszti hagyományos életmód és vallásosság szellemi értékmegőrző helye tekintetében.

Elbeszélésekből tájékozódtam a Sugár úti épület kiválasztása és múzeummá válása folyamatáról. Az 1970-es évek elejétől Magyarországon megélnék a népi műemlékek iránti érdeklődés és megőrzésének eszméje. Az ország különböző pontjain, de elsősorban a borsodi és hevesi térségben, a megyei múzeumok lelkes munkatársai láncszerűen egymáshoz kapcsolódó és a népi építészeti különféle módozatait megőrző tájházlánc kialakítására törekedtek. Az első tájházak után a nemzetiségi tájházak alakultak sorra, majd a nagyobb és kisebb települések törekedtek saját tájház kialakítására. Az 1970-es években a népi építészettel is foglalkozó műemlékvédelem egyik jeles munkatársa id. Sisa Béla és lelkes kollégái kezdeményezésére az ország különböző területein, de főleg az Alföldön felmérték a műemléki védettséget megérdemlő épületeket. Így jutottak el Endrődre és két épület közül kiválasztották a jelenlegi tájházunk épületét.

Az épület 1862-ben épült gazdaház, melynek építtetője Hunya István, csaknem száz holdas nagygazda volt. A ház abban az időben Endrőd új részén az úgynevezett „újtelepen” épült a történelmi faluközponttól meglehetősen messze, a falu szélén. Az utcahálózat, már a mérnöki munka jeleit viselte magán, hiszen a párhuzamosan futó, nyílegyenes utcák a Mária Terézia korából elinduló falurendezési program

alapján jött létre. A korábbi telekirány és a térképen megrajzolt utcavonal miatt, a Sugár utcában kissé elferdülve, nem merőlegesen helyezkednek (-tek) el a telkek, így a házak sem. Ezt a sajátos beépítési módot a szaktudomány fűrészfogas beépítésnek nevezi, melynek gyönyörű példáival Fertőszéplakon, a műemléki tájházak épületsorán ma is találkozhatunk.

A Hunya porta széles, több épületes volt. A jelenlegi telek csak az eredetinek a fele, mert korábban a Sugár út 20/1. szám alatti rész teljesen ide tartozott. A főépülettel szemben található volt a „sütő”, egy konyhát, kamrát magában foglaló épület. A sütőház után, körülbelül az eredeti telek közepén gémeskút állt. Majd ez mögött helyezkedtek el két oldalon az egyéb gazdasági épületek (ólak, góré).

A telek végét szegélyező téglakerítés egyidős a házzal, mely arra enged következtetni, hogy egykor téglakerítés zárta körbe a hátsóudvart.

Az építés idejéről csak az utcai homlokzat római számmal felírt dátuma tájékoztat, viszont a 2001-ben végzett felújítás érdekes archaikus részeket tárt szemünk elé, melyből arra következtethetünk, hogy egy idősebb, korábban épült lakóház átépítését végezték 1862-ben. Az eredeti épület keskenyebb tornácú, szinte csak széles ereszaljjal készült, a belső felosztása szoba-konyha-kamra volt, s a jelenlegi kocsiszín és istálló nem tartozott hozzá. Az 1862-es dátum a család vagyonosodásának és a paraszti polgári stílus elterjedésének időszakát mutatja. A tájház utcai vakolatdíszes homlokzata a korszak építészeti stíluselemeit felhasználva készült. Anyagában is eltér a ház többi részétől, mert itt égetett téglát használtak, meszes-homokos vakolással.

A következő nagyobb változás a házon és a portán 1920 táján következett be. Az addig nádtetős házat kisméretű, hódfarkú cseréppel fedték és a megváltozott fedélszék, melyre épült majorpang lehetővé tette a padlás terménytároló szerepének növekedését. A sütőházat lebontották, így a főépület konyhája nagyobb szerepet kapott a család életében. Az addig szabadkérményes konyhát lefedték és téglakémményl látták el.

A ház történeti korszakainak vázlatos bemutatása után ejtsünk néhány szót a tájház múzeummá válásáról. Az 1970-es években végzett felújítás után - mely sajnos hagyott néhány kérdőjelet maga mögött - elkezdődött

a kiállítóhely berendezése. Először a nagyszobát rendezték be, a többi helyiség a sajátos korszak gondolkodása szerint munkásmozgalmi és a kubikosok életmódját bemutató kiállításokkal volt berendezve. Kissé mulatságos a mai gondolkodásunkkal megítélve, hogy a kisszobában kubikos talicska és nádból készült csőszkunyhó hirdette a földmunkásmozgalom vívmányait.

Vaszkó Irén tanárnő csak a hetvenes évek végén vette pártfogásába a tájház ügyét. Saját néprajzi gyűjteményét felajánlva és óriási gyűjtőmunkát elindítva kialakultak a tájház jelenlegi kiállító terei. A tájház köré fonódó szellemi mozgalom, mely nem a kommunizmus eszméit éltette, hanem a korábbi paraszti gazdálkodás és katolikus hagyományok megőrzése és továbbadása mellett tevékenykedett. Ebben az időben a tájház reakciós hely volt. Az ott megrendezett előadások, népszokás-bemutatók mindig csípték a község pártvezetőinek szemét, de nem akadályozták meg, csak néha megzavarni tudták azt a szellemi légkört, mely a tájház falai közt kialakult.

Felújítás alatt az Endrődi Tájház

Most 2010. évet írunk, a tájház utcai homlokzata csaknem negyven év után szakszerű és gondos felújításra került. A megszámlálhatatlan mészrétegek lekaparása után előbukkantak újra a gyönyörű rajzolatú vakolatminták. Az épület újra megfelelően reprezentálja Endrőd paraszti építészetének magas színvonalát.

A külső megújult, de a tájház szellemisége nem változott. Továbbra is gyűjti, őrzi, bemutatja falunk értékeit, és ma is tevékenyen részt vállal a szellemi műhelymunkában.

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XVII. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. Karácsony

Karácsonyi melléklet

VALÓDI VÁRAKOZÁS

Mitől fénylik évről évre olyan titokzatosan advent négy hete... mitől olyan örömteliek az adventi fények... sejtelmek, emelkedettek, ünnepek...?

Egy tágra nyílt tekintetet látok az időben... csodálkozó nagy barna szempárt... figyelme szállingózó hópolyhekbe – élete első hóesésébe – kapaszkodik... szabályos hókristályalakzatokba, melyek szabálytalanul és hosszasan kavarnak, pörögnek, táncolnak, bukdácsolnak, mígnem puhán hullnak alá... kabátra, bojtos sapkára, csizmáskára... az utca villanylámpái alatt siklik a szán, nyomvonala egyre mélyül... fenn, szórt fényekben, fehéredő háztetők, kertek örökzöldjei... messze a gát ködökbe vesző fehérsége... hóroppanások, fekete károgó szárnyshogás... befagyott holtágon végetnemérő, kipirult kacagások... visszaverődő, távoli gyermekzsivaj...

Valahol egy sötét színpadon Bach-zene szól... apró mécsesek gyulladnak... fent és lent, elől és hátul... közel és távol... múlt és jövő hálójában... parányi csillagok... egyszer csak megszólal valaki... hangja együtt mözdül zenével és fényjelekkel, lassan hömpölyög át a színháztermen, díszpáholyok, bársonyszékek között, mennyezeti freskón, aranyozott cirádákon... a várakozás szentségéről beszél...

„Mire is várakozunk advent idején? Jézus születésére, arra hogy a teremtt világban maga a teremtt Isten is testet öltön. Arra várakozunk, ami már réges-rég megtörtént.

Ez a magatartás, ez a várakozás nem új. A felületen az ember köznapi

életét mindenkor könnyörtelenül meghatározza az idő három – múlt, jelen és jövő – látszatra összehétközhetetlen fázisa. A felületen igen. De nem a mélyben. Ott, a mélyben mindig is tudta az emberiség, hogy tér és idő mechanikus határait képes elmosni a minőség, a jóság, a szépség és az igazság ereje.

A minőség ideje időtlen. Amikor Bach passióját hallgatjuk: honnét szól ez a zene? A múltból? A jelenből? A jövőből? {...} Egyszerre szól mindenfelől.”

A bársonyos szempár most végigpásztazza az ódon épület falait... apostolok szakálla lebben, amikor a kovácsoltvas ajtó

kitárul... a templom félhomályából Árpád-házi királyok, evangelisták, szentek lépnek elő... Erzsébet kötényéből rózsák hullnak, míg Margit foszladozó ruháján átizzik a fény... karjait széttárva gyöngéd szeretettel hív a betlehemi éjszakába... s valóban... a lezáruló égbolt sötétjében felragyognak a csillagok... angyalszárnyak az istálló fölött... állatszemek villannak a sarokban... s a szalmaágy mondhatatlan egyszerűségében felsír a Gyermekek...

A karzatról mennyei hang szól... orgona bűg... az időben Bach muzsikál...

„Az adventi várakozás lényege szerint: várakozás arra, Aki van; ahogy a szeretet misztériuma sem egyebé, mint vágyakozás az után, aki van, aki a miénk.”

A nagy barna szempár a Fiúisten arcát kutatja... teljes figyelmével fordul az elcsendesedő Kisdedhez... észre sem veszi, hogy mellételepednek királyok és hercegek, vértanúk és szentek, előljárók és névtelenek, tehetősek és koldusok... mindenki a jászolra figyel...

„Advent idején mi arra várakozunk és az után vágyódhatunk: ami megtörtént, és akit kétezer esztendeje jól-rosszul a kezünk között tartunk. Vágyódunk utána és várakozunk rá; azzal hogy Isten beleszületett az időbe, módunkban áll kiemelkedni az időből.”

Kinn felnyílik az éjszaka... zuhog a hó... valódi várakozásban született meg a Gyermekek.

Polányi Éva

Kegyelemteljes, békés karácsonyt kívánok minden kedves Olvasónknak!

(Az idézetek Pilinszky János A várakozás szentsége című írásából valók, a kép az endrődi templom betlehemes figurái.)

Ady Endre: Krisztus-kereszt az erdőn

Havas Krisztus-kereszt az erdőn
Holdas, nagy, téli éjszakában:
Régi emlék. Csörgős szánkóval
Valamikor én arra jártam
Holdas, nagy, téli éjszakában.

Az apám még vidám legény volt,
Dalolt, hogyha keresztre nézett,
Én meg az apám fia voltam,
Ki unta a faragott képet
S dalolt, hogyha keresztre nézett.

Két nyakas, magyar kálvinista,
Miként az Idő, úgy röpültünk,
Apa, fiú: egy Igen s egy Nem,
Egymás mellett dalolva ültünk
S miként az Idő, úgy röpültünk.

Húsz éve elmúlt s gondolatban
Ott röpül a szánom az éjben
S amit akkor elmulasztottam,
Megemelem kalapom mélyen.
Ott röpül a szánom az éjben.

Szilágyi Ferenc: Decemberi dúdoló

Két-három napja havazott még
most meg már mintha tavaszodnék:
rigót röpött az ág;
lent rongyos, lompos hófoltokban
didereg a világ
de már tavaszról álmodik
a köd-foltozta ég:
civakodó szellőivel
megpiszkálja tüzét:

a hófolt szürke hamuja
alatt százezer ibolya
kék öröklángja ég!

Toldalagi Pál: Gyermekkoromban volt ilyen Ferenczy Béninek

Gyermekkoromban volt ilyen
puha és szép este. A lámpák
szirmai egyre hullanak
s fognak hullni egy éjszakán át.
Derengenek az udvarok.
Az utcák folyamai szépen
hömpölyögnek föl és alá
a fénytől felbontott sötétben.

Jó érzésekkel a világ
Egyszerre csordultig telik meg.
Ezen a napon született
keleten az isteni kisded.
Párát fujó barmok között,
a holdvilágtól szinte halvány,
nagy éjszakában úgy feküdt
mezítelenül, pusztá szalmán,
hogy a pásztorok, akiket
hozzá a csillag vezetett el,
csak néztek rá örvendező

és karikára nyílt szemekkel.
Heródes pedig, a király,
nem alhatott e csecsemőtől,
kit a szegénység fogadott
ezen a világon először.

Engem harmincnyolc éve már
ez a történet elvarázsol.
Megjelenik és kivezet
az érzelmek sivatagából,
hogy az eleven szeretet,
a betlehemi gyermekisten,
ahogy szoktatják a vadat,
egész magához szelidítsen.

Tamási Áron: Karácsonyi pásztorocskák

A szabadtüzhelyen, a betlehemi majorban, hajladozik a tűz aranylángja. Csordapásztorok melegednek a tűznél, melynek a fénye átvilágít az időn, és emlékezni serkent engemet is.

Tizenhárom éves voltam, s vezére a zsenge pásztoroknak. Ezek a pásztorok mind korombéli fiúk voltak, akiket gondosan megválogatva vettünk fel a nyájba. Amikor a kör bezárult, kiosztottuk a szerepeket. Elsőnek vezért választottuk, aki majdan, karácsony este, a belső beköszöntőt is mondani fogja, mindama leányos házaknál, ahova behatolunk. Aztán választottunk külső beköszöntőt, aki az ajtón kívül fog szólani, és hát meg is küzd azzal a másik nyájjal, amelyiket ott találunk esetleg a háznál. Utána kijelöltük a tűzmestert, aki vezényli az üdvözlő puffanásokat; majd megválasztottuk az énekvivőt és a mókamestert, nemkülönben a nagymondót, aki mindenkit le fog torkollni, szükség esetén még lódítva is éktelenül.

S aztán tanulni kezdtünk.

Így készültünk a szent hadjáratra, a karácsonyi kántálásra, s vártuk a napot és tele lélekkel az estét, amikor aranyfényrel felragyog a betlehemi csillag.

S végre a föld örömet kiáltott az égre, és az örömet kiáltott a földre.

Karácsonyeste lett.

Az áradó örömben úgy ringott a völgyben a falu, mint a békesség tava. S a tóban egybegyűlt a tizenkét zsenge pásztor, mint tizenkét aranyhal. Elindultunk kövér örömmel, s miközben úsztunk a patyolat estében, felzengett szívünkben az ének. Szállott az ének, és zengedezve hirdette, hogy a betlehemi hírmadár a mi falunkba is hullatott egy tollút. Hullatott egy tollút a kicsi nép ismeretlen falujába; s öröm nyugodott azon, ami hullt, és piros megemlékezés a szegények felől.

Így énekeltünk, s haladtunk lassan a falu között, a fehér holdvilágon; s miközben haladtunk, imitt és amott is felzengett az örömnóta, s úgy világitott valahány ének az éjszakában, mint a pásztor tűz lobogása.

A falu is megbolydult egészen.

Megbolydult, mert a reménység öröme szállotta meg az embereket, s kisöpörte szívükből az esztendő gondjait. Csak éneket termelt a száj vagy jó szót. A vérből sem hullott indulat azon az este, hanem megnyugodva csörgedezett a vér, akár Betlehemben a patak, minek a vizéből szelíden ittak a csordapásztorok gazdátlan juhait.

A házak tetején a hó világitott, bent a szobákban pedig szelíden a lámpa.

S amikor valahonnét, úszva a holdvilágon, felhangzott az ének, leányocskák fürkésztek az ablakon át, s úgy várták madaras szívvel a zengő sereget.

Megálltunk egy ház előtt, mely első volt a tervezetben. Lázár gazda lakott a házban, s volt neki egy lánya is, aki két bimbót a rózsabokorról már leszakított. Hát azon a kapun, örömhír énekszóval, bátran bévonultunk, s még fent az ereszen is, az ajtó előtt, énekeltünk egyet. Amikor ezt sikeresen elfújtuk, hagyunk módosan egy kevés csendet, majd felcsendült a külső beköszöntő hangja, mondván a megkívánt harsány hangon:

*Örülj és örvendezz, nemes házigazda:
Kigyúlt a világnak Betlehem csillagja.
Örülj és örvendezz, kedves háznak népe,
Hogy ide vezérelt a csillagnak fénye.*

A csillag fénye szerencsés csendbe merült. Vagyis, bent a szobában, nem volt egy másik nyáj, amelyik belülről, valami elmés kérdéssel, rögtön megtámadott volna.

Így aztán csak Lázár gazda szólt nekünk ünnepélyesen, mondván:

*Jónál jobb hírt hoztok, halljuk valahányan:
Gyertek azért beljebb, akármilyen bátran.*

S a szó végére meg is nyitotta nekünk az ajtót; s mi pedig egyenesen cérnasorban, mint a vadlibácskák, bévonultunk az ünnepi szobába.

Nekem, mint belső beköszöntőnek, a sor fejénél kellett állanom, s állottam is milyen szívesen! Katonás léptekkel elővezettem a sort, úgyannyira, hogy a léniát, ha valami hiba lenne benne, gyorsan kiigazítsák; s majd egy negyed fordulattal, egyszerre és valahányan, frontot vettünk patanva a ház gazdája felé, ki a feleségével és a leányocskával ott állott várakozva az asztal mellett.

S abban a percben, amint a csizmacskánk szára megcsattant a fordulatban, jobb kézzel és egyetlen villanó mozdulattal, levettük a fejünkről a kucsmát, és én pedig hangzatosan megszólaltam, mondván:

Ahol a nap felkél, ama tájról jöttünk,
Hírmondás kedviért nagy utakat tettünk.
Mert szólott egy csillag, éppen felkelőben,
Hogy gyorsan induljunk éjféle időben.

Napkelet országból így el is indultunk,
S ezen kedves házba hozott el az utunk.
Dicséretét zengjük Júda nemzetének,
Mert kinyílt virága Dávid vesszejének.

Származásunk felől sem hagyunk kétségben,
Vagyis bajban nőttünk, s tartós szegénységben;
S kik a juhnyáj után vénen vánszorognak,
Fiai vagyunk mi csordapásztoroknak.

De hát ez voltunk az Úr nem tekinté,
Hanem angyalával nekünk megjelenté,
Hogy földre lejöve világ megváltója,
Kinek a mi nyájunk igaz szószólója.
Ámen.

S erre az „ámenre”, de abban a pillantásban, puszkaporos pisztolyával, a lábszára mellett a pádimentum felé, oly nagyot puffantott a tűzmester, hogy a lámpában a láng és a pironkodó kislány megriadt egyaránt.

Mi pedig harsanva mondtuk a lövésre:

- Szent jó estét kívánunk!

Ezzel aztán a szertartás madara el is szállt. A sor megbomlott, mosolyra derültek a szemek és öröme az arcok. Szíves szóval a gazda is biztatni kezdett minket, hogy vegyük közre az asztalt, s ülünk le. Köszöngettük a szíves szót, s mint nagyra becsült férfiak, ki-ki a megillető helyre le is ült. A kislány pedig, mint nyíló háziasszony, kolbászt hozott az asztalra, s egy cserépfazékban töltött káposztát. A kolbász még csereszegett a forró zsírban, s rotyogott majdnem a káposzta is. Szokás szerint, s hogy az éték is csillapodjék még valamicskét, a gazda szilvapálinkát töltött, s a kisdéd Jézusra köszöntötte, aki éppen akkor nagyon fázódott a barmok között.

Aztán enni kezdtünk.

S evés közben egyre jobban megeredt a szó, mely a betlehe-

mi pusztáról lassankint hazarepült, s kezdett megtelni derűvel. Vagyis az ideje megjött a játéknak, melyet előre megbeszeltünk. Ránéztem hát a mókamesterre, s így szóltam:

- Messze van még az idő, amikor szakálla lesz.

- Kinek?- kérdezte a kislány.

- Aki ma született, annak- feleltem.

Tudván, hogy a Kisdedről beszélek, pírba borult a kislány arcocskája. Mi kedvesen nevtünk a rózsaszínű zűrzavaron, a mókamester pedig színre lépett, s így szólt:

- Hát én megelőztem az időt, hallják-e!

- No, s az hogy történt?- kérdezte a gazda.

A mókamester helyzetet vett, s kanyarítani kezdte a történetet, mondván:

- Hol van az a harcsafűrész, te legény?- kérdi apám a tegnapelőtt reggel. –A helyin van- mondom neki, mire apám szól ismét: - Hát ha a helyin van, akkor kondorítsd össze, mert megyünk s levágjuk azt a nagy fát a Csorgónál.

Itt megereszkedett egy kicsit a szóval, s folytatta:

- Hát mi el is mentünk, s egy óra alatt megérkeztünk, abban az irgalmatlan nagy hóban. Megkerültük a nagy fát, s a töviről szíjjelpallottuk azt a rengeteg havat. Aztán térdre ereszkedtünk, s neki a fűrész a fának; s oly lelkünkől húztuk, hogy a fa ágain reszketett a hó. Node, haladtunk is dicséretesen, mert egy félóra múlva, mint egy recsegő zuhatag, földre dőndült a fa. S a dőndülés után ahogy a verejtéket le akarám vala törölni a homlokomról, hát odapillantottam a fa csonka törzsökére, de fel is akadt rögtön a szemem, mert a fatörzsök fehér lapján nem semmit láttam, hanem az elszomorodott Jézus szakállas fejét.

- Jaj, igazán?!!- mondta a kislány, mire a mókamester még bizonykodott is, mondván:

- A béka a hitetlenek nyelvire rakja a tojásait, ha nem így volt.

Éppen tettük volna, hogy tünezzünk a nagy csodán, de akkor megszólalt a nagymondó, s tiszte szerint így szólt:

- Aszemmi, hallják-e! Hanem János keresztapám a múlt héten egy vaddisznót lőtt, jó nagy vadkocát. Otthon neki is állott mindjárt, hogy felhasítja; s ahogy ott előttünk éppen felvágja vala a hasát, hát a hasadékból két vadmalac szökött elő.

- Jaj, csakugyan?!!- mondta ismét a kislány.

- Bizony- fűzte tovább a nagymondó. – De keresztapámnak is volt esze bezzeg, mert hogy megjegyyezze azt a két vadmalacot, a fülit mindjárt béhasította mind a kettőnek; s aztán elcsapta őket az erdőre, hogy majd jövőre meglője őket, mint kész disznókat, s jogos tulajdonait.

- Aj, beh okos volt!- ámult a kislány.

- Okos – okos – nézett a kislányra a mókamester. –De aki elbeszélte, az sem ingyen tette, mert igen nézi a maga fülit.

Megrebbent rögtön a kislány, s a két tenyerével eltakarta mindjárt a két fülét; s a két szeme pedig fényben röpdösött, mint két cseppecske madár.

Mosolyogtunk is rajta, de szerettük is.

S kedvelt ő is minket, úgy emlékszem, mert elmenőben virágot tűzött a sapkáinkra. S mi azokban a virágos kucs mákban rázendítettünk egy új énekre; s a patyolat estében zengedezve haladván egy másik lányos ház felé, ragyogott nyilván a mi szemünk is, mint a betlehem csillag.

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Gyoma néprajza

Közelítő Cs. Szabó István

Lakodalmas rigmusok, beköszöntők, leánykikérők Gyomáról

A minap került kezembe egy hajdan élő Gyomai „földműves leány” emlékkönyve. Ebben az emlékkönyvben sok mindenféle írás van, versikék tréfás köszöntők, emlékversek, korabeli kedvelt nóták s mi több az első slágerek. Hiszen ezt az emlékkönyvet 1919 évtől kezdte meg ígígyen tulajdonosa: „K. Kocsis Mariskáé ezen könyv, melyet kaptam emlékül az világbéke emlékére Gyoma 1918. XI/2. Aki ezen könyvet ellopja, jusson az akasztófára. A lakodalmas rigmusokat, „vöfi hívogatókat” S ehhez hasonlókat azért választotta, mert éppen benne vagyunk a régmúlt idők (bár még gyermekkoromban is több lakodalom volt ősszel-télen) lakodalmas éjszakában. Még a nóta is így szolt hajdan;... „szüret után lesz az esküvőnk ...” Válogatás többtucatnyi írásból.

Leány megköszönő vers

Imé az elválás szomorú órája
Itt van a jó szüleim utolsó fertája
Bocsájtátok el mint leányotokat
Vegyétek le róla minden gondolatotokat
Gondos ölemben kit ápolatátok
Isten keze által kit nekem adtatok
Szülni és nevelni keresü édesség
De megédesíti ama nagy reményég
Ha a mi életünk leszen gyönyörűség
Köszönöm jó atyám fáradságodat
Az Isten fizessen ezekért, viselje gondodat
Tisztelettel kérem a szép vendéget
hallgassák meg mostan, köszönetet tészek.
Úgy voltam még eddig mint az árva madár,
Aki csak éjjelre szállást nem talál,
De az Istennek bölcs gondviselése,
Árva életemnek most szállást ren dele
Akinek én most a jobb kezit fogom
Akik őt nevelték holtomiglan áldom,
Kedves édesatyám s anyám most már
Leányokat bocsájtás át nekem, viselje gondomat
Én is azt fogom míg az Isten éltet
Szeretett hű férje én leszek míg élek
Most már kedves szülők ti ne bánkodjatok.
Bocsájtátok hozzám kedves leányotokat,
Az úrnak áldása szálljon most reátok
Aki ezt kívánja én vagyok a fiatal

Leány búcsúzó vers szüleitől

Immár itt az óra töletek megválók,
Kedves jó szüleim kik eddig valátok
Ime itt van értem az én hitves párom
Kinek hűségemet holtig megajánlom
Most már nincs mit tenni töletek megválni
Áldjon meg az Isten kedves jó szüleim
Szívükből kívánom Szerető leányotok
K. Kocsis Mariska 1919.XI/9
este 7 óra.

Leány búcsúzó vers az apai háztól

Nagy út áll előttem nagy útra indulok,
Míg szívem érzelmét nyelvem tolmácsolja,
Leányságomnak úgyis hervad már rózsája
Búcsúmat hol kezdem mire nyiljon meg a szám,
Téged szólít szívem kedves édesapám.
Immáron téged is kedves édesanyám,
Adjátok az utra hű áldásokat,
Fogadjátok tőlem hű gyermeki csókmat,
Hogy kiseded koromban híven ápoltatok
Míg élek híven mindenkor gondom lesz reátok

Midőn itt kell hagyni jötevő házat
Kérem Istenemet jóltévő anyámat
Hogy adjon ő néktek sok számos éveket
Öröm jó békében töltsétek ezeket
Most pedig kedvesim engedjétek nekem
Hogy gyermeki csókmat kezetekre hintsem
Sok amit még érzek sok a gondolat
De kesereg szívem már ki nem mondhatom
Látjátok koszorúm fűzve van fejemre
Ez leányságomnak utolsó címere
Kedves testvéreim ti hozzátok térek
Töletek is szintén engedelmet kérek
Engedjétek meg ha nem jól cselekedtem
Testvéri szívetek ne legyen idegen
Indulhatok immár szerető férj veled
De egy pár szót szólnom tehozzád is engedjétek
Kérlek vélem együtt jó szüleim fogadd szerető
kebledben hű tiszteletben tartsd
1919. Nov. 22. Kocsis Mariska

Menyasszonyi beköszöntő a konyha ajtónál

Imhól jó szülők fiataloknak párja
Kit a szent oltártól hoztunk házatokba
Egymásnak örök hűséget esküsznek
Kívánom örökké tartsátok meg
Legyetek megáldva általa jó szülők
Ezt kívánom néktek halgassa meg az ég.
/ezt a verset a vöfi mongya/

Vőlegény háznál beköszön a leány

Jó napot kívánok kedves édesapám s anyám
Meg ne vessenek hogy így szólott a szám
Már most fiok után lanyok lettem
A mai hitemmel holtomig ígértem
Hű leszek hozzájuk míg virágzik az életem
Az én kedvesemhez egész életemben
El hagytam érte szüleimnek házat
Fogadjanak be mint fioknak párját
Szívemből kívánom.

Ifjú barát József ki hat évig
volt szerető kedvesem
meg kért hogy legyek hitvese 1919. nov. 15.
Beiratkozáson voltunk nov. 26-án
Megesküdtünk dec. 20-ik napján
Kocsis Mariska született: 1896. aug. 11.
Baráth József született: 1896. márc. 29-én
Közreadja Cs. Szabó István

E házasságból született kilenc gyermek közül egyik volt néhai Bátor Sándorné szül: Barát Erzsébet, akinek köszönhettem, hogy édesanyja emlékkönyvéből eme néprajzi emlékü rigmusokat kiírogathattam. Ő volt a mi „Baráth Böskenk”, Erzsike kishúgom mellé lett fogadva pesztrának 1944 nyár végén. De mindnyájukat akkor már négyen valánk pesztrált. Nagy szeretettel, vidámsággal, áldott jó lélek volt Böske. A minap vettünk búcsút tőle, elment a minden élők útján. 81 esztendőt járt végig az élet rögös útján. Ezúton köszönöm, hogy családja minket is megilletett életútjának ismertetőjében, férfiasan megvallom, megkönnyeztem, ezt írtam sírcsokra szalagjára:

Emlékezetünkben szeretettel megörzünk, szomorú szívvel búcsúzunk tőled: a Cs. Szabó család. Istennek legyen hála éleléért, azért, hogy ismerhettük, szerethettük. Adjon néked az Úr békés nyugodalmat „Baráth Böske”.

Az olvasómtól szíves megértést kérek e pár sor külön megemlékezésért, de meg nem állhattam, hogy le ne írjam lelkem fájdalmát.

Kedves Olvasóink, Előfizetőink, Támogatóink!

Ismét elmúlt egy év, újságunk velünk idősödött, és 2010 folyamán már a 17. évfolyamot írtuk.

Őszintén reméljük, hogy olvasóink velünk együtt örülnek annak, hogy sikerült az elmúlt 16 évben megőrizni az alapító és egyben főszerkesztő által kialakított és meghatározott irányt, amit továbbra is követünk, és megmarad lapunk a keresztény nemzeti gondolat hírnökének.

Minden évben megírjuk, így tesszük most is, hogy várjuk olvasóink véleményét, kérését, jobbitó szándékú kritikáját, amit előre is köszönünk, és megszívlelünk.

Elkészült lapunk jövő évi költségvetése. Hála Olvasóink érdeklődésének és támogatásainak, a jövő évben nem drágul lapunk, még az infláció mértékével sem!

Áraink az új évben is a tavalyi:

- a helyi és hunyai olvasók részére a 2011. évi előfizetés díja: 2.100 Ft/év,
- a postán küldött lapunk előfizetési díja: 3.500 Ft/év, mely összeget kérjük a mellékelt csekken szíveskedjenek befizetni.
- A boltokban az ár 180 Ft/db.

Kérjük, ha valaki a megjelentetett hirdetésekért még nem fizetett, legyen szíves az elmaradt hirdetési díjat is rendezni.

Kérjük, a jövő évi hirdetőink is fizessék be a hirdetési díjat.

Kérjük továbbá, ha valakinél címváltozás áll be, azt haladéktalanul jelentsük, mert többen reklamáltak, hogy nem kapták meg lapunkat. Előfordul, hogy visszajön a „címezett ismeretlen, a címzés elégtelen” címkével, de nem mindig. Ellenőrizzük a címkén, hogy valóban elégséges-e a címzés!

Akinek anyagi helyzete megengedi, hogy az előfizetési összegben túl támogassák lapunkat, minden összegű anyagi támogatást köszönettel és szeretettel fogadunk, és előre is köszönünk.

Köszönjük kedves olvasóinknak, előfizetőinknek, hogy a nehéz gazdasági helyzetben is hűségesek maradtak lapunkhoz.

Kérjük olvasóinkat, lapunkat mutassák meg további ismerőseiknek, családtagjaiknak, főleg azoknak, akiknek endrői, gyomai kötődésük van.

Minden kedves Olvasónknak jó egészséget, békés nyugodt éveket kívánunk!

Gyomaendrőd, 2010. december hava

Városunk Szerkesztősége

SPORT

Véget ért az őszi szezon a labdarúgóknál

Befejeződött a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrői FC labdarúgói számára, valamint lejátszották a tavaszról előrehozott első fordulót is. Az edzőváltást követően a megbízott új edzővel szépen menetelt a csapat, hiszen négy mérkőzésből kettő döntetlen, valamint kettő győzelem született. Az utolsó két fordulóra azonban megint megtört a csapat, hiszen mindkét alkalommal vereséget szenvedett, a második vereség pedig ismét nagyarányúra sikeredett.

A következő számban értékeljük a felnőtt és az ifjúsági csapat őszi szereplését.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 10. 30. Gyomaendrői FC – Füzesgyarmati SK 1 : 1
G.: Toldi B.

Ifi.: 3 : 0 G.: Oláh R., Gábor V., Kurucz Zs.

Az első félidő gyenge játékot hozott két nagy hazai kimaradt lehetőséggel. A második félidőben már az első percben megszereztük a vezetést egy jogosan megítélt büntetőt értékesítve. A gólrörm nem sokáig tartott, mert a vendégek két perc múlva egyenlítették. Ezután felpörgött a játék a mérkőzés végéig mindkét csapat több helyzetet dolgozott ki, de gólrá váltani egyet sem sikerült, így döntetlen lett a mérkőzés vége.

2010. 11. 06. Körösladány MSK – Gyomaendrői FC 0 : 2
G.: Toldi B., Molnár T.

Ifi.: 0 : 3 G.: Bukva T., Csapó Zs., Szabó M.

Az első félidő mindkét csapatnak igen gyengére sikerült, kevés helyzettel. A második játékrészben a gyomaendrői csapat felvállalta a bátrabb játékot, és helyzeteket alakított ki a hazaiak kapuja előtt, amelyből egy góllal végződött. Ezt követően felébredtek a hazaiak, de a gólt megint a vendégek lőtték és ezzel el is dőlt a mérkőzés, megérdemelt vendéggyőzelem született az alsó régióban lévő két csapat mérkőzésén.

2010. 11. 13. Gyomaendrői FC – Mezőhegyes SE 1 : 0
G.: Molnár T.

Ifi.: 0 : 1

A jól előkészített pályán két sportszerű csapat vívott néha alacsony színvonalú mérkőzést. A hazaiak a mérkőzés elején megszerezték a vezetést, amit végig őrizni is tudtak a kicsit álmosan játszó vendégekkel szemben. Ez a győzelem a Gyomaendrőd második megérdemelt hazai győzelmét eredményezte.

2010. 11. 21. Csabacsüd SE – Gyomaendrői FC 2 : 1
G.: Mészáros D.

Ifi.: 2 : 1 G.: Csapó Zs.

A mérkőzés hazai rohamokkal kezdődött a vendégek számára szokatlan, kisméretű pályán, de ezek ki is maradtak, majd egy szép támadás végén vezetéshez jutott a Gyomaendrőd, amit a szünetig meg is őrzött. A szünet után a hazaiak igen harcosan kezdtek és sikerült is egyenlíteniük. Ezt követően ismét kiegyenlített lett a mérkőzés, de a mérkőzés vége előtt kettő perccel a hazaiak megszerezték második találatukat, így megnyerték a mérkőzést.

2010. 11. 27. Orosházi-Rákóczi Vasas SE – Gyomaendrői FC 5 : 0

Ifi.: 8 : 1 G.: Szabó M.

Az első félidő kiegyenlített játékot hozott, több kihagyott helyzettel mindkét oldalon, a félidő végén azonban egy vitatott góllal a hazaiak kerültek előnybe. A második félidőben érthetetlenül visszafogottabban kezdett a Gyomaendrőd, amit a hazaiak ki is használtak és további gólokat lőttek a megzavarodott vendégeknek, így a vége ismét nagyarányú vereség lett nem először ebben a bajnokságban.

Fülöp Zoltán

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Tisztelt Szerkesztőség!

Nagy érdeklődéssel és örömmel olvastam Szonda István írását az endrődi köztéri emlékhelyekről.

Szép teljesítmény, hogy ennyi szakrális emlék került felújításra. A Szujó-féle kereszt is méltó helyen áll.

A rádióban hallottam, hogy Kecskeméten könyvet adtak ki a közel 200 út menti feszületről.

Valóban gond, hogy nem sikerült pontos adatokat találni az endrődi Kálváriáról. Gyermekkoromban Fülöp Sándor barátommal gyakran sétáltunk a pusztuló kálvária keresztjei között a kondorosi út bal oldalán.

Bízom benne, hogy Szonda István írása nyomán jelentkeznek olyan endrődi lakosok, akik tudnak információt adni a Kálvária sorsáról, esetleg fénykép is előkerül róla. Ezek nyomán hamarosan tervbe vehetik felújítását. Ez folytatása lehetne annak a nagyszerű helytörténeti munkának, amit eddig végeztek az endrődi lokálpatrióták.

Gyula, 2010. november 9.

Vaszkó Tamás

Köszönjük Vaszkó Tamás ny. igazgató úr sorait.
Továbbra is várjuk kedves olvasóink leveleit.

2010. decemberi rendezvények Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
XI.30.-XII.20;	Élő hagyományok a Dél-Alföldön Fotókiállítás	Katona J. Művelődési Központ Gyoma, Kossuth u. 9.	Katona J. Műv. Közp; 06-66-283-524
XII.1.;-től	Gyermekkönyvtári Hónap	Könyvtárak: Kossuth u.50; Blaha u. 21	D.né Bánfi Ibolya,06.66.282598
XII.4; 9 óra	Ingyenes gyalogtúra , túravezetővel a Hármaskörös árterében	Liget Fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel, 06-30-544-6718
XII.4; 9-12 óra	Mikulás-napi kézműves foglalkozás.	Katona J. Művelődési Központ Gyoma, Kossuth u. 9.	Marton Dániel, 06-30-544-6718
XII.4;17-20.óra	V. Gyomaendrődi Judo Gála	Kner Imre Gimnázium. Gyoma, Hősök u.46.	06-30-594-2486
XII. 4; 8-16 óra	XIII. Szaloncukor Kupa , Nemzetközi Gyermek Labdarúgó Torna	Varga Lajos Sportcsarnok Gyoma, Szabadság tér 1.	Gál István,Tóth Katalin; Polgármesteri h. 06-66-581-232
XII.5; 16 óra	Ünnepi Adventi Gyertyagyújtás Műsor: Térségi Szoc. Gond. Közp. csoportja.	Gyoma, Szabadság tér.	
XII.10; 15 óra	Idősek Városi Karácsonya	Katona J. Művelődési Központ Gyoma, Kossuth u. 9.	Katona J. Műv. Közp; 06-66-283-524
XII.12;10-18óra	Egészségnap a Liget fürdőben. Belépő: ezen a napon egységesen 500Ft/fő	Liget Fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Liget Fürdő 06-66-386-039
XII.12; 16 óra	Ünnepi Adventi Gyertyagyújtás, az Endrődiek Baráti Köre közreműködésével Műsor: Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa	Gyoma, Szabadság tér.	
XII.16; 10 óra-	Karácsonyi Ünnepe. A Gyomaendrődi Őszidő Nyugdíjas Klub ünnepe	Katona J. Művelődési Központ Gyoma, Kossuth u. 9.	Katona J. Műv. Közp; 06-66-283-524
XII.17; 14 óra	„Pataj Pál képzőművész és barátai” Gyűjteményes kiállítás megnyitó	Vidovszky Béla Városi Képtár Gyoma, Kossuth u.11.	Szonda István 06-20-238-0046
XII. 19; 16 óra	Aranyvasárnapi Koncert az Endrődi Katolikus Templomban	Endrőd, Katolikus Templom Fő u. 1.	Zeneiskola, Hevesi-Nagy Anikó 06-66-581-830
XII. 19; 18 óra	Ünnepi Adventi Gyertyagyújtás Műsor: Szt. Gellért Kat. Isk. és Óvoda tanulói	Gyoma, Szabadság tér.	
XII.22;10 órától	Mindenki Karácsonya	Katona J. Művelődési Központ Gyoma, Kossuth u. 9.	Tímár Jánosné, 06-66-386-444
XII. 22. 19 óra	Szentegyházi Gyermekfilharmónia Kórus (kb. 140 fő) koncertje	Endrőd, katolikus templom	Szonda István 06-20-238-0046
XII.30; Reggel 07:30 órától	Szilveszteri disznóvágás a Liget Söröző és étteremben. Részvételi díj:5.000Ft/fő	Liget Söröző és étterem Gyoma, Erzsébet liget 2/1	Zvara Klára 06-66-386-488

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Őszi témahét

A projektoktatás egy új pedagógiai szemlélet, mely új pedagógiai módszerekkel dolgozik. A projektmunka nemcsak tanulási technika, pedagógiai módszer, hanem a gyerekek nevelésének, személyiségfejlesztésének nagyon hatékony eszköze is. Középpontjában egy probléma, vagy egy téma áll.

A mi témánk az őszt volt. Hétfőn kellemes őszi sétával kezdték a felsősök az ártéren, majd egy jót játszottak a Csókási téren.

Kedden rengeteg résztvevője volt az alsós futóversenynek. Az 1-2. évfolyamosok egy kört futottak, a nagyobbak kettőt. Minden induló teljesítette a távot az iskola körül, majd vígan majszolta a jutalomként kapott aszalt szilvát és barackot.

Utána kicsik, nagyok termésbábokat készítettek a kiállításra és a másnapi vásárra.

Szerda délután a felsősök ügyességi és logikai játékokkal leveleket nyerhettek a tornateremben. Itt tökgurításból, toronyépítésből, diódobásból és kirakózásból lehetett jeleskedni. A legügyesebbek az osztályok standjánál süteményre, gyümölcsre, termésbábokra válthatták be a levél nyereményeket.

Csütörtök reggel kosarakkal, tálcákkal, szatyrokkal, dobozokkal jöttek iskolába a kicsik és szüleik. Rövidesen kiderült, mit rejtenek a csomagok, amikor ámuló szemekkel és tányérokkal, poharakkal a kezükben elfoglalták a megterített ebédlőt a gyerekek. Az asztalok roskadoztak a gyümölcsből, zöldségből készült ételtől, italtól. A gyerekek mindent megejttek és mentek zenélni, diót törni, kukoricát morzsolni, zenére tornázni, gólyalábon járni, színezní, termésképeket készíteni és megoldani a fejtörőt.

Délután nagy attrakció volt a madárijesztők bevonulása. A gyerekek öröme határtalan volt, amikor felismerték osztályfőnökeiket a díszes társaságban. A madárijesztők tánca után mega székfoglaló következett több mint száz résztvevővel. A versenyzők levél alakú sütit is kaptak az élmény mellé.

Az őszi varázslat jól sikerült: rég nem volt ilyen szép vénasszonyok nyara...

A vitaminnapon minden finomságot megkóstoltak a gyerekek

Hulladékgyűjtés

Október utolsó hétvégéjén iskolánk tanulói több mint 13 tonna hulladékot gyűjtöttek 263.000 forint értékben, mellyel a családi kasszá, vagy a zsebpénzüket egészíthették ki.

Kirándulások

A Tanodások a Játékszínben a Hamupipőke című zenés darabot nézték meg. Aztán elmentek a Nemzeti Múzeumba is. A McDonald'sban ettek-ittak, majd találkoztak a Kék Üstökös Alapítványi Tanoda diákjaival. Utaztak metróval, Combinóval, és az esti vonattal értek haza.

Az elsősök a Sarvasi Arborétumban csodálták az őszi színeket, majd felváltva vezették a Katalin II sétahajót.

Hetedikeseink pedig a Csodák Palotájában töltöttek el egy fél napot, élményeket és tapasztalatokat gyűjtöttek a fizika órákhoz. Utána meglátogatták az Országházat is.

„Takarékos” rajzverseny

Az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség és az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet által közösen kiírt rajzversenyen az alsósközül első helyezést ért el Dávid Adrienn, második lett Vaszkó Ágnes, harmadik pedig Szujó Cintia. A felsősök közül Sipos Dániel lett a harmadik, Kéri Éva a második és Csüllög Zsófia az első – aki különdíjat is nyert és a rajza továbbjutott az országos döntőre.

A rendezvényekről és az iskolai életről sok információt és képet találnak iskolánk honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Sok résztvevője volt a székfoglalónak

Az Országházat is meglátogatták a Csodák Palotája után a hetedikeseik

Móra Ferenc

ZSOMBOR DEÁK

Három deáklegény állított be egyszer Mátyás királyhoz a budai Várba. Az egyiknek az orra volt vastag, a másiknak a füle, a harmadiknak a nyaka.

- Jeromos deák vagyok Prágából - esett térdre a vastag orrú.

- Vládó deák vagyok Krakkóból - görbült kétrét a vastag fülű.

- Zsombor deák vagyok Debrecenből - hajolt meg tisztességtudóan a vastag nyakú.

- Hát aztán mi járatban volnátok? - nézett végig rajtuk a király.

A deákok azt mondták, hogy szolgálatot keresnek. Szeretnének beszélni őfelségéhez íródeáknak.

- Hja, deák urak, azt meg is kell érdemelni - mosolyodott el a király. - Akit én megfogadok íródeákomnak, annak okosabbnak kell lenni, mint én vagyok.

- No, én az vagyok - tolta előre magát a cseh deák. - Szeretném én azt látni, amit én nem tudnék - hágtott a sarkába a lengyel deák.

A magyar deák hallgatott, mint a tyúk a búzában, s nem is szólt addig, míg a király a vállára nem ütött.

- Hát te, öcskös, tudsz-e valamit, amit ők nem tudnak?

- Tudok, királyom - mondta csendesesen Zsombor deák.

- Hát mit tudsz, amit ők nem tudnak?

- Meg tudom tanulni, amit eddig nem tudtam.

- Hát mitőlünk lehet is - vigyorgott össze a másik kettő.

Abban a percben a király leejtette a gyűrűjét úgy, hogy begurult a cédrusfa asztal alá. Mind a hárman kaptak utána, de a lengyel keze volt a leghosszabb. Ő kapta föl a gyűrűt, de bele is vágta a fejét az asztal sarkába, hogy csak úgy kongott.

- Fáj-t-e, fiam? - nézett rá Mátyás.

- De még holnap ilyenkor is fáj - tapogatta a lengyel a feje búbját.

- Nini, deák urak - fordított hirtelen a szón Mátyás -, melyiktek tudná azt

megmondani, hogy hát az miért nem fáj az ember-

nek, ha márványfalba ütogeti a fejét? Amelyik efelül fölökösít engem, az lesz az íródeákom.

- No, ez könnyű kérdés - cihegett Jeromos deák -, holnap ilyenkorra könyvet írok róla.

- Én már ma este készen leszek vele - legyintett a lengyel.

A magyar deák megint csak lecsüggesztette a fejét, mint a jégverte búza.

„No, énbélülem se lesz a király íródeákja - gondolta magában. - Az öregapám se tudná ezt megmondani, nemhogy én tudnám.”

Bezzeg meg tudta a lengyel. Tizenkét kutyabőr hártját telesztántott estélig a felelettel. Vitte is a királyhoz sebesen.

- No, uram király, ez majd fölökösít. Megtudod belőle, hogy a márványba olaj van belekövesedve, azért nem törik be rajta az ember feje.

- Én elhiszem, fiam - mondta a király -, de várjuk ki a másik két okosat is.

Reggelre Jeromos deák is beállított a felelettel. De annak még jobban eresztett

a tudománya: talicskán tolta utána egy hajdú a sok irkafirkát.

- Ez az igaz, amit én írtam - bizonykodott erősen. - Az emberi ész az, ami meglágyítja a márványt.

- Igaz lehet, Jeromos deák - bólintott a király -, de már csak hallgassuk meg a harmadik cimborátokat is.

No, azt várhatták még harmadnap is. Se híre, se hamva nem volt. Utoljára a király az ajtónálló apródját kérdezte meg, hogy tudja-e, hova lett Zsombor deák.

- Igenis tudom, uram királyom - csapta össze a bokáját az apród. - Odalent van az apródszobában.

- Hát aztán mivel mulatja ott magát?

- Biz az a fejét borogatja levendulalevéllal.

- De már azt megnézzük - nevetett a király, s lement a két deákkal az apródszobába. Hát Zsombor deák akkor is vizez csurgatott a fejére a bükkfa kupából.

- No, deák - hunyorított rá a király -, tudod-e már, miért nem fáj az embernek, ha márványfalba veri a fejét?

- Tudom ám, főlseg - nevette el magát a deák is -, mert úgy összetörtem a fejemet a palotád márványfalán, hogy fényes délben is Fiastyúk-csillagot láttam az égen.

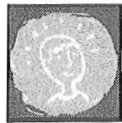
- Jól van, fiú - veregette meg a deák vállát a király -, te vagy az íródeákom.

Ilyen ember kell nekem, aki nem restelli kipróbálni, amit nem tudott. Azon nyomban fel is öltöztették Zsombor deákot meggyszín bársonyruhába, s aranyos lúdtollat dugtak a füle mögé. A másik kettő meg nem győzött irigyen settegni-suttogni: hogy hát övelük már most mi lesz?

- Menjetek márványt lágyítani a tudományotokkal - adta ki nekik Mátyás az utat, s még akkor is nevette őket, mikor már rég elporoztak Budavarából.

Igy volt, eddig volt, ezután is így lesz: aki azon erősödik, amit nem tud, megérdemli, hogy kinevessék.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

„Merj a legjobb lenni!” – komplex tanulmányi verseny

Intézményünk, a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda sikeres pályázatot nyújtott be az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Támogatási rendszeréhez „Merj a legjobb lenni!” – *A tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztése a gyomaendrődi Kis Bálint Iskola és Óvodában* címmel.

A projekt keretében a város intézményei között, több forduló *tanulmányi versenyt* szervezünk. A verseny minden korosztályt érint; 3-14 éves korig. A első két forduló egyénileg elkészíthető, kutatómunkát is igénylő feladattípusok lesznek.

A **döntőre** a versenyző gyermekek és tanulók közül 10 legjobb kerül behívásra, ahol az írásbeli feladatok mellett számos kreatív feladat is teszi változatossá a megmérettetés.

A verseny lebonyolítása a következő módon történik:

1. FORDULÓ (VÁLOGATÓ)

A válogató forduló célja azoknak a gyerekeknek, tanulóknak a kiválasztása, akiket teljesítményük alapján érdemesnek tartanak a pedagógusok a versenyre benevezni.

Az első forduló feladatait a gyermekek a **2010. december 1-ig** bármely időpontban intézményi keretben vagy egyénileg oldhatják meg.

2. FORDULÓ (ISKOLAI DÖNTŐ)

A második forduló feladatait és az ahhoz kapcsolódó tájékoztatót **2010. december 8-án** tesszük közzé az intézmény honlapján (www.kisb-gyomae.sulinet.hu).

A feladatokat az első fordulóban jól teljesítő gyermekek a saját intézményükben, **tanári felügyelettel** oldják meg, melyhez **megoldó kulcsot, pontozási útmutatót** mellékelünk.

A **négy legjobb eredményt** elért gyermeket – iskolánként, évfolyamonként - meghívjuk a **2011. február második hetében** megrendezésre kerülő városi döntőre.

3. FORDULÓ (VÁROSI DÖNTŐ)

A városi döntő több helyszínen kerül megrendezésre: **Határ Győző Városi Könyvtár, Százszorszép Óvoda, Kis Bálint Általános Iskola épületegységei.**

Az eredményeket **2011. február 14-én** egy záró gála keretében hirdetjük ki, ahol a **legjobbkat tárgyjutalomban** részesítjük.

A versennyel kapcsolatban további információkat a 66/386-006 telefonszámon, illetve a tehetseg.kisbalint@freemail.hu e-mail címen kérhetnek.

Előre is nagyon köszönjük a kollégák részvételét a verseny lebonyolításában!

*A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
tehetséggondozó pedagógusai*

Rajzpályázók sikerei a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában

Az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség, valamint az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet rajzpályázatára intézményünk több tanulója is benyújtotta alkotását. Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet az országos díjazástól függetlenül külön intézményenként és korosztályonként is értékelte a pályamunkákat, így a következő eredmény születt:

1-4. évfolyamosok:

I. helyezett: Kollár Molli (3. a)

II. helyezett: Ladányi Sára (3. c)

III. helyezett: Fekete Anna (2. c)

Különdíj: I. c osztály

5-8. évfolyamosok:

I. helyezett: Koma Zsuzsanna (6. b)

II. helyezett: Szonda Lili (7. b)

III. helyezett: Pataki Elek (8. a)

A Dél-Alföldi Regionális Munkaügyi Központ kreatív plakátpályázatot hirdetett a Pályaválasztási Vésársók kapcsán, melyre 7-8. osztályos diákok saját jövőjükre vonatkozó terveiket tükröző pályamunkáikat várták. A beérkező több mint 400 alkotásból 6 rajzot díjazott a zsűri, közöttük volt Csaba Virág 8. c osztályos tanuló is.

A Kálmán Lajos Óvoda, Általános Iskola és Művelődési Ház Ménteleki Iskolája rajzpályázatot hirdetett az „Állatok hete” alkalmából, melynek témájául a madarakat választották. A regionális versenyre beérkező alkotások közül intézményünkben Csányi Brigitta (képünkön), Breki csoport óvodásunk 2. helyezést, Soczó Tamás 6. b osztályos tanuló pedig különdíjat kapott korosztályában.

Felkészítő nevelők: Dinya Livia és Hunya Imréné.

Anyanyelv ápolása rendhagyó órán

A Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában az őszi szünet utáni első tanítási nap igen derűsen kezdődött, mert Nagy Erika és Tomanek Gábor - akik a békéscsabai Jókai Színház művészei - játékos, megzenésített versekkel és beszélgetésekkel tarkított vidám perceket töltöttek a kisebb - és nagyobb nebulókkal egyaránt. A gyerekeket kedvesen bevonták műsorukba, észrevétlenül ráhangolták a hallgatóságot a magyar nyelvből áradó ritmusra, lüktetésre.

A két előadó rámutatott a magyar nyelv szépségeire, ritmusosságára és mindannyiunk figyelmét felhívta a helyes magyar beszédre.

Kodály Zoltán gondolatával élve: „A magyart is tanulni kell, még a született magyarnak is.”

A rendhagyó irodalmi órán elhangzott Montágh Imre nyelvész, logopédus, tanár neve és munkássága is, aki egész életét a magyar nyelv ápolásának szentelte.

Brodalmi oldal

„A csendért játszunk” Deva Premal és Miten koncertjén

... mi van a zenén, a szavakon túl... formák és alakzatok takarásában... érzések – hangulatok, felvillanó képek és emlékek mögött... a ki nem fejezhető, a meg nem fogható transzcendencia birodalmában! ...

„Használd érzékeidet, és hagyd, hogy a benned élő éber csend, ne pedig az elméd legyen a befogadó”- nyitlak ki a koncert előtt Eckhart Tolle szavai.

A nézőtér elsötétült, s a színpad sejtelmes fényeiben felhangzott Deva Premal énekesnő áthatóan tiszta hangja; férje, Miten gitár- és a nepáli zenésztárs, Manose basoori fuvolajátéka.

Indiai szakrális énekek, mantrák és saját szerzemények váltották egymást, járták táncukat, rezgettették át a teret, tágitották ki a Teátrum falait, s a jelenlevő nyolcszáz ember tudatát. Ismert és kevésbé ismert dallamok, szent szövegek vibráltak, simultak, hajladoztak, erősödtek és haltak el a lelassult, majd a teljesen megszűnt időben... az előadó krislálytisza hangjában... a közönség együttéklésében... a beálló Csendben...

„A csendért játszunk, amely a dalt követi. Csend nélkül a történetnek csak a felét kapod meg. Ez olyan, mint a jó történet tetőpontja. Azért van ott a csend; mert az létezik a zenében. Csak fel kell ismerni és megmutatni. Olyan könnyű észrevenni a csendet a zenében... És ez az, ami gyógyít minket... Ha megengedjük, hogy ott legyen. Fürödni a csendben – ez az egyik fő oka annak, hogy Miten és én énekelünk. Ez az, ami táplál minket. Ez az, ami úton tart minket. Nekem semmi sem fontosabb, mint együtt énekelni a közönséggel, eksztatikus boldogságban, és aztán belépni abba a mély csendbe, amelyet a mantrák keltenek... Annyira mély, hogy ha behunyod a szemed, tényleg úgy érzed, egyáltalán nincs ott senki... Minden személyiség feloldódott egy egészen rövid, szent pillanatra” – mondja Deva Premal.

S valóban az együtt mondott, sokszor ismételt ősi szövegek megajándékozzák az embert a közösséghez tartozás, a közösségben való feloldódás, a „mindenki egy” spirituális élményével.

„Ahogy hallgatod, az elmén túli szent tér természetesen és könnyedén jelenik meg.(...) Nagyon szeretem Deva Premal és Miten zenéjét,

amely valójában egy kapu a Jelenlétbe”- nyilatkozta zenéjükéről Eckhart Tolle.

De mi is az a Jelenlét? Mit értünk „jelen lenni a pillanatban” alatt?

Nézz egy állat szemébe... lásd meg a V-alakban húzó vadlibák csapatát a fejed fölött... a sárgálló leveleket azon a fán, mely mellett minden reggel elmész... érezd az ősz illatát... a formákat, színeket... nézz, láss, érezd... közben ne gondolkodj, ne engedd, hogy gondolataid a Jelenből elsodorjanak... engedd meg ebben a nyitottságban, hogy teljes valóddal megéled a pillanatot, „csak” legyél... érzékszerveid segítenek megnyitni a kaput, amely egy mélyebb dimenzióba, a lélek birodalmába vezet...

„A gondolkodás nélküli befogadás állapotában nyitva állsz, a névtelen, a mélységes misztérium előtt, mely minden létezőt átjár – az isteni jelenlét előtt. Amikor ezt a jelenlétet érzed, rájössz, hogy ez EGY saját jelenlétteddel – formán túli önmagaddal.”

Deva és Miten harmadik alkalommal járt Magyarországon. Koncertjük lehetőség a Jelenlét, ezzel együtt a béke, harmónia, isteni természetű rend, végső soron a tudatosság, az odaadás, a szeretet, a zene gyógyító erejének megtapasztalására.

Dalok, mantrák, meditációk „elegyből” született sajátos zenéjükkel járják a világot, készítik albumaikat, hirdetik a szellemi felemelkedés egyik lehetséges útját.

„Gyönyörű zene. Gyönyörű”- mondta a Dalai Láma a személyesen neki szánt koncert után.

Felszín és mélység... forma és lélek... megnyilvánuló és megnyilvánulatlan... gondolat és üresség... kifejezhető és kifejezhetetlen... szavakon innen... zenén túl...

Polányi Éva

Eckhart Tolle gondolatai

Egős állapotban a forma összezavarja a szeretetet, ezért azt gondold, hogy szereteted ebben a formában, ebben a másik személyben van. Nem veszed észre, hogy az igaz szeretet az, amikor meglátod a másikban a forma nélkülit – azaz felismered magad a másikban.

A természetes dolgokban könnyebb ezt észrevenni, ezért először próbálj a természet világához közeledni, és amennyire lehetséges, a csenden, a Jelenlétben keresztül kapcsolódj hozzá. Ezután fokozatosan hozd be ugyanezt emberi kapcsolataidba.

Hagyd őket lenni. Légy olyan csendben az emberekkel, mint a természettel. Érezd, amint a figyelem kiárad feléjük. Figyelj, és amíg figyelsz, érezd, hogy te vagy a tudatosság, a Jelenlét.

*

Azt mondják, a boldogtalanság felé két út vezet: ha nem kapjuk meg, amit akarunk, és ha megkapjuk, amit akarunk.

Amikor az ember megszerzi mindazt, ami a világ szerint kívánatos – jólét, elismerés, vagyon, eredmények -, még mindig nem boldog, vagy legalábbis nem tartósan. Nincs békében saját magával. Nincs valódi biztonságérzete, nem érzi, hogy véglegesen megérkezett volna.

Eredményei nem adják meg neki azt, amit keresett – önmagát. Nem ajándékozzák meg azzal az érzéssel, hogy gyökeret eresztett az életben – vagy, ahogy Jézus fogalmazott: az élet teljességével.

*

A forma soha nem örök, az örökkévaló azonban átragyog a formákon. A formák áttetszővé válnak.

Nem formaként vagy örök, és mégis van benned valami áttetsző, még abban is, ahogyan itt ülsz. Ez az, ami a forma mögött van, mindegy, hogyan nevezük – csend, jelenlét, az „én vagyok” mélységes élménye. Azelőtt összekeveredett az én történetével, az elme szüleményeivel.

A lét becses értéke saját valódi különlegességed. Az, amit egős éned keresett a történet szintjén – különleges akarok lenni -, elhomályosította a tény, hogy nem lehetsz különlegesebb annál, amilyen már most vagy. Nem azért vagy különleges, mert jobb vagy szerencsétlenebb vagy a másíknál, hanem azért, mert képes vagy felfogni a szépséget, az értéket, a mélyen belül rejlő elevenséget.

Izós Izék

December

Burgonyaropogós

Burgonyapürét tojássárgájával összekeverünk, liszttel formázható tésztát készítünk, pici sóval izesítjük. Kis hengereket formázunk belőle, lisztbe, tojásba, morzsába forgatva bő olajban pirosra sütjük. Tejföllel önállóan is tálalható, de jó hús mellé is.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondoroszi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS

TURI

A LEGJOBB

HASZNÁLTRUHA

ÜZLETEK

ÚJ ÁRU ÉRKEZETT

NADRÁGOK · SZOKNYÁK · NŐI FELSŐK

GYEREKRUHÁK · MELEGÍTŐK

Gyoma Kossuth u. 30. · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig

Endrőd Fő út · Mikes út sarok · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

NARANCS AJÁNDÉK

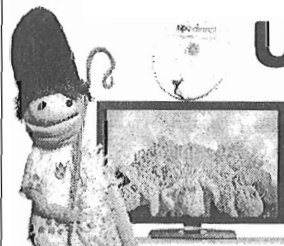
JÁTÉKOK · CSOMAGOLÓK

DÍSZTÁRGYAK · AJÁNDÉKOK

KELETI TÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

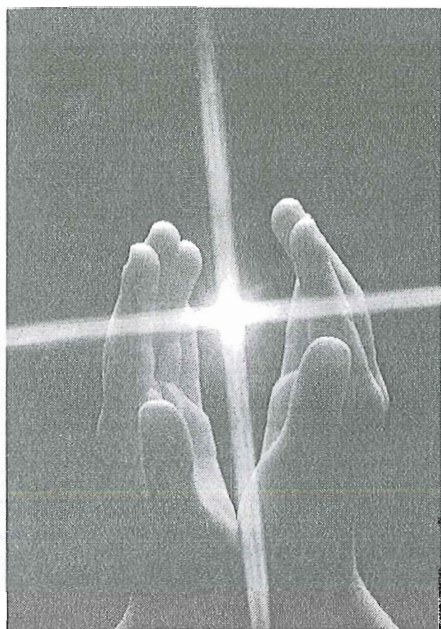
Gyors bekötés!

Silver csomag	M1	DSF
	M2	JimJam
Bronze csomag	TV2	Minimax
	RTL Klub	Disney Channel
	Viasat3	BeBe TV
	Cool	VIVA TV - magyar
	FilmMúzeum	MTV - magyar
	Duna TV	MTV Hits
	Magyar ATV	MTV Dance
	Hír TV	MTV 2
	Comedy Central	VH1
	Zone Reality	VH1 classic
	Travel Channel	Viva - német
	Discovery Channel	MTV Europe
	Spectrum	Sky News
	Animal Planet	CNN
	National Geographic	BBC World
	TV Paprika	Euronews
	Film+	DW TV
	Hallmark	CNBC Europe
	Eurosport	ZDF
	Eurosport 2	Pro7
	Extreme Sports	Rai Uno
	AXN	Sport 1
	Echo TV	Sport 2
	Viasat Explorer	Sport Klub
	Viasat History	Cartoon Network
	Deko	Boomerang
	MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szábon fogható csatornán

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
 Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
 Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak érvények, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GELLAI DEZSŐ, aki Nagylapason lakott, október 26-án 86 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja: családja

GRÓNÁS JÁNOSNÉ MEGYERI ERZSÉBET endrődi lakos, életének 84. évében november 9-én az Örök Hazába távozott. Gyászolja: családja

ben november 9-én az Örök Hazába távozott. Gyászolja: családja

özv. HABZDA LAJOSNÉ VARGA ERZSÉBET november 14-én, 85 éves korában endrődi otthonát az Égi Otthonra cserélte. Gyászolják: leányai, unokái, dédunokái és a család

KELEMEN JÁNOS, aki Endrődön élt, 91 éves korában visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolja: családja

PINTÉR ETELKA, aki Gyomaendrőd, T. IV. ker. 104 sz. (téglagyár mellett) lakott, később az Ószikék Idősek Otthonában, életének 85. életévében eltávozott.

PINTÉR ANDRÁSNÉ VASZKÓ GIZELLA gyomai lakos, 88 éves korában, november 21-én az Égi Hazába távozott. Gyászolja: családja

TÍMÁR ISTVÁNNÉ GUBUCZ MARGIT, aki Endrődön élt, életének 91. évében november 17-én megtért Égi Urához. Gyászolja: családja

TÍMÁR JÁNOSNÉ TÍMÁR IRMA volt hunyai lakos 78 éves korában megtért Teremtőjéhez. Temetése Hunyán volt. Gyászolja: fia, menyje, unokája, unokaveje, dédunokái és a rokonság

TÍMÁR VENDELNÉ GELLAI MAGDOLNA volt hunyai lakos 83 éves korában az Égi Hazába költözött. Temetése Budapesten volt. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokái és a rokonság

VÉHA VINCÉNÉ IVÁNYI IRMA endrődi lakos életének 89. évében, november 6-án az Égi Hazába költözött. Gyászolja: férje, fia és a család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Bal oldali kép: Régi házak a Temető utcában, 1960-as évek (Biczó Tamás fényképe)

Jobb oldali: Lacsnyi István tanító és tanulói - 1941, décsi paskumi iskola

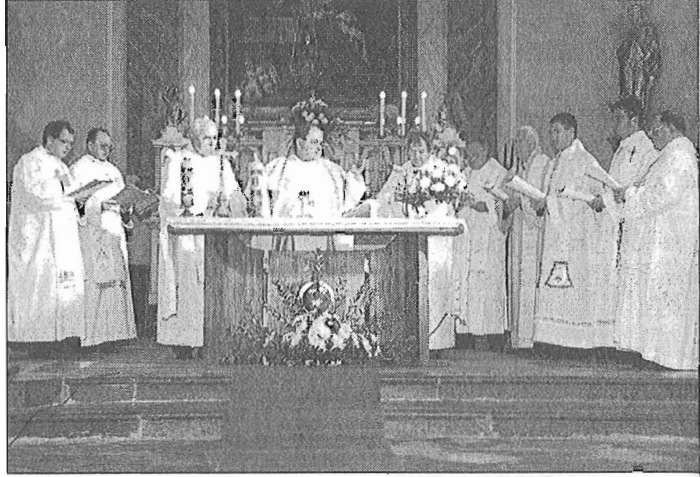
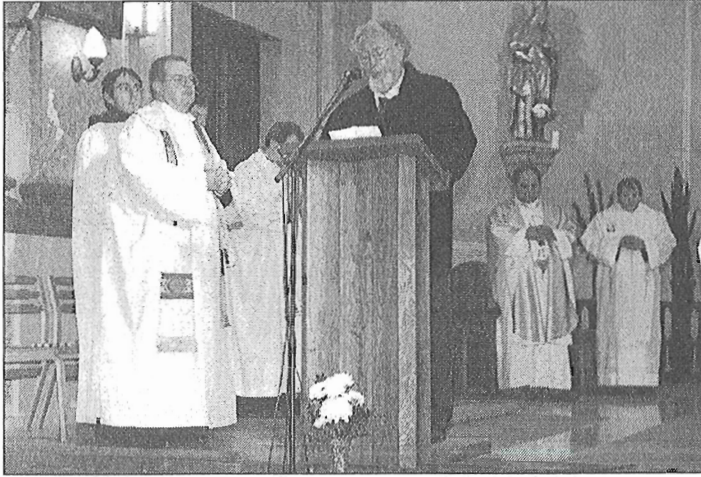
Aludtam és azt álmodtam:
az élet - öröm.

Felébredtem és azt láttam:
az élet - kötelesség.

Dolgoztam és azt láttam:
A kötelesség - öröm.

Rabindranath Tagore

Endrődi búcsú - Dr. Dénes Zoltán ezüstmiséje

Tóth Péter ajándéka templomunknak - egy új Szent Imre lobogó

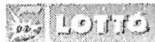
Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ

nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Kedd	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Szerda	de. 8.00-12.00	du. 13-18
Csütörtök	de. 8.00-12.00	du. 13-17
Péntek	de. 8.00-12.00	du. 13-18
Szombat	de. 8.00-18.00	
Vasárnap	de. 9.00-12.00	

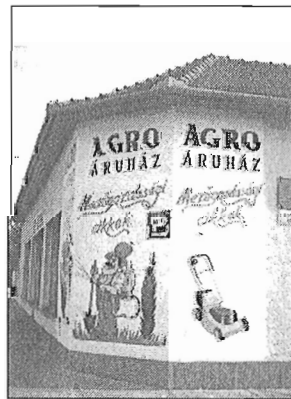
*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Decembri ajánlataim:

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek
- Őszi virághagymák, rózsatövek vetőmagok
- Fűnyírók, láncfűrészek, kerti szerszámok
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók, bilincsek
- Üstházak, üstök, zománcos edények
- Gázegők, gáz- és elektromos hőszugárzók
- Szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Festékárúk, ecsetek, glettek
- Titán silicok, purhabok, ragasztók
- Munkavédelmi bakkancsok, ruhák, kesztyűk
- Esőruhák, gimicszámok
- Egér- és patkányirtók, fogók, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag árúk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők
- Kegeleti mécsesek, gyertyák

Várom kedves vásárlóimat!

Boldog ünnepeket!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com